Härnösands kommun

KALLELSE

Datum
2020-06-05

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

kallas härmed till sammanträde **måndagen den 15 juni 2020 kl. 13:15 i Parkaden, Ådalsvägen 15**.

Sammanträdet inleds med att Lars Liljedahl, kommundirektör, informerar om Covid-19.

Kommunfullmäktiges ärendelista med tillhörande handlingar finns tillgängligt för allmänheten i kommunreceptionen i kommunens servicecenter i Sambiblioteket, Universitetsbacken 3A. Handlingarna finns även på kommunens webbplats, www.harnosand.se

Föredragningslista

1.	Informationsärenden	-
2.	Allmänhetens frågestund i kommunfullmäktige 2020	3
3.	Motion om förslag till SKL för lagändring vid omröstning för majoritets och oppositionsföreträdare	4
4.	Motion - Förtydligande och lagändring vid omröstning för tillsättande av majoritets och oppositionsföreträdare	12
5.	Årsredovisning 2019 Härnösands kommun	20
6.	Ansvarsfrihet för styrelser, nämnder och förtroendevalda i Härnösands kommun verksamhetsåret 2019	124
7.	Årsredovisning för år 2019 Samordningsförbundet Härnösand Timrå	139
8.	Årsredovisning 2019 – Räddningstjänst Höga Kusten Ådalen	177
9.	Fyramånadersrapport Härnösands kommun 2020	252
10.	Kommunfullmäktiges arbetsordning	271
11.	Reglemente för revisorerna i Härnösands kommun 2020-2023	376
12.	Tillägg i reglementet för tillgänglighetsrådet	387
13.	Taxor 2020-2023 - Räddningstjänsten Höga kusten – Ådalen	397
14.	Ägardirektiv Invest i Härnösand AB och Technichus i Mittsverige AB	423
15.	Samordning av tillsyn och tillståndsgivning av alkoholservering och livsmedelskontroll	450
16.	Interpellation - Komvux ändrad kursutbud	472
17.	Interpellation - Vad gör Härnösands kommun i frågan om Närvård Härnösand	475

18.	Interpellation - Besparingar inom Arbetslivsförvaltningen	478
19.	Interpellation - Intern debitering av badhuset	480
20.	Avsägelser 2020	482
21.	Valärenden 2020	483
22.	Ärenden för kännedom till kommunfullmäktige 2020	484
23.	Tillkommande motioner, interpellationer och frågor	-
24.	Korta frågor - korta svar 2020	-

Göran Norlander
ordförande

Från: noreply@harnosand.se
Skickat: den 20 maj 2020 13:34
Till: centraldiariet@harnosand.se
Ämne: Allmänhetens frågor

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Slutfört

Namn
Åsa Lindberg

Adress
Härnösand

Din fråga
Min fråga gäller kommunens Allmänna lokala ordningsföreskrifter. Dessa har reviderats 2017-01-30 och ska ha varit giltiga till 2020-01-30 (åtminstone vad jag kan se i det dokument man finner när man söker efter det på kommunens hemsida).

Där tas det upp om högtalarutsändning och det nämns utsändning av olika slags budskap och att det krävs polistillstånd för att sända ut något via högtalare. Men varför kan inte det också krävas tillstånd för att spela musik?

Det är nästan dagligen som det på kvällstid snurrar runt bilar och Epa-traktorer på stan med mycket hög musik som är väldigt störande. De ljudanläggningar som finns i dag i bilar är ordentligt överdimensionerade. Det är nästan så man blir rädd när man hör ett ambulerande diskotek närma sig. Ska det vara på det viset?

Vad tycker ni poilitiker om detta? Är det charmigt? Jag tycker att det är en typ av nedsmutsning av den allmänna miljön. Inte ok.

Det skulle vara bra om det stod något om detta i ordningsstagdan för då skulle man i alla fall ha något att stödja sig mot när man konfronterar dessa oljudsspridare, vilket jag i dagsläget inte gör bara för att det tydligen är helt ok för dem att göra det.

Riktar sig din fråga till någon eller några specifika politiker? Skriv i sådana fall namnen här Nej, den riktar sig till alla politiker som värnar miljön.

Samtycke
2020-05-20 13.34
Jag godkänner att de uppgifter jag skrivit i formuläret hanteras av Härnösands kommun enligt dataskyddsförordningen (GDPR).

§ 50 Dnr 2019-000470 1.1.1.1

Motion om förslag till SKL för lagändring vid omröstning för majoritets och oppositionsföreträdare

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Lennart Bergström (SD) och Anders Gäfvert (M).

Yrkanden

Lennart Bergström (SD) yrkar bifall till motionen.

Anders Gäfvert (M) instämmer i Lennart Bergströms (SD) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut: liggande förslag och Lennart Bergströms (SD) förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med Lennart Bergströms (SD) förslag.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat i enlighet med liggande förslag.

Reservation

Sverigedemokraterna och Moderaterna reserverar sig till förmån för eget förslag.

Bakgrund

Sverigedemokraterna har, genom sin gruppledare Lennart Bergström, lämnat in en motion som föreslår att kommunstyrelsen ska skriva till SKL med begäran om handläggning för en tilläggsändring i berörda kapitel kommunallagen 4 kap. 2§-3§ så att den tidigare brukliga demokratiska ordningen stipuleras inom lagstiftningen, där var part inom de parlamentariska grupperingarna majoritet och opposition utser sina inbördes företrädare utan inblandning från den parlamentariskt motsatta sidan.

Det finns idag inga bestämmelser i kommunallagen om hur olika partiföreträdare, t.ex. kommunalråd, oppositionsråd, gruppledare m.fl., utses. Ska sådana bestämmelser tas fram krävs en ändring av kommunallagen.

Det är riksdagens som beslutar om lagändringar och kommunledningskontoret anser därför att det är lämpligt att partierna själva driver denna fråga i riksdagsarbetet. Alla partier i Härnösands kommunfullmäktige finns representerade i riksdagen och det finns därmed möjlighet för partierna att lyfta frågan där. Sveriges kommuner och regioner (tidigare SKL) är en medlems- och arbetsgivarorganisation och har som syfte att stödja och utveckla kommuner och regioners verksamhet men har ingen formell beslutanderätt i frågan.

Med den anledningen anser kommunledningskontoret att motionen ska avslås.

Socialt perspektiv
Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Ekologiskt perspektiv
Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv
Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2020-01-10
Protokollsutdrag kommunfullmäktige § 135 2019-11-06
Motion, Sverigedemokraterna, 2019-10-21

_____

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2020-01-10

Dnr
KS/2019-000470

Kommunstyrelseförvaltningen
Ina Lindström, 0611 34 80 17
Ina.lindstrom@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Motion om förslag till SKL för lagändring vid omröstning för majoritets och oppositionsföreträdare

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Beskrivning av ärendet

Sverigedemokraterna har, genom sin gruppledare Lennart Bergström, lämnat in en motion som föreslår att kommunstyrelsen ska skriva till SKL med begäran om handläggning för en tilläggsändring i berörda kapitel kommunallagen 4 kap. 2§-3§ så att den tidigare brukliga demokratiska ordningen stipuleras inom lagstiftningen, där var part inom de parlamentariska grupperingarna majoritet och opposition utser sina inbördes företrädare utan inblandning från den parlamentariskt motsatta sidan.

Det finns idag inga bestämmelser i kommunallagen om hur olika partiföreträdare, t.ex. kommunalråd, oppositionsråd, gruppledare m.fl., utses. Ska sådana bestämmelser tas fram krävs en ändring av kommunallagen.

Det är riksdagens som beslutar om lagändringar och kommunledningskontoret anser därför att det är lämpligt att partierna själva driver denna fråga i riksdagsarbetet. Alla partier i Härnösands kommunfullmäktige finns representerade i riksdagen och det finns därmed möjlighet för partierna att lyfta frågan där. Sveriges kommuner och regioner (tidigare SKL) är en medlems- och arbetsgivarorganisation och har som syfte att stödja och utveckla kommuner och regioners verksamhet men har ingen formell beslutanderätt i frågan.

Med den anledningen anser kommunledningskontoret att motionen ska avslås.

Socialt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Beslutsunderlag

Motion, Sverigedemokraterna, 2019-10-21

Petra Norberg
Tf kanslichef

Ina Lindström
Utredare

Sverigedemokraterna Härnösand

HÄRNÖSANDS KOMMUN
2019 -10- 21
Dnr KS 19-470

Motion

Till Kommunfullmäktige Härnösand

Om förslag till SKL för lagändring vid omröstning för majoritets och oppositionsföreträdare

BAKGRUND

Kommunallagen 4 kap. 2§ - 3§ eller 1 kap. 7§ finns ingen skrivning som uttalat reglerar hur politiska företrädare i ledande befattning, som kommunalråd och oppositionsråd, ska tillsättas i omröstningen som genomförs i fullmäktigeförsamlingen i kommuner och regioner. Dock finns i 2 kap 3§ en skrivning om likställighet som talar om skäl att frångå den principen, men ingen tydlig hänvisning om vad sådant skäl kan vara.

Det har fram till valet 2018 varit en vedertagen oskriven regel, där det varit brukligt, att majoritetens ledamöter avger sina röster för tillsättning av kommunalrådsposten och att den samlade oppositionen i denna omröstning inte deltar. Likaså har det varit brukligt att majoriteten inte deltar i den samlade oppositionens omröstning för det oppositionsråd som oppositionen önskar tillsätta. Inte i något fall har det fram till valet 2018 varit brukligt att ledamöter från den motstående politiska grupperingen, majoriteten eller oppositionen, blandar sig i respektive grupps tillsättning av företrädaren för gruppen. Kutymen och traditionen har varit en oskriven demokratisk tyst överenskommelse om att respektive grupp i omröstning om motpartens företrädare har röstat blankt eller avstått att rösta.

Kommunfullmäktige i Härnösand ändrade den ordningen för mandatperioden 2019 - 2022 i samband med tillsättningen av oppositionsrådsposten. Syftet med att majoritetens ledamöter röstade aktivt i tillsättningen för Centerpartiets kandidat till oppositionsrådsposten var att utestänga Sverigedemokraterna ifrån insyn och inflytande. Sverigedemokraterna har berövats möjligheten att, utifrån den demokratiska tanken om att var part väljer sin representant, få sina demokratiska rättigheter tillgodosedda. Med hänvisning till likställighetsprincipen, där alla får delta i omröstningen i kommunfullmäktige, hävdar majoriteten att allt skett enligt lagen och således är rätt och riktigt.

Företrädare inom majoriteten menar att det i omröstningen där majoritetsledamöter deltog i tillsättningen av oppositionsrådet, gjorde så i en så kallad palatsrevolt. Det ska ha varit tvärt emot vad som kommunicerats från partiernas ledning. Det finns även majoritetsledamöter som hävdar att denna omröstning skedde i överenskommelse och i samförstånd med Centerpartiet och därmed var noga planerad helt i överensstämmelse med beslut från ledningen inom majoriteten.

Allmänhetens respekt för demokratin riskerar med händelser av detta slag att urholkas när en avdemokratisering sker med hänvisning till lagstiftningen, då majoriteten och Centerpartiet hävdar att omröstningen skett i enlighet med Kommunallagens skrivning och mening.
När en politisk majoritet tillsätter sin egen företrädare och sedan även röstar fram företrädaren för oppositionen, som inte skulle ha valts om enbart oppositionen deltagit i omröstningen, anser Sverigedemokraterna att det omöjligt kan vara demokratiskt rätt och står i strid med kommunallagens intentioner 4 kap. 2§ - 3§.

Att genomföra omröstning och tillsättning enbart i syfte att utestänga oppositionspartier från inflytande och möjlighet att driva opposition med insyn och inflytande, kan vi endast anse vara odemokratiskt i ett demokratiperspektiv när rättigheter ska tillgodoses parlamentariskt.

I svaret på interpellationen i KF den 29 april 2019, inlämnad av Sverigedemokraterna, Moderaterna och Liberalerna, med frågan om Kommunalrådet tänker agera för att förhindra en avdemokratiserande oppositionsrådstillsättning efter valet 2022, skriver KSO Andreas Sjölander:

"Skulle man vilja frånta fullmäktige, eller delar av fullmäktige, rätten att rösta i personval fordrar det en lagändring."

Sverigedemokraterna har tagit fasta på KSO Andreas Sjölanders interpellationssvar, att det fordrar en lagändring. Där har vi en samsyn. Andreas Sjölander svarade även muntligen på följdfråga vid interpellationstillfället att det tidigare inte var brukligt att respektive grupperings ledamöter deltog i tillsättningen av varandras företrädare. Om det i Härnösands kommunfullmäktige finns majoritetsstöd för att lyfta frågan om lagändring kan SKL vara den instans där frågan först prövas.
Genom motionen söker vi en väg för förändring, som förhindrar ett framtida upprepande av omröstningsförfarandet, där ledamöter från majoriteten eller oppositionen inte tillåts blanda sig i respektive grupps tillsättning av politisk företrädare.

Förslag till beslut

Sverigedemokraterna föreslår Kommunfullmäktige besluta:
Att uppdra till kommunstyrelsen att skriva till SKL med begäran om handläggning för en tilläggsändring i berörda kapitel kommunallagen, 4 kap. 2§ - 3§. så att den tidigare brukliga demokratiska ordningen stipuleras inom lagstiftningen, där var part inom de parlamentariska grupperingarna majoritet och opposition utser sina inbördes företrädare utan inblandning från den parlamentariskt motsatta sidan.

Härnösand 2019-10-21

Lennart Bergström (SD)
Gruppledare

§ 135 Dnr 34630

Tillkommande motioner, interpellationer och frågor

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att överlämna följande motion till kommunstyrelsen för beredning:

- Motion - Förslag till SKL för lagändring vid omröstning för majoritets och oppositionsföreträdare (KS19-470),
- Motion – Våldsförebyggande program i Härnösands kommun (KS-19-476),
- Motion – Förtydligande och lagändring vid omröstning för tillsättande av majoritets och oppositionsföretradare (KS-19-482), samt
- Interpellation ”Angående social omsorg i Härnösands kommun” (KS19-471) får ställas och svar ges på kommande sammanträde, samt
- Interpellation ” Har vi koll på försvunna barn” (KS19-483), får ställas och svar ges på kommande sammanträde.

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunfullmäktige har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Beslutsunderlag

Inkommen motion från Lennart Bergström (SD) – Om förslag till SKL för lagändring vid omröstning för majoritets och oppositionsföreträdare, 2019-10-21

Inkommen motion från Christina Lindberg (C) – Våldsförebyggande program i Härnösands kommun, 2019-10-23

Inkommen motion från Anders Gäfvert (M) - Förtydligande och lagändring vid omröstning för tillsättande av majoritets och oppositionsföreträdare, 2019-10-28

Interpellation från Olle Löfgren (L) – Har ni koll på försvunna barn? 2019-10-28

_____

§ 51

Dnr 2019-000482 1.1.1.1

Motion - Förtydligande och lagändring vid omröstning för tillsättande av majoritets och oppositionsföreträdare

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Lennart Bergström (SD) och Ingemar Ljunggren (M).

Yrkanden

Ingemar Ljunggren (M) yrkar bifall till motionen.

Lennart Bergström (SD) instämmer i Ingemar Ljunggrens (M) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut: liggande förslag och Ingemar Ljunggrens (M) förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med Ingemar Ljunggrens (M) förslag.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat i enlighet med liggande förslag.

Reservation

Moderaterna och Sverigedemokraterna reserverar sig till förmån för eget förslag.

Bakgrund

Moderaterna har, genom sin gruppledare Anders Gäfvert, lämnat in en motion som föreslår att uppdra till kommunstyrelsen/kommunfullmäktige att skriva till SKL med begäran om yttrande, samt en lagändring görs så att det tydligt framgår att det är grupperingarna inom majoritet och opposition som utser och röstar fram sina egna företrädare utan inblandning från motsatta sidan.

Det finns idag inga bestämmelser i kommunallagen om hur olika partiföreträdare, t.ex. kommunalråd, oppositionsråd, gruppledare m.fl., utses. Ska sådana bestämmelser tas fram krävs en ändring av kommunallagen.

Det är riksdagen som beslutar om lagändringar och kommunledningskontoret anser därför att det är lämpligt att partierna själva driver denna fråga i riksdagsarbetet. Alla partier i Härnösands kommunfullmäktige finns representerade i riksdagen och det finns därmed möjlighet för partierna att lyfta frågan där. Sveriges kommuner och regioner (tidigare SKL) är en medlems- och arbetsgivarorganisation och har som syfte att stödja och utveckla kommuner och regioners verksamhet men har ingen formell beslutanderätt i frågan.

Med den anledningen anser kommunledningskontoret att motionen ska avslås.

Socialt perspektiv
Perspektivet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Ekologiskt perspektiv
Perspektivet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv
Perspektivet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2020-01-10
Protokollsutdrag kommunfullmäktige § 135 2019-11-06
Motion, Moderaterna, 2019-10-28

_____

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2020-01-10

Dnr
KS/2019-000482

Kommunstyrelseförvaltningen
Ina Lindström, 0611 34 80 17
Ina.lindstrom@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Motion - Förtydligande och lagändring vid omröstning för tillsättande av majoritets och oppositionsföreträdare

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Beskrivning av ärendet

Moderaterna har, genom sin gruppledare Anders Gäfvert, lämnat in en motion som föreslår att uppdra till kommunstyrelsen/kommunfullmäktige att skriva till SKL med begäran om yttrande, samt en lagändring görs så att det tydligt framgår att det är grupperingarna inom majoritet och opposition som utser och röstar fram sina egna företrädare utan inblandning från motsatta sidan.

Det finns idag inga bestämmelser i kommunallagen om hur olika partiföreträdare, t.ex. kommunalråd, oppositionsråd, gruppledare m.fl., utses. Ska sådana bestämmelser tas fram krävs en ändring av kommunallagen.

Det är riksdagen som beslutar om lagändringar och kommunledningskontoret anser därför att det är lämpligt att partierna själva driver denna fråga i riksdagsarbetet. Alla partier i Härnösands kommunfullmäktige finns representerade i riksdagen och det finns därmed möjlighet för partierna att lyfta frågan där. Sveriges kommuner och regioner (tidigare SKL) är en medlems- och arbetsgivarorganisation och har som syfte att stödja och utveckla kommuner och regioners verksamhet men har ingen formell beslutanderätt i frågan.

Med den anledningen anser kommunledningskontoret att motionen ska avslås.

Socialt perspektiv

Perspektivet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

Perspektivet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Perspektivet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Beslutsunderlag

Motion, Moderaterna, 2019-10-28

Petra Norberg
Tf Kanslichef

Ina Lindström
Utredare

Härnösands Kommunfullmäktige Härnösand oktober

Motion

Förtydligande och lagändring vid omröstning för tillsättande av majoritets och oppositionsföreträdare

Bakgrund

Fram till valet 2018 har det rådande paradigmet varit att majoritetens ledamöter utser sina egna ledamöter och röstar på dessa och detsamma har gällt oppositionen. Likaså har det varit brukligt att majoriteten inte deltar i den samlade oppositionens omröstning för det oppositionsråd som oppositionen önskar tillsätta och detsamma gäller för oppositionen vad gäller framröstning av majoritetens kommunalråd. Inte i något fall har det fram till valet 2018 varit brukligt att ledamöter från den motstående politiska grupperingen, majoriteten eller oppositionen lagt sig i respektive grupps tillsättning av företrädare. Praxis och tradition har varit en oskriven demokratisks överenskommelse om att respektive grupp i omröstning om motpartens företrädare har röstat blankt eller avstått att rösta.

Vid omröstningen i Härnösands kommunfullmäktige oktober 2019 ändrades den ordningen för mandatperioden 2019 - 2022 i samband med omröstningen av oppositionsrådsposten. Syftet med att majoritetens ledamöter röstade aktivt i tillsättningen för Centerpartiets kandidat till oppositionsrådsposten var att bl.a. utestänga Sverigedemokraterna samt de övriga oppositionspartierna Moderaterna och Liberalerna ifrån insyn och inflytande. Sverigedemokraterna, Moderaterna och Liberalerna har berövats möjligheten, utifrån den demokratiska tanken om att var part väljer sin representant, att få sina demokratiska rättigheter tillgodosedda. Med hänvisning till likställighetsprincipen, där alla får delta i omröstningen i kommunfullmäktige, hävdar majoriteten att allt skett enligt lagen och således är rätt och riktigt. Företrädare inom majoriteten menar att det i omröstningen där majoritetsledamöter deltog i tillsättningen av oppositionsrådet gjorde så i en så kallad palatsrevolt. Det ska ha varit tvärt emot vad som kommunicerats från partiernas ledning. Det finns även majoritetsledamöter som hävdar att denna omröstning skedde i överenskommelse och i samförstånd med Centerpartiet och därmed var noga genomtänkt och helt i överensstämmelse med beslut från ledningen inom majoriteten.

Risken med rådande beteende är att allmänhetens respekt för demokratin äventyrars och med intermezzon av detta slag urholkas när en avdemokratisering sker med hänvisning till lagstiftningen, då majoriteten och Centerpartiet hävdar att omröstningen skett i enlighet med Kommunallagens skrivning och mening.

När en politisk majoritet tillsätter sin egen företrädare och sedan även röstar fram företrädaren för oppositionen, som inte skulle ha valts om enbart oppositionen deltagit i omröstningen, anser vi att det omöjligt kan vara demokratiskt rätt och står i strid med kommunallagens intentioner 4 kap. 2§ - 3§.

Att genomföra omröstning och tillsättning enbart i syfte att utestänga tre oppositionspartier från inflytande och möjlighet att driva opposition med insyn och inflytande, anser vi vara högts odemokratiskt i ett demokratiperspektiv när rättigheter ska tillgodoses parlamentariskt.

I svaret på interpellationen i KF den 29 april 2019, inlämnad av Sverigedemokraterna, Moderaterna och Liberalerna, med frågan om Kommunalrådet tänker agera för att förhindra en avdemokratiserande av oppositionsrådstillsättning efter valet 2022, skriver KSO Andreas Sjölander:
"Skulle man vilja frånta fullmäktige, eller delar av fullmäktige, rätten att rösta i personval fordrar det en
lagändring."
Moderaterna har nu tagit fasta på kommunstyrelsens ordförandes interpellationssvar, att det fordrar en lagändring, här finns det tydligen en samsyn på att något måste göras.
Kommunstyrelsens ordförande avgav även ett muntligt svar på följdfråga vid interpellationsdebatten att det tidigare inte var brukligt att respektive grupperings ledamöter deltog i tillsättningen av varandras företrädare. Om det i Härnösands kommunfullmäktige finns majoritetsstöd för att lyfta frågan om lagändring kan SKL vara den instans där frågan prövas. Genom denna motion söker vi en väg för förändring, som förhindrar ett framtida upprepande av omröstningsförfarandet, där ledamöter från majoriteten eller oppositionen inte tillåts blanda sig i respektive grupps tillsättning av politisk företrädare.

Se Kommunallagen 4 kap. 2§ - 3§ eller 1 kap. 7§ finns ingen skrivning som uttalat reglerar hur politiska företrädare i ledande befattning, som kommunalråd och oppositionsråd, ska tillsättas. I 2 kap 3§ en skrivning om likställighet som talar om skäl att frångå den principen, men ingen tydlig hänvisning om vad sådant skäl kan vara.

Med ovanstående som bakgrund föreslår Moderaterna Kommunfullmäktige besluta:

att uppdra till kommunstyrelsen/kommunfullmäktige att skriva till SKL med begäran om yttrande, samt

att en lagändring görs så att det tydligt framgår att det är grupperingarna inom majoritet och opposition som utser och röstar fram sina egna företrädare utan inblandning från motsatta sidan.

Moderaterna i Härnösands kommunfullmäktige
***//*gm**
Anders Gäfvert

§ 135 Dnr 34630

Tillkommande motioner, interpellationer och frågor

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att överlämna följande motion till kommunstyrelsen för beredning:

- Motion - Förslag till SKL för lagändring vid omröstning för majoritets och oppositionsföreträdare (KS19-470),
- Motion – Våldsförebyggande program i Härnösands kommun (KS-19-476),
- Motion – Förtydligande och lagändring vid omröstning för tillsättande av majoritets och oppositionsföretradare (KS-19-482), samt
- Interpellation ”Angående social omsorg i Härnösands kommun” (KS19-471) får ställas och svar ges på kommande sammanträde, samt
- Interpellation ” Har vi koll på försvunna barn” (KS19-483), får ställas och svar ges på kommande sammanträde.

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunfullmäktige avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunfullmäktige har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Beslutsunderlag

Inkommen motion från Lennart Bergström (SD) – Om förslag till SKL för lagändring vid omröstning för majoritets och oppositionsföreträdare, 2019-10-21

Inkommen motion från Christina Lindberg (C) – Våldsförebyggande program i Härnösands kommun, 2019-10-23

Inkommen motion från Anders Gäfvert (M) - Förtydligande och lagändring vid omröstning för tillsättande av majoritets och oppositionsföreträdare, 2019-10-28

Interpellation från Olle Löfgren (L) – Har ni koll på försvunna barn? 2019-10-28

_____

§ 31

Dnr 2020-000044 1.1.2.1

Årsredovisning 2019

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar med delegation av kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna årsredovisning 2019.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar med delegation av kommunstyrelsen

att överlämna årsredovisning 2019 till revisionen.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsens arbetsutskott har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Årsredovisning för året 2019 har sammanställts och överlämnas till kommunstyrelsen för godkännande. Årsredovisningen i koncept ska efter beslut i kommunstyrelsen överlämnas till revisorerna som ska revidera och avlämna en revisionsberättelse. Årsredovisningen tillsammans med revisionsberättelsen överlämnas därefter till kommunfullmäktige för beslut.

Budgetförutsättningarna har väsentligt förändrats under året då kommunen beslutade att ändra redovisningsmodell för pensioner från fullfondering till blandmodell. För kommunens resultat fick det en negativ konsekvens på cirka 50 miljoner kronor. Utifrån det så beslutade kommunfullmäktige i november 2019 om att förändra det finansiella målet från 1,4 procent till 0,01 procent. Kommunens resultatöverskott i procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning för 2019 var 0,2 procent. Det överstiger resultatnivån med 0,19 procentenheter och kommunen uppnår därigenom målet för god ekonomisk hushållning.

Beslutet att byta modell för pensionsredovisning har tillsammans med ny redovisningslag och rekommendationer krävt att årsredovisningen för 2018 konverterats för att möjliggöra jämförbarhet mellan åren.

Härnösands kommun redovisar ett positivt resultat på +3,2 mnkr för 2019, vilket är en förbättring med +8,3 mnkr jämfört med föregående år.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse,2020-03-24

Bilaga - Årsredovisning 2019

_____

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2020-03-24

Dnr
KS/2020-044

Malin Ullström, 0611 34 80 24
malin.ullstrom@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Årsredovisning 2019

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna årsredovisning 2019.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att överlämna årsredovisning 2019 till revisionen.

Beskrivning av ärendet

Årsredovisning för året 2019 har sammanställts och överlämnas till kommunstyrelsen för godkännande. Årsredovisningen i koncept ska efter beslut i kommunstyrelsen överlämnas till revisorerna som ska revidera och avlämna en revisionsberättelse. Årsredovisningen tillsammans med revisionsberättelsen överlämnas därefter till kommunfullmäktige för beslut.

Budgetförutsättningarna har väsentligt förändrats under året då kommunen beslutade att ändra redovisningsmodell för pensioner från fullfondering till blandmodell. För kommunens resultat fick det en negativ konsekvens på cirka 50 miljoner kronor. Utifrån det så beslutade kommunfullmäktige i november 2019 om att förändra det finansiella målet från 1,4 procent till 0,01 procent. Kommunens resultatöverskott i procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning för 2019 var 0,2 procent. Det överstiger resultatnivån med 0,19 procentenheter och kommunen uppnår därigenom målet för god ekonomisk hushållning.

Beslutet att byta modell för pensionsredovisning har tillsammans med ny redovisningslag och rekommendationer krävt att årsredovisningen för 2018 konverterats för att möjliggöra jämförbarhet mellan åren.

Härnösands kommun redovisar ett positivt resultat på +3,2 mnkr för 2019, vilket är en förbättring med +8,3 mnkr jämfört med föregående år.

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Anna Bostedt
Tf. Ekonomichef

Bilagor

Bilaga - Årsredovisning 2019.

Härnösands kommun

2019

Årsredovisning

HARNOSAND.SE

INNEHÅLL

KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE HAR ORDET 5

SÅ HÄR ANVÄNDES PENGARNA 7

01 Förvaltningsberättelse

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING 10

DEN KOMMUNALA KONCERNEN 11

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT & EKONOMISK STÄLLNING 14

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE 23

STYRNING & UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN 26

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING & EKONOMISK STÄLLNING 28

BALANSKRAVSRESULTAT 44

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN 45

FÖRVÄNTAD UTVECKLING 48

02 Finansiella rapporter

RESULTATRÄKNING 53

BALANSRÄKNING 54

KASSAFLÖDESANALYS 55

NOTER 56

DRIFT- & INVESTERINGSREDOVISNING 67

03 Redovisningsprinciper

..... 71

04 Ekonomisk ordlista

..... 75

05 Revisionsberättelse

..... 77

2019 – en återblick

När den politiska majoriteten tillträdde efter valet 2018, formulerades sex prioriterade områden som särskilt angelägna att fokusera på. Nu när 2019 ska läggas till handlingarna, är det tid att blicka tillbaka på mandatperiodens första år och se hur det har gått. Givetvis finns det både glädjeämnen och fortsatta utmaningar för Härnösands kommun. Här följer några nedslag från båda vågskålarna.

God kvalitet i kärnverksamheterna

Vi kan glädjas över god kvalitet inom skolverksamheten. När det gäller grundskolan så ligger det genomsnittliga betyget i årskurs 9 strax under rikets snitt, medan Härnösand placerade sig som länets bästa skolkommun i Lärarförbundets rankning av landets kommuner (bland de 40 bästa). Här har skolnämnden konstaterat att en viktig utmaning för framtiden är att kunna ge elever med utomeuropeiskt ursprung stöd, så att även de uppnår grundskolans mål.

Härnösands gymnasieskola kan även den uppvisa resultat som ligger på rikssnittsnivå. Andelen som lämnar gymnasiet med en examen efter tre år är 63 procent, genomsnittet i riket ligger tre procentenheter högre. Härnösands ungdomar ligger lite bättre än rikets medelvärde när det gäller behörighet till universitet och högskola (53 procent jämfört med 49 procent i riket).

Inom äldreomsorgen har brukarnöjdheten tyvärr gått ner lite under 2019 jämfört med tidigare års goda nivåer. Den kommunala hemtjänsten ligger på "rikssnittsnivå" (88 % nöjda totalt sett) medan nöjdheten hos de medborgare som har valt annan utförare ligger en bit under rikssnittet (80 % nöjda totalt sett).

Härnösands arbete med personer med funktionsnedsättning har uppmärksammats nationellt. Härnösand var utsedd som en av landets fem bästa kommuner under hösten 2019 och även om det inte blev en ”guldmedalj” så visar det ändå på en god kvalitet.

Individ- och familjeomsorgen (samhällets yttersta skyddsnät) jobbar på ett gott och ändamålsenligt sätt, vilket bland annat syns genom att verksamheten kostar mindre än vad Statistiska centralbyrån har beräknat att den borde kosta. Särskilt glädjande är att socialnämnden har lyckats minska antalet dagar som det tar att handlägga en ansökan om försörjningsstöd, dock inte ända ner till Kommunfullmäktiges mål (24 dagar jämfört med 19 dagar som var målnivån från KF). Då arbetslösheten fortfarande ligger kvar på en hög nivå, är detta mycket glädjande. Socialnämndens goda arbete för medborgare som har försörjningsstöd till egen försörjning, har även uppmärksammats av Sveriges Kommuner och Regioner.

Långsiktigt hållbar ekonomi

Under 2019 ändrade kommunen sin pensionsredovisningsmodell och övergick till den modell de flesta kommuner använder. Trots denna förändring, som i ett slag försämrade resultatnivån med cirka 50 miljoner kronor, så kunde ett glädjande plusresultat redovisas vid årets slut. Det har varit möjligt tack vare en stor lojalitet och ett ansvarstagande för helheten i alla verksamheter och av alla medarbetare i Härnösands kommun.

Därmed har en treårig period med underskott (2016-2018) under 2019 kunnat vändas till ett överskott med drygt 3 miljoner kronor.

God arbetsgivare

Det är ett område där den politiska majoriteten har höga ambitioner och där Härnösands kommun på sikt ska vara ett föredöme. Här är ambitionen att bra ska kunna bli ännu bättre.

Härnösands relativt låga sjuktal kan vara en försiktig signal om att ambitionen att vara en god arbetsgivare är på väg att förverkligas. När kommunens medarbetare värderar hur de trivs på jobbet, ligger resultatet på en riksgenomsnittlig nivå.

Klimat

Klimatet är ett prioriterat område, precis som det varit under flera tidigare mandatperioder. Här finns alltid mer att göra för att vi med högburet huvud ska kunna se den uppväxande generationen (och oss själva) i ögonen. Vindkraftsetableringen i Viksjö, Kretsloppsparken och HEMABs biogasanläggning är tre satsningar som stödjer ambitionerna om ett hållbart Härnösand. Ett minskat resande med fossilbränsledrivna fordon är ett prioriterat utvecklingsområde de kommande åren.

Näringsliv och etableringar

Mark- och miljööverdomstolens beslut om att hotellet vid Kanaludden får byggas ger nytt hopp om ett framtida hotell. En etablering som i sin tur kommer att ge föreningar, företag och myndigheter möjlighet att genomföra både små och stora evenemang och där våra långväga besökare kan hitta lämpligt boende inom kommungränsen. Ett nytt hotell i Härnösand och Höga Kusten är verkligen efterfrågat.

Under hela 2019 och alltmer intensivt under senhösten genomförde tillväxtavdelningen och samhällsnämnden ett stort och viktigt jobb för att ge Skatteverket de svar/förutsättningar som krävdes för att de under inledningen av 2020 kunde påannonsera byggnationen av ett nytt arkiv i Härnösand. En etablering som beräknas ge mellan 20-30 arbetstillfällen när arkivet står klart i slutet av 2021.

Även om resultatet i den årliga näringslivsrankningen var några få enheter upp så ligger Härnösands kommun sämre till än vad som är den politiska ambitionen. Läget sporrar till ytterligare ansträngningar, för att fånga in och sedan åtgärda vad det är kommunen behöver göra annorlunda för att alla företag i Härnösand verkligen ska känna att de får det stöd de behöver.

Social hållbarhet

Som beskrivits ovan så har Härnösand, trots relativt hög arbetslöshet, glädjande nog kunnat minska behovet av försörjningsstöd. Därmed går vi mot rikstrenden och ett planerat fördjupat samarbete mellan socialnämnden och arbetslivsnämnden ger oss goda förutsättningar att fortsätta utvecklingen.

Under hösten presenterades den så kallade ”LUPP-undersökningen” som genomförs i många kommuner i landet. Särskilt glädjande i rapporten var unga tjejers upplevelse av ökad trygghet i Härnösand. Där går vi mot den nationella trenden på ett positivt sätt. Den kraftsamling som skett under samlingsnamnet ”#WeDo” torde åtminstone vara en delorsak.

När ni läser detta har vi redan kommit ett par månader in i 2020 och med utgångspunkt i ovanstående så är det bara att konstatera att vi har mycket som vi med rätta kan känna stolthet över, samtidigt som det finns många viktiga utmaningar kvar att jobba med.

Ett arbete som jag verkligen ser fram emot att göra tillsammans med alla goda krafter som på olika sätt jobbar för att Härnösand ska bli en ännu bättre plats att bo och vistas i.

ANDREAS SJÖLANDER (S) Kommunstyrelsens ordförande

Så här användes pengarna

100 KR I SKATT TILL KOMMUNEN ANVÄNDES UNDER 2019 SÅ HÄR:

34 kr VÅRD & OMSORG	**26 kr** SKOLA, BARN & UNGDOM	**12 kr** FÖRSKOLA & BARNOMSORG	**9 kr** INFRASTRUKTUR & SKYDD M.M.	**6 kr** FRITID & KULTUR
6 kr INDIVID- & FAMILJEOMSORG	**2 kr** POLITISK VERKSAMHET	**2 kr** AFFÄRSVERKSAMHET	**1 kr** SÄRSKILT RIKTADE INSATSER	**2 kr** VUXENUTBILDNING & ÖVRIG UTBILDNING

KOMMUNENS INTÄKTER 2019

Intäkter	mnrk	%
Skatteintäkter	1 199	59
Generella statsbidrag och utjämningar	470	23
Bidrag	206	10
Hyror och arrenden	51	3
Taxor och avgifter	44	2
Övriga intäkter	30	1
Försäljning av verksamhet	27	1
Total	**2 027**	**100**

KOMMUNENS KOSTNADER 2019

Kostnader	mnrk	%
Personalkostnader	1 198	59
Entreprenader och köp av verksamhet	289	14
Lokalhyror	202	10
Material, bränsle, energi och vatten	88	4
Bidrag	66	3
Tjänster	54	3
Övriga kostnader	76	4
Avskrivningar	48	2
Total	**2 020**	**100**

01

Förvaltnings-berättelse

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING
–
DEN KOMMUNALA KONCERNEN
–
VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT & EKONOMISK STÄLLNING
–
HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE
–
STYRNING & UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING & EKONOMISK STÄLLNING
–
BALANSKRAVSRESULTAT
–
VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN
–
FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande bild över den kommunala koncernen och kommunen räkenskapsåret 2019.

Under pågående räkenskapsår 2019 fattade Kommunfullmäktige beslut om att byta modell för pensionsredovisning. Beslutet har påverkat och präglat den ekonomiska redovisningen för kommunen under 2019. Byte av pensionsredovisningsmodell har påverkat möjligheten till värdefulla jämförelser mellan åren. 2018 års redovisning har konverterats för att möjliggöra jämförelser med föregående räkenskapsår.

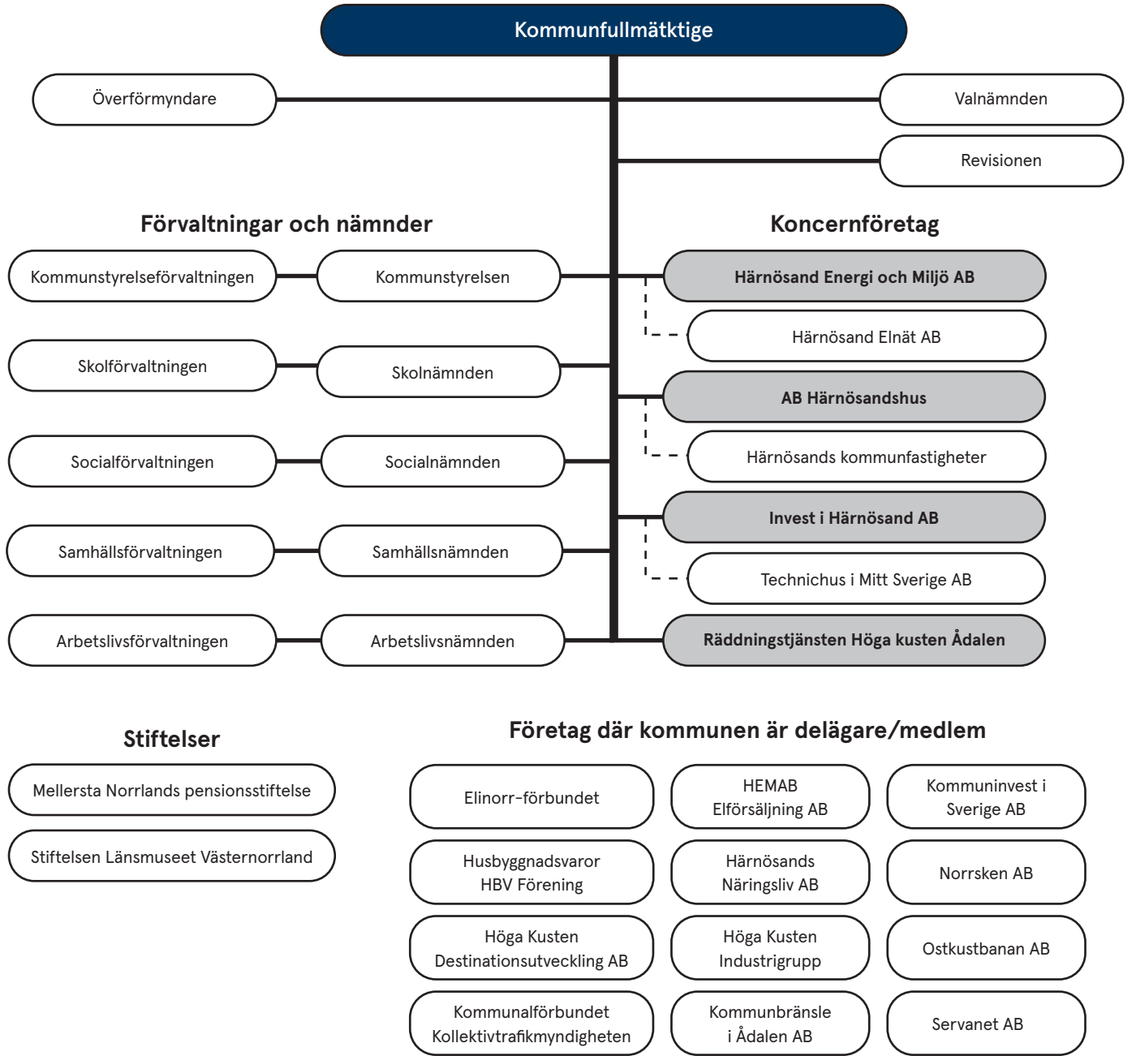
Översikt över verksamhetens utveckling

FEM ÅR I SAMMANDRAG	2019	2018	2017	2016	2015
Folkmängd 31/12	25 183	25 120	25 190	25 269	25 066
Total skattesats, %	34,63	34,63	34,63	34,63	34,03
varav kommunal skattesats	23,34	23,34	23,34	23,34	23,34
KONCERNEN					
Årets resultat, mnkr	41,6	11,3	-	-	-
Årets resultat, mnkr*	41,6	11,3	-	-	-
Soliditet, %	24,0	24,0	-	-	-
Nettoinvesteringar, mnkr	210	255	302	200	286
Antal tillsvidareanställda	2 140	2 112	2 136	2 125	2 031
KOMMUNEN					
Verksamhetens nettokostnad, mnkr*	-1 668,6	-1 685,3	-	-	-
Skatteintäkter och generella statsbidrag, mnkr	1 668,5	1 644,2	1 599,1	1 485,7	1 414,1
Verksamhetens nettokostnadsandel av skatteintäkter och gen. statsbidrag, %*	100,0	102,5	-	-	-
Finansnetto, mnkr*	3,3	5,5	-	-	-
Årets resultat, mnkr	3,2	-5,1	-	-	-
Årets resultat, mnkr*	3,2	-35,6	-	-	-
Tillgångar, mnkr	1 053,1	960,2	-	-	-
Tillgångar per invånare, kr	41 818	38 225	-	-	-
Skulder, avsättningar, mnkr	729,5	639,8	-	-	-
Skulder, avsättningar per invånare, kr	28 968	25 470	-	-	-
Eget kapital, mnkr	323,6	320,4	-	-	-
Soliditet, %	30,7	33,4	-	-	-
Investeringsvolym, mnkr	60,0	72,4	66,4	64,6	132,3
Avskrivningar, mnkr	-47,9	-47,4	-46,1	-39,9	-32,7
Antal tillsvidareanställda	1 905	1 880	1 904	1 892	1 842
Antal årsarbetare tillsvidareanställda	1 857	1 832	1 841	1 825	1 763

* EXKLUSIVE JÄMFÖRELSESTÖRANDE OCH EXTRAORDINÄRA POSTERS FULLA EFFEKT.

På grund av att kommunens redovisningsprinciper från och med räkenskapsår 2019 har uppdateras i samband med ikraftträdandet av lag (2018:597) samt RKR:s nya rekommendationer finns enbart 2018 omräknat till jämförbara siffror.

Den kommunala koncernen

Koncernerna för Härnösand Energi och Miljö AB (HEMAB), AB Härnösandshus och Invest i Härnösand AB samt Härnösands del i Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen (33%) ingår i den kommunala koncernen (nedan kallat koncernen). De bedöms ha en särskild betydelse för kommunens ekonomi eller verksamhet. Kommunala koncernföretag som inte ingår i de sammanställda räkenskaperna framgår av organisationsschemat då de inte uppfyller något kriterium för att upptas i de sammanställda räkenskaperna. Endast Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse är föremål för en eventuell sådan klassificering, se redovisningsprinciper för vidare information.

Kommunen

HÄRNÖSANDS KOMMUN ÄR ORGANISERAD I FEM NÄMNDER.

KOMMUNSTYRELSEN

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Den övergripande uppgiften är att leda, samordna och styra uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsen är anställnings-, löne- och pensionsmyndighet och ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

ARBETSLIVSNÄMNDEN

Arbetslivsnämnden är kommunens nämnd för arbetsmarknad, vuxnas lärande och mottagning av nyanlända. Nämnden har ansvar för vuxenutbildning i form av Kommunal vuxenutbildning (Komvux), Lärvux, Svenska för invandrare (SFI), samhällsorientering för nyanlända (SO) samt för Yrkeshögskolan. Även mottagning av nyanlända samt sysselsättning för personer som står långt från arbetsmarknaden ingår i nämndens uppdrag.

SAMHÄLLSNÄMNDEN

Samhällsnämnden ansvarar för miljöarbete, fysisk planering, bygglov, mark och fastighetsfrågor, mätningsuppgifter, gator och parker, naturvård, miljö- och hälsoskydd samt livsmedelskontroller. I samhällsnämndens ansvarsområde ingår även fritids- och ungdomsverksamhet, däribland drift av fritids- och friluftsanläggningar samt ungdomsgården Kåken.

SKOLNÄMNDEN

Skolnämnden ansvarar för utbildning av barn och ungdomar i åldern 1-21 år. Skolnämndens verksamheter omfattar förskola, pedagogisk omsorg, öppen förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt den kommunala Musik- och kulturskolan.

SOCIALNÄMNDEN

Socialnämndens uppgift är att erbjuda enskilda och familjer stöd i sin livsföring. Nämnden ska också verka för en god vård och omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning samt bedriva verksamhet som ger stöd för den enskilde att leva ett självständigt och aktivt liv i gemenskap med andra. Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten beträffande stöd och service till personer med funktionsnedsättning, den kommunala hälso- och sjukvården, bistånd, insatser mot missbruk och omsorg om barn och ungdom. Nämnden beslutar även i ärenden om serveringstillstånd samt ansvarar för kommunens familjerådgivning.

MANDAT I KOMMUNFULLMÄKTIGE

Parti	Mandat	(%)
Socialdemokraterna	14	32,3
Moderaterna	8	18,3
Centerpartiet	5	12,1
Sverigedemokraterna	5	11,7
Vänsterpartiet	4	9,5
Miljöpartiet de gröna	3	6,4
Liberalerna	2	4,1
Kristdemokraterna	2	3,6
Feministiskt initiativ	0	1,8
Övriga partier	0	0,2
Totalt	**43**	**100**

Fotnot: Valdeltagandet i kommunen uppgick till 85,29%.

Komunala koncernföretag

AB HÄRNÖSANDSHUS

Den grundläggande uppgiften är att erbjuda allmänheten attraktiva, trygga, klimatsmarta och prisvärda hyresbostäder inom Härnösands kommun, samt äga ändamålsenliga och tillgängliga lokaler för kommunens olika verksamheter, så kallade publika fastigheter. Företaget kan i begränsad omfattning äga kommersiella fastigheter för uthyrning på marknadsmässiga villkor.

HÄRNÖSAND ENERGI OCH MILJÖ AB, HEMAB

Den grundläggande uppgiften för företaget är att tillhandahålla teknisk infrastruktur i Härnösand. Kunderna ska erbjudas god kvalitet, störningsfria leveranser och närhet. Låga priser ska prioriteras före hög avkastning.

INVEST I HÄRNÖSAND AB SAMT TECHNICHUS I MITTSVERIGE AB

Invest i Härnösand AB tas från och med 2019 med i de sammanställda räkenskaperna, där dotterbolaget Technichus i Mitt Sverige AB utgör den största verksamheten. Företaget Invest i Härnösand AB har till uppgift att verka för att näringslivet utvecklas i Härnösands kommun. Det sker genom att initiera och stödja utvecklingsprojekt i linje med kommunens vision och de kommungemensamma mål som kommunfullmäktige fastställt samt vara aktiv ägare av dotterbolaget Technichus i Mittsverige AB. Technichus i sin tur har till främsta uppgift att öka intresset för naturvetenskap och entreprenörskap hos barn och ungdomar i Härnösand, men även övriga Västernorrland.

RÄDDNINGSTJÄNSTEN I HÖGA KUSTEN-ÅDALEN

Räddningstjänsten Höga Kusten–Ådalen är ett kommunalförbund mellan kommunerna Sollefteå, Kramfors och Härnösand. Förbundet ska inom sina medlemskommuner skydda och rädda människor, egendom och miljö. Genom förebyggande arbete ska förbundet även minska sannolikheten för att bränder och andra olyckor inträffar, samt minska konsekvenserna av inträffade händelser.

Viktiga förhållanden för resultat & ekonomisk ställning

Omvärldsrisker

Förändringar i vår omvärld påverkar den kommunala koncernen. Snabb omställningsförmåga i kombination med en hög robusthet är framgångsfaktorer för att lyckas hantera omvärldsförändringar av olika slag. Förtroendet från befolkningen är i mångt och mycket en avgörande faktor för att lyckas.

SAMHÄLLSEKONOMI

Enligt Sveriges kommuner och regioners (SKR) senaste ekonomirapport blir signalerna nu allt tydligare på att konjunkturen mattas av. SKR räknar med att Sverige går in i en mild lågkonjunktur under 2020 och att den kommer att fortsätta under 2021. Bruttonationalprodukten (BNP) beräknas öka med strax över 1 procent, och arbetslösheten prognostiseras öka något. Parallellt med detta ökar grupperna barn, unga och äldre snabbare än gruppen som är i arbetsför ålder, vilket leder till ett högt demografiskt tryck. Detta innebär att behovet av resurser för upprätthållande av välfärden på dagens nivå ökar snabbare än skatteintäkterna.

Förutom trycket från demografin, framförallt det växande antalet äldre och yngre, måste kommunerna hantera konsekvenserna av att staten drar ned på sina resurser på ett sätt som ökar kommunernas ansvar. Förändringar i statlig närvaro och statlig finansiering ställer kommunerna inför nya utmaningar, bland annat vad gäller de så kallade extratjänsterna. Här får kommunerna nu ta ett större arbetsmarknadspolitiskt ansvar än tidigare då den statliga närvaron minskar. Även inom vård- och omsorgssektorn har förändrade tolkningar gällande statligt respektive kommunalt ansvar påverkat kostnadsansvaret för kommuner.

ARBETSMARKNAD

Arbetsmarknaden var under 2019 fortsatt stark i Sverige, men påverkades av en dämpad tillväxt i den globala ekonomin och toppen på konjunkturen bedömdes ha passerat. Företagens anställningsplaner framåt pekar på ungefär oförändrad sysselsättning 2019-2020. Kommunernas ekonomiska situation och negativa finansiella sparande håller samtidigt tillbaka sysselsättningen i den offentliga sektorn som bara ökade svagt under perioden. Samtidigt fortsätter tillväxten i arbetskraften de närmaste åren. Utvecklingen visar att fler personer över 65 år är kvar i arbetslivet och att de sannolikt kommer att öka, utifrån personers egen vilja och ekonomiska situation samt som en konsekvens av svårigheterna att hitta arbetskraft med rätt kompetens.

Arbetsförmedlingens förändrade uppdrag, att fokusera på myndighetsutövning och ansvara för valfrihetssystem där fristående aktörer ska vara utförare, har skapat en osäkerhet kring kommunernas framtida roll inom arbetsmarknadsområdet.

Arbetslösheten i Västernorrlands län är cirka 1,5 procentenheter högre än riksgenomsnittet och såväl den totala arbetskraften som arbetslösheten har minskat sedan 2010. Länets största utmaningar på arbetsmarknaden är ett minskat antal yrkesaktiva och ökat antal äldre. Bristen på arbetskraft är fortsatt ett visst hinder för jobbtillväxten i länet inom flera branscher, framför allt bygg, transport, vård och omsorg samt utbildning. Arbetsförmedlingen uppgav i sin prognos (2019) att nästan varannan offentlig arbetsgivare och var fjärde privat arbetsgivare uppgav svårigheter att hitta rätt arbetskraft med rätt kompetens att rekrytera.

Arbetsmarknaden i Härnösands kommun består till stor del av offentliga tjänster och mer än vartannat arbetstillfälle återfinns inom detta område. De arbetstillfällen som kräver minst gymnasiekompetens är få till antalet. Mot bakgrund av branschstrukturen i kommunen krävs ofta minst gymnasieutbildning för att nå en anställning. Utbildningsnivån bland arbetssökande i Härnösand visar att 6 av 10 har en förgymnasial utbildning och av dessa har 6 av 10 kortare utbildning är nioårig grundskola. Vid utgången av 2019 var arbetslösheten 11,80 procent enligt arbetsförmedlingens statistik, vilket i stort sett är oförändrat sedan januari 2017. I gruppen utrikesfödda samt i gruppen ungdomar 18-24 år är arbetslösheten högre. (39,5% respektive 15,1%)

Kommunen har fått flera positiva besked som väntas ge effekter på den lokala arbetsmarknaden. Förslaget om 80 statliga jobb till Härnösand och Skatteverkets planer på etablering av arkiv i Härnösand är några av dem.

SOCIAL HÅLLBARHET

I arbetet med ett socialt hållbart samhälle där Härnösand är en plats som bjuder på glädje, trygghet och respekt har det under året skett flera förändringar som har haft, eller kommer att ha påverkan på kommunen.

En viktig faktor för att kunna nå ett arbete och därmed egen försörjning är kunskaper i det svenska språket. Genom olika former av anställningsstöd kan personer som står långt från ett arbete ges möjlighet att utveckla såväl sina yrkeskunskaper som sina kunskaper i svenska genom en anställning. Under året minskades möjligheten till subventionerade arbetstillfällen kraftigt då Arbetsförmedlingen stoppade insatsen Extratjänst. När förutsättningarna förändras för de riktade statsbidrag som finansierar olika satsningar påverkar detta såväl kommunen som kommuninnevånarna.

För att möta det lagkrav som träder i kraft den 1 januari 2020 då FN:s konvention om barnets rättigheter blir svensk lag har kommunen under året arbetat med att förbereda implementeringen av de nya arbetssätten för att säkerställa att kommunen lever upp till lagen. Barnets rättigheter ska beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i besluts-

processer som rör barn och syftar till att skapa en grund för ett mer barnrättsbaserat synsätt i all offentlig verksamhet.

Under året har tillgänglighet och inkludering fått ett ökat utrymme vilket bland annat visat sig i de nya krav som ställs på kommuner och andra offentliga aktörer att tillgänglighetsanpassa information och service som tillhandahålls via digitala kanaler. De nya lagkraven träder i kraft under 2020 och kommunen har inlett arbetet med att klargöra på vilket sätt de nya kraven bäst kan tillgodoses.

Andelen äldre med behov av vård och omsorg ökar. Detta innebär en utmaning för kommunen att fortsatt kunna erbjuda en jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet.

BEFOLKNINGSUTVECKLING

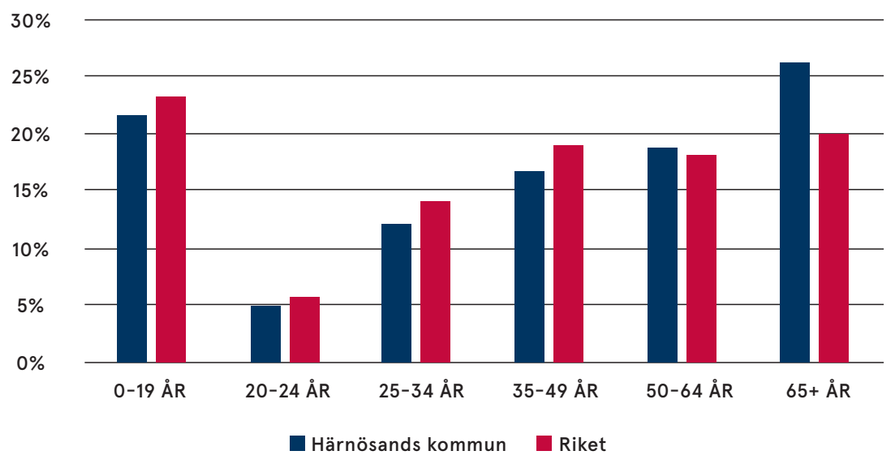
Den totala befolkningsstorleken och fördelningen på olika åldrar bestäms av födslar, dödsfall och flyttningsmönster. Vid utgången av 2019 uppgick Sveriges folkmängd till drygt 10,3 miljoner, en ökning med över 97 000 personer i jämförelse med föregående år. Befolkningen i Sverige har ökat av två anledningar, dels har fler personer fötts än som dött, det positiva födelsenettot står för 27 procent av befolkningsökningen och dels har fler personer invandrat än som utvandrat och det positiva flyttningsnettot står för 73 procent av ökningen.

I Västernorrlands län har befolkningen minskat med 106 personer jämfört med föregående år. Förklaringen till detta består i ett negativt födelsenetto (-315) samt ett positivt flyttningsnetto (+131).

I Härnösand uppgick befolkningen 31 december 2019 till 25 183 personer, det är en ökning med 63 personer jämfört föregående år. Förändringen består av ett negativt födelsenetto (-32) och ett positivt flyttningsnetto (+79).

Befolkningssammansättningen i kommunen är en utmaning för framtiden. Liksom många andra kommuner har Härnösand en hög andel äldre, 26 procent, vilket är sex procentenheter högre än riket i stort. I gruppen äldre finns individuella behov att ta hänsyn till såväl som förändrade behov och förväntningar. En hög andel äldre innebär utmaningar för såväl arbetskraftsförsörjningen som för ekonomin.

ANDEL I BEFOLKNING/ÅLDERSGRUPP

Verksamhetsrisker

Enligt kommunallagen skulle det nyvalda fullmäktige, efter valet 2018, fastställa budget (KL 11 kap. 10§). I Härnösand har man följt budgetprocessen som vanligt även under valår, vilket har inneburit att två budgetbeslut tagits. Ett i enlighet med beslutad process vid kommunfullmäktiges möte i juni året innan budgetåret samt att ett nytt beslut tagits direkt efter att nyvalda kommunfullmäktige tillträtt (valår). Beslutet om budget sköts fram på grund av majoritetsförhållanden i samband med valet till kommunfullmäktiges sammanträde i december 2018 (i enlighet med KL 11 kap. 11§). Socialnämnden visade samtidigt ett underskott om -40 mnkr. Att under rådande omständigheter ställa om verksamheten inom socialnämnden för att nå en budget i balans var inte realistiskt.

Kommunfullmäktige beslutade två veckor innan budgetårets start att förändra budgetförutsättningarna för både kommunens nämnder som för kommunövergripande verksamhet. Nämnderna tillsammans skulle lämna ett överskott på +17 mnkr och kommunövergripande verksamhet ett överskott på +6 mnkr vid 2019 års slut, för att kunna balansera ett förväntat underskott inom socialnämnden. Socialnämndens möjligheter att planera för den beslutade förändringarna och förutsättningarna att följa de nya förutsättningarna minskade.

Kommunens inköp sker via skatteintäkter och måste vara effektiva så att medborgarnas skattepengar används ändamålsenligt. Effektiva inköp kan göra stor skillnad eftersom vi varje år köper varor och tjänster för omkring 450 mnkr. Det är också viktigt att vi följer juridiska krav för att undvika avtalsbrott och skadestånd. Felaktiga inköp kan även skada kommunens varumärke samt orsaka sämre köpvillkor, höga priser och sämre förhandlingsläge vid framtida upphandlingar. Under året infördes ett nytt system för att stödja organisationen vid inköp och fakturahantering.

Under maj månad infördes ett nytt system för e-handel och fakturahantering där införandeprojektet drevs av extern part. Under införandet uppdagades ett antal utmaningar och problem vilka beskrivits i utvärderingen. I syfte att åtgärda de brister som identifierats under införandet tillsattes en intern projektledning i slutet av oktober. Arbetet med införandet fortgår och samtliga medarbetare och chefer som har en roll i e-handelssystemet kommer att genomgå ytterligare utbildning under 2020. Hanteringen av skulder i det nya e-handels och fakturasystemet bidrar till att ge en mer rättvisande bild av kommunens ekonomi gällande leverantörsskulder.

Liksom andra kommuner i landet har Härnösand påverkats av den brist som finns gällande legitimerad vårdpersonal. För att möta de behov och lagkrav som finns har kommunen under sommaren och hösten i viss mån varit tvungen att bemanna via bemanningsföretag. Vid bemanningslösningar finns risk för minskad kontinuitet och ökade kostnader.

De särskilda boendena Ugglan och Älandsgården övergick i februari till kommunal regi efter att ha varit på entreprenad. Som en följd av att Ugglans lokaler inte bedömdes ändamålsenliga togs beslut om att avveckla boendet. I syfte att minska den ökande kön för särskilt boende omvandlades en korttidsavdelning tillfälligt till demensboende. Minskat antal platser på särskilt boende och korttidsavdelning medför en risk att kommunen inte i tillräcklig omfattning kan erbjuda ändamålsenliga lösningar till kommuninvånarna.

En risk att ta hänsyn till när ekonomiska beslut fattas, som innebär minskade ramar, är att kommunens verksamheter skär ned i verksamheternas insatser, när man lika ofta kan utveckla verksamheter och samtidigt få ekonomiskt gynnsamma effekter. Nya lösningar och ökad samverkan mellan verksamheterna kan bidra till ökad effektivitet och ekonomisk hållbarhet på kort och lång sikt.

Antalet riktade statsbidrag till skolans verksamheter är flera, och kan utgöra en risk, då lokala individuella behov i skolans verksamheter kan få stå tillbaka för statsbidrag som fokuserar på insatser, som kanske inte skulle ha prioriterats lokalt. Här behöver organisationen vara modig och avstå från riktade statsbidrag om behoven lokalt är andra.

Finansiella risker

I samband med konverteringen från fullfonderingsmodell till blandmodell för redovisning av pensioner har risken för oförutsägbara svängningar i avsättningarna minskat. Den del av pensionsförpliktelserna som är mest oförutsägbar har lyfts ur balansräkningen till en ansvarsförbindelse och därigenom minskar resultatets känslighet för fluktuationer. Genom ökad kontroll på pensionsavtal minskar risken för oförväntade avvikelser från pensionsskuldsprognosen. Vidare beräknar kommunen att börja periodisera pensionskostnaderna under 2020, för att underlätta den ekonomiska uppföljningen och därmed generera mer kvalitativa underlag för beslutsfattande. Vid ett sådant införande minskar risken för felbedömningar av kommunens ekonomiska status under de månader som inte är föremål för tertialbokslut.

Det finns en ökad risk i att de återlånade medlen kortsiktigt kan komma att öka som en direkt effekt av pensionsstiftelsens förvaltade medel på grund av rådande trend på aktiemarknaden som följt av det globala utbrottet av coronavirus (covid-19). Dock har kommunen en fortsatt god värdeutveckling av de förvaltade medlen i pensionsstiftelsen ur ett längre perspektiv.

Kommunen har en hög likviditetsrisk då det inte alltid finns tillräcklig likviditet för att hantera löpande utbetalningar. Vid flertalet tillfällen under året är utbetalningsdatum för kommunala skattemedel inte förenligt med utbetalning av kommunens utgifter.

Pensioner

PENSIONSFÖRPLIKTELSE (mnkr)	2019	2018
Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	638,7	660,9
Avsättning inkl. särskild löneskatt	142,7	122
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-114,8	-97,9
Summa pensionsförpliktelse inkl. pensionsstiftelse	**666,6**	**685**
Totalt kapital, pensionsstiftelse (marknadsvärderat eget kapital)	-213	-208
Summa förvaltade pensionsmedel	**-213**	**-208**
Återlånade medel	568,4	574,9
Konsolideringsgrad (%)	31,44	34,04

2009 bildades Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse (MNP) för att trygga delar av kommunens pensionsförpliktelser. Kommunen har ej finansiella placeringar avseende pensionsmedel utöver den del som förvaltas av pensionsstiftelsen.

Pensionsmedlen i pensionsstiftelsen avser att trygga pensionsförpliktelser för personer födda till och med 1942. 2019 var pensionsstiftelsens totala pensionsåtagande 129 mnkr, varav kommunens del uppgick till 114,8 mnkr. Det totala marknadsvärderade egna kapitalet hos stiftelsen var 230,6 mnkr, varav kommunens andel utgjorde 92,6 procent. I koncernen har Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen en pensionsförpliktelse på 10,3 mnkr för 2019.

Händelser av väsentlig betydelse

HEMAB har fortsatt arbetet med att vädersäkra elnätet under året och vid årets slut återstod endast 5 mil ledning att gräva ner. Resultatet av arbetet visar att sårbarheten vid stormar minskat och kunderna drabbas mer sällan av avbrott. Under året har antalet fel per kund nått den lägsta siffran hitintills vilket är positivt för såväl företaget och kommunen som för kunderna.

Under året har kommunen genomfört en öppen upphandling av parkentreprenad. Upphandlingen annonserades i början av november och sista dag att lämna anbud var den 12 december. Skötsel av park och naturmark, gång – och cykelvägar samt planteringar har sedan 1994 bedrivits på entreprenad. Avtalet med nuvarande entreprenör löper ut i maj 2020 och ett nytt avtal är viktigt för att upprätthålla den fortsatta driften inom området.

De särskilda boendena Ugglan och Älandsgården övergick i februari till kommunal regi efter att ha varit på entreprenad. Då lokalerna på Ugglans särskilda boende inte bedömdes ändamålsenliga beslutade Socialnämnden att verksamheten ska avvecklas senast juni 2020. Ett omstruktureringsarbete pågår med syfte att finna lösningar för de boende. Avvecklingen av Ugglan har, i kombination med ett ökat behov av särskilt boende hos invånarna, påverkat kötiden för plats i särskilt boende.

Den nya järnvägsviadukten har under året öppnats för trafik och åtgärder har genomförts för att ge stadga till marken i området. Arbetet med slutbeläggning genomförs under 2020. Den totala kostnaden för investeringen uppgår till 42,4 mnkr varav 19,6 mnkr belastar 2019 vilket gör det till årets största investering för kommunen. Bron är av central betydelse för tillgängligheten till stadens centrala delar från norr. Strengbergsgatan har iordningställts så att den binder ihop gång- och cykelnätet mellan Kastellgatan och Brunnshusgatan.

Kommunens leverantör av utbildning i svenska för invandrare och samhällsorientering drabbades i slutet av året av konkurs, omkring 250 elever var direkt påverkade av stängningen av verksamheten. Kommunen fick snabbt ställa om för att säkerställa fortsatt undervisning för eleverna. Förändringen påverkade främst vuxenutbildningens verksamhet.

Produktionen av biogas har optimerats och nådde under året rekordnivåer. I slutet av året blev HEMAB:s biogödsel (den produkt som fås efter rötning av matavfallet) certifierad enligt SPCR 120. Genom detta uppnås en större nytta av matavfallet och ytterligare en produkt ingår i kretsloppet. Ett annat arbete som påverkar miljön i positiv riktning är projektet med upprättande av vindkraftverk på Spjutåsberget. Projektet är i sin slutfas och efter genomförd slutbesiktning tar HEMAB över ansvaret för tornen. Därefter kan produktionen av förnybar el börja. Produktionen av biogas och förnybar el ligger i linje med kommunens övergripande mål att vara en ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete.

Härnösand och Sollefteå har arbetat fram ett gemensamt erbjudande till Försvarsmakten om Härnösand/Sollefteå regemente i Västernorrland. Vid ett riksdagsseminarium i november presenterades kommunernas gemensamma erbjudande.

Arbetsförmedlingen har under året genomgått en genomgripande omorganisation och genomfört stora förändringar i sitt arbetssätt. I mars meddelades att kontoret i Härnösand kommer att stängas under inledningen av 2020. Under året har dialoger genomförts om konsekvenser och samverkansformer i syfte att säkerställa en fortsatt närvaro av Arbetsförmedlingen i Härnösand.

Under året har tre nya chefer tillträtt ledningsgruppen dessa är kommundirektör tillika förvaltningschef för kommunstyrelseförvaltningen samt förvaltningschefer för socialförvaltningen och skolförvaltningen. Nya personer i ledande funktion påverkar såväl ledning och styrning som verksamhetens utveckling.

Bristen på behöriga lärare är stor i hela landet. Under hösten startade en arbetsintegrerad 5-årig lärarutbildning med Härnösand som studieort. Studenterna har anställning i kommunen på halvtid samtidigt som de studerar till lärare med 75 procents studietakt. Utbildningen sker i Lärcentrums lokaler i samverkan med Mittuniversitetet och kommuner i Västernorrland, Hälsingland, Jämtland och Härjedalen. Utbildningen som löper över elva terminer har inriktning mot grundskolans åk 4–6 MA/NO/Teknik.

Kommunen har tilldelats stimulansmedel för investeringar i välfärdsteknik inom omsorgen. De satsningar som genomförts är exempelvis inköp av VR-glasögon för aktivering och upplevelser, inköp av surfplattor och kommunikationsstöd för ökad digital delaktighet samt inköp av bärbara datorer som ger möjlighet till mobil dokumentation för legitimerad personal och biståndshandläggare. Investeringarna påverkar brukarna positivt och underlättar dokumentationen för medarbetare.

Kompetensplattformar har under året utarbetats och implementerats för kommunens medarbetare och chefer. Plattformarna utgör grunden i kompetensförsörjningsarbetet, och är den röda tråden som ska löpa genom alla delar av kompetensförsörjningsprocessen: ”Attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla”.

I syfte att framtidssäkra vattensäkerheten har ett arbete påbörjats att installera ett kolfilter till vattenverket. Filtret utgör ett extra barriärsteg och kommer även att förbättra smakupplevelsen av dricksvattnet för en stor andel av kommunens invånare.

I september fastställde Mark- och miljööverdomstolen i en dom detaljplanen för Kanaludden. Beslutet möjliggör etablering av ett destinationshotell på Kanaludden och sätter slutligt punkt för en långdragen rättsprocess.

Härnösands kommunfastigheter har under året fattat beslut om att förvärva 50 procent av aktierna i Härnösands Handel AB, det företag som äger de fastigheter som ingår i den så kallade Prismagallerian. Då handeln i Sverige och i världen genomgår en omfattande förändring där trenden går från renodlade köpcentrum till mötesplatser med ett större utbud av restauranger, caféer och upplevelser är konkurrensen mellan köpcentrum och centrumkärnor mycket hård. Prismagallerian har bedömts viktig för Härnösands centrums fortsatta utveckling och därmed viktig för Härnösands kommun. Kommunfullmäktige i Härnösand har tillstyrkt affären men beslutet är överklagat och ärendet väntar på avgörande i Förvaltningsrätten..

Härnösandshus har under året genomfört en försäljning av fastigheterna Ugglan 1 och 2 vid Artillerigatan. Fastigheternas omfattar 94 lägenheter och ett gruppboende. En försäljningsprocess har pågått där ett antal intressenter lämnat bud på fastigheterna. Försäljningen har slutförts under början av januari 2020 då köparen tillträtt fastigheten. Under slutet av året lades bud på fastigheten Rådhuset 4, Hushållningssällskapets nuvarande fastighet. Budet är det högsta i budgivningen och under förutsättning att Kommunfullmäktige godkänner affären tillträder företaget fastigheten i maj 2020. Att förvärva fastigheten bedöms gynnsamt såväl ur ett ekonomiskt perspektiv som ur ett koncernperspektiv då kommunen är störta hyresgäst.

Härnösands kommun har under 2019 genomfört ett stort arbete i att anpassa redovisningen efter den nya lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) och därtill genomgående nya rekommendationer utfärdade av Rådet för kommunal redovisning. Vidare har en genomgående översyn av kommunens processer, riktlinjer och rutiner genomförts under året för att dels anpassa redovisningen efter de nya lagkraven och dels för att höja kvaliteten på de siffror kommunen och koncernen redovisar. Den absolut största effekten är i form av bytet av pensionsredovisningsmodell.

Under årets första kvartal fick kommunen göra en direktavsättning om cirka 5,4 mnkr på grund av att en förtroendevald påbörjat uttag av visstidspension, där det sedan tidigare inte fanns något inrapporterat pensionsåtagande. Vidare skedde en förlikning med tidigare gatuentreprenör gällande vintern 2017/2018 om en kostnad av cirka 4 mnkr. Under året reglerades även felfakturering av skolskjutsar med Kollektivtrafikmyndigheten vilket belastat kostnaderna för räkenskapsår 2019 med cirka 1,2 mnkr.

Styrning & uppföljning av den kommunala verksamheten

Den kommunala koncernen styrs via ett målprogram för kommunens fem nämnder (se 3.5.1 Hur kommunen styrs) samt via ägardirektiv för de kommunala företagen. I företagens ägardirektiv framgår att företagen är organ för kommunal verksamhet och i sin verksamhet står under kommunstyrelsens tillsyn. I ägardirektiven framgår även de ekonomiska mål som finns för respektive verksamhet. Förutom genom lagar och författningar regleras företagens verksamhet och företagens förhållande till kommunen genom gällande bolagsordning, ägardirektiv samt av fullmäktige och kommunstyrelsen särskilt fattade beslut.

Hur kommunen styrs

En av kommunfullmäktiges främsta uppgifter är att utverka mål och riktlinjer för verksamheterna samt att följa de övriga föreskrifter som gäller för dem. De långsiktiga målen utgör själva ramen för styrningen. De spänner över alla grundläggande områden och stakar ut den gemensamma färdriktningen.

För att veta i vilken mån kommunen lyckas med sina ambitioner krävs fokus på uppföljning och resultat. Därför har kommunfullmäktige utverkat kortsiktiga, avgränsade och konkreta resultatuppdrag med tillhörande styrtal som anger vad nämnder och företagsstyrelser ska prioritera under året och vad uppföljningen ska fokusera på. Nämnderna kan utöver detta formulera egna mål för sitt arbete, med utgångspunkt från kommunens vision och övergripande mål.

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela kommunens samlade verksamheter, såväl nämnder som kommunala företag. För att uppföljning ska kunna ske på likartat sätt följer kommunstyrelsen upp alla mål i delårsrapporter och årsredovisning. Nämndernas och styrelsernas måluppfyllelse sammanställs till ett kommungemensamt resultat.

Målprogram för kommunen

Härnösands kommuns målprogram gäller för perioden 2016-2019. Programmet innehåller en vision och åtta kommunövergripande mål fördelade på två perspektiv (se bild). Det första perspektivet – Härnösandsperspektivet – speglar den önskvärda utvecklingen i kommunen generellt. Här betonas samverkan mellan olika aktörer och vikten av att kommunorganisationen bidrar till detta. Det andra perspektivet – organisationsperspektivet – innehåller mål för den verksamhet som kommunen själv bedriver, de tjänster som levereras samt personal och ekonomi. De övergripande målen 1-4 är placerade under Härnösandsperspektivet och mål 5-8 under Organisationsperspektivet.

VISION 2019: HÄRNÖSAND – BYGGER EN HÅLLBAR FRAMTID

Härnösand är en levande mötesplats där människor förverkligar sina drömmar. En kommun i positiv utveckling som tar ledarskap för framtiden. En plats med centralortens attraktion, landsbygdens rikedom och med uppkoppling mot omvärlden. Härnösand erbjuder hög livskvalitet för alla invånare och gäster. Vårt gemensamma mål är ett solidariskt samhälle med ekologisk omställning som grund. Här bygger vi en hållbar framtid!

KOMMUNENS ÖVERGRIPANDE PERSPEKTIV OCH MÅL 2016-2019

VISION
HÄRNÖSAND – BYGGER EN HÅLLBAR FRAMTID

MÅL HÄRNÖSANDSPERSPEKTIVET	MÅL ORGANISATIONSPERSPEKTIVET
ATTRAKTIVT BOENDE I UNIK LIVSMILJÖ	JÄMSTÄLLD OCH SOLIDARISK VÄLFÄRD AV HÖG KVALITÉT
VÄXANDE NÄRINGSLIV MED MÅNGSIDIG ARBETSMARKNAD	GOD SERVICE MED GOTT BEMÖTANDE
LEDANDE MILJÖKOMMUN MED AKTIVT OMSTÄLLNINGSARBETE	FRAMTIDENS ARBETSGIVARE
KUNSKAPSSTADEN DÄR ALLA KAN VÄXA	VÄLSKÖTT OCH STABIL EKONOMI

God ekonomisk hushållning & ekonomisk ställning

Enligt kommunallagens 11 kap 1§ ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses 10 kap. 2-6§§.

För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs att kommunens mål- och resultatstyrning uttrycker realism och handlingsberedskap då kommunen ständigt ställs inför nya utmaningar, samtidigt som kommunen ska ha god ekonomisk hushållning. För att lyckas behövs, förutom att ha en utvecklad planering med framförhållning, tydliga mätbara mål och en rättvisande och tillförlitlig redovisning, service som är anpassad efter invånarnas behov och förväntningar samt ett säkerställt balanserat samband mellan resursåtgång, prestation, resultat och effekt. De finansiella målen uttrycker att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning.

Den kommunala verksamhetens målprogram har beskrivits på sidan 27, Målprogram för kommunen.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelsen redovisas med hjälp av färgerna grönt, gult och rött. Bedömningen av måluppfyllelsen ska ses i relation till kommunens ambitionsnivå inom respektive verksamhetsområde. En röd eller gul markering är inte är lika med dålig kvalitet, utan betyder att kvaliteten inte når upp till kommunens ambitionsnivå. Tabellerna i det kommande avsnittet visar kommunens måluppfyllelse i samlad form. Nämndernas redovisning av arbetet med resultatuppdragen ligger till huvudsaklig grund för bedömningen.

HÄRNÖSANDSPERSPEKTIVET

Detta perspektiv fokuserar på önskvärd utveckling i Härnösands kommun. För att uppfylla dessa mål krävs att många olika aktörer samverkar och att kommunorganisationen bidrar till detta.

FÄRGKODSFÖRKLARING

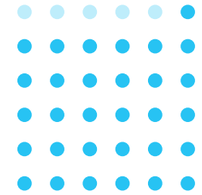
Nått målen	Bättre än baslinjen	Sämre än baslinjen

Kommunövergripande mål	
Mål 1 - Attraktivt boende i unik livsmiljö	◆
Mål 2 - Växande näringsliv med mångsidig arbetsmarknad	◆
Mål 3 - Ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete	◆
Mål 4 - Kunskapsstaden där alla kan växa	■

◆ MÅL 1 – ATTRAKTIVT BOENDE I UNIK LIVSMILJÖ

Beskrivning: Härnösand är en öppen och välkomnande kommun som ger utrymme för nya människor och nya initiativ. En plats där man lätt kan möta andra och vara delaktig i samhällsutvecklingen. Härnösand är känt för sina attraktiva boendemiljöer, en levande landsbygd och närheten till Höga Kusten. Invånarna har god hälsa och känner sig trygga. Ett pulserande kulturliv och mångfald av fritidsaktiviteter skapar möten över gränser.

RESULTATUPPDRAG	MÅLNIVÅ 2019	RESULTAT 2019	RESULTAT 2018	BASLINJE 2017
Medborgarnas bedömning av kommunen som en plats att leva och bo på ska öka.	90%	82%	82%	84%
Medborgarnas nöjdhet när det gäller trygghet ska öka.	Index 57	Index 53	Index 53	Index 45

82%

RESULTAT 2019

Medborgarnas bedömning av kommunen som en plats att bo och leva på ska öka.

#WeDo

0

ANMÄLNINGAR OM OFREDANDE UNDER STADSFESTEN 2019

Tack vare god samverkan mellan polis och andra myndigheter och ett medvetet arbete genom #WeDo.

Målet bedöms delvis uppnått. Medborgarnas bedömning av trygghet är oförändrad mellan åren 2018-2019. Skillnader kan ses mellan könen där kvinnors upplevelse av trygghet är index 51 för 2019 och männens är index 55. God samverkan mellan polis och andra myndigheter och ett medvetet arbete genom #Wedo gav resultatet att inga anmälningar om ofredanden inkom under stadsfesten 2019. Trygghetsvandring har genomförts under året för att identifiera och utveckla områden för ökad trygghet. Det finns förbättringsåtgärder att vidta för att man ska känna sig trygg att vistas utomhus på kvällar och nätter. Härnösands kommuns befolkning har ökat under 2019. Jämför vi siffrorna på in- och utflyttning är det 79 personer fler som väljer att flytta till Härnösand. Attraktiva bostadsområden växer fram och bostadsbyggandet är fortsatt högt.

Resultatet i Medborgarundersökningen över de fyra senaste åren är vikande. Invånarna är i helhet nöjda med Härnösand som en plats att leva och bo på, men kommunen uppfyller inte medborgarnas förväntningar i tillräckligt hög grad. För att nå målet framöver kommer en djupare analys att behöva genomföras. Analysen bör tydliggöra och synliggöra vilka delar som behöver förbättras.

MÅL 2 – VÄXANDE NÄRINGSLIV MED MÅNGSIDIG ARBETSMARKNAD

Beskrivning: Härnösand har ett näringsliv som växer och företag som utvecklas positivt. Klimatet för entreprenörskap och innovation är gott. Nya jobb uppstår på en arbetsmarknad som är bred och inkluderande med ansvarstagande för miljö och goda arbetsvillkor. Utveckling av kommunikationer och infrastruktur ger stärkta förutsättningar på en regional och global arena.

RESULTATUPPDRAG	MÅLNIVÅ 2019	RESULTAT 2019	RESULTAT 2018	BASLINJE 2017
Resultatet i Svenskt Näringslivs mätning av företagsklimatet ska öka.	3,55	3,08	3,00	3,01
Andelen deltagare som efter 12 månader arbetsförberedande insatser upplever en förbättrad anställningsbarhet ska öka.	50%	55%	41%	50%

Målet bedöms delvis uppnått. Varje år delar SYNA (ett svenskt, oberoende kreditföretag) ut pris till kommuner utifrån uppnått resultat i mätningen Bästa tillväxt. Bästa tillväxt mäter tre olika kriterier hos samtliga aktiebolag i Sverige och jämför hur dessa förändras mellan de två senaste bokslut. Utmärkelsen går till den kommun i varje län som har störst andel företag som nyanställer, ökar sin omsättning och går med vinst. 2019 landade Härnösand på en glädjande andraplats och tilldelades silver i kategorin Bästa tillväxt.

Resultatet i Svenskt näringslivs mätning av företagsklimatet är årets resultat i stort sett oförändrat i jämförelse med föregående år, Härnösand placerar sig på plats 254 av rikets kommuner.

För att förbättra förutsättningarna för personer som står långt från arbetsmarknaden erbjuder kommunen arbetsförberedande program/insatser. Majoriteten av de personer som tar del av dessa insatser står långt ifrån arbetsmarknaden med försörjningshinder som innebär att de har behov av parallella insatser från andra myndigheter. Långa väntetider till bland annat hälso- och sjukvårdsinsatser påverkar deltagares förutsättningar att tillgodogöra sig insatser som stärker den egna anställningsbarheten. Deltagare som efter arbetsförberedande insatser upplever ökad anställningsbarhet har ökat med 14 procentenheter från föregående år, och resultatet överstiger målnivån.

Under året startades 135 nya företag i Härnösand vilket är en tydlig ökning från föregående år. Samtidigt minskade antalet konkurser vilket indikerar att företagen i området mår bättre. De branscher som under året gått bättre är arkitekt och konsult, bygg, vård och omsorg, partihandel, reklam och media medan de som haft det tuffare under året är fastighet, detaljhandel, el och vvs samt väg och mark.

Totalt är det 85 elever som under läsåret 2019/2020 driver UF-företag (Ung företagsamhet) på Härnösands gymnasium. Möjligheten att driva UF har ökat sedan höstterminen 2019 då kursen Entreprenörskap & Företagande erbjöds som individuellt val inom de högskoleförberedande programmen. Härnösand har haft bra framgångar i konkurrens med övriga länet med flertalet vinster på den regionala mässan, och har därmed fått skicka deltagande företag till SM tre år i rad.

MÅL 3 – LEDANDE MILJÖKOMMUN MED AKTIVT OMSTÄLLNINGSARBETE

Beskrivning: All utveckling i Härnösand präglas av hållbarhet och gemensamt engagemang för minskad miljöpåverkan. Här utvecklas kunskapen som behövs för att skapa ett hållbart samhälle. Med förnybar energi, klimatsmarta lösningar, ökad självförsörjning och hushållning av naturresurser är Härnösand en föregångare i omställningen till en fossilfri ekonomi.

RESULTATUPPDRAG	MÅLNIVÅ 2019	RESULTAT 2019	RESULTAT 2018	BASLINJE 2017
Andelen invånare som är nöjda med kommunens gång- och cykelvägar ska öka.	Index 53	Index 49	Index 48	Index 51
Antalet resor med kollektivtrafik ska öka.	700 000	833 230	536 452	603 063
Andelen miljöbilar i organisationen ska öka.	80%	70%	70%	64%

Målet bedöms vara delvis uppnått. Det kollektiva resandet med bussåkning har ökat kraftigt sedan år 2016. Trenden är stabil och har påverkats positivt av 2018 års kraftiga prissänkningar. Målet för 2019 var 700 000 resor, vilket har överträffats med ett resultat på 833 230 vid årets slut. För de som bor utanför staden har pendlingsmöjligheterna förbättrats och där är även anropsstyrd trafik framtagen för att öka möjligheterna till att resa kollektivt.

Antalet laddplatser för elbilar har under året utökats med drygt ett 30-tal runt om i kommunen. Härnösands kommun tillsammans med Hemab verkar genom detta för en mer energieffektiv fordonspark och främjar användningen av drivmedel med låg klimat-

55%

RESULTAT 2019

Andelen deltagare som efter tolv månaders arbetsförberedande insatser upplever en förbättrad anställningsbarhet ska öka.

70%

RESULTAT 2019

Andelen miljöbilar i organisationen ska öka.

påverkan. I kommunens organisation är en bilpolicy framtagen under året för att stärka argumenten att välja en miljöbil. Övergången till miljöbilar inom organisationen har inte uppgraderats i den takt som är önskvärd och andelen är oförändrad från föregående år. Detta påverkar främst miljön då utsläppen är högre hos befintliga fordon än de miljöfordon som finns på marknaden.

Som en del av ett aktivt omställningsarbete har kommunen byggt ut gång- och cykelvägar med 0,7 km och förbättrat säkerheten för oskyddade trafikanter. Prioriterade områden har varit trafiksäkrare entréer till centrum och vid skolor. Generellt visar medborgarundersökningar att andelen nöjda invånare över tillgång, underhåll och säkerhet gällande gång- och cykelvägar inom kommunen har ökat markant under 2019. Undersökningen visar också att medborgarna är positiva till belysning av gång- och cykelvägar.

0,7 km

UTBYGGD GÅNG- & CYKELVÄG 2019

Som en del av ett aktivt omställningsarbete har kommunen byggt ut gång- och cykelvägar med 0,7 km och förbättrat säkerheten för oskyddade trafikanter.

Härnösands kommun är genom sitt deltagande i det nationella projektet Glokala Sverige med i ambitionen att förena de globala hållbarhetsmålen och Agenda 2030, med verkligheten på lokal nivå, i kommunens alla verksamheter. Syftet är att bidra till ett lokalt omställningsarbete genom att dra nytta av varandras arbete och erfarenheter.

Kommunen har arrangerat aktiviteter såsom "Plogga" och "Palla hos mig". Att plogga innebär att kombinera fysisk aktivitet med att plocka skräp. Ett sätt att uppmärksamma nedskräpning i naturen och vikten av en ren närmiljö. "Palla hos mig" är en aktivitet som handlar om att skapa sammanhållning och gemenskap genom att öppna upp sin trädgård och dela med sig av frukt och bär som annars skulle gått till spillo.

Härnösand strävar efter att sätta framtidens livsmedel på kartan med kretsloppsodling i fokus. Flera forskningsprojekt pågår inom området, bland annat för att utvinna fiskfoder från livsmedelsavfall. Studiebesök har genomförts i Bjuv för att ta del av deras arbete kring framtidens livsmedelsindustri.

MÅL 4 – KUNSKAPSSTADEN DÄR ALLA KAN VÄXA

Beskrivning: Härnösand är en modern kunskapsstad med kreativa miljöer för utbildning och lärande. Framgångsrik skolverksamhet på alla nivåer ger alla chansen att lyckas. Nya samarbeten, kunskapsutbyte och närhet till högre utbildning lägger en grund för dagens och morgondagens jobb och näringslivets kompetensbehov. Folkbildning och kulturella uttryck ger inspiration till nytänkande.

RESULTATUPPDRAG	MÅLNIVÅ 2019	RESULTAT 2019	RESULTAT 2018	BASLINJE 2017
Andelen elever i grundskolans åk 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk ska öka.	78%	69%	67%	76%
Andelen elever i åk 9 som är behöriga till ett gymnasieprogram ska öka.	84,5%	79,2%	83,6%	77,3%
Andelen gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år i kommunen ska öka.	78%	70,5%	82,4%	77,4%
Andelen kursdeltagare som slutfört en kurs i kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå med godkänt betyg ska öka.	80%	80%	82%	77%
Andelen deltagare som saknar grundskole- eller gymnasiebetyg, och är inskrivna i arbetsmarknadsåtgärd som börjar studera inom kommunal vuxenutbildning ska öka.	65%	53%	42%	60%

Målet bedöms delvis uppnått. Resultaten gällande svenska och svenska som andraspråk i årskurs tre visar på variationer mellan kommunens skolor. Genomförda insatser har inte lyckats kompensera elevernas svårigheter i önskvärd grad.

Trenden för andel elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram har varit vikande under några år och kommunen når inte upp till målet. Andelen behöriga var under 2019 drygt 79 procent vilket är 4,4 procentenheter lägre än föregående år.

Andelen elever som fullföljt sin gymnasieutbildning med examen eller studiebevis inom 4 år har väsentligt minskat 2019 jämfört med 2018 och fördjupade insatser kommer att behövas för ökad måluppfyllelse. Under läsåret 2018/2019 förbättrades matematikresultaten på gymnasiet och det var endast ett fåtal elever som inte erhöll sin gymnasieexamen på grund av ej godkända matematikbetyg. Med största sannolikhet har matematiklyftet och matematiklärarnas utökade samarbete bidragit till det förbättrade resultatet. En nationell jämförelse visar att fler elever vid Härnösands gymnasium än riksgenomsnittet går vidare från Introduktionsprogrammen till gymnasiala studier.

Viktiga områden för ökad målupfyllelse framgent är digitaliserade lärmiljöer, goda studiemiljöer, högre vuxennärvaro och ett förändrat arbetssätt med mer specialpedagogisk kompetens, elevhälsoarbete, samt nyanlända och flerspråkiga elevers lärande.

För att öka möjligheterna för vuxna att nå ett arbete eller studier har 487 personer tagit del av insatser via Arbete och integration under året. Av de personer som inte sedan tidigare studerar, eller har hälsomässiga hinder för studier, har mer än varannan (98 av 184 personer) påbörjat studier på grund- eller gymnasienivå under året. Individanpassat stöd för att förbättra individens totala livssituation och ett målinriktat motivationsarbete har bidragit till resultatet.

Inom kommunal vuxenutbildning har närmare 8 av 10 genomförda kurser varit i teoretiska ämnen, övriga inom yrkesutbildningar. Andelen kursdeltagare som slutfört en kurs och nått godkänt betyg visar en svag minskning från föregående år. Vuxenutbildningen har under året arbetat vidare med satsningen elevhälsoteam där specialpedagog, lärare, studie- och yrkesvägledare samt rektor ingår.

80%

RESULTAT 2019

Andelen kursdeltagare som slutfört en kurs i kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå med godkänt betyg ska öka.

ORGANISATIONSPERSPEKTIVET

Detta perspektiv innehåller mål för den verksamhet som kommunorganisationen själv bedriver, de tjänster som levereras samt personal och ekonomi.

FÄRGKODSFÖRKLARING

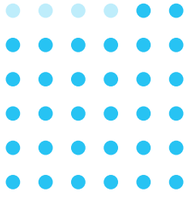
Nått målen	Bättre än baslinjen	Sämre än baslinjen

Kommunövergripande mål	
Mål 5 – Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet	■
Mål 6 – God service och gott bemötande	◆
Mål 7 – Framtidens arbetsgivare	◆
Mål 8 – Välskött och stabil ekonomi	◆

■ MÅL 5 – JÄMSTÄLLD OCH SOLIDARISK VÄLFÄRD AV HÖG KVALITET

Beskrivning: Härnösands kommun erbjuder välfärdstjänster av hög kvalitet där behoven styr och insatserna ges på lika villkor oavsett kön, sexuell läggning eller bakgrund. Resurser prioriteras så att allas rätt till utveckling och ett värdigt liv tillgodoses. Kommunens arbete präglas av lyhördhet och respekt för den enskilde. Barnens bästa är i centrum för alla beslut.

RESULTATUPPDRAG	MÅLNIVÅ 2019	RESULTAT 2019	RESULTAT 2018	BASLINJE 2017
Andelen brukare som är nöjda med sin hemtjänst ska öka.	91%	87%	90%	90%
Andelen brukare som är nöjda med sitt särskilda boende ska öka.	89%	78%	88%	89%

87%

RESULTAT 2019

Andelen brukare som är nöjda med sin hemtjänst ska öka.

Målet bedöms delvis uppnått. Den välfärd som kommunen erbjuder till invånarna i form av särskilt boende och hemtjänst motsvarar i hög grad brukarnas förväntningar. Årets resultat är dock en minskning från tidigare år gällande såväl hemtjänst som särskilt boende.

Hemtjänsten har under året uppmärksammat ett ökat vårdbehov hos invånarna i Härnösand. För att höja kvalitén i verksamheten, och därmed även graden av nöjdhet hos brukarna kommer ett omställningsarbete att genomföras under 2020. Trots förändringar inom särskilt boende i form av avveckling av funktioner och ett boende visar Socialstyrelsens brukarundersökning att brukarna är generellt nöjda med äldreomsorgen i Härnösand.

Arbetet mot trakasserier och kränkande behandling, #WeDo, har fortsatt under året. Utbildningar har genomförts för elever och personal på gymnasiet kring kränkande behandling och sexuella trakasserier samt våldsbejakande extremism. Tillsammans med Länsstyrelsen Västernorrland har kommunen anordnat en utbildningsdag för hotellpersonal mot prostitution och människohandel. Trygghetsarbetet kring Härnösands stadsfest har fortsatt och gett mycket goda resultat då det under stadsfesten 2019 inte inkom någon anmälan om sexuella ofredanden eller våldtäkter. I samverkan med Svenska kyrkan har föreläsningar erbjudits till alla föräldrar i kommunen i syfte att öka kunskaperna kring unga och psykisk ohälsa samt barn och ungas hälsa kopplat till internetanvändande.

◆ MÅL 6 – GOD SERVICE MED GOTT BEMÖTANDE

Beskrivning: Gott värdskap, hög tillgänglighet och professionalitet är värden som genomsyrar Härnösands kommun. Kommunens medarbetare och politiker bemöter alltid människor med vänlighet, tydlighet och effektivitet. Genom samverkan, respekt och lyssnande byggs det goda samhället.

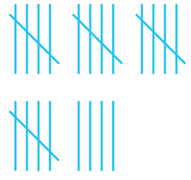
RESULTATUPPDRAG	MÅLNIVÅ 2019	RESULTAT 2019	RESULTAT 2018	BASLINJE 2017
Andelen medborgare som tar kontakt med kommunen via telefon och som får ett direkt svar på en enkel fråga ska öka.	52%	-*	53%	50%
Den genomsnittliga handläggningstiden för att få ekonomiskt bistånd vid nybesök ska minska.	19 dagar	24 dagar	30 dagar	39 dagar

* Mätningen genomfördes inte 2019

Målet bedöms delvis uppnått. Kommunens servicenivå har de senaste åren fått goda betyg när det gäller att ge snabba svar på inkommande samtal. För att ytterligare underlätta för invånarna har ett kundforum skapats på hemsidan där invånare kan ställa frågor. Frågorna och svaren på dessa finns tillgängliga att läsa på hemsidan och fungerar som en informationskanal för invånare och besökare. Under året har kundforum haft 13 700 sidvisningar där de tre mest besökta frågeställningarna gällt datumparkering, gratis sandningssand och matning av änder.

I syfte att öka tillgängligheten på webben har ett projekt med namnet Klarspråk drivits. Inom projektet har informationen och kommunikationen via digitala kanaler och hemsidan förbättrats och gjorts mer tillgänglig för kommuninvånarna.

Under flera år har kommunen haft höga betyg i servicemätningen gällande andelen medborgare som får svar på e-post inom en dag. Resultatet gällande andelen som är i kontakt med kommunen per telefon och får svar på en enkel fråga kan förbättras. Undersökningen genomfördes inte under 2019 då resultatet av undersökningen inte till fullo är tillförlitligt, servicemätningen kommer att ersättas med frågor om tillgänglighet och bemötande från nya Medborgarundersökningen. Ett utvecklingsområde i syfte att öka tillgängligheten för kommuninvånare är att bestämma principiella riktlinjer för kontakter per telefon.

24 DAGAR

RESULTAT 2019

Den genomsnittliga handläggningstiden för att få ekonomiskt bistånd vid nybesök ska minska.

Den genomsnittliga handläggningstiden för ekonomiskt bistånd vid nybesök har under de senaste åren sjunkit och uppgår vid årets slut till 24 dagar. Förklaringen består i en framgångsrik medverkan i Sveriges kommuners och regioners nationella utvecklingsarbete inom området.

6,3%

RESULTAT 2019

Sjukfrånvaron ska minska.

MÅL 7 – FRAMTIDENS ARBETSGIVARE

Beskrivning: Härnösands kommun är en föregångare som arbetsgivare och erbjuder en attraktiv arbetsplats dit människor söker sig. Organisationen präglas av nyfikenhet med beredskap för nya utmaningar. Medarbetare ges ett gott ledarskap, möjlighet till personlig och professionell utveckling och inflytande över sitt arbete. Härnösands kommun är en jämställd och hälsofrämjande arbetsplats med låga sjuktal, mångfald och goda arbetsvillkor.

RESULTATUPPDRAG	MÅLNIVÅ 2019	RESULTAT 2019	RESULTAT 2018	BASLINJE 2017
Nöjd medarbetarindex ska öka.	Index 83	Index 79	Index 79	Index 78
Andelen tillsvidareanställda kvinnor med heltidsanställning ska öka.	90%	81%	81%	80%
Sjukfrånvaron ska minska.	6,8%	6,3%	6,9%	6,9%

Målet bedöms delvis uppnått. Under året har kompetensplattformar utarbetats och implementerats för medarbetare och chefer. Plattformarna utgör grunden i kompetensförsörjningsarbetet, och är den röda tråden som ska löpa genom alla delar av kompetensförsörjningsprocessen: Attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla. Arbetet som har genomförts har ännu inte gett resultat men på sikt väntas ansträngningarna ge positiva effekter på medarbetarindex.

Socialförvaltningens arbete med att minska sjukfrånvaron har gett resultat och påverkar kommunens tal positivt. Sjukfrånvaron för socialförvaltningen nådde under 2015 9,9 procent och motsvarande siffra för 2019 är 6,3 procent. Detta påverkar siffrorna på kommunövergripande nivå positivt där sjukfrånvaron sjunkit med 1,2 procentenheter under perioden.

Andelen tillsvidareanställda kvinnor med heltidsanställning minskade något under den första delen av året vilket bedömdes bero på den verksamhetsövergång som skedde till kommunen inom äldreomsorgen under våren. Vid utgången av året har resultatet återgått till samma nivå som före minskningen. I samband med att fler förvaltningar inom kommunen arbetar inom ramen för heltidsprojektet kommer fler anställda att kunna erbjudas en heltidsanställning i grunden.

MÅL 8 – VÄLSKÖTT OCH STABIL EKONOMI

Beskrivning: I Härnösands kommun används resurser effektivt, ändamålsenligt och med långsiktighet. Uppsatta budgetmål uppnås och kommunens ekonomiska ställning är god. Långsiktiga och rätt genomförda investeringar och upphandlingar ger utveckling på kort och lång sikt. God analys och uppföljning samt respekt för miljömässig och social hållbarhet är en självklarhet.

RESULTATUPPDRAG	MÅLNIVÅ 2019	RESULTAT 2019	RESULTAT 2018	BASLINJE 2017
Resultatöverskott i procent av skatter, statsbidrag och utjämning.	0,01%*	0,2%	-0,3%**	-
Nämnder och styrelser ska följa budget.	5 av 5	3 av 5	3 av 5	4 av 5

* Förändrad Målnivå enligt beslut §144 Kommunfullmäktige 25 November 2019.
** Enligt konverterade jämförelsesiffror. Se kapitel 5. Redovisningsprinciper.

Målet bedöms delvis uppnått. Budgetförutsättningarna har väsentligt förändrats under året då kommunen beslutade att ändra redovisningsmodell för pensioner från fullfondering till blandmodell. För kommunens resultat fick det en negativ konsekvens på cirka 50 miljoner kronor. Utifrån det så beslutade kommunfullmäktige i november 2019 om att förändra det finansiella målet från 1,4 procent till 0,01 procent. Kommunens resultatöverskott i procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning för 2019 var 0,2 procent. Det överstiger resultatnivån med 0,19 procentenheter.

Under året har ett arbete genomförts för att se över effektiviseringsmöjligheter mellan förvaltningar så väl som mellan kommunen och dess företag för att skapa en hållbar ekonomisk hushållning.

0,2%

RESULTAT 2019

Resultatöverskott i procent av skatter, statsbidrag och utjämning.

BEDÖMNING AVSEENDE GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Kommunen har visat stor handlingsberedskap då de ekonomiska förutsättningarna väsentligt förändrats under innevarande räkenskapsår. Den ändring av pensionsredovisningsmodell som genomförts har inneburit att en större resultatförbättring uteblivit, men trots det har kommunen nått sitt resultatmål. När föregående räkenskapsår (2018) konverterats för att bli jämförbart, utifrån ändrad redovisningsmodell, så har kommunen ett ekonomiskt resultat som är betydligt bättre än föregående år.

Mot bakgrund av de väsentliga förändringar som genomförts under året bör man se på måluppfyllelsen med realism. Kommunen har inte lyckats nå resultat kopplat till samtliga mål och inte nått alla målnivåer, men utifrån rådande förutsättningar har kommunen nått en realistisk måluppfyllelse.

Den sammanfattande bedömningen är att kommunen i ljuset av de förändrade förutsättningarna under året har lyckats uppnå ett balanserat samband mellan resursåtgång, prestation, resultat och effekt. Det synliggörs genom att kommunen uppnått sitt mål om resultatöverskott i procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Resultat & ekonomisk ställning för den kommunala koncernen

Kommunkoncernen uppvisar ett positivt resultat 2019 med +41,6 mnkr. Jämfört med föregående år har resultatet förbättrats med +30,3 mnkr. HEMAB står för den största ökningen med nästan +15,6 mnkr, AB Härnösandshus +5,8 mnkr och kommunen för +8,3 mnkr.

Koncernens resultat

ÅRETS RESULTAT	mnkr	% av eget kapital
Kommunen	3,2	1,0
HEMAB, Koncernen	24,4	8,0
AB Härnösandshus, koncernen	12,1	4,8
Räddningstjänsten i Höga Kusten-Ådalen	1,5	25,4
Invest i Härnösand AB	0,4	14,8
Totalt	**41,6**	**5,8**

Koncernens resultat uppgår till +41,6 mnkr för 2019, vilket är en förbättring med +30,3 mnkr jämfört med föregående år.

KONCERNEN HEMAB redovisar ett resultat som är 15,6 mnkr högre än fjolårets och det överstiger ägardirektivets avkastningskrav på minst 5 procent. Årets resultat har påverkats positivt av både förbättrat rörelseresultat och skatteeffekter.

KONCERNEN AB HÄRNÖSANDSHUS redovisar ett högre resultat med 5,8 mnkr jämfört med föregående år och det överstiger ägardirektivets avkastningskrav på minst 3 procent. Resultatet har påverkats positivt av ökade hyresintäkter och lägre kostnader för försäkringsskador. Uthyrningsgraden har varit relativt god och legat stabilt under året. Den uppgick till 98,1 procent vid årets slut. Jämfört med föregående år har räntekostnaderna varit drygt 2 mnkr lägre.

RÄDDNINGSTJÄNSTEN I HÖGA KUSTEN-ÅDALEN redovisar ett resultat som är något högre än 2018. Intäkterna för automatlarm var högre jämfört med föregående år samt att pensionskostnaderna var betydligt lägre.

INVEST I HÄRNÖSAND AB tas från och med 2019 med i de sammanställda räkenskaperna, där dotterbolaget Technichus i Mitt Sverige AB utgör den största verksamheten. Technichus i Mitt Sverige AB visar ett något lägre resultat 2019 jämfört med föregående år.

Förändring av intäkter & kostnader

FÖRÄNDRING AV INTÄKTER OCH KOSTNADER (%)	2019
Verksamhetens intäkter	3,0
Verksamhetens kostnader	-0,3
Verksamhetens kostnader exkl jämförelsestörande poster	-2,3

Koncernens verksamhetsintäkter har ökat med +25 mnkr jämfört med föregående år. Intäkterna för koncernföretagen ökade utom för Räddningstjänsten i Höga Kusten-Ådalen. Intäkterna för kommunen minskade, bidragen från Migrationsverket står för den största delen (-27 mnkr). Verksamhetens kostnader för koncernen visade en minskning med -7 mnkr, kommunen, AB Härnösandshus och Räddningstjänsten i Höga Kusten-Ådalen utgör största delen.

Investeringar

INVESTERINGAR	2019	2018
Nettoinvesteringar, mnkr	210	255
Avskrivningar, mnkr	144	149
Nettoinvestering/avskrivning, %	147	171
Självfinansieringsgrad av årets investeringar, %	88	83

Investeringstakten ligger i nivå med föregående år. Självfinansieringsgraden som speglar förmågan att med egna medel finansiera nyinvesteringar förbättrades under 2019. Under 2019 understiger självfinansieringsgraden 100 procent vilket medför att extern finansiering är nödvändig för verksamheterna för att inte försämra tillgängliga likvida medel.

Soliditet

SOLIDITET (%)	2019	2018
Soliditet	24	24
Soliditet inkl samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	3	0

Soliditet beskriver den långsiktiga betalningsberedskapen eller till vilken grad tillgångarna har finansierats med egna medel. Soliditeten är oförändrad jämfört med 2018 för koncernen. Med hänsyn tagen till pensionsförpliktelserna så är måttet något bättre 2019 jämfört med 2018. Både Hemab- samt Härnösandshuskoncernerna uppfyller soliditetsmålet som ägardirektiven anger.

Eget kapital för koncernen uppgår till 717 mnkr jämfört med 673 mnkr föregående år.

Likviditet

LIKVIDITET	2019	2018
Kassalikviditet, %	46	38
Rörelsekapital, mnkr	-362	-386
Anläggningskapital, mnkr	1 079	1 059

Jämfört med föregående år har likvida medel ökat med +95 mnkr, och uppgick den 31 december 2019 till 118,5 mnkr.

För att klara att betala alla kortfristiga skulder omedelbart ska kassalikviditeten vara 100 procent eller högre. Utfallet för 2019 på 46 procent understiger riktvärdet, men har förbättrats jämfört med föregående år.

Rörelsekapitalet visar koncernens finansiella styrka. För att uppnå balans mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder saknas det -362 mnkr.

Låneskuld till kreditinstitut

LÅNESKULD TILL KREDITINSTITUT	2019	2018
Låneskuld, mnkr	1 546	1 449
Andel lån som förfaller till betalning, %		
· inom år 1	27	15
· inom år 2-5	73	85
· efter år 5	0	0

Koncernens låneskuld vid årets utgång 2019 uppgick till 1 546 mnkr och har ökat med +97 mnkr jämfört med föregående år. HEMAB står för den största delen av nyupplåningen och de avser investeringar i materiella anläggningstillgångar.

NETTOFÖRÄNDRING LÅNESKULD	mnkr
Kommun	20
HEMAB, koncernen	92
AB Härnösandshus, koncernen	-15
Totalt	**97**

Resultat & ekonomisk ställning kommunen

Härnösands kommun redovisar ett positivt resultat på +3,2 mnkr för 2019, vilket är en förbättring med +8,3 mnkr jämfört med föregående år. Resultateffekten av att kommunen under året har bytt pensionsredovisningsmodell blev -22 mnkr. Trots den stora förändringen under innevarande år redovisar kommunen ett positivt resultat och uppnår kommunens resultatmål för god ekonomisk hushållning.

Kommunens resultat

ÅRETS RESULTAT	2019	2018
Årets resultat, mnkr	3,2	-5,1
· Procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, %	0,2	-0,3
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster, mnkr	3,2	-35,6
· Procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, %	0,2	-2,2

Kommunen redovisar ett positivt resultat på 3,2 mnkr 2019 vilket överstiger förra årets resultat med 8,3 mnkr. Resultateffekten av att kommunen under året bytt pensionsredovisningsmodell från fullfonderings- till blandmodellen blev -22 mnkr för 2019. Trots det uppnår kommunen resultatmålet för god ekonomisk hushållning.

Kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning 2019 var ett resultat på 0,01 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning (Kommunfullmäktige 2019-11-25 §144). Kommunens resultat för 2019 uppgår till 0,2 procent och kommunen uppnår därigenom målet för god ekonomisk hushållning. Genomsnittet 2019 var för Sveriges kommuner 3,2 procent.

Intäkts- och kostnadsutveckling

INTÄKTS- OCH KOSTNADSUTVECKLING 2019	FÖRÄNDRING JÄMFÖRT MOT FÖREGÅENDE ÅR (%)
Verksamhetens intäkter	-7,2
Verksamhetens kostnader	-2,2
Skatteintäkter och generella statsbidrag	1,5
Verksamhetens nettokostnad, exkl. jämförelsestörande poster	-1,0

För att leva upp till god ekonomisk hushållning ska nettokostnaderna inte öka i snabbare takt än skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning har ökat med 1,5 procent (24,3 mnkr) för 2019, det är en försämring med 1,3 procentenheter jämfört mot 2018. Den genomsnittliga utvecklingen av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning för kommunen har under en tioårsperiod legat på 3,5 procent.

Verksamhetens intäkter har minskat med -27,3 mnkr, varav bidrag står för nästan -20 mnkr. Bidrag från Migrationsverket har minskat i stor omfattning (-23 mnkr) och står nu för 27 procent av alla bidrag. Jämfört mot föregående år (35 procent) är det en minskning med 8 procentenheter, och det är nu på samma nivå som bidrag från Skolverket. Kommunens verksamhetsintäkter täcker 18 procent av verksamhetens kostnader, en minskning med 1 procentenhet jämfört mot 2018.

Verksamhetens kostnader har minskat med 2,2 procent (-44,5 mnkr). Löneökningarna i löneöversynen för 2019 blev cirka 3,0 procent för tillsvidareanställda men samtidigt har personalkostnaderna exklusive pensioner enbart ökat med 1,5 procent. En förklaring till det är att kommunen minskat antalet årsarbetare med 1,6 procent. Köp av huvudverksamhet har minskat med 8 procent (-26 mnkr). Den största anledningen till det är att två särskilda boende har övergått från entreprenad till egen regi under året. Huvuddelen av köp av verksamhet sker inom områdena förskola och äldreomsorg.

Avskrivningarna har jämfört mot föregående år ökat med +0,5 mnkr.

Nettokostnadsandel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

NETTOKOSTNADSANDEL (%) av skatteintäkter, generella statsbidrag & utjämning	2019	2018
Verksamhetens intäkter och kostnader (netto)	97,1	99,6
Avskrivningar	2,9	2,9
Nettokostnadsandel före finansnetto	100,0	102,5
Finansnetto	-0,2	-0,3
Nettokostnadsandel exkl. jämförelsestörande poster	99,8	102,2
Jämförelsestörande engångsposter (netto)	0,0	-1,9
Nettokostnadsandel	99,8	100,3

I syfte att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning krävs en balans mellan löpande intäkter och kostnader. Denna balans kan mätas genom nettokostnadsandelen som innebär att samtliga löpande kostnader, såväl exklusive samt inklusive finansnetto relateras till kommunens skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Om kommunens nettokostnadsandel understiger 100 procent finns en positiv balans.

Verksamhetens intäkter och kostnader nyttjade 97,1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, vilket är en minskning med 2,5 procentenheter jämfört med föregående år. En förklaring till minskningen är att skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningen ökat. Avskrivningar nyttjade 2,9 procent och ligger på samma nivå som 2018.

Finansnettot uppgick vid årets slut till -0,2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, vilket innebär att de finansiella intäkterna var större än de finansiella kostnaderna. Finansnettot var något lägre 2019 jämfört med föregående år.

Kommunens nettokostnader efter finansnetto tog i anspråk 99,8 procent, vilket är en förbättring med 0,5 procentenheter.

Likviditet

LIKVIDITET	2019	2018
Kassalikviditet, %	63,4	36,5
Rörelsekapital, mnkr	-117,2	-234,4
· varav semesterlöneskuld	66,6	68,1
Anläggningskapital, mnkr	440,8	554,8

Kassalikviditet är ett mått som beskriver organisationens kortsiktiga betalningsförmåga. För att omgående kunna klara av att betala alla kortfristiga skulder ska måttet vara minst 100 procent.

Kassalikviditeten vid årets utgång 2019 var 63,4 procent, det är betydligt under riktvärdet på 100 procent. Jämfört med föregående år ses dock en förbättring. För att uppnå en kassalikviditet på 100 procent saknas 127 mnkr i rörelsekapital 2019.

Den sista december 2019 uppgick saldot på koncernkontot till +69 mnkr och kommunen hade en outnyttjad kredit på 90,4 mnkr.

Kommunens finanspolicy anger ett mått för betalningsberedskap på 30 dagar, det vill säga kommunen ska ha tillgångar i kassa och bank som räcker för att betala nästkommande 30 dagars utgifter. Det har saknats likvida medel vid löneutbetalningsdatum under några tillfällen 2019 och checkräkningskrediten nyttjats ideligen.

Soliditet

SOLIDITET	2019	2018
Soliditet, %	30,7	33,4
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt, %	-29,9	-35,5

Soliditet är ett mått på organisationens långsiktiga betalningsförmåga. Det visar till vilken grad tillgångarna har finansierats med egna medel.

På grund av att de långfristiga skulderna har ökat har soliditeten försvagats med 2,7 procentenheter jämfört med föregående år. Tar man däremot hänsyn till soliditeten inklusive pensionsförpliktelserna har det negativa måttet förbättrats med 5,6 procentenheter jämfört med föregående år.

Det genomsnittliga soliditetsmåttet för Sveriges kommuner 2018 låg på 47,3 procent och inklusive pensionsåtagande på 17,9 procent.

Låneskuld

LÅNESKULD	2019	2018
Låneskuld, mnkr	210,0	190,0

Kommunens låneskuld har ökat med 20 mnkr per år de senaste två åren. Nyupplåningen har uppkommit i syfte att finansiera investeringar. Kommunens hade 2019 fem lån på totalt 210 mnkr. De har klassificeras som långfristiga utifrån att det mest sannolika är att det lån på 50 mnkr som förfaller under 2020 kommer att refinansieras. Snitträntan för 2019 var 0,13 procent, den genomsnittliga räntebindningstiden 1,0 år och den genomsnittliga kapitalbindningen 2,3 år.

Vid refinansiering av lånen, och om höjd tas med 20 baspunkter jämfört med dagens marknadsräntor, kommer räntekostnaden för 2020 öka med cirka 140 procent jämfört med 2019.

Borgensåtagande

BORGENSÅTAGANDE (mnkr)	2019	2018
Borgen	1 402,8	1 327,8
· varav kommunala företag	1 381,3	1 304,3
· varav egna hem	0,2	0,2
· varav övriga	21,3	23,4

Kommunens borgensåtagande har ökat med 75 mnkr under det senaste året. Det beror framför allt på att HEMAB har haft ett ökat investeringsbehov med 92 mnkr samtidigt som AB Härnösandshus har haft ett minskat behov med 12 mnkr. HEMAB står för över 50 procent av den totala borgensförbindelsen och AB Härnösandshus för drygt 40 procent. Kommunen har inte infriat några borgensåtaganden under året. Kommunen tar ut en borgensavgift på 0,4 procent av de kommunala företagen vilket för 2019 uppgick till drygt 5 mnkr.

Målet på sikt är att minska och avsluta ingångna borgensåtaganden som ligger utanför kommunen och dess företag.

Utfall i förhållande till budget

UTFALL I FÖRHÅLLANDE TILL BUDGET (mnkr)	2019
Avvikelse nämnder	-4,7
Avvikelse årets resultat	-19,8

Kommunens nämnder hade för 2019 ett budgeterat överskott på +17 mnkr (se 3.3.2 Verksamhetsrisker). Årets resultat för nämnderna på +12,3 mnkr (se 4.4 Drifts- och investeringsredovisning) ger en negativ budgetavvikelse på -4,7 mnkr. Den negativa budgetavvikelsen beror på socialnämndens underskott på -10,5 mnkr men uppvägs till en del av att både kommunstyrelse, arbetslivsnämnd och samhällsnämnd redovisar ett bättre resultat än budgeterat. Samtliga nämnder har haft en bra kontroll och god budgetföljsamhet under året. Utifrån givna förutsättningar vid årets början får alla nämnder anses ha uppnått ett bra resultat.

Samtidigt som kommunens nämnder hade ett budgeterat överskott på +17 mnkr så fanns ett budgeterat överskott för den kommungemensamma verksamheten på +6 mnkr. Kommunen hade totalt ett budgeterat överskott på +23 mnkr för 2019. Kommunens resultat för 2019 på +3,2 mnkr, ger en negativ budgetavvikelse på -19,8 mnkr utifrån det budgeterade överskottet. Den negativa budgetavvikelsen beror på den förändring av redovisningsmodell för pensioner som genomfördes under innevarande år.

Helårsprognos

HELÅRSPROGNOS, AVVIKELSE (mnkr)	UTFALL	PROGNOS AUG	PROGNOS APR
Kommunstyrelsen	15,3	14,0	10,0
Arbetslivsnämnden	2,2	2,6	2,8
Samhällsnämnden	6,0	2,1	5,1
Skolnämnden	-0,7	0,0	0,0
Socialnämnden	-10,5	-7,4	0,0
Avvikelse nämnder	**-4,7**	**-5,7**	**0,9**

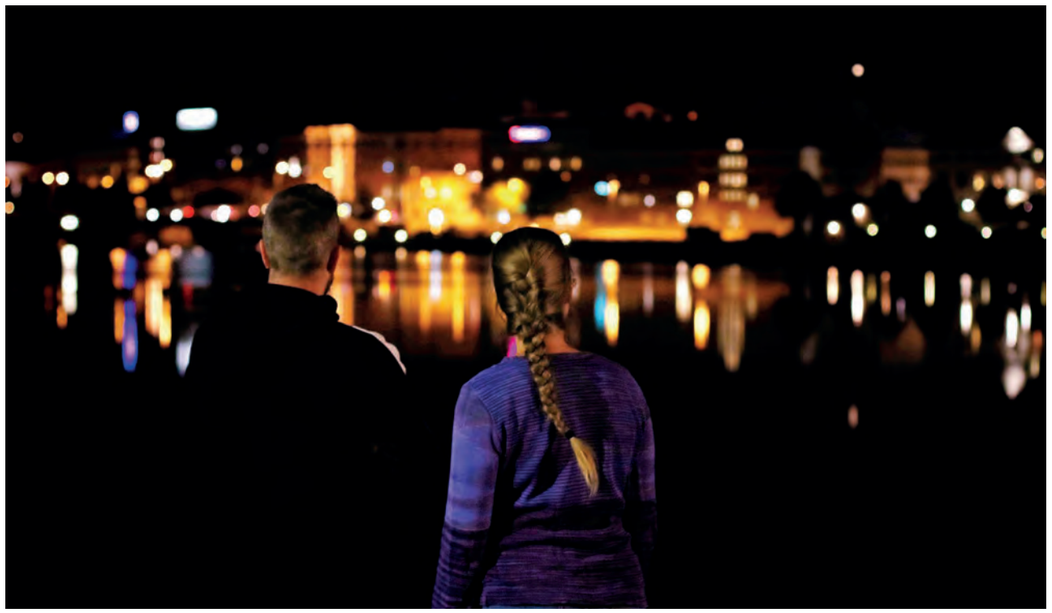
För att anses ha en god prognossäkerhet bör prognosavvikelsen vara under 1 procent av kostnadsomslutningen. Prognosavvikelsen för 2019 var per sista april 0,05 procent och per sista augusti 0,29 procent. En god prognossäkerhet innebär att kommunen har goda förutsättningar till att anpassa sig efter förändrade förutsättningar under året.

Balanskravsresultat

Härnösands kommun har ett utgående ackumulerat balanskravsresultat för 2019 om -3 mnkr. Det ackumulerade negativa balanskravsresultatet avses återställas senast 2021 enligt beslut i kommunfullmäktige 2019-11-25 § 145.

BALANSKRAVSRESULTAT (MNKR)	2019	2018
= Årets resultat enligt resultaträkningen	3,2	-5,1
– Samtliga realisationsvinster	-0,8	-0,3
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0
-/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**2,4**	**-5,4**
– Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0
= Balanskravsresultat	**2,4**	**-5,4**

Väsentliga personalförhållanden

KOMMUNEN

Under året har medarbetar- och ledarplattformar arbetats fram som gör att det nu finns en gemensam grund att utgå ifrån för alla som är anställda i kommunen. Plattformarna tydliggör förväntningar samtidigt som de visar på ambitionsnivån för både medarbetarskap och ledarskap framåt och bedöms på sikt bidra till att stärka kommunens arbetsgivarvarumärke och ge positiva effekter på medarbetarindex.

Andelen tillsvidareanställda kvinnor med heltidsanställning minskade något under den första delen av året vilket bedömdes bero på den verksamhetsövergång som skedde till kommunen inom äldreomsorgen under våren. Vid utgången av året har resultatet återgått till samma nivå som före minskningen. I samband med att fler förvaltningar inom kommunen arbetar inom ramen för heltidsprojektet kommer fler anställda att kunna erbjudas en heltidsanställning i grunden.

AB HÄRNÖSANDSHUS

Under året har en utbildning genomförts inom ramen för verksamhetssystemet avseende miljö, arbetsmiljö och kvalitet. I början av året genomförde all personal en utbildning i Hjärt- och lungräddning (HLR).

All personal genomgår vartannat år en hälso- och arbetsmiljöprofil med individuella samtal angående psykosociala frågor, stress, trivsel på arbetsplatsen m.m. Resultatet av den senaste undersökningen, som genomfördes under början av 2019, visar på ett i huvudsak gott resultat med medarbetare som är friska och som trivs på jobbet samt upplever sitt arbete meningsfullt.

Under de kommande fem åren beräknas åtta personer lämna företaget med ålderspension. En prioriterad uppgift under de kommande åren är således att ersättningsrekrytera medarbetare i samband med pensionsavgångar och samtidigt fortsätta att rekrytera yngre medarbetare för att sänka medelåldern. En blandning av yngre och äldre medarbetare är bra både ur ett kompetensperspektiv och ur ett socialt perspektiv.

HEMAB

Utbildningsinsatser har genomförts under året där samtliga chefer och skyddsombud genomgått arbetsmiljöutbildning. I syfte att skapa ett större utrymme för medarbetarna att själva styra över sin arbetstid har flextidsramen utökats. Denna förändring har varit efterfrågad och förväntas skapa en positiva effekter i form av minskad stress och ökad nöjdhet. Inom ramen för den nya friskvårdssatsningen har medarbetarna erbjudits en Hälso-, arbetsmiljö- och livsstilsundersökning (HALU). Under de kommande fem åren beräknas 15 personer lämna företaget med ålderspension.

INVEST I HÄRNÖSAND AB – TECHNICHUS I MITTSVERIGE AB

Under 2019 har samtliga i personalen genomfört en utbildning i Hjärt- och lungräddning samt hur man använder en hjärtstartare. Utöver detta har lärare deltagit vid SETT-mässan i Älvsjö, vilket är en läromedelsmässa med seminarium inom naturvetenskap och teknik. Temat för året var digitalisering och programmering.

Under arbetsplatsträffar förs samtal om möjlighet till friskvårdsbidrag och friskvårdstimme. Drygt 9 av 10 medarbetare har under året använt dessa medel. Vid arbetsplatsträffar och i enskilda samtal arbetstagare-arbetsgivare diskuteras arbetsmiljö kontinuerligt. Under de två senaste

åren redovisar företaget en jämförelsevis låg sjukfrånvaro bland personalen. Sjukfrånvaron har ökat under året, från 2,0 procent 2018 till 3,1 procent 2019. Under de kommande fem åren beräknas en person att lämna företaget med ålderspension.

RÄDDNINGSTJÄNSTEN HÖGA KUSTEN-ÅDALEN

Utbildningsinsatser har genomförts för flertalet medarbetare i bland annat användandet av flygande resurser vid skogsbrandsbekämpning samt arbetsmiljöutbildning för ledningsgruppen, fackliga organisationer och styrkeledare. Förbundet har ingen betydande mängd pensionsavgångar inom de kommande åren och pensionsavgångarna bedöms kunna hanteras genom en god dialog mellan medarbetare och arbetsgivare. För att möta den utmaning som finns gällande att behålla befintlig personal och få en mer varaktig personalstyrka kan deltidsanställda med godkänd utbildning ges möjlighet till tillsvidareanställning.

ANSTÄLLDA	Antal anställda personer 2019	Antal anställda personer 2018	Antal årsarbetare 2019	Antal årsarbetare 2018
Kommunstyrelsen	216	212	211,5	209,8
Arbetslivsnämnden	221	248	214,5	240,0
Samhällsnämnden	73	78	71,9	77,4
Skolnämnden	844	860	821,1	832,5
Socialnämnden	851	836	782,0	775,2
Kommunen totalt	**2 205**	**2 234**	**2 101,1**	**2 134,7**
AB Härnösandshus	30	32	30,0	31,0
HEMAB	154	141	154,0	141,0
Räddningstjänsten i Höga Kusten-Ådalen	68	63	68,0	63,0
Invest i Härnösand AB (Technichus i Mitt Sverige AB)	13	13	11,5	11,5
Koncernen totalt	**2 470**	**2 483**	**2 364,6**	**2 381,2**

Antal anställda avser månadsavlönade. Antal årsarbetare avser anställdas tjänstgöringsgrad omräknat till heltidstjänster.

SJUKFRÅNVARO 2019	Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	Andel sjukfrånvaro som är sammanhängande 60 dagar eller mer	Sjukfrånvaro för kvinnor	Sjukfrånvaro för män	Sjukfrånvaro i åldrarna 29 år eller yngre	Sjukfrånvaro i åldrarna 30–49 år	Sjukfrånvaro i åldrarna 50 år eller äldre
Kommunstyrelsen	3,84	24,9	4,05	3,33	3,21	4,59	3,47
Arbetslivsnämnden	5,93	22,6	5,8	6,05	9,99	5,03	6,0
Samhällsnämnden	2,89	45,5	3,37	2,5	1,0	4,47	2,14
Skolnämnden	5,48	43,0	5,95	4,02	5,27	4,84	6,53
Socialnämnden	6,32	34,4	6,25	6,59	5,51	5,04	7,51
Kommunen totalt	**5,58**	**37,0**	**5,81**	**4,99**	**5,67**	**4,87**	**6,39**
AB Härnösandshus	5,10	63,7	1,60	6,98	4,19	1,42	7,32
HEMAB	4,3	1,8	4,0	4,3	5,2	4,1	4,4
Räddningstjänsten i Höga Kusten-Ådalen	2,4	92,0	3,1	2,3	0,2	2,4	4,2
Invest i Härnösand AB (Technichus i Mitt Sverige AB)	3,1	0	3,9	2,1	*	*	*

* För litet antal anställda för att uppgiften ska kunna redovisas utan risk att enskilda personer identifieras.

Sjukfrånvaron för kommunen som helhet ligger kvar på en lägre nivå än jämförbara kommuner. Det arbete som gjorts för att minska sjukfrånvaron inom socialnämndens verksamheter under de senaste åren har påverkat kommunens resultat positivt.

FRISKTAL (%)	Andel heltidsfriska personer 2019	Andel heltidsfriska personer 2018	Andel personer med 1–5 sjukdagar 2019	Andel personer med 1–5 sjukdagar 2018
Kommunstyrelsen	46,2	40,5	23,9	27,4
Arbetslivsnämnden	50,5	57,1	17,8	21,8
Samhällsnämnden	49,4	38,0	19,5	27,2
Skolnämnden	34,3	33,0	27,4	23,7
Socialnämnden	32,4	29,7	22,4	25,0
Kommunen totalt	**35,6**	**33,0**	**24,4**	**25,1**

Nytt nyckeltal, jämförelsesiffror saknas. I kommande årsredovisningar kommer företagens frisktal att redovisas tillsammans med frisktal för kommunen.

Förväntad utveckling

MAKROEKONOMISK UTVECKLING

På en global nivå ser konjunkturutsikterna relativt negativa ut och SKR antar en låg BNP-tillväxt under 2020. Ett år som för Sveriges del förväntas landa i lågkonjunktur även om den anses vara av mildare art så kommer den fungera som en multiplikator till de strukturella utmaningarna som redan präglar kommuners ekonomi. Dock bedöms Sveriges statsfinanser som goda och det finns utrymme för stimulans av konjunkturen genom finanspolitik.

Dock är den fulla effekten av covid-19 viruset fortsatt okänd. En effekt som hittills visat sig påverka den globala ekonomin och tillväxten kraftigt negativt. Det finns starka skäl att anse att SKRs negativa prognos från februari 2020 vid nästa uppdatering kommer att revideras till ett ännu mer dystert scenario. Sedan februari 2020 har några av världens största aktiemarknader fallit med cirka 30 procent. Hittills finns inget som indikerar på att hanteringen av Covid-19 viruset, eller att beteendet från världens regeringar, kommer att ändras i närtid. Därmed finns inga skäl att förvänta sig ett ekonomiskt uppsving som skulle kunna indikera en återhämtning av den globala ekonomin. Just nu visar regeringars handlande och marknader världen över det motsatta.

De negativa konsekvenserna av den makroekonomiska utvecklingen förväntas för kommuners del till viss del bli reducerad av statens åtgärdspaket som syftar till att täcka delar av de extraordinära kostnader som kommuner kommer behöva bära. Dock är det för tidigt och osäkert att spekulera i hur åtgärdspaket de facto i slutändan kommer att ha stimulerat kommunernas ekonomi. Eftersom oron är på en global nivå finns därmed inga garantier att varken Sverige som nation eller enskilda kommuner och koncernföretag kommer kunna hantera de ökade utmaningarna på ett visst sätt.

Bland de kommunala koncernföretagen förväntas det marknadsvärderade egna kapitalet i Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse sjunka kraftigt under 2020 vilket på kort sikt kan påverka kommunens möjlighet och inställning till begäran om gottgörelse. Beroende på omfattningen av åtgärder och restriktionerna i samband med coronaviruset finns det skäl i att anta att Technichus kommer att påverkas negativt och därmed Invest-koncernen. Vidare finns en logik i att HEMAB-koncernen och Härnösandshus-koncernen kommer påverkas på ett sätt som direkt speglas av samhällsklimatet. I stora drag så är det två verksamheter som är direkt nödvändiga för hur landet är uppbyggt och fungerar, så skälen till oro är inte lika starka i dessa fall.

DEMOGRAFI

Befolkningsprognosen pekar mot oförändrat antal i befolkningen åren 2020-2021, men beräknas minska åren 2022-2024.

Andelen av befolkningen som är 80 år och äldre ökar och prognosen visar att ökningen sker fram till år 2034. Mellan åren 2020-2022 förväntas åldersgruppen öka med cirka 100 personer. Antalet personer med behov av plats i särskilt boende kommer därmed också att öka.

ARBETSLÖSHET OCH UTBILDNINGSNIVÅ

Arbetslösheten i riket var i december 2019 7,4 procent, i Härnösand var motsvarande siffra strax under 12 procent. Prognosen för de närmaste två åren visar vid årsskiftet 2019/2020 på en fortsatt stark arbetsmarknad i riket, en bedömning som dock kan förväntas påverkats kraftigt av den ekonomiska turbulens som följt av covid-19. Efterfrågan på arbetskraft förväntas dämpas mycket kraftigt under året, samtidigt bedöms antalet sysselsatta fortsätta öka men med en betydligt lägre takt.

Insatser för att höja utbildningsnivån bland arbetssökande är den enskilt största faktorn för att öka anställningsbarheten hos de enskilda personerna om vi ser till arbetsgivarnas kompetensbehov och den tid det tar att rekrytera ny kompetens.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

INTERNT

Härnösands kommun är och vill vara en attraktiv arbetsgivare. Med fem generationer på arbetsmarknaden behöver organisationen anpassa sig till olika behov, erfarenheter och utbildningsbakgrund. Under 2019 var den externa omsättningen 9,8 procent och den interna 4,3 procent. Inom några yrkesgrupper är den högre, exempelvis rektorer som hade en omsättning om 25 procent. Antalet som beräknas gå i pension är cirka 150 medarbetare (givet att de går i pension vid 65 års ålder). Kompetensförsörjning av befintlig personal är en viktig fråga framåt, har vi rätt kompetens på rätt plats i våra verksamheter, nyttjar vi de kompetenser vi har på ett effektivt sätt?

Arbetet för att förbli en god arbetsgivare fortsätter kommande år, med fokus på heltider och ett förändringsarbete som ska göra det attraktivt att arbeta på flera arbetsplatser än tidigare.

EXTERNT

Arbetsmarknadsstrukturen i Härnösand har ett behov av att fler arbetstillfällen med lägre kompetenskrav finns att tillgå. Företagen i Härnösand upplever att tillgången på arbetskraft med relevant kompetens är en faktor som i stor utsträckning påverkar företagens möjligheter att växa. Enligt Svenskt Näringslivs rekryteringsenkät misslyckas företag med en av fem rekryteringar. Den enskilt största förklaringen till företagens svårigheter att rekrytera är brist på personer med rätt yrkeserfarenhet. Undersökningar (SCB) visar att det i gruppen *personer med arbete och kompetens* är fler som flyttar ut från än in till kommunen.

TEKNIK

Digitaliseringen är ett faktum i Sverige. Trenden går mot att allt som kan digitaliseras kommer att digitaliseras. Många av välfärdens rutinmässiga administrativa uppgifter kan utföras av robotar. Det innebär att människor förväntar sig friktionsfria och snabba lösningar. För kommunen är det ett arbete som måste göras för att förnya strukturer och arbetssätt så att de speglar samhällsutvecklingen. Den digitala mognaden måste höjas inom den egna organisationen och utvecklingen behöver vara strategisk och balansera

mellan tillgänglighet och sårbarhet vid utveckling av ny teknik.

Kommunen hade 39 e-tjänster vid utgången av år 2019, varav de flesta återfanns inom trafik och infrastruktur. Mellan åren 2018-2020 inkom 5054 ärenden via kommunens e-tjänster. För att utveckla fler digitala lösningar inom exempelvis vård-och omsorgsområdet krävs det en infrastruktur som kan rymma sådan utveckling.

ÖKAT FOKUS PÅ LANDSBYGDEN

Alla vill inte bo i en stad. Många människor föredrar att bo på landet. För några är det närheten till naturen som lockar, andra söker ett lugnare livstempo och kanske ett billigare boende. Ökat fokus på landsbygden innebär att se över och fatta beslut om det också ska innebära likvärdiga verksamhetsförutsättningar i stad och landsbygd. En levande landsbygd behöver bibehålla och utveckla service och verksamhet, utvecklade kommunikationer och fortsatt bredbandsutbyggnad. Resursfördelningen behöver ses över i organisationens verksamheter för att säkerställa likvärdighet inom skola och omsorg. Utvecklade kommunikationer behöver kreativa lösningar i framtiden.

KLIMAT

Effekterna av klimatförändringarna väntas tillta och ge konkreta konsekvenser. Extrem nederbörd, oftare värmeböljor och torka är några effekter. Med dessa följer sekundära effekter som påverkar skog och natur. Fram till 2040 förväntas årsmedeltemperaturen vara cirka 2,5 grader högre än den var mellan åren 1961-1990. Mot slutet av århundradet förväntas årsmedeltemperaturen ha ökat med cirka 5 grader. Vintern påverkas mest, med upp emot 7 grader varmare än den var 1961-1990.

Konsekvenserna av ett förändrat klimat beror bland annat på hur väl kommunen lyckas förbereda sig. Med god planering och en strategi för hur man ska hantera risker och ta vara på möjligheter kan kommunen förstärka det positiva och dämpa det negativa. I kommunens fysiska planering finns redan i dag klimatrisker med som en parameter, men omfattningen behöver öka framåt.

TILLVÄXT

Försvarsberedningen lämnade sin slutrapport under året, där föreslogs att två nya regementen inrättas. Härnösand och Sollefteå kommun har gemensamt presenterat ett förslag till Försvarsmakten om att inrätta ett regemente i området.

Regeringen föreslog i en utredning våren 2019 att 80 arbetstillfällen omlokaliseras från Stockholm till Härnösand. Beskedet har inneburit att kommunen påbörjat planeringen av ett flertal olika aktiviteter som ska pågår under hela etableringsprocessen.

Ett förslag till ny regional utvecklingsstrategi, RUS, har arbetats fram under året. RUS ska tillsammans med andra kopplade obligatoriska planer och program ligga till grund för hur de regionala tillväxtmedlen används. Härnösands kommun har aktivt deltagit i processen och utformandet under året. Strategin har stor betydelse för kommunens tillväxtarbete.

Regeringens nationella livsmedelsstrategi med handlingsplan som kom 2019 har stor betydelse för kommunens arbete med att skapa ett centrum för framtidens livsmedelsindustri. Syfte med livsmedelsstrategin är tydligt - den ska ge fler jobb och hållbar utveckling i hela landet.

Den officiella inkvarteringsstatistiken för 2019 visar att besöksnäringen i Höga Kusten slår ännu ett rekord då sommarturismen ökat för nionde året i rad. Tillsammans med näringen har därför arbetet intensifierats med att kunna erbjuda både fler boendealternativ och aktiviteter för olika målgrupper.

Vindkraftsutbyggnaden i regionen har fått, och kommer fortsatt att få, stora effekter för Härnösand och hamnområdet samt och ger möjlighet för det lokala näringslivet att erbjuda service och tjänster under uppförandet.

Arbetet med en ny översiktsplan pågår och fortgår under 2020. Arbetssättet i framtagandet av planen har fokuserat på att skapas kunskap, samsyn och förståelse kring behovet av kommande investeringar och prioriteringar.

02

Finansiella rapporter

RESULTATRÄKNING
–
BALANSRÄKNING
–
KASSAFLÖDESANALYS

NOTER
–
DRIFT- & INVESTERINGSREDOVISNING

Resultaträkning

(MNKR)		Kommun 2019	Kommun 2018	Koncern 2019	Koncern 2018
Verksamhetens intäkter	*Not 1*	351,0	378,3	871,1	846,1
Verksamhetens kostnader	*Not 2*	-1971,7	-2016,2	-2341,4	-2348,3
Jämförelsestörande poster	*Not 3*	0,0	30,5	0,0	30,5
Avskrivningar	*Not 4*	-47,9	-47,4	-143,7	-149,1
Verksamhetens nettokostnad		**-1668,6**	**-1654,8**	**-1614,0**	**-1620,8**
Skatteintäkter	*Not 5*	1199,0	1177,8	1199,0	1177,8
Generella statsbidrag och utjämning	*Not 6*	469,5	466,4	469,5	466,4
Verksamhetens resultat		**-0,1**	**-10,6**	**54,5**	**23,4**
Finansiella intäkter	*Not 7*	8,0	8,9	3,0	4,2
Finansiella kostnader	*Not 8*	-4,7	-3,4	-16,0	-16,2
Resultat efter finansiella poster		**3,2**	**-5,1**	**41,6**	**11,3**
Extraordinära poster	*Not 9*	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		**3,2**	**-5,1**	**41,6**	**11,3**

Balansräkning

(MNKR)		Kommun 2019	Kommun 2018	Koncern 2019	Koncern 2018
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	*Not 10*	0,0	0,0	0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	*Not 11*	566,6	550,2	2458,6	2351,4
Maskiner och inventarier	*Not 12*	60,1	62,2	174,5	181,2
Övriga materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella anläggningstillgångar					
Andelar i koncern- och intresseföretag m.fl	*Not 13*	190,3	190,3	18,1	18,4
Långsiktiga fordringar	*Not 14*	5,8	6,3	18,4	19,4
Bidrag till infrastruktur		***0,0***	***0,0***	***0,0***	***0,0***
Summa anläggningstillgångar		***822,8***	***809,0***	***2669,6***	***2570,4***
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	*Not 15*	9,9	10,5	21,7	19,7
Fordringar	*Not 16*	151,0	140,6	212,9	225,2
Kortfristiga placeringar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassa och bank	*Not 17*	69,4	0,1	118,5	23,8
Summa omsättningstillgångar		***230,3***	***151,2***	***353,0***	***268,7***
Summa tillgångar		**1053,1**	**960,2**	**3022,7**	**2839,1**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	*Not 18*				
Årets resultat		3,2	-5,1	41,6	11,3
Resultatujämningsreserv		0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt eget kapital		320,4	325,5	675,1	661,6
Summa eget kapital		***323,6***	***320,4***	***716,7***	***672,9***
Långfristiga skulder	*Not 21*	239,3	130,2	1316,7	1259,9
Kortfristiga skulder	*Not 22*	347,5	385,6	715,0	655,1
Summa skulder		***586,8***	***515,8***	***2031,7***	***1915,0***
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**1053,1**	**960,2**	**3022,7**	**2839,1**
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter		0,0	0,0	0,0	0,0
Ansvarsförbindelser					
Ansvarsförbindelse för pensioner	*Not 23*	638,7	660,9	638,7	660,9
Övriga ansvarsförbindelser	*Not 24*	1404,0	1331,5	22,9	27,7
Summa panter och ansvarsförbindelser		**2042,7**	**1992,4**	**661,6**	**688,6**

Kassaflödesanalys

(MNKR)		Kommun 2019	Kommun 2018	Koncern 2019	Koncern 2018
DEN LÖPANDE KASSAFLÖDESANALYSEN					
Årets resultat		**3,2**	**-5,1**	**41,6**	**11,3**
Justering för ej likviditetspåverkande poster	*Not 26*	159,1	141,7	110,1	263,2
Övriga likviditetspåverkande poster	*Not 27*	-6,1	-3,2	-17,7	-16,4
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		**156,2**	**133,4**	**133,9**	**258,1**
Ökning/minskning av periodiserade anslutningsavgifter		0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		-10,4	-8,0	12,3	-42,0
Ökning/minskning av förråd och varulager		0,6	-3,7	-2,0	-9,1
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		-38,1	-71,0	59,9	-72,9
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**108,3**	**50,7**	**204,1**	**134,1**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggnigstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggnigstillgångar		-63,2	-72,3	-244,3	-256,3
Försäljning/utrangering av materiella anläggningstillgångar		1,6	0,8	30,6	1,2
Erhållna investeringsbidrag		2,1	2,5	2,1	2,5
Investering i kommunkoncernföretag		0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av kommunkoncernföretag		0,0	0,0	0,0	0,0
Förvärv av finansiella tillgångar		0,5	-1,7	1,3	-2,7
Avyttring av finansiella tillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-59,0**	**-70,7**	**-210,3**	**-255,3**
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		110,0	190,0	490,0	413,9
Amortering av skulder för finansiell leasing		0,0	0,0	0,0	0,0
Amortering av långfristiga skulder		-90,0	-170,0	-389,1	-317,8
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**20,0**	**20,0**	**100,9**	**96,1**
Årets kassaflöde		**69,3**	**0,0**	**94,7**	**-25,1**
Likvida medel vid årets början		**0,1**	**0,1**	**23,8**	**48,9**
Likvida medel vid årets slut		**69,4**	**0,1**	**118,5**	**23,8**

Noter

(MNKR)	Kommun 2019	Kommun 2018	Koncern 2019	Koncern 2018
NOT 1 VERKSAMHETENS INTÄKTER				
Försäljningsintäkter	19,5	23,4	509,0	459,6
Taxor och avgifter	44,3	42,1	45,6	43,5
Hyror och arrenden	51,4	52,4	51,9	52,7
Bidrag från staten	187,2	205,9	213,6	232,2
Bidrag övriga	18,9	19,9	21,0	19,9
Försäljning verksamhet	27,4	33,5	27,7	37,1
Övrigt	2,3	1,1	2,3	1,1
Summa verksamhetens intäkter	**351,0**	**378,3**	**871,1**	**846,1**
NOT 2 VERKSAMHETENS KOSTNADER				
Bidrag	-66,0	-71,6	-66,0	-71,6
Entraprenader och köp av verksamhet	-288,9	-314,8	-288,9	-314,8
Tjänster	-61,4	-55,0	-61,7	-55,0
Löner, ersättningar och sociala avgifter	-1103,0	-1087,2	-1128,1	-1106,6
Pensioner inkl. löneskatt	-110,1	-95,9	-111,9	-97,7
Pensionskostnad engångseffekt	0,3	-30,5	0,3	-30,5
Gottgörelse	14,5	0,0	14,5	0,0
Lokalhyror	-202,0	-199,6	-205,0	-202,5
Fastighets- och driftskostnader	-29,0	-29,6	-29,0	-29,6
Material	-67,4	-72,4	-68,9	-75,1
Skattekostnad	0,0	0,0	0,9	-7,2
Övriga verksamhetskostnader	-58,7	-59,5	-397,6	-357,7
Summa verksamhetens kostnader	**-1971,7**	**-2016,1**	**-2341,4**	**-2348,3**
NOT 3 JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER				
Engångseffekt föranledd av ändrad pensionsskuldsberäkning	0,0	30,5	0,0	30,5
Summa jämförelsestörande poster	**0,0**	**30,5**	**0,0**	**30,5**
NOT 4 AVSKRIVNINGAR				
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	-47,9	-47,4	-140,1	-139,3
Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	-3,6	-9,8
Summa avskrivningar	**-47,9**	**-47,4**	**-143,7**	**-149,1**

NOTER FORTSÄTTNING

(MNKR)	Kommun 2019	Kommun 2018	Koncern 2019	Koncern 2018
NOT 5 SKATTEINTÄKTER				
Kommunalskatt	1209,2	1183,0	1209,2	1183,0
Avräkning kommunalskatt				
· slutavräkning föregående år	0,6	-3,7	0,6	-3,7
· preliminär avräkning innevarande år	-10,8	-1,5	-10,8	-1,5
Summa skatteintäkter	**1199,0**	**1177,8**	**1199,0**	**1177,8**
NOT 6 GENERELLA STATSBIDRAG OCH UTJÄMNING				
Inkomstutjämning	312,9	299,8	312,9	299,8
Bidrag för LSS-tjämning	56,4	53,8	56,4	53,8
Kommunal fastighetsavgift	50,1	48,9	50,1	48,9
Tillfälligt statsbidrag mottagning av flyktingar	0,0	23,5	0,0	23,5
Byggbonus boverket	0,0	2,2	0,0	2,2
Välfärdsmiljonerna	27,9	40,1	27,9	40,1
Regleringsavgift	17,6	4,0	17,6	4,0
Kostnadsutjämning	4,6	-5,9	4,6	-5,9
Summa generella statsbidrag och utjämningsbidrag	**469,5**	**466,4**	**469,5**	**466,4**
NOT 7 FINANSIELLA INTÄKTER				
Överskottsutdelning Kommuninvest	2,7	3,7	2,7	3,7
Ränteintäkter	0,3	0,2	0,6	0,4
Borgensprovision från koncernföretagen	5,0	4,9	0,0	0,0
Andel i intresseföretag	0,0	0,0	-0,3	-0,2
Övriga finansiella intäkter	0,0	0,1	0,0	0,3
Summa finansiella intäkter	**8,0**	**8,9**	**3,0**	**4,2**
NOT 8 FINANSIELLA KOSTNADER				
Låneräntor	-0,3	-0,1	-11,3	-12,7
Ränta pensionsskuld	-4,2	-3,1	-4,5	-3,3
Övriga finansiella kostnader	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Summa finansiella kostnader	**-4,7**	**-3,4**	**-16,0**	**-16,2**
NOT 9 EXTRAORDINÄRA POSTER				
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa extraordinära poster	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

NOTER FORTSÄTTNING

(MNKR)	Kommun 2019	Kommun 2018	Koncern 2019	Koncern 2018
NOT 10 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Ingående anskaffningsvärde	0,0	0,0	0,0	10,2
Årets nyinvesteringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**10,2**
Ingående ackumulerade avskrivningar	0,0	0,0	0,0	-9,2
Årets avskrivningar	0,0	0,0	0,0	-1,0
Utgående ackumulerade avskrivningar	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**-10,2**
Utgående redovisat värde	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
NOT 11 MARK, BYGGNADER OCH TEKNISK ANLÄGGNING				
Ingående anskaffningsvärde	901,0	843,7	4032,0	3808,3
Årets nyinvesteringar	49,5	57,2	219,1	223,6
Försäljning/utarangeringar	-0,5	0,0	-7,7	0,0
Omklassificering till varulager	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering från fg. År	0,0	0,1	0,0	0,1
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**950,0**	**901,0**	**4243,4**	**4032,0**
Ingående ackumulerade avskrivningar	-350,7	-316,9	-1680,6	-1562,9
Årets avskrivningar	-32,7	-32,3	-108,4	-106,7
Årets nedskrivningar	0,0	0,0	-3,4	-9,4
Utarangering/försäljning	0,0	0,0	7,2	0,0
Omklassificering till varulager	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering från fg. år	0,0	-1,5	0,4	-1,6
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-383,4**	**-350,7**	**-1784,8**	**-1680,6**
Utgående redovisat värde	**566,6**	**550,2**	**2458,6**	**2351,4**
Genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	16,8	16,3	21,7	21,0
Fördelning per område:				
· markreserv	24,4	24,9	24,4	24,9
· verksamh.fastigheter	79,8	81,6	920,5	927,2
· fastigheter för affärsverksamhet (va-verk, hamnar)	49,6	47,7	52,5	50,6
· publika fastigheter (gator, vägar, parker)	404,8	361,5	404,8	361,5
· tomträttsmark	4,3	4,3	4,3	4,3
· tekniska anläggningar (fjärrvärmeanläggning, reningsanläggning m.m.)	0,0	0,0	922,3	895,4
· pågående arbete	3,7	30,2	129,8	87,5
Utgående redovisat värde	**566,6**	**550,2**	**2458,6**	**2351,4**

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga materiella anläggningstillgångar förutom mark, konst och pågående arbeten.

NOTER FORTSÄTTNING

(MNKR)	Kommun 2019	Kommun 2018	Koncern 2019	Koncern 2018
NOT 12 MASKINER OCH INVENTARIER				
Ingående anskaffningsvärde	253,9	239	567,3	530,6
Årets nyinvesteringar	13,7	15,1	25,2	32,7
Försäljning/utarangeringar	-1,1	-0,8	-22,9	-1,2
Justering från fg. år	0,0	0,6	0,0	5,2
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**266,5**	**253,9**	**569,6**	**567,3**
Ingående ackumulerade avskrivningar	-191,7	-175,9	-386,1	-348,6
Årets avskrivningar	-15,1	-15,3	-31,6	-32,3
Årets nedskrivningar	0,0	0,1	-0,1	0,5
Utarangering/försäljning	0,4	0,0	22,0	-0,4
Justering från fg. år	0,0	-0,6	0,7	-5,3
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-206,4**	**-191,7**	**-395,1**	**-386,1**
Utgående redovisat värde	**60,1**	**62,2**	**174,5**	**181,2**
Genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	4,1	4,1	5,7	5,6
Fördelning per område:				
· inventarier	34,4	32,9	117,2	118,6
· maskiner och fordon	11,7	13,0	43,3	46,3
· förbättringsutgift i annans fastighet	13,7	16,2	13,7	16,2
· pågående arbete	0,3	0,1	0,3	0,1
Utgående redovisat värde	**60,1**	**62,2**	**174,5**	**181,2**

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga maskiner och inventarier förutom vid pågående arbeten.

NOT 13 ANDELAR I KONCERN- OCH INTRESSEFÖRETAG M.FL				
Härnösands Energi och Miljö AB	50,1	50,1	0,0	0,0
AB Härnösandshus	127,5	127,5	0,0	0,0
Härnösand Invest AB	0,1	0,1	0,0	0,1
Kommuninvest i Sverige AB	12,5	12,5	12,5	12,5
HögaKusten Destination AB	0,1	0,1	0,1	0,1
Kommunbränsle i Ådalen AB	0,0	0,0	3,0	3,1
Övriga långfristiga värdepappersinnehav	0,0	0,0	2,5	2,6
Summa andelar i koncern- och intresseföretag m.fl	**190,3**	**190,3**	**18,1**	**18,4**

NOTER FORTSÄTTNING

(MNKR)	Kommun 2019	Kommun 2018	Koncern 2019	Koncern 2018
NOT 14 LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR				
AB Härnösand Kommunfastigheter	0,0	0,0	0,0	0,0
Förlagsbevis Kommuninvest i Sverige AB	3,7	3,7	3,7	3,7
Västernorrlands Länstrafik AB	0,4	0,4	0,4	0,4
Värdereglering långfristig fordran Koneo	1,7	2,2	1,7	2,2
Investeringsbidrag Vågmannen	0,0	0,0	7,1	7,3
Fordran Servanet	0,0	0,0	0,0	1,0
Uppskjuten skattefordran	0,0	0,0	5,5	4,8
Summa långfristiga fordringar	**5,8**	**6,3**	**18,4**	**19,4**
NOT 15 FÖRRÅD M.M.				
Exploateringsfastigheter	9,9	10,5	10,0	10,5
Varulager	0,0	0,0	11,7	9,2
Summa förråd m.m.	**9,9**	**10,5**	**21,7**	**19,7**
NOT 16 FORDRINGAR				
Kundfordringar	8,6	13,3	24,3	42,3
Statsbidragsfordringar	4,9	8,2	4,9	9,0
Fordran skatteavräkning	1,8	3,2	2,5	3,2
Fordran gottgörelse	14,5	0,0	14,5	0,0
Förutbetalda kostnader & upplupna intäkter	62,2	64,2	103,8	111,2
Upplupna skatteintäkter	29,9	23,9	30,5	24,2
Momsfordran	17,3	16,6	17,6	17,4
Övriga kortfristiga fordringar	11,8	11,2	14,8	17,9
Summa fordringar	**151,0**	**140,6**	**212,9**	**225,2**
NOT 17 KASSA OCH BANK				
Kassa och bank	69,4	0,1	118,5	23,8
Summa kassa och bank	**69,4**	**0,1**	**118,5**	**23,8**

NOTER FORTSÄTTNING

(MNKR)	Kommun 2019	Kommun 2018	Koncern 2019	Koncern 2018
NOT 18 EGET KAPITAL				
Ingående eget kapital	320,4	325,9	672,9	661,3
Justeringar ändrade redovisningsprinciper				
· Förvärvade andelar enligt återbärgningsmodellen	0,0	9,4	0,0	9,4
· Konsolidering av koncernföretag	0,0	0,0	2,3	0,0
· Informell förpliktelse	0,0	0,0	0,0	0,2
· Återföring finansiella anläggningstillgångar	0,0	-9,8	0,0	-9,8
· Korrigering, HEMAB	0,0	0,0	0,0	0,5
Årets resultat	3,2	-5,1	41,6	11,3
Utgående eget kapital	**323,6**	**320,4**	**716,7**	**672,9**
Egna kapitalet består av:				
anläggningskapital	440,8	554,8	1078,6	1059,3
rörelsekapital	-117,2	-234,4	-362,0	-386,4
Summa eget kapital	**323,6**	**320,4**	**716,7**	**672,9**
NOT 19 AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH LIKNANDE FÖRPLIKTELSER				
Ingående avsättning till pensioner inkl. löneskatt	121,7	114,8	132,6	125,3
Nyintjänad pension	17,1	11,5	17,2	12,3
Årets utbetalningar	-4,6	-4,0	-5,5	-4,7
Ränte- och basbeloppsuppräkning	3,1	1,9	3,4	2,1
Effekt vid byte av pensionsadministratör/aktuarie	0,0	-5,1	0,0	-5,1
Övrig post	1,3	0,2	1,3	0,2
Förändring av löneskatt	4,1	2,4	4,0	2,5
Summa avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	**142,7**	**121,7**	**153,0**	**132,6**
Pensioner OPF-KL	0,0	0,3	0,0	0,3
Utgående avsättning pensioner	**142,7**	**122,0**	**153,0**	**132,9**
NOT 20 ANDRA AVSÄTTNINGAR				
Lokala investeringsprogrammet				
Ingående värde	1,5	1,5	1,5	1,5
Ny avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
Ianspråktagna avsättningar	-1,5	0,0	-1,5	0,0
Utgående avsättning	**0,0**	**1,5**	**0,0**	**1,5**

NOTER FORTSÄTTNING

(MNKR)	Kommun 2019	Kommun 2018	Koncern 2019	Koncern 2018
Överenskommelser				
Ingående värde	0,0	1,0	0,0	1,0
Ny avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
Ianspråktagna avsättningar	0,0	-1,0	0,0	-1,0
Utgående avsättning	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Avsättning leverantör				
Ingående värde	0,5	0,9	0,5	0,9
Ny avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
Ianspråktagna avsättningar	-0,5	-0,4	-0,5	-0,4
Utgående avsättning	**0,0**	**0,5**	**0,0**	**0,5**
Avsättning deponiyta 2				
Ingående värde	0,0	0,0	7,6	8,2
Ny avsättning	0,0	0,0	0,2	0,0
Ianspråktagna avsättningar	0,0	0,0	0,0	-0,6
Utgående avsättning	**0,0**	**0,0**	**7,8**	**7,6**
Avsättning vindkraft				
Ingående värde	0,0	0,0	0,4	0,7
Ny avsättning	0,0	0,0	0,0	0,1
Ianspråktagna avsättningar	0,0	0,0	-0,1	-0,4
Utgående avsättning	**0,0**	**0,0**	**0,3**	**0,4**
Avsättning vattenskador				
Ingående värde	0,0	0,0	0,4	1,8
Ny avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
Ianspråktagna avsättningar	0,0	0,0	-0,2	-1,4
Utgående avsättning	**0,0**	**0,0**	**0,2**	**0,4**
Avsättning Fondering VA				
Ingående värde	0,0	0,0	15,0	10,0
Ny avsättning	0,0	0,0	5,0	5,0
Ianspråktagna avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	**0,0**	**0,0**	**20,0**	**15,0**
Uppskjuten skatteskuld	0,0	0,0	0,4	0,0
Avsättningar för uppsjuten skatt	0,0	0,0	92,6	92,9
Summa andra avsättningar	**0,0**	**2,0**	**121,3**	**118,3**

NOTER FORTSÄTTNING

(MNKR)	Kommun 2019	Kommun 2018	Koncern 2019	Koncern 2018
NOT 21 LÅNGFRISTIGA SKULDER				
Lån i banker och kreditinstitut	210,0	100,0	1247,8	1183,4
Checkräkningskredit	0,0	0,2	0,0	0,2
Övriga långfristiga skulder	29,3	30,0	68,9	76,3
Summa långfristiga skulder	**239,3**	**130,2**	**1316,7**	**1259,9**
NOT 22 KORTFRISTIGA SKULDER				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	1,0	91,6	258,6	222,6
Skulder inom koncernkontot	49,5	-1,1	0,0	1,9
Leverantörsskulder	68,3	37,0	99,1	52,1
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	18,4	17,8	19,4	21,8
Övriga kortfristiga skulder	6,2	5,7	36,7	29,3
Semesterlöneskuld och upplupna löner	98,9	97,4	103,2	105,0
Årets pensioner avgiftsbestämd del inkl löneskatt	43,1	45,7	44,5	46,3
Aktuella skatteskulder	0,0	0,0	0,1	0,0
Checkräkningskredit	0,0	0,0	5,9	0,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	62,1	91,5	147,5	176,1
Summa kortfristiga skulder	**347,5**	**385,6**	**715,0**	**655,1**
NOT 23 ANSVARSFÖRBINDELSE FÖR PENSIONER OCH LIKNANDE FÖRPLIKTELSER				
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner inkl. löneskatt	660,9	712,8	660,9	712,8
Ränte- och basbeloppsuppräkning	16,2	11,8	16,2	11,8
Nyintjänad pension (+)/Ädelreformen (-), Netto	0,4	-12,2	0,4	-12,2
Effekt vid byte av pensionsadministratör/aktuarie	0,0	-4,3	0,0	-4,3
Årets utbetalningar	-31,7	-31,8	-31,7	-31,8
Övrig post	-2,8	-6,1	-2,8	-6,1
Förändring av löneskatt	-4,3	-9,3	-4,3	-9,3
Summa ansvarsförbindelse för pensioner inkl. löneskatt	**638,7**	**660,9**	**638,7**	**660,9**

Härnösands kommun har ett pensionsåtagande som per den sista december 2019 var tryggat med 213 mnkr (marknadsvärderat eget kapital) i Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse för personer födda till och med 1942, vilket är en ökning med 5 mnkr jämfört med 2018. Kommunen har för 2019 relativt goda möjligheter att begära gottgörelse för den del av ansvarsförbindelsen som avser pensioner. Antalet visstidsförordnanden för politiker uppgår till två. Aktualiseringsgraden är 98 procent för både pensionsavsättningen och ansvarsförbindelsen för pensioner.

NOTER FORTSÄTTNING

(MNKR)	Kommun 2019	Kommun 2018	Koncern 2019	Koncern 2018
NOT 24 ÖVRIGA ANSVARSFÖRBINDELSER				
Borgen i kommunala företag	1381,3	1304,2	0,0	0,0
Borgensåtagande egna hem	0,2	0,2	0,2	0,2
Övriga borgensmässigaförpliktelser	21,3	23,4	21,3	23,4
Prognos garantibelopp Fastigo inom 1 år	0,0	0,0	0,0	0,2
Prognos garantibelopp Fastigo senare än 1 år men inom 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Prognos garantibelopp Fastigo senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
EU-projekt budgeterat inom 1 år	0,8	2,5	0,8	2,5
EU-projekt budgeterat senare än 1 år men inom 5 år	0,4	1,2	0,4	1,2
EU-projekt budgeterat senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Garantikostnader	0,0	0,0	0,2	0,2
Summa övriga ansvarsförbindelser	**1404,0**	**1331,5**	**22,9**	**27,7**

Härnösands kommun har i december 1993 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Samtliga 274 kommuner som per sista december 1993 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga dessa kommuner har ingåtts ett avtal om hur ansvaret ska fördelas på varje medlemskommun vid ett eventuellt infriande av borgensansvaret. Principerna för denna fördelning sker efter en beräkningsmodell grundad på samtliga medlemskommuners respektive ägarandel i Kommuninvest. Härnösands kommun hade vid årsskiftet 2012/2013 en ägarandel i Kommuninvest som uppgick till 0,36 procent.

(MNKR)	Kommun 2019	Kommun 2018	Koncern 2019	Koncern 2018
NOT 25 OPERATIONELL LEASING				
Tilläggsupplysning operationell leasing				
Prognos leasingavgifter inom 1 år	0,5	0,6	0,5	0,6
Prognos leasingavgifter senare än 1 år men inom 5 år	1,0	0,8	1,0	0,8
Prognos leasingavgifter senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilläggsupplysning hyresavtal längre än tre år				
Prognos hyresavgifter inom 1 år	170,7	169,9	170,7	169,9
Prognos hyresavgifter senare än 1 år men inom 5 år	643,1	616,4	643,1	616,4
Prognos hyresavgifter senare än 5 år	616,0	558,2	616,0	558,2
Summa operationell leasing	**1431,3**	**1345,9**	**1431,3**	**1345,9**

Majoriteten av kommunens leasingavtal har ingåtts innan räkenskapsårets början. Klassificeringen vid avtalens ingång var operationell leasing. All leasing i kommunen är fortsatt klassificerad som operationell med grund i att leasingavtalen inte i all väsentlighet överför de risker och fördelar som är förknippade med att äga tillgången.

NOTER FORTSÄTTNING

(MNKR)	Kommun 2019	Kommun 2018	Koncern 2019	Koncern 2018
NOT 26 JUSTERING FÖR EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER				
Avskrivningar	47,9	47,4	140,1	139,3
Nedskrivningar	0,0	0,0	3,6	9,8
Gjorda avsättningar	21,0	12,0	26,2	14,0
Återförda avsättningar	1,8	1,5	2,8	2,7
Intäktsbokförda ej likvida gåvor	0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserade kursförändringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Upplösning av bidrag till infrastruktur	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-0,7	1,0	-17,6	14,7
Uppskjuten skatt	0,0	0,0	-0,9	7,2
Rörelse hänförligt till förändring i långfristiga skulder	89,1	79,8	-44,1	75,5
Summa justering för ej likviditetspåverkande poster	**159,1**	**141,7**	**110,1**	**263,2**
NOT 27 ÖVRIGA LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER SOM TILLHÖR DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Utbetalning av avsättningar för pensioner	-4,6	-3,9	-5,2	-4,5
Ränte- och utdelningsnetto	-1,5	0,7	-12,5	-11,9
Summa övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten	**-6,1**	**-3,2**	**-17,7**	**-16,4**
NOT 28 FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH FINANSIELLA SKULDER				
Genomsnittlig räntebindningstid	1,0 år	0,5 år	1,9 år	1,9 år
Genomsnittlig ränta	0,13%	-0,15%	0,76%	0,94%

LÅNESKULDENS FÖRFALLOSTRUKTUR (MNKR)	Kommun 2020	Kommun 2021	Kommun 2022	Kommun 2023
Banklån	50	50	40	50

LÅNESKULDENS FÖRFALLOSTRUKTUR (MNKR)	Koncern 2020	Koncern 2021	Koncern 2022	Koncern 2023
Banklån	349,5	340,8	300,2	300,1

Låneskuldens förfallostruktur tar ej hänsyn till eventuella förnyelsepolicys.

TOTAL KOSTNAD FÖR RÄKENSKAPSREVISION

Kostnader för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning för räkenskapsår 2019. Den totala kostnaden för revision uppgår till 258 000 kronor för år 2019, varav kostnad för sakkunnigt biträde uppgår till 150 000 kronor.

SÄRREDOVISNINGAR

I den kommunala koncernen Härnösand Energi & Miljö AB finns särredovisningar avseende elnät enligt ellagen (1997:857), vatten enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster samt för fjärrvärme enligt fjärrvärmelagen (2008:263). Särredovisningarna finns tillgängliga på företagets hemsida, www.hemab.se.

KOMMUNALA KONCERNFÖRETAG

Koncernerna för HEMAB, AB Härnösandshus och Invest i Härnösand AB samt Härnösands del i Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen (33%) ingår i den kommunala koncernen. De bedöms ha en särskild betydelse för kommunens ekonomi eller verksamhet. Kommunala koncernföretag som inte ingår i de sammanställda räkenskaperna framgår av organisationsschemat då de inte uppfyller något kriterium för att upptas i de sammanställda räkenskaperna. Endast Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse är föremål för en eventuell sådan klassificering, se redovisningsprinciper för vidare information.

NEDSKRIVNINGAR

HEMAB-koncernen har under 2019 genomfört nedskrivning om totalt 3,6 mnkr. Affärsområde återvinning kopplat till fastighetsrenhållning (1,3 mnkr). Bredband för icke arrendegrundande delar (2,1 mnkr) samt stegbil (0,1 mnkr).

Drift- och investeringsredovisning

NÄMNDERNAS DRIFTSREDOVISNING (mnkr)	Intäkter	Kostnader	Nettokostnad	Budget nettokostnad	Avvikelse mot budget
Kommunstyrelse inkl KF	141	-285	-144	-159	15
Arbetslivsnämnden	78	-133	-55	-58	2
Samhällsnämnden	31	-205	-174	-180	6
Skolnämnden	121	-722	-601	-600	-1
Socialnämnden	111	-718	-607	-597	-10
Summa nämnder	**481**	**-2 061**	**-1 581**	**-1 593**	**12**
Kommunövergripande verksamhet	44	-100	-56	0	-56
Korrigering interna poster	-174	142	-32	0	-32
Korrigering avskrivningar	0	48	48	0	48
Summa	**351**	**-1971**	**-1 621**	**-1 593**	**-28**

Korrigering har skett för interna mellanhavanden mellan kommunens nämnder och som inte är hänförbara till verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader i resultaträkningen.

DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNING
FORTSÄTTNING

INVESTERINGSREDOVISNING	UTGIFTER SEDAN PROJEKTENS START			VARAV: ÅRETS INVESTERINGAR		
FÄRDIGSTÄLLDA PROJEKT	**BESLUTAD TOTALUTGIFT**	**ACK. UTFALL**	**AVVIKELSE**	**BUDGET**	**UTFALL**	**AVVIKELSE**
Kommunstyrelse totalt			0,0	9,0	9,3	-0,3
· varav Kommunstyrelse			0,0	3,0	2,3	0,7
· varav kommungemensamt & finansen			0,0	6,0	7,0	-1,0
Arbetslivsnämnd			0,0	0,5	0,4	0,1
Samhällsnämnd			0,0	49,0	49,4	-0,4
· varav Bro över JV Ådalsv	27,5	42,4	-14,9	20,0	19,6	0,4
· varav GC Torget-Universitetsb.	2,3	9,6	-7,3	3,0	8,8	-5,8
· varav Utsprångskajen	3,0	5,6	-2,6	2,0	3,0	-1,0
· varav Vårstagatan	3,2	2,8	0,4	3,2	2,8	0,4
· varav Strengbergsgatan inkl G	1,7	4,4	-2,7	2,2	2,6	-0,4
· varav Daghemsvägen	2,4	1,5	0,9	2,4	1,5	0,9
· varav Ismaskin bandyplan	1,1	1,1	0,0	1,1	1,1	0,0
· varav Utemiljö LP Lägret	1,4	1,2	0,2	0,4	0,9	-0,5
Skolnämnd			0,0	2,0	2,8	-0,8
· varav Utemiljö Brännaskolan	0,7	0,6	0,1	0,0	0,6	-0,6
· varav Utemiljö Ålandsbro	0,5	0,6	-0,1	0,0	0,4	-0,4
Socialnämd			0,0	0,5	0,4	0,1
Justering finansiella anläggningstillgångar					0,5	
Summa färdigställda projekt	**43,8**	**69,8**	**-26,0**	**61,0**	**62,7**	**-1,3**

INVESTERINGSREDOVISNING	UTGIFTER SEDAN PROJEKTENS START			VARAV: ÅRETS INVESTERINGAR		
PÅGÅENDE PROJEKT	**BESLUTAD TOTALUTGIFT**	**ACK. UTFALL**	**AVVIKELSE**	**BUDGET**	**UTFALL**	**AVVIKELSE**
Kommunstyrelse totalt			0,0			0,0
· varav Kommunstyrelse			0,0			0,0
· varav kommungemensamt & finansen			0,0			0,0
Arbetslivsnämnd			0,0			0,0
Samhällsnämnd			0,0			0,0
· varav Sägarvägen förstudie	0,3	0,1	0,2			0,0
· varav Utemiljö uteplats lägret	2,7	1,2	1,5	1,4	1,2	0,2
· varav Östra kanalbron	0,7	0,4	0,3		0,4	-0,4
· varav Nybrogatan RE komponent	7,5	2	5,5	2	0,4	1,6
· varav Nybron 2023-1	0,5		0,5			0,0
Skolnämnd			0,0			0,0
· varav Accesspunkter förskolan	0,5	0,3	0,2		0,3	-0,3
Socialnämd			0,0			0,0
Summa pågående projekt	**12,2**	**4**	**0,0**	**3,4**	**2,3**	**0,0**
Summa investeringsprojekt	**56**	**73,8**	**-26**	**64,4**	**65**	**1,1**

Samhällsnämndens självfinansierade investeringsram var 29 mnkr 2019, för att fullgöra den planerade investeringen av Järnvägsviadukten, har externt lån motsvarande 20 mnkr upptagits under året (i enlighet med beslutad Årsplan 2019).

03

Redovisnings-principer

Redovisningsprinciper

Härnösands kommun har i enighet med lagen för kommunal bokföring LKBR (2018:597) och Rådet för kommunal redovisning (RKR) upprättat årsredovisningen om inget annat anges.

VÄRDERING

Härnösands kommun tillämpar försiktighetsprincipen vilket innebär att värdering i räkenskaperna ska göras med rimlig försiktighet. Förfaller en osäkerhet vid en värdering ska kommunen välja en lägre värdering av tillgångar och en högre värdering av skulder.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Vid en klassificering och upptagning som anläggningstillgång tillämpar kommunen från och med räkenskapsår 2019 RKR R4. Det innebär att tillgångarna måste vara avsedda för stadigvarande bruk eller innehav, bedömas ha en nyttjandeperiod om minst tre år samt överstiga värdet om ett helt prisbasbelopp (46 500 kronor, 2019). Anläggningstillgångar upptas till anskaffningsvärde i balansräkningen efter avdrag för planenliga avskrivningar. Undantaget för planenliga avskrivningar är mark, konst och pågående arbeten. Investeringsbidrag, gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter tas från och med 2010 upp som en långfristig skuld och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Avskrivningstider har fram till 2009 baserats på SKL:s förslag, sedan 2010 skrivs kommunens anläggningstillgångar av efter nyttjandeperioden. Det har inte genomförts någon anpassning av avskrivningstiderna mellan företagen i de sammanställda räkenskaperna. Avskrivningarna påbörjas den dag anläggningstillgången tas i bruk. Bedömning av nyttjandeperiod sker i samråd av personal med teknisk kompetens inom aktuellt område tillsammans med ekonomiavdelningen. Komponentavskrivningar görs på nya investeringar som har ett värde över 1 mnkr.

Fram till och med 2009 tillämpas huvudsakligen följande ekonomiska livslängder:

- Fastigheter och anläggningar 20, 33 och 50 år
- Maskiner och inventarier 5-10 år
- Energidistributionsanläggningar 25 år
- VA-anläggningar 10, 20 och 33 år

Från och med 2010 tillämpas huvudsakligen följande nyttjandetider för investeringar som är gjorda 2010 och senare:

- Fritidsanläggningar 10-60 år
- Fastigheter och anläggningar 10-60 år
- Parker 15-25 år
- Gatu- och belysningsanläggning 25-60 år
- Maskiner och inventarier 3-10 år

LEASING

Från och med 2004 har all leasing redovisats i en tilläggsupplysning, från och med 2019 redovisas den i en not och ingår inte längre i ansvarsförbindelsen. Alla leasingavtal i kommunen har klassificerats som operationell leasing. Enligt RKR R5 ska klassificering ske vid leasingavtalets början och majoriteten av leasingavtalen har inte trätt i kraft under 2019. All leasing i kommunen är därtill fortsatt klassificerade som operationell leasing med grunden att leasingavtalen inte i all väsentlighet överför de risker och fördelar som är förknippade med att äga tillgången till leasingtagaren.

KASSAFLÖDESANALYS

Kommunens kassaflödesanalys konstrueras enligt indirekt metod och i huvudsak enligt RKR R13. Posten för försäljning av anläggningstillgångar nettoredovisas inkluderat utrangeringar för att återspegla investeringsvolymen. Korrigeringspost för den icke likviditetspåver-

kande delen ingår i posten övriga ej likviditetspåverkande poster. Därmed korrigeras kassaflödet även för realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar indirekt i samma post. Kassaflöde från investeringsverksamheten är lika med nettoupplåningen.

EXTRAORDINÄRA POSTER

Vid klassificering av extraordinära poster följer kommunen lagkrav och rekommendationer enligt 5 kap. 5 § LKBR samt RKR R11. Poster måste uppgå till ett väsentligt belopp, den ekonomiska händelsen får inte förväntas inträffa regelbundet samt att den måste sakna ett samband med kommunens normala verksamhet.

JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

För att klassificera en ekonomisk händelse som en jämförelsestörande post följer kommunen RKR R11. Ramverket som ger upphov till en bedömning är att den ekonomiska händelsen inte är extraordinär men är viktig att uppmärksamma.

INTÄKTER

SKR:s prognos på skatteavräkningen som publiceras i december ligger till grund för beräkning och periodisering av årets skatteintäkt i enighet med RKR R2. Förutbetalda intäkter och övriga intäkter på balansräkningens skuldsida avses att periodiseras på nästkommande år om inget annat framgår av bokslutsbilaga. Investeringsbidrag intäktsförs enligt redovisningsprincipen för anläggningstillgångar.

SAMMANSTÄLLDA RÄKENSKAPER

I enighet med RKR R16 omfattar de sammanställda räkenskaperna kommunen, företag och kommunalförbund där kommunen har ett väsentligt inflytande och där företaget eller förbundet har en väsentlig betydelse för kommunen. Proportionell konsolidering tillämpas. Undantaget är alla organisationer som inte nämns i tilläggsupplysningarna. Av flera skäl har kommunen valt att tillsvidare undanta Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse från de sammanställda räkenskaperna då det råder en oenighet i om och hur en pensionsstiftelse eventuellt ska konsolideras för att ge en rättvisande bild.

PENSIONSKOSTNADER OCH PENSIONSSKULD

Kommunen har mellan räkenskapsår 2005 och 2018 redovisat hela pensionsåtagandet som en avsättning i balansräkningen och därmed följt den så kallade fullfonderingsmodellen. Det innebar att under räkenskapsår 2018 så påverkades resultatet positivt med 51,9 mnkr. Från och med räkenskapsår 2019 har kommunen beslutat att använda blandmodellen enligt RKR R10. Det innebär att endast intjänade pensionsförmåner från och med 1998 ska redovisas som en avsättning i balansräkningen medan intjänade pensionsförmåner till och med 1997 redovisas som en ansvarsförbindelse. Bytet medförde att kommunens eget kapital förändrades med 438,3 miljoner kronor efter att pensionsförmåner och löneskatt intjänade till och med 1997 lyfts ur balansräkningen. I enighet med RKR R10 kommer därmed utbetalningar för pension intjänade till och med 1997 att tas upp i resultaträkningen som verksamhetens kostnader. En kortfristig fordran om 3,1 miljoner kronor reducerade pensionsavsättningen i och med årsbokslutet för räkenskapsår 2018. Den har tagits upp under sin rätta klassificering utan kvittning för att göra en jämförelse och konvertering mellan åren möjlig enligt RKR R12 och LKBR 5 kap. 6 § andra stycket och 6 Kap. 5 § andra stycket samt därtill följa LKBR 4 kap. 4 § som ej tillåter kvittning. Kommunen följer därmed RKR 10 sedan 2019 och beräkningarna för pensionsskulden bygger på den modell som anvisas i RIPS 19.

BYTE AV REDOVISNINGS-PRINCIPER

Majoriteten av kommunens redovisningsprinciper har från och med räkenskapsår 2019 uppdateras i samband med ikraftträdandet av lag (2018:597) samt RKR:s nya rekommendationer. Det har inneburit både korrigeringar och flertalet förändringar i kommunens årsredovisning. Störst effekt på de finansiella rapporterna är bytet av pensionsredovisningsmodell där kommunen följt RKR R12. Den ingående balansen för räkenskapsår 2019 har ändrats som effekt av bytet, likväl har nya jämförelsetal tagits fram. Kommunen har därmed som en effekt av bytet av pensionsredovisningsmodell lyft ut den del av skulden som avser ansvarsförbindelsen för pensioner ur balansräkningen. Samt därtill konverterat nödvändiga poster för att möjliggöra en jämförbarhet mellan år 2019 och år 2018, i synnerhet där kvittning omöjliggjort en jämförelse mellan åren. Vidare har de andelar av Kommuninvest som är tvistade återförts från och med 2018 för att möjliggöra jämförbarhet. Det rör sig om 9,8 mnkr som minskat på tillgångssidan och ökat i eget kapital.

Rättelse av relativt små fel under tidigare perioder (2018) har gjorts i den del som utgör HEMAB-koncernen i de sammanställda räkenskaperna. Underlag till rättning var HEMAB-koncernens årsredovisning. Det har endast påverkat omslutningen och har inte haft någon resultateffekt. Poster som påverkats är maskiner och inventarier som ökat med 0,4 mnkr, summa skulder +0,4 mnkr samt en korrigering av det egna kapitalet. Även skuldklassificeringen har korrigerats för att göra åren jämförbara. I kontexten har felet bedömts varit väsentligt och hanterats därefter eftersom det omöjliggjort en jämförbarhet mellan åren, i synnerhet i det egna kapitalet. En avsättning hos AB Härnösandshus-koncernen om 0,2 mnkr har i de sammanställda räkenskaperna omklassificerats till ansvarsförbindelse då den utgjorts av en informell förpliktelse för både 2019 och 2018.

Kommunen har även i och med räkenskapsår 2019 tagit med koncernen Invest i Härnösand AB i de sammanställda räkenskaperna. Omräkning av jämförelsetalen har inte skett i flerårsöversikten då kommunen följt LKBR 5 kap. 6 § andra stycket och 6 Kap. 5 § andra stycket och därmed endast konverterat de poster som avser närmast föregående räkenskapsår. Vidare har kommunen lyft in borgensförbindelsen i ansvarsförbindelsen och lyft ut delen som är operationell leasing till en egen not enligt RKR R5 och RKR R9.

INTERNREDOVISNINGSPRINCIPER

Intäkter och kostnaderna i driftredovisningen speglar varje nämnds individuella ekonomiska relation till omvärlden. Därav saknas skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära kostnader i driftsredovisningen jämfört mot resultaträkningen. Omvänt förhållande gäller interndebiteringar som enbart upptas i driftsredovisningen men ej är föremål för kommunens resultaträkning.

Investeringsredovisningen utgörs av kommunexterna utgifter och i vissa fall löneutgift inkluderat sociala avgifter och andra direkt anställningsrelaterade utgifter.

04

Ekonomisk ordlista

Ekonomisk ordlista

ANLÄGGNINGSTILLGÅNG

Tillgångar avsedda för stadigvarande innehav såsom anläggningar och inventarier.

AVSKRIVNING

Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela kostnaden över tillgångens livslängd.

BALANSLIKVIDITET

Betalningsförmåga på kort sikt. Definieras som kvoten mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

BALANSRÄKNING

Visar den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen och hur den har förändrats under året. Av balansräkningen framgår hur kommunen har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar), respektive hur kapitalet anskaffats (lång och kortfristiga skulder samt eget kapital).

EGET KAPITAL

Skillnaden mellan tillgångar och skulder. Utgör det ackumulerade resultatet.

FINANSIELLA INTÄKTER & KOSTNADER

Består av intäkter och kostnader hänförliga till rent finansiell verksamhet.

JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

Är kostnader och intäkter som inte tillhör den ordinarie verksamheten och som är viktig att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNG

Tillgångar i likvida medel och kortfristiga fordringar m.m. Omsättningstillgångarna ska inom kort varsel kunna omvandlas och användas till betalning.

KORTFRISTIGA SKULDER & FORDRINGAR

Skulder och fordringar som förfaller inom ett år från balansdagen.

LIKVIDITET

Tillgångar bestående av likvida medel som kan användas för betalning.

LÅNGFRISTIGA SKULDER & FORDRINGAR

Skulder och fordringar som förfaller senare än ett år från balansdagen eller lån som avses ersättas med andra lån.

SOLIDITET

Långfristig betalningsförmåga. Andelen eget kapital av de totala tillgångarna.

RESULTATRÄKNING

Sammanställning av årets intäkter och kostnader som visar årets resultat (förändring av eget kapital).

RÖRELSEKAPITAL

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

05

Revisions-berättelse

Revisionsberättelse för 2019

Revisorerna i Härnösands kommun 2020-04-09.
Till Fullmäktige i Härnösands kommun | Organisationsnummer 212000-2403

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag och stiftelser.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

VI BEDÖMER sammantaget att styrelse och nämnder i Härnösands kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

VI BEDÖMER att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. *Vi anser dock att pensionsstiftelsen enligt gällande lagstiftning ska ingå i koncernredovisningen samt att de verksamhetsfastigheter som kommunen hyr ska redovisas som finansiell leasing.*

VI BEDÖMER att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

VI KAN INTE *bedöma om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.*

ANSVARSPRÖVNING

Kommunstyrelsen
Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen samt enskilda ledamöter i styrelsen.

Arbetslivsnämnden
Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för arbetslivsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Samhällsnämnden
Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för samhällsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Skolnämnden
Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för skolnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Socialnämnden
Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för socialnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Valnämnden
Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för valnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

VI TILLSTYRKER att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2019.

Vi åberopar bifogade redogörelser och rapporter. Karl Hultin har p.g.a. jäv inte deltagit i granskningen av kommunstyrelsen. Sigfrid Tjernlund har p.g.a. jäv inte deltagit i granskningen av socialnämnden.

Härnösands kommun 2019-04-09

DocuSigned by: Sigfrid Tjärnlund 09F40360FBD04A9...
Sigfrid Tjärnlund[1]
Ordförande

DocuSigned by: Ingrid Flodin 9F9145548B8C4B9...
Ingrid Flodin
Vice ordförande

DocuSigned by: Bo Anders Öberg 184086685EF1478...
Bo Anders Öberg
2:a vice ordförande

Monica Flodin

DocuSigned by: Hans Gustafsson ABBE551448994DC...
Hans Gustafsson

DocuSigned by: Peter Hasselborg 51B6D12B51D64F1...
Peter Hasselborg

DocuSigned by: Karl Hultin B7D4F710DDD9455...
Karl Hultin[2]

DocuSigned by: Samuel Möller 5560DA69DE744B4...
Samuel Möller

DocuSigned by: Stig Nilsson 5892C8859C404B7...
Stig Nilsson

Bilagor:
Till revisionsberättelsen hör bilagorna: Revisorernas redogörelse, de sakkunnigas rapporter, granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i AB, revisionsberättelser och revisionsberättelser från kommunalförbunden.

Kommentar:
I enlighet med riktlinjerna under coronapandemin har revisionsberättelsen signerats digitalt.

Härnösands kommun

Härnösands kommun
871 80 Härnösand
Telefon växel: 0611-34 80 00
Växeln är öppen: 07.30 - 16.30
Fax: 0611-34 80 30
E-post: kommun@harnosand.se
Organisationsnummer: 212000-2403

Servicecenter
Sambiblioteket, plan 1
Universitetsbacken 3
Öppet vardagar: 08.00-16.30
Telefon: 0611-34 80 40

Härnösands kommun

Härnösands kommun

Årsredovisning

2019-12-31

Årsredovisning

Innehållsförteckning

Årsredovisning 1

1 Kommunstyrelsens ordförande och kommundirektören har ordet 2

2 Så här används pengarna 5

3 Förvaltningsberättelse 6

3.1 Översikt över verksamhetens utveckling 6

3.2 Den kommunala koncernen 8

3.2.1 Kommunen 9

3.2.2 Kommunala koncernföretag 10

3.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 11

3.3.1 Omvärldsrisker 11

3.3.2 Verksamhetsrisker 13

3.3.3 Finansiella risker 14

3.3.4 Pensioner 15

3.4 Händelser av väsentlig betydelse 15

3.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten 17

3.5.1 Hur kommunen styrs 18

3.5.2 Målprogram för kommunen 18

3.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 19

3.6.1 God ekonomisk hushållning 19

3.6.2 Resultat och ekonomisk ställning för den kommunala koncernen 25

3.6.3 Resultat och ekonomisk ställning kommunen 27

3.7 Balanskravsresultat 32

3.8 Väsentliga personalförhållanden 32

3.9 Förväntad utveckling 35

4 Finansiella rapporter 39

4.1 Resultaträkning 39

4.2 Balansräkning 39

4.3 Noter 41

4.4 Drift- och investeringsredovisning 52

5 Redovisningsprinciper 54

6 Ekonomisk ordlista 57

7 Revisionsberättelse 58

1 Kommunstyrelsens ordförande och kommundirektören har ordet

2019 – En återblick

När den politiska majoriteten tillträdde efter valet 2018 så formulerades sex prioriterade områden som särskilt angelägna att fokusera på. När nu 2019 ska läggas till handlingarna så är det tid att blicka tillbaka på hur det gått under det första hela året av denna mandatperiod. Givetvis finns det både glädjeämnen och fortsatta utmaningar för Härnösands kommun. Nedan gör vi några nedslag och från båda vågskålarna.

God kvalitet i kärnverksamheterna
Här kan vi glädjas över god kvalitet inom vår skolverksamhet. När det gäller grundskolan så ligger det genomsnittliga betyget i årskurs 9 strax under rikets snitt medan Härnösand placerade sig som länets bästa skolkommun i Lärarförbundets rankning av landets kommuner (bland de 40 bästa). Här har skolnämnden konstaterat att en viktig utmaning för framtiden är att kunna ge elever med utomeuropeiskt ursprung fullödigt stöd så att även dessa elever uppnår grundskolans mål.

Härnösands gymnasieskola kan även den uppvisa resultat som ligger på rikssnittsnivå. Andelen som lämnar gymnasiet med en examen efter tre år är till exempel 63 procent, genomsnittet i riket ligger tre procentenheter högre medan Härnösands ungdomar ligger lite bättre än rikets medelvärde när det gäller behörighet till universitet och högskola (53 procent jämfört med 49 procent i riket).

Inom äldreomsorgen har brukarnöjdheten tyvärr gått ner några enheter under 2019 jämfört med tidigare års goda nivåer. Den kommunala hemtjänsten ligger på "rikssnittsnivå" (88 % nöjda totalt sett) medan nöjdheten hos de medborgare som har valt annan utförare ligger en bit under rikssnittet (80 % nöjda totalt sett).

Härnösands arbete med personer med funktionsnedsättning har uppmärksammats nationellt. Härnösand var utsedd som en av landets fem bästa kommuner under hösten 2019 och även om det inte blev en ”guldmedalj” så signalerar nomineringen ändå god kvalitet.

Individ- och familjeomsorgen (samhällets yttersta skyddsnät) jobbar på ett gott och ändamålsenligt sätt – vilket bland annat syns genom att verksamheten kostar mindre än vad Statistiska centralbyrån har beräknat att den borde kosta. Särskilt glädjande är att Socialnämnden har lyckats minska antalet dagar som det tar att handlägga en ansökan om försörjningsstöd – dock inte ända ner till Kommunfullmäktiges mål (24 dagar jämfört med 19 dagar som var målnivån från KF). I ljuset av att arbetslösheten alltjämt ligger kvar på en hög nivå är detta mycket glädjande. Socialnämndens goda arbete för att stödja medborgare som har försörjningsstöd till egen försörjning har även uppmärksammats av Sveriges Kommuner och Regioner.

Långsiktigt hållbar ekonomi
Under 2019 ändrade kommunen sin pensionsredovisningsmodell och övergick till den redovisningsmodell som i princip alla kommuner använder. Trots denna förändring - som i ett slag försämrade resultatnivån med cirka 50 miljoner kronor - så kunde ett glädjande plusresultat redovisas vid årets slut. Detta har enbart varit möjligt tack vare en stor lojalitet och ett ansvarstagande för helheten i alla verksamheter och av alla medarbetare i Härnösands kommun.

Därmed har en treårig period med underskott (2016-2018) under 2019 kunnat vändas till ett överskott med drygt 3 miljoner kronor.

God arbetsgivare
Detta är ett område där den politiska majoriteten har höga ambitioner och där Härnösands kommun på sikt ska vara ett efterfrågat föredöme. Här är ambitionen att bra ska kunna bli ännu bättre.

Härnösand relativt låga sjuktal kan vara en försiktig signal om att ambitionen om att vara en god arbetsgivare är på väg att förverkligas. När kommunens medarbetarna värderar hur de trivs på jobbet så ligger resultatet på en riksgenomsnittlig nivå.

Klimat
Ett prioriterat område precis som det varit under flera tidigare mandatperioder. Här finns alltjämt mer att göra för att vi med högburet huvud ska kunna se den uppväxande generationen (och oss själva) i ögonen. Vindkraftsetableringen i Viksjö, Kretsloppsparken och HEMABs biogasanläggning är tre satsningar som stödjer ambitionerna om ett hållbart Härnösand. Ett minskat resande med fossilbränsledrivna fordon är ett prioriterat utvecklingsområde de kommande åren.

Näringsliv och etableringar
Mark- och miljööverdomstolens beslut om att hotellet vid Kanaludden får byggas ger nytt hopp om ett framtida hotell. En etablering som i sin tur kommer att ge föreningar, företag och myndigheter möjlighet att genomföra både små och stora evenemang – och där våra långväga besökare kan hitta lämpligt boende inom kommungränsen. Ett nytt hotell i Härnösand och Höga Kusten är verkligen efterfrågat.

Under hela 2019 och alltmer intensivt under senhösten genomförde Tillväxtavdelningen och Samhällsnämnden ett stort och viktigt jobb för att ge Skatteverket de svar/förutsättningar som krävdes för att de under inledningen av 2020 kunde påannonsera byggnationen av ett nytt arkiv i Härnösand. En etablering som beräknas ge mellan 20-30 arbetstillfällen när arkivet står klart i slutet av 2021.

Även om resultatet i den årliga Näringslivsrankningen var några få enheter upp så ligger Härnösands kommun alltjämt sämre till än vad som är den politiska ambitionen. Läget sporrar till ytterligare ansträngningar för att fånga in och sedan åtgärda vad det är kommunen behöver göra annorlunda för att alla företag i Härnösand verkligen ska känna att de får det stöd de behöver.

Social hållbarhet
Som beskrivits ovan så har Härnösand - trots relativt hög arbetslöshet – glädjande nog kunnat minska behovet av försörjningsstöd. Därmed går vi mot rikstrenden och ett planerat fördjupat samarbete mellan Socialnämnden och Arbetslivsnämnden ger oss goda förutsättningar att fortsätta denna utveckling.

Under hösten presenterades den så kallade ”LUPP-undersökning” som genomförs i många kommuner i landet. Särskilt glädjande i rapporten var Härnösands unga tjejers upplevelse av ökad trygghet där vi går mot den nationella trenden på ett positivt sätt. Den kraftsamling som skett under samlingsnamnet ”#WeDo” torde åtminstone vara en delorsak till den utvecklingen.

När ni läser detta har vi redan kommit ett par månader in i 2020 och med utgångspunkt i ovanstående så är det bara att konstatera att vi har mycket som vi med rätta kan känna stolthet över och samtidigt finns det många viktiga utmaningar kvar att jobba med.

Ett arbete som vi verkligen ser fram emot att göra tillsammans med alla goda krafter som på olika sätt jobbar för att Härnösand ska bli en ännu bättre plats att bo och vistas i.

Andreas Sjölander (S) Lars Liljedahl

Kommunstyrelsens ordförande Kommundirektör

2 Så här används pengarna

	2019
Vård och omsorg	34 kr
Skol, barn och ungdom	26 kr
Förskola och barnomsorg	12 kr
Infrastruktur och skydd mm	9 kr
Fritid och kultur	6 kr
Individ- och familjeomsorg	6 kr
Politisk verksamhet	2 kr
Affärsverksamhet	2 kr
Särskilt riktade insatser	1 kr
Vuxenutbildning och övrig utbildning	2 kr
	100 kr

KOMMUNENS INTÄKTER 2019			**KOMMUNENS KOSTNADER 2019**		
Intäkter	**mnkr**	**%**	**Kostnader**	**mnkr**	**%**
Skatteintäkter	1 199	59	Personalkostnader	1 198	59
Generella statsbidrag och utjämningar	470	23	Entreprenader och köp av verksamhet	289	14
Bidrag	206	10	Lokalhyror	202	10
Hyror och arrenden	51	3	Material, bränsle, energi och vatten	88	4
Taxor och avgifter	44	2	Bidrag	66	3
Övriga intäkter	30	1	Tjänster	54	3
Försäljning av verksamhet	27	1	Övriga kostnader	76	4
			Avskrivningar	48	2
Total	**2 027**	**100**	**Total**	**2 020**	**100**

3 Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande bild över den kommunala koncernen och kommunen räkenskapsåret 2019.

Under pågående räkenskapsår 2019 fattade Kommunfullmäktige beslut om att byta modell för pensionsredovisning. Beslutet har påverkat och präglat den ekonomiska redovisningen för kommunen under 2019. Byte av pensionsredovisningsmodell har påverkat möjligheten till värdefulla jämförelser mellan åren. 2018 års redovisning har konverterats för att möjliggöra jämförelser med föregående räkenskapsår.

3.1 Översikt över verksamhetens utveckling

I tabellen nedan lämnas en översikt över verksamhetens utveckling för åren 2015-2019.

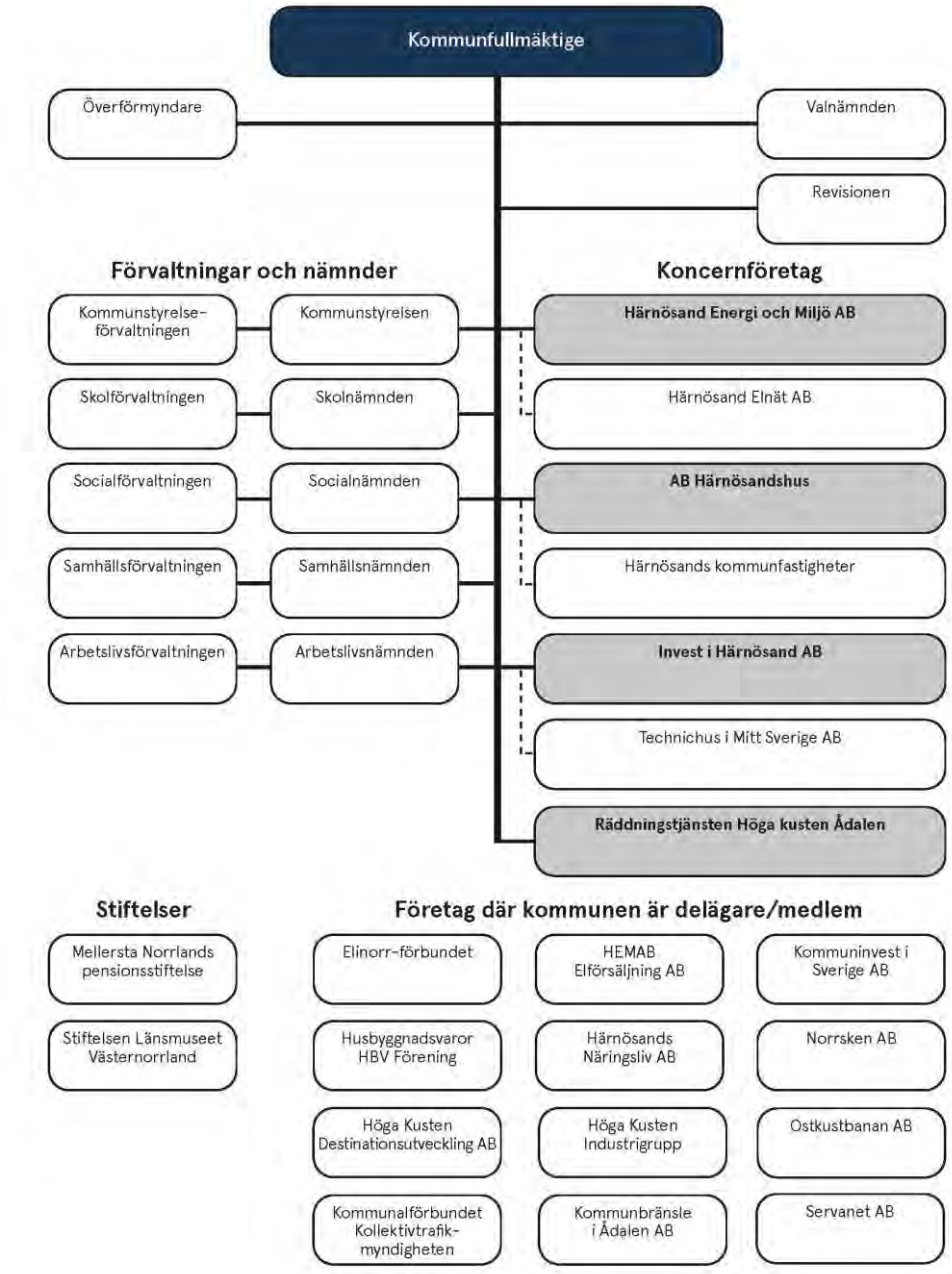
FEM ÅR I SAMMANDRAG	2019	2018	2017	2016	2015
Folkmängd 31/12	25 183	25 120	25 190	25 269	25 066
Total skattesats, %	34,63	34,63	34,63	34,63	34,03
• varav kommunal skattesats	23,34	23,34	23,34	23,34	23,34
Koncernen					
Årets resultat, mnkr	41,6	11,3	-	-	-
Årets resultat, mnkr*	41,6	11,3	-	-	-
Soliditet, %	24,0	24,0	-	-	-
Nettoinvesteringar, mnkr	210	255	302	200	286
Antal tillsvidareanställda	**2 140**	2 112	2 136	2 125	2 031
Kommunen					
Verksamhetens nettokostnad, mnkr*	-1 668,6	-1 685,3	-	-	-
Skatteintäkter och generella statsbidrag, mnkr	1 668,5	1 644,2	1 599,1	1 485,7	1 414,1
Verksamhetens nettokostnadsandel av skatteintäkter och gen. statsbidrag, %*	100,0	102,5	-	-	-
Finansnetto, mnkr*	3,3	5,5	-	-	-
Årets resultat, mnkr	3,2	-5,1	-	-	-
Årets resultat, mnkr*	3,2	-35,6	-	-	-
Tillgångar, mnkr	1 053,1	960,2	-	-	-

Tillgångar per invånare, kr	41 818	38 225	-	-	-
Skulder, avsättningar, mnkr	729,5	639,8	-	-	-
Skulder, avsättningar per invånare, kr	28 968	25 470	-	-	-
Eget kapital, mnkr	323,6	320,4	-	-	-
Soliditet, %	30,7	33,4	-	-	-
Investeringsvolym, mnkr	60,0	72,4	66,4	64,6	132,3
Avskrivningar, mnkr	-47,9	-47,4	-46,1	-39,9	-32,7
Antal tillsvidareanställda	1 905	1 880	1 904	1 892	1 842
Antal årsarbetare tillsvidareanställda	1 857	1 832	1 841	1 825	1 763

* Exklusive jämförelsestörande och extraordinära posters fulla effekt.

På grund av att kommunens redovisningsprinciper från och med räkenskapsår 2019 har uppdateras i samband med ikraftträdandet av lag (2018:597) samt RKR:s nya rekommendationer finns enbart 2018 omräknat till jämförbara siffror.

3.2 Den kommunala koncernen

Koncernerna för HEMAB, AB Härnösandshus och Invest i Härnösand AB samt Härnösands del i Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen (33%) ingår i den kommunala koncernen (nedan kallat koncernen). De bedöms ha en särskild betydelse för kommunens ekonomi eller verksamhet. Kommunala koncernföretag som inte ingår i de sammanställda räkenskaperna framgår av organisationsschemat då de inte uppfyller något kriterium för att upptas i de sammanställda räkenskaperna. Endast Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse är föremål för en eventuell sådan klassificering, se redovisningsprinciper för vidare information.

3.2.1 Kommunen

Härnösands kommun är organiserad i fem nämnder.

Kommunstyrelsen
Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Den övergripande uppgiften är att leda, samordna och styra uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsen är anställnings-, löne- och pensionsmyndighet och ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

Arbetslivsnämnden
Arbetslivsnämnden är kommunens nämnd för arbetsmarknad, vuxnas lärande och mottagning av nyanlända. Nämnden har ansvar för vuxenutbildning i form av Kommunal vuxenutbildning (Komvux), Lärvux, Svenska för invandrare (SFI), samhällsorientering för nyanlända (SO) samt för Yrkeshögskolan. Även mottagning av nyanlända samt sysselsättning för personer som står långt från arbetsmarknaden ingår i nämndens uppdrag.

Samhällsnämnden
Samhällsnämnden ansvarar för miljöarbete, fysisk planering, bygglov, mark och fastighetsfrågor, mätningsuppgifter, gator och parker, naturvård, miljö- och hälsoskydd samt livsmedelskontroller. I samhällsnämndens ansvarsområde ingår även fritids- och ungdomsverksamhet, däribland drift av fritids- och friluftsanläggningar samt ungdomsgården Kåken.

Skolnämnden
Skolnämnden ansvarar för utbildning av barn och ungdomar i åldern 1-21 år. Skolnämndens verksamheter omfattar förskola, pedagogisk omsorg, öppen förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt den kommunala Musik- och kulturskolan.

Socialnämnden
Socialnämndens uppgift är att erbjuda enskilda och familjer stöd i sin livsföring. Nämnden ska också verka för en god vård och omsorg för äldre och funktionshindrade samt bedriva verksamhet som ger stöd för den enskilde att leva ett självständigt och aktivt liv i gemenskap med andra. Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten beträffande stöd och service till funktionshindrade, den kommunala hälso- och sjukvården, bistånd, insatser mot missbruk och omsorg om barn och ungdom. Nämnden beslutar även i ärenden om serveringstillstånd samt ansvarar för kommunens familjerådgivning.

Mandat i kommunfullmäktige

Parti	Mandat	%
Socialdemokraterna	14	32,3
Moderaterna	8	18,3
Centerpartiet	5	12,1
Sverigedemokraterna	5	11,7
Vänsterpartiet	4	9,5
Miljöpartiet de gröna	3	6,4
Liberalerna	2	4,1
Kristdemokraterna	2	3,6
Feministiskt initiativ	0	1,8
Övriga partier	0	0,2
Totalt	**43**	**100**

Valdeltagandet i kommunen uppgick vid valet 2018 till 85,29 procent.

3.2.2 Kommunala koncernföretag

AB Härnösandshus

Den grundläggande uppgiften är att erbjuda allmänheten attraktiva, trygga, klimatsmarta och prisvärda hyresbostäder inom Härnösands kommun, samt äga ändamålsenliga och tillgängliga lokaler för kommunens olika verksamheter, så kallade publika fastigheter. Företaget kan i begränsad omfattning äga kommersiella fastigheter för uthyrning på marknadsmässiga villkor.

Härnösand Energi och Miljö AB, HEMAB

Den grundläggande uppgiften för företaget är att tillhandahålla teknisk infrastruktur i Härnösand. Kunderna ska erbjudas god kvalitet, störningsfria leveranser och närhet. Låga priser ska prioriteras före hög avkastning.

Invest i Härnösand AB samt Technichus i Mittsverige AB

Invest i Härnösand AB tas från och med 2019 med i de sammanställda räkenskaperna, där dotterbolaget Technichus i Mitt Sverige AB utgör den största verksamheten. Företaget Invest i Härnösand AB har till uppgift att verka för att näringslivet utvecklas i Härnösands kommun. Det sker genom att initiera och stödja utvecklingsprojekt i linje med kommunens vision och de kommungemensamma mål som kommunfullmäktige fastställt samt vara aktiv ägare av dotterbolaget Technichus i Mittsverige AB. Technichus i sin tur har till främsta uppgift att öka intresset för naturvetenskap och entreprenörskap hos barn och ungdomar i Härnösand, men även övriga Västernorrland.

Räddningstjänsten i Höga Kusten-Ådalen

Räddningstjänsten Höga Kusten–Ådalen är ett kommunalförbund mellan kommunerna Sollefteå, Kramfors och Härnösand. Förbundet ska inom sina medlemskommuner skydda och rädda människor, egendom och miljö. Genom förebyggande arbete ska förbundet även minska sannolikheten för att bränder och andra olyckor inträffar, samt minska konsekvenserna av inträffade händelser.

3.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

3.3.1 Omvärldsrisker

Förändringar i vår omvärld påverkar den kommunala koncernen. Snabb omställningsförmåga i kombination med en hög robusthet är framgångsfaktorer för att lyckas hantera omvärldsförändringar av olika slag. Förtroendet från befolkningen är i mångt och mycket en avgörande faktor för att lyckas.

Samhällsekonomi
Enligt Sveriges kommuner och regioners (SKR) senaste ekonomirapport blir signalerna nu allt tydligare på att konjunkturen mattas av. SKR räknar med att Sverige går in i en mild lågkonjunktur under 2020 och att den kommer att fortsätta under 2021. Bruttonationalprodukten (BNP) beräknas öka med strax över 1 procent, och arbetslösheten prognostiseras öka något. Parallellt med detta ökar grupperna barn, unga och äldre snabbare än gruppen som är i arbetsför ålder, vilket leder till ett högt demografiskt tryck. Detta innebär att behovet av resurser för upprätthållande av välfärden på dagens nivå ökar snabbare än skatteintäkterna.

Förutom trycket från demografin, framförallt det växande antalet äldre och yngre, måste kommunerna hantera konsekvenserna av att staten drar ned på sina resurser på ett sätt som ökar kommunernas ansvar.

Förändringar i statlig närvaro och statlig finansiering ställer kommunerna inför nya utmaningar, bland annat vad gäller de så kallade extratjänsterna. Här får kommunerna nu ta ett större arbetsmarknadspolitiskt ansvar än tidigare då den statliga närvaron minskar. Även inom vård- och omsorgssektorn har förändrade tolkningar gällande statligt respektive kommunalt ansvar påverkat kostnadsansvaret för kommuner.

Arbetsmarknad
Arbetsmarknaden var under 2019 fortsatt stark i Sverige, men påverkades av en dämpad tillväxt i den globala ekonomin och toppen på konjunkturen bedömdes ha passerat. Företagens anställningsplaner framåt pekar på ungefär oförändrad sysselsättning 2019-2020. Kommunernas ekonomiska situation och negativa finansiella sparande håller samtidigt tillbaka sysselsättningen i den offentliga sektorn som bara ökade svagt under perioden. Samtidigt fortsätter tillväxten i arbetskraften de närmaste åren. Utvecklingen visar att fler personer över 65 år är kvar i arbetslivet och att de sannolikt kommer att öka, utifrån personers egen vilja och ekonomiska situation samt som en konsekvens av svårigheterna att hitta arbetskraft med rätt kompetens.

Arbetsförmedlingens förändrade uppdrag, att fokusera på myndighetsutövning och ansvara för valfrihetssystem där fristående aktörer ska vara utförare, har skapat en osäkerhet kring kommunernas framtida roll inom arbetsmarknadsområdet.

Arbetslösheten i Västernorrlands län är cirka 1,5 procentenheter högre än riksgenomsnittet och såväl den totala arbetskraften som arbetslösheten har minskat sedan 2010. Länets största utmaningar på arbetsmarknaden är ett minskat antal yrkesaktiva och ökat antal äldre. Bristen på arbetskraft är fortsatt ett visst hinder för jobbtillväxten i länet inom flera branscher, framför allt bygg, transport, vård och omsorg samt utbildning. Arbetsförmedlingen uppgav i sin prognos (2019) att nästan varannan offentlig arbetsgivare och var fjärde privat arbetsgivare uppgav svårigheter att hitta rätt arbetskraft med rätt kompetens att rekrytera.

Arbetsmarknaden i Härnösands kommun består till stor del av offentliga tjänster och mer än vartannat arbetstillfälle återfinns inom detta område. De arbetstillfällen som kräver minst

gymnasiekompetens är få till antalet. Mot bakgrund av av branschstrukturen i kommunen krävs ofta minst gymnasieutbildning för att nå en anställning. Utbildningsnivån bland arbetssökande i Härnösand visar att 6 av 10 har en förgymnasial utbildning och av dessa har 6 av 10 kortare utbildning är nioårig grundskola. Vid utgången av 2019 var arbetslösheten 11,80 procent enligt arbetsförmedlingens statistik, vilket i stort sett är oförändrat sedan januari 2017. I gruppen utrikesfödda samt i gruppen ungdomar 18-24 år är arbetslösheten högre. (39,5% respektive 15,1%)

Kommunen har fått flera positiva besked som väntas ge effekter på den lokala arbetsmarknaden. Förslaget om 80 statliga jobb och Skatteverkets planer på etablering av arkiv i Härnösand är några av dem.

Social hållbarhet
I arbetet med ett socialt hållbart samhälle där Härnösand är en plats som bjuder på glädje, trygghet och respekt har det under året skett flera förändringar som har haft, eller kommer att ha påverkan på kommunen.

En viktig faktor för att kunna nå ett arbete och därmed egen försörjning är kunskaper i det svenska språket. Genom olika former av anställningsstöd kan personer som står långt från ett arbete ges möjlighet att utveckla såväl sina yrkeskunskaper som sina kunskaper i svenska genom en anställning. Under året minskades möjligheten till subventionerade arbetstillfällen kraftigt då Arbetsförmedlingen stoppade insatsen Extratjänst. När förutsättningarna förändras för de riktade statsbidrag som finansierar olika satsningar påverkar detta såväl kommunen som kommuninnevånarna.

För att möta det lagkrav som träder i kraft den 1 januari 2020 då FN:s konvention om barnets rättigheter blir svensk lag har kommunen under året arbetat med att förbereda implementeringen av de nya arbetssätten för att säkerställa att kommunen lever upp till lagen. Barnets rättigheter ska beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i beslutsprocesser som rör barn och syftar till att skapa en grund för ett mer barnrättsbaserat synsätt i all offentlig verksamhet.

Under året har tillgänglighet och inkludering fått ett ökat utrymme vilket bland annat visat sig i de nya krav som ställs på kommuner och andra offentliga aktörer att tillgänglighetsanpassa information och service som tillhandahålls via digitala kanaler. De nya lagkraven träder i kraft under 2020 och kommunen har inlett arbetet med att klargöra på vilket sätt de nya kraven bäst kan tillgodoses.

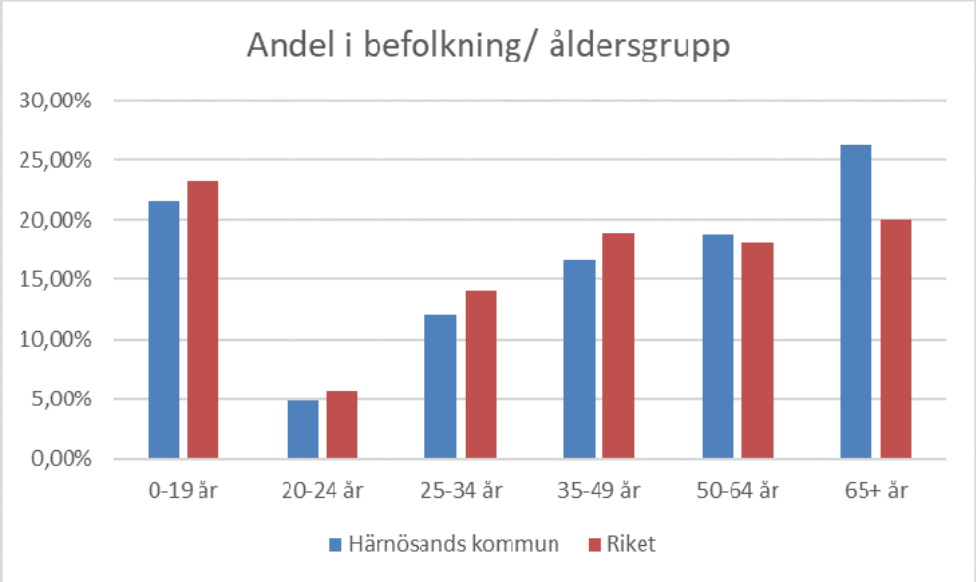
Andelen äldre med behov av vård och omsorg ökar. Detta innebär en utmaning för kommunen att fortsatt kunna erbjuda en jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet.

Befolkningsutveckling
Den totala befolkningsstorleken och fördelningen på olika åldrar bestäms av födslar, dödsfall och flyttningsmönster. Vid utgången av 2019 uppgick Sveriges folkmängd till drygt 10,3 miljoner, en ökning med över 97 000 personer i jämförelse med föregående år. Befolkningen i Sverige har ökat av två anledningar, dels har fler personer fötts än som dött, det positiva födelsenettot står för 27 procent av befolkningsökningen och dels har fler personer invandrat än som utvandrat och det positiva flyttningsnettot står för 73 procent av ökningen.

I Västernorrlands län har befolkningen minskat med 106 personer jämfört med föregående år. Förklaringen till detta består i ett negativt födelsenetto (-315) samt ett positivt flyttningsnetto (+131).

I Härnösand uppgick befolkningen 31 december 2019 till 25 183 personer, det är en ökning med 63 personer jämfört föregående år. Förändringen består av ett negativt födelsenetto (-32) och ett positivt flyttningsnetto (+79).

Befolkningssammansättningen i kommunen är en utmaning för framtiden. Liksom många andra kommuner har Härnösand en hög andel äldre, 26 procent, vilket är sex procentenheter högre än riket i stort. I gruppen äldre finns individuella behov att ta hänsyn till såväl som förändrade behov och förväntningar. En hög andel äldre innebär utmaningar för såväl arbetskraftsförsörjningen som för ekonomin.

3.3.2 *Verksamhetsrisker*

Enligt kommunallagen skulle det nyvalda fullmäktige, efter valet 2018, fastställa budget (KL 11 kap. 10§). I Härnösand har man följt budgetprocessen som vanligt även under valår, vilket har inneburit att två budgetbeslut tagits. Ett i enlighet med beslutad process vid kommunfullmäktiges möte i juni året innan budgetåret samt att ett nytt beslut tagits direkt efter att nyvalda kommunfullmäktige tillträtt (valår). Beslutet om budget sköts fram på grund av majoritetsförhållanden i samband med valet till kommunfullmäktiges sammanträde i december 2018 (i enlighet med KL 11 kap. 11§). Socialnämnden visade samtidigt ett underskott om- 40 mnkr. Att under rådande omständigheter ställa om verksamheten inom socialnämnden för att nå en budget i balans var inte realistiskt.

Kommunfullmäktige beslutade två veckor innan budgetårets start att förändra budgetförutsättningarna för både kommunens nämnder som för kommunövergripande verksamhet. Nämnderna tillsammans skulle lämna ett överskott på +17 mnkr och kommunövergripande verksamhet ett överskott på +6 mnkr vid 2019 år slut, för att kunna balansera ett förväntat underskott inom socialnämnden. Socialnämndens möjligheter att planera för den beslutade förändringarna och förutsättningarna att följa de nya förutsättningarna minskade.

Kommunens inköp sker via skatteintäkter och måste vara effektiva så att medborgarnas skattepengar används ändamålsenligt. Effektiva inköp kan göra stor skillnad eftersom vi varje år köper varor och tjänster för omkring 450 mnkr. Det är också viktigt att vi följer juridiska krav för att undvika avtalsbrott och skadestånd. Felaktiga inköp kan även skada kommunens varumärke samt orsaka sämre köpvillkor, höga priser och sämre förhandlingsläge vid framtida upphandlingar. Under året infördes ett nytt system för att stödja organisationen vid inköp och fakturahantering.

Under maj månad infördes ett nytt system för e-handel och fakturahantering där införandeprojektet drevs av extern part. Under införandet uppdagades ett antal utmaningar och problem vilka beskrivits i utvärderingen. I syfte att åtgärda de brister som identifierats under införandet tillsattes en intern projektledning i slutet av oktober. Arbetet med införandet fortgår och samtliga medarbetare och chefer som har en roll i e-handelssystemet kommer att genomgå ytterligare utbildning under 2020. Hanteringen av skulder i det nya e-handels och fakturasystemet bidrar till att ge en mer rättvisande bild av kommunens ekonomi gällande leverantörsskulder.

Liksom andra kommuner i landet har Härnösand påverkats av den brist som finns i landet gällande legitimerad vårdpersonal. För att möta de behov och lagkrav som finns har kommunen under sommaren och hösten i viss mån varit tvungen att bemanna via bemanningsföretag. Vid bemanningslösningar finns risk för minskad kontinuitet och ökade kostnader.

De särskilda boendena Ugglan och Älandsgården övergick i februari till kommunal regi efter att ha varit på entreprenad. Som en följd av att Ugglans lokaler inte bedömdes ändamålsenliga togs beslut om att avveckla boendet. I syfte att minska den ökande kön för särskilt boende omvandlades en korttidsavdelning tillfälligt till demensboende. Minskat antal platser på särskilt boende och korttidsavdelning medför en risk att kommunen inte i tillräcklig omfattning kan erbjuda ändamålsenliga lösningar till kommuninvånarna.

En risk att ta hänsyn till när ekonomiska beslut fattas, som innebär minskade ramar, är att kommunens verksamheter skär ned i verksamheternas insatser, när man lika ofta kan utveckla verksamheter och samtidigt få ekonomiskt gynnsamma effekter. Nya lösningar och ökad samverkan mellan verksamheterna kan bidra till ökad effektivitet och ekonomisk hållbarhet på kort och lång sikt.

Antalet riktade statsbidrag till skolans verksamheter är flera, och kan utgöra en risk, då lokala individuella behov i skolans verksamheter kan få stå tillbaka för statsbidrag som fokuserar på insatser, som kanske inte skulle ha prioriteras lokalt. Här behöver organisationen vara modig och avstå från riktade statsbidrag om behoven lokalt är andra.

3.3.3 Finansiella risker

I samband med konverteringen från fullfonderingsmodell till blandmodell för redovisning av pensioner har risken för oförutsägbara svängningar i avsättningarna minskat. Den del av pensionsförpliktelserna som är mest oförutsägbar har lyfts ur balansräkningen till en ansvarsförbindelse och därigenom minskar resultatets känslighet för fluktuationer. Genom ökad kontroll på pensionsavtal minskar risken för oförväntade avvikelser från pensionsskuldsprognosen. Vidare beräknar kommunen att börja periodisera pensionskostnaderna under 2020, för att underlätta den ekonomiska uppföljningen och därmed generera mer kvalitativa underlag för beslutsfattande. Vid ett sådant införande minskar risken för felbedömningar av kommunens ekonomiska status under de månader som inte är föremål för tertialbokslut.

Det finns en ökad risk i att de återlånade medlen kortsiktigt kan komma att öka som en direkt effekt av pensionsstiftelsens förvaltade medel på grund av rådande trend på aktiemarknaden som följt av det globala utbrottet av coronavirus (COVID-19). Dock har kommunen en fortsatt god värdeutveckling av de förvaltade medlen i pensionsstiftelsen ur ett längre perspektiv.

Kommunen har en hög likviditetsrisk då det inte alltid finns tillräcklig likviditet för att hantera löpande utbetalningar. Vid flertalet tillfällen under året är utbetalningsdatum för kommunala skattemedel inte förenligt med utbetalning av kommunens utgifter.

3.3.4 Pensioner

PENSIONSFÖRPLIKTELSE (mnkr)	2019	2018
Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	638,7	660,9
Avsättning inkl. särskild löneskatt	142,7	122
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-114,8	-97,9
Summa pensionsförpliktelse inkl. pensionsstiftelse	**666,6**	**685**
Totalt kapital, pensionsstiftelse (marknadsvärderat eget kapital)	-213	-208
Summa förvaltade pensionsmedel	**-213**	**-208**
Återlånade medel	568,4	574,9
Konsolideringsgrad (%)	31,44	34,04

2009 bildades Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse (MNP) för att trygga delar av kommunens pensionsförpliktelser. Kommunen har ej finansiella placeringar avseende pensionsmedel utöver den del som förvaltas av pensionsstiftelsen.

Pensionsmedlen i pensionsstiftelsen avser att trygga pensionsförpliktelser för personer födda till och med 1942. 2019 var pensionsstiftelsens totala pensionsåtagande 129 mnkr, varav kommunens del uppgick till 114,8 mnkr. Det totala marknadsvärderade egna kapitalet hos stiftelsen var 230,6 mnkr, varav kommunens andel utgjorde 92,6 procent. I koncernen har Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen en pensionsförpliktelse på 10,3 mnkr för 2019. Kommunen begärde gottgörelse om 14,5 mnkr under 2019.

3.4 Händelser av väsentlig betydelse

HEMAB har fortsatt arbetet med att vädersäkra elnätet under året och vid årets slut återstod endast 5 mil ledning att gräva ner. Resultatet av arbetet visar att sårbarheten vid stormar minskat och kunderna drabbas mer sällan av avbrott. Under året har antalet fel/kund nått den lägsta siffran hitintills vilket är positivt för såväl företaget och kommunen som för kunderna.

Under året har kommunen genomfört en öppen upphandling av parkentreprenad. Upphandlingen annonserades i början av november och sista dag att lämna anbud var den 12 december. Skötsel av park och naturmark, gång – och cykelvägar samt planteringar har sedan 1994 bedrivits på entreprenad. Avtalet med nuvarande entreprenör löper ut i maj 2020 och ett nytt avtal är viktigt för att upprätthålla den fortsatta driften inom området.

De särskilda boendena Ugglan och Älandsgården övergick i februari till kommunal regi efter att ha varit på entreprenad. Då lokalerna på Ugglans särskilda boende inte bedömdes ändamålsenliga beslutade Socialnämnden att verksamheten ska avvecklas senast juni 2020. Ett omstruktureringsarbete pågår med syfte att finna lösningar för de boende. Avvecklingen av Ugglan har, i kombination med ett ökat behov av särskilt boende hos invånarna, påverkat kötiden för plats i särskilt boende.

Den nya järnvägsviadukten har under året öppnats för trafik och åtgärder har genomförts för att ge stadga till marken i området. Arbetet med slutbeläggning genomförs under 2020. Den totala kostnaden för investeringen uppgår till 42,4 mnkr varav 19,6 mnkr belastar 2019 vilket gör det till årets största investering för kommunen. Bron är av central betydelse för tillgängligheten till stadens

centrala delar från norr. Strengbergsgatan har iordningställts så att den binder ihop gång- och cykelnätet mellan Kastellgatan och Brunnshusgatan.

Kommunens leverantör av utbildning i svenska för invandrare och samhällsorientering drabbades i slutet av året av konkurs, omkring 250 elever var direkt påverkade av stängningen av verksamheten. Kommunen fick snabbt ställa om för att säkerställa fortsatt undervisning för eleverna, förändringen påverkade främst vuxenutbildningens verksamhet.

Produktionen av biogas har optimerats och nådde under året rekordnivåer. I slutet av året blev HEMAB:s biogödsel (den produkt som fås efter rötning av matavfallet) certifierad enligt SPCR 120. Genom detta uppnås en större nytta av matavfallet och ytterligare en produkt ingår i kretsloppet. Ett annat arbete som påverkar miljön i positiv riktning är projektet med upprättande av vindkraftverk på Spjutåsberget. Projektet är i sin slutfas och efter genomförd slutbesiktning tar HEMAB över ansvaret för tornen. Därefter kan produktionen av förnybar el börja. Produktionen av biogas och förnybar el ligger i linje med kommunens övergripande mål att vara en ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete.

Härnösand och Sollefteå har arbetat fram ett gemensamt erbjudande till Försvarsmakten om Härnösand/ Sollefteå regemente i Västernorrland. Vid ett riksdagsseminarium i november presenterades kommunernas gemensamma erbjudande.

Arbetsförmedlingen har under året genomgått en genomgripande omorganisation och genomfört stora förändringar i sitt arbetssätt. I mars meddelades att kontoret i Härnösand kommer att stängas under inledningen av 2020. Under året har dialoger genomförts om konsekvenser och samverkansformer i syfte att säkerställa en fortsatt närvaro av Arbetsförmedlingen i Härnösand.

Under året har tre nya chefer tillträtt ledningsgruppen dessa är kommundirektör tillika förvaltningschef för kommunstyrelseförvaltningen samt förvaltningschefer för socialförvaltningen och skolförvaltningen. Nya personer i ledande funktion påverkar såväl ledning och styrning som verksamhetens utveckling.

Bristen på behöriga lärare är stor i hela landet. Under hösten startade en arbetsintegrerad 5-årig lärarutbildning med Härnösand som studieort. Studenterna har anställning i kommunen på halvtid samtidigt som de studerar till lärare med 75 procents studietakt. Utbildningen sker i Lärcentrums lokaler i samverkan med Mittuniversitetet och kommuner i Västernorrland, Hälsingland, Jämtland och Härjedalen. Utbildningen som löper över elva terminer har inriktning mot grundskolans åk 4–6 MA/NO/Teknik.

Kommunen har tilldelats stimulansmedel för investeringar i välfärdsteknik inom omsorgen. De satsningar som genomförts är exempelvis inköp av VR-glasögon för aktivering och upplevelser, inköp av surfplattor och kommunikationsstöd för ökad digital delaktighet samt inköp av bärbara datorer som ger möjlighet till mobil dokumentation för legitimerad personal och biståndshandläggare. Investeringarna påverkar brukarna positivt och underlättar dokumentationen för medarbetare.

Kompetensplattformar har under året utarbetats och implementerats för kommunens medarbetare och chefer. Plattformarna utgör grunden i kompetensförsörjningsarbetet, och är den röda tråden som ska löpa genom alla delar av kompetensförsörjningsprocessen: ”Attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla”.

I syfte att framtidssäkra vattensäkerheten har ett arbete påbörjats att installera ett kolfilter till vattenverket. Filtret utgör ett extra barriärsteg och kommer även att förbättra smakupplevelsen av dricksvattnet för en stor andel av kommunens invånare.

I september fastställde Mark- och miljööverdomstolen i en dom detaljplanen för Kanaludden. Beslutet möjliggör etablering av ett destinationshotell på Kanaludden och sätter slutligt punkt för en långdragen rättsprocess.

Härnösands kommunfastigheter har under året fattat beslut om att förvärva 50 procent av aktierna i Härnösands Handel AB, det företag som äger de fastigheter som ingår i den så kallade Prismagallerian. Då handeln i Sverige och i världen genomgår en omfattade förändring där trenden går från renodlade köpcentrum till mötesplatser med ett större utbud av restauranger, caféer och upplevelser är konkurrensen mellan köpcentrum och centrumkärnor mycket hård. Prisma gallerian har bedömts viktig för Härnösands centrums fortsatta utveckling och därmed viktig för Härnösands kommun. Kommunfullmäktige i Härnösand har tillstyrkt affären men beslutet är överklagat och ärendet väntar på avgörande i Förvaltningsrätten.

Härnösandshus har under året också genomfört en försäljning av fastigheterna Ugglan 1 och 2 vid Artillerigatan. Fastigheternas omfattar 94 lägenheter och ett gruppboende. En försäljningsprocess har pågått där ett antal intressenter lämnat bud på fastigheterna. Försäljningen har slutförts under början av januari 2020 då köparen tillträtt fastigheten. Under slutet av året lades bud på fastigheten Rådhuset 4, Hushållningssällskapets nuvarande fastighet. Budet är det högsta i budgivningen och under förutsättning att Kommunfullmäktige godkänner affären tillträdet företaget fastigheten i maj 2020. Att förvärva fastigheten bedöms gynnsamt såväl ur ett ekonomiskt perspektiv som ur ett koncernperspektiv då kommunen är störta hyresgäst.

Härnösands kommun har under 2019 genomfört ett stort arbete i att anpassa redovisningen efter den nya lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) och därtill genomgående nya rekommendationer utfärdade av Rådet för kommunal redovisning. Vidare har en genomgående översyn av kommunens processer, riktlinjer och rutiner genomförts under året för att dels anpassa redovisningen efter de nya lagkraven och dels för att höja kvaliteten på de siffror kommunen och koncernen redovisar. Den absolut största effekten är i form av bytet av pensionsredovisningsmodell.

Under årets första kvartal fick kommunen göra en direktavsättning om cirka 5,4 mnkr på grund av att en förtroendevald påbörjat uttag av visstidspension, där det sedan tidigare inte fanns något inrapporterat pensionsåtagande. Vidare skedde en förlikning med tidigare gatuentreprenör gällande vintern 2017/2018 om en kostnad av cirka 4 mnkr. Under året reglerades även felfakturering av skolskjutsar med Kollektivtrafikmyndigheten vilket belastat kostnaderna för räkenskapsår 2019 med cirka 1,2 mnkr.

3.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Den kommunala koncernen styrs via ett målprogram för kommunens fem nämnder (se 3.5.1 Hur kommunen styrs) samt via ägardirektiv för de kommunala företagen. I företagens ägardirektiv framgår att företagen är organ för kommunal verksamhet och i sin verksamhet står under kommunstyrelsens tillsyn. I ägardirektiven framgår även de ekonomiska mål som finns för respektive verksamhet. Förutom genom lagar och författningar regleras företagens verksamhet och företagens

förhållande till kommunen genom gällande bolagsordning, ägardirektiv samt av fullmäktige och kommunstyrelsen särskilt fattade beslut.

3.5.1 Hur kommunen styrs

En av kommunfullmäktiges främsta uppgifter är att utverka mål och riktlinjer för verksamheterna samt att följa de övriga föreskrifter som gäller för dem. De långsiktiga målen utgör själva ramen för styrningen. De spänner över alla grundläggande områden och stakar ut den gemensamma färdriktningen.

För att veta i vilken mån kommunen lyckas med sina ambitioner krävs fokus på uppföljning och resultat. Därför har kommunfullmäktige utverkat kortsiktiga, avgränsade och konkreta resultatuppdrag med tillhörande styrtal som anger vad nämnder och företagsstyrelser ska prioritera under året och vad uppföljningen ska fokusera på. Nämnderna kan utöver detta formulera egna mål för sitt arbete, med utgångspunkt från kommunens vision och övergripande mål.

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela kommunens samlade verksamheter, såväl nämnder som kommunala företag. För att uppföljning ska kunna ske på likartat sätt följer kommunstyrelsen upp alla mål i delårsrapporter och årsredovisning. Nämndernas och styrelsernas måluppfyllelse sammanställs till ett kommungemensamt resultat.

3.5.2 Målprogram för kommunen

Härnösands kommuns målprogram gäller för perioden 2016-2019. Programmet innehåller en vision och åtta kommunövergripande mål fördelade på två perspektiv (se bild). Det första perspektivet – Härnösandsperspektivet – speglar den önskvärda utvecklingen i kommunen generellt. Här betonas samverkan mellan olika aktörer och vikten av att kommunorganisationen bidrar till detta. Det andra perspektivet – organisationsperspektivet – innehåller mål för den verksamhet som kommunen själv bedriver, de tjänster som levereras samt personal och ekonomi. De övergripande målen 1-4 är placerade under Härnösandsperspektivet och mål 5-8 under Organisationsperspektivet.

Vision 2019: Härnösand - bygger en hållbar framtid

Härnösand är en levande mötesplats där människor förverkligar sina drömmar. En kommun i positiv utveckling som tar ledarskap för framtiden. En plats med centralortens attraktion, landsbygdens rikedom och med uppkoppling mot omvärlden. Härnösand erbjuder hög livskvalitet för alla invånare och gäster. Vårt gemensamma mål är ett solidariskt samhälle med ekologisk omställning som grund. Här bygger vi en hållbar framtid!

Kommunens övergripande perspektiv och mål 2016-2019

3.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

3.6.1 God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens 11 kap 1§ ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses 10 kap. 2-6§§.

För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs att kommunens mål- och resultatstyrning uttrycker realism och handlingsberedskap då kommunen ständigt ställs inför nya utmaningar, samtidigt som kommunen ska ha god ekonomisk hushållning. För att lyckas behövs, förutom att ha en utvecklad planering med framförhållning, tydliga mätbara mål och en rättvisande och tillförlitlig redovisning, service som är anpassad efter invånarnas behov och förväntningar samt ett säkerställt balanserat samband mellan resursåtgång, prestation, resultat och effekt. De finansiella målen uttrycker att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning.

Den kommunala verksamhetens målprogram har beskrivits under punkt 3.5.2 Målprogram för kommunen. Måluppfyllelsen redovisas nedan med hjälp av färgerna grönt, gult och rött. Bedömningen av måluppfyllelsen ska ses i relation till kommunens ambitionsnivå inom respektive verksamhetsområde. En röd eller gul markering är inte är lika med dålig kvalitet, utan betyder att kvaliteten inte når upp till kommunens ambitionsnivå. Tabellerna i det kommande avsnittet visar kommunens måluppfyllelse i samlad form. Nämndernas redovisning av arbetet med resultatuppdragen ligger till huvudsaklig grund för bedömningen.

3.6.1.1 Måluppfyllelse

FÄRGKODSFÖRKLARING

	Nått målet		Bättre än baslinjen		Sämre än baslinjen

Härnösandsperspektivet Detta perspektiv fokuserar på önskvärd utveckling i Härnösands kommun. För att uppfylla dessa mål krävs att många olika aktörer samverkar och att kommunorganisationen bidrar till detta.

Kommunövergripande mål	
Mål 1 - Attraktivt boende i unik livsmiljö	
Mål 2 - Växande näringsliv med mångsidig arbetsmarknad	
Mål 3 - Ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete	
Mål 4 - Kunskapsstaden där alla kan växa	

Mål 1- Attraktivt boende i unik livsmiljö

Beskrivning: Härnösand är en öppen och välkomnande kommun som ger utrymme för nya människor och nya initiativ. En plats där man lätt kan möta andra och vara delaktig i samhällsutvecklingen. Härnösand är känt för sina attraktiva boendemiljöer, en levande landsbygd och närheten till Höga Kusten. Invånarna har god hälsa och känner sig trygga. Ett pulserande kulturliv och mångfald av fritidsaktiviteter skapar möten över gränser.

Resultatuppdrag	Målnivå 2019	Resultat 2019	Resultat 2018	Baslinje 2017
Medborgarnas bedömning av kommunen som en plats att leva och bo på ska öka.	90%	82%	82%	84%
Medborgarnas nöjdhet när det gäller trygghet ska öka.	Index 57	Index 53	Index 53	Index 45

Målet bedöms delvis uppnått. Medborgarnas bedömning av trygghet är oförändrad mellan åren 2018-2019. Skillnader kan ses mellan könen där kvinnors upplevelse av trygghet är index 51 för 2019 och männens är index 55. God samverkan mellan polis och andra myndigheter och ett medvetet arbete genom #Wedo gav resultatet att inga anmälningar om ofredanden inkom under stadsfesten 2019. Trygghetsvandring har genomförts under året för att identifiera och utveckla områden för ökad trygghet. Det finns förbättringsåtgärder att vidta för att man ska känna sig trygg att vistas utomhus på kvällar och nätter.

Härnösands kommun befolkning har ökat under 2019. Jämför vi siffrorna på in- och utflyttning är det 79 personer fler som väljer att flytta till Härnösand. Attraktiva bostadsområden växer fram och bostadsbyggandet är fortsatt högt.

Resultatet i Medborgarundersökningen över de fyra senaste åren är vikande. Invånarna är i helhet nöjda med Härnösand som en plats att leva och bo på, men kommunen uppfyller inte medborgarnas förväntningar i tillräckligt hög grad. För att nå målet framöver kommer en djupare analys att behöva genomföras. Analysen bör tydliggöra och synliggöra vilka delar som behöver förbättras.

Mål 2 - Växande näringsliv med mångsidig arbetsmarknad

Beskrivning: Härnösand har ett näringsliv som växer och företag som utvecklas positivt. Klimatet för entreprenörskap och innovation är gott. Nya jobb uppstår på en arbetsmarknad som är bred och inkluderande med ansvarstagande för miljö och goda arbetsvillkor. Utveckling av kommunikationer och infrastruktur ger stärkta förutsättningar på en regional och global arena.

Resultatuppdrag	Målnivå 2019	Resultat 2019	Resultat 2018	Baslinje 2017
Resultatet i Svenskt Näringslivs mätning av företagsklimatet ska öka.	3,55	3,08	3,00	3,01
Andelen deltagare som efter 12 mån arbetsförberedande insatser upplever en ökad anställningsbarhet ska öka.	50%	55,00%	41%	50%

Målet bedöms delvis uppnått. Varje år delar SYNA (ett svenskt, oberoende kreditföretag) ut pris till kommuner utifrån uppnått resultat i mätningen Bästa tillväxt. Bästa tillväxt mäter tre olika kriterier hos samtliga aktiebolag i Sverige och jämför hur dessa förändras mellan de två senaste boksluten. Utmärkelsen går till den kommun i varje län som har störst andel företag som nyanställer, ökar sin omsättning och går med vinst. 2019 landade Härnösand på en glädjande andraplats och tilldelades silver i kategorin Bästa tillväxt.

Resultatet i Svenskt näringslivs mätning av företagsklimatet är årets resultat i stort sett oförändrat i jämförelse med föregående år, Härnösand placerar sig på plats 254 av rikets kommuner.
För att förbättra förutsättningarna för personer som står långt från arbetsmarknaden erbjuder kommunen arbetsförberedande program/insatser. Majoriteten av de personer som tar del av dessa insatser står långt ifrån arbetsmarknaden med försörjningshinder som innebär att de har behov av parallella insatser från andra myndigheter. Långa väntetider till bland annat hälso- och sjukvårdsinsatser påverkar deltagares förutsättningar att tillgodogöra sig insatser som stärker den egna anställningsbarheten. Deltagare som efter arbetsförberedande insatser upplever ökad anställningsbarhet har ökat med 14 procentenheter från föregående år, och resultatet överstiger målnivån.

Under året startades 135 nya företag i Härnösand vilket är en tydlig ökning från föregående år. Samtidigt minskade antalet konkurser vilket indikerar att företagen i området mår bättre. De branscher som under året gått bättre är arkitekt och konsult, bygg, vård och omsorg, partihandel, reklam och media medan de som haft det tuffare under året är fastighet, detaljhandel, el och vvs samt väg och mark.

Totalt är det 85 elever som under läsåret 2019/2020 driver UF-företag (Ung företagsamhet) på Härnösands gymnasium. Möjligheten att driva UF har ökat sedan höstterminen 2019 då kursen Entreprenörskap & Företagande erbjöds som individuellt val för de högskoleförberedande programmen. Härnösand har haft bra framgångar i konkurrens med övriga länet med flertalet vinster på den regionala mässan, och har därmed fått skicka deltagande företag till SM tre år i rad.

Mål 3 - Ledande miljökommun med aktivt omställningsarbete

Beskrivning: All utveckling i Härnösand präglas av hållbarhet och gemensamt engagemang för minskad miljöpåverkan. Här utvecklas kunskapen som behövs för att skapa ett hållbart samhälle. med förnybar energi, klimatsmarta lösningar, ökad självförsörjning och hushållning av naturresurser är Härnösand en föregångare i omställningen till en fossilfri ekonomi.

Resultatuppdrag	Målnivå 2019	Resultat 2019	Resultat 2018	Baslinje 2017
Andelen invånare som är nöjda med kommunens gång- och cykelvägar ska öka.	Index 53	Index 49	Index 48	Index 51
Antalet resor med kollektivtrafik ska öka.	700 000	833 230	536 452	603 063
Andelen miljöbilar i organisationen ska öka.	80%	70%	70%	64%

Målet bedöms vara delvis uppnått. Det kollektiva resandet med bussåkning har ökat kraftigt sedan år 2016. Trenden är stabil och har påverkats positivt av 2018 års kraftiga prissänkningar. Målet för 2019 var 700 000 resor, vilket har överträffats med ett resultat för 2019 med 833 230 vid årets slut. För de som bor utanför staden har pendlingsmöjligheterna förbättrats och där är även anropsstyrd trafik framtagen för att öka möjligheterna till att resa kollektivt.

Antalet laddplatser för elbilar har under året utökats med drygt ett 30-tal runt om i kommunen. Härnösands kommun tillsammans med Hemab verkar genom detta för en mer energieffektiv fordonspark och främjar användningen av drivmedel med låg klimatpåverkan. I kommunens organisation är en bilpolicy framtagen under året för att stärka argumenten att välja en miljöbil. Övergången till miljöbilar inom organisationen har inte uppgraderas i den takt som är önskvärt och andelen är oförändrad från föregående år. Detta påverkar främst miljön då utsläppen är högre hos befintliga fordon än de miljöfordon som finns på marknaden.

Som en del av ett aktivt omställningsarbete har kommunen byggt ut gång-och cykelvägar med 0,7 km och förbättrat säkerheten för oskyddade trafikanter. Prioriterade områden har varit trafiksäkrare entré till centrum och vid skolor. Generellt visar medborgarundersökningar att andelen nöjda invånare över tillgång, underhåll och säkerheten i gång-och cykelvägar inom kommunen har ökat markant under 2019. Undersökningen visar också att medborgarna är positiva till belysningen av gång-och cykelvägar. Härnösands kommun är genom sitt deltagande i det nationella projektet Glokala Sverige med i ambitionen att förena de globala hållbarhetsmålen och Agenda 2030, med verkligheten på lokal nivå, i kommunens alla verksamheter. Syftet är att genom att dra nytta av varandras arbete och erfarenheter bidra till ett lokalt omställningsarbete.

Kommunen har arrangerat aktiviteter såsom "Plogga" och "Palla hos mig". Att plogga innebär att kombinera fysisk aktivitet med att göra miljön en tjänst, för att uppmärksamma nedskräpningen och vikten av en ren närmiljö. "Palla hos mig" är en aktivitet som handlar om att skapa sammanhållning och gemenskap samtidigt som man tar tillvara på frukt som annars går till spillo i trädgården.

Härnösand strävar efter att sätta framtidens livsmedel på kartan med kretsloppsodling i fokus. Flera forskningsprojekt pågår inom området, bland annat för att utvinna fiskfoder från livsmedelsavfall. Studiebesök har genomförts i Bjuv för att ta del av deras arbete kring framtidens livsmedelsindustri.

Mål 4 - Kunskapsstaden där alla kan växa

Beskrivning: Härnösand är en modern kunskapsstad med kreativa miljöer för utbildning och lärande. Framgångsrik skolverksamhet på alla nivåer ger alla chansen att lyckas. Nya samarbeten, kunskapsutbyte och närhet till högre utbildning lägger en grund för dagens och morgondagens jobb och näringslivets kompetensbehov. Folkbildning och kulturella uttryck ger inspiration till nytänkande.

Resultatuppdrag	Målnivå 2019	Resultat 2019	Resultat 2018	Baslinje 2017
Andelen elever i grundskolans åk 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk ska öka.	78%	69%	67%	76%
Andelen elever i åk 9 som är behöriga till ett gymnasieprogram ska öka.	84,50%	79,20%	83,60%	77,30%
Andelen gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år i kommunen ska öka.	78,0%	70,50%	82,40%	77,40%
Andelen kursdeltagare som slutfört en kurs i kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå med godkänt betyg ska öka.	80%	80%	82%	77%
Andelen deltagare som saknar grundskole- eller gymnasiebetyg, och är inskrivna i arbetsmarknadsåtgärd som börjar studera inom kommunal vuxenutbildning ska öka.	65%	53%	42%	60%

Målet bedöms delvis uppnått. Resultaten gällande svenska och svenska som andraspråk i årskurs tre visar på variationer mellan kommunens skolor. Genomförda insatser har inte lyckats kompensera elevernas svårigheter i önskvärd grad.

Trenden för andel elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram har varit vikande under några år och kommunen når inte upp till målet. Andelen behöriga var under 2019 drygt 79 procent vilket är 4,4 procentenheter lägre än föregående år.

Andelen elever som fullföljt sin gymnasieutbildning med examen eller studiebevis inom 4 år har väsentligt minskat 2019 jämfört med 2018 och fördjupade insatser kommer att behövas för ökad måluppfyllelse. Under läsåret 2018/2019 förbättrades matematikresultaten på gymnasiet och det var endast ett fåtal elever som inte erhöll sin gymnasieexamen på grund av ej godkända matematikbetyg. Med största sannolikhet har matematiklyftet och matematiklärarnas utökade samarbete bidragit till det förbättrade resultatet. En nationell jämförelse visar att fler elever vid Härnösands gymnasium än riksgenomsnittet går vidare från Introduktionsprogrammen till gymnasiala studier.

Viktiga områden för ökad målupfyllelse framgent är digitaliserade lärmiljöer, goda studiemiljöer, högre vuxennärvaro och ett förändrat arbetssätt med mer specialpedagogisk kompetens, elevhälsoarbete, samt nyanlända och flerspråkiga elevers lärande.

För att öka möjligheterna för vuxna att nå ett arbete eller studier har 487 personer tagit del av insatser via Arbete och integration under året. Av de personer som inte sedan tidigare studerar, eller har hälsomässiga hinder för studier, har mer än varannan (98 av 184 personer) påbörjat studier på grund- eller gymnasienivå under året. Individanpassat stöd för att förbättra individens totala livssituation och ett målinriktat motivationsarbete har bidragit till resultatet.

Inom kommunal vuxenutbildning har närmare 8 av 10 genomförda kurser varit i teoretiska ämnen, övriga inom yrkesutbildningar. Andelen kursdeltagare som slutfört en kurs och nått godkänt betyg visar en svag minskning från föregående år. Vuxenutbildningen har under året arbetat vidare med satsningen elevhälsoteam där specialpedagog, lärare, studie- och yrkesvägledare samt rektor ingår.

Organisationsperspektivet Detta perspektiv innehåller mål för den verksamhet som kommunorganisationen själv bedriver, de tjänster som levereras samt personal och ekonomi

Kommunövergripande mål	
Mål 5 - Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet	
Mål 6 - God service och gott bemötande	
Mål 7 - Framtidens arbetsgivare	
Mål 8 - Välskött och stabil ekonomi	

Mål 5 - Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet

Beskrivning: Härnösands kommun erbjuder välfärdstjänster av hög kvalitet där behoven styr och insatserna ges på lika villkor oavsett kön, sexuell läggning eller bakgrund. Resurser prioriteras så att allas rätt till utveckling och ett värdigt liv tillgodoses. Kommunens arbete präglas av lyhördhet och respekt för den enskilde. Barnens bästa är i centrum för alla beslut.

Resultatuppdrag	Målnivå 2019	Resultat 2019	Resultat 2018	Baslinje 2017
Andelen brukare som är nöjda med sin hemtjänst ska öka.	91%	87%	90%	90%
Andelen brukare som är nöjda med sitt särskilda boende ska öka.	89%	78%	88%	89%

Målet bedöms delvis uppnått. Den välfärd som kommunen erbjuder till invånarna i form av särskilt boende och hemtjänst motsvarar i hög grad brukarnas förväntningar. Årets resultat är dock en minskning från tidigare år gällande såväl hemtjänst som särskilt boende.

Hemtjänsten har under året uppmärksammat ett ökat vårdbehov hos invånarna i Härnösand. För att höja kvalitén i verksamheten, och därmed även graden av nöjdhet hos brukarna kommer ett omställningsarbete att genomföras under 2020. Trots förändringar inom särskilt boende i forma av avveckling av funktioner och ett boende visar Socialstyrelsens brukarundersökning att brukarna är generellt nöjda med äldreomsorgen i Härnösand.

Arbetet mot trakasserier och kränkande behandling, #WeDo, har fortsatt under året. Utbildningar har genomförts för elever och personal på gymnasiet kring kränkande behandling och sexuella trakasserier samt våldsbejakande extremism. Tillsammans med Länsstyrelsen Västernorrland har kommunen anordnat en utbildningsdag för hotellpersonal mot prostitution och människohandel. Trygghetsarbetet kring Härnösands stadsfest har fortsatt och gett mycket goda resultat då det under stadsfesten 2018 inte inkom någon anmälan om sexuella ofredanden eller våldtäkter. I samverkan med Svenska kyrkan har föreläsningar erbjudits till alla föräldrar i kommunen i syfte att öka kunskaperna kring unga och psykisk ohälsa samt barn och ungas hälsa kopplat till internetanvändande.

Mål 6 - God service med gott bemötande

Beskrivning: Gott värdskap, hög tillgänglighet och professionalitet är värden som genomsyrar Härnösands kommun. Kommunens medarbetare och politiker bemöter alltid människor med vänlighet, tydlighet och effektivitet. Genom samverkan, respekt och lyssnande byggs det goda samhället.

Resultatuppdrag	Målnivå 2019	Resultat 2019	Resultat 2018	Baslinje 2017
Andelen medborgare som tar kontakt med kommunen via telefon och som får ett direkt svar på en enkel fråga ska öka.	52%	– *	53%	50%
Den genomsnittliga handläggningstiden för att få ekonomiskt bistånd vid nybesök ska minska.	19 dagar	24 dagar	30 dagar	39 dagar

* Mätningen genomfördes inte 2019

Målet bedöms delvis uppnått. Kommunens servicenivå har de senaste åren fått goda betyg när det gäller att ge snabba svar på inkommande samtal. För att ytterligare underlätta för invånarna har ett kundforum skapats på hemsidan där invånare kan ställa frågor. Frågorna och svaren på dessa finns tillgängliga att läsa på hemsidan och fungerar som en informationskanal för invånare och besökare. Under året har kundforum haft 13 700 sidvisningar där de tre mest besökta frågeställningarna gällt datumparkering, gratis sandningssand och matning av änder.

I syfte att öka tillgängligheten på webben har ett projekt med namnet Klarspråk drivits. Inom projektet har informationen och kommunikationen via digitala kanaler och hemsidan förbättrats och gjorts mer tillgänglig för kommuninvånarna.

Under flera år har kommunen haft höga betyg i servicemätningen gällande andelen medborgare som får svar på e-post inom en dag. resultatet gällande andelen som är i kontakt med kommunen per telefon och får svar på en enkel fråga kan förbättras. Undersökningen genomfördes inte under 2019 då resultatet av undersökningen inte till fullo är tillförlitligt, servicemätningen kommer att ersättas med frågor om tillgänglighet och bemötande från nya Medborgarundersökningen. Ett utvecklingsområde i syfte att öka tillgängligheten för kommuninvånare är att bestämma principiella riktlinjer för kontakter per telefon.

Den genomsnittliga handläggningstiden för ekonomiskt bistånd vid nybesök har under de senaste åren sjunkit och uppgår vid årets slut till 24 dagar. Förklaringen består i en framgångsrik medverkan i Sveriges Kommuners och regioners nationella utvecklingsarbete inom området.

Mål 7 - Framtidens arbetsgivare

Beskrivning: Härnösands kommun är en föregångare som arbetsgivare och erbjuder en attraktiv arbetsplats dit människor söker sig. Organisationen präglas av nyfikenhet med beredskap för nya utmaningar. Medarbetare ges ett gott ledarskap, möjlighet till personlig och professionell utveckling och inflytande över sitt arbete. Härnösands kommun är en jämställd och hälsofrämjande arbetsplats med låga sjuktal, mångfald och goda arbetsvillkor.

Resultatuppdrag	Målnivå 2019	Resultat 2019	Resultat 2018	Baslinje 2017
Nöjd medarbetarindex ska öka.	Index 83	Index 79	Index 79	Index 78
Andelen tillsvidareanställda kvinnor med heltidsanställning ska öka.	90%	81%	81%	80%
Sjukfrånvaron ska minska.	6,8%	6,3%	6,9%	6,9%

Målet bedöms delvis uppnått. Under året har kompetensplattformar utarbetats och implementerats för medarbetare och chefer. Plattformarna utgör grunden i kompetensförsörjningsarbetet, och är den röda tråden som ska löpa genom alla delar av kompetensförsörjningsprocessen: Attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla. Arbetet som har genomförts har ännu inte gett resultat men på sikt väntas ansträngningarna ge positiva effekter på medarbetarindex.

Socialförvaltningens arbete med att minska sjukfrånvaron har gett resultat och påverkar kommunens tal positivt. Sjukfrånvaron för socialförvaltningen nådde under 2015 9,9 procent och motsvarande siffra för 2019 är 6,3 procent. Detta påverkar siffrorna på kommunövergripande nivå positivt där sjukfrånvaron sjunkit med 1,2 procentenheter under perioden.

Andelen tillsvidareanställda kvinnor med heltidsanställning minskade något under den första delen av året vilket bedömdes bero på den verksamhetsövergång som skedde till kommunen inom äldreomsorgen under våren. Vid utgången av året har resultatet återgått till samma nivå som före minskningen. I samband med att fler förvaltningar inom kommunen arbetar inom ramen för heltidsprojektet kommer fler anställda att kunna erbjudas en heltidsanställning i grunden.

Mål 8 - Välskött och stabil ekonomi

Beskrivning: I Härnösands kommun används resurser effektivt, ändamålsenligt och med långsiktighet. Uppsatta budgetmål uppnås och kommunens ekonomiska ställning är god. Långsiktiga och rätt genomförda investeringar och upphandlingar ger utveckling på kort och lång sikt. God analys och uppföljning samt respekt för miljömässig och social hållbarhet är en självklarhet.

Resultatuppdrag	Målnivå 2019	Resultat 2019	Resultat 2018	Baslinje 2017
Resultatöverskott i procent av skatter, statsbidrag och utjämning.	0,01% *	0,2%	-0,3 % **	-
Nämnder och styrelser ska följa budget.	5 av 5%	3 av 5	3 av 5	4 av 5

* Förändrad Målnivå enligt beslut §144 Kommunfullmäktige 25 November 2019

** Enligt konverterade jämförelsesiffror. Se kapitel 5. Redovisningsprinciper.

Målet bedöms delvis uppnått. Budgetförutsättningarna har väsentligt förändrats under året då kommunen beslutade att ändra redovisningsmodell för pensioner från fullfondering till blandmodell. För kommunens resultat fick det en negativ konsekvens på cirka 50 miljoner kronor. Utifrån det så beslutade kommunfullmäktige i november 2019 om att förändra det finansiella målet från 1,4 procent till 0,01 procent. Kommunens resultatöverskott i procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning för 2019 var 0,2 procent. Det överstiger resultatnivån med 0,19 procentenheter.

Under året har ett arbete genomförts för att se över effektiviseringsmöjligheter mellan förvaltningar så väl som mellan kommunen och dess företag för att skapa en hållbar ekonomisk hushållning.

3.6.1.2 *Bedömning avseende god ekonomisk hushållning*

Kommunen har visat stor handlingsberedskap då de ekonomiska förutsättningarna väsentligt förändrats under innevarande räkenskapsår. Den ändring av pensionsredovisningsmodell som genomförts har inneburit att en större resultatförbättring uteblivit, men trots det har kommunen nått sitt resultatmål. När föregående räkenskapsår (2018) konverterats för att bli jämförbart, utifrån ändrad redovisningsmodell, så har kommunen ett ekonomiskt resultat som är betydligt bättre än föregående år.

Mot bakgrund av de väsentliga förändringar som genomförts under året bör man se på måluppfyllelsen med realism. Kommunen har inte lyckats nå resultat kopplat till samtliga mål och inte nått alla målnivåer, men utifrån rådande förutsättningar har kommunen nått en realistisk måluppfyllelse.

Den sammanfattande bedömningen är att kommunen i ljuset av de förändrade förutsättningarna under året har lyckats uppnå ett balanserat samband mellan resursåtgång, prestation, resultat och effekt. Det synliggörs genom att kommunen uppnått sitt mål om resultatöverskott i procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

3.6.2 *Resultat och ekonomisk ställning för den kommunala koncernen*

Kommunkoncernen uppvisar ett positivt resultat 2019 med +41,6 mnkr. Jämfört med föregående år har resultatet förbättrats med +30,3 mnkr. HEMAB står för den största ökningen med nästan +15,6 mnkr, AB Härnösandshus +5,8 mnkr och kommunen för +8,3 mnkr.

3.6.2.1 *Koncernens resultat*

ÅRETS RESULTAT	mnkr	% av eget kapital
Kommunen	3,2	1,0
HEMAB, Koncernen	24,4	8,0
AB Härnösandshus, koncernen	12,1	4,8
Räddningstjänsten i Höga Kusten-Ådalen	1,5	25,4
Invest i Härnösand AB	0,4	14,8

Totalt	**41,6**	**5,8**

Koncernens resultat uppgår till +41,6 mnkr för 2019, vilket är en förbättring med +30,3 mnkr jämfört med föregående år.

Koncernen HEMAB redovisar ett resultat som är 15,6 mnkr högre än fjolårets och det överstiger ägardirektivets avkastningskrav på minst 5 procent. Årets resultat har påverkats positivt av både förbättrat rörelseresultat och skatteeffekter.

Koncernen AB Härnösandshus redovisar ett högre resultat med 5,8 mnkr jämfört med föregående år och det överstiger ägardirektivets avkastningskrav på minst 3 procent. Resultatet har påverkats positivt av ökade hyresintäkter och lägre kostnader för försäkringsskador. Uthyrningsgraden varit relativt god och legat stabilt under året. Den uppgick till 98,1 procent vid årets slut. Jämfört med föregående år har räntekostnaderna varit drygt 2 mnkr lägre.

Räddningstjänsten i Höga kusten-Ådalen redovisar ett resultat som är något högre än 2018. Intäkterna för automatlarm var högre jämfört med föregående år samt att pensionskostnaderna var betydligt lägre.

Invest i Härnösand AB tas från och med 2019 med i de sammanställda räkenskaperna, där dotterbolaget **T**echnichus i Mitt Sverige AB utgör den största verksamheten. Technichus i Mitt Sverige AB visar ett något lägre resultat 2019 jämfört med föregående år.

3.6.2.2 Förändring av intäkter och kostnader

FÖRÄNDRING AV INTÄKTER OCH KOSTNADER (%)	2019
Verksamhetens intäkter	3,0
Verksamhetens kostnader	-0,3
Verksamhetens kostnader exkl jämförelsestörande poster	-2,3

Koncernens verksamhetsintäkter har ökat med +25 mnkr jämfört med föregående år. Intäkterna för koncernföretagen ökade utom för Räddningstjänsten i Höga Kusten-Ådalen. Intäkterna för kommunen minskade, bidragen från Migrationsverket står för den största delen (-27 mnkr). Verksamhetens kostnader för koncernen visade en minskning med -7 mnkr, kommunen, AB Härnösandshus och Räddningstjänsten i Höga Kusten-Ådalen utgör största delen.

3.6.2.3 Investeringar

INVESTERINGAR	2019	2018
Nettoinvesteringar, mnkr	210	255
Avskrivningar, mnkr	144	149
Nettoinvestering/avskrivning, %	147	171
Självfinansieringsgrad av årets investeringar, %	88	83

Investeringstakten ligger i nivå med föregående år. Självfinansieringsgraden som speglar förmågan att med egna medel finansiera nyinvesteringar förbättrades under 2019. Under 2019 understiger självfinansieringsgraden 100 procent vilket medför att extern finansiering är nödvändig för verksamheterna för att inte försämra tillgängliga likvida medel.

3.6.2.4 Soliditet

SOLIDITET (%)	2019	2018
Soliditet	24	24

Soliditet inkl samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	3	0

Soliditet beskriver den långsiktiga betalningsberedskapen eller till vilken grad tillgångarna har finansierats med egna medel. Soliditeten är oförändrad jämfört med 2018 för koncernen. Med hänsyn tagen till pensionsförpliktelserna så är måttet något bättre 2019 jämfört med 2018. Både Hemab- samt Härnösandshuskoncernerna uppfyller soliditetsmålet som ägardirektiven anger.

Eget kapital för koncernen uppgår till 717 mnkr jämfört med 673 mnkr föregående år.

3.6.2.5 Likviditet

LIKVIDITET	2019	2018
Kassalikviditet, %	46	38
Rörelsekapital, mnkr	-362	-386
Anläggningskapital, mnkr	1 079	1 059

Jämfört med föregående år har likvida medel ökat med +95 mnkr, och uppgick den 31 december 2019 till 118,5 mnkr.

För att klara att betala alla kortfristiga skulder omedelbart ska kassalikviditeten vara 100 procent eller högre. Utfallet för 2019 på 46 procent understiger riktvärdet, men har förbättrats jämfört med föregående år.

Rörelsekapitalet visar koncernens finansiella styrka. För att uppnå balans mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder saknas det -362 mnkr.

3.6.2.6 Låneskuld till kreditinstitut

LÅNESKULD TILL KREDITINSTITUT	2019	2018
Låneskuld, mnkr	1 546	1 449
Andel lån som förfaller till betalning, %		
• inom år 1	27	15
• inom år 2-5	73	85
• efter år 5	0	0

Koncernens låneskuld vid årets utgång 2019 uppgick till 1 546 mnkr och har ökat med +97 mnkr jämfört med föregående år. HEMAB står för den största delen av nyupplåningen och de avser investeringar i materiella anläggningstillgångar.

NETTOFÖRÄNDRING LÅNESKULD (mnkr)	
Kommun	20
HEMAB, koncernen	92
AB Härnösandshus, koncernen	-15
Totalt	97

3.6.3 Resultat och ekonomisk ställning kommunen

Härnösands kommun redovisar ett positivt resultat på +3,2 mnkr för 2019, vilket är en förbättring med +8,3 mnkr jämfört med föregående år. Resultateffekten av att kommunen under året har bytt pensionsredovisningsmodell blev -22 mnkr. Trots den stora förändringen under innevarande år redovisar kommunen ett positivt resultat och uppnår kommunens resultatmål för god ekonomisk hushållning.

3.6.3.1 *Kommunens resultat*

ÅRETS RESULTAT	2019	2018
Årets resultat, mnkr	3,2	-5,1
• Procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, %	0,2	-0,3
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster, mnkr	3,2	-35,6
• Procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, %	0,2	-2,2

Kommunen redovisar ett positivt resultat på 3,2 mnkr 2019 vilket överstiger förra årets resultat med 8,3 mnkr. Resultateffekten av att kommunen under året bytt pensionsredovisningsmodell från fullfonderings- till blandmodellen blev -22 mnkr för 2019. Trots det uppnår kommunen resultatmålet för god ekonomisk hushållning.

Kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning 2019 var ett resultat på 0,01 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning (Kommunfullmäktige 2019-11-25 §144). Kommunens resultat för 2019 uppgår till 0,2 procent och kommunen uppnår därigenom målet för god ekonomisk hushållning. Genomsnittet 2019 var för Sveriges kommuner 3,2 procent.

3.6.3.2 *Intäkts- och kostnadsutveckling*

INTÄKTS- OCH KOSTNADSUTVECKLING 2019	Förändring jämfört mot föregående år (%)
Verksamhetens intäkter	-7,2
Verksamhetens kostnader	-2,2
Skatteintäkter och generella statsbidrag	1,5
Verksamhetens nettokostnad, exkl. jämförelsestörande poster	-1,0

För att leva upp till god ekonomisk hushållning ska nettokostnaderna inte öka i snabbare takt än skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning har ökat med 1,5 procent (24,3 mnkr) för 2019, det är en försämring med 1,3 procentenheter jämfört mot 2018. Den genomsnittliga utvecklingen av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning för kommunen har under en tioårsperiod legat på 3,5 procent.

Verksamhetens intäkter har minskat med -27,3 mnkr, varav bidrag står för nästan -20 mnkr. Bidrag från Migrationsverket har minskat i stor omfattning (-23 mnkr) och står nu för 27 procent av alla bidrag. Jämfört mot föregående år (35 procent) är det en minskning med 8 procentenheter, och det är nu på samma nivå som bidrag från Skolverket. Kommunens verksamhetsintäkter täcker 18 procent av verksamhetens kostnader, en minskning med 1 procentenhet jämfört mot 2018.

Verksamhetens kostnader har minskat med 2,2 procent (-44,5 mnkr). Löneökningarna i löneöversynen för 2019 blev cirka 3,0 procent för tillsvidareanställda men samtidigt har personalkostnaderna exklusive pensioner enbart ökat med 1,5 procent. En förklaring till det är att kommunen minskat antalet årsarbetare med 1,6 procent. Köp av huvudverksamhet har minskat med 8 procent (-26 mnkr). Den största anledningen till det är att två särskilda boende har övergått från entreprenad till egen regi under året. Huvuddelen av köp av verksamhet sker inom områdena

förskola och äldreomsorg. Pensionskostnaden har reducerats med 14,5 mnkr eftersom kommunen begärde gottgörelse från pensionsstiftelsen.

Avskrivningarna har jämfört mot föregående år ökat med +0,5 mnkr.

3.6.3.3 *Nettokostnadsandel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning*

NETTOKOSTNADSANDEL (%) AV SKATTEINTÄKTER, GENERELLA STATSBIDRAG OCH UTJÄMNING	2019	2018
Verksamhetens intäkter och kostnader (netto)	97,1	99,6
Avskrivningar	2,9	2,9
Nettokostnadsandel före finansnetto	100,0	102,5
Finansnetto	-0,2	-0,3
Nettokostnadsandel exkl. jämförelsestörande poster	99,8	102,2
Jämförelsestörande engångsposter (netto)	0,0	-1,9
Nettokostnadsandel	99,8	100,3

I syfte att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning krävs en balans mellan löpande intäkter och kostnader. Denna balans kan mätas genom nettokostnadsandelen som innebär att samtliga löpande kostnader, såväl exklusive samt inklusive finansnetto relateras till kommunens skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Om kommunens nettokostnadsandel understiger 100 procent finns en positiv balans.

Verksamhetens intäkter och kostnader nyttjade 97,1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, vilket är en minskning med 2,5 procentenheter jämfört med föregående år. En förklaring till minskningen är att skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningen ökat. Avskrivningar nyttjade 2,9 procent och ligger på samma nivå som 2018.

Finansnettot uppgick vid årets slut till -0,2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, vilket innebär att de finansiella intäkterna var större än de finansiella kostnaderna. Finansnettot var något lägre 2019 jämfört med föregående år.

Kommunens nettokostnader efter finansnetto tog i anspråk 99,8 procent, vilket är en förbättring med 0,5 procentenheter.

3.6.3.4 *Likviditet*

LIKVIDITET	2019	2018
Kassalikviditet, %	63,4	36,5
Rörelsekapital, mnkr	-117,2	-234,4
• varav semesterlöneskuld	66,6	68,1
Anläggningskapital, mnkr	440,8	554,8

Kassalikviditet är ett mått som beskriver organisationens kortsiktiga betalningsförmåga. För att omgående kunna klara av att betala alla kortfristiga skulder ska måttet vara minst 100 procent.

Kassalikviditeten vid årets utgång 2019 var 63,4 procent, det är betydligt under riktvärdet på 100 procent. Jämfört med föregående år ses dock en förbättring. För att uppnå en kassalikviditet på 100 procent saknas 127 mnkr i rörelsekapital 2019.

Den sista december 2019 uppgick saldot på koncernkontot till +69 mnkr och kommunen hade en outnyttjad kredit på 90,4 mnkr.

Kommunens finanspolicy anger ett mått för betalningsberedskap på 30 dagar, det vill säga kommunen ska ha tillgångar i kassa och bank som räcker för att betala nästkommande 30 dagars utgifter. Det har saknats likvida medel vid löneutbetalningsdatum under några tillfällen 2019 och checkräkningskrediten nyttjats ideligen.

3.6.3.5 Soliditet

SOLIDITET	2019	2018
Soliditet, %	30,7	33,4
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt, %	-29,9	-35,5

Soliditet är ett mått på organisationens långsiktiga betalningsförmåga. Det visar till vilken grad tillgångarna har finansierats med egna medel.

På grund av att de långfristiga skulderna har ökat har soliditeten försvagats med 2,7 procentenheter jämfört med föregående år. Tar man däremot hänsyn till soliditeten inklusive pensionsförpliktelserna har det negativa måttet förbättrats med 5,6 procentenheter jämfört med föregående år.

Det genomsnittliga soliditetsmåttet för Sveriges kommuner 2018 låg på 47,3 procent och inklusive pensionsåtagande på 17,9 procent.

3.6.3.6 Låneskuld

LÅNESKULD	2019	2018
Låneskuld, mnkr	210,0	190,0

Kommunens låneskuld har ökat med 20 mnkr per år de senaste två åren. Nyupplåningen har uppkommit i syfte att finansiera investeringar. Kommunens hade 2019 fem lån på totalt 210 mnkr. De har klassificeras som långfristiga utifrån att det mest sannolika är att det lån på 50 mnkr som förfaller under 2020 kommer att refinansieras. Snitträntan för 2019 var 0,13 procent, den genomsnittliga räntebindningstiden 1,0 år och den genomsnittliga kapitalbindningen 2,3 år.

Vid refinansiering av lånen, och om höjd tas med 20 baspunkter jämfört med dagens marknadsräntor, kommer räntekostnaden för 2020 öka med cirka 140 procent jämfört med 2019.

3.6.3.7 Borgensåtagande

BORGENSÅTAGANDE (mnkr)	2019	2018
Borgen	1 402,8	1 327,8
• varav kommunala företag	1 381,3	1 304,3
• varav egna hem	0,2	0,2
• varav övriga	21,3	23,4

Kommunens borgensåtagande har ökat med 75 mnkr under det senaste året. Det beror framför allt på att HEMAB har haft ett ökat investeringsbehov med 92 mnkr samtidigt som AB Härnösandshus har haft ett minskat behov med 12 mnkr. HEMAB står för över 50 procent av den totala

borgensförbindelsen och AB Härnösandshus för drygt 40 procent. Kommunen har inte infriat några borgensåtaganden under året. Kommunen tar ut en borgensavgift på 0,4 procent av de kommunala företagen vilket för 2019 uppgick till drygt 5 mnkr.

Målet på sikt är att minska och avsluta ingångna borgensåtaganden som ligger utanför kommunen och dess företag.

3.6.3.8 Utfall i förhållande till budget

UTFALL I FÖRHÅLLANDE TILL BUDGET (mnkr)	2019
Avvikelse nämnder	-4,7
Avvikelse årets resultat	-19,8

Kommunens nämnder hade för 2019 ett budgeterat överskott på +17 mnkr (se 3.3.2 Verksamhetsrisker). Årets resultat för nämnderna på +12,3 mnkr (se 4.4 Drifts- och investeringsredovisning) ger en negativ budgetavvikelse på -4,7 mnkr. Den negativa budgetavvikelsen beror på socialnämndens underskott på -10,5 mnkr men uppvägs till en del av att både kommunstyrelse, arbetslivsnämnd och samhällsnämnd redovisar ett bättre resultat än budgeterat. Samtliga nämnder har haft en bra kontroll och god budgetföljsamhet under året. Utifrån givna förutsättningar vid årets början får alla nämnder anses ha uppnått ett bra resultat.

Samtidigt som kommunens nämnder hade ett budgeterat överskott på +17 mnkr så fanns ett budgeterat överskott för den kommungemensamma verksamheten på +6 mnkr. Kommunen hade totalt ett budgeterat överskott på +23 mnkr för 2019. Kommunens resultat för 2019 på +3,2 mnkr, ger en negativ budgetavvikelse på -19,8 mnkr utifrån det budgeterade överskottet. Den negativa budgetavvikelsen beror på den förändring av redovisningsmodell för pensioner som genomfördes under innevarande år.

3.6.3.9 Helårsprognos

HELÅRSPROGNOS, AVVIKELSE (mnkr)	UTFALL	PROGNOS AUG	PROGNOS APR
Kommunstyrelsen	15,3	14,0	10,0
Arbetslivsnämnden	2,2	2,6	2,8
Samhällsnämnden	6,0	2,1	5,1
Skolnämnden	-0,7	0,0	0,0
Socialnämnden	-10,5	-7,4	0,0
Avvikelse nämnder	**-4,7**	**-5,7**	**0,9**

För att anses ha en god prognossäkerhet bör prognosavvikelsen vara under 1 procent av kostnadsomslutningen. Prognosavvikelsen för 2019 var per sista april 0,05 procent och per sista augusti 0,29 procent. En god prognossäkerhet innebär att kommunen har goda förutsättningar till att anpassa sig efter förändrade förutsättningar under året.

3.7 Balanskravsresultat

Balanskravsresultat (mnkr)	2019	2018
= Årets resultat enligt resultaträkningen	3,2	-5,1
– Samtliga realisationsvinster	-0,8	-0,3
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0
-/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**2,4**	**-5,4**
– Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0
= Balanskravsresultat	**2,4**	**-5,4**

Härnösands kommun har ett utgående ackumulerat balanskravsresultat för 2019 om -3 mnkr. Det ackumulerade negativa balanskravsresultatet avses återställas senast 2021 enligt beslut i kommunfullmäktige 2019-11-25 § 145.

3.8 Väsentliga personalförhållanden

Kommunen

Under året har medarbetar- och ledarplattformar arbetats fram som gör att det nu finns en gemensam grund att utgå ifrån för alla som är anställda i kommunen. Plattformarna tydliggör förväntningar samtidigt som de visar på ambitionsnivån för både medarbetarskap och ledarskap framåt och bedöms på sikt bidra till att stärka kommunens arbetsgivarvarumärke och ge positiva effekter på medarbetarindex.

Andelen tillsvidareanställda kvinnor med heltidsanställning minskade något under den första delen av året vilket bedömdes bero på den verksamhetsövergång som skedde till kommunen inom äldreomsorgen under våren. Vid utgången av året har resultatet återgått till samma nivå som före minskningen. I samband med att fler förvaltningar inom kommunen arbetar inom ramen för heltidsprojektet kommer fler anställda att kunna erbjudas en heltidsanställning i grunden.

AB Härnösandshus

Under året har en utbildning genomförts inom ramen för verksamhetssystemet avseende miljö, arbetsmiljö och kvalitet. I början av året genomförde all personal en utbildning i Hjärt- och lungräddning (HLR).

All personal genomgår vartannat år en hälso- och arbetsmiljöprofil med individuella samtal angående psykosociala frågor, stress, trivsel på arbetsplatsen m.m. Resultatet av den senaste undersökningen, som genomfördes under början av 2019, visar på ett i huvudsak gott resultat med medarbetare som är friska och som trivs på jobbet samt upplever sitt arbete meningsfullt.

Under de kommande fem åren beräknas åtta personer lämna företaget med ålderspension. En prioriterad uppgift under de kommande åren är således att ersättningsrekrytera medarbetare i samband med pensionsavgångar och samtidigt fortsätta att rekrytera yngre medarbetare för att sänka medelåldern. En blandning av yngre och äldre medarbetare är bra både ur ett kompetensperspektiv och ur ett socialt perspektiv.

HEMAB
Utbildningsinsatser har genomförts under året där samtliga chefer och skyddsombud genomgått arbetsmiljöutbildning. I syfte att skapa ett större utrymme för medarbetarna att själva styra över sin arbetstid har flextidsramen utökats. Denna förändring har varit efterfrågad och förväntas skapa en positiva effekter i form av minskad stress och ökad nöjdhet. Inom ramen för den nya friskvårdssatsningen har medarbetarna erbjudits en Hälso-, arbetsmiljö- och livsstilsundersökning (HALU). Under de kommande fem åren beräknas 15 personer lämna företaget med ålderspension.

Invest i Härnösand AB - Technichus i Mittsverige AB
Under 2019 har samtliga i personalen genomfört en utbildning i Hjärt- och lungräddning samt hur man använder en hjärtstartare. Utöver detta har lärare deltagit vid SETT-mässan i Älvsjö, vilket är en läromedelsmässa med seminarium inom naturvetenskap och teknik. Temat för året var digitalisering och programmering.

Under arbetsplatsträffar förs samtal om möjlighet till friskvårdsbidrag och friskvårdstimme. Drygt 9 av 10 medarbetare har under året använt dessa medel. Vid arbetsplatsträffar och i enskilda samtal arbetstagare-arbetsgivare diskuteras arbetsmiljö kontinuerligt. Under de två senaste åren redovisar företaget en jämförelsevis låg sjukfrånvaro bland personalen. Sjukfrånvaron har ökat under året, från 2,0 procent 2018 till 3,1 procent 2019. Under de kommande 5 åren beräknas en person att lämna företaget med ålderspension.

Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen
Utbildningsinsatser har genomförts för flertalet medarbetare i bland annat användandet av flygande resurser vid skogsbrandsbekämpning samt arbetsmiljöutbildning för ledningsgruppen, fackliga organisationer och styrkeledare. Förbundet har ingen betydande mängd pensionsavgångar inom de kommande åren och pensionsavgångarna bedöms kunna hanteras genom en god dialog mellan medarbetare och arbetsgivare. För att möta den utmaning som finns gällande att behålla befintlig personal och få en mer varaktig personalstyrka kan deltidsanställda med godkänd utbildning ges möjlighet till tillsvidareanställning.

Anställda	Antal anställda personer 2019	Antal anställda personer 2018	Antal årsarbetare 2019	Antal årsarbetare 2018
Kommunstyrelsen	216	212	211,5	209,8
Arbetslivsnämnden	221	248	214,5	240,0
Samhällsnämnden	73	78	71,9	77,4
Skolnämnden	844	860	821,1	832,5
Socialnämnden	851	836	782,0	775,2
Kommunen totalt	**2 205**	**2 234**	**2 101,1**	**2 134,7**
AB Härnösandshus	30	32	30,0	31,0
HEMAB	154	141	154,0	141,0
Räddningstjänsten i Höga Kusten-Ådalen	68	63	68,0	63,0
Invest i Härnösand AB (Technichus i Mitt Sverige AB)	13	13	11,5	11,5
Koncernen totalt	**2 470**	**2 483**	**2 364,6**	**2 381,2**

Antal anställda avser månadsavlönade. Antal årsarbetare avser anställdas tjänstgöringsgrad omräknat till heltidstjänster.

Sjukfrånvaro 2019	Sjuk-frånvaro i % av ordinarie arbetstid	Andel sjuk-frånvaro som är samman-hängande 60 dagar eller mer	Sjuk-frånvaro för kvinnor	Sjuk-frånvaro för män	Sjuk-frånvaro i åldrarna 29 år eller yngre	Sjuk-frånvaro i åldrarna 30-49 år	Sjuk-frånvaro i åldrarna 50 år eller äldre
Kommunstyrelsen	3,84	24,9	4,05	3,33	3,21	4,59	3,47
Arbetslivsnämnden	5,93	22,6	5,8	6,05	9,99	5,03	6,0
Samhällsnämnden	2,89	45,5	3,37	2,5	1,0	4,47	2,14
Skolnämnden	5,48	43,0	5,95	4,02	5,27	4,84	6,53
Socialnämnden	6,32	34,4	6,25	6,59	5,51	5,04	7,51
Kommunen totalt	**5,58**	**37,0**	**5,81**	**4,99**	**5,67**	**4,87**	**6,39**
AB Härnösandshus	5,10	63,7	1,60	6,98	4,19	1,42	7,32
HEMAB	4,3	1,8	4,0	4,3	5,2	4,1	4,4
Räddningstjänsten i Höga Kusten-Ådalen	2,4	92,0	3,1	2,3	0,2	2,4	4,2
Invest i Härnösand AB (Technichus i Mitt Sverige AB)	3,1	0	3,9	2,1	*	*	*

* För litet antal anställda för att uppgiften ska kunna redovisas utan risk att enskilda personer identifieras.

Sjukfrånvaron för kommunen som helhet ligger kvar på en lägre nivå än jämförbara kommuner. Det arbete som gjorts för att minska sjukfrånvaron inom socialnämndens verksamheter under de senaste åren har påverkat kommunens resultat positivt.

Frisktal (%)	Andel heltidsfriska personer 2019	Andel heltidsfriska personer 2018	Andel personer med 1-5 sjukdagar 2019	Andel personer med 1-5 sjukdagar 2018
Kommunstyrelsen	46,2	40,5	23,9	27,4
Arbetslivsnämnden	50,5	57,1	17,8	21,8
Samhällsnämnden	49,4	38,0	19,5	27,2
Skolnämnden	34,3	33,0	27,4	23,7
Socialnämnden	32,4	29,7	22,4	25,0
Kommunen totalt	**35,6**	**33,0**	**24,4**	**25,1**

Nytt nyckeltal, jämförelsesiffror saknas. I kommande årsredovisningar kommer företagens frisktal att redovisas tillsammans med frisktal för kommunen.

3.9 Förväntad utveckling

Makroekonomisk utveckling

På en global nivå ser konjunkturutsikterna relativt negativa ut och SKR antar en låg BNP-tillväxt under 2020. Ett år som för Sveriges del förväntas landa i lågkonjunktur även om den anses vara av mildare art så kommer den fungera som en multiplikator till de strukturella utmaningarna som redan präglar kommuners ekonomi. Dock bedöms Sveriges statsfinanser som goda och det finns utrymme för stimulans av konjunkturen genom finanspolitik.

Dock är den fulla effekten av Covid-19 viruset fortsatt okänd. En effekt som hittills visat sig påverka den globala ekonomin och tillväxten kraftigt negativt. Det finns starka skäl att anse att SKRs negativa prognos från februari 2020 vid nästa uppdatering kommer att revideras till ett ännu mer dystert scenario. Sedan februari 2020 har några av världens största aktiemarknader fallit med cirka 30 procent. Hittills finns inget som indikerar på att hanteringen av Covid-19 viruset eller att beteendet från världens regeringar kommer att ändras i närtid, därmed finns inga skäl att anta en förväntad ekonomisk uppsving som skulle kunna indikera en återhämtning av den globala ekonomin. Just nu visar regeringars handlande och marknader världen över det motsatta.

De negativa konsekvenserna av den makroekonomiska utvecklingen förväntas för kommuners del till viss del bli reducerad av statens åtgärdspaket som syftar till att täcka delar av de extraordinära kostnader som kommuner kommer behöva bära. Dock är det för tidigt och osäkert att spekulera i hur åtgärdspaket de facto i slutändan kommer att ha stimulerat kommunernas ekonomi. Eftersom oron är på en global nivå finns därmed inga garantier att varken Sverige som nation eller enskilda kommuner och koncernföretag kommer kunna hantera de ökade utmaningarna på ett visst sätt.

Bland de kommunal koncernföretagen förväntas det marknadsvärderade egna kapitalet i Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse sjunka kraftigt under 2020 vilket på kort sikt kan påverka kommunens möjlighet och inställning till begäran om gottgörelse. Beroende på omfattningen av längden och åtgärder av restriktionerna i samband med coronaviruset finns det skäl i att anta att Technichus kommer att påverkas negativt och därmed Invest-koncernen. Vidare finns en logik i att HEMAB-koncernen och Härnösandshus-koncernen kommer påverkas på ett sätt som direkt speglas av samhällsklimatet. I stora drag så är det två verksamheter som är direkt nödvändiga för hur landet är uppbyggt och fungerar, så skälen till oro är inte lika starka i dessa fall.

Demografi
Befolkningsprognosen pekar mot oförändrat antal i befolkningen åren 2020-2021, men beräknas minska åren 2022-2024.

Andelen av befolkningen som är 80 år och äldre ökar och prognosen visar att ökningen sker fram till år 2034. Mellan åren 2020-2022 förväntas åldersgruppen öka med cirka 100 personer. Antalet personer med behov av plats i särskilt boende kommer därmed också att öka.

Arbetslöshet och utbildningsnivå
Arbetslösheten i riket var i december 2019 7,4 procent, i Härnösand var motsvarande siffra strax under 12 procent. Prognosen för de närmaste två åren visar vid årsskiftet 2019/2020 på en fortsatt stark arbetsmarknad i riket, en bedömning som dock kan förväntas påverkats kraftigt av den ekonomiska turbulens som följt av Covid-19. Efterfrågan på arbetskraft förväntas dämpas mycket kraftigt under året, samtidigt bedöms antalet sysselsatta fortsätta öka men med en betydligt lägre takt.

Insatser för att höja utbildningsnivån bland arbetssökande är den enskilt största faktorn för att öka anställningsbarheten hos de enskilda personerna om vi ser till arbetsgivarnas kompetensbehov och den tid det tar att rekrytera ny kompetens.

Kompetensförsörjning
Internt
Härnösands kommun är och vill vara en attraktiv arbetsgivare. Med fem generationer på arbetsmarknaden behöver organisationen anpassa sig till olika behov, erfarenheter och utbildningsbakgrund. Under 2019 var den externa omsättningen 9,8 procent och den interna 4,3 procent. Inom några yrkesgrupper är den högre, exempelvis rektorer som hade en omsättning om 25 procent. Antalet som beräknas gå i pension är cirka 150 medarbetare (givet att de går i pension vid 65 års ålder). Kompetensförsörjning av befintlig personal är en viktig fråga framåt, har vi rätt kompetens på rätt plats i våra verksamheter, nyttjar vi de kompetenser vi har på ett effektivt sätt?

Arbetet för att förbli en god arbetsgivare fortsätter kommande år, med fokus på heltider och ett förändringsarbete som ska göra det attraktivt att arbeta på flera arbetsplatser, än tidigare.

Externt
Arbetsmarknadsstrukturen i Härnösand har ett behov av att fler arbetstillfällen med lägre kompetenskrav finns att tillgå. Företagen i Härnösand upplever att tillgången på arbetskraft med relevant kompetens är en faktor som i stor utsträckning påverkar företagens möjligheter att växa. Enligt Svenskt Näringslivs rekryteringsenkät misslyckas företag med en av fem rekryteringar. Den enskilt största förklaringen till företagens svårigheter att rekrytera är brist på personer med rätt yrkeserfarenhet. Undersökningar (SCB) visar att fler med kompetens och arbete flyttar från Härnösand än personer med kompetens och arbete, flyttar till Härnösand.

Teknik
Digitaliseringen är ett faktum i Sverige. Trenden går mot att allt som kan digitaliseras kommer att digitaliseras. Många av välfärdens rutinmässiga administrativa uppgifter kan utföras av robotar. Det innebär att människor förväntar sig friktionsfria och snabba lösningar. För kommunen är det ett arbete som måste göras för att förnya strukturer och arbetssätten så att de speglar samhällsutvecklingen. Den digitala mognaden måste höjas inom den egna organisationen och utvecklingen behöver vara strategisk och balansera mellan tillgänglighet och sårbarhet vid utveckling av ny teknik.

Kommunen hade 39 e-tjänster vid utgången av år 2019, varav de flesta återfanns inom trafik och infrastruktur. Mellan åren 2018-2020 inkom 5054 ärenden via kommunens e-tjänster. För att utveckla fler digitala lösningar inom exempelvis vård-och omsorgsområdet krävs det en infrastruktur som kan rymma sådan utveckling.

Ökat fokus på landsbygden
Alla vill inte bo i en stad. Många människor föredrar att bo på landet. För några är det närheten till naturen som lockar, andra söker ett lugnare livstempo och kanske ett billigare boende. Ökat fokus på landsbygden innebär att se över och fatta beslut om det också ska innebära likvärdiga verksamhetsförutsättningar i stad och landsbygd. En levande landsbygd behöver bibehålla och utveckla service och verksamhet, utvecklade kommunikationer och fortsatt bredbandsutbyggnad. Resursfördelningen behöver ses över i organisationens verksamheter för att säkerställa likvärdighet inom skola och omsorg. Utvecklade kommunikationer behöver kreativa lösningar i framtiden.

Klimat
Effekterna av klimatförändringarna väntas tillta och ge konkreta konsekvenser. Extrem nederbörd, oftare värmeböljor och torka är några effekter. Med dessa följer sekundära effekter som påverkar skog och natur.

Fram till 2040 förväntas årsmedeltemperaturen vara cirka 2,5 grader högre än den var mellan åren 1961-1990. Mot slutet av århundradet förväntas årsmedeltemperaturen ha ökat med cirka 5 grader. Vintern påverkas mest, med upp emot 7 grader varmare än den var 1961-1990.

Konsekvenserna av ett förändrat klimat beror bland annat på hur väl kommunen lyckas förbereda sig. Med god planering och en strategi för hur man ska hantera risker och ta vara på möjligheter kan kommunen förstärka det positiva och dämpa det negativa. Klimatrisker är idag en del av den fysiska planeringen i kommunen till viss del, men behöver tas med mer i planeringen de närmaste åren.

Tillväxt
Försvarsberedningen lämnade sin slutrapport under året, där föreslogs att två nya regementen inrättas. Härnösand och Sollefteå kommun har lanserat ett förslag där vi tillsammans erbjudit försvarsmakten att inrätta ett regemente i vårt område.

Regeringen föreslog i en utredning våren 2019 att 80 arbetstillfällen omlokaliseras från Stockholm till Härnösand. Beskedet har inneburit att kommunen påbörjat planeringen av ett flertal olika aktiviteter som ska pågår under hela etableringsprocessen.

Ett förslag till ny regional utvecklingsstrategi, RUS, har arbetas fram under året. RUS ska tillsammans med andra kopplade obligatoriska planer och program ligga till grund för hur de regionala tillväxtmedlen används. Härnösands kommun har aktivt deltagit i processen och utformandet under året. Strategin har stor betydelse för kommunens tillväxtarbete.

Regeringens nationella livsmedelsstrategi med handlingsplan som kom 2019 har stor betydelse för kommunens arbete med att skapa ett centrum för framtidens livsmedelsindustri. Syfte med livsmedelsstrategin är tydligt - den ska ge fler jobb och hållbar utveckling i hela landet.

Den officiella inkvarteringsstatistiken för 2019 visar att besöksnäringen i Höga Kusten slår ännu ett rekord då sommarturismen ökat för nionde året i rad. Tillsammans med näringen har därför arbetet intensifierats med att kunna erbjuda både fler boendealternativ och aktiviteter för olika målgrupper.

Vindkraftsutbyggnaden i regionen har fått, och kommer fortsatt att få, stora effekter för Härnösand och hamnområdet samt och ger möjlighet för det lokala näringslivet att erbjuda service och tjänster under uppförandet.

Arbetet med en ny översiktsplan pågår och fortgår under 2020. Arbetssättet i framtagandet av planen har fokuserat på att skapas kunskap, samsyn och förståelse kring behovet av kommande investeringar och prioriteringar.

4 Finansiella rapporter

4.1 Resultaträkning

(mnkr)		Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
		2019	**2018**	**2019**	**2018**
Verksamhetens intäkter	*Not 1*	351,0	378,3	871,1	846,1
Verksamhetens kostnader	*Not 2*	-1971,7	-2016,2	-2341,4	-2348,3
Jämförelsestörande poster	*Not 3*	0,0	30,5	0,0	30,5
Avskrivningar	*Not 4*	-47,9	-47,4	-143,7	-149,1
Verksamhetens nettokostnad		**-1668,6**	**-1654,8**	**-1614,0**	**-1620,8**
Skatteintäkter	*Not 5*	1199,0	1177,8	1199,0	1177,8
Generella statsbidrag och utjämning	*Not 6*	469,5	466,4	469,5	466,4
Verksamhetens resultat		**-0,1**	**-10,6**	**54,5**	**23,4**
Finansiella intäkter	*Not 7*	8,0	8,9	3,0	4,2
Finansiella kostnader	*Not 8*	-4,7	-3,4	-16,0	-16,2
Resultat efter finansiella poster		**3,2**	**-5,1**	**41,6**	**11,3**
Extraordinära poster	*Not 9*	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		**3,2**	**-5,1**	**41,6**	**11,3**

4.2 Balansräkning

(mnkr)		Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
		2019	**2018**	**2019**	**2018**
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	*Not 10*	0,0	0,0	0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	*Not 11*	566,6	550,2	2458,6	2351,4
Maskiner och inventarier	*Not 12*	60,1	62,2	174,5	181,2
Övriga materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella anläggningstillgångar					
Andelar i koncern- och intresseföretag m.fl	*Not 13*	190,3	190,3	18,1	18,4
Långsiktiga fordringar	*Not 14*	5,8	6,3	18,4	19,4
Bidrag till infrastruktur		0,0	0,0	0,0	0,0
Summa anläggningstillgångar		***822,8***	***809,0***	***2669,6***	***2570,4***
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	*Not 15*	9,9	10,5	21,7	19,7
Fordringar	*Not 16*	151,0	140,6	212,9	225,2
Kortfristiga placeringar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassa och bank	*Not 17*	69,4	0,1	118,5	23,8
Summa omsättningstillgångar		***230,3***	***151,2***	***353,0***	***268,7***

Summa tillgångar		**1053,1**	**960,2**	**3022,7**	**2839,1**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	*Not 18*				
Årets resultat		3,2	-5,1	41,6	11,3
Resultatujämningsreserv		0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt eget kapital		320,4	325,5	675,1	661,6
Summa eget kapital		***323,6***	***320,4***	***716,7***	***672,9***
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	*Not 19*	142,7	122,0	153,0	132,9
Andra avsättningar	*Not 20*	0,0	2,0	121,3	118,3
Summa avsättningar		***142,7***	***124,0***	***274,3***	***251,2***
Skulder					
Långfristiga skulder	*Not 21*	239,3	130,2	1316,7	1259,9
Kortfristiga skulder	*Not 22*	347,5	385,6	715,0	655,1
Summa skulder		***586,8***	***515,8***	***2031,7***	***1915,0***
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**1053,1**	**960,2**	**3022,7**	**2839,1**
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter		0,0	0,0	0,0	0,0
Ansvarsförbindelser					
Ansvarsförbindelse för pensioner	*Not 23*	638,7	660,9	638,7	660,9
Övriga ansvarsförbindelser	*Not 24*	1404,0	1331,5	22,9	27,7
Summa panter och ansvarsförbindelser		**2042,7**	**1992,4**	**661,6**	**688,6**

(mnkr)		**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
		2019	**2018**	**2019**	**2018**
Den löpande kassaflödesanalysen					
Årets resultat		**3,2**	**-5,1**	**41,6**	**11,3**
Justering för ej likviditetspåverkande poster	*Not 26*	159,1	141,7	110,1	263,2
Övriga likviditetspåverkande poster	*Not 27*	-6,1	-3,2	-17,7	-16,4
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		**156,2**	**133,4**	**133,9**	**258,1**
Ökning/minskning av periodiserade anslutningsavgifter		0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		-10,4	-8,0	12,3	-42,0
Ökning/minskning av förråd och varulager		0,6	-3,7	-2,0	-9,1
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		-38,1	-71,0	59,9	-72,9
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**108,3**	**50,7**	**204,1**	**134,1**
Investeringsverksamheten					

Investering i immateriella anläggnignstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggnignstillgångar		-63,2	-72,3	-244,3	-256,3
Försäljning/utrangering av materiella anläggningstillgångar		1,6	0,8	30,6	1,2
Erhållna investeringsbidrag		2,1	2,5	2,1	2,5
Investering i kommunkoncernföretag		0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av kommunkoncernföretag		0,0	0,0	0,0	0,0
Förvärv av finansiella tillgångar		0,5	-1,7	1,3	-2,7
Avyttring av finansiella tillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-59,0**	**-70,7**	**-210,3**	**-255,3**
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån		110,0	190,0	490,0	413,9
Amortering av skulder för finansiell leasing		0,0	0,0	0,0	0,0
Amortering av långfristiga skulder		-90,0	-170,0	-389,1	-317,8
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**20,0**	**20,0**	**100,9**	**96,1**
Årets kassaflöde		**69,3**	**0,0**	**94,7**	**-25,1**
Likvida medel vid årets början		**0,1**	**0,1**	**23,8**	**48,9**
Likvida medel vid årets slut		**69,4**	**0,1**	**118,5**	**23,8**

4.3 Noter

(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
NOT 1 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	19,5	23,4	509,0	459,6
Taxor och avgifter	44,3	42,1	45,6	43,5
Hyror och arrenden	51,4	52,4	51,9	52,7
Bidrag från staten	187,2	205,9	213,6	232,2
Bidrag övriga	18,9	19,9	21,0	19,9
Försäljning verksamhet	27,4	33,5	27,7	37,1
Övrigt	2,3	1,1	2,3	1,1
Summa verksamhetens intäkter	**351,0**	**378,3**	**871,1**	**846,1**
(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
NOT 2 Verksamhetens kostnader				
Bidrag	-66,0	-71,6	-66,0	-71,6
Entraprenader och köp av verksamhet	-288,9	-314,8	-288,9	-314,8
Tjänster	-61,4	-55,0	-61,7	-55,0

Löner, ersättningar och sociala avgifter	-1103,0	-1087,2	-1128,1	-1106,6
Pensioner inkl. löneskatt	-110,1	-95,9	-111,9	-97,7
Pensionskostnad engångseffekt	14,8	-30,5	14,8	-30,5
Lokalhyror	-202,0	-199,6	-205,0	-202,5
Fastighets- och driftskostnader	-29,0	-29,6	-29,0	-29,6
Material	-67,4	-72,4	-68,9	-75,1
Skattekostnad	0,0	0,0	0,9	-7,2
Övriga verksamhetskostnader	-58,7	-59,5	-397,6	-357,7
Summa verksamhetens kostnader	**-1971,7**	**-2016,1**	**-2341,4**	**-2348,3**

(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
NOT 3 Jämförelsestörande poster				
Engångseffekt föranledd av ändrad pensionsskuldsberäkning	0,0	30,5	0,0	30,5
Summa jämförelsestörande poster	**0,0**	**30,5**	**0,0**	**30,5**

(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
NOT 4 Avskrivningar				
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	-47,9	-47,4	-140,1	-139,3
Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	-3,6	-9,8
Summa avskrivningar	**-47,9**	**-47,4**	**-143,7**	**-149,1**

(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
NOT 5 Skatteintäkter				
Kommunalskatt	1209,2	1183,0	1209,2	1183,0
Avräkning kommunalskatt				
• slutavräkning föregående år	0,6	-3,7	0,6	-3,7
• preliminär avräkning innevarande år	-10,8	-1,5	-10,8	-1,5
Summa skatteintäkter	**1199,0**	**1177,8**	**1199,0**	**1177,8**

(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
NOT 6 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämning	312,9	299,8	312,9	299,8
Bidrag för LSS-tjämning	56,4	53,8	56,4	53,8
Kommunal fastighetsavgift	50,1	48,9	50,1	48,9
Tillfälligt statsbidrag mottagning av flyktingar	0,0	23,5	0,0	23,5
Byggbonus boverket	0,0	2,2	0,0	2,2

Välfärdsmiljonerna	27,9	40,1	27,9	40,1
Regleringsavgift	17,6	4,0	17,6	4,0
Kostnadsutjämning	4,6	-5,9	4,6	-5,9
Summa generella statsbidrag och utjämningsbidrag	**469,5**	**466,4**	**469,5**	**466,4**
(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
NOT 7 Finansiella intäkter				
Överskottsutdelning Kommuninvest	2,7	3,7	2,7	3,7
Ränteintäkter	0,3	0,2	0,6	0,4
Borgensprovision från koncernföretagen	5,0	4,9	0,0	0,0
Andel i intresseföretag	0,0	0,0	-0,3	-0,2
Övriga finansiella intäkter	0,0	0,1	0,0	0,3
Summa finansiella intäkter	**8,0**	**8,9**	**3,0**	**4,2**
(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
NOT 8 Finansiella kostnader				
Låneräntor	-0,3	-0,1	-11,3	-12,7
Ränta pensionsskuld	-4,2	-3,1	-4,5	-3,3
Övriga finansiella kostnader	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Summa finansiella kostnader	**-4,7**	**-3,4**	**-16,0**	**-16,2**
(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
NOT 9 Extraordinära poster				
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa extraordinära poster	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
NOT 10 Immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	0,0	0,0	0,0	10,2
Årets nyinvesteringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**10,2**
Ingående ackumulerade avskrivningar	0,0	0,0	0,0	-9,2
Årets avskrivningar	0,0	0,0	0,0	-1,0
Utgående ackumulerade avskrivningar	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**-10,2**
Utgående redovisat värde	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**

NOT 11 Mark, byggnader och teknisk anläggning				
Ingående anskaffningsvärde	901,0	843,7	4032,0	3808,3
Årets nyinvesteringar	49,5	57,2	219,1	223,6
Försäljning/utarangeringar	-0,5	0,0	-7,7	0,0
Omklassificering till varulager	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering från fg. År	0,0	0,1	0,0	0,1
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**950,0**	**901,0**	**4243,4**	**4032,0**
Ingående ackumulerade avskrivningar	-350,7	-316,9	-1680,6	-1562,9
Årets avskrivningar	-32,7	-32,3	-108,4	-106,7
Årets nedskrivningar	0,0	0,0	-3,4	-9,4
Utarangering/försäljning	0,0	0,0	7,2	0,0
Omklassificering till varulager	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering från fg. år	0,0	-1,5	0,4	-1,6
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-383,4**	**-350,7**	**-1784,8**	**-1680,6**
Utgående redovisat värde	**566,6**	**550,2**	**2458,6**	**2351,4**
Genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	16,8	16,3	21,7	21,0
Fördelning per område:				
-markreserv	24,4	24,9	24,4	24,9
-verksamh.fastigheter	79,8	81,6	920,5	927,2
-fastigheter för affärsverksamhet (va-verk, hamnar)	49,6	47,7	52,5	50,6
-publika fastigheter (gator, vägar, parker)	404,8	361,5	404,8	361,5
-tomträttsmark	4,3	4,3	4,3	4,3
-tekniska anläggningar (fjärrvärmeanläggning, reningsanläggning m.m.)	0,0	0,0	922,3	895,4
-pågående arbete	3,7	30,2	129,8	87,5
Utgående redovisat värde	**566,6**	**550,2**	**2458,6**	**2351,4**

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga materiella anläggningstillgångar förutom mark, konst och pågående arbeten.

(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
NOT 12 Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	253,9	239	567,3	530,6
Årets nyinvesteringar	13,7	15,1	25,2	32,7
Försäljning/utarangeringar	-1,1	-0,8	-22,9	-1,2
Justering från fg. år	0,0	0,6	0,0	5,2
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**266,5**	**253,9**	**569,6**	**567,3**
Ingående ackumulerade avskrivningar	-191,7	-175,9	-386,1	-348,6
Årets avskrivningar	-15,1	-15,3	-31,6	-32,3
Årets nedskrivningar	0,0	0,1	-0,1	0,5

Utarangering/försäljning	0,4	0,0	22,0	-0,4
Justering från fg. år	0,0	-0,6	0,7	-5,3
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-206,4**	**-191,7**	**-395,1**	**-386,1**
Utgående redovisat värde	**60,1**	**62,2**	**174,5**	**181,2**
Genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	4,1	4,1	5,7	5,6
Fördelning per område:				
-inventarier	34,4	32,9	117,2	118,6
-maskiner och fordon	11,7	13,0	43,3	46,3
-förbättringsutgift i annans fastighet	13,7	16,2	13,7	16,2
-pågående arbete	0,3	0,1	0,3	0,1
Utgående redovisat värde	**60,1**	**62,2**	**174,5**	**181,2**

Linjär avskrivning tillämpas för samtliga maskiner och inventarier förutom vid pågående arbeten.

(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
NOT 13 Andelar i koncern- och intresseföretag m.fl				
Härnösands Energi och Miljö AB	50,1	50,1	0,0	0,0
AB Härnösandshus	127,5	127,5	0,0	0,0
Härnösand Invest AB	0,1	0,1	0,0	0,1
Kommuninvest i Sverige AB	12,5	12,5	12,5	12,5
HögaKusten Destination AB	0,1	0,1	0,1	0,1
Kommunbränsle i Ådalen AB	0,0	0,0	3,0	3,1
Övriga långfistiga värdepappersinnehav	0,0	0,0	2,5	2,6
Summa andelar i koncern- och intresseföretag m.fl	**190,3**	**190,3**	**18,1**	**18,4**

(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
NOT 14 Långfristiga fordringar				
AB Härnösand Kommunfastigheter	0,0	0,0	0,0	0,0
Förlagsbevis Kommuninvest i Sverige AB	3,7	3,7	3,7	3,7
Västernorrlands Länstrafik AB	0,4	0,4	0,4	0,4
Värdereglering långfristig fordran Koneo	1,7	2,2	1,7	2,2
Investeringsbidrag Vågmannen	0,0	0,0	7,1	7,3
Fordran Servanet	0,0	0,0	0,0	1,0
Uppskjuten skattefordran	0,0	0,0	5,5	4,8
Summa långfristiga fordringar	**5,8**	**6,3**	**18,4**	**19,4**

(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
NOT 15 Förråd m.m.				
Exploateringsfastigheter	9,9	10,5	10,0	10,5
Varulager	0,0	0,0	11,7	9,2

Summa förråd m.m.	**9,9**	**10,5**	**21,7**	**19,7**
(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
NOT 16 Fordringar				
Kundfordringar	8,6	13,3	24,3	42,3
Statsbidragsfordringar	4,9	8,2	4,9	9,0
Fordran skatteavräkning	1,8	3,2	2,5	3,2
Fordran gottgörelse	14,5	0,0	14,5	0,0
Förutbetalda kostnader & upplupna intäkter	62,2	64,2	103,8	111,2
Upplupna skatteintäkter	29,9	23,9	30,5	24,2
Momsfordran	17,3	16,6	17,6	17,4
Övriga kortfristiga fordringar	11,8	11,2	14,8	17,9
Summa fordringar	**151,0**	**140,6**	**212,9**	**225,2**
(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
NOT 17 Kassa och bank				
Kassa och bank	69,4	0,1	118,5	23,8
Summa kassa och bank	**69,4**	**0,1**	**118,5**	**23,8**
(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
NOT 18 Eget kapital				
Ingående eget kapital	320,4	325,9	672,9	661,3
Justeringar ändrade redovisningsprinciper				
• Förvärvade andelar enligt återbärgningsmodellen	0,0	9,4	0,0	9,4
• Konsolidering av koncernföretag	0,0	0,0	2,3	0,0
• Informell förpliktelse	0,0	0,0	0,0	0,2
• Återföring finansiella anläggningstillgångar	0,0	-9,8	0,0	-9,8
• Korrigering, HEMAB	0,0	0,0	0,0	0,5
Årets resultat	3,2	-5,1	41,6	11,3
Utgående eget kapital	**323,6**	**320,4**	**716,7**	**672,9**
Egna kapitalet består av:				
anläggningskapital	440,8	554,8	1078,6	1059,3
rörelsekapital	-117,2	-234,4	-362,0	-386,4
Summa eget kapital	**323,6**	**320,4**	**716,7**	**672,9**
(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
NOT 19 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser				

Ingående avsättning till pensioner inkl. löneskatt	121,7	114,8	132,6	125,3
Nyintjänad pension	17,1	11,5	17,2	12,3
Årets utbetalningar	-4,6	-4,0	-5,5	-4,7
Ränte- och basbeloppsuppräkning	3,1	1,9	3,4	2,1
Effekt vid byte av pensionsadministratör/aktuarie	0,0	-5,1	0,0	-5,1
Övrig post	1,3	0,2	1,3	0,2
Förändring av löneskatt	4,1	2,4	4,0	2,5
Summa avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	**142,7**	**121,7**	**153,0**	**132,6**
Pensioner OPF-KL	0,0	0,3	0,0	0,3
Utgående avsättning pensioner	**142,7**	**122,0**	**153,0**	**132,9**
(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
NOT 20 Andra avsättningar				
Lokala investeringsprogrammet				
Ingående värde	1,5	1,5	1,5	1,5
Ny avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
Ianspråktagna avsättningar	-1,5	0,0	-1,5	0,0
Utgående avsättning	**0,0**	**1,5**	**0,0**	**1,5**
Överenskommelser				
Ingående värde	0,0	1,0	0,0	1,0
Ny avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
Ianspråktagna avsättningar	0,0	-1,0	0,0	-1,0
Utgående avsättning	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Avsättning leverantör				
Ingående värde	0,5	0,9	0,5	0,9
Ny avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
Ianspråktagna avsättningar	-0,5	-0,4	-0,5	-0,4
Utgående avsättning	**0,0**	**0,5**	**0,0**	**0,5**
Avsättning deponiyta 2				
Ingående värde	0,0	0,0	7,6	8,2
Ny avsättning	0,0	0,0	0,2	0,0
Ianspråktagna avsättningar	0,0	0,0	0,0	-0,6
Utgående avsättning	**0,0**	**0,0**	**7,8**	**7,6**
Avsättning vindkraft				
Ingående värde	0,0	0,0	0,4	0,7
Ny avsättning	0,0	0,0	0,0	0,1
Ianspråktagna avsättningar	0,0	0,0	-0,1	-0,4

Utgående avsättning	**0,0**	**0,0**	**0,3**	**0,4**
Avsättning vattenskador				
Ingående värde	0,0	0,0	0,4	1,8
Ny avsättning	0,0	0,0	0,0	0,0
Ianspråktagna avsättningar	0,0	0,0	-0,2	-1,4
Utgående avsättning	**0,0**	**0,0**	**0,2**	**0,4**
Avsättning Fondering VA				
Ingående värde	0,0	0,0	15,0	10,0
Ny avsättning	0,0	0,0	5,0	5,0
Ianspråktagna avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	**0,0**	**0,0**	**20,0**	**15,0**
Uppskjuten skatteskuld	0,0	0,0	0,4	0,0
Avsättningar för uppskjuten skatt	0,0	0,0	92,6	92,9
Summa andra avsättningar	**0,0**	**2,0**	**121,3**	**118,3**
(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
NOT 21 Långfristiga skulder				
Lån i banker och kreditinstitut	210,0	100,0	1247,8	1183,4
Checkräkningskredit	0,0	0,2	0,0	0,2
Övriga långfristiga skulder	29,3	30,0	68,9	76,3
Summa långfristiga skulder	**239,3**	**130,2**	**1316,7**	**1259,9**
(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
NOT 22 Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	1,0	91,6	258,6	222,6
Skulder inom koncernkontot	49,5	-1,1	0,0	1,9
Leverantörsskulder	68,3	37,0	99,1	52,1
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	18,4	17,8	19,4	21,8
Övriga kortfristiga skulder	6,2	5,7	36,7	29,3
Semesterlöneskuld och upplupna löner	98,9	97,4	103,2	105,0
Årets pensioner avgiftsbestämd del inkl löneskatt	43,1	45,7	44,5	46,3
Aktuella skatteskulder	0,0	0,0	0,1	0,0
Checkräkningskredit	0,0	0,0	5,9	0,0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	62,1	91,5	147,5	176,1
Summa kortfristiga skulder	**347,5**	**385,6**	**715,0**	**655,1**
(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
NOT 23 Ansvarsförbindelse för pensioner och liknande förpliktelser				

Ingående ansvarsförbindelse för pensioner inkl. löneskatt	660,9	712,8	660,9	712,8
Ränte- och basbeloppsuppräkning	16,2	11,8	16,2	11,8
Nyintjänad pension (+)/Ädelreformen (-), Netto	0,4	-12,2	0,4	-12,2
Effekt vid byte av pensionsadministratör/aktuarie	0,0	-4,3	0,0	-4,3
Årets utbetalningar	-31,7	-31,8	-31,7	-31,8
Övrig post	-2,8	-6,1	-2,8	-6,1
Förändring av löneskatt	-4,3	-9,3	-4,3	-9,3
Summa ansvarsförbindelse för pensioner inkl. löneskatt	**638,7**	**660,9**	**638,7**	**660,9**

Härnösands kommun har ett pensionsåtagande som per den sista december 2019 var tryggat med 213 mnkr (marknadsvärderat eget kapital) i Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse för personer födda till och med 1942, vilket är en ökning med 5 mnkr jämfört med 2018. Kommunen har för 2019 relativt goda möjligheter att begära gottgörelse för den del av ansvarsförbindelsen som avser pensioner. Antalet visstidsförordnanden för politiker uppgår till två. Aktualiseringsgraden är 98 procent för både pensionsavsättningen och ansvarsförbindelsen för pensioner.

(mnkr)	**Kommun**	**Kommun**	**Koncern**	**Koncern**
	2019	**2018**	**2019**	**2018**
NOT 24 Övriga ansvarsförbindelser				
Borgen i kommunala företag	1381,3	1304,2	0,0	0,0
Borgensåtagande egna hem	0,2	0,2	0,2	0,2
Övriga borgensmässigaförpliktelser	21,3	23,4	21,3	23,4
Prognos garantibelopp Fastigo inom 1 år	0,0	0,0	0,0	0,2
Prognos garantibelopp Fastigo senare än 1 år men inom 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Prognos garantibelopp Fastigo senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
EU-projekt budgeterat inom 1 år	0,8	2,5	0,8	2,5
EU-projekt budgeterat senare än 1 år men inom 5 år	0,4	1,2	0,4	1,2
EU-projekt budgeterat senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Garantikostnader	0,0	0,0	0,2	0,2
Summa övriga ansvarsförbindelser	**1404,0**	**1331,5**	**22,9**	**27,7**

Härnösands kommun har i december 1993 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Samtliga 274 kommuner som per sista december 1993 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga dessa kommuner har ingåtts ett avtal om hur ansvaret ska fördelas på varje medlemskommun vid ett eventuellt infriande av borgensansvaret. Principerna för denna fördelning sker efter en beräkningsmodell grundad på samtliga medlemskommuners respektive ägarandel i Kommuninvest. Härnösands kommun hade vid årsskiftet 2012/2013 en ägarandel i Kommuninvest som uppgick till 0,36 procent.

(mnkr)	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2019	2018	2019	2018
NOT 25 Operationell leasing				
Tilläggsupplysning operationell leasing				
Prognos leasingavgifter inom 1 år	0,5	0,6	0,5	0,6
Prognos leasingavgifter senare än 1 år men inom 5 år	1,0	0,8	1,0	0,8
Prognos leasingavgifter senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilläggsupplysning hyresavtal längre än tre år				
Prognos hyresavgifter inom 1 år	170,7	169,9	170,7	169,9
Prognos hyresavgifter senare än 1 år men inom 5 år	643,1	616,4	643,1	616,4
Prognos hyresavgifter senare än 5 år	616,0	558,2	616,0	558,2
Summa operationell leasing	**1431,3**	**1345,9**	**1431,3**	**1345,9**

Majoriteten av kommunens leasingavtal har ingåtts innan räkenskapsårets början. Klassificeringen vid avtalens ingång var operationell leasing. All leasing i kommunen är fortsatt klassificerad som operationell med grund i att leasingavtalen inte i all väsentlighet överför de risker och fördelar som är förknippade med att äga tillgången.

(mnkr)	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2019	2018	2019	2018
NOT 26 Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Avskrivningar	47,9	47,4	140,1	139,3
Nedskrivningar	0,0	0,0	3,6	9,8
Gjorda avsättningar	21,0	12,0	26,2	14,0
Återförda avsättningar	1,8	1,5	2,8	2,7
Intäktsbokförda ej likvida gåvor	0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserade kursförändringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Upplösning av bidrag till infrastruktur	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-0,7	1,0	-17,6	14,7
Uppskjuten skatt	0,0	0,0	-0,9	7,2
Rörelse hänförligt till förändring i långfristiga skulder	89,1	79,8	-44,1	75,5
Summa justering för ej likviditetspåverkande poster	**159,1**	**141,7**	**110,1**	**263,2**

(mnkr)	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2019	2018	2019	2018
NOT 27 Övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten				
Utbetalning av avsättningar för pensioner	-4,6	-3,9	-5,2	-4,5
Ränte- och utdelningsnetto	-1,5	0,7	-12,5	-11,9
Summa övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten	**-6,1**	**-3,2**	**-17,7**	**-16,4**

(mnkr)	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2019	2018	2019	2018
NOT 28 Finansiella tillgångar och finansiella skulder				
Genomsnittlig räntebindningstid	1,0 år	0,5 år	1,9 år	1,9 år
Genomsnittlig ränta	0,13%	-0,15%	0,76%	0,94%

Låneskuldens förfallostruktur (mnkr)	Kommun	Kommun	Kommun	Kommun
	2020	2021	2022	2023
Banklån	50	50	40	50
	Koncern	Koncern	Koncern	Koncern
	2020	2021	2022	2023
Banklån	349,5	340,8	300,2	300,1

Låneskuldens förfallostruktur tar ej hänsyn till eventuella förnyelsepolicys.

Total kostnad för räkenskapsrevision
Kostnader för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning för räkenskapsår 2019. Den totala kostnaden för revision uppgår till 258 000 kronor för år 2019, varav kostnad för sakkunnigt biträde uppgår till 150 000 kronor.

Särredovisningar
I den kommunala koncernen Härnösand Energi & Miljö AB finns särredovisningar avseende elnät enligt ellagen (1997:857), vatten enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster samt för fjärrvärme enligt fjärrvärmelagen (2008:263). Särredovisningarna finns tillgängliga på företagets hemsida, www.hemab.se.

Kommunala koncernföretag
Koncernerna för HEMAB, AB Härnösandshus och Invest i Härnösand AB samt Härnösands del i Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen (33%) ingår i den kommunala koncernen. De bedöms ha en särskild betydelse för kommunens ekonomi eller verksamhet. Kommunala koncernföretag som inte ingår i de sammanställda räkenskaperna framgår av organisationsschemat då de inte uppfyller något kriterium för att upptas i de sammanställda räkenskaperna. Endast Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse är föremål för en eventuell sådan klassificering, se redovisningsprinciper för vidare information.

Nedskrivningar
HEMAB-koncernen har under 2019 genomfört nedskrivning om totalt 3,6 mnkr. Affärsområde återvinning kopplat till fastighetsrenhållning (1,3 mnkr). Bredband för icke arrendegrundande delar (2,1 mnkr) samt stegbil (0,1 mnkr).

4.4 Drift- och investeringsredovisning

NÄMNDERNAS DRIFTSREDOVISNING (mnkr)	Intäkter	Kostnader	Nettokostnad	Budget nettokostnad	Avvikelse mot budget
Kommunstyrelse inkl KF	141	-285	-144	-159	15
Arbetslivsnämnden	78	-133	-55	-58	2
Samhällsnämnden	31	-205	-174	-180	6
Skolnämnden	121	-722	-601	-600	-1
Socialnämnden	111	-718	-607	-597	-10
Summa nämnder	**481**	**-2 061**	**-1 581**	**-1 593**	**12**
Kommunövergripande verksamhet	44	-100	-56	0	-56
Korrigering interna poster	-174	142	-32	0	-32
Korrigering avskrivningar	0	48	48	0	48
Summa	**351**	**-1971**	**-1 621**	**-1 593**	**-28**

Korrigering har skett för interna mellanhavanden mellan kommunens nämnder och som inte är hänförbara till verksamhetens intäkter och verksamhetens kostnader i resultaträkningen.

INVESTERINGSREDOVISNING (MNKR)	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar		
Färdigställda projekt	**Beslutad totalutgift**	**Ack. Utfall**	**Avvikelse**	**Budget**	**Utfall**	**Avvikelse**
Kommunstyrelse totalt			0,0	9,0	9,3	-0,3
• varav Kommunstyrelse			0,0	3,0	2,3	0,7
• varav kommungemensamt & finansen			0,0	6,0	7,0	-1,0
Arbetslivsnämnd			0,0	0,5	0,4	0,1
Samhällsnämnd			0,0	49,0	49,4	-0,4
• varav Bro över JV Ådalsv	27,5	42,4	-14,9	20,0	19,6	0,4
• varav GC Torget-Universitetsb.	2,3	9,6	-7,3	3,0	8,8	-5,8
• varav Utsprångskajen	3,0	5,6	-2,6	2,0	3,0	-1,0
• varav Vårstagatan	3,2	2,8	0,4	3,2	2,8	0,4
• varav Strengbergsgatan inkl G	1,7	4,4	-2,7	2,2	2,6	-0,4
• varav Daghemsvägen	2,4	1,5	0,9	2,4	1,5	0,9
• varav Ismaskin bandyplan	1,1	1,1	0,0	1,1	1,1	0,0

• varav Utemiljö LP Lägret	1,4	1,2	0,2	0,4	0,9	-0,5
Skolnämnd			0,0	2,0	2,8	-0,8
• varav Utemiljö Brännaskolan	0,7	0,6	0,1	0,0	0,6	-0,6
• varav Utemiljö Älandsbro	0,5	0,6	-0,1	0,0	0,4	-0,4
Socialnämd			0,0	0,5	0,4	0,1
Justering finansiella anläggningstillgångar					0,5	
S:a färdigställda projekt	**43,8**	**69,8**	**-26,0**	**61,0**	**62,7**	**-1,3**
Pågående projekt	**Beslutad totalutgift**	**Ack. Utfall**	**Avvikelse**	**Budget**	**Utfall**	**Avvikelse**
Kommunstyrelse totalt			0,0			0,0
• varav Kommunstyrelse			0,0			0,0
• varav kommungemensamt & finansen			0,0			0,0
Arbetslivsnämnd			0,0			0,0
Samhällsnämnd			0,0			0,0
• varav Sägarvägen förstudie	0,3	0,1	0,2			0,0
• varav Utemiljö uteplats lägret	2,7	1,2	1,5	1,4	1,2	0,2
• varav Östra kanalbron	0,7	0,4	0,3		0,4	-0,4
• varav Nybrogatan RE komponent	7,5	2	5,5	2	0,4	1,6
• varav Nybron 2023-1	0,5		0,5			0,0
Skolnämnd			0,0			0,0
• varav Accesspunkter förskolan	0,5	0,3	0,2		0,3	-0,3
Socialnämd			0,0			0,0
S:a pågående projekt	**12,2**	**4**	**0,0**	**3,4**	**2,3**	**0,0**
S:a investeringsprojekt	**56**	**73,8**	**-26**	**64,4**	**65**	**1,1**

Samhällsnämndens självfinansierade investeringsram var 29 mnkr 2019, för att fullgöra den planerade investeringen av Järnvägsviadukten, har externt lån motsvarande 20 mnkr upptagits under året (i enlighet med beslutad Årsplan 2019).

5 Redovisningsprinciper

Lagstiftning och normgivning
Härnösands kommun har i enighet med lagen för kommunal bokföring LKBR (2018:597) och Rådet för kommunal redovisning (RKR) upprättat årsredovisningen om inget annat anges.

Värdering
Härnösands kommun tillämpar försiktighetsprincipen vilket innebär att värdering i räkenskaperna ska göras med rimlig försiktighet. Förfaller en osäkerhet vid en värdering ska kommunen välja en lägre värdering av tillgångar och en högre värdering av skulder.

Anläggningstillgångar
Vid en klassificering och upptagning som anläggningstillgång tillämpar kommunen från och med räkenskapsår 2019 RKR R4. Det innebär att tillgångarna måste vara avsedda för stadigvarande bruk eller innehav, bedömas ha en nyttjandeperiod om minst tre år samt överstiga värdet om ett helt prisbasbelopp (46 500 kronor, 2019). Anläggningstillgångar upptas till anskaffningsvärde i balansräkningen efter avdrag för planenliga avskrivningar. Undantaget för planenliga avskrivningar är mark, konst och pågående arbeten. Investeringsbidrag, gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter tas från och med 2010 upp som en långfristig skuld och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Avskrivningstider har fram till 2009 baserats på SKL:s förslag, sedan 2010 skrivs kommunens anläggningstillgångar av efter nyttjandeperioden. Det har inte genomförts någon anpassning av avskrivningstiderna mellan företagen i de sammanställda räkenskaperna. Avskrivningarna påbörjas den dag anläggningstillgången tas i bruk. Bedömning av nyttjandeperiod sker i samråd av personal med teknisk kompetens inom aktuellt område tillsammans med ekonomiavdelningen. Komponentavskrivningar görs på nya investeringar som har ett värde över 1 mnkr.

Fram till och med 2009 tillämpas huvudsakligen följande ekonomiska livslängder:

- Fastigheter och anläggningar 20, 33 och 50 år
- Maskiner och inventarier 5-10 år
- Energidistributionsanläggningar 25 år
- VA-anläggningar 10, 20 och 33 år
- Från och med 2010 tillämpas huvudsakligen följande nyttjandetider för investeringar som är gjorda 2010 och senare:
- Fritidsanläggningar 10-60 år
- Fastigheter och anläggningar 10-60 år
- Parker 15-25 år
- Gatu- och belysningsanläggning 25-60 år
- Maskiner och inventarier 3-10 år

Leasing
Från och med 2004 har all leasing redovisats i en tilläggsupplysning, från och med 2019 redovisas den i en not och ingår inte längre i ansvarsförbindelsen. Alla leasingavtal i kommunen har klassificerats som operationell leasing. Enligt RKR R5 ska klassificering ske vid leasingavtalets början och majoriteten av leasingavtalen har inte trätt i kraft under 2019. All leasing i kommunen är därtill fortsatt klassificerade som operationell leasing med grunden att leasingavtalen inte i all väsentlighet överför de risker och fördelar som är förknippade med att äga tillgången till leasingtagaren.

Kassaflödesanalys
Kommunens kassaflödesanalys konstrueras enligt indirekt metod och i huvudsak enligt RKR R13. Posten för försäljning av anläggningstillgångar nettoredovisas inkluderat utrangeringar för att återspegla investeringsvolymen. Korrigeringspost för den icke likviditetspåverkande delen ingår i posten övriga ej likviditetspåverkande poster. Därmed korrigeras kassaflödet även för realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar indirekt i samma post. Kassaflöde från investeringsverksamheten är lika med nettoupplåningen.

Extraordinära poster
Vid klassificering av extraordinära poster följer kommunen lagkrav och rekommendationer enligt 5 kap. 5 § LKBR samt RKR R11. Poster måste uppgå till ett väsentligt belopp, den ekonomiska händelsen får inte förväntas inträffa regelbundet samt att den måste sakna ett samband med kommunens normala verksamhet.

Jämförelsestörande poster
För att klassificera en ekonomisk händelse som en jämförelsestörande post följer kommunen RKR R11. Ramverket som ger upphov till en bedömning är att den ekonomiska händelsen inte är extraordinär men är viktig att uppmärksamma.

Intäkter
SKR:s prognos på skatteavräkningen som publiceras i december ligger till grund för beräkning och periodisering av årets skatteintäkt i enighet med RKR R2. Förutbetalda intäkter och övriga intäkter på balansräkningens skuldsida avses att periodiseras på nästkommande år om inget annat framgår av bokslutsbilaga. Investeringsbidrag intäktsförs enligt redovisningsprincipen för anläggningstillgångar.

Sammanställda räkenskaper
I enighet med RKR R16 omfattar de sammanställda räkenskaperna kommunen, företag och kommunalförbund där kommunen har ett väsentligt inflytande och där företaget eller förbundet har en väsentlig betydelse för kommunen. Proportionell konsolidering tillämpas. Undantaget är alla organisationer som inte nämns i tilläggsupplysningarna. Av flera skäl har kommunen valt att tillsvidare undanta Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse från de sammanställda räkenskaperna då det råder en oenighet i om och hur en pensionsstiftelse eventuellt ska konsolideras för att ge en rättvisande bild.

Pensionskostnader och pensionsskuld
Kommunen har mellan räkenskapsår 2005 och 2018 redovisat hela pensionsåtagandet som en avsättning i balansräkningen och därmed följt den så kallade fullfonderingsmodellen. Det innebar att under räkenskapsår 2018 så påverkades resultatet positivt med 51,9 mnkr. Från och med räkenskapsår 2019 har kommunen beslutat att använda den blandmodellen enligt RKR R10. Det innebär att endast intjänade pensionsförmåner från och med 1998 ska redovisas som en avsättning i balansräkningen medan intjänade pensionsförmåner till och med 1997 redovisas som en ansvarsförbindelse. Bytet medförde att kommunens eget kapital förändrades med 438,3 miljoner kronor efter att pensionsförmåner och löneskatt intjänade till och med 1997 lyfts ur balansräkningen. I enighet med RKR R10 kommer därmed utbetalningar för pension intjänade till och med 1997 att tas upp i resultaträkningen som verksamhetens kostnader. En kortfristig fordran om 3,1 miljoner kronor reducerade pensionsavsättningen i och med årsbokslutet för räkenskapsår 2018. Den har tagits upp under sin rätta klassificering utan kvittning för att göra en jämförelse och konvertering mellan åren möjlig enligt RKR R12 och LKBR 5 kap. 6 § andra stycket och 6 Kap. 5 § andra stycket samt därtill följa

LKBR 4 kap. 4 § som ej tillåter kvittning. Kommunen följer därmed RKR 10 sedan 2019 och beräkningarna för pensionsskulden bygger på den modell som anvisas i RIPS 19.

Byte av redovisningsprinciper
Majoriteten av kommunens redovisningsprinciper har från och med räkenskapsår 2019 uppdateras i samband med ikraftträdandet av lag (2018:597) samt RKR:s nya rekommendationer. Det har inneburit både korrigeringar och flertalet förändringar i kommunens årsredovisning. Störst effekt på de finansiella rapporterna är bytet av pensionsredovisningsmodell där kommunen följt RKR R12. Den ingående balansen för räkenskapsår 2019 har ändrats som effekt av bytet, likväl har nya jämförelsetal tagits fram. Kommunen har därmed som en effekt av bytet av pensionsredovisningsmodell lyft ut den del av skulden som avser ansvarsförbindelsen för pensioner ur balansräkningen. Samt därtill konverterat nödvändiga poster för att möjliggöra en jämförbarhet mellan år 2019 och år 2018, i synnerhet där kvittning omöjliggjort en jämförelse mellan åren. Vidare har de andelar av Kommuninvest som är tvistade återförts från och med 2018 för att möjliggöra jämförbarhet. Det rör sig om 9,8 mnkr som minskat på tillgångssidan och ökat i eget kapital.

Rättelse av relativt små fel under tidigare perioder (2018) har gjorts i den del som utgör HEMAB-koncernen i de sammanställda räkenskaperna. Underlag till rättning var HEMAB-koncernens årsredovisning. Det har endast påverkat omslutningen och har inte haft någon resultateffekt. Poster som påverkats är maskiner och inventarier som ökat med 0,4 mnkr, summa skulder +0,4 mnkr samt en korrigering av det egna kapitalet. Även skuldklassificeringen har korrigerats för att göra åren jämförbara. I kontexten har felet bedömts varit väsentligt och hanterats därefter eftersom det omöjliggjort en jämförbarhet mellan åren, i synnerhet i det egna kapitalet. En avsättning hos AB Härnösandshus-koncernen om 0,2 mnkr har i de sammanställda räkenskaperna omklassificerats till ansvarsförbindelse då den utgjorts av en informell förpliktelse för både 2019 och 2018.

Kommunen har även i och med räkenskapsår 2019 tagit med koncernen Invest i Härnösand AB i de sammanställda räkenskaperna. Omräkning av jämförelsetalen har inte skett i flerårsöversikten då kommunen följt LKBR 5 kap. 6 § andra stycket och 6 Kap. 5 § andra stycket och därmed endast konverterat de poster som avser närmast föregående räkenskapsår. Vidare har kommunen lyft in borgensförbindelsen i ansvarsförbindelsen och lyft ut delen som är operationell leasing till en egen not enligt RKR R5 och RKR R9.

Internredovisningsprinciper
Intäkter och kostnaderna i driftredovisningen speglar varje nämnds individuella ekonomiska relation till omvärlden. Därav saknas skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära kostnader i driftsredovisningen jämfört mot resultaträkningen. Omvänt förhållande gäller interndebiteringar som enbart upptas i driftsredovisningen men ej är föremål för kommunens resultaträkning.

Investeringsredovisningen utgörs av kommunexterna utgifter och i vissa fall löneutgift inkluderat sociala avgifter och andra direkt anställningsrelaterade utgifter.

6 Ekonomisk ordlista

ANLÄGGNINGSTILLGÅNG
Tillgångar avsedda för stadigvarande innehav såsom anläggningar och inventarier.

AVSKRIVNING
Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela kostnaden över tillgångens livslängd.

BALANSLIKVIDITET
Betalningsförmåga på kort sikt. Definieras som kvoten mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

BALANSRÄKNING
Visar den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen och hur den har förändrats under året. Av balansräkningen framgår hur kommunen har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar), respektive hur kapitalet anskaffats (lång och kortfristiga skulder samt eget kapital).

EGET KAPITAL
Skillnaden mellan tillgångar och skulder. Utgör det ackumulerade resultatet.

FINANSIELLA INTÄKTER & KOSTNADER
Består av intäkter och kostnader hänförliga till rent finansiell verksamhet.

JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER
Är kostnader och intäkter som inte tillhör den ordinarie verksamheten och som är viktig att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNG
Tillgångar i likvida medel och kortfristiga fordringar m.m. Omsättningstillgångarna ska inom kort varsel kunna omvandlas och användas till betalning.

KORTFRISTIGA SKULDER OCH FORDRINGAR
Skulder och fordringar som förfaller inom ett år från balansdagen.

LÅNGFRISTIGA SKULDER OCH FORDRINGAR
Skulder och fordringar som förfaller senare än ett år från balansdagen eller lån som avses ersättas med andra lån.

SOLIDITET
Långfristig betalningsförmåga. Andelen eget kapital av de totala tillgångarna.

RESULTATRÄKNING
Sammanställning av årets intäkter och kostnader som visar årets resultat (förändring av eget kapital).

RÖRELSEKAPITAL
Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

7 Revisionsberättelse

§ 41

Dnr 2020-000193 1.1.2.1

Ansvarsfrihet för styrelser, nämnder och förtroendevalda i Härnösands kommun verksamhetsåret 2019

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidieberedning föreslår kommunfullmäktige besluta

att i enlighet med revisionens förslag, daterad 9 april 2020, bevilja ansvarsfrihet för kommunstyrelsen samt enskilda förtroendevalda i detta organ för verksamhetsåret 2019,

att enlighet med revisionens förslag, daterat 9 april 2020, bevilja ansvarsfrihet för skolnämnden samt enskilda förtroendevalda i detta organ för verksamhetsåret 2019,

att i enlighet med revisionens förslag, daterad 9 april 2020 , bevilja ansvarsfrihet för socialnämnden samt enskilda förtroendevalda i detta organ för verksamhetsåret 2019,

att i enlighet med revisionens förslag, daterad 9 april 2020, bevilja ansvarsfrihet för samhällsnämnden samt enskilda förtroendevalda i detta organ för verksamhetsåret 2019,

att i enlighet med revisionens förslag, daterad 9 april 2020, bevilja ansvarsfrihet för arbetslivsnämnden samt enskilda förtroendevalda i detta organ för verksamhetsåret 2019,

att i enlighet med revisionens förslag, daterad 9 april 2020, bevilja ansvarsfrihet för överförmyndaren samt enskilda förtroendevalda i detta organ för verksamhetsåret 2019,

att i enlighet med revisionens förslag, daterad 9 april 2020, bevilja ansvarsfrihet för valnämnden samt enskilda förtroendevalda i detta organ för verksamhetsåret 2019.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Göran Norlander (S), Kristoffer Bodin (M) och Eva Olstedt-Lundgren (L).

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges presidiums ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunfullmäktiges presidium avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunfullmäktiges presidium har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Revisorerna har granskat de kommunala verksamheterna under året 2019 och presenterat resultaten i den ingivna revisionsberättelsen. Revisorerna har tillstyrkt att fullmäktige ska bevilja ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och samtliga nämnder. Fullmäktige har nu att ta ställning till frågan om ansvarsfrihet för förtroendevalda i dessa organ. Kommunfullmäktiges presidium noterar att revisionen inte har riktat några anmärkningar på vare sig styrelsen eller nämnderna avseende verksamhetsåret 2019 och finner ingen grund för någon självständig anmärkning från fullmäktige.

Beslutsunderlag

Bilaga – Underskriven revisionsberättelse 2019

Bilaga – Underskriven revisorernas redogörelse 2019

_____

DocuSign Envelope ID: 90F127F7-9B4E-4851-A639-C63CCA729ABA

Revisorerna i Härnösands kommun

datum 2020–04-09

Till
Fullmäktige i Härnösands kommun
organisationsnummer 212000–2403

Revisionsberättelse för år 2019

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag och stiftelser.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse".

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Härnösands kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. *Vi anser dock att pensionsstiftelsen enligt gällande lagstiftning ska ingå i koncernredovisningen samt att de verksamhetsfastigheter som kommunen hyr ska redovisas som finansiell leasing.*

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi kan inte *bedöma om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.*

DocuSign Envelope ID: 90F127F7-9B4E-4851-A539-C63CCA729ABA

Ansvarsprövning

Kommunstyrelsen

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen samt enskilda ledamöter i styrelsen.

Arbetslivsnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för arbetslivsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Samhällsnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för samhällsnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Skolnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för skolnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Socialnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för socialnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Valnämnden

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för valnämnden samt enskilda ledamöter i nämnden.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2019.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

DocuSign Envelope ID: 90F127F7-9B4E-4851-A639-C63CCA729ABA

Härnösands kommun 2019-04-09

DocuSigned by:
Sigfrid Tjärnlund
09F40360FBD04A9...
Sigfrid Tjärnlund[1]
Ordförande

DocuSigned by:
Ingrid Flodin
9F8145548B8G4B9...
Ingrid Flodin
Vice ordförande

DocuSigned by:
BAÖ
184086685EF1478...
Bo Anders Öberg
2:a vice ordförande

Monica Flodin
Monica Flodin

DocuSigned by:
Hans Gustafsson
ABBE551448994DC...
Hans Gustafsson

DocuSigned by:
Peter Hasselborg
51B6D12B51D64F1...
Peter Hasselborg

DocuSigned by:
Karl Hultin
B7D4F710DDD9455...
Karl Hultin[2]

DocuSigned by:
Samuel Möller
5560DA69DE744B4...
Samuel Möller

DocuSigned by:
SN
5892CB859C404B7...
Stig Nilsson

Bilagor:

Revisorernas redogörelse

De sakkunnigas rapporter

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i AB

Revisionsberättelser

Revisionsberättelser från kommunalförbunden

[1] Sigfrid Tjernlund har p g a jäv inte deltagit i granskningen av socialnämnden.

[2] Karl Hultin har p g a jäv inte deltagit i granskningen av kommunstyrelsen

DocuSign Envelope ID: CDAFF5D9-E02B-46E2-9A03-8B74DC926202

Till fullmäktige i Härnösand kommun

Revisorernas redogörelse för år 2019

Revisionens inriktning och genomförande

I enlighet med kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente lämnar vi följande redogörelse för vår granskning.

Vi har granskat den verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionssed i kommunal verksamhet. Vi har prövat om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs inom styrelsen och nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har baserats på en bedömning av risk och väsentlighet omsatt i en fastställd revisionsplan.

De granskningar som har gjorts har sammanställts i särskilda revisionsrapporter som under hand lämnats till berörda.

Revisorerna har vid granskningen biträtts av KPMG.

Sammanfattande resultat från rapporter

Sammanfattande resultat från 2019 års rapporter redovisas nedan:

1. Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31
2. Grundläggande granskning
3. Granskning av ekonomistyrning
4. Granskning av insatser för vuxna
5. Granskning av fastigheter och lokaler
6. Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Rapporterna finns i sin helhet på Härnösands kommuns hemsida,

https://www.harnosand.se/kommun--styrning/politik-och-demokrati/revisionen.html

DocuSign Envelope ID: CDAFF5D9-E02B-46E2-9A03-8B74DC926202

1. Översiktlig granskning av delårsrapporter per 2019-08-31

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- Kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal bokförings- och redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting
- Resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning
- Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till kommunfullmäktige

Sammanfattning

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen[1] 12 kap bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Kommunens resultat för delåret uppgår till 29,6 mkr, vilket är 2,3 mkr lägre än samma period förra året.
- Kommunens prognos för helåret uppgår till 0 mkr, vilket är 23 mkr lägre än budget. Historiskt sett är det en trend att delårsresultatet är högre än prognosen för helår och det beror oftast på att kostnaderna inte kommer linjärt över året.
- Kommunens balanskravsresultat beräknas uppgå till 29,5 mkr för delåret 2019.

Vi har noterat brister i avstämningar vad gäller balans- och resultaträkning som gör att vi inte kan utesluta risken för väsentliga fel i bokslutet som skulle kunna påverka resultatet.

Vi delar kommunstyrelsens bedömning att målen med betydelse för god ekonomisk hushållning inte uppnås.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen som beredande organ för årsplanen utvecklar målen för god ekonomisk hushållning. Vi rekommenderar att mål omfattande hela koncernen införs och utvärderas.

[1] Kommunallagen (2017:725)

DocuSign Envelope ID: CDAFF5D9-E02B-46E2-9A03-8B74DC926202

Övriga rekommendationer

Vi rekommenderar att:

- en prognos för balanskravet inarbetas i delårsrapporten
- investeringsbudgeten till kommande år ses över så att den omfattar årets samtliga investeringar
- avstämningar genomförs regelbundet och dokumenteras
- gå igenom hyresavtalen för att bedöma vilka som ska redovisas som finansiell leasing

Vi har även noterat ett antal förbättringsområden vad gäller upplysningar i delårsrapporten.

2. Grundläggande granskning

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Sammanfattning - kommunstyrelsen

Vår sammanfattande bedömning utifrån rapporten är att kommunstyrelsen samråd med nämnderna bör förstärka arbetet med internkontroll och säkerställer att den interna kontrollen omfattar de mest väsentliga risker och att dessa regelbundet följs upp.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen:

att gå igenom resultatet av enkäten tillsammans med våra slutsatser

att se över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål

att förstärka arbetet med internkontroll

DocuSign Envelope ID: CDAFF5D9-E02B-46E2-9A03-8B74DC926202

Sammanfattning – arbetslivsnämnden

Vår sammanfattande bedömning utifrån rapporten är att styrning och uppföljning mot kommunfullmäktigesmål kan tydliggöras och att arbetet med intern kontroll kan förstärkas.

Vi rekommenderar arbetslivsnämnden:

att gå igenom resultatet av enkäten tillsammans med våra slutsatser

att se över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål

att arbetet med intern kontroll ses över

Sammanfattning – samhällsnämnden

Vår sammanfattade bedömning är att styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål kan tydliggöras och förstärka arbetet med internkontroll.

Vi rekommenderar samhällsnämnden:

att gå igenom resultatet av enkäten tillsammans med våra slutsatser

att i samverkan med kommunstyrelsen och övriga nämnder genomföra en grundläggande politikerutbildning

att se över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål

att formalisera handlingsplanen så att det tydligt framgår vilka åtgärder som ska vidtas, vilken effekt de beräknas få och när

att arbetet med intern kontroll ses över

Sammanfattning – socialnämnd

Vår sammanfattande bedömning utifrån rapporten är att styrning och uppföljning mot kommunfullmäktigesmål kan tydliggöras och att arbetet med intern kontroll kan förstärkas.

Vi rekommenderar socialnämnden:

att i samverkan med kommunstyrelsen och övriga nämnder genomföra en grundläggande politikerutbildning.

att se över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål.

att se över arbetet med intern kontroll.

DocuSign Envelope ID: CDAFF5D9-E02B-46E2-9A03-8B74DC926202

Sammanfattning – skolnämnden

Vår sammanfattande bedömning utifrån rapporten är att styrning och uppföljning mot kommunfullmäktigesmål kan tydliggöras och att arbetet med intern kontroll kan förstärkas.

Vi lämnar utifrån vår granskning följande rekommendationer.

att nämnden går igenom resultatet av enkäten tillsammans med våra slutsatser samt undersöker varför så få ledamöter har svarat

att nämnden i samverkan med kommunstyrelsen och övriga nämnder genomför en grundläggande politikerutbildning

att nämnden ser över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål

att se över arbetet med intern kontroll

3. Granskning av ekonomistyrning

Granskningen syftar till att konstatera om kommunen har ändamålsenliga rutiner för att styra och följa upp ekonomin. Vi har även bedömt kommunstyrelsens rutiner för uppsikt över ekonomin.

Sammanfattning

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att rutinerna för att styra och följa upp ekonomin i huvudsak är ändamålsenliga. Vi bedömer även att kommunstyrelsens uppsikt över nämndernas ekonomi är tillräcklig.

Vår främsta kritik avser att nämndernas resultat redovisas på så olika sätt i de rapporter vi tagit del av. Vi menar att det allmänt försvårar förutsättningarna att förstå de ekonomiska rapporterna.

DocuSign Envelope ID: CDAFF5D9-E02B-46E2-9A03-8B74DC926202

Utifrån vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen och övriga nämnder (om inget annat framgår gäller rekommendationen samtliga) att:

- Kommunstyrelsen uppdaterar "Reglemente för ekonomistyrning i Härnösands kommun" med krav på uppföljning varje månad såsom gällande rutiner
- Tydliggöra ansvar för budget och uppföljning för förvaltningschef och övriga chefer
- Genom någon form av analys, till exempel jämförelser mot liknande kommuner i Kolada, säkerställa att budgetramarna är rimliga
- Säkerställa att dokumentation sparas för att underlätta uppföljning och nästkommande års budgetarbete
- Budgetprocessen utvärderas och att synpunkter i den mån är möjligt åtgärdas. Såsom vi uppfattat finns planer på att se över budgetprocessen
- Samhällsnämnden konkretiserar handlingsplanen för att bättre motsvara vad som föreskrivs i reglementet för ekonomistyrning, d v s att åtgärdernas effekt i tid och pengar framgår
- Att inarbeta nyckeltal som har betydelse för ekonomi i månads- och tertialrapporterna
- På ett mer enhetligt och tydligt sätt redovisa nämndernas budgetavvikelser. Såsom vi uppfattar redovisas överskottskravet på olika sätt i olika rapporter.
- Vidare bör effekten av bytet till den lagstiftade modellen för redovisning av pensioner kommenteras då jämförelse sker mot budgeten som är upprättad utifrån tidigare modell

DocuSign Envelope ID: CDAFF5D9-E02B-46E2-9A03-8B74DC926202

4. Granskning av insatser för vuxna

Syftet med granskningen var att på en övergripande nivå bedöma om Härnösands kommuns arbete kring vuxna med missbruksproblematik är tillräckligt och ändamålsenligt.

Sammanfattning

Vår uppfattning är att Addiction Severity Index (ASI) som utredningsmetodik används i allt för liten omfattning. Tanken med att utreda individer med missbruks- och beroendeproblematik enligt ASI är för att få till en systematisk och standardiserad modell för att kunna säkerställa mätbarhet och rättssäkerhet i utredningsförfarandet. Dessutom möjliggörs en systematisk uppföljning på såväl individ – som aggregerad nivå.

Vi kan konstatera att det finns en viss problematik kring samverkan mellan kommunen och regionen. Både vad gäller den lokala samverkansgruppen samt samverkan kring missbruks- och beroendevården. Trots upprättade överenskommelser kring samverkan mellan kommunerna och regionen i Västernorrland finns det stora problem kring att upprätta samordnade och samtidiga insatser kring individer med samsjuklighet.

Det sker uppföljning om än en begränsad sådan av verksamheten. I enlighet med det som framkom vid intervjuerna bedömer vi att en systematisk uppföljning behöver komma till stånd och kan exempelvis ske genom att använda sig av ASI-uppföljning. Detta för att kunna utvärdera, följa upp och säkerställa att insatserna som bedrivs är ändamålsenliga och effektiva.

Vi noterar att det finns problem vid uppföljningsmomenten av den samordnade individuella planen. Vi bedömer att en tid för uppföljning av den individuella planen bör fastslås i samband med upprättandet av planen. Detta för att säkerställa att en uppföljning blir av och att tid avsätts för att kunna följa upp och säkerställa att individens behov tillgodoses.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att det finns rutiner för arbetet kring vuxna med missbruksproblem. Däremot behöver arbetsmetodiken utvecklas för att kunna bedriva att adekvat uppföljningsarbete samt att samverkan internt och externt behöver utvecklas och säkerställas.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi socialnämnden att:

- följa upp och säkerställa arbetet med kvalitetsledningssystemet
- säkerställa att en standardiserad utredningsmetodik används i utredningsförfarandet
- upprätta rutiner och riktlinjer i den interna samverkan
- se över och utveckla samverkan med regionen för att få en fungerande verksamhet
- upprätta en systematisk uppföljning av verksamheterna

DocuSign Envelope ID: CDAFF5D9-E02B-46E2-9A03-8B74DC926202

5. Granskning av fastigheter och lokaler

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunen bedriver en strategisk fastighetsplanering och effektiv fastighetsförvaltning.

Sammanfattning

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunens strategiska fastighetsplanering behöver utvecklas och att ett arbete har påbörjats för att säkerställa en effektiv fastighetsförvaltning.

Vi bedömer att det saknas en kommunövergripande och samlad analys av framtida behov av lokaler och strategisk plan för hur detta ska tillgodoses. Samtidigt ser vi positivt på det intensifierade arbete som skett under senare tid under ledning av lokalgruppen. Vidare bedömer vi att det finns ett behov av att tydliggöra reglemente och delegationsordning.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- utveckla arbetet med strategisk fastighetsplanering.
- utveckla arbetet med uppföljning och nyckeltal.
- säkerställa att arbetet med tydliggörande av ansvarsfördelning.
- säkerställa att planering avseende egna åtaganden genomförs.
- tydliggöra reglemente och delegationsordning.

DocuSign Envelope ID: CDAFF5D9-E02B-46E2-9A03-8B74DC926202

6. Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räken-skaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen. Syftet med granskningen är att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Sammanfattning

Vi har granskat årsredovisningen. Vi anser att Mellersta Norrlands Pensionsstiftelse ska ingå i koncernredovisningen enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Vidare hyr kommunen en betydande andel av verksamhetsfastigheterna. Vi anser att dessa bör redovisas som finansiell leasing och inte som operationell. Vi har i övrigt inte funnit några väsentliga felaktigheter i årsredovisningen.

Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed.

Kommunens resultat för året uppgår till 3,2 mnkr vilket är 19,8 mnkr lägre än budget. Huvudsakliga förklaringen är att budgeten är upprättad enligt fullfonderingemodellen för pensioner, och att kommunen under året övergått till den lagstadgade blandmodellen.

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av full-mäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning.

Vår sammantagna bedömning är att är att vi inte kan bedöma om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella och verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning. Vi konstaterar att det dels inte framgår i årsplanen vilka mål som ska ha sådan betydelse och det framgår inte heller hur utfallet av målen ska bedömas.

DocuSign Envelope ID: CDAFF5D9-E02B-46E2-9A03-8B74DC926202

Härnösands kommun 2020-04-09

Underskrifter

DocuSigned by:
Sigfrid Tjärnlund
09F40360FBD04A9...
Sigfrid Tjärnlund
Ordförande

DocuSigned by:
Ingrid Flodin
9F0145546B8C4B9...
Ingrid Flodin
Vice ordförande

DocuSigned by:
Bo
184086685EF1478...
Bo Anders Öberg
2: a vice ordförande

Monica Flodin
Monica Flodin

DocuSigned by:
Hans Gustafsson
ABBE551448994DC...
Hans Gustafsson

DocuSigned by:
Peter Hasselborg
51B6D12B51D64F1...
Peter Hasselborg

DocuSigned by:
Karl Hultin
B7D4F710DDD9455...
Karl Hultin

DocuSigned by:
Samuel Möller
5560DA69DE744B4...
Samuel Möller

DocuSigned by:
SN
5892C8859C404B7...
Stig Nilsson

§ 81

Dnr 2020-000175 1.1.2.1

Årsredovisning för år 2019 Samordningsförbundet Härnösand Timrå

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att godkänna årsredovisningen 2019 för Samordningsförbundet Härnösand-Timrå,

att bevilja styrelsen och de enskilda ledamöterna i Samordningsförbundet Härnösand-Timrå ansvarsfrihet avseende år 2019, samt

att kommundirektören får i uppdrag att, tillsammans med Timrå kommun, föra en dialog med Samordningsförbundet om årsredovisningen för 2019 och utvecklingsarbetet framåt.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S).

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Samordningsförbundet Härnösand-Timrå har lämnat in årsredovisning och revisionsberättelse för 2019. Revisionen tillstyrker att styrelsen och de enskilda ledamöterna i förbundet beviljas ansvarsfrihet.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse, 2020-05-18

Årsredovisning 2019 för Samordningsförbundet Härnösand Timrå

Rapport Samordningsförbundet Härnösand Timrå

Revisionsberättelse Samordningsförbundet Härnösand Timrå

Skrivelse Samordningsförbundet Härnösand Timrå

_____

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2020-05-18

Dnr
KS/2020-000175

Kommunstyrelseförvaltningen
Jeanette George, 0611 34 80 16
jeanette.george@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Årsredovisning för år 2019 Samordningsförbundet Härnösand Timrå

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna årsredovisningen 2019 för Samordningsförbundet Härnösand-Timrå,

att bevilja styrelsen och de enskilda ledamöterna i Samordningsförbundet Härnösand-Timrå ansvarsfrihet avseende år 2019, samt

att kommundirektören får i uppdrag att, tillsammans med Timrå kommun, föra en dialog med Samordningsförbundet om årsredovisningen för 2019 och utvecklingsarbetet framåt.

Beskrivning av ärendet

Samordningsförbundet Härnösand-Timrå har lämnat in årsredovisning och revisionsberättelse för 2019. Revisionen tillstyrker att styrelsen och de enskilda ledamöterna i förbundet beviljas ansvarsfrihet.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse Samordningsförbundet Härnösand Timrå

Årsredovisning 2019 för Samordningsförbundet Härnösand Timrå

Petra Norberg
Tf. kanslichef

Jeanette George
Kommunsekreterare

Grundläggande granskning av Samordningsförbundet Härnösand-Timrå 2019

Building a better working world

Innehåll

1 Inledning 2
1.1 Bakgrund 2
1.2 Syfte och revisionsfrågor 2
1.3 Revisionskriterier 2
1.4 Ansvarig styrelse 3
1.5 Genomförande och avgränsning 3
2 Resultat av granskningen 4
2.1 Styrning av verksamhet och ekonomi 4
2.2 Måluppfyllelse 5
2.3 Uppföljning och återrapportering av verksamhet och ekonomi 5
3 Sammanfattande bedömning och rekommendationer 7
Källförteckning 8

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Finansiella samordningsförbund är en kommunal samordningsorganisation som finansierar samordnade rehabiliteringsinsatser. Förbunden finansieras med medel från stat, kommun och region.

I Västernorrland har Härnösand-Timrå och ytterligare fem förbund för finansiell samordning bildats med stöd av lag (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Enligt lagens 2§ ska insatserna inom den finansiella samordningen avse individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser och syfta till att dessa uppnår eller förbättrar sin förmåga att utföra förvärvsarbete. Lagens 7§ fastslår att samordningsförbunden har till uppgift att

- besluta om mål och riktlinjer för den finansiella samordningen,
- stödja samverkan mellan samverkansparterna,
- finansiera sådana insatser som ligger inom de samverkande parternas samlade ansvarsområde,
- besluta på vilket sätt de medel som står till förfogande för finansiell samordning skall användas,
- svara för uppföljning och utvärdering av rehabiliteringsinsatserna, och
- upprätta budget och årsredovisning för den finansiella samordningen

Ett samordningsförbund får inte besluta i frågor om förmåner eller rättigheter för enskilda eller vidta åtgärder i övrigt som innefattar myndighetsutövning eller som avser tillhandahållande av tjänster avsedda för enskilda. Samordningsförbundens styrelse har ansvar för förbundets verksamhet, räkenskaper och interna kontroll.

Förbundets revisorer, utsedda av förbundets parter, ska årligen granska om styrelsen har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Den grundläggande granskningen är inriktad på en översiktlig bedömning.

1.2 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med denna grundläggande granskning är att översiktligt bedöma om förbundets styrelse har tillsett att verksamhetens målstyrning fungerar på ett ändamålsenligt sätt, och om förbundets interna kontroll är tillräcklig.

De av kommunen, regionen och staten valda revisorerna har enats om granskningens inriktning och omfattning.

1.3 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. I denna granskning utgörs revisionskriterierna av:

- Lag (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser
- Kommunallagen (2017:725) i tillämpliga delar
- Verksamhetsplan 2019
- Aktuella styrdokument för förbundet

1.4 Ansvarig styrelse

Granskningen avser styrelsen i samordningsförbundet Härnösand-Timrå.

1.5 Genomförande och avgränsning

Granskningen är översiktlig och genomförd dels med stöd av ett skriftligt bedömningsformulär som är besvarat av förbundschef, dels har dokumentstudier av styrelsens styrande och redovisande dokument samt protokoll genomförts.

Granskningen är genomförd i enlighet med de utgångspunkter och principer som framgår av God revisionssed i kommunal verksamhet (2018). Även vägledningar och rekommendationer från Skyrev (Sveriges kommunala Yrkesrevisorer) är tillämpade.

Det har inte genomförts någon substansgranskning avseende verifikat, fakturor och liknande. Granskningen har heller inte omfattat styrning och kontroll av enskilda projekt eller värdering av enskilda projekt.

Rapporten är sakgranskad av förbundschefen.

2 Resultat av granskningen

Nedan följer i granskningen identifierade iakttagelser som tillsammans med tillhörande revisionsbevis ligger till grund för vår bedömning av om delarna i respektive granskningsmoment är uppfyllt. Genom färgsättning illustreras om respektive granskningsmoment bedöms vara Uppfyllt, Delvis uppfyllt eller Ej uppfyllt.

2.1 Styrning av verksamhet och ekonomi

	Granskningsmoment	Bedömning	Revisionsbevis eller kommentarer
1	*Verksamhetsplan*		
a	Har styrelsen antagit en planförsinverksamhet?		Verksamhetsplan 2019, beslutad 2018-11-23.
b	Har styrelsen antagit mål för sin verksamhet? Omfattar de i så fall alla verksamheter?		Mål för verksamhetsarbetet finns. Även mål för finansierade insatser.
c	Har styrelsen antagit mål för sin ekonomi?		Tre stycken finansiella mål.
d	Har de beslutade målen mätbara indikatorer med bedömningsintervall?		Framgår inte av verksamhetsplan för 2019. Hänvisar till uppföljningsverktyget SUS men kopplar inte an till de specifika målen. Uppsatta mål är snarast utformade som aktiviteter vilket försvårar måluppföljning.
2	*Budget*		
a	Har styrelsen upprättat en budget för innevarande år?		Framgår i verksamhetsplan 2019.
b	Omfattar budget alla verksamheter (heltäckande)?		Verksamhetsplanen specificerar samtliga utgiftsposter. Vi noterar dock att posten ”Medel för insatser” inte detaljredovisar varje finansierad insats.
3	*Intern kontroll*		
a	Har styrelsen arbetat fram en riskanalys inom ramen för den interna kontrollen?		Risk- och väsentlighetsanalys 2019. Enligt uppgift revideras förbundets risk- och väsentlighetsanalys fortlöpande. Senaste revideringen 2019-10-11.

b		Har styrelsen antagit en internkontrollplan för året?		Styrelsen har upprättat en Plan för intern styrning och kontroll 2019.

2.2 Måluppfyllelse

	Granskningsmoment	Bedömning	Revisionsbevis eller kommentar
4	*Måluppfyllelse*		
a	Lämnar styrelsen prognos för måluppfyllelse, verksamhet och ekonomi i delårsrapporter?		Styrelsen har upprättat en delårsrapport som redovisar prognos för verksamhet och ekonomi men som inte redovisar måluppfyllelse.
b	Redovisas måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi i årsredovisning?		I årsredovisningen för 2019 redovisas måluppfyllelse för mål för verksamhetsarbete, mål för finansierade insatser samt för finansiella mål. Då verksamhetsmål snarast är utformade som aktiviteter är dock måluppfyllelsen svårbedömd.

2.3 Uppföljning och återrapportering av verksamhet och ekonomi

	Granskningsmoment	Bedömning	Revisionsbevis eller kommentar
5	*Uppföljningsplan*		
a	Har styrelsen antagit riktlinjer/plan för uppföljning av verksamhet och ekonomi?		Framgår av internkontrollplan.
b	Sker återrapportering enligt uppställda direktiv?		Framgår av internkontrollplan.
6	*Uppföljning och återrapportering*		
a	Är uppföljningen heltäckande, dvs omfattar all verksamhet samt ekonomi?		Framgår av årsredovisning 2019. Vi noterar att årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen (1997:614) om kommunal redovisning och inte den nya lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.

b		Fokuserar rapporteringen på måluppfyllelse, resultat och effekter?		Framgår av årsredovisning 2019. Vi noterar dock att upprättad delårsrapport redovisar prognos för verksamhet och ekonomi men inte redovisar måluppfyllelse. Enligt uppgift får styrelsen även rapportering via projektredovisningar. En mall för slutrapport har arbetats fram där projektägarna redovisar och analyserar resultaten och effekterna efter avslutad insats. Verkställande tjänsteman sitter med i insatsernas styrgrupper där mål, resultat och effekter diskuteras.
c		Vidtar styrelsen tillräckliga åtgärder vid information om avvikelser?		Årsredovisningen innehåller en beskrivning av avvikelser under året, bland annat att ett projekt avslutades i förtid och att 132 000 kronor avsatt för projekt/insatser därför inte användes. Av granskningen framgår dock inte att styrelsen vidtagit några åtgärder utifrån avvikelserna. Enligt uppgift har styrelsen uppmärksammat att rutinerna för att i ett tidigare skede fånga upp och påtala brister måste förbättras ytterligare, vilket kommer att arbetas med under 2020.
7	*Intern kontroll*			
a		Följer styrelsen upp resultatet av sitt internkontrollarbete?		Framgår av rapport för uppföljning av internkontroll 2019.
b		Vidtas åtgärder vid avvikelser?		Granskningen visar inte på några avvikelser som hade behövt åtgärdas under året.

3 Sammanfattande bedömning och rekommendationer

Vår översiktliga bedömning i denna grundläggande granskning är att förbundets styrelse i huvudsak har tillsett att verksamhetens målstyrning fungerar och att förbundets interna kontroll är tillräcklig.

Styrelsens årsredovisning för 2019 redogör för det gångna årets verksamhet, inklusive en rapportering om det faktiska utfallet av de verksamheter som förbundet har finansierat. Förbundet har upprättat en risk- och väsentlighetsanalys och en internkontrollplan.

Samordningsförbundet har i sin verksamhetsplan för 2019 satt upp mål för verksamhetsarbetet, mål för finansierade insatser och finansiella mål. Även om målen ligger i linje med gällande lagstiftning är de inte kvantifierade eller har mätbara indikatorer kopplade till sig. Dessutom är flera av dem snarast utformade som aktiviteter. Det gör måluppfyllelsen svårbedömd.

Styrelsen har upprättat en delårsrapport, som dock inte ger en prognos för måluppfyllelse av finansierade insatser. Granskningen visar också att styrelsen inte har vidtagit några åtgärder utifrån identifierade avvikelser. Styrelsen har själva identifierat att rutinerna för att i ett tidigare skede fånga upp och påtala brister måste förbättras ytterligare, vilket kommer att arbetas med under 2020.

I granskningen noterar vi att årsredovisning för 2019 är upprättad i enlighet med lagen (1997:614) om kommunal redovisning och inte den nya lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.

Utifrån granskningens resultat rekommenderar vi styrelsen att:

- Vidareutveckla mätbara mål och mått.
- Upprätta en delårsrapport som utöver verksamhet och ekonomi även ger en prognos för måluppfyllelse.
- Upprätta rutiner för att fånga upp och hantera avvikelser i verksamheten.
- Säkerställa att förbundets årsredovisning upprättas i enlighet med gällande lagstiftning.

Örnsköldsvik 2020-05-07

Petter Frizén
EY

Linda Marklund
EY

Källförteckning

Dokument

Delårsrapport 2019.

Plan för intern styrning och kontroll 2019.

Risk- och väsentlighetsanalys.

Uppföljning av internkontroll 2019.

Verksamhetsplan 2019.

Årsredovisning 2019.

De förtroendevalda revisorerna i samordningsförbundet Härnösand-Timrå

Till
Styrelsen i samordningsförbundet Härnösand-Timrå
Fullmäktige, Härnösands kommun
Fullmäktige, Timrå kommun
Fullmäktige, Region Västernorrland
Försäkringskassan
Arbetsförmedlingen

Revisionsberättelse för Samordningsförbundet Härnösand-Timrå år 2019

Vårt uppdrag är att granska räkenskaperna, årsredovisningen och förbundsstyrelsens förvaltning i Samordningsförbundet Härnösand-Timrå (organisationsnummer 222000-2055) för verksamhetsåret 2019.

Uppdraget är vidare att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Förbundsstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelsen upprättar en årsredovisning som ger en rättvisande bild samt svarar för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamhet och räkenskaper.

Vi har utfört granskningen utifrån lagen om finansiell samordning, kommunallagen, förbundsordningen samt god revisionssed i kommunal verksamhet.

I uppdraget samverkar vi med av staten utsedd auktoriserad revisor. I granskningen av förbundets räkenskaper och årsredovisning har vi förlitat oss på den statliga revisorns granskning och bedömning.

Våra granskningsinsatser har utförts av sakkunnigt biträde från EY.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i samordningsförbundet har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen har upprättats enlighet med tillämpliga delar av lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed. I detta avseende förlitar vi oss på den statliga revisorns bedömning.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som är uppställda. I detta avseende förlitar vi oss på den statliga revisorns bedömning. Det sammantagna resultatet för verksamhetsmålen är svårt att styrka revisionellt då målen snarast är utformade som aktiviteter.

Vi tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Vi åberopar bifogad revisionsrapport.

Stig Nilsson
utsedd av Härnösands kommun

revisionsberättelsen godkänd via mail
den 12 maj kl. 09.21

Therese Rosbach
utsedd av Region Västernorrland

revisionsberättelsen godkänd via mail
den 18 maj kl. 12.09

Conny Edelryd
utsedd av Timrå kommun

revisionsberättelsen godkänd via mail
den 7 maj kl. 10.58

Bilagor:

Revisionsrapport EY: Grundläggande granskning av Samordningsförbundet Härnösand-Timrå 2019

Revisionsrapport KPMG: Granskning av årsbokslut och årsredovisning 2019

Till
Styrelsen i samordningsförbundet Härnösand-Timrå
Fullmäktige, Härnösands kommun
Fullmäktige, Timrå kommun
Fullmäktige, Region Västernorrland
Försäkringskassan
Arbetsförmedlingen

Grundläggande granskning av samordningsförbundet Härnösand-Timrå

Finansiella samordningsförbund är en kommunal samordningsorganisation som finansierar samordnade rehabiliteringsinsatser. Förbunden finansieras med medel från stat, kommun och region.

Förbundets förtroendevalda revisorer, utsedda av förbundets parter, ska årligen granska om styrelsen har skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Den grundläggande granskningen är inriktad på en översiktlig bedömning.

Vår översiktliga bedömning i denna grundläggande granskning är att förbundets styrelse i huvudsak har tillsett att verksamhetens målstyrning fungerar och att förbundets interna kontroll är tillräcklig.

Styrelsens årsredovisning för 2019 redogör för det gångna årets verksamhet, inklusive en rapportering om det faktiska utfallet av de verksamheter som förbundet har finansierat. Förbundet har upprättat en risk- och väsentlighetsanalys och en internkontrollplan.

Samordningsförbundet har i sin verksamhetsplan för 2019 satt upp mål för verksamhetsarbetet, mål för finansierade insatser och finansiella mål. Även om målen ligger i linje med gällande lagstiftning är de inte kvantifierade eller har mätbara indikatorer kopplade till sig. Dessutom är flera av dem snarast utformade som aktiviteter. Det gör måluppfyllelsen svårbedömd.

Styrelsen har upprättat en delårsrapport, som dock inte ger en prognos för måluppfyllelse av finansierade insatser. Granskningen visar också att styrelsen inte har vidtagit några åtgärder utifrån identifierade avvikelser. Styrelsen har själva identifierat att rutinerna för att i ett tidigare skede fånga upp och påtala brister måste förbättras ytterligare, vilket kommer att arbetas med under 2020.

I granskningen noterar vi att årsredovisning för 2019 är upprättad i enlighet med lagen (1997:614) om kommunal redovisning och inte den nya lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.

Utifrån granskningens resultat rekommenderar vi styrelsen att:

Bilaga: Revisionsrapport, Grundläggande granskning av samordningsförbundet Härnösand-Timrå, EY

- Vidareutveckla mätbara mål och mått.
- Upprätta en delårsrapport som utöver verksamhet och ekonomi även ger en prognos för måluppfyllelse.
- Upprätta rutiner för att fånga upp och hantera avvikelser i verksamheten.
- Säkerställa att förbundets årsredovisning upprättas i enlighet med gällande lagstiftning.

Samordningsförbundets förtroendevalda revisorer

Stig Nilsson
utsedd av Härnösands kommun

skrivelsen godkänd via mail
den 12 maj kl. 09.21

Therese Rosbach
utsedd av Region Västernorrland

skrivelsen godkänd via mail
den 18 maj kl. 12.09

Conny Edelryd
utsedd av Timrå kommun

skrivelsen godkänd via mail
den 7 maj kl. 10.58

Bilaga: Revisionsrapport, Grundläggande granskning av samordningsförbundet Härnösand-Timrå, EY

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
HÄRNÖSAND TIMRÅ

Årsredovisning 2019

Beslutad av styrelsen 2020-03-20

Ordförande har ordet

Året 2019 har varit ett spännande och händelserikt år som har innehållit många olika utmaningar.
En stor del av samordningsförbundets styrelse avgick och en ny installerades i april. Den nya styrelsen hade stort behov att lära och sätta sig in i verksamheten och påpassligt deltog flera på en grundutbildning som anordnades av förbunden i länet.

Styrelsen har som tidigare år haft fokus på de mål som fastlagts i verksamhetsplanen, d.v.s. att stärka det långsiktiga, strukturella samarbetet och att de personer som finns i myndigheternas verksamheter ska närma sig arbetsmarknaden.

Efter att Försäkringskassan avsåg att avsluta samtliga avtal om utlåning av personal så har Styrelsen haft en del att jobba med. Flera olika lösningar undersöktes t.ex. om förbundet själv skulle anställa verkställande tjänsteperson eller om någon annan av ägarna skulle kunna utgöra en lösning. Till slut landade beslutet på att Timrå kommun inrättade en tjänst och erbjöd verkställande tjänstepersonen en anställning med goda villkor. Även den ekonomitjänst som förbundet tidigare köpte av Härnösands kommun övergick samtidigt till Timrå. Förbundet köper nu samtliga tjänster av kommunen i Timrå.

En annan förändring som under det gångna året har bidragit till oro och många funderingar är Arbetsförmedlingens (AF) omorganisation i landet och lokalt i kommunerna. Frågor som är av intresse, vad kommer AFs uppdrag att vara i framtiden och hur fysiskt närvarande kommer de att vara i kommuner utan arbetsförmedlingskontor?
Hur kommer omorganisationen att påverka förbundets verksamhet och möjligheter till samverkan?
Ja, detta är frågor som vi får invänta svar på, följa utvecklingen och möjligen försöka påverka i den mån det går.

Jag vill tacka alla för ett gott samarbete, alla styrelseledamöter, ersättare, förbundets tjänsteperson Ulrika Sahlin, samt alla som engagerat sig i Samordningsförbundets verksamheter!

Innehållsförteckning sida

1. FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 4

1.1 Sammanfattning av verksamhetsåret 4

1.2 Om förbundet 5
1.2.1 Organisation 5
1.2.2 Historik 5
1.2.3 Lagrum 5
1.2.4 Uppdrag 5
1.2.5 Finansiering/Medlemsavgifter 5
1.2.6 Verksamhetsidé och vision 6

1.3 Beskrivning av verksamheten 6
1.3.1 Målgrupper 6
1.3.2 Insatser 6

1.4 Måluppfyllelse och resultat 9
1.4.1 Mål för förbundets verksamhetsarbete 9
1.4.2 Förbundets mål för finansierade insatser 9
1.4.3 Förbundets finansiella mål 10
1.4.4 Uppföljning och resultat för individinriktade insatser 10
1.4.5 Uppföljning och resultat för strukturövergripande insatser 12
1.4.6 Ekonomiska resultat 13

1.5 Styrelsens arbete under året 13

2. DRIFTSREDOVISNING 16

3. RESULTATRÄKNING 16

4. BALANSRÄKNING 17

5. KASSAFLÖDESANALYS 18

6. REDOVISNINGSPRINCIPER 18

7. NOTER 19

8. EVENTUELLA TILLÄGGSUPPLYSNINGAR 19

8. STYRELSENS BESLUT 20

BILAGOR TILL ÅRSREDOVISNINGEN

Bilaga 1 Slutrapport, Arbetsmarknadstorget Timrå
Bilaga 2 Delrapport, Nyanlända kvinnor till arbete
Bilaga 3 Slutrapport, Nya samarbetsformer med primärvården i Timrå
Bilaga 4 Slutrapport, Ett fullvärdigt liv för 0-placerade
Bilaga 5 Slutrapport, Vägen ut för sjukskrivna – 0-placerade utan ekonomisk ersättning

1. Förvaltningsberättelse

Årsredovisningen innehåller en översiktlig redogörelse av resultat och verksamhetsutveckling samt en redovisning av det ekonomiska utfallet för budgetåret 2019. Till redovisningen hör 5 bilagor.

1.1 Sammanfattning av verksamhetsåret

Samordningsförbundet i Härnösand Timrå har arbetat enligt inriktningen att genom finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet (SFS 2003:1210), möjliggöra en förbättrad förmåga att utföra förvärvsarbete för personer som befinner sig långt ifrån arbetsmarknaden samt uppnå en effektivare resursanvändning.

Samordningsförbundet Härnösand Timrå lämnar en årsredovisning för perioden 1 januari – 31 december 2019. För 2019 fick förbundet 3 776 000 kr i driftsbidrag från huvudmännen. Tillsammans med det egna kapitalet förfogade förbundet över 4 287 000 kronor. I budgeten för 2019 var det för projekt budgeterat 2 960 000 kr. Utfallet för insatserna under 2019, blev totalt 2 828 000 kr. Förbundet har ökat sitt egna kapital från 511 000 kronor vid ingången av 2019 till 580 000 kronor vid årets slut.
Således blev 2019 års resultat ett plusresultat på 69 000 kr. Vi hade budgeterat för ett underskott på 130 000 kronor för att kunna finansiera de inkomna projektansökningarna, men eftersom ett av projekten avslutades i förtid användes inte deras beviljade medel fullt ut.

Styrelsen har under året haft 6 protokollförda styrelsesammanträden. Under våren hade styrelsen en ägardialog tillsammans med huvudmännen. Styrelsen hade tillsammans med utvecklingsgruppen, den 13 september ett seminarium där uppföljning av förbundets arbete genomfördes samt diskussion om framtida arbete och hur uppföljning och utvärdering av insatser samt spridning av resultat ska genomföras framöver.
Samordningsförbundets verkställande tjänsteman, vars arbetsuppgifter är att leda arbetet inom förbundet utifrån styrelsens anvisningar har under året samverkat i olika nätverk på lokal och regional nivå. Förbundet har regelbundet samverkat med andra förbund i länet, vilket medfört kunskapsutbyte och bidragit till utveckling av den finansiella samordningen. Styrelsen får kontinuerlig uppdatering om hur samverkansarbetet inom förbundets verksamhetsområde utvecklas genom att verkställande tjänsteman sitter med i de olika styrgrupperna för insatserna.

Finansierade insatser
Samordningsförbundet i Härnösand Timrå har under året finansierat 5 insatser till en kostnad av 2 828 000 kr. Två av insatserna är individinriktade. De övriga insatserna är strukturinriktade insatser.

Resultat på strukturell- och individnivå

På strukturellnivå:
- Förbundet har stöttat fortsatt utveckling mellan medlemsorganisationerna i utvecklingsgruppen.
- Förbundet verkar både på lokal och regionalnivå

- Förbundet har finansierat de strukturinriktade insatserna, *0-placerade som uppbär ekonomiskt bistånd, nya samarbetsformer med primärvården i Timrå* samt *Ett fullvärdigt liv för 0-placerade*

På individnivå

- Förbundet har finansierat de individinriktade insatserna, *arbetsmarknadstorg i Timrå* samt *Nyanlända kvinnor till arbete.* Dessa insatser har nått ut till sammanlagt 567 personer under 2019 och av dessa har 90 deltagare avslutats.

1.2 Om förbundet

1.2.1 Organisation

Samordningsförbundet är en fristående juridisk organisation med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Västernorrland samt Härnösands och Timrås kommun, som medlemmar. Samordningsförbundet leds av en vald styrelse med representanter från samtliga fem myndigheterna, vilket ger samverkande parter unika möjligheter att utveckla det lokala välfärdsarbetet. Styrelsen är samordningsförbundets högsta beslutande organ och förvaltande organ som ansvarar för utveckling och ekonomi. Styrelsens arbete regleras i förbundsordningen. Styrelsen har till sin hjälp en verkställande tjänsteman.
Enligt förbundsordningen är förbundets ändamål att inom Härnösand och Timrå kommuns geografiska område svara för finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet mellan kommunerna, landstinget (region), Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen i syfte att uppnå en effektiv resursanvändning. Insatserna ska avse individer som är i behov av rehabiliteringsinsatser för att uppnå eller förbättra sin förmåga att utföra förvärvsarbete.

1.2.2 Historik

Samordningsförbundet Härnösand-Timrå bildades den 30 november 2005.

1.2.3 Lagrum

Samordningsförbundet verkar utifrån Lagen om finansiell samordning av rehabiliterings-insatser (2003:1210) och förbundsordningen som beslutats av samordningsförbundets medlemmar. Lagens syfte är att ge lokala aktörer möjligheter att utveckla samverkan inom rehabiliteringsområdet och samordna gemensamma insatser riktade till personer i behov av samordnad rehabilitering samt underlätta en effektiv resursanvändning.
Samordningsförbundet följer även lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning och kommunallagen (2017:725) i tillämpliga delar.

1.2.4 Uppdrag

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Samordningsförbundens uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. På individnivå verkar samordningsförbundet genom att finansiera insatser som bedrivs av de samverkande parterna.
Samordningsförbundet stödjer också aktivt insatser som syftar till att skapa strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samarbeta bättre. Det kan t.ex. handla om kompetensutveckling och kunskapsutbyte.

1.2.5 Finansiering/Medlemsavgifter

Årets tilldelning från förbundsmedlemmarna uppgår till 3 776 000 kronor, där Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen bidrar med hälften av medlen, landstinget/regionen med en fjärdedel och kommun/er med resterande fjärdedel.

1.2.6 Verksamhetsidé och vision
Förbundet verkar för att stärka och utveckla enkla samverkansformer mellan kommun, region och stat, så att enskilda medborgare ökar sina egna möjligheter till egen försörjning och förbättrad hälsa.

1.3 Beskrivning av verksamheten

1.3.1 Målgrupper
De samverkansinsatser som Samordningsförbundet Härnösand Timrå finansierar ska rikta sig till personer i förvärvsaktiv ålder, 16 – 64 år, som är bosatta i Timrå eller Härnösands kommun och som har behov av samverkande rehabilitering.

1.3.2 Insatser
Inriktningen för 2019 års verksamhet är att stödja individinriktade samordnade insatser för personer med stöd från flera myndigheter, stödja strukturinriktade insatser samt stödja utveckling av samverkan mellan förbundsmedlemmarna.

Individinriktade insatser som beviljats medel

Nyanlända kvinnor till arbete
Projektägare: Härnösands kommun
Projektperiod: 1 april 2018 – 31 mars 2020.
Samordningsförbundet Härnösand Timrå finansierar insatsen med 800 000 kr under 2019.

Gruppen nyanlända kvinnor med låg eller ingen utbildningsbakgrund är svåra att introducera på den svenska arbetsmarknaden. De har mycket låg progression i sina SFI-studier och blir inte klara med sin språkträning inom en rimlig tidsperiod.
Deltagarna i projektet genomgår praktik och blir upplärd på en arbetsplats med stöd från arbetsmarknadskonsulent, som arbetar utifrån metoden Supported Employment, där tanken är att alla kan utföra ett arbete om de får rätt stöd. Efter upplärning och praktik på arbetsplatsen anställer kommunen via beredskapsavtal kvinnan hos arbetsgivaren under 3-6 månader. Detta för att i så hög utsträckning som möjligt förankra arbetstagaren på arbetsplatsen innan företagaren tar över det ekonomiska ansvaret. Att företaget i det första skedet inte behöver ta något ansvar för ekonomin gör att fler arbetsgivare kommer att känna att de vågar satsa.
Målet är att;

- 20 kvinnor inom två år ska få anställning hos externa arbetsgivare.

Arbetsmarknadstorg Timrå
Projektägare: Timrå kommun
Projektperiod: 1 januari 2019 – 31 december 2019.
Samordningsförbundet Härnösand Timrå finansierar insatsen med 450 000 kr under 2019.

Utifrån förstudien om att starta ett arbetsmarknadstorg har Timrå kommun beslutat att köra igång arbetsmarknadstorget från januari 2018. Timrå kommun ansökte därmed om finansiering för en projektledare som under 2018 och 2019 leder arbetet med att skapa tydlighet, gemensamma rutiner och arbetssätt.
På arbetsmarknadstorget sitter personal från Arbetsmarknadsenheten (Lärande och arbete samt Integration), Arbetsförmedlingen, Vuxenutbildningen och socialtjänsten i gemensamma lokaler. Även Försäkringskassan, Landstinget och Timrå Gymnasium är delaktiga i

arbetsmarknadstorget. De finnas med i olika samverkansgrupper och finns tillgängliga för konsultation, de har inte någon arbetsplats på arbetsmarknadstorget. För personalen på Arbetsmarknadstorget blir det ett nära samarbete och lärande mellan de olika myndigheterna. Personalen arbetar efter gemensamma handlingsplaner och rutiner. Förväntningen är att Arbetsmarknadstorget ska leda till en nära samverkan och ett lärande mellan personal inom de olika verksamheterna, som i sin tur leder till bästa utnyttjande av de resurser som finns tillgängliga för de personer vi möter i våra verksamheter.
Målet är att;

- Förankra nya rutiner och arbetssätt hos all personal
- Att hitta samsyn i våra gemensamma frågor
- Att minst 30 % av deltagarna, efter avslutad tid på Arbetsmarknadstorget, går vidare till arbete.
- Att minst 15 % av deltagarna, efter avslutad tid på Arbetsmarknadstorget, går vidare till studier.
- Att 100% av deltagarna efter avslutad tid på Arbetsmarknadstorget har en egen upplevelse av att ha fått ett gott stöd som hjälpt dem på vägen mot egen försörjning.

Strukturpåverkande insatser/stödjande av samverkan som beviljats medel

Vägen ut för sjukskrivna - 0-placerade som uppbär ekonomiskt bistånd
Projektägare: Timrå kommun
Projekttid: februari 2018 - januari 2020
Samordningsförbundet Härnösand Timrå finansierar insatsen med 638 000 kr under 2019.

Antalet sjukskrivna med försörjningsstöd är en stor målgrupp som uppbär långvarigt bistånd. Resurser behövs för att kunna kartlägga, initiera och aktivt arbeta med personerna. Vägen till självförsörjning är individuell och kräver resurser.
Syftet med projektet är att öppna upp för samordnade insatser till målgruppen som saknar SGI och personer som är utförsäkrade från Försäkringskassan och det sker genom att utveckla metoder och arbetssätt. Grundläggande rutiner för hur arbetet ska se ut finns inte dag och resurser för att jobba aktivt med personerna saknas också. Där ser socialtjänsten ett behov av att en utsedd person arbetar med denna målgrupp för att utveckla rutiner och som kan ge ett närmare stöd gentemot målgruppen. Socialtjänsten ser stora vinster med att placera utsedd handläggare på arbetsmarknadstorget där kommunen, Regionen, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen är samverkande parter.
Handläggaren identifierar personerna, har en aktiv planering, samordning, etablera kontakter med berörda parter, som kan fortgå efter projekttiden samt att handleda övriga socialsekreterare vid behov. Kontinuerliga träffar kommer att genomföras mellan den utsedda handläggaren och övriga socialsekreterare för att sprida arbetssätt med målgruppen. Samverkan med representanter från kommunen, Regionen, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen kommer att ske löpande.
Målet är att;

- Förbättra samarbetet kring målgruppen med berörda parter.
- Minst 50 personer ska handläggas av utsedd handläggare per år.
- Minst 25 personer ska ha blivit självförsörjande eller ha en aktiv planering med annan part.
- Att målgruppen får de stöd de behöver och har rätt till.

NS MH LAPL HS

Ett fullvärdigt liv för 0-placerade
Projektägare: Härnösands kommun
Projekttid: juni 2018 – december 2019
Samordningsförbundet Härnösand Timrå finansierar insatsen med 559 000 kr under 2019.

De som är sjukrivna utan ersättning från Försäkringskassan får idag inte tillräckligt stöd från samhällsaktörerna för återgång i arbete. Resurserna är ibland uttömda från de olika myndigheternas sida och sjukskrivna utan ersättning befinner sig i ett permanent utanförskap. Särskilda resurser behövs för att aktivt arbeta med sjukskrivna inom socialtjänsten för att de ska få bästa möjliga rehabilitering och möjlighet till arbetsträning. Samarbetet och kompetensen kring målgruppen behöver utvecklas mellan socialtjänsten, Försäkringskassan, Regionen och Arbetsförmedlingen. Arbetet genomförs av två socialsekreterare och därutöver är handläggare med rehabiliteringsansvar inom Arbetsförmedlingen viktiga aktörer samt läkare och koordinatorer på vårdcentralerna. Efter en kartläggning tillsammans med den enskilde, vårdcentral eller annan vårdgivare samt arbetsförmedlingen bedöms behov av arbetsrehabiliterande åtgärder och/eller deltagande i kommunens jobbsatsning. Vid denna förlängning av projektet skapas förutsättningarna för att de utvecklande metoderna ska kunna implementeras på ett bättre sätt inom de samverkande myndigheterna. Projektet ska i slutfasen fokusera på ett framtida förbättrat samarbete mellan aktuella aktörer, för att sjukskrivna utan ersättning ska få bättre rehabiliteringsinsatser.
Målet är att;

- Implementera framtagna metoder som passar för samverkansparterna.
- Högre självförsörjningsgrad bland gruppen som är sjukskrivna och uppbär ekonomiskt bistånd.

Nya samarbetsformer med primärvården i Timrå
Projektägare: Försäkringskassan
Projekttid: 1 april 2018 – 31 december 2019.
Samordningsförbundet Härnösand Timrå finansierar insatsen med 514 000 kr under 2019.

I Timrå kommun ligger sjukpenningtalet på 15,9 i september 2017 (kvinnor 21,7 och män 10,6). För att nå regeringens mål på 9,0 dagar i december 2020 krävs att vi samlar kraft och hittar nya vägar att samarbeta på för att sjukskrivningarna ska bli färre och kortare.
Syftet med projektet är att genom att utveckla samarbetsformer och arbetssätt organisationerna emellan, förebygga arbetsoförmåga, främja tidig arbetsåtergång och förkorta sjukfall. I förlängningen syftar projektet till att fler personer ska komma ut i arbete och att vi tar tillvara den arbetskraft som finns bland de sjukskrivna.
Handläggare från Försäkringskassan kommer att sitta en dag per vecka på vårdcentralen och rehabiliteringskoordinatorn på vårdcentralen kommer vid dessa tillfällen att vara tillgänglig för samarbete. Även handläggare från Arbetsförmedlingen kommer att vara på vårdcentralen en gång varannan vecka.
Målet är att;
Utarbeta en arbetsmetod som leder till att antalet sjukskrivningar minskar och att pågående sjukskrivningar blir kortare samt att nya sjukfall tidigt får en hållbar planering för återgång i arbete.

1.4 Måluppfyllelse och resultat

1.4.1 Mål för förbundets verksamhetsarbete

Mål	Måluppfyllelse och kommentar
- Ge stöd till att utveckla strukturella samverkan mellan samverkans-parterna.	*Uppfyllt mål* Förbundet har under 2019 beviljat medel till tre insatser som bl a har arbetat med kartläggning, metod- och kunskaps-utveckling samt utveckling av samverkansformer mellan de inblandade medlemsorganisationerna. Stöd till utveckling av den strukturella samverkan sker även kontinuerligt på styrelsemötena samt i utvecklingsgruppen. Verkställande tjänsteman deltar i och stödjer de aktuella projektens styrgrupper.
- Verka för att parterna ska få ökad kunskap om respektive parts uppdrag och ansvarsområde i syfte att identifiera hinder	*Uppfyllt mål* Utvecklingsgruppen har under året tillsammans genomfört behovsinventering och de har fortlöpande diskussioner om de olika uppdrag parterna har för att kunna identifiera hinder som föreligger mellan parterna och hitta de samverkanshinder som det bör fokuseras på inför kommande verksamhetsår.
- Medlemssamråd med förbundets huvudmän	*Uppfyllt mål* Medlemssamråd genomfördes under våren 2019 tillsammans med samordnings-förbundet i Sundsvall och Ånge.
- Anordna Finsamutbildning för nya styrelsen	*Uppfyllt mål* Förbundet genomförde tillsammans med de övriga förbunden i länet en gemensam Finsamutbildning för den nya styrelsen och utvecklingsgruppen under våren 2019.

1.4.2 Förbundets mål för finansierade insatser

Mål	Måluppfyllelse och kommentar
Ökad samverkan mellan projektets/insatsens aktuella parter efter avslutade projekt/insats.	*Delvis uppfyllt mål* Styrelsen har under 2019 tagit fram en mall för slutrapportering av projekt/insats, där de aktuella parterna gemensamt redovisar resultatet samt analyserar vilka effekter insatsen har bidragit till. I de avslutade insatserna under 2019 så framgår det i de genomförda analyserna att samverkan har utvecklats, men i vissa fall inte med samtliga aktuella parterna. Utförligare beskrivning framgår i bilagorna 1-5.

I de individinriktade insatserna ska deltagarnas förmåga till att nå arbetsmarknaden stärkas.	*Uppfyllt mål* Styrelsen bedömer att resultaten av insatserna, visar på att deltagarnas förmåga till att nå arbetsmarknaden har stärkts. Utförligare beskrivning framgår i bilagorna 1-5.

1.4.3 Förbundets finansiella mål

Mål	**Måluppfyllelse och kommentar**
Överskott av kapital skall följa Nationella rådets rekommendation, dvs att inte överstiga 20% av intäkterna.	*Uppfyllt mål* Förbundets egna kapital överstiger inte 20% av intäkterna för 2019.
Förbundet ska vara självfinansierat genom sina medlemsavgifter och får inte teckna lån eller krediter	*Uppfyllt mål*
Verksamheten ska bedrivas inom den budgetram som beslutats av styrelsen	*Ej uppfyllt mål* I 2019 års budget tog styrelsen beslut om att använda 130 000 kr av det egna kapitalet för att kunna finansiera inkomna ansökningar, därav lades det inte en budget i balans, utan ett budgeterat resultat på – 130 000 kr. Eftersom ett av projekten avslutades i förtid medförde det att förbundet inte gjorde ett minusresultat.

1.4.4 Uppföljning och resultat för individinriktade insatser

De två individinriktade insatserna har tillsammans nått ut till sammanlagt 567 personer under 2019 och av dessa har 90 deltagare avslutats.

Deltagaren avslutat till:	**Kvinnor**	**Män**
19 personer gått till arbete	9	10
14 personer har gått till studier	8	6
15 personer har fortsatta planeringar med AF eller FK	9	6
3 personer har beviljats sjukersättning av Försäkringskassan	3	
2 personer har beviljats daglig verksamhet	1	1
5 personer har blivit sjukskrivna	3	2
7 personer har avslutats pga missbruk/misskötsamhet/återtagit samtycke	2	5
1 person har gått i ålderspension		1
3 personer har flyttat från kommunen	2	1
19 personer har avslutats pga annat *	13	6
1 person har påbörjat SFI studier		1
1 Föräldraledighet	1	
Totalt	**51**	**39**

* T ex åter till försörjningsstöd, skrivit ut sig själv, fortsatt planering med sjukvården.

Måluppfyllelse för de individinriktade insatserna

Insats/projekt samt dess mål	Har målet uppnåtts?	Utfall/resultat för respektive mål
Arbetsmarknadstorget Timrå		*För utförligare beskrivning se bilaga 1*
De egna satta projektmålen: 1. Att förankra nya rutiner och arbetssätt hos all personal	1. Ja och nej	1. Det har förankrats nya rutiner mellan Lärande och arbete och försörjningsstöd, ej med övriga.
2. Att hitta samsyn i våra gemensamma frågor	2. Ja och nej.	2. De har nåtts en samsyn mellan Lärande och arbete och försörjningsstöd.
3. Att minst 30 % av deltagarna, efter avslutad tid på Arbetsmarknadstorget, går vidare till arbete.	3. Ja	3. 33% har avslutats mot lön.
4. Att minst 15 % av deltagarna, efter avslutad tid på Arbetsmarknadstorget, går vidare till studier.	4. Ja	4. 28% har avslutats mot studier.
5. Att 100 % av deltagarna efter avslutad tid på Arbetsmarknadstorget har en egen upplevelse av att ha fått ett gott stöd som hjälpt dem på vägen mot egen försörjning.	5. Oklart	5. Under 2019 följdes inte detta mål.
Nyanlända kvinnor till arbete		*För utförligare beskrivning se bilaga 2*
De egna satta projektmålen: 20 kvinnor ska inom två år få anställning hos externa arbetsgivare.	Ej ännu uppnåtts, dock pågår insatsen tom 31 mars 2020	De som har varit inskrivna i projektet har kommit ut i någon form av sysselsättning bl a genom praktik, arbetsträning och subventionerade anställningar. Hittills har 21 kvinnor avslutats (projektet pågår tom 31 mars 2020).

1.4.5 Uppföljning och resultat för strukturövergripande insatser

Insats/projekt samt dess mål	Har målet uppnåtts?	Utfall/resultat för respektive mål
Nya samarbetsformer med primärvården i Timrå		*För utförligare beskrivning se bilaga 3*
De egna satta projektmålen: Utarbeta en arbetsmetod som leder till att antalet sjukskrivningar minskar och att pågående sjukskrivningar blir kortare samt att nya sjukfall tidigt får en hållbar planering för återgång i arbete.	Ja	Antalet sjukskrivna på Timrå vårdcentral har mer än halverats från 2017 tom 2019. Vårdcentralens tidiga kontakter med arbetsgivare har också lett till att sjukskrivningar har kunnat undvikas. Heltidssjukskrivningar har minskat. Sjukpenningtalet för Timrå som boendekommun har minskat.
Ett fullvärdigt liv för 0-placerade		*För utförligare beskrivning se bilaga 4*
De egna satta projektmålen: 1. Implementera framtagna metoder som passar för samverkansparterna.	Ja	1. Ett nytt arbetssätt när det gäller samverkan mellan socialtjänst, AF och primärvård samt öppenpsykiatrin har implementerats gällande sjukskrivna.
2. Högre självförsörjningsgrad bland gruppen som är sjukskrivna och uppbär ekonomiskt bistånd.	Ja	2. Det har gett resultat i form av högre självförsörjningsgrad genom anställningar och fler beviljade sjukersättningar
Vägen ut för sjukskrivna 0-placerade som uppbär ekonomisk ersättning		*För utförligare beskrivning se bilaga 5*
De egna satta projektmålen: 1. Förbättrat samarbete angående målgruppen med berörda parter som socialtjänsten, Regionen, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och AME.	Både ja och nej	1. Insatsen har bidragit till ökad kontakt med primärvård/regionen, kommunens arbetsmarknadsenhet och initialt med Arbetsförmedlingen. Kontakt med Försäkringskassan har ej uppnåtts.
2. Minst 50 personer ska handläggas av utsedd handläggare per år.	Nej	2. 37 personer har under perioden 180201-190130 ingått i målgruppen. 15 personer under perioden 190201-191015.
3. Minst 25 personer ska ha blivit självförsörjande eller har en aktiv planering med annan part per år.	Nej	3. 18 personer under perioden 180201-190130 och 13 personer under perioden 190201-191015.

4. Att målgruppen får det stöd de behöver och har rätt till.	Ja	3. Målgruppen har fått stöd i kontakter med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen samt möjlighet till arbetsträning.

1.4.6 Ekonomiska resultat

För 2019 års verksamhet fick samordningsförbundet Härnösand Timrå 3 776 000 kr i driftsbidrag från huvudmännen, tillsammans med det egna kapitalet förfogade förbundet över 4 287 000 kr. Detta är en minskning jämfört med 2018, då förbundet fick 3 844 000 kr driftsbidrag från huvudmännen.

I budgeten för 2019 beslutade styrelsen att använda 2019 års driftsbidrag samt att även använda 130 000 kronor från det egna kapitalet för att kunna bevilja medel till de ansökningar som inkommit.

Avvikelse

I budgeten var det för projekt/insatser budgeterat 2 960 000 kronor, utfallet för insatserna blev totalt 2 828 000 kr. Det var ett projekt som avslutades i förtid vilket medförde att 132 000 kronor inte användes av det avsatta medlet för projekt/insatser.

Kostnaden för köp av verkställande tjänsteman från Försäkringskassan samt 10 % ekonomitjänst från Timrå kommun, blev 5 000 kronor högre än budgeterat, vilket har sin förklaring i löneökningar samt att nytt avtal skrivits med Timrå kommun om tjänsteköp av ekonomi och lönehantering, vilket innebar en ökad kostnad.

Kostnaden för styrelsearvode blev 6 000 kronor högre än budgeterat och det beror på att flera av ledamöterna i den nya styrelsen är i arbetsför ålder, vilket medför ett ökat arvode på grund av deras förlorade arbetsförtjänst.

Kostnaden för kompetens och utveckling blev under 2019, 25 000 kr mindre på grund av att varken verkställande tjänsteman eller styrelseledamöter deltog i alla konferenser som det var budgeterat för under året.

I stället för att göra ett minusresultat under 2019, så redovisar förbundet ett plusresultat på 69 000 kronor för 2019 samt ett eget kapital vid årets slut på 580 000 kronor.

1.5 Styrelsens arbete under året

Styrelsen

Styrelsen har under året haft 6 protokollförda styrelsesammanträden. Styrelsens ordförande deltog i början av året på ordförandekonferensen anordnad av NNS, nationella nätverket för samordningsförbund.

Den 16 maj genomfördes medlemssamråd tillsammans med Samordningsförbunden i Sundvall och Ånge. Huvudmännen fick då möjlighet att ställa frågor om förbundens verksamhet och årsredovisning samt ha en övergripande dialog om förbundens verksamhet och framtida inriktning. Styrelsen hade tillsammans med utvecklingsgruppen, den 13 september ett seminarium där uppföljning av förbundets arbete genomfördes samt diskussion om hur uppföljning och utvärdering av insatser samt spridning av resultat ska genomföras framöver. Verkställande tjänsteman lämnade ett förslag på en mall för slutrapport där insatsägaren tillsammans med övrig/a förbundsmedlemmar som deltar i projektet tillsammans redovisar resultat och utfall samt analyserar effekterna av insatsen. Vidare arbetades det fram nytt mätbart mål gällande individinriktade insatser, utöver det gjordes planering av det framtida arbetet i förbundet och diskussion fördes kring kommande prioriteringar.

Styrelsen har under året gått igenom samt reviderat dokumentet risk- och väsentlighets-analys. Vid internkontrollen gick styrelsen igenom de löpande rutinerna enligt intern-kontrollplanen för 2019. Vid uppföljning av utbetalningsrutiner framkommer att den följs. Stickprovskontroll har gjorts på ett ärende, och det framkommer ingen avvikelse från rutinen kring utbetalning av arvode. Ordförande har tittat på diariet och inte funnit någon brist. Det finns en attestrutin upprättad och vid stickprov efterföljs denna.
Styrelsen har under året fått kontinuerliga rapporter om hur samverkansarbetet inom förbundets verksamhetsområde utvecklas genom att verkställande tjänsteman sitter med i de olika styrgrupperna för insatserna. Insatserna lämnar delårsrapport och slutrapporter samt ger muntlig information på styrelsemöte.

Styrelsen har under verksamhetsåret 2019, fr o m 1 april, bestått av följande ledamöter:

Ordinarie

Lars Kempe, ordf.	Timrå kommun
Nina Skyttberg, vice ordf.	Härnösands kommun
Hans Skimmermo	Arbetsförmedlingen
Mats Höglund	Region Västernorrland
Anna Reinholdsson Lundberg	Försäkringskassan

Ersättare

Sven-Åke Jacobson	Timrå kommun
Margareta Tjärnlund	Härnösands kommun
Mikael Eriksson	Arbetsförmedlingen
Robert Thunfors	Region Västernorrland
Jessica Näs	Försäkringskassan

Revisorer
Förbundets räkenskaper och årsredovisning samt styrelsens förvaltning ska granskas av en revisor för varje förbundsmedlems räkning. Revisorer utses i övrigt i enligt med bestämmelserna i 25§ i lagen om finansiell samordning (2003:1210) av rehabiliteringsinsatser mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, kommun och region.

Verkställande tjänsteman
Förbundet har en verkställande tjänsteman vars uppgift är att leda arbetet inom förbundet utifrån styrelsens anvisningar. Verkställande tjänsteman är anställd av Timrå kommun, men tjänsten köps av förbundet. Förbundet har köpt 10 % tjänst för ekonomistöd av Timrå kommun.
Verkställande tjänsteman har under året skött kallelser, protokoll och mötesanteckningar gällande förmöten och styrelsemöte. Verkställande tjänsteman har deltagit vid mötena i utvecklingsgruppen, förberett dess ärenden samt sammanställt minnesanteckningar. Även deltagit vid möten i beredningsgrupperna och i projektens styrgrupper. Verkställande tjänsteman har under året deltagit i Folkhälsoträffar anordnade av länsstyrelsen samt suttit med i analysgrupp med folkhälsoplanerare vid Region Västernorrland.
Samtliga länets förbundschefer/verkställande tjänsteman träffas en gång i månaden på samverkansmöte, vilket medför kunskapsutbyte samt bidrar till utveckling av den finansiella samordningen. Förbundet ingår även i ett större nätverk bestående av förbund i Norrland, där det anordnas en lunch- till lunchkonferens en gång per år för erfarenhetsutbyte samt

utvecklande diskussioner. Utöver detta har verkställande tjänsteman deltagit i konferenser och utbildningar som varit viktiga för fortsatt arbete.
Verkställande tjänsteman har tillsammans med kollegorna i länets samordningsförbund anordnat en inspirationsdag för ägarrepresentanter, förbundens styrelser, chefsgrupper, politiker samt övriga nyckelpersoner hos länets kommuner, Region Västernorrland, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.
Verkställande tjänsteman har under året varit och informerat om förbundet och dess verksamhet i arbetslivsnämnden i Härnösands kommun samt i socialnämnden i Timrå kommun.

Utvecklingsgruppen
På tjänstemannanivå finns utvecklingsgruppen. Syftet med gruppen är att fördjupa samverkan, skapa ökad förståelse och kunskap mellan myndigheterna, identifiera hinder för samverkan och därefter strategisk planera samverkande välfärdsinsatser för de behov som föreligger. Utvecklingsgruppens uppgift är även att fungera som en länk mellan förbundet och den egna organisationen.
Utvecklingsgruppen har under 2019 bestått av tjänstemannarepresentanter i beslutande ställning från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Västernorrland, Härnösand och Timrå kommun. Gruppen har under året haft 5 möten. Under mötena har diskussioner skett för att identifiera hinder för samverkan och därefter strategiskt planera samverkande insatser för de behov som föreligger. Gruppen har granskat de ansökningar som kommit in och gett rekommendationer till styrelsen för kommande beslut. Utvecklingsgruppen har dessutom under året haft gemensamt möte med styrelsen bland annat med syftet att planera verksamheten för 2020 utifrån de inringade behoven.

Beredningsgrupp
Beredningsgrupperna består av tjänstemän från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Västernorrland samt Härnösand och Timrå kommun. Gruppernas uppgift är att bereda ärenden för aktualisering till de finansierade projekten, samt att kartlägga samverkansbehov.
Beredningsgrupperna har under 2019 bestått av tjänstemän från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Västernorrland samt Härnösand och Timrå kommun. Eftersom förbundet består av två kommuner finns en beredningsgrupp i varje kommun för att på bästa sätt kunna fånga upp de lokala behov som finns inom den egna kommunens geografiska område.

2. Driftsredovisning

Belopp tkr	Utfall jan-dec 2019	Aktuell budget jan-dec 2019	Avvikelse utfall – budget	Bokslut helår 2018
Nettokostnad	-3 742	-3 906	164	-4 140
Bidrag/intäkt	3 811	3 776	35	3 844
Resultat	69	-130	199	-296
Utgående eget kapital	581	377	204	511
Likvida medel	911	877	34	1 820

3. Resultaträkning

Resultaträkning

Belopp i kr.	Not	2019-01-01 -2019-12-31	2018-01-01 -2018-12-31
Verksamhetens intäkter	1	3 776	3 844
Verksamhetens kostnader		-3 742	-4 140
Avskrivningar		0	0
Verksamhetens nettokostnad		**34**	**-296**
Verksamhetens resultat			
Finansiella intäkter	1	35	0
Finansiella kostnader		0	0
Resultat efter finansiella poster		**69**	**-296**
Extraordinära poster		0	0
Årets resultat		**69**	**-296**

4. Balansräkning

Balansräkning

Belopp i kr.	Not	2019-12-31	2018-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgång		0	0
Omsättningstillgångar			
Fordringar	2	210	76
Kassa och bank		911	1 820
Summa omsättningstillgångar		**1 121**	**1 896**
Summa tillgångar		**1 121**	**1 896**
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Årets resultat		69	-296
Övrigt eget kapital		511	807
Avsättning			
Avsättningar för pensioner		0	0
Skulder			
Långfristiga skulder		0	0
Kortfristiga skulder	3	540	1 385
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**1 121**	**1 896**
Ansvarsförbindelser		0	0

5. Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys, den löpande verksamheten

Belopp i kr.	2019-12-31	2018-12-31
Årets resultat	69	-296
Justering för ej likviditetspåverkande poster	0	0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	**69**	**-296**
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-133	-10
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-846	204
Kassaflöde för den löpande verksamheten	**-979**	**194**
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**0**	**0**
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**0**	**0**
Årets kassaflöde	**-909**	**-102**
Likvida medel vid årets början	1 820	1 922
Likvida medel vid årets slut	911	1 820

6. Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen (1997:614) om kommunal redovisning i tillämpliga delar.
Enligt Lag (2003:1210) om finansiell samordning 21 § så skall samordningsförbunden bland annat ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Budgeten skall upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får dock göras om det finns synnerliga skäl. (SFS 2004:775).

Tillgångar och skulder har värderats till anskaffningsvärde

Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed, det innebär att inkomster och utgifter har bokförts på de perioder som de intjänats respektive förbrukats.

Medlemsavgifter har bokförts i den period de avser.

Nedlagda insatskostnader redovisas i resultaträkningen.

Finansieringsanalys upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in eller utbetalningar.

Förbundet har ingen egen anställd personal och har därför inga egna avsättningar för pension. Verkställande tjänsteman köps av Försäkringskassan genom avtal och Försäkringskassan hanterar löner och lönebikostnader, däribland pensioner.

7. Noter

Not 1. Verksamhetens intäkter

	2019-12-31	2018-12-31
Driftbidrag från staten	1 888	1 922
Driftbidrag från Timrå kommun	472	480
Driftbidrag från Härnösands kommun	472	480
Driftbidrag från Region Västernorrland	944	961
Finansiella intäkter	35	0
Summa	**3 811**	**3 844**

Not 2. Fordringar

	2019-12-31	2018-12-31
Momsfordran	124	76
Förutbetalda kostnader	86	0

Not 3. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2019-12-31	2018-12-31
Leverantörsskulder	353	0
Upplupna kostnader	187	1 386

8. Eventuella tilläggsupplysningar

Sammanställning av utfall och budget 2019

Insatser	**Budget 2019**	**Utfall 2019**	**Differens**
Arbetsmarknadstorget Timrå	450	450	0
0-placerade Timrå	638	505	133
Nya samarbetsformer med primärvård	514	514	0
0-klassade Härnösand	559	559	0
Nyanlända kvinnor till arbete	800	800	0
Summa insatser	**2 960**	**2 828**	**133**
Styrelse	60	66	-6
Kansli	775	780	-5
Summa kansli och styrelse	**835**	**846**	**-11**
Övriga kostnader	**111**	**69**	**42**
Totalt			
Intäkter/medlemsavgifter	0	0	0
EU-medel och andra bidrag	3 776	3 776	0
Intäkter/övriga intäkter	0	0	0
Finansiella intäkter/kostnader	0	35	35
Resultat			

HS

9. Styrelsens beslut

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning.

Ort och datum: Hemsand 200320

Lars Kempe
Ordförande

Nina Skyttberg
Vice ordförande

Anna Reinholdsson Lundberg
Ledamot

Mats Höglund
Ledamot

Hans Skimmermo
Ledamot

Bilaga

Bilaga 1 Slutrapport, Arbetsmarknadstorget Timrå
Bilaga 2 Delrapport, Nyanlända kvinnor till arbete
Bilaga 3 Slutrapport, Nya samarbetsformer med primärvården i Timrå
Bilaga 4 Slutrapport, Ett fullvärdigt liv för 0-placerade
Bilaga 5 Slutrapport, Vägen ut för sjukskrivna – 0-placerade utan ekonomisk ersättning

Revisionsberättelse

för Samordningsförbundet Härnösand-Timrå, org. nr 222000-2055.

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Samordningsförbundet Härnösand-Timrå för år 2019.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat för året enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att resultaträkningen och balansräkningen för förbundet fastställs.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera förbundet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett förbund inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat. 45

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt förbundsordning

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Samordningsförbundet Härnösand-Timrå för år 2019.

Vi tillstyrker att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Vi bedömer även sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Härnösand-Timrå har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och att den interna kontrollen har varit tillräcklig samt att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för förbundets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Sundsvall den 17 april 2020

KPMG AB

Lars Skoglund
Auktoriserad revisor

§ 82

Dnr 2020-000191 1.1.2.1

Årsredovisning 2019 - Räddningstjänst Höga Kusten Ådalen

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att godkänna årsredovisningen 2019 för Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen, samt

att bevilja direktionen och de enskilda ledamöterna i Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen ansvarsfrihet för år 2019.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Jäv

På grund av jäv deltar inte Anders Gäfvert (M), Ingemar Ljunggren (M) och Ingemar Wiklander (KD) i handläggningen i detta ärende.

Bakgrund

Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen har upprättat årsredovisning och lämnat in revisionsberättelse för 2019. Revisionen har granskat och godkänt årsredovisningen samt tillstyrkt att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen och dess enskilda ledamöter.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse, 2020-05-14

Årsredovisning 2019 Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen

Revisionsberättelse för år 2019, Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen

Rapport bokslut och årsredovisning 2019-12-31

Budget för Revisionen Räddningstjänsten Höga Kusten

_____

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2020-05-14

Dnr
KS/2020-000191

Kommunstyrelseförvaltningen
Jeanette George, 0611 34 80 16
jeanette.george@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Årsredovisning 2019 - Räddningstjänst Höga Kusten Ådalen

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna årsredovisningen 2019 för Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen, samt

att bevilja direktionen och de enskilda ledamöterna i Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen ansvarsfrihet för år 2019.

Beskrivning av ärendet

Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen har upprättat årsredovisning och lämnat in revisionsberättelse för 2019. Revisionen har granskat och godkänt årsredovisningen samt tillstyrkt att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen och dess enskilda ledamöter.

Beslutsunderlag

Revisionsberättelse för år 2019, Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen

Rapport bokslut och årsredovisning 2019-12-31

Petra Norberg
Tf. kanslichef

Jeanette George
Kommunsekreterare

DocuSign Envelope ID: F03C9C36-4B9D-4C8B-9BDB-481885D6046

Revisorerna i Räddningstjänsten Höga kusten - Ådalen kommunalförbund

Datum 2020-03-27

Till kommunfullmäktige i

Härnösands kommun

Kramfors kommun

Sollefteå kommun

Revisionsberättelse för år 2019

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen (organisationsnummer 222000-1354) av dess direktion. Granskningen har utförts av sakkunnig som biträder revisorerna.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse".

Vi bedömer sammantaget att direktionen för Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer att sex av de sju målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi åberopar bifogade rapporter.

2020-03-27

DocuSigned by: 54CB0DCBF81A400...
Lennart Hallberg
Ordförande

DocuSigned by: Martin Nilsson D88B22CAA414CF...
Martin Nilsson

DocuSigned by: Sigfrid Tjärnlund 09F40360FBD04A9...
Sigfrid Tjernlund

Bilagor: De sakkunnigas rapporter

KPMG
Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31
Räddningstjänsten Höga –Kusten Ådalen
2020-03-27

Innehåll

Sammanfattning och rekommendationer

Inledning

Förvaltningsberättelsen

Redovisningsprinciper

Mål för god ekonomisk hushållning

Finansiella mål

Verksamhetsmål

Balanskrav

Resultaträkning

Balansräkning

Kassaflödesanalys

Drifts- och investeringsredovisning

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Sammanfattning och rekommendationer

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Räddningstjänsten Höga – Kusten Ådalen har KPMG granskat kommunalförbundets årsredovisning för räkenskapsåret 2019. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Kommunalförbundets revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Årsredovisningen

Vi har granskat årsredovisningen och vi har inte funnit några väsentliga felaktigheter i denna. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed.

Vi har granskat balanskravsavstämningen och inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Baserat på vår granskning av årsredovisningen lämnar vi följande rekommendationer:

- att deltidsorganisationen redovisas i uppgiften om årsarbetare för att ge en mer rättvisande bild av all personal inom organisationen.
- att beskrivande texter gällande bl a god ekonomisk hushållning vidareutvecklas i förvaltningsberättelsen.
- att förbundet går igenom och klassificerar hyresavtal utifrån rekommendationen om finansiell leasing.

Underlag för revisorernas bedömning utifrån direktionen mål

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige eller direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med god ekonomisk hushållning.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som direktionen uppställt.

Vi delar kommunalförbundets bedömning att sex av de sju målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

KPMG 2020-03-27

Lars Skoglund
Auktoriserad revisor

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Inledning

Bakgrund

Vi har av revisorerna i Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen fått i uppdrag att granska årsredovisningen för perioden 2019-01-01—2019-12-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunalförbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed i kommuner och regioner. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) (LKBR), började gälla från och med 1 januari 2019.

Syfte och revisionsfråga

Revisorerna ska enligt KL pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige/direktionen beslutat om.

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- ❑ Kommunalförbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed i kommuner och regioner
- ❑ Resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som direktionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till respektive kommunfullmäktige. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas årsredovisningen.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR (Sveriges kommuner och regioner) och Skyrev Sveriges kommunala yrkesrevisorer). Det innebär att vi genomfört en granskning för att bedöma om årsredovisningen innehåller väsentliga felaktigheter.

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- ➢ Årsredovisningen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut
- ➢ Räkenskaperna innehåller några väsentliga felaktigheter
- ➢ Resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål direktionen beslutat.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Inledning

Avgränsning

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av god revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev. Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkningen
- Balansräkningen
- Kassaflödesanalysen
- Noter
- Drift- och investeringsredovisning
- Sammanställd räkenskaper

Granskningen har skett utifrån väsentlighet och risk. Vi har därför granskat ett urval av underlag utifrån en väsentlighets- och riskbedömning.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen och vår granskning ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunalförbundets kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för år 2019. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen i syfte att inhämta tillräckliga revisionsbevis på motsvarande som för granskning av de finansiella delarna i årsredovisningen. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella uppgifterna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna, det vill säga vi granskar inte alla siffror i årsredovisningen.

Vad gäller avsättning och ansvarsförbindelse avseende pensionsåtagandet har vi förlitat oss på de uppgifter kommunalförbundet har erhållit från pensionsadministratören KPA/Skandia. Vi har i vår granskning inte gjort någon aktuariell granskning.

KPMG

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Inledning

Revisionskriterier och metod

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer:

- Kommunallag (KL) och lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Direktion- och fullmäktigebeslut

Vi har bedömt om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av direktionen beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av direktionen beslutade målen
- Stickprovsvis granskat specifikationerna till årsbokslutet med tillhörande underlag för avstämning och verifiering av väsentliga balansposter i den omfattning som krävs som underlag för bedömning av direktionens finansiella mål
- Översiktlig analys av resultaträkningen

Granskning har skett av bilagor och specifikationer till årsredovisningen.

Vi har även bedömt kommunalförbundets ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnad av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenlig med de mål för god ekonomisk hushållning som direktionen beslutat om.

Vidare har vi också inom ramen för granskningen av årsredovisningen bedömt att uppdragen från direktionen och kommunfullmäktige är fullgjorda.

Ansvarig

Granskningen avser direktionens årsredovisning.

Rapporten är faktakontrollerad av räddningschef och controller.

KPMG

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Förvaltningsberättelsen

Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning 4 kap 1 § ska årsredovisningen innehålla

- förvaltningsberättelse
- resultaträkning
- balansräkning
- kassaflödesanalys
- noter
- driftredovisning
- investeringsredovisning
- sammanställda räkenskaper ska ingå i årsredovisningen om sådan upprättas enligt 12 kap 2 §.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla:

- Utveckling av verksamheten (LKBR 11:1)
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning (LKBR 11:2)
- Händelser av väsentlig betydelse (LKBR 11:3)
- Förväntad utveckling (LKBR 11:4)
- Väsentliga personalförhållanden (LKBR 11:5)
- Andra förhållanden av betydelse för styrning och uppföljning (LKBR 11:7)
- God ekonomisk hushållning (LKBR 11:8)
- Ekonomisk ställning (LKBR 11:9)
- Balanskravsresultat (LKBR 11:10), om negativt balanskravsresultat gäller LKBR 11:11
- Den kommunala koncernen (LKBR 11:12)
- Privata utförare (LKBR 11:13)

Sådana upplysningar som anges ovan ska även omfattas av sådan kommunal verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, dvs kommunalt koncernföretag (LKBR 2:5).

I RKRs rekommendation R15 Förvaltningsberättelsen står det tydligt att det ska framgå vilket sammanhållet avsnitt i årsredoviningen som utgör förvaltningsberättelsen. Vidare står det att förvaltningsberättelsen ska presenteras i omedelbar anslutning till resultat-, balansräkning och kassaflödesanalys.
Förvaltningsberättelsen ska innehålla följande huvudrubriker:

- Översikt över verksamhetens utveckling
- Den kommunala koncernen
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntad utveckling

KPMG

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Förvaltningsberättelsen

Ytterligare huvudrubriker, utöver de ovan nämnda, och underrubriker kan läggas till.

Vi har granskat att:

- ❑ Det tydligt framgår vad som är förvaltningsberättelse
- ❑ Förvaltningsberättelsen presenteras före men i omedelbar anslutning till resultaträkning, balansräkningen och kassaflödesanalys.
- ❑ Förvaltningsberättelsen följer LKBR
- ❑ Förvaltningsberättelsen följer RKR R15 Förvaltningsberättelse

Kommentar

Efter genomförd granskning bedömer vi att årsredovisningen i huvudsak omfattar den information som krävs enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning och RKR R15 Förvaltningsberättelse.

Vi noterar dock att:

— Beskrivande texter till bl a god ekonomisk hushållning bör vidareutvecklas.

— I förvaltningsberättelsens personaluppgifter ingår inte deltidsorganisationen. Vi anser att även dessa bör ingå för att ge en mer rättvisande bild över förbundets totala anställda.

KPMG

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Redovisningsprinciper

Från den 1 januari började den nya lagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) att gälla. Det innebar bland annat nya redovisningsprinciper och viss förflyttning från rekommendationer till lagtext samt värderingsregler.

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med LKBR och RKR:s rekommendationer.

I vår granskning har vi stickprovsvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med redovisningspersonal samt översiktlig avstämning av kommunalförbundets årsredovisning mot Rådet för kommunal redovisning gällande rekommendationer.

Kommentar

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att kommunalförbundet i huvudsak efterlever RKRs rekommendationer med vissa undantag.

När det gäller leasingavtal, RKR R5, är grunden att det är finansiell leasing som är mest vanlig och inte operationell. Även hyresavtal kan anses vara finansiella leasingavtal. Vi rekommenderar att kommunalförbundet går igenom avtalen och klassificerar dessa för att säkerställa att rekommendationen efterlevs.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Mål för god ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar). Lagstiftningen gäller även kommunalförbund.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige eller direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de beslutade målen.

Lagstiftaren ställer krav på att mål och riktlinjer av betydelse för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv ska upprättas. Dessa mål ska följas upp och kommenteras i samband med upprättandet av årsredovisning och delårsrapport.

Vi har granskat om:

- ❑ kommunalförbundet uppfyllt de av direktionen fattade finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning
- ❑ kommunalförbundet uppfyllt de av direktionen fattade verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning
- ❑ det vid avvikelser finns en beskrivning av åtgärdsförslag.

Kommentarer

Kommuner och Regioner ska för verksamheten ange mål och riktlinjer som har betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Vi konstaterar att samtliga mål uppnås, förutom målet gällande tillsyner. Åtgärder för att nå målet framgår av årsredovisningen.. Avstämning av resultatet har skett mot förbundets egna sammanställningar. För målet gällande att åka på samtliga insatser uppger Räddningschefen att ”Beslutet om att inte åka fattas om det behövs av räddningschef i beredskap och något sådant beslut har inte tagits för vår organisation under 2019”.

Avstämningar har skett mot förbundets egna förteckningar.

Direktionen konstaterar att sex av sju mål för god ekonomisk hushållning har uppnåtts. Vi gör ingen annan bedömning.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Finansiella mål

Mål fastställda av direktionen	Utfall	Bedömning enligt årsredovisningen
Årets resultat ska uppgå till minst 0,01 % av omsättningen	+ 4,4 mnkr	Målet anses uppfyllt
Årets avskrivning ska inte överskrida budgeterad avskrivning	Årets avskrivningar ca 300 tkr lägre än budget	Målet anses uppfyllt
Årets investeringar ska göras med eget kapital	Alla investeringar har skett med eget kapital	Målet anses uppfyllt

Vi gör ingen annan bedömning än direktionen.

KPMG

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Verksamhetsmål

Mål fastställda av direktionen	Utfall	Bedömning enligt årsredovisningen
Under 2019 ska 100 % av inkommande larm som definieras som räddningstjänst rendera i en insats	Organisationen har under året haft resurser för att kunna åka på samtliga insatser som inkommit till SOS och definierats som räddningstjänst.	Målet anses som uppfyllt
Minst 95 tillsyner ska utföras under året	78 tillsyner är utförda	Målet anses inte som uppfyllt
Minst 1 700 personer ska utbildas under året	3 086 vuxna utbildades i olika olycksförebyggande utbildningar	Målet anses som uppfyllt
Träffa minst 2 600 barn och ungdomar	3 536 barn och ungdomar har träffats i samband med utbildning och information	Målet anses som uppfyllt

Vi gör ingen annan bedömning än direktionen.

KPMG

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Balanskrav

Ett kommunalförbund ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Vi har granskat att:

- Kommunalförbundet uppfyller balanskravet
- Det vid eventuellt negativt resultat framgår när och på vilket sätt detta ska regleras
- Det framgår hur eventuellt tidigare års negativa resultat har reglerats
- Skälen till att inte reglera ett eventuellt negativt resultat framgår, i de fall direktionen beslutat om att sådan reglering inte ska ske

	Balanskravsresultat (tkr)	2019-12-31
Årets resultat enlig resultaträkningen		4 392
-	Samtliga realisationsvinster	- 92
+	Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-
+	Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-
+/-	Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-
+/-	Återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper	-
=	**Årets resultat efter balanskravsjusteringar**	**4 300**
-	Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-
+	Använda medel från resultatutjämningsreserv	-
=	**Balanskravsresultat**	**4 300**

Kommentar

Kommunalförbundet redovisar en avstämning av balanskravet enligt kommunallagen i förvaltningsberättelsen. I årsredovisningen står det att kommunens balanskravsresultat uppgår till 4,3 mnkr Förbundet har inga tidigare underskott att återställa.

I vår granskning av balanskrav har vi inte funnit några avvikelser.

KPMG

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	Not	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	1	7 370	17 359	6 667
Verksamhetens kostnader	2	- 78 516	- 88 020	- 81 781
Avskrivningar	3	- 3 513	- 3 710	- 3 800
Verksamhetens nettokostnader		**- 74 659**	**- 74 371**	**- 78 914**
Medlemsbidrag	4	79 924	78 588	79 924
Verksamhetens resultat		**5 265**	**4 217**	**1 010**
Finansiella kostnader	5	- 873	- 686	- 1 000
Resultat efter finansiella poster		**4 392**	**3 531**	**10**
Årets resultat	6	**4 392**	**3 531**	**10**

Enligt LKBR 5:1 ska resultaträkningen redovisa samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret.

Vi har granskat att:

- ❑ Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR
- ❑ Resultaträkningen i allt väsentligt redovisar årets externa intäkter och kostnader
- ❑ Noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster samt möjliggör avstämning mot balanskravet
- ❑ Resultaträkningen inte påverkas av väsentliga fel i periodisering

Kommentar

Vi har granskat resultaträkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Skillnaderna mellan 2018 och 2019 förklaras med att 2018 års bränder medförde ökade intäkter och kostnader.

Överskottet för år 2019 förklaras av bl a lägre pensionskostnader eftersom pensionsadministratören beräknat en lägre pensionsskuld.

KPMG

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Balansräkning

Balansräkning (tkr)	Not	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
- Maskiner och inventarier	*7*	18 456	21 345
Summa anläggningstillgångar		**18 456**	**21 345**
Omsättningstillgångar			
- Fordringar	*8*	6 248	18 867
- Kassa och bank	*9*	40 253	22 701
Summa omsättningstillgångar		**46 501**	**41 568**
SUMMA TILLGÅNGAR		**64 957**	**62 913**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	*10*	**17 836**	**13 444**
- Årets resultat		4 392	3 530
Avsättningar			
- Avsättningar för pensioner o likn. förpliktelser	*11*	31 248	32 869
Summa avsättningar		**31 248**	**32 869**
Skulder			
- Kortfristiga skulder	*12*	15 873	16 600
Summa skulder		**15 873**	**16 600**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		**64 957**	**62 913**
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER		**0**	**0**

KPMG

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Balansräkning

Enligt LKBR 6:1 ska balansräkningen redovisa kommunalförbundets samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Vi har granskat att:

- ❑ Balansräkningen är uppställd enligt LKBR
- ❑ Noter finns i tillräcklig omfattning
- ❑ Upptagna tillgångar, avsättningar och skulder i allt väsentligt existerar, tillhör kommunalförbundet och är fullständigt redovisade samt inte påverkas av väsentliga periodiseringsfel
- ❑ Tillgångar, avsättningar och skulder har i all väsentlighet värderats enligt principerna i LKBR
- ❑ Föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser
- ❑ Specifikationer och underlag till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning
- ❑ Årets resultat enligt balansräkning överensstämmer med resultaträkningen

Kommentar

Vi har granskat balansräkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Vi noterar att en större investering, som vid bokslutet var levererad men inte besiktigad, inte är aktiverad.

Pensionsåtagandet före år 1998 redovisas enligt uppgift hos respektive kommun.

KPMG

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Kassaflödesanalys

I kassaflödesanalysen ska in- och utbetalningar under räkenskapsåret redovisas enligt LKBR kap 8 1§.

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Enligt RKR:s rekommendation R13 Kassaflödesanslys ska räkenskapsårets kassaflöden i kassaflödesanalysen hänföras till följande sektorer:

- löpande verksamhet
- Investeringsverksamhet
- finansieringsverksamhet, och i förekommande fall
- bidrag till infrastruktur

Vi har granskat att:

- ❑ Kassaflödesanalysen uppfyller kraven i LKBR
- ❑ Följer RKR R13 Kassaflödesanalys
- ❑ Noter finns i tillräcklig omfattning
- ❑ Kassaflödesanalysens innehåll överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen

Kassaflödesanalys	2019	2018
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	4 392	3 531
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m.m.	1 800	4 777
	6 192	8 308
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	6 192	8 308
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar	12 619	-13 732
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder	-727	-2 212
Kassaflöde från den löpande verksamheten	18 084	-7 636
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-656	-5 493
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	124	–
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-532	-5 493
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	–	–
Kassaflöde från bidrag till infrastruktur	–	–
Årets kassaflöde	17 552	-13 129
Likvida medel vid årets början	22 701	35 830
Likvida medel vid årets slut	40 253	22 701

Kommentar

Vi har granskat kassaflödesanalysen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

KPMG

© 2020 KPMG AB. a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Drift och investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten.

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunalförbundet investeringsverksamhet.

En förändring mot tidigare år är att drifts- och investeringsredovisningen har flyttats från förvaltningsberättelsen till egen del i årsredovisningen. Enligt RKRs rekommendation R14 Drift- och investeringsredovisning ska utformningen av utfall kunna stämma av mot direktionens budget och plan för investeringsverksamheten. Vidare står det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av..

Vi har granskat att:

- ❑ Investeringsredovisningen visar kommunalförbundets totala investeringsverksamhet
- ❑ Investeringsredovisningen är uppställd enligt god redovisningssed
- ❑ Beloppen i investeringsredovisningen överensstämmer med bokföring
- ❑ Posterna i investeringsredovisningen är överförda till balansräkning och kassaflödesanalys
- ❑ Jämförelse med tidigare år görs
- ❑ Avvikelser i förhållande till budget och prognos har analyserats och kommenterats
- ❑ Investeringsredovisningen redovisas som egen del i årsredovisningen.

Kommentar

Kommunalförbundet anser att det inte finns behov av någon särskilt uppdelning på enheter utan har under driftsredovisningen kommenterat utfallet i resultaträkningen.

Investeringsredovisning ingår i årsredovisningen i enlighet med LKBR och rekommendation förutom jämförelse med tidigare år och prognos samt analyser vid avvikelser i förhållande till budget och prognos.

Vi har granskat investeringsredovisningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.

Document Classification: KPMG Confidential

DocuSign Envelope ID: 1664 7E65-483F-4F40-ADC9-83A2B85A97CA

Räddningstjänsten
Höga Kusten · Ådalen

Datum
2020-03-27

Revisionen

Till:
Direktionen

För kännedom:
Kommunfullmäktige i
Härnösand, Kramfors och
Sollefteå kommuner

Revisionsrapport "Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31"

KPMG har på uppdrag av förbundets revisorer granskat bokslut och årsredovisning per 2019-12-31. Syftet med granskningen är att bedöma om kommunalförbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god revisionssed i kommuner och landsting.

Revisionen vill uppmana kommunfullmäktige i respektive kommun att se över ekonomistyrning vad gäller mål för resultat och likviditet, varav den senare bedöms vara alltför hög i förbundet.

Med vänliga hälsningar

DocuSigned by:
Lennart Hallberg
54CB0DCBF81A400...
Lennart Hallberg
Ordförande

KPMG
Granskning av bokslut
och årsredovisning
per 2019-12-31
Räddningstjänsten Höga –Kusten Ådalen
2020-03-27

Innehåll

Sammanfattning och rekommendationer

Inledning

Förvaltningsberättelsen

Redovisningsprinciper

Mål för god ekonomisk hushållning

Finansiella mål

Verksamhetsmål

Balanskrav

Resultaträkning

Balansräkning

Kassaflödesanalys

Drifts- och investeringsredovisning

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Sammanfattning och rekommendationer

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Räddningstjänsten Höga – Kusten Ådalen har KPMG granskat kommunalförbundets årsredovisning för räkenskapsåret 2019. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Kommunalförbundets revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Årsredovisningen

Vi har granskat årsredovisningen och vi har inte funnit några väsentliga felaktigheter i denna. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed.

Vi har granskat balanskravsavstämningen och inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Baserat på vår granskning av årsredovisningen lämnar vi följande rekommendationer:

- att deltidsorganisationen redovisas i uppgiften om årsarbetare för att ge en mer rättvisande bild av all personal inom organisationen.
- att beskrivande texter gällande bl a god ekonomisk hushållning vidareutvecklas i förvaltningsberättelsen.
- att förbundet går igenom och klassificerar hyresavtal utifrån rekommendationen om finansiell leasing.

Underlag för revisorernas bedömning utifrån direktionen mål

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige eller direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med god ekonomisk hushållning.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som direktionen uppställt.

Vi delar kommunalförbundets bedömning att sex av de sju målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

KPMG 2020-03-27

Lars Skoglund
Auktoriserad revisor

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Inledning

Bakgrund

Vi har av revisorerna i Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen fått i uppdrag att granska årsredovisningen för perioden 2019-01-01—2019-12-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunalförbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed i kommuner och regioner. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) (LKBR), började gälla från och med 1 januari 2019.

Syfte och revisionsfråga

Revisorerna ska enligt KL pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige/direktionen beslutat om.

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- Kommunalförbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed i kommuner och regioner
- Resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som direktionen beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till respektive kommunfullmäktige. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas årsredovisningen.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR (Sveriges kommuner och regioner) och Skyrev Sveriges kommunala yrkesrevisorer). Det innebär att vi genomfört en granskning för att bedöma om årsredovisningen innehåller väsentliga felaktigheter.

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- Årsredovisningen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut
- Räkenskaperna innehåller några väsentliga felaktigheter
- Resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål direktionen beslutat.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Inledning

Avgränsning

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av god revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev. Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkningen
- Balansräkningen
- Kassaflödesanalysen
- Noter
- Drift- och investeringsredovisning
- Sammanställd räkenskaper

Granskningen har skett utifrån väsentlighet och risk. Vi har därför granskat ett urval av underlag utifrån en väsentlighets- och riskbedömning.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen och vår granskning ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunalförbundets kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för år 2019. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen i syfte att inhämta tillräckliga revisionsbevis på motsvarande som för granskning av de finansiella delarna i årsredovisningen. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella uppgifterna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna, det vill säga vi granskar inte alla siffror i årsredovisningen.

Vad gäller avsättning och ansvarsförbindelse avseende pensionsåtagandet har vi förlitat oss på de uppgifter kommunalförbundet har erhållit från pensionsadministratören KPA/Skandia. Vi har i vår granskning inte gjort någon aktuariell granskning.

KPMG

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Inledning

Revisionskriterier och metod

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer:

- Kommunallag (KL) och lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Direktion- och fullmäktigebeslut

Vi har bedömt om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av direktionen beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av direktionen beslutade målen
- Stickprovsvis granskat specifikationerna till årsbokslutet med tillhörande underlag för avstämning och verifiering av väsentliga balansposter i den omfattning som krävs som underlag för bedömning av direktionens finansiella mål
- Översiktlig analys av resultaträkningen

Granskning har skett av bilagor och specifikationer till årsredovisningen.

Vi har även bedömt kommunalförbundets ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnad av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenlig med de mål för god ekonomisk hushållning som direktionen beslutat om.

Vidare har vi också inom ramen för granskningen av årsredovisningen bedömt att uppdragen från direktionen och kommunfullmäktige är fullgjorda.

Ansvarig

Granskningen avser direktionens årsredovisning.

Rapporten är faktakontrollerad av räddningschef och controller.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Förvaltningsberättelsen

Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning 4 kap 1 § ska årsredovisningen innehålla

- förvaltningsberättelse
- resultaträkning
- balansräkning
- kassaflödesanalys
- noter
- driftredovisning
- investeringsredovisning
- sammanställda räkenskaper ska ingå i årsredovisningen om sådan upprättas enligt 12 kap 2 §.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla:

- Utveckling av verksamheten (LKBR 11:1)
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning (LKBR 11:2)
- Händelser av väsentlig betydelse (LKBR 11:3)
- Förväntad utveckling (LKBR 11:4)
- Väsentliga personalförhållanden (LKBR 11:5)
- Andra förhållanden av betydelse för styrning och uppföljning (LKBR 11:7)
- God ekonomisk hushållning (LKBR 11:8)
- Ekonomisk ställning (LKBR 11:9)
- Balanskravsresultat (LKBR 11:10), om negativt balanskravsresultat gäller LKBR 11:11
- Den kommunala koncernen (LKBR 11:12)
- Privata utförare (LKBR 11:13)

Sådana upplysningar som anges ovan ska även omfattas av sådan kommunal verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, dvs kommunalt koncernföretag (LKBR 2:5).

I RKRs rekommendation R15 Förvaltningsberättelsen står det tydligt att det ska framgå vilket sammanhållet avsnitt i årsredoviningen som utgör förvaltningsberättelsen. Vidare står det att förvaltningsberättelsen ska presenteras i omedelbar anslutning till resultat-, balansräkning och kassaflödesanalys.
Förvaltningsberättelsen ska innehålla följande huvudrubriker:

- Översikt över verksamhetens utveckling
- Den kommunala koncernen
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntad utveckling

KPMG

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Förvaltningsberättelsen

Ytterligare huvudrubriker, utöver de ovan nämnda, och underrubriker kan läggas till.

Vi har granskat att:

- ❑ Det tydligt framgår vad som är förvaltningsberättelse
- ❑ Förvaltningsberättelsen presenteras före men i omedelbar anslutning till resultaträkning, balansräkningen och kassaflödesanalys.
- ❑ Förvaltningsberättelsen följer LKBR
- ❑ Förvaltningsberättelsen följer RKR R15 Förvaltningsberättelse

Kommentar

Efter genomförd granskning bedömer vi att årsredovisningen i huvudsak omfattar den information som krävs enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning och RKR R15 Förvaltningsberättelse.

Vi noterar dock att:

— Beskrivande texter till bl a god ekonomisk hushållning bör vidareutvecklas.

— I förvaltningsberättelsens personaluppgifter ingår inte deltidsorganisationen. Vi anser att även dessa bör ingå för att ge en mer rättvisande bild över förbundets totala anställda.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Redovisningsprinciper

Från den 1 januari började den nya lagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) att gälla. Det innebar bland annat nya redovisningsprinciper och viss förflyttning från rekommendationer till lagtext samt värderingsregler.

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med LKBR och RKR:s rekommendationer.

I vår granskning har vi stickprovsvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med redovisningspersonal samt översiktlig avstämning av kommunalförbundets årsredovisning mot Rådet för kommunal redovisning gällande rekommendationer.

Kommentar

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att kommunalförbundet i huvudsak efterlever RKRs rekommendationer med vissa undantag.

När det gäller leasingavtal, RKR R5, är grunden att det är finansiell leasing som är mest vanlig och inte operationell. Även hyresavtal kan anses vara finansiella leasingavtal. Vi rekommenderar att kommunalförbundet går igenom avtalen och klassificerar dessa för att säkerställa att rekommendationen efterlevs.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Mål för god ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar). Lagstiftningen gäller även kommunalförbund.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige eller direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de beslutade målen.

Lagstiftaren ställer krav på att mål och riktlinjer av betydelse för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv ska upprättas. Dessa mål ska följas upp och kommenteras i samband med upprättandet av årsredovisning och delårsrapport.

Vi har granskat om:

- ❑ kommunalförbundet uppfyllt de av direktionen fattade finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning
- ❑ kommunalförbundet uppfyllt de av direktionen fattade verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning
- ❑ det vid avvikelser finns en beskrivning av åtgärdsförslag.

Kommentarer

Kommuner och Regioner ska för verksamheten ange mål och riktlinjer som har betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Vi konstaterar att samtliga mål uppnås, förutom målet gällande tillsyner. Åtgärder för att nå målet framgår av årsredovisningen.. Avstämning av resultatet har skett mot förbundets egna sammanställningar. För målet gällande att åka på samtliga insatser uppger Räddningschefen att ”Beslutet om att inte åka fattas om det behövs av räddningschef i beredskap och något sådant beslut har inte tagits för vår organisation under 2019”.

Avstämningar har skett mot förbundets egna förteckningar.

Direktionen konstaterar att sex av sju mål för god ekonomisk hushållning har uppnåtts. Vi gör ingen annan bedömning.

KPMG

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Finansiella mål

Mål fastställda av direktionen	Utfall	Bedömning enligt årsredovisningen
Årets resultat ska uppgå till minst 0,01 % av omsättningen	+ 4,4 mnkr	Målet anses uppfyllt
Årets avskrivning ska inte överskrida budgeterad avskrivning	Årets avskrivningar ca 300 tkr lägre än budget	Målet anses uppfyllt
Årets investeringar ska göras med eget kapital	Alla investeringar har skett med eget kapital	Målet anses uppfyllt

Vi gör ingen annan bedömning än direktionen.

KPMG

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Verksamhetsmål

Mål fastställda av direktionen	Utfall	Bedömning enligt årsredovisningen
Under 2019 ska 100 % av inkommande larm som definieras som räddningstjänst rendera i en insats	Organisationen har under året haft resurser för att kunna åka på samtliga insatser som inkommit till SOS och definierats som räddningstjänst.	Målet anses som uppfyllt
Minst 95 tillsyner ska utföras under året	78 tillsyner är utförda	Målet anses inte som uppfyllt
Minst 1 700 personer ska utbildas under året	3 086 vuxna utbildades i olika olycksförebyggande utbildningar	Målet anses som uppfyllt
Träffa minst 2 600 barn och ungdomar	3 536 barn och ungdomar har träffats i samband med utbildning och information	Målet anses som uppfyllt

Vi gör ingen annan bedömning än direktionen.

KPMG

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Balanskrav

Ett kommunalförbund ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Vi har granskat att:

- ❑ Kommunalförbundet uppfyller balanskravet
- ❑ Det vid eventuellt negativt resultat framgår när och på vilket sätt detta ska regleras
- ❑ Det framgår hur eventuellt tidigare års negativa resultat har reglerats
- ❑ Skälen till att inte reglera ett eventuellt negativt resultat framgår, i de fall direktionen beslutat om att sådan reglering inte ska ske

Balanskravsresultat (tkr)		2019-12-31
Årets resultat enlig resultaträkningen		4 392
-	Samtliga realisationsvinster	- 92
+	Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-
+	Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-
+/-	Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-
+/-	Återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper	-
=	**Årets resultat efter balanskravsjusteringar**	**4 300**
-	Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-
+	Använda medel från resultatutjämningsreserv	-
=	**Balanskravsresultat**	**4 300**

Kommentar

Kommunalförbundet redovisar en avstämning av balanskravet enligt kommunallagen i förvaltningsberättelsen. I årsredovisningen står det att kommunens balanskravsresultat uppgår till 4,3 mnkr Förbundet har inga tidigare underskott att återställa.

I vår granskning av balanskrav har vi inte funnit några avvikelser.

KPMG

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	Not	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	1	7 370	17 359	6 667
Verksamhetens kostnader	2	- 78 516	- 88 020	- 81 781
Avskrivningar	3	- 3 513	- 3 710	- 3 800
Verksamhetens nettokostnader		**- 74 659**	**- 74 371**	**- 78 914**
Medlemsbidrag	4	79 924	78 588	79 924
Verksamhetens resultat		**5 265**	**4 217**	**1 010**
Finansiella kostnader	5	- 873	- 686	- 1 000
Resultat efter finansiella poster		**4 392**	**3 531**	**10**
Årets resultat	6	**4 392**	**3 531**	**10**

Enligt LKBR 5:1 ska resultaträkningen redovisa samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret.

Vi har granskat att:

- ❑ Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR
- ❑ Resultaträkningen i allt väsentligt redovisar årets externa intäkter och kostnader
- ❑ Noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster samt möjliggör avstämning mot balanskravet
- ❑ Resultaträkningen inte påverkas av väsentliga fel i periodisering

Kommentar

Vi har granskat resultaträkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Skillnaderna mellan 2018 och 2019 förklaras med att 2018 års bränder medförde ökade intäkter och kostnader.

Överskottet för år 2019 förklaras av bl a lägre pensionskostnader eftersom pensionsadministratören beräknat en lägre pensionsskuld.

KPMG

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Balansräkning

Balansräkning (tkr)	Not	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
- Maskiner och inventarier	*7*	18 456	21 345
Summa anläggningstillgångar		18 456	21 345
Omsättningstillgångar			
- Fordringar	*8*	6 248	18 867
- Kassa och bank	*9*	40 253	22 701
Summa omsättningstillgångar		46 501	41 568
SUMMA TILLGÅNGAR		64 957	62 913
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	*10*	17 836	13 444
- Årets resultat		4 392	3 530
Avsättningar			
- Avsättningar för pensioner o likn. förpliktelser	*11*	31 248	32 869
Summa avsättningar		31 248	32 869
Skulder			
- Kortfristiga skulder	*12*	15 873	16 600
Summa skulder		15 873	16 600
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		64 957	62 913
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER		0	0

KPMG

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Balansräkning

Enligt LKBR 6:1 ska balansräkningen redovisa kommunalförbundets samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Vi har granskat att:

- ❑ Balansräkningen är uppställd enligt LKBR
- ❑ Noter finns i tillräcklig omfattning
- ❑ Upptagna tillgångar, avsättningar och skulder i allt väsentligt existerar, tillhör kommunalförbundet och är fullständigt redovisade samt inte påverkas av väsentliga periodiseringsfel
- ❑ Tillgångar, avsättningar och skulder har i all väsentlighet värderats enligt principerna i LKBR
- ❑ Föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser
- ❑ Specifikationer och underlag till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning
- ❑ Årets resultat enligt balansräkning överensstämmer med resultaträkningen

Kommentar

Vi har granskat balansräkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Vi noterar att en större investering, som vid bokslutet var levererad men inte besiktigad, inte är aktiverad.

Pensionsåtagandet före år 1998 redovisas enligt uppgift hos respektive kommun.

KPMG

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Kassaflödesanalys

I kassaflödesanalysen ska in- och utbetalningar under räkenskapsåret redovisas enligt LKBR kap 8 1§.

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Enligt RKR:s rekommendation R13 Kassaflödesanslys ska räkenskapsårets kassaflöden i kassaflödesanalysen hänföras till följande sektorer:

- löpande verksamhet
- Investeringsverksamhet
- finansieringsverksamhet, och i förekommande fall
- bidrag till infrastruktur

Vi har granskat att:

- ☐ Kassaflödesanalysen uppfyller kraven i LKBR
- ☐ Följer RKR R13 Kassaflödesanalys
- ☐ Noter finns i tillräcklig omfattning
- ☐ Kassaflödesanalysens innehåll överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen

Kassaflödesanalys	2019	2018
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	4 392	3 531
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m.m.	1 800	4 777
	6 192	8 308
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	6 192	8 308
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar	12 619	-13 732
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder	-727	-2 212
Kassaflöde från den löpande verksamheten	18 084	-7 636
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-656	-5 493
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	124	–
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-532	-5 493
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	–	–
Kassaflöde från bidrag till infrastruktur	–	–
Årets kassaflöde	17 552	-13 129
Likvida medel vid årets början	22 701	35 830
Likvida medel vid årets slut	40 253	22 701

Kommentar

Vi har granskat kassaflödesanalysen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

Drift och investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten.

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunalförbundet investeringsverksamhet.

En förändring mot tidigare år är att drifts- och investeringsredovisningen har flyttats från förvaltningsberättelsen till egen del i årsredovisningen. Enligt RKRs rekommendation R14 Drift- och investeringsredovisning ska utformningen av utfall kunna stämma av mot direktionens budget och plan för investeringsverksamheten. Vidare står det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av..

Vi har granskat att:

- ❑ Investeringsredovisningen visar kommunalförbundets totala investeringsverksamhet
- ❑ Investeringsredovisningen är uppställd enligt god redovisningssed
- ❑ Beloppen i investeringsredovisningen överensstämmer med bokföring
- ❑ Posterna i investeringsredovisningen är överförda till balansräkning och kassaflödesanalys
- ❑ Jämförelse med tidigare år görs
- ❑ Avvikelser i förhållande till budget och prognos har analyserats och kommenterats
- ❑ Investeringsredovisningen redovisas som egen del i årsredovisningen.

Kommentar

Kommunalförbundet anser att det inte finns behov av någon särskilt uppdelning på enheter utan har under driftsredovisningen kommenterat utfallet i resultaträkningen.

Investeringsredovisning ingår i årsredovisningen i enlighet med LKBR och rekommendation förutom jämförelse med tidigare år och prognos samt analyser vid avvikelser i förhållande till budget och prognos.

Vi har granskat investeringsredovisningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Confidential

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.

Document Classification: KPMG Confidential

DocuSign Envelope ID: 20C64665-8659-432B-92F5-79C84B3F1C10

Räddningstjänsten Höga Kusten · Ådalen

Datum
2020-03-27

Revisionen

Till:
Direktionen

För kännedom:
Kommunfullmäktige i
Härnösand, Kramfors och
Sollefteå kommuner

Budget för revisionen

Vi som revisorer har enligt god revisionssed i uppdrag att granska all verksamhet som bedrivs inom kommunalförbundet.

Under år 2019 planerade vi att genomföra en fördjupad granskning för att närmare granska förbundets ekonomirutiner. Vi fick då beskedet att det inte fanns några medel i budgeten för detta. Vi utgår från att förbundet för år 2020 har budgeterat så att det finns ett utrymme motsvarande 50 000 kronor för att genomföra denna granskning.

Enligt god revisionssed ska revisionens budget handläggas av en instans som inte är föremål för granskning. Vi föreslår för att revisionen ska kunna vara oberoende att direktionen årligen avsätter 50 000 kronor för ytterligare granskning. Vi kan då utifrån en riskanalys självständigt bedöma behovet av fördjupade granskningar, vilket då kan variera från år till år om det genomförs någon eller inte.

Med vänliga hälsningar

DocuSigned by:
Lennart Hallberg
54CB0DCBF81A400...

Lennart Hallberg
Ordförande

Årsredovisning 2019

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen

Organisationsnummer: 222000-1354

Fastställd i förbundsdirektionen 2020-03-27

Innehållsförteckning

1 Förbundsdirektören om 2019 4
2 Förvaltningsberättelse 5
2.1 Organisation och uppdrag 5
2.1.1 Förbundsdirektionen 5
2.2 Översikt över verksamhetens utveckling 6
2.3 Den kommunala koncernen 7
2.3.1 Privata utförare 7
2.4 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 7
2.4.1 Pensionsförpliktelser 7
2.5 Händelser av väsentlig betydelse 8
2.5.1 Utbildningar och information till medborgare 8
2.5.2 Projektet Pågående dödligt våld 9
2.5.3 Förebyggande verksamhet 10
2.5.4 Krisberedskap 10
2.5.5 Nytt handlingsprogram 11
2.5.6 Räddsam Västernorrland 11
2.5.7 Systematiskt arbetsmiljöarbete 11
2.5.8 Lansering av ny hemsida 11
2.5.9 Räddningstjänst 11
2.6 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten 13
2.6.1 Ägaruppdrag 13
2.6.2 Fastställande av mål för god ekonomisk hushållning 13
2.6.3 Budgetarbete 13
2.6.4 Internkontroll 14
2.7 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 14
2.7.1 Uppföljning av verksamhetsmål 15
2.7.2 Kommentar verksamhetsmål 16
2.7.3 Uppföljning av finansiella mål 16
2.7.4 Kommentar finansiella mål 17
2.7.5 Budgetavvikelse 17
2.8 Balanskravsresultat 17
2.9 Väsentliga personalförhållanden 18
2.9.1 Sjukfrånvaro 19

2.9.2 Friskvård 20
2.9.3 Utbildning av personal 21
2.9.4 Framtida personalutveckling 21
2.10 Förväntad utveckling och framtid 22
3 Drift- och investeringsredovisning 22
3.1 Driftredovisning 22
3.1.1 Intäkter 22
3.1.2 Kostnader 23
3.2 Investeringsredovisning 24
4 Resultaträkning 25
5 Balansräkning 25
6 Kassaflödesanalys 26
7 Noter 27
8 Redovisningsprinciper 30

1 Förbundsdirektören om 2019

Nu har vi lämnat 2010-talet och gått över till ett nytt spännande decennium, men först ska vi göra bokslut över förra decenniets sista år.

Vi har uppnått tre av våra fyra verksamhetsmål och alla våra finansiella mål. Detta är ett resultat av vår duktiga och engagerade personals hårda arbete, där vi träffat en stor mängd människor i olika utbildning- och informationsaktiviteter (ca 6 600 st.) och på olika sätt bidragit till att höja allmänhetens kunskap och beredskap för olyckor. Detta är något som görs parallellt med att vi hanterar de insatser som vi ställs inför med god kvalitet.

Under året har vi utökat vårt arbete inom suicidprevention, där vi har utbildat högstadieelever kring psykisk hälsa, i ett försök att få dem att i större utsträckning berätta för någon hur man mår och se till att söka hjälp när behov finns.

Ekonomiskt kan vi konstatera att vi landar i ett stort ekonomiskt överskott. Detta förklaras främst av att pensionskostnaderna har blivit betydlig lägre än budgeterat men även av lägre kostnader för bland annat semesterlöner samt något ökade intäkter.

För branschen som helhet väntar en del utmaningar. Staten kommer att ställa krav på räddningstjänsterna att samverka i större utsträckning för att kunna hantera händelser av större omfattning eller flera samtidiga insatser på ett bättre sätt än idag. Nationella utredningar efter Västmanlandbranden 2014 och det stora antalet skogsbränder 2018 visar att räddningstjänsternas förmåga att leda större insatser och att kunna skala upp en insats över tid inte har varit tillräckligt bra. För vår del och Norrland som helhet är avstånden en utmaning, vilket gör att det tar tid att få hjälp även om samverkan finns mellan olika organisationer. Det är därför viktigt att ett utökat samarbete finns utarbetat där det inte uppstår några fördröjningar när det uppkommer behov av hjälp hos en organisation.

Som ett led inom detta har de tre räddningstjänstorganisationerna i Västernorrland under 2019 haft ett pågående projekt för att titta på möjligheterna att införa en gemensam operativ ledningsorganisation. Ambitionen är att skapa en ledningsorganisation med bättre kvalitet, mer uthållighet och med en gemensam kompetens att kunna skala upp ledningsorganisationen vid större insatser. Diskussioner pågår även inom de sex nordligaste länen för att hitta gemensamma arbetssätt och system som gör att organisationerna tillsammans kan stötta varandra vid större händelser i de nordligare delarna av landet. Liknande arbeten pågår i andra delar av Sverige, men inget som berör en så stor geografisk yta som detta.

Rekrytering är fortsatt en utmaning för oss inom förbundet. Vi har ett ständigt behov av ny RiB-personal (Räddningspersonal i beredskap) och vi behöver även rekrytera till heltidsorganisationen. Pensionsavgångar och en markant ökad rörlighet inom branschen gör att vi än mer måste jobba med de frågor som gör oss till en attraktiv arbetsgivare, ex. arbetsvillkor, jämställdhet, hållbarhet och individuell utveckling.

Vi går in i det nya decenniet med god tillförsikt, där vi kommer att arbeta för att bli bättre både i vårt operativa och förebyggande arbete!

Andreas Hoff
Förbundsdirektör

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Organisation och uppdrag

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen (HKÅ) är ett kommunalförbund mellan Sollefteå, Kramfors och Härnösand. Förbundet ska svara för den gemensamma verksamheten inom området skydd mot olyckor åt medlemskommunerna, i enlighet med vad som åligger var och en. Kommunalförbundet ska möjliggöra ökad effektivitet, säkerhet och slagkraft genom samordning av resurser under en gemensam ledning.

HKÅ leds av en förbundsdirektion och medlemskommunerna har i en förbundsordning reglerat uppdraget samt hur verksamheten ska styras.

Förbundet omfattar ett stort geografiskt område. Huvuddelen av verksamheten planeras och genomförs på de tre centralorterna Sollefteå, Kramfors och Härnösand. Den externa verksamheten består av två avdelningar; process och produktion. Processavdelningens huvudansvar är det förebyggande arbetet med skydd mot olyckor. Produktionsavdelningen består av en heltidsorganisation samt en beredskapsorganisation och har som huvuduppgift att bedriva förebyggande arbete genom utbildning och information, öva inför samt upprätthålla beredskap för larm.

Bild 1: Förbundskarta

2.1.1 Förbundsdirektionen

Förbundet styrs av en politiskt sammansatt förbundsdirektion med ledamöter från förbundets samtliga tre medlemskommuner. Förbundsdirektionen har under 2019, tillsammans med berörda parter inom förbundet, sammanträtt fem gånger samt tillsammans haft en utbildningsdag. Förbundsdirektionens uppgift är att tillse att verksamheten bedrivs med de mål och riktlinjer som fullmäktige i respektive medlemskommun har beslutat om samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Tabell 1: Ledamöter i förbundsdirektionen

Medlemskommun	Ordinarie	Ersättare
Sollefteå	Åsa Sjödén (S) Markus Spjuth (V)	Morgan Nordin (S) Ingemar Jonsson (C)
Kramfors	Malin Svanholm (S) Ida Stafrin (C)	Karl-Johan Rahm (V) Matts Söderberg (L)
Härnösand	Lennart Mohlin (S) Anders Gäfvert (M)	Ingemar Ljunggren (M) Ingemar Wiklander (KD)

2.2 Översikt över verksamhetens utveckling

I tabellen nedan presenteras översiktligt verksamhetens utveckling över en femårsperiod.

Tabell 2: Nyckeltal verksamhetens utveckling

Nyckeltal	2019	2018	2017	2016	2015
Folkmängd förbundsområde	62 689	63 045	63 564	63 488	63 157
Verksamhetens intäkter (tkr)	7 370	17 359	8 010	6 224	6 069
Kommunbidrag (tkr)	79 924	78 588	76 745	74 272	71 952
Verksamhetens kostnader (tkr)	78 516	88 020	79 953	75 914	73 656
Avskrivningar (tkr)	3 513	3 710	3 240	3 217	3 454
Investeringar (tkr)	655	5 492	6 176	4 370	5 168
Årets resultat (tkr)	4 392	3 530	903	1 547	533
Soliditet* (%)	27	21	16	16	16
Självfinansieringsgrad** (%)	2757	-139	125	223	107
Antal anställda	217	223	206	226	224
varav kvinnor (%)	14%	11%	10%	10%	10%

*Soliditet definieras som eget kapital dividerat med balansomslutningen och anger hur stor andel av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. **Självfinansieringsgrad definieras som kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringar och visar i vilken utsträckning verksamheten kunnat finansiera årets investeringar med pengar som uppstått i verksamheten.

2018 är det år som skiljer sig mest från övriga år avseende intäkter och kostnader. Detta beror på det stora antalet skogsbränder under 2018 som påverkade kostnaderna främst i form av helikopterkostnader samt ökade personalkostnader. De högre intäkterna 2018 beror på ersättningarna från medlemskommunerna och staten för skogsbränderna om cirka 10,2 mnkr som bokfördes som en intäkt. Den låga självfinansieringsgraden 2018 beror på ett negativt kassaflöde som orsakades av att ersättningar för skogsbränderna först inkom under 2019.

2019 års höga resultat beror till största delen på betydligt lägre pensionskostnader än budgeterat. Investeringarna under 2019 är lägre än tidigare år, detta orsakas av att årets största planerade investering, ett höjdfordon, bokfördes och leveransbesiktigades först i början av 2020 vilket leder till att detta istället kommer att finnas med i 2020 års investeringsredovisning. Den höga självfinansieringsgraden 2019 beror på högt kassaflöde, främst beroende av inbetalningar av ersättningar för skogsbränderna samt på höjdfordonet som nämnts ovan.

2.3 Den kommunala koncernen

2.3.1 Privata utförare

Enlig 3 kap 4§ lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) ska kommunen ansvara för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll. Hanteringen av detta regleras i avtal mellan förbundet och den skorstensfejarmästare som förestår respektive sotningsdistrikt. Sotningsdistrikten bedrivs av fyra privata utförare. Dessa utförare är Härnösands Sotningsdistrikt AB, Sollefteå Sotningsdistrikt AB, Ådalens Brandskydd och Sotning AB samt Kramfors Sotning och Ventilationssanering AB.

2.4 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

I detta avsnitt redovisas förhållanden som är viktiga för förbundets ekonomiska ställning och som ej redovisas i resultat- och balansräkningen.

Tabell 3: Identifierade risker med påverkan på ekonomisk ställning

Identifierad risk	Beskrivning	Hantering av risk
Kommunbidrag	Politiska beslut om minskade bidrag från medlemskommunerna kan få stora konsekvenser på verksamheten då intäkterna till cirka 90 % består av kommunbidragen.	- Kontinuerlig dialog med medlemskommunerna i proaktivt syfte - Arbeta för att leva upp till de krav som medlemskommunerna ställer på verksamheten
Personal	Svårigheter att rekrytera och behålla personal kan leda till att planerad och nödvändig bemanning ej uppnås.	- Tillsvidareanställning av RiB-personal till heltidsstyrkan - Friskvårdsaktiviteter för samtliga anställda - Fortutbildning för personalen - Årliga medarbetarsamtal
Pensionsskuld	Vid beräkning av pensionsskulden antas den genomsnittliga pensionsåldern vara 60 år. Om fler brandmän går i pension tidigare riskerar pensionsskulden att öka.	- Kontinuerlig uppföljning av pensionsskulden - Korrigering av genomsnittsåldern för pension om nödvändigt

Förbundet är inte exponerat för finansiella risker såsom ränterisker, valutarisker och kreditrisker och kommer därför ej lämna några upplysningar om omfattning och hantering av dessa typer av risker.

2.4.1 Pensionsförpliktelser

Tabellen nedan visar förbundets pensionsförpliktelser.

Tabell 4: Pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelse (tkr)	2019	2018
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen		
a) Avsättningar inkl särskild löneskatt	35 574	35 832
b) Ansvarsförbindelse inkl särskild löneskatt	-	-
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	**4 170**	**3 862**
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-	-
Summa pensionsförpliktelse (inkl. försäkring och stiftelse)	**39 744**	**39 694**
Förvaltade pensionsmedel - Marknadsvärde (tkr)	**2019**	**2018**
Totalt pensionsförsäkringskapital	**4 930**	**4 369**
a) Varav överskottsmedel	-	-
Totalt kapital, pensionsstiftelse	-	-
Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	-	-
Summa förvaltade pensionsmedel	**4 930**	**4 369**
Finansiering (tkr)	**2019**	**2018**
Återlånade medel	**34 814**	**35 325**
Konsolideringsgrad	**12,4%**	**11,0%**

Premier för avgiftsbestämda pensioner intjänade from 1998 redovisas det år som avgiften avser. Pensionsåtaganden före 1998 redovisas hos respektive medlemskommun.

2.5 Händelser av väsentlig betydelse

Nedan presenteras en översikt över de viktigaste aktiviteterna under året inom olycksförebyggande verksamhet, räddningstjänst, krisberedskap och den interna organisationen. I de fall händelserna har påverkat förbundets resultat och ekonomiska ställning ges upplysningar om detta under respektive avsnitt.

2.5.1 Utbildningar och information till medborgare

Under 2019 har förbundet utbildat och informerat omkring 6 600 vuxna, barn och ungdomar inom områden som bland annat brandsäkerhet, HLR, första hjälpen och suicidprevention.

En ny utbildning i första hjälpen lanserades under året. Våra instruktörer lär under kursen ut hur ett hjärtstopp känns igen, praktisk övning i HLR samt tillvägagångssätt när en person drabbas av olycka eller sjukdomsfall.

Barn och ungdomar är ett av förbundets fokusområden och under året har förbundet träffat över 3 500 barn och ungdomar under olika utbildningsinsatser och informationsträffar. Bland annat har

förskolebarn från förbundets samtliga medlemskommuner under året besökt våra brandstationer och utbildningar i brandsäkerhet har hållits för ungdomar i årskurserna två, fem och åtta.

Förbundet arbetar aktivt med suicidprevention. Inom förbundet finns två utbildade instruktörer i YAM (Youth Aware of Mental Health). YAM har som syfte att förbättra den psykiska hälsan och

Bild 2: Besök av en förskoleklass på Sollefteå heltidsstation, ordningsvakter och socialtjänst.

Bild 3: Förbundets personal på plats vid Kramfors Stadsfest för att skapa trygghet för allmänheten i samverkan med polis.

minska självmord hos elever i åldrarna 13-17 år. Våra två instruktörer har under hösten 2019 hållit i YAM-utbildningar för elever i årskurs åtta i Kramfors kommun. Förbundet kommer under början av 2020 utbilda ytterligare en YAM-instruktör. MHFA (Mental Health First Aid) är en utbildning för vuxna i första hjälpen till psykisk hälsa. Syftet med utbildningen är att ge deltagarna de kunskaper som tillåter denne att rycka in och ge en första hjälp tills den drabbade fått professionell hjälp. Under året har förbundets utbildade instruktörer i MHFA hållit i två kurser för allmänheten.

Förbundet erbjuder även konsekvenssamtal där vi talar med barn och ungdomar om konsekvenser vid inträffade händelser så som exempelvis anlagda bränder. Samtalen syftar bland annat till att få unga personer att förstå riskerna med att anlägga bränder och därmed förebygga skadegörelser och skapa trygghet bland barn och ungdomar.

2.5.2 Projektet Pågående dödligt våld

Med anledning av det osäkra säkerhetsläget i världen och den ökade risken för terrorhändelser och andra antagonistiska händelser, exempelvis pågående dödligt våld (PDV), har ett behov identifierats av att planera för hur blåljusmyndigheterna gemensamt ska agera i sådana situationer. Blåljus-myndigheterna har tillsammans under året tillsatt en uppdragsgrupp med uppgift att ta fram en gemensam insatsplanering för samverkan vid pågående dödligt våld inom Västernorrlands län. Uppdragsgruppen fick även till uppgift att tillse att personal inom räddningstjänsterna och ambulansverksamheten i Västernorrlands län ska utbildas för att kunna hantera dessa situationer. Insatsplanen samt instruktörsutbildningar inom området är under året genomförda. Under 2020 kommer utbildningar för brandmän och befäl att ske.

2.5.3 Förebyggande verksamhet

Tillsyner i enlighet med LSO och lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) utförs av förbundets processavdelning. Tillsynsmålet under 2019 var att minst 95 tillsyner skulle genomföras. Under året genomfördes 78 tillsyner och målet uppnåddes därmed inte.

Fokus för årets tillsyner har varit flerbostadshus. Vid tillsynerna har bland annat brandskyddet kontrollerats samt att inventeringar av förmågan att genomföra effektiva räddningsinsatser har genomförts på tillsynsobjekten.

De vanligaste uppkomna bristerna vid tillsynerna har varit icke godkända utrymningsförhållanden samt att brandcellsgränser saknas eller inte fyller sin funktion.

Utöver tillsyner har även cirka 260 allmänna förebyggande ärenden handlagts under året, vilket är något mindre än föregående år. Med allmänna förebyggande åtgärder avses till exempel alkohol/serveringstillstånd, bygglovsärenden och tillståndsprövningar enligt LBE. Minskningen i antalet genomförda förebyggande ärenden kan delvis förklaras av att processavdelningen vid en period under 2019 kommunicerade till kommunerna att fokus skulle vara på kärnverksamheten så som bland annat tillsyn, tillståndsprövningar enligt LBE och sotning och inte yttranden och remisser då avdelningen under året har haft personalbrist.

Bild 4: Övning i Härnösand tillsammans med Försvarsmakten, polis, ambulans och region Västernorrland

2.5.4 Krisberedskap

Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen svarar för att en kvalificerad krishanteringshandläggare arbetar tillsammans med kommunernas beredskapssamordnare med målet att förebygga och stärka kommunernas förmåga att hantera extraordinära händelser. Möten för att samordna kommunernas arbete har genomförts kontinuerligt under året.

Arbetet med att höja kommunernas förmåga vid höjd beredskap har fortsatt under året. Mycket av arbetet inom området har gjorts med stöd av länsstyrelsen. Bland annat har kompetenshöjning gällande totalförsvar getts i samband med totalförsvarskonferensen som anordnades under hösten samt i samband med de totalförsvarsövningar (TFÖ) som genomfördes i Sollefteå och Härnösand under slutet av året samt i Kramfors i början av 2020.

Under 2019 har arbetet med kontinuitetshanteringen fortsatt hos medlemskommunerna. Förbundets krishanteringshandläggare har även deltagit i arbetet med att revidera en del av medlemskommunernas styrande dokument inom området. Bland annat har de övergripande risk- och sårbarhetsanalyserna och krisledningsplanerna setts över.

Inom förbundet har arbetet med kontinuitetsplanering, informationssäkerhet och säkerhetsskydd påbörjats. Detta arbete kommer fortsätta under det kommande året.

2.5.5 Nytt handlingsprogram

Förbundet har under året påbörjat arbetet med att uppdatera handlingsprogrammet för åren 2020-2023. Målet är att handlingsprogrammet ska antas av förbundsdirektionen under början av 2020. En riskanalys har tagits fram som visar den aktuella riskbilden inom förbundets geografiska område och inventerar vilka risker som är vanligast förekommande samt orsaken till de inträffade händelserna. Då riskanalysen visar att riskbilden inte skiljer sig nämnvärt från den riskbild som låg till grund för det tidigare handlingsprogrammet kommer endast ett fåtal uppdateringar att göras i det nya handlingsprogrammet.

Ett mer omfattande arbete med ett nytt handlingsprogram kommer att genomföras inom förbundet när lagstiftningen som sätter ramarna för handlingsprogrammets innehåll har uppdaterats till följd av de förslag som presenterades i regeringens räddningstjänstutredning *En effektivare kommunal räddningstjänst* (SOU 2018:54).

2.5.6 Räddsam Västernorrland

Med bakgrund av skogsbränderna under sommaren 2018 samt regeringens räddningstjänstutredning SOU 2018:54 har räddningstjänsterna inom Västernorrlands län (Medelpad räddningstjänstförbund, Höga Kusten – Ådalen och Örnsköldsviks räddningstjänst) inlett en förstudie för att se möjligheterna och ge förslag på en gemensam ledningsorganisation. Målet med förstudien är att ge ett eller flera förslag som ska ge samtliga räddningstjänster bland annat mer kompetens i ledningsnivåerna, bättre möjlighet att samverka med varandra och externa aktörer, dela på ledningsnivåerna samt ha bättre uthållighet för en omfattande, komplex räddningsinsats och för flera samtidiga räddningsinsatser.

Projektgruppen innehåller representanter från samtliga räddningstjänster och ska i förstudien även beakta konsekvenser av genomförandet av de olika förslagen. Förstudien kommer att resultera i en rapport som levereras till räddningscheferna i februari 2020.

2.5.7 Systematiskt arbetsmiljöarbete

Förbundet har under året satsat på fortsatt utveckling av arbetsmiljön. Till sin hjälp har förbundet anlitat externa konsulter som bland annat arbetar med att se över interna riktlinjer samt utbildat personalen i systematiskt arbetsmiljöarbete.

2.5.8 Lansering av ny hemsida

Under året har arbetet med att utveckla och modernisera förbundets externa webbplats intensifierats och i december lanserades förbundets nya hemsida. Med en ny hemsida är förhoppningen att allmänheten ska få bättre information om förbundets olika aktiviteter (utbildningar, seminarier, öppet hus med mera), viktiga meddelanden till allmänheten (VMA), senaste larmen och övriga aktuella nyheter. Externa konsulter har anlitats i utvecklingen av den nya hemsidan.

2.5.9 Räddningstjänst

Antalet larm under 2019 uppgick till 1 383 st. vilket är en marginell ökning i jämförelse med föregående år (1 365 st.). En liten minskning i antalet larm har skett i Kramfors och Sollefteå kommun medan antalet larm har ökat i Härnösands kommun. Under sommarhalvåret inträffade en rad misstänkt anlagda bränder i Härnösand med totalförstörda ödehus, busskurer och containrar som följd. Ökat antal larm i brand i byggnad, automatlarm, trafikolyckor och IVPA-larm är främsta orsaker till ökningen av inträffade händelser i Härnösands kommun.

Insatser till skog- och markbränder har av naturliga orsaker minskat i jämförelse med 2018 då skogsbränderna under sommarhalvåret var de högsta till antalet i förbundets historia. Detta är även en orsak till minskningen i kategorin *Brand ej i byggnad*, Tabell 5 nedan.

Trafikolyckorna har ökat till antalet, en stor del av ökningen beror dock lyckligtvis på mindre olyckor utan allvarliga påföljder.

Genom samverkansavtal mellan regionen och räddningstjänsten larmas förbundet om en person är i behov av sjukvård och ambulansen är för långt bort. Detta kallas för IVPA och står för *I väntan på ambulans*. Antalet IVPA-insatser ökade under 2019 med cirka 40 st. IVPA utgör nu, tillsammans med automatlarmen, de vanligaste larmorsakerna inom förbundet. Automatlarmen ligger på samma nivå som 2018 och fortfarande är det ett fåtal objekt som står för ett stort antal av larmen.

Bild 5: Pågående släckningsarbete av brinnande byggnad i Kramfors kommun

Annan händelse utan risk för skada är en ny händelsekategori från och med slutet av 2018. Ett antal av uppdragen kommer från *Övriga uppdrag* men de flesta larmen är sådana händelser där räddningstjänsten har varit ute på händelse-platsen för att där konstatera att det ej föreligger något behov av räddningsinsats och därmed kan vända hemåt igen utan insats.

Till *Övriga uppdrag* räknas bland annan hjälp till ambulans, läckage av drivmedel, självmord och annan brand (exempelvis brand i utemöbler eller mindre glödbränder inomhus). Att antalet övriga uppdrag är högre under 2019 än för 2018 beror främst på att annan brand tidigare tillhörde kategorin *Brand ej i byggnad*.

Tabell 5: Räddningsinsatser per insatstyp

Insatstyp	2019	2018	2017	2016	2015
Brand i byggnad	95	106	168	123	115
Brand ej i byggnad	124	229	142	163	161
Trafikolycka	187	156	220	210	193
Utsläpp av farligt ämne	4	21	31	24	34
Drunkning-/tillbud	5	8	12	5	6
Automatlarm, ej brand/gas	301	303	412	328	263
I väntan på ambulans	301	259	309	376	324
varav hjärtstoppslarm	12				
Annan händelse utan risk för skada	148	101			
Övriga uppdrag	218	182	169	229	298
Totalt	**1383**	**1365**	**1463**	**1458**	**1394**

Tabell 7: Räddningsinsatser per kommun

Insatser /stationsområde	2019	2018	2017	2016
Härnösand	497	439	466	454
Viksjö	27	17	28	42
Kramfors	293	305	353	297
Nyland	59	62	55	90
Ullånger	52	63	55	97
Nordingrå	39	36	43	39
Sollefteå	223	252	234	217
Näsåker	48	46	47	55
Junsele	90	86	106	104
Ramsele	55	59	76	63
Totalt	**1383**	**1365**	**1463**	**1458**

Tabell 6: Räddningsinsatser per station

Insatser /kommun	2019	2018	2017	2016
Härnösand	524	456	494	496
Kramfors	443	466	506	523
Sollefteå	416	443	463	439
Totalt	**1383**	**1365**	**1463**	**1458**

2.6 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

2.6.1 Ägaruppdrag

Av ägaruppdraget från medlemskommunerna framgår att HKÅ bland annat ska ansvara för räddningsinsatser, sotning och brandskyddskontroll, tillsyn enligt LBE och LSO, tillståndsprövningar samt att förbundet ska ha ett aktuellt handlingsprogram för räddningsinsatser och olycksförebyggande åtgärder.

I förbundsordningen framgår förbundsdirektionens ansvar och arbetsuppgifter vilket bland annat inkluderar att fastställa budget, handlingsprogrammet samt delårs- och årsredovisningen. Förbundsdirektionen ska även löpande avlämna rapporter över verksamheten till medlemskommunerna. Kommunfullmäktige beslutar om taxor för myndighetsutövning samt beslutar om ansvarsfrihet för förbundsdirektionen i dess helhet. Förbundet träffar medlemskommunerna årligen via ägarsamråd.

2.6.2 Fastställande av mål för god ekonomisk hushållning

Under varje mandatperiod antas ett fyraårigt handlingsprogram av förbundsdirektionen. I handlingsprogrammet pekas riktningen ut inför de kommande fyra åren. Med handlingsprogrammet som utgångspunkt tas sedan en verksamhetsplan fram för varje nytt verksamhetsår. I verksamhetsplanen beskrivs bland annat målen för god ekonomisk hushållning. Verksamhetsplanen antas av förbundsdirektionen, som därmed även fastställer det kommande årets mål för god ekonomisk hushållning. Den dagliga verksamheten beskrivs sedan i aktivitetsplaner.

2.6.3 Budgetarbete

Förbundet träffar medlemskommunerna i början av varje år för att diskutera inriktning och förutsättningar inför kommande års budget. Förslag till medlemsbidraget för det kommande året ska

innan april månads utgång meddelas medlemskommunerna. Budgetarbetet pågår under hösten för att sedan antas av förbundsdirektionen i slutet av året.

2.6.4 Internkontroll

Förbundsdirektionen har ansvar för att en plan för internkontroll upprättas årligen. Internkontroll ska göras för att upptäcka och förebygga fel. Under 2019 har punkterna i Tabell 8 nedan kontrollerats.

Tabell 8: Uppföljning av intern kontroll

Kontroll av	Riskbedömning	Metod	Resultat
Att alla medarbetare inom heltidsorganisationen har erhållit/erbjudits medarbetarsamtal.	Alla medarbetare ska erbjudas medarbetarsamtal årligen för att diskutera sin arbetssituation och framtida utveckling. Det är av största vikt att medarbetarna får möjlighet att ta upp idéer, förväntningar och farhågor med sin chef. Det gynnar såväl organisationen som medarbetaren.	Görs genom att stämma av uppföljningen från respektive chef med listan över anställda i Core.	Samtliga medarbetare inom heltidsorganisationen har erhållit/erbjudits medarbetarsamtal.
Att aktivitetsplanerna internt följs upp varje tertial.	För att säkerställa att Räddningstjänsten kontinuerligt arbetar mot verksamhetsmålen ska aktivitetsplanerna kontinuerligt följas upp och eventuella föreslagna åtgärder tas fram.	Görs genom att controller följer upp aktivitetsplanerna tillsammans med enhetscheferna minst varje tertial.	Samtliga aktivitetsplaner har följts upp av enhetschefer och controller.
Att skorstensfejare och skorstensfejartekniker har rätt utbildning för att utföra rengöring (sotning) och brandskyddskontroller.	Det är viktigt att rengöring och brandskyddskontroller utförs av personal med rätt kompetens för att utöva korrekt myndighetsutövning och minska risken för eldstads- och imkanalsrelaterade bränder.	Görs genom att sotningsdistrikten redovisar examensintyg för respektive distrikts personal och att utförare stäms av med kontrollbok på 25 st. slumpmässigt utvalda brandskyddskontroller per distrikt.	Samtliga distrikt har lämnat in examensintyg. Slumpmässiga kontroller har utförts genom att jämföra 2019 kontrollbok mot den inkomna boken för 2020 och allt är korrekt utfört.

2.7 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Förbundet har en övergripande verksamhetsplan för 2019 som utgår från handlingsprogrammet för skydd mot olyckor. Fokusområden i gällande handlingsprogram är barn och unga, arbetet med förebyggande av bränder samt bibehållandet av en god utryckningsorganisation. Verksamhetsplanen innehåller sju mål, fyra verksamhetsmål och tre finansiella mål som ska borga för en god ekonomisk hushållning. Efter 2019 kan vi konstatera att sex av de sju målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

Nedan följer en redovisning av måluppfyllelse.

2.7.1 Uppföljning av verksamhetsmål

Mål

Under 2019 ska 100 % av inkommande larm som definieras som räddningstjänst rendera en insats.

Organisationen har under året haft resurser tillgängliga för att kunna åka på samtliga insatser som inkommit till SOS och definierats som räddningstjänst (1 383 st. inkl. IVPA). Antalet insatser är marginellt högre i jämförelse med föregående år.
Målet anses uppfyllt.

Mål

Minst 95 tillsyner ska utföras under året.

78 tillsyner enligt LSO och LBE är utförda. Anledningar till att målet ej uppfylldes är vakanser, längre rekryteringsprocesser samt ökat fokus på den operativa verksamheten. Brandinspektörer har nu rekryterats och målet är att antalet tillsyner ska öka under kommande år.
Målet anses inte uppfyllt.

Mål

Minst 1 700 personer ska utbildas under året.

Under 2019 utbildades totalt 3 086 vuxna i olika olycksförebyggande utbildningar**.**
Målet anses uppfyllt.

Mål

Under 2019 ska HKÅ träffa minst 2 600 barn och ungdomar.

Förbundet har under året träffat 3 536 barn och ungdomar i samband med utbildningar och informations-tillfällen.
Målet anses uppfyllt.

2.7.2 Kommentar verksamhetsmål

Under 2019 har tre av de fyra verksamhetsmålen uppnåtts.

Antalet insatser under 2019 är marginellt högre än för helåret 2018. Förbundet har haft resurser tillgängliga för att kunna åka på samtliga de händelser som definieras som räddningsinsats.

2019 års mål för antalet tillsyner var 95 st. Totalt genomfördes 78 tillsyner vilket innebär att målet ej uppnåddes under året. Detta förklaras av ett antal vakanser på processavdelningen, längre rekryteringsprocesser samt ett ökat fokus på den operativa verksamheten. Under slutet av 2019 tillsattes två brandinspektörer och i början av 2020 börjar ytterligare en brandinspektör på avdelningen. Då tre av avdelningens brandinspektörer är nya och kommer ägna en del tid åt introduktion och erfarenhetsutbyte är förhoppningen att antalet tillsyner successivt kommer öka och att nästa års mål kommer att uppnås.

Bild 6: Räddningstjänsten hjälper kommunen med lagning av lampor på Kramfors IP

Vi har under året träffat och utbildat såväl fler vuxna som barn och ungdomar än de beslutade målen. Utöver utbildningar i brandsäkerhet och sjukvård har förbundet bland annat anordnat förskoleveckor och öppet hus på ett flertal av våra brandstationer, där barn och vuxna fått information om brandsäkerhet och om våra brandstationer samt att möjlighet till att testa på yrket som brandman har erbjudits. Även utbildningar inom suicidprevention har anordnats under året.

2.7.3 Uppföljning av finansiella mål

Mål

Årets resultat ska uppgå till minst 0,01 % av omsättningen.

Årets resultat är ett överskott om cirka 4,4 mnkr.
Målet anses uppfyllt.

Mål
Årets avskrivningar ska inte överskrida budgeterad avskrivning.

Årets avskrivningar är cirka 300 tkr lägre än budgeterade avskrivningar**.**
Målet anses uppfyllt.

Mål
Årets investeringar ska göras med eget kapital.

Alla investeringar har skett med eget kapital.
M**ålet anses uppfyllt.**

2.7.4 Kommentar finansiella mål

De tre finansiella målen för 2019 är alla uppfyllda. Det ekonomiska resultatet är ett överskott på 4,4 mnkr, vilket överstiger det finansiella målet på 0,01 % (8,7 tkr). Det höga resultatet beror till största delen på en lägre beräknad pensionsskuld med minskade pensionskostnader som följd. Prognosen för pensionskostnaderna sänktes vid delårsredovisningen i augusti vilket gör att prognosen ligger närmare utfallet än budgeterade pensionskostnader.

Årets avskrivningar understiger budgeterade avskrivningar, främst på grund av att höjdfordonet i investeringsbudgeten 2019 levererades sent på året och bokfördes först under 2020. Detta får därmed till följd att höjdfordonet först kommer börja skrivas av under 2020. Samtliga investeringar sker med egna medel, dvs. utan upptagande av lån.

2.7.5 Budgetavvikelse

Årets resultat överstiger det budgeterade resultatet med cirka 4,4 mnkr. Till stor del förklaras detta av att faktiska pensionskostnader understiger budgeterade kostnader. Övriga poster som bidrar till det lägre utfallet är lägre kostnader för semesterlöner, upplupna semesterlöner, löneskatt samt arbetsgivaravgifter. Även årets avskrivningar understiger budgeterade avskrivningar. På intäktssidan är det främst intäkter för automatlarm som överstiger budgeterade intäkter och därmed även bidrar till det högre resultatet. Årets investeringar understiger budgeterade investeringar med cirka 6,3 mnkr. Detta förklaras av främst av den försenade leveransen av höjdfordonet men även av en försenad upphandling av ett lastfordon.

2.8 Balanskravsresultat

På samma sätt som kommunerna står kommunalförbund under lagen om balanskrav. Målet som överenskommits med ägarkommunerna är att resultatet skall uppgå till + 0,01 % av omsättningen, vilket för 2019 innebär 8,7 tkr.

Balanskravsutredningen visar att balanskravet uppnås.

Tabell 9: Balanskravsresultat

Balanskravsresultat (tkr)		2019-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Årets resultat enlig resultaträkningen		4 392	3 530	903
-	Samtliga realisationsvinster	- 92	-	-
+	Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
+	Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
+/-	Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
+/-	Återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
=	**Årets resultat efter balanskravsjusteringar**	**4 300**	**3 530**	**903**
-	Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-
+	Använda medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-
=	**Balanskravsresultat**	**4 300**	**3 530**	**903**

2.9 Väsentliga personalförhållanden

Inom Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen finns det totalt 217 personer anställda, varav 68 st. inom heltidsorganisationen (heltid brandmän samt internt stöd, ledning, brandinspektörer och brandingenjörer) och 149 st. inom beredskapsorganisationen där Viksjö värn (19 st.) och sjöräddarna (fem st.) är inräknade. Av 217 anställda är 14 % kvinnor.

Tabell 10: Antal anställda inom förbundet

Samtliga anställda				2019-12-31
Fördelning kategori	Män	Kvinnor	Totalt	Andel
Heltid brandmän	49	4	53	24 %
Räddningspersonal i beredskap (RiB) och värn	129	20	149	69 %
Internt stöd och ledning (inkl. brandinspektörer och brandingenjörer)	9	6	15	7 %
Totalt	187	30	217	100 %

Antalet årsarbetare[1] inom heltidsorganisationen per 31 december 2019 är 67,5 heltidsanställda och genomsnittlig sysselsättningsgrad är vid samma tidpunkt 99,3 %.

Inom heltidsorganisationen är fördelningen enligt nedan:

- Sju personer arbetar dagtid.
- Åtta brandinspektör/brandingenjörer/enhetschefer har en roll som Inre befäl vilket innebär att de arbetar dagtid med återkommande jourdygn i utryckningsorganisationen.
- Tolv styrkeledare samt 41 brandmän arbetar skift i utryckningsorganisationen.

[1] Med årsarbetare menas summan av de anställdas sysselsättningsgrader, t.ex. 100 % sysselsättningsgrad motsvarar en årsarbetare och 75 % 0,75 årsarbetare.

Tabell 11: Åldersfördelning heltidsorganisationen

Heltid, tillsvidareanställda				2019-12-31
Åldersfördelning	Män	Kvinnor	Totalt	Andel
20-29 år	10	2	12	18 %
30-39 år	22	6	28	41 %
40-49 år	11	1	12	18 %
50-59 år	11	1	12	18 %
60- år	4	0	4	6 %
Totalt	**58**	**10**	**68**	**100 %**
Totalt arbetad tid i timmar	Män	Kvinnor	Totalt	Andel
≤ 29 år	14 032	2 246	16 278	12 %
30-49 år	69 481	14 347	83 828	61 %
≥ 50 år	34 559	2 080	36 639	27 %
Totalt	**118 072**	**18 673**	**136 745**	**100 %**

Medelålder	
Män	41,3
Kvinnor	36,4
Totalt	**40,6**

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen har under 2019 rekryterat elva heltidsbrandmän varav två av dessa har en provanställning fram till februari 2020. Förbundet har även under året rekryterat en controller samt en brandinspektör. En brandinspektör har under året gått i pension. Under 2019 slutade två brandinspektörer samt två brandmän på egen begäran sina tjänster.

2.9.1 Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har minskat i jämförelse med tidigare år medan långtidssjukskrivningarna i förhållande till den totala sjukfrånvaron steg kraftigt under 2019. Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen har under 2019 haft sju längre sjukskrivningar, att jämföra med fyra längre sjukskrivningar under 2018.

Tabell 12: Sjukfrånvaro samtliga anställda

Samtliga anställda				
Sjukfrånvaro	2019	2018	2017	2016
De anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid (tim)	160 294	160 262	164 523	165 832
Total sjukfrånvaro av sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	2,4%	4,2%	4,1%	4,3%
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i förhållande till total sjukfrånvaro i timmar (%)	92,0%	29,5%	37,2%	73,6%
Summa sjukfrånvaro för kvinnor av sammanlagd ordinarie arbetstid för kvinnor i timmar (%)	3,1%	6,5%	6,1%	4,1%
Summa sjukfrånvaro för män av sammanlagd ordinarie arbetstid för män i timmar (%)	2,3%	3,9%	3,8%	4,3%
Summa sjukfrånvaro för personal under 29 år av sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 29 år eller yngre i timmar (%)	0,2%	7,3%	1,4%	2,4%
Summa sjukfrånvaro för personal 30-49 år av sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 30-49 år i timmar (%)	2,4%	3,7%	3,6%	2,5%
Summa sjukfrånvaro för personal 50 år eller äldre av sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 50 år eller äldre i timmar (%)	4,2%	3,1%	6,6%	7,5%

Tabell 13: Sjukfrånvaro per åldersgrupp heltidsorganisationen

Heltid, tillsvidareanställda			2019-12-31
Total sjukfrånvaro i timmar	Sjukfrånvaro	Arbetad tid	Sjukfrånvaro
≤ 29 år	29	12 629	0 %
30-49 år	2 283	86 982	3 %
≥ 50 år	1 592	34 709	5 %
Totalt	**3 904**	**134 320**	**3 %**
Total sjukfrånvaro i dagar	**Antal kaldgr**	**Antal kaldgr>59**	**Antal kaldgr>59 av total**
20-29 år	4	0	0 %
30-39 år	260	188	72 %
40-49 år	121	31	26 %
50-59 år	75	0	0 %
60- år	192	102	53 %
Totalt	**652**	**321**	**49 %**

2.9.2 Friskvård

Samtliga brandmän inom heltidsorganisationen får, om tid finns, träna en timme per arbetspass för att upprätthålla sin fysiska status. På varje heltidsstation finns många olika möjligheter till varierad och god träning såsom rullband, roddmaskin, trappmaskin, styrketräningslokal med olika maskiner

och lösa vikter. Det finns även en idrottssal där man kan spela innebandy, mjuktennis eller utöva andra träningspass.

Övrig dagtidspersonal får lägga ut en friskvårdstimme per arbetsvecka. I förbundets riktlinje för fysisk aktivitet finns angivet att arbetsgivaren gärna ser att all personal, även kontorspersonal, varje år genomför ett rullbandstest. Detta på grund av att arbetsgivaren värnar om personalens hälsa. Förbundet bekostar även simning en gång per vecka för all personal inom heltidsorganisationen.

Anställda inom beredskapsorganisationen får årligen en friskvårdspeng där de kan köpa träningskort och/eller träningsskor.

Samtlig personal genomför varje år en hälsoundersökning. För personal i utryckningstjänst innebär det att varje år förnya sitt tjänstbarhetsintyg.

Bild 7: Övning på Höga Kusten-bron under hösten

2.9.3 Utbildning av personal

Under 2019 har två heltidsanställda brandmän genomfört utbildningen Räddningsledare A, en brandinspektör har genomfört kursen Tillsyn A och en annan brandinspektör kursen Tillsyn B. Under våren 2019 deltog tre personer inom heltidsorganisationen i en endagskurs som anordnades av MSB och räddningstjänsten i Östersund om användandet av flygande resurser vid skogsbrands-bekämpning. Ledningsgruppen, fackliga representanter samt styrkeledare genomgick under året en arbetsmiljöutbildning.

Inom RiB-organisationen genomgick tre personer under året utbildningen Räddningsledare A.

Personalen får utöver ovan nämnda utbildningar kontinuerlig fortbildning inom första hjälpen, HLR, taksäkring med mera.

2.9.4 Framtida personalutveckling

Rekryteringsbehovet av brandmän i beredskap är konstant. Det finns alltid befintliga vakanser som måste fyllas upp samtidigt som det ständigt sker en viss kontinuerlig avgång.

Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen har inom de kommande åren inte särskilt stora pensionsavgångar. Pensionsavgångarna kan hanteras genom en god dialog mellan medarbetare och arbetsgivare. Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalens stora utmaning är att behålla befintlig personal. Många av de som rekryteras kommer ursprungligen från andra orter och många söker sig hem och till större räddningstjänster. För att öppna upp för en mer varaktig personalstyrka togs det under 2019 ett beslut att vi från och med nu även har möjlighet att tillsvidareanställa RiB-personal med godkänd utbildning till heltidsorganisationen.

Tabell 14: Pensionsavgångar samtlig personal

Samtliga anställda		
Pensionsavgångar från 65 år	Faktiska	Kommande
2019	1	4
2020		3
2021		3
2022		0
2023		2
2024		2

2.10 Förväntad utveckling och framtid

Ett arbete pågår gällande utökad samverkan mellan räddningstjänsterna i länet kring ledning av insatser. Krav på detta kommer även från staten, där det anses att den kommunala räddningstjänsten måste öka sin förmåga att skala upp ledningsorganisationen vid större insatser. Staten kommer att skjuta till 45 mnkr till kommunerna från 2021 till denna uppgift, men det finns en klar risk att kostnaderna för förbundet kommer att öka mer än de tillskjutna medlen för att leva upp till statens krav. Förbundet får dock en förbättrad kvalitet och en utökad uthållighet genom att samverka med andra.

Förbundets tre ägarkommuner har, precis som de flesta kommuner i landet, utmaningar gällande ekonomin de kommande åren. Hur detta kommer att påverka förbundet är oklart, men klart är att insatserna och det förebyggande arbetet för räddningstjänsten inte minskar.

Det internationella säkerhetsläget har under senare år förändrats. Detta leder till att räddningstjänsten framöver kommer att få lägga en markant större del av resurserna på att arbeta med totalförsvar och räddningstjänst under höjd beredskap.

3 Drift- och investeringsredovisning

3.1 Driftredovisning

Årets resultat är + 4,4 mnkr.

3.1.1 Intäkter

Normalt utgörs 90 % av förbundets totala intäkter av medlemskommunernas bidrag. Resterande del av intäktssidan är avgifter i samband med myndighetsutövning, försäljning av olika tjänster som förbundet erbjuder samt ersättningar för exempelvis hyror och automatlarm.

Intäkterna under året är cirka 700 tkr högre än budgeterat, och cirka 500 tkr högre än den prognos som lades vid delårsbokslutet.

Den främsta orsaken till de högre intäkterna förklaras med att automatlarmen, både årsavgifter och avgifter för felaktiga larm, genererade närmare 400 tkr mer i intäkter än budgeterat och prognosticerat. Förväntan inför 2019 var att antalet automatlarmsobjekt skulle minska på grund av det lägre antalet asylboenden inom förbundets område. Nya objekt har dock tillkommit vilket resulterar i att det totala antalet objekt ej har förändrats. Ett fåtal objekt står för en stor del av de onödiga automatlarmen med höga kostnader för kunderna som följd och att förbundets intäkter

under året istället ökade i jämförelse med föregående år. Förbundets målsättning är att antalet onödiga larm ska minska.

Intäkterna för extern utbildning har ökat under året och överstiger budget med cirka 200 tkr. Det är främst utbildningen *Heta arbeten* som bidrar till intäktsökningen. Årets utfall av externa utbildningar visar att det fortfarande råder stort intresse för förbundets kompetens kring brandförebyggande arbete, HLR, första hjälpen och suicidprevention bland allmänheten.

Antalet IVPA-larm ökade i jämförelse med föregående år och därmed även intäkterna från regionen med cirka 70 tkr.

Antalet tillsyner, och därmed även intäkterna för tillsyner har minskat under året och understiger budget med cirka 170 tkr. Vid den prognos som lades i samband med delårsredovisningen i augusti gjordes antagandet att intäkterna skulle bli lägre än förväntat och prognosen sänktes med 130 tkr.

3.1.2 Kostnader

Av förbundets totala kostnader står personalen för ca 70 %, såsom löner/arvoden, arbetsgivar-avgifter och pensioner.

Utryckningspersonalens särskilda avtalspension, R-SAP, tryggas genom pensionsavsättningar. Under förutsättning att en brandman har arbetat inom räddningstjänsten i minst 30 år, varav 25 år i utryckningstjänst, har denne rätt att gå i pension vid 58 års ålder. Kostnaden för R-SAP beräknas av förbundets pensionsadministratör KPA. I beräkningarna antas den genomsnittliga pensionsåldern vara 60 år då pensionsåldern historiskt har varit högre än 58 år.

Pensionskostnaderna för 2019 är betydligt lägre än budgeterade kostnader för helåret och prognosticerade kostnader i delårsbokslutet. Då KPA:s beräknade pensionskostnader varierat stort de senaste åren valde förbundet under hösten 2019 att göra en grundlig översyn av pensionsberäkningarna och underlagen till dessa. Översynen visade att pensionsskulden var felaktigt beräknad för ett antal av brandmännen vilket har resulterat i en lägre pensionsskuld med lägre pensionskostnader som följd. I delårsbokslutet sänktes prognosen för pensionerna vilket ledde till att prognosticerade kostnader blev närmare utfallet (utfallet 1,5 mnkr lägre i prognosen i jämförelse med budgeterade kostnader som låg 3,3 mnkr över utfallet, exklusive löneskatt).

Utfallet för såväl semesterlöner som upplupna semesterlöner understiger både prognos och budget. Under året har fler semesterdagar än intjänade tagits ut av förbundets anställda vilket leder till intäkter om cirka 700 tkr för upplupna semesterlöner.

Utfallet för avskrivningarna är cirka 300 tkr lägre än väntat under året. Detta förklaras till stor del av att det höjdfordon som upphandlades under 2019 inte leveransbesiktigades och bokfördes förrän under början av 2020 med senarelagda avskrivningar som följd.

Under prognosarbetet vid delårsbokslutet antogs kostnaderna för arbetskläder och konsulttjänster överstiga de budgeterade kostnaderna för 2019 vilket även stämmer överens med utfallet för 2019. Ökade kostnader för arbetskläder beror delvis på nödvändiga inköp av bland annat brandkängor till förbundet. De högre konsultkostnaderna beror på förbundets lansering av hemsidan under hösten samt satsningar på arbete med arbetsmiljö där förbundet har tagit hjälp av externa konsulter.

3.2 Investeringsredovisning

I investeringsbudgeten för 2019 ingick ett höjdfordon till Härnösand, dock finns ej fordonet med i investeringsredovisningen för 2019. Detta trots att upphandlingen och leveransen skedde under året men då fordonet leveransbesiktigades, betalades och bokfördes i början av 2020 kommer investeringen istället att finnas med i redovisningen för 2020.

Bild 8: Nytt höjdfordon till heltidsstationen i Härnösand

Under 2019 planerades det för en upphandling av ett mindre lastfordon till Härnösand. Upphandlingen har dock försenats och kommer istället att slutföras under 2020.

Gjorda investeringar under 2019 är bland annat en truck, motorsprutor, utrustning för vattenlivräddning samt en älgdragare som ska användas för att transportera brandslang vid exempelvis skogsbränder.

Tabell 15: Investeringsredovisning

Investeringstyp (tkr)	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Kommunikationsutrustning/larm	50	326	
Övriga fordon	91	408	750
Släckbil	12	3 628	
Basutrustning fysisk träning			50
Höjdfordon	47	50	5 600
Räddningsmateriel	456	1 080	600
Övrigt			
Totalt	**656**	**5 493**	**7 000**

4 Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)	Not	Utfall 2019	Utfall 2018	Budget 2019
Verksamhetens intäkter	*1*	7 370	17 359	6 667
Verksamhetens kostnader	*2*	- 78 516	- 88 020	- 81 781
Avskrivningar	*3*	- 3 513	- 3 710	- 3 800
Verksamhetens nettokostnader		**- 74 659**	**- 74 371**	**- 78 914**
Medlemsbidrag	*4*	79 924	78 588	79 924
Verksamhetens resultat		**5 265**	**4 217**	**1 010**
Finansiella kostnader	*5*	- 873	- 686	- 1 000
Resultat efter finansiella poster		**4 392**	**3 531**	**10**
Årets resultat	*6*	**4 392**	**3 531**	**10**

5 Balansräkning

Balansräkning (tkr)	Not	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
- Maskiner och inventarier	*7*	18 456	21 345
Summa anläggningstillgångar		**18 456**	**21 345**
Omsättningstillgångar			
- Fordringar	*8*	6 248	18 867
- Kassa och bank	*9*	40 253	22 701
Summa omsättningstillgångar		**46 501**	**41 568**
SUMMA TILLGÅNGAR		**64 957**	**62 913**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	***10***	**17 836**	**13 444**
- Årets resultat		4 392	3 530
Avsättningar			
- Avsättningar för pensioner o likn. förpliktelser	*11*	31 248	32 869
Summa avsättningar		**31 248**	**32 869**
Skulder			
- Kortfristiga skulder	*12*	15 873	16 600
Summa skulder		**15 873**	**16 600**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		**64 957**	**62 913**
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER		**0**	**0**

6 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys	2019	2018
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	4 392	3 531
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m.m.	1 800	4 777
	6 192	**8 308**
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	6 192	8 308
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar	12 619	-13 732
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder	-727	-2 212
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**18 084**	**-7 636**
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-656	-5 493
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	124	–
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**-532**	**-5 493**
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	–	–
Kassaflöde från bidrag till infrastruktur	–	–
Årets kassaflöde	17 552	-13 129
Likvida medel vid årets början	22 701	35 830
Likvida medel vid årets slut	**40 253**	**22 701**

Tilläggsupplysningar till kassaflödesanalys (tkr)	2019	2018
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m m		
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	3 513	3 710
Rearesultat försäljning av materiella anläggningstillgångar	-92	–
Återförda avsättningar till pensioner	-1 621	–
Avsättningar till pensioner	–	1 067
	1 800	**4 777**

7 Noter

Noter (tkr)	2019	2018
Not 1 Verksamhetens intäkter		
Försäljning till kommuner/Landsting	845	790
Försäljning till övriga	290	394
Övriga intäkter	6 235	16 175
varav		
- automatlarm	2 496	2 420
- sambruk	1 211	1 072
- förrättningsavgifter	328	540
- extern utbildning	872	728
- bostads- och lokalhyror	1 120	1 017
- ersättning skogsbränder		10 187
- övrigt	207	212
Summa	**7 370**	**17 359**
Not 2 Verksamhetens kostnader		
Kostnader för arbetskraft	- 58 606	- 63 979
varav pensionskostnader	*- 4 214*	*- 6 755*
Lokal- och markhyror	- 9 183	- 8 845
Material	- 999	- 5 982
Övriga rörelsekostnader	- 9 728	- 9 214
Summa	**- 78 516**	**- 88 020**
Not 3 Avskrivningar		
Maskiner och inventarier	- 3 513	- 3 710
Not 4 Medlemsbidrag		
Härnösands kommun	24 521	24 111
Kramfors kommun	26 814	26 366
Sollefteå kommun	28 589	28 111
Summa	**79 924**	**78 588**
Not 5 Finansiella kostnader		
Bankkostnader	- 20	- 22
Räntekostnader	- 14	- 5
Finansiell kostnad på pensioner	- 839	- 660
Summa	**- 873**	**- 686**
Not 6 Årets resultat		
Årets resultat enl resultaträkningen	4 392	3 531
Avgår jämförelsestörande intäkter		
Avgår realisationsvinster		
Årets resultat	**4 392**	**3 531**

Noter (tkr)	2019-12-31	2018-12-31
Not 7 Maskiner och inventarier		
Ingående ackumulerade anskaffningsvärde	63 540	58 047
Årets anskaffningar	655	5 493
Årets försäljningar/utrangeringar	- 231	
Omklassificeringar		
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	**63 964**	**63 540**
Ingående ackumulerade avskrivningar	- 42 195	- 38 485
Årets avskrivningar	- 3 513	- 3 710
Årets försäljningar/utrangeringar	200	
Omklassificeringar		
Utgående ackumulerade avskrivningar	- 45 508	- 42 195
Utgående redovisat värde	**18 456**	**21 345**
Not 8 Fordringar		
Kundfordringar	1 318	2 551
Interimsfordringar	2 013	11 219
Moms	879	2 557
Övriga kortfristiga fordringar	2 038	2 540
Summa	**6 248**	**18 867**
Not 9 Kassa och bank		
Bankkonto FSB	40 253	22 701
Not 10 Eget kapital		
Ingående eget kapital	13 444	9 914
Årets resultat	4 392	3 530
Summa	**17 836**	**13 444**
Not 11 Avsättningar för pensioner o likn. förpliktelser		
Specifikation - avsatt till pensioner		
Särskild avtals/ålderspension	25 147	26 452
Löneskatteskuld	6 101	6 417
Summa	**31 248**	**32 869**
Avsatt till pensioner		
Ingående avsättning	32 869	31 802
Årets avsättning	1 226	3 139
varav:		
- Nyintjänad pension	380	2 483
- Ränte- och basbeloppsuppräkning	839	660
- Övrig post	7	- 4
Årets pensionsutbetalningar	- 2 531	- 2 280
Förändring av löneskatteskuld	- 316	208
Summa	**31 248**	**32 869**
Totala pensionsåtaganden		
Avsättningar	31 248	32 869
Ansvarsförbindelse	-	-
Kortfristig del av pensionsskuld	4 326	2 963

Avgår: Pensionstiftelsekapital	-	-
Summa	**35 574**	**35 832**
Not 12 Kortfristiga skulder		
Räntebärande skulder		
Leverantörsskulder	3 365	4 635
Pensionsavsättningar	4 326	2 963
Interimsskulder	5 728	6 525
Skulder till staten	2 454	2 477
Summa	**15 873**	**16 600**

8 Redovisningsprinciper

Förbundet följer lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt tillämpar rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Enstaka undantag från detta redovisas även i notapparaten.

Intäkter
Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och om intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt enligt RKR R2.

Personalkostnader
Förändring av semesterlöneskuld redovisas som en kostnad i verksamheten. Timlöner som är intjänade under december men utbetalas i januari är upptagna som en kortfristig skuld i balansräkningen.

Periodiseringar
Periodiseringar av inkomster och utgifter sker enligt god redovisningssed. Det innebär att inkomster och utgifter bokförs på de perioder de intjänats respektive förbrukats. Den del av inkomst som inte uppfyller kriterierna för intäkt periodiseras och skuldförs i balansräkningen enligt RKR R2.

Materiella anläggningstillgångar
Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt prisbasbelopp.

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar enligt RKR R4. Nedskrivningar sker i de fall tillgången inte kan nyttjas fullt ut enligt ändamålet eller när en extern värdering påvisar ett lägre värde. Inga lånekostnader redovisas i anskaffningsvärdet.

Planenlig avskrivning på materiella anläggningstillgångar baseras på ursprungligt anskaffningsvärde och sker linjärt utifrån förväntad ekonomisk livslängd. Avskrivningarna påbörjas månaden efter anskaffning/färdigställande.

Huvudsakligen tillämpas avskrivningstider om tre till 10 år för maskiner, fordon och inventarier.

Jämförelsestörande poster
Jämförelsestörande poster redovisas enligt RKR R11 och är poster som inte är extraordinära men är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser mellan perioder. Upplysningar om jämförelsestörande poster lämnas i not kopplad till berörda resultatposter i resultaträkningen.

Extraordinära poster
Extraordinära poster redovisas enligt RKR R11 och innebär att posten dels saknar samband med den ordinarie verksamheten, utgör en engångshändelse samt uppgår till ett väsentligt belopp. Extraordinära poster redovisas på separata rader i resultaträkningen och specificeras i not.

Fordringar
Fordringar upptas till de belopp de beräknas inflyta med.

Värdering och upplysningar om pensionsförpliktelser
Beräkningen av förbundets samlade pensionsåtagande utförs av förbundets pensionsadministratör KPA. Samtliga förpliktelser för pensionsåtagande för anställda inom förbundet beräknas vid varje tidpunkt gällande RIPS i enlighet med RKR R10. Prognosen från KPA baseras på en genomsnittlig pensionsålder på 60 år.

Pensionsskuld redovisas i balansräkning inklusive särskild löneskatt. Premier för avgiftsbestämda pensioner intjänade from 1998 redovisas det år som avgiften avser.

Upplysningar vad gäller pensionsavsättningar lämnas i not till balansräkningen.

§ 84

Dnr 2020-000215 1.1.2.1

Fyramånadersrapport Härnösands kommun 2020

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att godkänna fyramånadersrapport för Härnösands kommun 2020.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Enligt reglemente för ekonomistyrning i Härnösands kommun är det kommunstyrelsen som ansvarar för att sammanställa fyramånadersbokslut för kommunen Bokslutet ska tillställas kommunfullmäktige senast vid junisammanträdet.

Fyramånadersbokslutet 2020 har sammanställts utifrån gällande reglemente. I bokslutet framgår att Härnösands kommun uppvisar ett resultat om -39,1 mnkr för årets fyra första månader och ett resultat om -3,3 mnkr exklusive förändring i semesterlöneskuld. För att möjliggöra en jämförelse med motsvarande period under 2019 har siffrorna för perioden konverterats enligt kommunens nya redovisningsprinciper. Jämförelsesiffrorna från 2019 visar ett resultat om -32,9 mnkr och 1,7 mnkr exklusive förändring i semesterlöneskuld.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2020-05-19

Fyramånadersrapport 2020

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2020-05-19

Dnr
KS/2020-000215

KOMMUNSTYRELSEN
Malin Ullström, 0611 34 80 24
malin.ullstrom@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Fyramånadersbokslut Härnösands kommun 2020

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att godkänna Fyramånadersbokslutet för Härnösands kommun 2020.

Beskrivning av ärendet

Enligt reglemente för ekonomistyrning i Härnösands kommun är det kommunstyrelsen som ansvarar för att sammanställa fyramånadersbokslut för kommunen Bokslutet ska tillställas kommunfullmäktige senast vid junisammanträdet.

Fyramånadersbokslutet 2020 har sammanställts utifrån gällande reglemente. I bokslutet framgår att Härnösands kommun uppvisar ett resultat om -39,1 mnkr för årets fyra första månader och ett resultat om -3,3 mnkr exklusive förändring i semesterlöneskuld. För att möjliggöra en jämförelse med motsvarande period under 2019 har siffrorna för perioden konverterats enligt kommunens nya redovisningsprinciper. Jämförelsesiffrorna från 2019 visar ett resultat om -32,9 mnkr och 1,7 mnkr exklusive förändring i semesterlöneskuld.

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Anna Bostedt
Tf. Ekonomichef

Bilagor

Fyramånadersbokslut Härnösands kommun 2020

Härnösands kommun

Härnösands kommun

Fyramånadersbokslut 2020

2020-04-30

Fyramånadersbokslut 2020

Innehållsförteckning

Fyramånadersbokslut 2020 ..... ***1***

1 Förvaltningsberättelse ***2***

1.1 Omvärldsperspektiv **2**

1.1.1 Omvärldspåverkan 2

1.1.1.1 Coronapandemin, Covid-19 2

1.1.1.2 Kommunens krisledningsgrupp aktiveras 2

1.1.1.3 Påverkan på demokratin 3

1.1.1.4 Kontinuitetsplanering och samverkan 3

1.1.1.5 Tillväxt 6

1.1.1.6 Teknik och digitalisering 6

1.1.1.7 Arbetslöshet 6

1.1.2 Påverkan framåt 8

1.1.2.1 Makroekonomisk utveckling 8

1.1.2.2 Tillväxt och besöksnäring 8

1.1.2.3 Arbetslöshet 9

1.1.2.4 Teknik och digitalisering 9

1.1.2.5 Folkhälsa och elevhälsa 9

1.1.2.6 Demokrati 10

1.1.2.7 Påverkan på varumärket Härnösand och arbetsgivarvarumärke 10

1.1.2.8 Med gemensam kraft 10

1.2 Medarbetarperspektiv **11**

1.2.1 Anställda 11

1.2.2 Sjukfrånvaro 11

1.2.3 Frisktal - frisknärvaro ..... **Fel! Bokmärket är inte definierat.**

1.3 Finansiell analys **12**

2 Finansiella rapporter ***14***

2.1 Resultaträkning **14**

2.2 Balansräkning **14**

2.3 Noter **15**

2.4 Drift- och investeringsredovisning **16**

1 Förvaltningsberättelse

1.1 Omvärldsperspektiv

1.1.1 Omvärldspåverkan

1.1.1.1 Coronapandemin, Covid-19

Den 31 december 2019 informerar WHO om att personer i Kina har drabbats av ett nytt virus. Enligt WHO är de vanligaste symptomen feber, torrhosta, andningsbesvär, halsont, och stor trötthet. En månad senare, den 31 januari, påvisas det första fallet av smitta i Sverige, detta sker dagen efter att WHO klassat utbrottet som ett internationellt hälsonödläge, den 1 februari klassar Sveriges regering coronaviruset som en allmänfarlig sjukdom. Efter ytterligare en månad påvisas smittade i flera regioner. Den 11 mars avled den första personen i Sverige till följd av viruset, WHO klassar virusutbrottet som en pandemi och samma datum kommunicerades flera politiska besked på nationell nivå. Regeringen skjuter till extra miljarder under våren, karensdagen slopas och sammankomster med fler än 500 personer stoppas. Dagen efter, den 12 mars ändrar Folkhälsomyndigheten sina rekommendationer för testning och i första hand äldre och sköra patienter testas för att skydda både personal och patienter. Den 14 mars avråder UD från resor till alla länder. Den 16 mars går Folkhälsomyndigheten ut med en rekommendation att alla i Stockholmsregionen bör jobba hemifrån, om de kan. Den 17 mars meddelar statsminister Stefan Löfven att alla gymnasieskolor, högskolor, universitet och yrkeshögskolor rekommenderas att stänga. Regeringen förbereder också en lag för att senare kunna stänga förskolor och skolor. Samma dag enas EU-länderna om att stoppa icke nödvändiga inresor till EU. Den 23 mars uppmanas fler än en miljard människor i mer än 50 länder, genom rekommendationer eller tvingande påbud, att stanna hemma. Den 2 april, tre månader efter att WHO först informerat om smittan, överstiger de bekräftade fallen av smitta i världen en miljon, en fördubbling på en vecka. Globalt överstiger antalet dödsfall 50 000. Den 10 april har antalet bekräftade dödsfall nått 100.000.

Under en mycket kort tid har omvärlden förändrats drastiskt och människors vardag har begränsats. Kommunens verksamheter har påverkas i hög grad. Samverkan över gränser, såväl mellan förvaltningar som med externa samverkansparter är en av de viktigaste faktorerna för att lyckas hantera effekterna av krisen och mildra konsekvenserna.

Kommunens alla medarbetare och chefer påverkas av den pågående pandemin. Det är utmanande att befinna sig i ett läge där det inte finns givna svar, där arbetsbelastning och arbetsmiljö påverkas i det närmaste dagligen. Vikten av säkra arbetsförhållanden har aldrig varit större än nu och ställer höga krav på både medarbetare och chefer att ta in information och anpassa arbetet efter en ny verklighet.

1.1.1.2 Kommunens krisledningsgrupp aktiveras

I början av mars aktiverades kommunens krisgrupp. Vid krisgruppens första möte beslutades att kommunens hållning skulle följa de riktlinjer som nationella och regionala myndigheter meddelar. Under de två månader som Krisledningsgruppen varit aktiverad har många beslut och inriktningsbeslut fattats. För medarbetare som besökt riskområden och som arbetar med sårbara grupper, höjdes skyddet i relation till nationella rekommendationer. Beslut fattades om att dessa medarbetare inte skulle befinna sig på sin arbetsplats under 14 dagar efter hemkomst. Besöksförbud på särskilda boenden infördes också flera veckor innan man nationellt rekommenderade detta. Syftet med besluten var att minska risken för smittspridning till gruppen.

Information och kommunikation har varit en viktig del av arbetet i samband coronapandemin. Kommunen har arbetat tillsammans med Länsstyrelsen och övriga kommuner i länet med att samordna budskapen och rekommendationerna. Att ha enhetliga och tydliga budskap har haft en lugnande effekt för såväl kommunens invånare som medarbetare. Coronapandemin har inneburit en stor påfrestning på kommunens medarbetare och organisation, och kommunikationsavdelningen har därför i hög grad arbetat för att medarbetare ska ha enkel tillgång till relevant information. Kommunikationsavdelningen har bidragit till samtliga förvaltningars krisarbete genom att skapa en enhetlig kommunikation i kommunen.

I februari antog Kommunstyrelsen krisledningsplan och fullmäktige antog ett Program för krisberedskap. Syftet är att minska sårbarheten i verksamheterna och kunna hantera krissituationer i fred eller vid höjd beredskap.

Som en del av krisledningsplan och program för krisberedskap har organisationens alla verksamheter arbetat med att minska sårbarheten genom att kontinuitetsplanera. Syftet är att säkerställa att viktiga uppgifter och funktioner inte påverkas vid en kris som pandemin inneburit. Planeringen har utgått från att möta en befarad hög sjukfrånvaro i verksamheterna.

1.1.1.3 *Påverkan på demokratin*

Kommunfullmäktige ska varje mandatperiod utse en krisledningsnämnd vilket i Härnösand är kommunstyrelsens arbetsutskott. Nämndens uppgift är att fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid. Det är ordförande som beslutar att det är en extraordinär händelse och att nämnden ska aktiveras.

Social distansering och nationella rekommendationer har fört med sig att beslut har fattats om att nämnder, styrelse samt fullmäktige, i enlighet med kommunallagen, getts möjlighet att delegera rätten att fatta beslut till presidierna. Vissa typer av ärenden är dock undantagna och får inte delegeras.

Den 20 mars fattade kommunstyrelsens ordförande beslut om att aktivera krisledningsnämnden. Kommunstyrelsen fattade på sitt sammanträde den 23 mars beslut om att delegera beslutanderätten till krisledningsnämnden i ärenden som är så brådskande att de inte kan vänta.

SKR har lyft fram, genom Elin Wihlborg, professor i statsvetenskap vid Linköpings universitet, att de åtgärder som vidtagits under Coronapandemin kan antas ha påverkat den demokratiska processen. Ett av demokratins grundvärden består i att demokratin ska kunna granskas. Det demokratiska samtalet är viktigt men samtidigt svårt i en sådan situation som coronapandemin innebär enligt Wihlberg.

I Härnösands kommun har det hanterats genom att brådskande ärenden tagits upp i presidierna, medan ärenden som kräver en bredare dialog skjutits fram till ett tillfälle då större sammanträden åter är möjliga. Exempel på ärende som skjutits fram är beslutet om e-förslag vilket avvaktas till ett fullmäktigemöte.

1.1.1.4 *Kontinuitetsplanering och samverkan*

I en pandemi är det viktigt att arbeta förebyggande och ha en god samverkan mellan skyddsorganisation och arbetsgivare. Om det arbetet fungerar så är det en framgångsfaktor för att förhindra smittspridning och att bidra till minskad oro hos medarbetare och i förlängningen påverkar det kommunens välfärdsuppdrag positivt.

Skyddsfrågor och skyddsorganisationen har arbetat med varierande frågor och den centrala skyddskommittén har träffats en gång i veckan. Fokus har legat på att tillse att skyddsorganisationen fungerar smidigt och att riskbedömningar genomförts på alla nivåer. Tre samordnare för

skyddsorganisationen har friställts på heltid, för att stödja skyddsombud och chefer vid genomförande av riskbedömningar, där stöd har efterfrågats. De har bidragit till ökad kunskap i organisationen och en bra skyddsorganisation, vilket är en viktig faktor för att förhindra smittspridning.

En stor del av förskolans, grundskolans och gymnasiets arbete har kretsat kring att riskbedöma och minska påverkan på verksamheten och medarbetarnas arbetsmiljö. Grundskolans F-9 har planerat för en ev. nedstängning av verksamheten och arbetat fram en handlingsplan för ett återöppnande. I syfte att kunna erbjuda barnomsorg till vårdnadshavare med jobb i samhällsviktiga funktioner. har förskolan och skolbarnomsorgen planerat för att ha öppet i en situation då många andra verksamheter i samhället stänger ned.

Gymnasiets undervisning började ske via fjärrundervisning och distansundervisning den 19 mars. Även Komvux, Yrkeshögskolan och Särvux har gått över till andra undervisningsformer än de traditionella. Kommunens dagliga verksamhet för personer med funktionsnedsättning samt öppna förskolan har stängt sina verksamheter och servicenivån på Lärcentrum har minskats.

Elevhälsan har anpassat sina arbetssätt och metoder för att säkerställa att hälsosamtal, vaccinationer och elevhälsans löpande arbete har kunnat genomföras på ett tryggt sätt ur smittspridningsperspektiv. Digitala lösningar används för att kunna genomföra arbetet utan fysiska träffar. Exempelvis genomförs handledning till skolornas elevhälsoteam via digitala lösningar.

Vuxenutbildningens undervisning har anpassats utifrån de nationella rekommendationerna och har erbjudit distansundervisning och kontakter genom telefon, Skype, teams eller andra digitala hjälpmedel. De elever som har praktik har fortsatt med den då nationella riktlinjer inte begränsar detta. Från och med den 2 april har det varit möjligt att elever deltar fysiskt vid praktiska moment i enlighet med den förordningsförändring som då trädde ikraft. Detta gäller fysiska moment i tex vårdutbildningen som krävs för att eleven ska kunna slutföra sin utbildning. Möjligheten att delta fysiskt i undervisningen inkluderar även elever med särskilda behov i de fall läraren bedömer det nödvändigt. Alla kontakter mellan medarbetare och elever har varit möjliga att genomföra via digitala lösningar eller via telefon.

I enlighet med nationella rekommendationer har vuxenutbildningen endast antagning till kurser på distans sedan mars månad. Elever som studerar SFI har erbjudits att studera på distans och behåller i dessa fall sin plats i kön till klassrumsundervisning. Ingen antagning sker till Lärvux under våren -20.

I slutet av mars identifierades ett behov av uppskattningsvis 250 vikarier inom socialförvaltningens verksamhetsområde. Behovet fanns främst inom yrkesgrupperna vårdbiträden och servicepersonal och var en följd av det ökade behovet av korttidsvikarier för att möta upp den förväntat ökande sjukfrånvaron. Rekrytering och planering av intensivutbildning inom vård och omsorg påbörjades. Utbildningen vänder sig till personer som sökt arbete inom vård och omsorg i kommunen. Personalavdelningen har ansvarat för urvalet till utbildningen som genomförts av vårdlärare inom Arbetslivsförvaltningen och Skolförvaltningen. Utbildningen omfattar dels utbildning på plats, dels inledande webbaserade utbildningsmoment. Under perioden april till mitten av maj har ett hundratal personer deltagit i utbildningen.

För att minska påverkan på verksamheterna utifrån tillgången på skyddsutrustning har uppdraget att samordna och planera logistikkedjan kring skyddsutrustning samlas och genomförts av en utsedd person. Beslut har fattats att kommunen ska arbeta utifrån de gemensamma planeringsförutsättningar som tagits fram för länet och det länsgemensamma förhållningssättet gällande informationssäkerhet i arbetet med skyddsutrustning.

Arbetslivsförvaltningen har startat upp tillverkning och paketering av skyddsutrustning och iordningställt en lagerlokal för skyddsmaterial på uppdrag av Socialförvaltningen. Kommunens medicinska ansvariga sjuksköterskor har säkerställt material, arbetsgång och rutiner för hantering av skyddsmaterial. Montering av visir, paketering av kit med skyddsmaterial till verksamheterna, buteljering av handsprit samt transporter och utkörning av material har varit viktiga delar i arbetet kring skyddsutrustning.

Deltagare inom Arbete och Integrations verksamheter, personal inom Arbetslivsförvaltningen och Samhällsförvaltningen samt volontärer har bidragit i arbetet med att montera visir. Kommunen har efter uppstarten tillsatt en logistikgrupp som ansvarar för samordning kring inköp av material, inventering av behov samt fördelning av skyddsmaterial till Socialförvaltningens verksamheter.

Arbetslivsförvaltningen har på uppdrag av Socialförvaltningen avlastat hemtjänstens personal genom att göra inköp till brukare som har biståndsbeslut för mat och inköp av mediciner. Förvaltningen bistår fem olika hemtjänstområden inom kommunen med inköp för cirka 130 brukare varje vecka. Integrationskonsulenterna har genom särskilt riktade insatser informerat nyanlända i kommunen om Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd för att minska risken för smittspridning.

Härnösands kommun fattade beslut om besöksförbud på samtliga särskilda boenden i ett tidigt skede i coronapandemin, och Härnösand var först i länet med att införa detta. Besöksförbudet bedöms kunna vara en bidragande orsak till att det ännu inte finns några konstaterade fall av covid-19 på de särskilda boendena Härnösand.

Arbetet inom kommunens särskilda boenden och hemtjänst har under årets första månader tydligt präglats av corona och arbetet har nästan uteslutande handlat om att förbereda, sätta rutiner och utbilda för att möta de utmaningar som detta för med sig. Utbildningsinsatserna gällande smittskydd, att begränsa smittspridning, att hantera skyddsutrustning och skapa en god och säker arbetsmiljö har varit viktiga såväl för brukare som för medarbetare.

Verksamheterna inom särskilt boende har arbetat för att kunna erbjuda lösningar och aktivering för brukare utifrån de nya förutsättningarna. Genom att använda Ipads möjliggörs möten mellan brukare och anhöriga. De nya förutsättningarna som risken för covid-19 för med sig har drivit på arbetet med nya arbetssätt och planering, och många nya aktiviteter har utvecklats som en följd av det nya läget och de förändrade förutsättningar det fört med sig.

I syfte att säkra personaltillgången har många nya medarbetare introducerats under perioden, ett arbete som är viktigt och stort men som också tagit mycket tid och kraft i organisationen. Verksamhetens anpassning till nuläget har fått till följd att det skett både en ökning av de digitala aktiviteterna i verksamheten för brukarna men även en minskning av andra aktiviteter utifrån krav på fysisk distansering. Nya möjligheter uppstår när nya arbetssätt krävs.

Kommunens verksamhet inom hälso- och sjukvård har ställts inför utmaningar som skapat nya arbetssätt under perioden. Arbetet har i mycket hög utsträckning präglats av coronapandemin vilket skapat en ökad arbetsbelastning för sjuksköterskorna i den nya situationen. Nya arbetsuppgifter, högre arbetsbörda och nya arbetssätt är alla effekter av arbetet med att begränsa effekterna och spridningen av covid-19.

Omsorgen om funktionshindrade har planerat sin verksamhet utifrån de nationella riktlinjerna och verksamheten stängdes den 23 mars i syfte att minska risken för smittspridning och frigöra medarbetare som kan behövas inom boende vid en eventuell hög frånvaro. Att trygga brukare, medarbetare och anhöriga har varit en viktig del av arbetet.

En viss positiv effekt av regeringens alla åtgärdspaket kan ses i kommuninnevånarnas behov av försörjningsstöd. De förändrade reglerna för arbetslöshetsersättning (med sänkta krav på arbetsvillkor och snabb handläggning hos a-kassorna) gör att fler personer kan beviljas ersättning och därmed inte blir aktuella för försörjningsstöd.

1.1.1.5 *Tillväxt*

Många företag har drabbats mycket hårt av effekterna som följt av coronapandemin. I syfte att mildra den negativa effekten för landets företag har regeringen vid ett flertal tillfällen presenterat stödpaket och satsningar. En tillfällig nedsättning av arbetsgivaravgifter, möjligheten att skjuta upp momsinbetalningar och en statlig företagsakut för lån är några av åtgärderna som vidtagits.

Tillväxtavdelningens verksamhet har styrts om mot att stötta näringslivet i de nya utmaningar som uppstått som en följd av corona. Förutsättningarna har hastigt förändrats för många företag. Hotell och besöksnäring har drabbats mycket hårt med en minskning på upp till 90 procent av sin omsättning. företag inom handel har minskat med upp emot 50 procent, undantaget dagligvaruhandeln. Den mest akuta krisen i Härnösand har kopplats till handel, tjänster, besöksnäring, kultur samt konferenser. Näringslivsavdelningens fokus har till stor del kretsat kring att skapa ekonomisk lättnad för drabbade företag, en god kommunikation och information, stöd och rådgivning till företagare samt att bygga samverkan kring möjligheter och utmaningar.

Exempel på satsningar som genomförts lokalt för att möte krisen är avstämningsmöte varje vecka med Härnösand Näringsliv Ekonomisk Förening (HNEF) och Handel och möten i Härnösand (HÄR), Företagshjälpen med samlad information och Företagsakut har införts, anstånd med avgifter och halverad hyra, kampanjerna #mitthärnösand samt #hemmabrautebäst lanserades och Hemsändningsbidrag för personer i åldern 70+ har införts.

1.1.1.6 *Teknik och digitalisering*

I enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer har en stor mängd av kommunens anställda arbetat på distans vilket har tvingat fram en hög utveckling på kort tid. Att arbeta på distans kräver både kunskaper och fysiska förutsättningar i form av system, digital infrastruktur och nya arbetssätt. Distansarbete och fjärrundervisning har fått följden att den teknik som har funnits sedan tidigare nu har börjat användas i högre grad. Exempel på detta är distansmöten via Skype och Teams. Med en högre grad av distansarbete, fjärrundervisning och undervisning på distans har ett behov skapats av att nyttja tekniken på ett annat sätt än tidigare.

Härnösands kommun har sedan tidigare en väl fungerande infrastruktur och en god grund att utgå från. Under coronapandemin har nya behov uppstått och exempelvis har produktionen av e-tjänster ökat som en följd av detta. Även nyttjandet av digitala möten och efterfrågan på konferensutrustning har ökat, behovet av detta har kunnat mötas med befintlig teknik. Nya tjänster för att kunna distansarbeta har tagits fram och befintliga tjänster har använts i större utsträckning.

Den nya situationen med distansarbete och digitala möten har ställt nya krav på användaren. För att stötta medarbetare som är i behov av support har utbildningar av nyckelpersoner, IT-samordnare, genomförts. IT-samordnarens roll är att ge ett utökat stöd till kollegor direkt på arbetsplatsen.

1.1.1.7 *Arbetslöshet*

Den pågående pandemin har satt djupa spår i den svenska arbetsmarknaden. Under månaderna mars och april har 330 personer i länet varslats om uppsägning enligt Arbetsförmedlingens officiella statistik. Vid utgången av april månad fortsatte varslen i landet att öka med mycket snabb takt.

Effekten av coronaviruset slår företagen olika hårt. Bland de branscher som rapporterat in flest varsel hittas Hotell och restaurang, Resetjänster, Tillverkning samt Kultur, nöje och fritid. Den kraftiga inbromsningen i hushållens konsumtion och i besöksnäringen har framför allt påverkat storstadslänen där tjänstesektorn och bemanning är stora näringsgrenar, men de lokala företagen i Härnösandsområdet har även dessa drabbats hårt.

Alla som varslas drabbas inte av uppsägning, samtidigt drabbas långt många fler av bristen på arbete än de som varslas. Personer med timanställningar utan någon fast tjänstgöringsgrad omfattas inte av varselstatistiken men blir likafullt drabbade då företagen inte har behov av arbetskraft. I april nådde arbetslösheten i Sverige 8,1 procent enligt Arbetsförmedlingens officiella statistik. Motsvarande siffra för Härnösand var 12,3 procent, vilket är en ökning med en procentenhet i jämförelse med samma period föregående år. Sysselsättningen i landet har samtidigt minskat med 100 000 personer och Sverige når en sysselsättningsgrad på 66,4 procent.

Förändringen på arbetsmarknaden och den minskade tillgången på arbetstillfällen har bidragit till ett ökat tryck på eftergymnasiala utbildningar. Aldrig tidigare har det varit så många sökande till Högskolor och universitet i landet som inför höstterminen 2020.

1.1.2 Påverkan framåt

Coronapandemin har påverkat alla kommunens verksamheter i någon form, vissa i mycket hög grad, andra i mindre omfattning. Samverkan mellan förvaltningar och med samverkansparter har varit mycket viktigt för att möta krisen. Coronapandemin kommer att påverka kommunen och dess innevånare under lång tid framåt.

1.1.2.1 Makroekonomisk utveckling

Världsekonomin präglas fortsatt i hög grad av effekterna från Covid-19. Det är inte orimligt att ett nytt ekonomisk läge uppstår i världen även efter själva hanteringen av Covid-19. Om länders syn på sårbarhet förändras så finns det starka skäl att anta ett globalt läge med en ökad protektionism. En ökad protektionism har en tendens i sin tur, att generera sämre globala tillväxtförutsättningar.

I skrivande stund har preliminära utfall avseende första kvartalet visat minskade BNP i euroområdet med 3,8 procent jämfört mot föregående kvartal. USA visade det svagaste utfallet sedan 2009. Sveriges är i hög grad ett exportberoende land där exporten utgör dragloket för svensk ekonomi. Därtill utgörs Sveriges export i hög grad av insatsvaror som är särskilt känsliga för konjunktursvängningar. Sett till dessa förutsättningar är läget för nationen känsligt.

Givet osäkerheten i världsekonomin existerar en osäkerhet i alla ekonomiska prognoser oavsett prognosmakare. Med det i beaktan beräknas inte balansen i arbetsmarknaden återställts förr än 2023 givet ett positivt scenario antaget av SKR inkluderat en relativt snabb ökning av BNP som sysselsättning. Vad vi kan konstatera i nuläget är Sverige befinner sig i lågkonjunktur och att en återhämtning av ekonomin kommer att ta tid.

När SKR den 30 april presenterade sin prognos för innevarande år visade den en historiskt låg ökning av skatteunderlaget. Under 2000-talet har skatteunderlaget ökat med i genomsnitt 4,08 procent per år på riksnivå, och den genomsnittliga prognosen i april har varit på 4 procent i ökning för året. Årets prognos visar på 0,9 procent samtidigt som inflationen stigit under året vilket i sig innebär ökade kostnader.

1.1.2.2 Tillväxt och besöksnäring

Effekterna av coronapandemin kopplat till tillväxt är svåra att prognostisera och överblicka. Företagen i Härnösand har generellt klarat krisen bättre än företag i många andra kommuner i landet hitintills. För att mildra konsekvenserna av corona för de lokala företagen i Härnösand behövs en ekonomiskt bra sommar. En förutsättning för detta är att myndigheternas rekommendationer om social distansering mildras, samt att det möjliggörs människor att uppleva och konsumera det företagen erbjuder. Om det blir tillåtet att ta "svemester", det vill säga att invånare i Sverige tillåts att resa runt i landet, kommer det att gynna många företag i området. Om det inte blir möjligt med resor inom Sverige är risken stor att redan krisdrabbade företag får det fortsatt tufft, och konkurser är då att vänta. Handeln i Härnösand kommer att drabbas hårt vid fortsatta rekommendationer om social distansering och avrådan om resor, detta då en stor del av omsättningen kommer från sommarmånaderna och från turismen.

Industri och hantverksföretag är i dagsläget inte lika hårt drabbade som andra branscher i kommunen, men en viss nedgång syns och korttidspermitteringar har genomförts. Om krisen blir långvarig väntas läget bli tufft även för företag i dessa branscher, detta då byggnationer, investeringar och inköp skjuts på framtiden i osäkra tider. I Sverige har antalet bygglovsansökningar ökat som en följd av att många tillbringar mer tid hemma och att semesterplaner har fått ändrats i det rådande läget. I Härnösand finns en beredskap att möta en eventuell ökning av antalet bygglovsärenden.

1.1.2.3 *Arbetslöshet*

Kommunen har tillsammans med Arbetsförmedlingen under slutet av 2019 inlett dialog om att öppna ett arbetsmarknadstorg. I ett läge då arbetslösheten ökar och möjligheterna för personer med en utsatt ställning på arbetsmarknaden minskar, är vikten av samverkan allt tydligare. Projektet startade den första februari och sedan dess har planering av verksamheten startats upp. Ett viktigt område har varit att lösa lokalfrågan samt att påbörja förankring om samlokalisering hos berörda myndigheter. Planen har tidigare varit att öppna Arbetsmarknadstorget med en invigning den 1 juni, men på grund av förseningar i arbetet med anledning av Covid-19 kommer öppnandet att försenas.

Arbetsförmedlingen bedömer att toppen på arbetslösheten kommer att nås under sommaren med en arbetslöshet på omkring elva procent på riksnivå. Härnösands kommun hade redan innan coronapandemin en arbetslöshet på strax under tolv procent, och mot bakgrund av hur tidigare ekonomiska inbromsningar drabbat länet och Härnösands kommun kan det förväntas att den lokala arbetslösheten kommer att stiga märkbart.

För att motverka en hög ungdomsarbetslöshet har Regeringen beslutat om riktade medel för att stärka kommuners arbete med unga som varken arbetar eller studerar. För att kunna ta del av dessa riktade medel krävs samverkan. Att ta del av goda exempel i landet, identifiera behov av utbildningar och samverka regionalt och med grannkommuner är viktiga nycklar framåt för att mildra de effekter som coronapandemin medfört i konjunkturläget nu och framåt.

1.1.2.4 *Teknik och digitalisering*

Organisationen har snabbt anammat nya arbetssätt och rutiner som främjar digitalisering i det längre perspektivet. I takt med att den digitala mognaden ökar förväntas också efterfrågan på utveckling inom områden som till exempel automatiserade processer (RPA) och AI.

Inom kommunens särskilda boenden har verksamheterna arbetat mycket med aktiviteter för att kunna erbjuda lösningar för brukare och anhöriga utifrån de nya förutsättningarna. Arbetet med digital teknik kommer att fortsätta för att vidare ta vara på de möjligheter tekniken ger för brukare, anhöriga och personal.

Digitala möten, och distansarbete, kan påverka hur vi lägger upp våra möten och hur vi förväntas närvara fysiskt i framtiden. Möten genom digitala lösningar, i stället för fysiska träffar, leder till ett minskat resande vilket i sin tur kan ge effekter i form av lägre klimatpåverkan och ett mer effektivt resursnyttjande. Att ställa om från att ha traditionella fysiska möten till att mötas digitalt är en omställning för medarbetare. Omställningen behöver följas för att säkerställa att ohälsan inte ökar.

1.1.2.5 *Folkhälsa och elevhälsa*

Under en mycket kort tid har omvärlden förändrats drastiskt och människors vardag har begränsats. Förändringen riskerar att påverka såväl den fysiska som den psykiska hälsan. I takt med att distans och fjärrundervisningen för gymnasieleverna blivit allt längre har elevhälsan identifierat fler elever som inte riktigt orkar med den nya skolsituationen. Det viktiga sociala livet, som i vanliga fall omger våra gymnasieungdomar i skolmiljön, har till stor del ersatts av tid med fjärrundervisning i hemmet.

En viktig del av elevhälsans verksamhet är att ligga steget före och arbeta förebyggande. Utifrån detta har ett arbete påbörjats med fokus på tiden efter corona med mål att lokalisera och fånga riskfaktorer. Exempel på möjliga riskområden är risk för ökad andel elever med problematisk frånvaro samt ökad andel elever med psykisk ohälsa.

I gruppen 70+ har Folkhälsomyndigheten signalerat att känslan av isolering och ensamhet ökat som en följd av rekommendationen om social distansering. Många i arbetsför ålder arbetar på distans, och resor avråds för samtliga åldersgrupper. Kulturaktiviteter, idrottsevenemang och sociala tillställningar har ställts in. Operationer som inte är akuta skjuts på framtiden och en del av den icke akuta sjukvården och tandvård skuts upp för att säkra tillgång på skyddsutrustning och minska risken för smittspridning. Sammantaget kan detta väntas ge negativa effekter och följder på folkhälsan som behöver hanteras i ett senare skede då den akuta fasen av coronapandemin passerat.

Coronapandemin och dess konsekvenser riskerar att drabba vissa grupper i samhället hårdare än andra. Utifrån detta finns ett behov av klargöra hur extra sårbara grupper drabbas och vad som kan göras för att minska risken för negativa följder. Extra sårbara grupper är exempelvis familjer som behöver försörjningsstöd, familjer med missbruk, människor som är eller riskerar att bli arbetslösa, nyanlända och personer med funktionsvariationer.

I hemtjänsten har det planerats för att inrätta ett covid-19-team som enbart ska jobba med brukare som har misstänkt eller konstaterad smitta. Teamet utgör en egen organisation med egen ledning, egen personal och egen lokal. Teamet kommer att bestå av erfarna undersköterskor, sjuksköterskor, arbetsterapeut eller fysioterapeut/sjukgymnast och arbetsledare.

1.1.2.6 *Demokrati*

Antalet digitala sammanträden kommer troligen att öka framåt. Den nya tekniken möjliggör nya mötesformer vilka ibland kan vara mer resurseffektiva än traditionella sammanträden. Digitala sammanträden kräver varken resor eller lokaler, mötet blir mer tidseffektivt och medför en lägre ekonomisk påverkan för kommunen samt minskad miljöpåverkan. Digitala möten betyder i många fall en effektivare användning av såväl politikens- som tjänstemännens tid.

1.1.2.7 *Påverkan på varumärket Härnösand och arbetsgivarvarumärke*

Ett varumärke handlar om förtroende. Ett starkt varumärke förknippas med ett högt förtroende. Sättet som kommunen hanterat Coronapandemin och hur kommunikation och information hanterats, påverkar förtroendet för kommunen som helhet. Kombinationen av en god krisledningsorganisation och en kommunikationsavdelning som varit tydliga och begripliga i kommunikationen har en stor betydelse för förtroendet för kommunen framåt.

1.1.2.8 *Med gemensam kraft*

Den kris som följt av coronapandemin innebär stora påfrestningar på vårt samhälle, våra sociala kontakter och vårt sätt att arbeta. Krisen är omfattande och komplex. För att stå rustade inför tänkbara paradigmskiften genomförs ett projekt, Med gemensam kraft- för ett stärkt Härnösand efter krisen. Projektet, som leds av Tillväxtavdelningen, ska titta på förvaltningsövergripande åtgärder för att möta såväl kortsiktiga som långsiktiga effekter av corona, stärka samverkan, skapa förståelse för varandras utmaningar och möjligheter samt uppmuntra nya arbetssätt genom att kraftsamla och ta tillvara på de idéer och den kreativitet som finns såväl inom kommunen som utanför. Projektorganisationen består av projektgrupp, styrgrupp samt referensgrupper. Projektet pågår till den sista oktober 2020.

1.2 Medarbetarperspektiv

1.2.1 Anställda

Medarbetare	April 2020	- varav andel kvinnor	April 2019	April 2018
Tillsvidareanställda	1909	74,7	1934	1917
Visstidsanställda	210	74,8	219	272
Totalt	**2119**		**2153**	**2189**

Antalet tillsvidareanställda har minskat med 25 personer jämfört med april 2019, även antalet visstidsanställda har minskat något.

Antal tillsvidareanställda	April 2020	April 2019	April 2018
Kommunstyrelsen	204	203	204
Arbetslivsnämnden	79	85	78
Samhällsnämnden	71	71	76
Skolnämnden	758	745	757
Socialnämnden	797	830	802
Totalt	**1909**	**1934**	**1917**

1.2.2 Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro av sammanlagd ordinarie arbetstid (%), rullande 12-månader	Mars 2020	Mars 2019	Mars 2018
Män	5,37	4,70	4,98
Kvinnor	6,33	5,80	6,39
Totalt	**6,07**	**5,50**	**5,99**
Per åldersgrupp			
29 år eller yngre	6,16	6,00	5,06
30 -39 år	5,36	5,10	5,29
40 - 49 år	5,22	4,50	5,57
50 - 59 år	6,70	6,00	6,80
60 år och äldre	7,0	6,50	6,79
Per nämnd			
Kommunstyrelsen	4,66	4,10	4,38
Arbetslivsnämnden	5,83	5,70	5,26
Samhällsnämnden	2,81	3,10	5,30
Skolnämnden	5,85	5,40	5,93
Socialnämnden	7,06	6,30	6,80

Sjukfrånvaro av sammanlagd ordinarie arbetstid

Åtgärder för att hindra smittspridning under coronapandemin har lett till att sjukfrånvaron har ökat bland annat beroende på att personer med även lindriga symtom behöver var hemma från arbetet. Sjukfrånvaron har ökat framförallt i spannet mellan dag 1-14 men även en viss ökning upp till dag 28 kan ses. Det är framförallt inom Socialnämnden, Skolnämnden, Kommunstyrelsen och Arbetslivsnämnden som en ökning av sjukfrånvaron finns. Samhällsnämnden har minskad sjukfrånvaro i jämförelse med de två senaste åren.

Frisknärvaro (%)	Jan-apr 2020	Jan - apr 2019
Frisknärvaro	44,25	49,10

Frisknärvaro utgör andelen medarbetare utan sjukfrånvaro under perioden.

1.3 Finansiell analys

Resultat	2020 Apr	2019 Apr
Resultat (mnkr)	-39,1	-32,9
Procent av skatteintäkter och statsbidrag	-7,1%	-5,9%
Resultat exkl. semesterlöneskuld (mnkr)	-3,3	1,7
Procent av skatteintäkter och statsbidrag	-0,6%	0,3%

Verksamhetens kostnader visar ett lägre utfall i jämförelse med samma period föregående år, det beror i hög grad på att fyramånadersbokslutet 2019 belastades av två poster som inte klassats som jämförelsestörande men ej är att betrakta som vanligt återkommande i en normal årscykel. Dels finns en större kostnadsminskning bland entreprenad och köp av verksamhet som förklaras genom en mild vinter och dels genom en förlikningskostnad avseende vinterväghållning 2018. Pensionskostnaden minskar kraftigt med 4,3 mnkr men den har sin förklaring i att den jämförbara perioden belastades av en direktavsättning för politikerpension som ej fanns upptagen i kommunens pensionsskuld sedan en längre tid tillbaka.

Skatteintäkterna minskar kraftigt, som förväntat, och generella statsbidrag ökar. Nettot av de två posterna visar dock en minskning jämfört med motsvarande period föregående år om 1,6 mnkr. Detta samtidigt som den genomsnittliga inflationen för perioden är högre vilket förklarar utvecklingen av kostnadsmassan till viss grad.

Förändringen i kostnadsmassan jämfört med motsvarande period föregående år har en förklaringsfaktor i kostnadsökningar för Covid-19. Den konstaterade kostnadsökningen per bokslutsdagen var cirka 2,1 mnkr. Samtidigt som den bedömda kostnadsminskningen vad 0,2 mnkr vilket teoretiskt visar ett netto på 1,9 mnkr i kostnadsökning med Covid-19 som förklaringsfaktor. Intäktsminskningen som effekt av Covid-19 bedöms för perioden uppgå till 0,4 mnkr.

Utvecklingen av de finansiella intäkterna och kostnaderna förklaras i hög grad av utebliven överskottsutdelning från Kommuninvest under 2020. Överskottsutdelningen med utbetalning under 2020 är betydligt lägre och tillfaller framtida period.

Vid uteslutande av kända faktorer för Covid-19, ej upptagen politikerpension, normaliserade kostnader för vinterväghållning, överskottsutdelning Kommuninvest samt utelämnande av förändring i semesterlöneskuld visar kommunen en normaliserad resultatförändring med cirka -10,2 mnkr jämfört mot samma period föregående år. Det visar att även vid ett normaliserat utfall så visar kommunen en negativ ekonomisk utveckling, då en normaliserad resultatutveckling uppgår till -10,2 mnkr och det faktiska utfallet visar en utveckling om -6,2 mnkr.

Den kvarstående relativa resultatminskningen förklaras i hög grad av ökade kostnader för löner, ersättningar och sociala avgifter. Mindre köp av tjänster, högre avskrivningar, mindre sålda tomträtter samt generellt lägre intäkter och högre intäkter i form av taxor och avgifter.

Soliditet (%)	2020 Apr	2019 Dec
Soliditet	27,0	30,7
Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	-34,2	-29,9

Soliditetsutvecklingen minskar som en effekt av det negativa resultatet, minskningen reduceras till viss del av den höga likvida behållningen som till högsta grad beror på likviditetsutjämning i koncernen och inte kommunens egen behållning. Att soliditeten minskat sedan årsskiftet ärinte oväntat då förändringen av semesterlöneskulden är som högst i början på året och därmed i stor utsträckning bidragit till det negativa resultatet.

Likviditet (%)	2020 Apr	2019 Dec
Kassalikviditet	60,6	63,4
Balanslikviditet	63,2	66,3

Den kortfristiga betalningsförmågan har försämrats sedan årsskiftet, det beror på en kombination av mindre kortfristiga fordringar och mer kortfristiga skulder samt att kommunen har ett betydligt lägre saldo på sitt eget bankkonto om cirka 20,4 mnkr. Den koncerninterna likviditetsutjämningen kan inte förbättra kassalikviditeten då den även är en kortfristig skuld. På grund av den låga omsättningen av kommunens exploatering visar inte en balanslikviditet några andra indikatorer i kommunens likviditetsutveckling jämfört med kassalikviditeten.

Nettoinvesteringar	2020 Apr	2019 Apr
Nettoinvesteringar (mnkr)	-8,7	-10,1
Nettoinvesteringar i relation till avskrivningar (%)	53,0	63,5

Kommunen har investerat i lägre takt jämfört med motsvarande period 2019. Investeringarna i brutto har minskat med -20 procent. Även investeringsbidragen utgör en högre andel av de genomförda investeringarna. Detta är dock ej att betrakta som avvikande, sett till motsvarande period 2018 är utfallet av investeringarna snarlika. Kommunens avskrivningar är högre än nettoinvesteringarna vilket innebär att kommunen tappar tillgångsmassa vilket ej är önskvärt. Det ska dock ställas i relation till att kommunen ofta visar en relativt passiv investeringstakt under årens första fyra månader jämfört med resterande del av året.

För innevarande räkenskapsår estimeras en något högre pensionskostnad än vid årsskiftets prognos vilket finner sin förklaring i högre pensionsutbetalningar. Fler har valt att gå i pension i förtid än estimerat. Pensionsavsättningen estimeras också till något högre än tidigare prognosticerat på grund av högre arvoden till förtroendevalda.

2 Finansiella rapporter

2.1 Resultaträkning

(mnkr)		Kommun apr-20	Kommun apr-19	Kommun Prognos 2020	Kommun Budget 2020
Verksamhetens intäkter	Not 1	117,6	119,6	327,9	323,7
Verksamhetens kostnader	Not 2	-692,4	-693,0	-1992,1	-1956,1
Avskrivningar		-16,4	-15,9	-48,9	-49,2
Verksamhetens nettokostnad		**-591,2**	**-589,3**	**-1713,1**	**-1681,6**
Skatteintäkter		376,4	398,8	1153,8	1218,0
Generella statsbidrag och utjämning		175,3	154,5	566,8	478,2
Verksamhetens resultat		**-39,5**	**-36,0**	**7,5**	**14,6**
Finansiella intäkter		1,9	4,6	5,6	7,9
Finansiella kostnader		-1,5	-1,5	-4,2	-4,3
Resultat efter finansiella poster		**-39,1**	**-32,9**	**8,9**	**18,2**
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens resultat		**-39,1**	**-32,9**	**8,9**	**18,2**

2.2 Balansräkning

(mnkr)		Kommun 2020 Apr	Kommun 2019 Dec
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		562,7	566,6
Maskiner och inventarier		56,8	60,1
Övriga materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncern- och intresseföretag m.fl		190,3	190,3
Långsiktiga fordringar		5,5	5,8
Bidrag till infrastruktur		0,0	0,0
Summa anläggningstillgångar		***815,3***	***822,8***
Omsättningstillgångar			
Förråd m.m.		9,9	9,9
Fordringar		135,7	151,0
Kortfristiga placeringar		0,0	0,0
Kassa och bank		93,2	69,4
Summa omsättningstillgångar		***238,8***	***230,3***
Summa tillgångar		**1054,1**	**1053,1**

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Periodens resultat		-39,1	3,2
Resultatujämningsreserv		0,0	0,0
Övrigt eget kapital		323,6	320,4
Summa eget kapital		***284,5***	***323,6***
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		152,2	142,7
Andra avsättningar		0,0	0,0
Summa avsättningar		***152,2***	***142,7***
Skulder			
Långfristiga skulder		239,5	239,3
Kortfristiga skulder		377,9	347,5
Summa skulder		***617,4***	***586,8***
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**1054,1**	**1053,1**
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER			
Panter och därmed jämförliga säkerheter		0,0	0,0
Ansvarsförbindelser			
Ansvarsförbindelse för pensioner		645,0	638,7
Övriga ansvarsförbindelser		1407,4	1404,0
Summa panter och ansvarsförbindelser		**2052,4**	**2042,7**

2.3 Noter

(mnkr)	**Kommun 2020 Apr**	**Kommun 2019 Apr**
NOT 1 Verksamhetens intäkter		
Försäljningsintäkter	5,9	7,4
Taxor och avgifter	16,4	15,4
Hyror och arrenden	17,3	17,8
Bidrag från staten	61,4	61,6
Bidrag övriga	7,9	7,9
Försäljning verksamhet	8,4	8,5
Övrigt	0,3	1,0
Summa verksamhetens intäkter	**117,6**	**119,6**

(mnkr)	**Kommun 2020 Apr**	**Kommun 2019 Apr**
NOT 2 Verksamhetens kostnader		
Bidrag	-21,0	-22,9
Entraprenader och köp av verksamhet	-93,6	-101,6
Tjänster	-17,1	-18,4
Löner, ersättningar och sociala avgifter	-403,2	-391,9

Pensioner inkl. löneskatt	-38,7	-43,0
Lokalhyror	-67,8	-67,5
Fastighets- och driftskostnader	-10,5	-9,2
Material	-21,6	-19,7
Skattekostnad	0,0	0,0
Övriga verksamhetskostnader	-18,9	-18,8
Summa verksamhetens kostnader	**-692,4**	**-693,0**

2.4 *Drift- och investeringsredovisning*

NÄMNDERNAS DRIFTSREDOVISNING (mnkr)	Intäkter	Kostnader	Nettokostnad	Budget nettokostnad	Avvikelse mot budget
Kommunstyrelse inkl KF	26,5	-81,7	-55,2	-59,2	4,1
Arbetslivsnämnden	26,5	-41,5	-15,0	-18,7	3,6
Samhällsnämnden	10,6	-67,5	-56,9	-61,3	4,4
Skolnämnden	44,1	-240,5	-196,4	-200,0	3,6
Socialnämnden	33,5	-241,9	-208,4	-196,2	-12,3
Summa nämnder	**141,2**	**-673,0**	**-531,8**	**-535,3**	**3,5**
Kommunövergripande verksamhet	25,1	-84,2	-59,0	-35,9	-23,2
Korrigering interna poster	-48,7	48,7	0,0	0,0	0,0
Korrigering avskrivningar	0,0	16,4	16,4	16,4	0,0
Korrigering finansiella poster nämnder	0,0	-0,3	-0,3	0,0	-0,3
Summa nämndernas driftsredovisning	**117,6**	**-692,4**	**-574,8**	**-554,8**	**-20,0**
Korrigering finansen	0,0	0,0	-22,3	-9,0	-13,3
Summa inkl. finansen	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**-33,3**

Investeringsredovisning (mnkr)	Inkomster	Utgifter	Netto	Budget
Kommunstyrelsen inkl KF	0,0	-1,4	-1,4	6,0
Arbetslivsnämnden	0,0	-0,2	-0,2	0,5
Samhällsnämnden	0,8	-7,5	-6,7	33,5
Skolnämnden	0,0	-0,3	-0,3	0,5
Socialnämnden	0,0	-0,1	-0,1	0,5
Summa nämnder	**0,8**	**-9,5**	**-8,7**	**41,0**

§ 54 Dnr 2018-000220 101

Kommunfullmäktiges arbetsordning

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta reviderad arbetsordning med följande ändringar:

§ 48, första stycket lägga till texten *”medlemmar i Härnösands kommun (i enlighet med 1 kap 5 § Kommunallagen, 2017:725)*” att lämna förslag ”*om förändring/utveckling*”

§ 49, första stycket lägga till, När ett förslag godkänts kan andra *”medlemmar i Härnösands kommun*” rösta på förslaget under 60 dagar.

§ 49, andra stycket, får minst ” *25 röster*”. Uppnår förslaget ”*25 röster”* inom 60 dagar..

§ 44, stryks helt samt

att återrapportering sker efter att e-förslaget har använts ett år.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Anders Gäfvert (M), Lennart Bergström (SD), Christina Lindberg (C), Johan Sundqvist (MP) och Olle Löfgren (L).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) vidhåller sina tidigare yrkanden från kommunstyrelsens sammanträde 2019-12-03 § 187, enligt följande:

§ 48, första stycket lägga till texten *”medlemmar i Härnösands kommun (i enlighet med 1 kap 5 § Kommunallagen, 2017:725)*” att lämna förslag ”*om förändring/utveckling*”

§ 49, första stycket lägga till, När ett förslag godkänts kan andra *”medlemmar i Härnösands kommun*” rösta på förslaget under 60 dagar.

§ 49, andra stycket, får minst ” *25 röster*”. Uppnår förslaget ”*25 röster”* inom 60 dagar..

§ 44, stryks helt.

Anders Gäfvert (M) yrkar att mötespunkten Korta frågor, korta svar (§ 44 i arbetsordningen) ska vara kvar.

Lennart Bergström (SD) och Christina Lindberg (C) instämmer i Anders Gäfverts (M) yrkande.

Anders Gäfvert (M) yrkar bifall till liggande förslag/fullmäktiges presidiums förslag.

Christina Lindberg (C) yrkar bifall till liggande förslag/fullmäktiges presidiums förslag samt en tilläggsattsats enligt följande: att återrapportering sker efter att e-förslaget har använts ett år.

Propositionsordning 1

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, liggande förslag och Andreas Sjölanders (S) förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med Andreas Sjölanders (S) förslag.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat i enlighet med Andreas Sjölanders (S) förslag.

Votering begärs och genomförs.

Propositionsordning 2

Ordföranden ställer följande propositionsordning: den som vill att kommunstyrelsen ska besluta i enlighet med Andreas Sjölanders (S) förslag röstar ja och den som vill att kommunstyrelsen ska besluta i enlighet med fullmäktiges presidiums förslag röstar nej.

Votering och utfall

Med 9 ja-röster mot 6 nej-röster finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutat i enlighet med Andreas Sjölanders (S) förslag. Hur de enskilda ledamöterna röstat framgår av tabellen nedan.

Ledamot	Ersättare	Parti	§ 54

			Ja	Nej
Andreas Sjölander		S	X	
Ingrid Nilsson		V	X	
Christina Lindberg		C		X
Lotta Visén		S	X	
Björn Nordling		S	X	
Monica Fahlén		S	X	
Håkan Viklund	Susanne Forsberg	S	X	
Michael Möller Christensen		V	X	
Johan Sundqvist		MP	X	
Ingemar Wiklander		KD	X	
Erik Hultin	Karl Rönnkvist	C		X
Anders Gäfvert		M		X
Ida Skogström	Eva-Clara Viklund	M		X
Ingemar Ljunggren		M		X
Lennart Bergström		SD		X

Reservation

Centerpartiet, Sverigedemokraterna och Moderaterna reserverar sig mot beslutet.

Moderaterna och Sverigedemokraterna ger in följande skriftliga reservation: Moderaterna och Sverigedemokraterna anser att om man tar bort ”Korta frågor korta svar, § 44” så är det ett direkt hot mot demokratin och rätten till yttrandefrihet i det politiska arbetet.

Propositionsordning 3

Ordföranden finner att det finns ett förslag till beslut, Christina Lindbergs (C) förslag om tilläggsattsats.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med Christina Lindbergs (C) förslag.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat i enlighet med Christina Lindbergs (C) förslag.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har tidigare beslutat att medborgarförslagen ska upphöra och att det istället ska införas e-förslag. Som en konsekvens av detta förslås att avsnittet om medborgarförslag stryks och ersätts med ett nytt avsnitt om e-förslag. På sitt sammanträde 2019-12-16 beslutade fullmäktige att återremittera ärendet för att utreda vilka skillnader i kostnader och administration kommunstyrelsens reviderade förslag innebär.

Kommunledningskontoret konstaterar att en exakt beräkning är svår att göra men att kommunstyrelsens reviderade förslag leder till en ökad administration och därmed också ökade kostnader. Det finns också andra aspekter som behöver tas med i bedömningen, så som att en ökad kontroll

kräver inloggning med bank-id vilket stänger ute grupper ur samhället som inte har tillgång till detta.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag kommunfullmäktiges presidieberedning § 9 2020-02-13
Svar på återremiss e-förslag 2020-02-07
Protokollsutdrag kommunfullmäktige § 163 2019-12-16
Kommunfullmäktiges arbetsordning reviderad efter KS 2019-12-03
Protokollsutdrag kommunstyrelsen § 187 2019-12-03
Protokollsutdrag kommunfullmäktiges presidieberedning § 69 2019-10-24
Presidiets förslag-Kommunfullmäktiges arbetsordning reviderad 2019-10-18
Kommunfullmäktiges arbetsordning antagen 2018-04-23

_____

§ 9

Dnr 2018-000220 101

Kommunfullmäktiges arbetsordning

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidieberedning föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att vidhålla kommunfullmäktiges presidiums tidigare beslut, 2019-10-24 § 69.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Göran Norlander (S), Kristoffer Bodin (M), Eva Olstedt-Lundgren (L).

Yrkanden

Ordförande Göran Norlander (S) yrkar på att vidhålla kommunfullmäktiges presidiums tidigare beslut, 2019-10-24 § 69.

I yrkandet instämmer Kristoffer Bodin (M) och Eva Olstedt-Lundgren (L).

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges presidiums ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, ordförandes förslag.

Ordförande frågar om kommunfullmäktiges presidium avser att besluta i enlighet med ordförandes förslag.

Ordförande finner att kommunfullmäktiges presidium har beslutat i enlighet med ordförandes förslag.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har tidigare beslutat att medborgarförslagen ska upphöra och att det istället ska införas e-förslag. Som en konsekvens av detta förslås att avsnittet om medborgarförslag stryks och ersätts med ett nytt avsnitt om e-förslag. På sitt sammanträde 2019-12-16 beslutade fullmäktige att återremittera ärendet för att utreda vilka skillnader i kostnader och administration kommunstyrelsens reviderade förslag innebär.

Kommunledningskontoret konstaterar att en exakt beräkning är svår att göra men att kommunstyrelsens reviderade förslag leder till en ökad administration och därmed också ökade kostnader. Det finns också andra aspekter som behöver tas med i bedömningen, så som att en ökad kontroll

kräver inloggning med bank-id vilket stänger ute grupper ur samhället som inte har tillgång till detta.

Beslutsunderlag

_____

Härnösands kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Ina Lindström, 0611 34 80 17
Ina.lindstrom@harnosand.se

Datum
2018-04-23

Diarienummer
KS18-220

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Dokumentnamn	Arbetsordning för kommunfullmäktige		Dokumenttyp Styrdokument	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2018-04-23	Diarienummer 2018-220
Dokumentansvarig/processägare	Kommunfullmäktiges presidium	Version 1	Senast reviderad 2018-04-23	Giltig t o m 2022-12-31
Dokumentinformation	Bestämmelser för fullmäktiges arbete, utöver det som regleras i lag			
Dokumentet gäller för	Kommunfullmäktige			
Annan information				

Innehåll

Ledamöter och ordförandeskap 4

Antalet ledamöter 4
Mandattider 4
Presidium 4
Gruppledare 4
Kommunalråd 5

Tid och plats för sammanträden 6

Kungörelse 7

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde ... 8

Ärenden och utskick av handlingar 9

Ärenden 9
Handlingar 9

Placeringsordning 10

Ersättarnas tjänstgöring 11

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare 11

Handläggning av ärenden 12

Upprop 12
Protokollsjusterare 12
Turordning för handläggning av ärenden 12

Yttranderätt och medverkan 14

Yttanderätt vid sammanträdena 14
Revisorernas yttranderätt 14
Övrig yttranderätt och föredragning av ärenden 14

Ordningsfrågor 16

Talarordning och ordningen vid sammanträdena 16

Hur ärenden avgörs 17

Yrkanden 17
Deltagande i beslut 17
Omröstningar 17
Valsedel 17

Initiativrätt i fullmäktige 18

Nämndinitiativ 18
Motioner 18
Revisionsinitiativ (5 kap 23 § 3 p KL) 18
Beredningsinitiativ 18
Medborgarförslag 19
Bolagsinitiativ 20

Interpellationer och frågestund 21

Interpellationer 21

Ledamöternas frågestund ... 21
Frågor ... 22

Beredning ... 23

Beredning av ärende ... 23
Beredning av revisorernas budget ... 23

Nämndernas och bolagens ansvar inför fullmäktige ... 24

Återredovisning från nämnderna ... 24
Avrapportering från de kommunala helägda bolagen ... 24

Prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet ... 25

Allmänhetens frågestund ... 26

Fullmäktigeberedningar ... 27

Tillfälliga fullmäktigeberedningar ... 27
Valberedning ... 27
Presidieberedning ... 27

Protokollet och dess expediering ... 29

Sekreterare ... 29
Protokoll och justering av protokollet ... 29
Reservation ... 29
Expediering m.m. ... 29
Undertecknande av skrivelser m.m ... 29

Ledamöter och ordförandeskap

Antalet ledamöter

1 §

Fullmäktige har 43 ledamöter. Antalet ersättare regleras av bestämmelserna i vallagen.

Mandattider

2 §

Ledamöterna och ersättarna i fullmäktige väljs för fyra år räknat från och med 15 oktober valåret.

Presidium

3 §

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och andre vice ordförande som tillsammans utgör fullmäktiges presidium. Val till presidiet ska förrättas på ett sammanträde som hålls före december månads utgång.

Vid valet bestämmer fullmäktige tiden för uppdraget.

4 §

Till dess presidieval förrättats, fullgör den som varit ledamot längst tid (ålderspresident) ordförandes uppgifter. Om två eller fler ledamöter har lika lång uppdragstid i fullmäktige tjänstgör den till levnadsåldern äldste av dem.

5 §

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot att för återstoden av mandatperioden för den som avgått.

6 §

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget fullgör ålderspresidenten ordförandes uppgifter.

Gruppledare

7 §

Varje parti har rätt att bland sina ordinarie ledamöter utse en gruppledare för sin fullmäktigegrupp. Arvodering utgår enligt ”Reglemente för ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2019-2022”.

I gruppledarens uppdrag ingår att hålla sig allmänt informerad om den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen och ansvara för att informationen vidarebefordras till egna representanter i nämnder och styrelser samt den egna partiorganisationen. I uppdraget ingår även arbetet med kommunens ekonomi.

I gruppledarens arvode ingår:

- Ansvar för närvaro och inkallande av ersättare till fullmäktiges sammanträden

- Gruppledarträffar med fullmäktiges presidium minst fyra gånger årligen.
- Budgetberedningar inför budgetarbete

Kommunalråd

8 §

Benämning av förtroendevald som fullgör sitt uppdrag med en arvoderingsgrad på heltid eller betydande del av heltid hanteras i enlighet med Kommunallagen 4e kapitlet 2a§

9 §

Kommunalråd får tidigast väljas av kommunfullmäktige vid första sammanträdet efter det att val av fullmäktige har hållits i hela landet.

Tid och plats för sammanträden

7 §

Fullmäktige bestämmer för varje år antal ordinarie sammanträden samt tid för dessa.

8 §

Fullmäktige sammanträder normalt i Sessionssalen, rådhuset. I samband med beslut om fastställande av sammanträdesdagar för det kommande året kan fullmäktige besluta att ett eller flera sammanträden ska hållas på annan plats/platser. Därutöver kan ordföranden efter samråd med presidiet för särskilt fall bestämma annan sammanträdesplats.

9 §

De år då val av fullmäktige äger rum i hela landet, sammanträder nyvalda fullmäktige första gången under andra halvan av oktober. Ålderpresidenten bestämmer dag och tid för sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens ordförande.

10 §

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden efter samråd med presidiet ställa in sammanträde eller ändra dag eller tid för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska på ordförandes ansvar ledamöter och ersättare snarast underrättas om beslutet. Uppgift härom ska snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen anslås på kommunens anslagstavla.

Kungörelse

11 §

Kungörelse av sammanträde anslås på kommunens digitala anslagstavla.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

12 §

Om fullmäktige inte hinner slutföra sammanträde på utsatt dag, kan fullmäktige besluta att förlänga sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla återstående ärenden. I sådant fall beslutar fullmäktige genast när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, låter ordföranden utfärda kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka behöver någon kungörelse inte utfärdas. I sådant fall låter ordföranden underrätta ledamöter och ersättare, som inte är närvarande när sammanträdet avbryts, om tid och plats för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och utskick av handlingar

Ärenden

13 §

Presidiet bestämmer när fullmäktige ska behandla ett ärende om inget annat följer av lag.

Handlingar

14 §

Kommunstyrelsen, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden, i de ärenden som tagits in i kungörelsen, ska skickas till varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordförande bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende ska skickas till ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Kungörelse med tillhörande handlingar skickas via det digitala ärendehanteringssystemet. Vid synnerliga skäl kan handlingarna skickas på annat sätt.

Handlingar i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer och frågor ska skickas till samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Placeringsordning

15 §

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena placeringsordningen för fullmäktiges ledamöter, ersättare och andra som deltar i fullmäktiges sammanträden. Ersättare, som tjänstgör i stället för presidieledamot, intar särskilt anvisad plats. Ersättare som tjänstgör i stället för annan än presidieledamot intar ledamotens plats.

Ersättarnas tjänstgöring

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare

16 §

Ledamot eller ersättare som inte kan delta i sammanträde eller del av ett sammanträde ska snarast anmäla detta till det egna partiets gruppledare i fullmäktige. Gruppledaren kallar då ersättare i den vid valtillfället fastställda turordningen.

Partierna ansvarar för att ersättare kallas in.

17 §

Ordföranden bestämmer när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl får inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

18 §

Ledamot eller tjänstgörande ersättare får ej annat än tillfälligtvis lämna sammanträdet utan att anmäla detta till ordföranden eller sekreteraren.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

19 §

Det som sagt om ledamot i 16-18 §§ gäller också för ersättare som kallats till tjänstgöring.

Handläggning av ärenden

Upprop

20 §

Vid sammanträdets början registreras närvaro genom det digitala närvarosystemet.

Närvaro registreras även i början av ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs. Närvaron fastslås med ett klubbslag.

21 §

En närvarolista som visar ledamöter och tjänstgörande ersättare samt övriga närvarande ersättare ska finnas tillgänglig under sammanträdet.

Ledamot eller ersättare som infinner sig till sammanträdet efter det att uppropet avslutats, ska anmäla sig hos ordföranden eller sekreteraren, varefter ordföranden avgör om närvaron ska tillkännages.

Protokollsjusterare

22§

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 21 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Om också förste eller andre vice ordförandena fungerat som ordförande vid del av sammanträdet, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar respektives delar.

Om fullmäktige beslutar att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart, ska innehållet i paragrafen redovisas skriftligt innan fullmäktige förklarar den justerad.

Turordning för handläggning av ärenden

23 §

Fullmäktige behandlar ärendena i den ordning som de tagits upp i kungörelsen.

Fullmäktige kan besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen. För att undvika att ärenden läggs på bordet under och innan mötet föreslås att ärenden som inte finns med i kungörelsen ska behandlas i undantagsfall.

24 §

Inlämnade motioner, interpellationer, frågor och medborgarförslag ska komma sist på dagordningen. Undantag från detta är de interpellationer som ska behandlas på samma sammanträde som de ställs

25 §

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt och medverkan

Yttanderätt vid sammanträdena

26 §

Rätt att delta i överläggningen har

- ordföranden och vice ordförandena i en nämnd eller en gemensam nämnd vid behandling av ett ärende där nämndens verksamhetsområde berörs.
- ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.
- ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga när överläggning hålls med anledning av svaret.
- styrelsens ordförande eller vice ordförande i ett sådant företag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ KL, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i företaget.
- ersättare som inte tjänstgör under ett sammanträde får yttra sig när fullmäktige behandlar interpellationer och motioner som ersättaren själv lämnat in.

Revisorernas yttranderätt

27 §

Kommunens revisorer och deras sakkunniga får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som rör revisorernas granskning eller egen förvaltning.

Övrig yttranderätt och föredragning av ärenden

28 §

Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i av fullmäktige tillsatta beredningar, revisorer samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Samtliga ordförande och vice ordförande i nämnder och helägda kommunala bolag ska alltid kallas till fullmäktiges sammanträden för att kunna informera ledamöterna eller svara på frågor - särskilt under allmänhetens frågestund.

Om fullmäktige inte beslutar annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som kallats för att lämna upplysningar under ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

29 §

Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden för att lämna sakupplysningar.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

30 §

Den som väckt ett ärende genom medborgarförslag har rätt att under högst tre minuter yttra sig i ärendet om fullmäktige avgör ärendet.

Ordningsfrågor

Talarordning och ordningen vid sammanträdena

31 §

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning som vederbörande anmält sig och blivit uppropad.

Ordförande får ge talare ordet för replik och genmäle. Replik kan endast begäras under ett anförande. Repliken ska innehålla en sakupplysning eller rättelse med anledning av närmast föregående anförande. Replik medges också en ledamot som är direkt omnämnd eller angripen i anförandet. Gruppledare kan också medges replik som partiföreträdare om partiet i fråga omnämns. Ordet för genmäle ges av ordföranden endast om det begärs under replik och enbart till talaren vars inlägg repliken gäller. Varje replikskifte/genmäle omfattar upp till två repliker och upp till två genmälen.

Inlägg i ärende bör göras från talarstolen. För att praktiskt underlätta debatten ska fullmäktiges sessionssal vara utrustad med två talarstolar och en mobil mikrofon.

Skulle någon i sitt yttrande avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta ifrån honom eller henne ordet. I övrigt får ingen avbryta talare under anförande.

Ordföranden kan avvisa den som uppträder störande och ej rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

Hur ärenden avgörs

Yrkanden

32 §

När fullmäktige förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som framställts under överläggningen för att kontrollera att de uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte fullmäktige enhälligt beslutar att medge detta enhälligt.

Om ordföranden anser det behövligt ska ledamot som framställt ett yrkande lämna in detta skriftligt.

Deltagande i beslut

33 §

Ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut ska anmäla detta till ordföranden innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar beslutet med acklamation.

Omröstningar

34 §

Vid omröstningar biträds ordföranden av justeringsledamöterna.

Omröstningarna genomförs genom upprop enligt uppropslistan.

Sedan omröstningen avslutats befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får ingen ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av öppen omröstning ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

Valsedel

36 §

En valsedel som avlämnas vid sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig om

- den upptar namnet på någon som inte är valbar
- den upptar fler namn eller färre namn än det antal personer som ska väljas.
- den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det nu sagda gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val gäller särskilda lagföreskrifter.

Initiativrätt i fullmäktige

Nämndinitiativ

37 §

En nämnd får väcka ärende i fullmäktige och det kallas då nämndinitiativ.

Nämndinitiativet:

- ska vara skriftligt
- får inte ta upp ämnen av olika slag
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Ett nämndinitiativ ska avse ett ärende som faller inom nämndens och fullmäktiges kompetens.

Motioner

38 §

En motion

- ska vara skriftlig och läggs av en ledamot eller tjänstgörande ersättare
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid ett sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Kommunstyrelsen ska på fullmäktiges oktobersammanträde redovisa de motioner som inte beretts färdigt.

Revisionsinitiativ (5 kap 23 § 3 p KL)

39 §

Revisorerna får väcka ärende i fullmäktige och kallas då revisionsinitiativ.

Revisionsinitiativet

- ska vara skriftligt och undertecknat av en eller flera revisorer.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Ett revisionsinitiativ skall avse ett ärende som gäller förvaltning som har samband med revisorsuppdraget eller om ärendet gäller granskning.

Beredningsinitiativ

40 §

En fullmäktigeberedning får väcka ärende i fullmäktige om fullmäktige föreskrivit det. Ärendet kallas då beredningsinitiativ.

Beredningsinitiativet:

- ska vara skriftligt.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Medborgarförslag

41 §

Den som är folkbokförd i kommunen får väcka ärende i fullmäktige (medborgarförslag).

Ett medborgarförslag:

- ska vara skriftligt och undertecknat av en eller flera personer.
- ska innehålla namnförtydligande, adress och telefonnummer.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- ska innehålla ett konkret förslag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret.

Ett medborgarförslag kan bara sakbehandlas av fullmäktige om det ligger inom fullmäktiges befogenhetsområde. Fullmäktiges presidieberedning granskar de inkomna förslagen och beslutar vilka som ska läggas fram till fullmäktige samt hur de ska hanteras.

Föreningar, sammanslutningar, olika råd och organisationer får inte lämna in medborgarförslag.

Ett medborgarförslag kan lämnas in till kommunen via e-post, vanlig post, personligen, eller via kommunens hemsida. Ett medborgarförslag ska vara skriftligt. Namn, adress och telefonnummer ska anges till den/dem som lämnat in förslaget.

Medborgarförslag ska beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att förslag väcktes. Fullmäktige får överlåta till styrelsen eller annan nämnd att besluta i ärende som väckts genom medborgarförslag, utom i sådana fall som anges i 3 kap. 9 § kommunallagen.

När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut ska fattas, ska förslagsställaren underrättas.

I de fall där fullmäktige överlåtit till en nämnd att besluta i ärende som väckts genom medborgarförslag ska detta återrapporteras till fullmäktige.

Kommunstyrelsen ska på fullmäktiges oktobersammanträde redovisa de medborgarförslag som inte beretts färdigt.

I samband med redovisning får fullmäktige besluta att avskriva de medborgarförslag som inte kunnat behandlas inom 1 år enligt KL 5 kap § 33

Samtliga förtroendevalda uppmanas att sprida information om politikerarbetet inom fullmäktige, styrelser och nämnder till kommunmedborgare samt att ta tillvara idéer/förslag som kan föranleda motioner, medborgarförslag m.m.

Bolagsinitiativ

42 §

Styrelsen i ett kommunalt bolag enligt 3 kap 17 § och 18 kommunallagen får väcka ärende i fullmäktige om sådana ärenden som bolaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Ärendet kallas då bolagsinitiativ.

Bolagsinitiativet

- ska vara skriftligt.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Interpellationer och frågestund

Interpellationer

43 §

En interpellation ska

- vara skriftlig, daterad och undertecknad.
- lämnas till kommunledningskontoret eller vid sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet

Interpellation bör besvaras vid det sammanträde som följer efter det då interpellationen framställdes.

En interpellation kan behandlas på två sätt:

- Lämnas den in efter fullmäktiges sammanträde, men innan kungörelsen skickas ut kungörs interpellationen som att den kommer att ställas och besvaras vid samma sammanträde under förutsättning att fullmäktige beslutar att den får ställas. Interpellationen skickas med kungörelsen så att ledamöter och ersättare tagit del av interpellationen innan den ställs. Om en ersättare lämnar in en interpellation på detta sätt får den behandlas endast om ersättaren också tjänstgör på sammanträdet.
- Lämnas den in efter att kungörelsen skickats ut, eller i samband med sammanträdet, ställs den på det fullmäktige som är närmast i tid och svar ges vid sammanträdet därefter.

Svar på interpellation ska vara skriftligt. Interpellanten ska få ta del av svaret senast kl. 12.00 vardagen före sammanträdesdagen. Övriga ledamöter delges interpellationssvaret senast vid fullmäktiges sammanträde.

Uppgift om att interpellation kommer att besvaras ska tas in i kungörelsen till sammanträdet.

Om interpellationen avser förhållanden i ett sådant företag som avses i 3 kap 17 eller 18 § § kommunallagen (hel- eller delägda kommunala bolag), får den ordförande till vilken interpellationen ställts, överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i bolagets styrelse att besvara interpellationen.

En interpellation får besvaras även om mindre än hälften av ledamöterna är närvarande.

Interpellationsdebatten inleds av den som ska besvara interpellationen. Därefter får interpellanten ordet och därefter är ordet fritt.

Ledamöternas frågestund

44 §

På fullmäktiges dagordning finns som regel en punkt benämnd ”korta frågor-korta svar”. Detta avser frågor som kan besvaras ytterst kortfattat och ska röra dagsaktuella frågor. Frågorna får inte föranleda någon debatt.

Frågorna, som ställs muntligen av ledamöterna, får ställas till alla ledamöter i fullmäktige. Frågorna får också ställas till ordföranden eller vice ordföranden i en nämnd, fullmäktigeberedning eller bolag samt till ordföranden eller vice ordföranden i kommunstyrelsens utskott.

Punkten ska läggas näst sist på dagordningen, före tillkommande motioner, medborgarförslag, interpellationer och frågor.

Frågor

45 §

En fråga ska

- vara skriftlig och undertecknad av en ledamot
- ges in till kommunledningskontoret senast kl. 12.00 vardagen före det sammansträde vid vilket frågan avses ställas.
- ha ett bestämt innehåll, och ska kunna besvaras med ett ja eller ett nej.

Svaret behöver inte vara skriftligt och frågan bör besvaras vid samma sammanträde som den ställts.

När en fråga besvaras, får bara den som ställer frågan och den som svarar delta i överläggningen.

En fråga får besvaras även om mindre än hälften av ledamöterna är närvarande.

Beredning

Beredning av ärende

46 §

Om inte fullmäktige beslutar annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla bereds.

47 §

Fullmäktiges presidium och partiernas gruppledare skall som ett led i ärendeberedningen träffas två gånger per år. Fullmäktiges ordförande sammankallar gruppen i samråd med presidiet.

Beredning av revisorernas budget

48 §

Fullmäktiges presidium bereder revisorernas budget.

49 §

Fullmäktiges presidium ska årligen sammanträda med revisionen för att följa upp budgeten och revisionens arbete.

Nämndernas och bolagens ansvar inför fullmäktige

Återredovisning från nämnderna

49 §

Nämnderna ansvarar för sin verksamhet inför fullmäktige. Varje nämnd skall lämna redovisning till fullmäktige två gånger per år om hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem.

Fullmäktiges ordförande gör i början av året en turordningsplan för nämndernas återredovisning som skickas till nämnderna.

Är uppdragen ej fullgjorda skall redovisning lämnas om ärendenas status. Nämnderna skall även lämna information om ärendelista för vår och höst samt arbetsplan för kommande period.

Efter redovisningen kan fullmäktiges ledamöter och tjänstgörande ersättare ställa frågor till ordförandena i kommunstyrelsen och i övriga nämnder.

Avrapportering från de kommunala helägda bolagen

50 §

Avrapportering från de kommunala helägda bolagen skall göras i samband med behandlingen av bolagets årsredovisning på våren samt på hösten, efter samråd med respektive bolag.

Avrapportering skall lämnas angående bolagets allmänna läge och resultat samt information om sådana ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som fullmäktige har möjlighet att ta ställning till enligt 3 kap 17 § KL.

Prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet

50 §

Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Presidiet och fullmäktiges revisorer skall träffas fyra gånger per år, varav minst en gång inför ansvarsfrihetsprövningen.

Vid prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet behöver fullmäktige inte motivera sitt beslut om revisionsberättelsen ej innehåller några kritiska synpunkter, bedömningar eller framställningar och fullmäktige gör samma bedömning som revisorerna och beslutar bevilja ansvarsfrihet. Det får heller inte ha framförts några kritiska synpunkter och förslag från fullmäktiges ledamöter vid behandlingen av ärendet.

Att motivera ett beslut i frågan om anmärkning och ansvarsfrihet innebär att tydligt redovisa vilka omständigheter som legat till grund för fullmäktiges beslut. Motiveringen skall formuleras självständigt av fullmäktige utifrån förslag av beredande organ.

Om en enskild fullmäktigeledamot vill framföra kritiska synpunkter eller lägga yrkanden i ansvarsfrågan under fullmäktigesammanträdet skall ledamoten själv skriftligen presentera sitt förslag till beslutsmotivering.

Fullmäktige behandlar i fråga om anmärkning och ansvarsfrihet varje nämnd, styrelse, beredning eller enskilda förtroendevalda i sådana organ, för sig.

Ledamöter som är föremål för prövning får ej delta i fullmäktigebeslut som gäller sig själv eller det organ man tillhör.

Vid behov bereder ålderspresidenten frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Allmänhetens frågestund

51 §

Allmänhetens frågestund får ske i samband med fullmäktiges sammanträden om tid kan medges.

Under allmänhetens frågestund äger alla fullmäktiges ledamöter och tjänstgörande ersättare rätten att svara på de ställda frågorna. Ingen debatt ska ske i samband med besvarande av frågorna utan endast svar på frågan får avges.

Därutöver skall allmänheten beredas tillfälle att ställa frågor vid de sammanträden när fullmäktige behandlar årsredovisningen och när fullmäktige behandlar budgeten.

I kungörelsen till dessa sammanträden skall anges att allmänhetens frågestund skall förekomma samt information om hur frågor kan skickas in. Uppgift härom skall också tas in i ortstidningarna.

Rätt att delta vid allmänhetens frågestund tillkommer den som är folkbokförd i Härnösands kommun.

Fråga ska lämnas in skriftligt och läses då upp av fullmäktiges ordförande. Frågor ska vara inlämnade senast kl. 12.00 sista vardagen innan sammanträdet.

Skriftlig fråga i samband med allmänhetens frågestund skall innehålla uppgift om namn och adress.

Frågor får inte ställas i ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild eller i ärenden som faller utanför den kommunala kompetensen.

Vid de sammanträden allmänhetens frågestund hålls inleds sammanträdet med allmänhetens frågestund. Fullmäktiges ordförande bestämmer efter samråd med fullmäktiges presidium hur frågestunden skall genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar under frågestunden.

Fullmäktige får besluta om ytterligare regler för allmänhetens frågestund.

Fullmäktigeberedningar

Tillfälliga fullmäktigeberedningar

52 §

Fullmäktige får vid behov tillsätta en eller flera särskilda fullmäktige-beredningar för beredning av visst ärende eller behandling av fråga som ej enligt kommunallagen ankommer på annan.

Fullmäktigeberedning kan bestå av en eller flera person som utses på samma sätt som övriga förtroendevalda.

Fullmäktigeberedning ska följa den verksamhet som tillhör det uppgiftsområde för vilket den tillsatts och får hos fullmäktige göra de framställningar och väcka de ärenden som den finner påkallade.

Fullmäktige bestämmer före valet av beredningen mandattiden samt antalet ledamöter och ersättare och utser ordförande och vice ordförande för samma tid som de blivit valda till ledamöter i beredningen.

Fullmäktigeberedningen äger att från nämnder/styrelser och anställda få upplysningar och yttranden som behövs för att beredningen ska kunna fullgöra sin uppgift.

För fullmäktigeberedning gäller av fullmäktige antagna reglemente för styrelser och nämnder samt vad som i kommunallagen är föreskrivet om beslutförhet, offentlighet och protokoll för nämnder.

Innan ett ärende från fullmäktigeberedning behandlas i fullmäktige ges kommunstyrelsen möjlighet att uttala sig i ärenden.

Valberedning

53 §

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av fullmäktiges ordförande, förste och andre vice ordförande, samt en ledamot från varje parti i fullmäktige som inte är representerat genom någon av ordförandena. Inga ersättare utses

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Presidieberedning

54 §

Kommunfullmäktiges presidium har förutom att leda fullmäktiges arbete följande uppgifter:

- planera fullmäktiges sammanträde och besluta om verksamheter i anslutning till sammanträdena såsom temadebatter, information och frågestunder,
- planera och genomföra kompetensutveckling för fullmäktiges ledamöter och ersättare,
- aktivt verka för att informera media om fullmäktige och fullmäktiges verksamhet,

- fungera som valberedning varvid presidiet utökas så att minst en ledamot från varje i fullmäktige representerat parti ingår,
- budgetfrågor för kommunfullmäktiges ansvarsområde, samt
- ansvara för kommunens internationella kontakter, samt
- ansvara för kommunens deltagande i publika evenemang så som nationaldagen och privilegiedagen.

Vid presidiets sammanträden förs protokoll.

Protokollet och dess expediering

Sekreterare

55 §

Sekreterare hos kommunfullmäktige och i presidieberedningen utses av kommunledningskontoret efter samråd med ordföranden.

Protokoll och justering av protokollet

56 §

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet. Sedan uppropet har förrättats enligt 21 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Om också förste eller andre vice ordförandena fungerat som ordförande vid del av sammanträdet, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar respektives delar.

Om fullmäktige beslutar att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart, ska innehållet i paragrafen redovisas skriftligt innan fullmäktige förklarar den justerad.

Reservation

57 §

Om ledamot reserverat sig mot ett beslut och vill motivera reservationen ska ledamoten göra detta skriftligt. Reservationen biläggs protokollet.

Den skriftligt motiverade reservationen skall lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som fastställts för justering av protokollet.

Expediering m.m.

58 §

När fullmäktiges protokoll blivit justerat ska kopia av detta tillställas revisorerna. Utdrag av protokollet ska tillställas de nämnder/styrelser, andra kommunala organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Expediering av beslut skall i normalfallet ske elektroniskt. Endast i det fall där mottagaren uttryckligen önskar det skall beslutet skickas per post.

Undertecknande av skrivelser m.m

59 §

Utgående skrivelser och andra handlingar från fullmäktige undertecknas, om ej fullmäktige beslutat annat, av ordföranden med kontrasignation av kommundirektören.

Härnösands kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Ina Lindström, 0611 34 80 17
Ina.lindstrom@harnosand.se

Datum
2019-10-18

Diarienummer
KS18-220

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Dokumentnamn	Arbetsordning för kommunfullmäktige		Dokumenttyp Styrdokument	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2018-04-23	Diarienummer 2018-220
Dokumentansvarig/processägare	Kommunfullmäktiges presidium	Version 1.1	Senast reviderad	Giltig t o m 2022-12-31
Dokumentinformation	Bestämmelser för fullmäktiges arbete, utöver det som regleras i lag			
Dokumentet gäller för	Kommunfullmäktige			
Annan information				

Innehåll

Ledamöter och ordförandeskap 4
Antalet ledamöter 4
Mandattider 4
Presidium 4
Gruppledare 4
Kommunalråd 5
Tid och plats för sammanträden 6
Kungörelse 7
Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde ... 8
Ärenden och utskick av handlingar 9
Ärenden 9
Handlingar 9
Placeringsordning 10
Ersättarnas tjänstgöring 11
Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare 11
Handläggning av ärenden 12
Upprop 12
Protokollsjusterare 12
Turordning för handläggning av ärenden 12
Yttranderätt och medverkan 14
Yttanderätt vid sammanträdena 14
Revisorernas yttranderätt 14
Övrig yttranderätt och föredragning av ärenden 14
Ordningsfrågor 16
Talarordning och ordningen vid sammanträdena 16
Hur ärenden avgörs 17
Yrkanden 17
Deltagande i beslut 17
Omröstningar 17
Valsedel 17
Initiativrätt i fullmäktige 18
Nämndinitiativ 18
Motioner 18
Revisionsinitiativ (5 kap 23 § 3 p KL) 18
Beredningsinitiativ 18
~~Medborgarförslag~~ 19
Bolagsinitiativ 20
Interpellationer och frågestund 21
Interpellationer 21
Ledamöternas frågestund 21
Frågor 22

Beredning 23

Beredning av ärende 23
Beredning av revisorernas budget 23

Nämndernas och bolagens ansvar inför fullmäktige 24

Återredovisning från nämnderna 24
Avrapportering från de kommunala helägda bolagen 24

E-förslag 25

Prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet 26

Allmänhetens frågestund 27

Fullmäktigeberedningar 28

Tillfälliga fullmäktigeberedningar 28
Valberedning 28
Presidieberedning 28

Protokollet och dess expediering 30

Sekreterare 30
Protokoll och justering av protokollet 30
Reservation 30
Expediering m.m. 30
Undertecknande av skrivelser m.m 30

Ledamöter och ordförandeskap

Antalet ledamöter

1 §

Fullmäktige har 43 ledamöter. Antalet ersättare regleras av bestämmelserna i vallagen.

Mandattider

2 §

Ledamöterna och ersättarna i fullmäktige väljs för fyra år räknat från och med 15 oktober valåret.

Presidium

3 §

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och andre vice ordförande som tillsammans utgör fullmäktiges presidium. Val till presidiet ska förrättas på ett sammanträde som hålls före december månads utgång.

Vid valet bestämmer fullmäktige tiden för uppdraget.

4 §

Till dess presidieval förrättats, fullgör den som varit ledamot längst tid (ålderspresident) ordförandes uppgifter. Om två eller fler ledamöter har lika lång uppdragstid i fullmäktige tjänstgör den till levnadsåldern äldste av dem.

5 §

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot att för återstoden av mandatperioden för den som avgått.

6 §

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget fullgör ålderspresidenten ordförandes uppgifter.

Gruppledare

7 §

Varje parti har rätt att bland sina ordinarie ledamöter utse en gruppledare för sin fullmäktigegrupp. Arvodering utgår enligt ”Reglemente för ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2019-2022”.

I gruppledarens uppdrag ingår att hålla sig allmänt informerad om den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen och ansvara för att informationen vidarebefordras till egna representanter i nämnder och styrelser samt den egna partiorganisationen. I uppdraget ingår även arbetet med kommunens ekonomi.

I gruppledarens arvode ingår:

- Ansvar för närvaro och inkallande av ersättare till fullmäktiges sammanträden
- Gruppledarträffar med fullmäktiges presidium minst fyra gånger årligen.

- Budgetberedningar inför budgetarbete

Kommunalråd

8 §

Benämning av förtroendevald som fullgör sitt uppdrag med en arvoderingsgrad på heltid eller betydande del av heltid hanteras i enlighet med Kommunallagen 4e kapitlet 2a§

9 §

Kommunalråd får tidigast väljas av kommunfullmäktige vid första sammanträdet efter det att val av fullmäktige har hållits i hela landet.

Tid och plats för sammanträden

7 §

Fullmäktige bestämmer för varje år antal ordinarie sammanträden samt tid för dessa.

8 §

Fullmäktige sammanträder normalt i Sessionssalen, rådhuset. I samband med beslut om fastställande av sammanträdesdagar för det kommande året kan fullmäktige besluta att ett eller flera sammanträden ska hållas på annan plats/platser. Därutöver kan ordföranden efter samråd med presidiet för särskilt fall bestämma annan sammanträdesplats.

9 §

De år då val av fullmäktige äger rum i hela landet, sammanträder nyvalda fullmäktige första gången under andra halvan av oktober. Ålderpresidenten bestämmer dag och tid för sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens ordförande.

10 §

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden efter samråd med presidiet ställa in sammanträde eller ändra dag eller tid för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska på ordförandes ansvar ledamöter och ersättare snarast underrättas om beslutet. Uppgift härom ska snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen anslås på kommunens anslagstavla.

Kungörelse

11 §

Kungörelse av sammanträde anslås på kommunens digitala anslagstavla.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

12 §

Om fullmäktige inte hinner slutföra sammanträde på utsatt dag, kan fullmäktige besluta att förlänga sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla återstående ärenden. I sådant fall beslutar fullmäktige genast när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, låter ordföranden utfärda kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka behöver någon kungörelse inte utfärdas. I sådant fall låter ordföranden underrätta ledamöter och ersättare, som inte är närvarande när sammanträdet avbryts, om tid och plats för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och utskick av handlingar

Ärenden

13 §

Presidiet bestämmer när fullmäktige ska behandla ett ärende om inget annat följer av lag.

Handlingar

14 §

Kommunstyrelsen, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden, i de ärenden som tagits in i kungörelsen, ska skickas till varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordförande bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende ska skickas till ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Kungörelse med tillhörande handlingar skickas via det digitala ärendehanteringssystemet. Vid synnerliga skäl kan handlingarna skickas på annat sätt.

Handlingar i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer och frågor ska skickas till samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Placeringsordning

15 §

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena placeringsordningen för fullmäktiges ledamöter, ersättare och andra som deltar i fullmäktiges sammanträden. Ersättare, som tjänstgör i stället för presidieledamot, intar särskilt anvisad plats. Ersättare som tjänstgör i stället för annan än presidieledamot intar ledamotens plats.

Ersättarnas tjänstgöring

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare

16 §

Ledamot eller ersättare som inte kan delta i sammanträde eller del av ett sammanträde ska snarast anmäla detta till det egna partiets gruppledare i fullmäktige. Gruppledaren kallar då ersättare i den vid valtillfället fastställda turordningen.

Partierna ansvarar för att ersättare kallas in.

17 §

Ordföranden bestämmer när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl får inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

18 §

Ledamot eller tjänstgörande ersättare får ej annat än tillfälligtvis lämna sammanträdet utan att anmäla detta till ordföranden eller sekreteraren.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

19 §

Det som sagt om ledamot i 16-18 §§ gäller också för ersättare som kallats till tjänstgöring.

Handläggning av ärenden

Upprop

20 §

Vid sammanträdets början registreras närvaro genom det digitala närvarosystemet.

Närvaro registreras även i början av ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs. Närvaron fastslås med ett klubbslag.

21 §

En närvarolista som visar ledamöter och tjänstgörande ersättare samt övriga närvarande ersättare ska finnas tillgänglig under sammanträdet.

Ledamot eller ersättare som infinner sig till sammanträdet efter det att uppropet avslutats, ska anmäla sig hos ordföranden eller sekreteraren, varefter ordföranden avgör om närvaron ska tillkännages.

Protokollsjusterare

22§

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 21 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Om också förste eller andre vice ordförandena fungerat som ordförande vid del av sammanträdet, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar respektives delar.

Om fullmäktige beslutar att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart, ska innehållet i paragrafen redovisas skriftligt innan fullmäktige förklarar den justerad.

Turordning för handläggning av ärenden

23 §

Fullmäktige behandlar ärendena i den ordning som de tagits upp i kungörelsen.

Fullmäktige kan besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen. För att undvika att ärenden läggs på bordet under och innan mötet föreslås att ärenden som inte finns med i kungörelsen ska behandlas i undantagsfall.

24 §

Inlämnade motioner, interpellationer, frågor och medborgarförslag ska komma sist på dagordningen. Undantag från detta är de interpellationer som ska behandlas på samma sammanträde som de ställs

25 §

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt och medverkan

Yttanderätt vid sammanträdena

26 §

Rätt att delta i överläggningen har

- ordföranden och vice ordförandena i en nämnd eller en gemensam nämnd vid behandling av ett ärende där nämndens verksamhetsområde berörs.
- ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.
- ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga när överläggning hålls med anledning av svaret.
- styrelsens ordförande eller vice ordförande i ett sådant företag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ KL, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i företaget.
- ersättare som inte tjänstgör under ett sammanträde får yttra sig när fullmäktige behandlar interpellationer och motioner som ersättaren själv lämnat in.

Revisorernas yttranderätt

27 §

Kommunens revisorer och deras sakkunniga får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som rör revisorernas granskning eller egen förvaltning.

Övrig yttranderätt och föredragning av ärenden

28 §

Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i av fullmäktige tillsatta beredningar, revisorer samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Samtliga ordförande och vice ordförande i nämnder och helägda kommunala bolag ska alltid kallas till fullmäktiges sammanträden för att kunna informera ledamöterna eller svara på frågor - särskilt under allmänhetens frågestund.

Om fullmäktige inte beslutar annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som kallats för att lämna upplysningar under ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

29 §

Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden för att lämna sakupplysningar.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

~~30 §~~

~~Den som väckt ett ärende genom medborgarförslag har rätt att under högst tre minuter yttra sig i ärendet om fullmäktige avgör ärendet.~~

Ordningsfrågor

Talarordning och ordningen vid sammanträdena

30 §

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning som vederbörande anmält sig och blivit uppropad.

Ordförande får ge talare ordet för replik och genmäle. Replik kan endast begäras under ett anförande. Repliken ska innehålla en sakupplysning eller rättelse med anledning av närmast föregående anförande. Replik medges också en ledamot som är direkt omnämnd eller angripen i anförandet. Gruppledare kan också medges replik som partiföreträdare om partiet i fråga omnämns. Ordet för genmäle ges av ordföranden endast om det begärs under replik och enbart till talaren vars inlägg repliken gäller. Varje replikskifte/genmäle omfattar upp till två repliker och upp till två genmälen.

Inlägg i ärende bör göras från talarstolen. För att praktiskt underlätta debatten ska fullmäktiges sessionssal vara utrustad med två talarstolar och en mobil mikrofon.

Skulle någon i sitt yttrande avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta ifrån honom eller henne ordet. I övrigt får ingen avbryta talare under anförande.

Ordföranden kan avvisa den som uppträder störande och ej rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

Hur ärenden avgörs

Yrkanden

31 §

När fullmäktige förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som framställts under överläggningen för att kontrollera att de uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte fullmäktige enhälligt beslutar att medge detta enhälligt.

Om ordföranden anser det behövligt ska ledamot som framställt ett yrkande lämna in detta skriftligt.

Deltagande i beslut

32 §

Ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut ska anmäla detta till ordföranden innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar beslutet med acklamation.

Omröstningar

33 §

Vid omröstningar biträds ordföranden av justeringsledamöterna.

Omröstningarna genomförs genom upprop enligt uppropslistan.

Sedan omröstningen avslutats befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får ingen ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av öppen omröstning ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

Valsedel

34 §

En valsedel som avlämnas vid sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig om

- den upptar namnet på någon som inte är valbar
- den upptar fler namn eller färre namn än det antal personer som ska väljas.
- den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det nu sagda gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val gäller särskilda lagföreskrifter.

Initiativrätt i fullmäktige

Nämndinitiativ

35 §

En nämnd får väcka ärende i fullmäktige och det kallas då nämndinitiativ.

Nämndinitiativet:

- ska vara skriftligt
- får inte ta upp ämnen av olika slag
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Ett nämndinitiativ ska avse ett ärende som faller inom nämndens och fullmäktiges kompetens.

Motioner

36 §

En motion

- ska vara skriftlig och läggs av en ledamot eller tjänstgörande ersättare
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid ett sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Kommunstyrelsen ska på fullmäktiges oktobersammanträde redovisa de motioner som inte beretts färdigt.

Revisionsinitiativ (5 kap 23 § 3 p KL)

37 §

Revisorerna får väcka ärende i fullmäktige och kallas då revisionsinitiativ.

Revisionsinitiativet

- ska vara skriftligt och undertecknat av en eller flera revisorer.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Ett revisionsinitiativ skall avse ett ärende som gäller förvaltning som har samband med revisorsuppdraget eller om ärendet gäller granskning.

Beredningsinitiativ

38 §

En fullmäktigeberedning får väcka ärende i fullmäktige om fullmäktige föreskrivit det. Ärendet kallas då beredningsinitiativ.

Beredningsinitiativet:

- ska vara skriftligt.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

~~Medborgarförslag~~

~~41 §~~

~~Den som är folkbokförd i kommunen får väcka ärende i fullmäktige (medborgarförslag).~~

~~Ett medborgarförslag:~~

- ~~ska vara skriftligt och undertecknat av en eller flera personer.~~
- ~~ska innehålla namnförtydligande, adress och telefonnummer.~~
- ~~får inte ta upp ämnen av olika slag.~~
- ~~ska innehålla ett konkret förslag.~~
- ~~väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret.~~

~~Ett medborgarförslag kan bara sakbehandlas av fullmäktige om det ligger inom fullmäktiges befogenhetsområde. Fullmäktiges presidieberedning granskar de inkomna förslagen och beslutar vilka som ska läggas fram till fullmäktige samt hur de ska hanteras.~~

~~Föreningar, sammanslutningar, olika råd och organisationer får inte lämna in medborgarförslag.~~

~~Ett medborgarförslag kan lämnas in till kommunen via e-post, vanlig post, personligen, eller via kommunens hemsida. Ett medborgarförslag ska vara skriftligt. Namn, adress och telefonnummer ska anges till den/dem som lämnat in förslaget.~~

~~Medborgarförslag ska beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att förslag väcktes. Fullmäktige får överlåta till styrelsen eller annan nämnd att besluta i ärende som väckts genom medborgarförslag, utom i sådana fall som anges i 3 kap. 9 § kommunallagen.~~

~~När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut ska fattas, ska förslagsställaren underrättas.~~

~~I de fall där fullmäktige överlåtit till en nämnd att besluta i ärende som väckts genom medborgarförslag ska detta återrapporteras till fullmäktige.~~

~~Kommunstyrelsen ska på fullmäktiges oktobersammanträde redovisa de medborgarförslag som inte beretts färdigt.~~

~~I samband med redovisning får fullmäktige besluta att avskriva de medborgarförslag som inte kunnat behandlas inom 1 år enligt KL 5 kap § 33~~

~~Samtliga förtroendevalda uppmanas att sprida information om politikerarbetet inom fullmäktige, styrelser och nämnder till kommunmedborgare samt att ta tillvara idéer/förslag som kan föranleda motioner, medborgarförslag m.m.~~

Bolagsinitiativ

39 §

Styrelsen i ett kommunalt bolag enligt 3 kap 17 § och 18 kommunallagen får väcka ärende i fullmäktige om sådana ärenden som bolaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Ärendet kallas då bolagsinitiativ.

Bolagsinitiativet

- ska vara skriftligt.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Interpellationer och frågestund

Interpellationer

43 §

En interpellation ska

- vara skriftlig, daterad och undertecknad.
- lämnas till kommunledningskontoret eller vid sammanträde med fullmäktige.
- ställas till ordförande eller vice ordförande i nämnd, styrelse, fullmäktige eller bolag eller kommunalråd eller oppositionsråd.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet

Interpellation bör besvaras vid det sammanträde som följer efter det då interpellationen framställdes.

En interpellation kan behandlas på två sätt:

- Lämnas den in efter fullmäktiges sammanträde, men innan fullmäktigepresidiets sammanträde ~~men innan kungörelsen skickas ut~~ kungörs interpellationen som att den kommer att ställas och besvaras vid samma sammanträde under förutsättning att fullmäktige beslutar att den får ställas. Interpellationen skickas med kungörelsen så att ledamöter och ersättare tagit del av interpellationen innan den ställs. Om en ersättare lämnar in en interpellation på detta sätt får den behandlas endast om ersättaren också tjänstgör på sammanträdet.
- Lämnas den in efter fullmäktigepresidiets sammanträde ~~att kungörelsen skickats ut~~, eller i samband med sammanträdet, ställs den på det fullmäktige som är närmast i tid och svar ges vid sammanträdet därefter.

Svar på interpellation ska vara skriftligt. Interpellanten ska få ta del av svaret senast kl. 12.00 vardagen före sammanträdesdagen. Övriga ledamöter delges interpellationssvaret senast vid fullmäktiges sammanträde.

Uppgift om att interpellation kommer att besvaras ska tas in i kungörelsen till sammanträdet.

Om interpellationen avser förhållanden i ett sådant företag som avses i 3 kap 17 eller 18 § § kommunallagen (hel- eller delägda kommunala bolag), får den ordförande till vilken interpellationen ställts, överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i bolagets styrelse att besvara interpellationen.

En interpellation får besvaras även om mindre än hälften av ledamöterna är närvarande.

Interpellationsdebatten inleds av den som ska besvara interpellationen. Därefter får interpellanten ordet och därefter är ordet fritt.

Ledamöternas frågestund

44 §

På fullmäktiges dagordning finns som regel en punkt benämnd ”korta frågor-korta svar”. Detta avser frågor som kan besvaras ytterst kortfattat och ska röra dagsaktuella frågor. Frågorna får inte föranleda någon debatt.

Frågorna, som ställs muntligen av ledamöterna, får ställas till alla ledamöter i fullmäktige. Frågorna får också ställas till ordföranden eller vice ordföranden i en nämnd, fullmäktigeberedning eller bolag samt till ordföranden eller vice ordföranden i kommunstyrelsens utskott.

Punkten ska läggas näst sist på dagordningen, före tillkommande motioner, medborgarförslag, interpellationer och frågor.

Frågor

45 §

En fråga ska

- vara skriftlig och undertecknad av en ledamot
- ges in till kommunledningskontoret senast kl. 12.00 vardagen före det sammanträde vid vilket frågan avses ställas.
- ha ett bestämt innehåll, och ska kunna besvaras med ett ja eller ett nej.

Svaret behöver inte vara skriftligt och frågan bör besvaras vid samma sammanträde som den ställts.

När en fråga besvaras, får bara den som ställer frågan och den som svarar delta i överläggningen.

En fråga får besvaras även om mindre än hälften av ledamöterna är närvarande.

Beredning

Beredning av ärende

46 §

Om inte fullmäktige beslutar annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla bereds.

47 §

Fullmäktiges presidium och partiernas gruppledare skall som ett led i ärendeberedningen träffas två gånger per år. Fullmäktiges ordförande sammankallar gruppen i samråd med presidiet.

Beredning av revisorernas budget

48 §

Fullmäktiges presidium bereder revisorernas budget.

49 §

Fullmäktiges presidium ska årligen sammanträda med revisionen för att följa upp budgeten och revisionens arbete.

Nämndernas och bolagens ansvar inför fullmäktige

Återredovisning från nämnderna

47 §

Nämnderna ansvarar för sin verksamhet inför fullmäktige. Varje nämnd skall lämna redovisning till fullmäktige två gånger per år om hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem.

Fullmäktiges ordförande gör i början av året en turordningsplan för nämndernas återredovisning som skickas till nämnderna.

Är uppdragen ej fullgjorda skall redovisning lämnas om ärendenas status. Nämnderna skall även lämna information om ärendelista för vår och höst samt arbetsplan för kommande period.

Efter redovisningen kan fullmäktiges ledamöter och tjänstgörande ersättare ställa frågor till ordförandena i kommunstyrelsen och i övriga nämnder.

Avrapportering från de kommunala helägda bolagen

50 §

Avrapportering från de kommunala helägda bolagen skall göras i samband med behandlingen av bolagets årsredovisning på våren samt på hösten, efter samråd med respektive bolag.

Avrapportering skall lämnas angående bolagets allmänna läge och resultat samt information om sådana ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som fullmäktige har möjlighet att ta ställning till enligt 3 kap 17 § KL.

E-förslag

48 §

Ett e-förslag är en möjlighet för enskilda att lämna förslag till kommunen.

När ett förslag har skickats in granskas det. Granskning sker på vardagar under kontorstid. Ett godkänt förslag publiceras på Härnösands kommuns hemsida inom 5 vardagar.

Följande anledningar gör att ett förslag inte godkänns:

- E-förslaget bryter mot svensk lag, är diskriminerande eller på andra sätt olämpligt.
- E-förslaget handlar om lagar och regler som riksdagen eller regionen beslutar om och ligger därför utanför kommunens ansvar.
- Förslaget ligger inte på kommunens ansvar utan på en annan myndighet/ett annat verk.
- Förslaget gäller myndighetsutövning mot enskild, som till exempel bygglov eller bistånd.
- Det finns formella skäl som exempelvis en pågående parallell process, eller rättsprocess.
- Någon annan har skickat ett snarlikt förslag under de senaste 12 månaderna.
- Det har fattats ett beslut i frågan de senaste 12 månaderna.

Om förslaget inte godkänns ska förslagsställaren meddelas detta.

49 §

När ett förslag godkänts kan andra rösta på förslaget under 60 dagar.

För att förslaget ska skickas vidare för politisk behandling krävs att förslaget får minst 50 röster. Uppnår förslaget 50 röster inom 60 dagar går det vidare till fullmäktiges presidium som fördelar ut förslaget till lämplig beslutsinstans för beredning och beslut.

Prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet

50 §

Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Presidiet och fullmäktiges revisorer skall träffas minst två ~~fyra~~ gånger per år, varav minst en gång inför ansvarsfrihetsprövningen.

Vid prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet behöver fullmäktige inte motivera sitt beslut om revisionsberättelsen ej innehåller några kritiska synpunkter, bedömningar eller framställningar och fullmäktige gör samma bedömning som revisorerna och beslutar bevilja ansvarsfrihet. Det får heller inte ha framförts några kritiska synpunkter och förslag från fullmäktiges ledamöter vid behandlingen av ärendet.

Att motivera ett beslut i frågan om anmärkning och ansvarsfrihet innebär att tydligt redovisa vilka omständigheter som legat till grund för fullmäktiges beslut. Motiveringen skall formuleras självständigt av fullmäktige utifrån förslag av beredande organ.

Om en enskild fullmäktigeledamot vill framföra kritiska synpunkter eller lägga yrkanden i ansvarsfrågan under fullmäktigesammanträdet skall ledamoten själv skriftligen presentera sitt förslag till beslutsmotivering.

Fullmäktige behandlar i fråga om anmärkning och ansvarsfrihet varje nämnd, styrelse, beredning eller enskilda förtroendevalda i sådana organ, för sig.

Ledamöter som är föremål för prövning får ej delta i fullmäktigebeslut som gäller sig själv eller det organ man tillhör.

Vid behov bereder ålderspresidenten frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Allmänhetens frågestund

51 §

Allmänhetens frågestund får ske i samband med fullmäktiges sammanträden om tid kan medges.

Under allmänhetens frågestund äger alla fullmäktiges ledamöter och tjänstgörande ersättare rätten att svara på de ställda frågorna. Ingen debatt ska ske i samband med besvarande av frågorna utan endast svar på frågan får avges.

Därutöver skall allmänheten beredas tillfälle att ställa frågor vid de sammanträden när fullmäktige behandlar årsredovisningen och när fullmäktige behandlar budgeten.

I kungörelsen till dessa sammanträden skall anges att allmänhetens frågestund skall förekomma samt information om hur frågor kan skickas in. ~~Uppgift härom skall också tas in i ortstidningarna.~~

Rätt att delta vid allmänhetens frågestund tillkommer den som är folkbokförd i Härnösands kommun.

Fråga ska lämnas in skriftligt och läses då upp av fullmäktiges ordförande. Frågor ska vara inlämnade senast kl. 12.00 sista vardagen innan sammanträdet.

Skriftlig fråga i samband med allmänhetens frågestund skall innehålla uppgift om namn och adress.

Frågor får inte ställas i ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild eller i ärenden som faller utanför den kommunala kompetensen. Har liknande fråga ställs och besvarats under de senaste 3 sammanträdena får fullmäktiges ordförande besluta att den inte ska besvaras igen

Fullmäktiges ordförande avgör om en fråga får ställas eller inte.

Vid de sammanträden allmänhetens frågestund hålls inleds sammanträdet med allmänhetens frågestund. Fullmäktiges ordförande bestämmer efter samråd med fullmäktiges presidium hur frågestunden skall genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar under frågestunden.

Fullmäktige får besluta om ytterligare regler för allmänhetens frågestund.

Fullmäktigeberedningar

Tillfälliga fullmäktigeberedningar

52 §

Fullmäktige får vid behov tillsätta en eller flera särskilda fullmäktige-beredningar för beredning av visst ärende eller behandling av fråga som ej enligt kommunallagen ankommer på annan.

Fullmäktigeberedning kan bestå av en eller flera person som utses på samma sätt som övriga förtroendevalda.

Fullmäktigeberedning ska följa den verksamhet som tillhör det uppgiftsområde för vilket den tillsatts och får hos fullmäktige göra de framställningar och väcka de ärenden som den finner påkallade.

Fullmäktige bestämmer före valet av beredningen mandattiden samt antalet ledamöter och ersättare och utser ordförande och vice ordförande för samma tid som de blivit valda till ledamöter i beredningen.

Fullmäktigeberedningen äger att från nämnder/styrelser och anställda få upplysningar och yttranden som behövs för att beredningen ska kunna fullgöra sin uppgift.

För fullmäktigeberedning gäller av fullmäktige antagna reglemente för styrelser och nämnder samt vad som i kommunallagen är föreskrivet om beslutförhet, offentlighet och protokoll för nämnder.

Innan ett ärende från fullmäktigeberedning behandlas i fullmäktige ges kommunstyrelsen möjlighet att uttala sig i ärenden.

Valberedning

53 §

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av fullmäktiges ordförande, förste och andre vice ordförande, samt en ledamot från varje parti i fullmäktige som inte är representerat genom någon av ordförandena. Inga ersättare utses

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Presidieberedning

54 §

Kommunfullmäktiges presidium har förutom att leda fullmäktiges arbete följande uppgifter:

- planera fullmäktiges sammanträde och besluta om verksamheter i anslutning till sammanträdena såsom temadebatter, information och frågestunder,
- planera och genomföra kompetensutveckling för fullmäktiges ledamöter och ersättare,
- aktivt verka för att informera media om fullmäktige och fullmäktiges verksamhet,

- fungera som valberedning varvid presidiet utökas så att minst en ledamot från varje i fullmäktige representerat parti ingår,
- budgetfrågor för kommunfullmäktiges ansvarsområde, samt
- ansvara för kommunens internationella kontakter, samt
- ansvara för kommunens deltagande i publika evenemang så som nationaldagen och privilegiedagen.

Vid presidiets sammanträden förs protokoll.

Protokollet och dess expediering

Sekreterare

55 §

Sekreterare hos kommunfullmäktige och i presidieberedningen utses av kommunledningskontoret efter samråd med ordföranden.

Protokoll och justering av protokollet

56 §

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet. Sedan uppropet har förrättats enligt 21 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Om också förste eller andre vice ordförandena fungerat som ordförande vid del av sammanträdet, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar respektives delar.

Om fullmäktige beslutar att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart, ska innehållet i paragrafen redovisas skriftligt innan fullmäktige förklarar den justerad.

Reservation

57 §

Om ledamot reserverat sig mot ett beslut och vill motivera reservationen ska ledamoten göra detta skriftligt. Reservationen biläggs protokollet.

Den skriftligt motiverade reservationen skall lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som fastställts för justering av protokollet.

Expediering m.m.

58 §

När fullmäktiges protokoll blivit justerat ska kopia av detta tillställas revisorerna. Utdrag av protokollet ska tillställas de nämnder/styrelser, andra kommunala organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Expediering av beslut skall i normalfallet ske elektroniskt. Endast i det fall där mottagaren uttryckligen önskar det skall beslutet skickas per post.

Undertecknande av skrivelser m.m

59 §

Utgående skrivelser och andra handlingar från fullmäktige undertecknas, om ej fullmäktige beslutat annat, av ordföranden med kontrasignation av kommundirektören.

§ 69

Dnr 2018-000220 101

Kommunfullmäktiges arbetsordning

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidieberedning beslutar

att på sidan 25 ändra ”ansvarig nämnd” till ”lämplig beslutsinstans”

Kommunfullmäktiges presidieberedning föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta reviderad arbetsordning för kommunfullmäktige 2019-2022.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Kristoffer Bodin (M) samt Göran Norlander (S).

Propositionsordning

Ordförande finner att det bara finns ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar kommunfullmäktiges presidieberedning om de avser besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att fullmäktiges presidieberedning beslutar i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har tidigare beslutat att medborgarförslagen ska upphöra och att det istället ska införas e-förslag. Som en konsekvens av detta förslås att avsnittet om medborgarförslag stryks och ersätts med ett nytt avsnitt om e-förslag.

Utöver detta förslås att interpellationer som ska hanteras som ”snabbspårsinterpellationer” ska lämnas in innan fullmäktigepresidiets sammanträde.

Det tydliggörs också vem en interpellation kan ställas till.

Utöver detta görs också vissa justeringar gällande allmänhetens frågestund och ordförandes rätt att avgöra vilka frågor som får ställas.

Socialt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv

Beslutsunderlag

Förslag reviderad arbetsordning kommunfullmäktige 2019-2022

_____

§ 187 Dnr 2018-000220 101

Kommunfullmäktiges arbetsordning

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta reviderad arbetsordning för kommunfullmäktige 2019-2022.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S) och Anders Gäfvert (M).

Yrkanden

Ordförande Andreas Sjölander (S) yrkar i arbetsordningen följande ändringar:

§ 48, första stycket lägga till texten *”medlemmar i Härnösands kommun (i enlighet med 1 kap 5 § Kommunallagen, 2017:725)*” att lämna förslag ”*om förändring/utveckling*”

§ 49, första stycket lägga till, När ett förslag godkänts kan andra *”medlemmar i Härnösands kommun*” rösta på förslaget under 60 dagar.

§ 49, andra stycket, får minst ” *25 röster*”. Uppnår förslaget ”*25 röster”* inom 60 dagar..

§ 44, stryks helt.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag med ordförandes tillägg.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag med ordförandes förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag med ordförandes förslag.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har tidigare beslutat att medborgarförslagen ska upphöra och att det istället ska införas e-förslag. Som en konsekvens av detta förslås att avsnittet om medborgarförslag stryks och ersätts med ett nytt avsnitt om e-förslag.

Utöver detta förslås att interpellationer som ska hanteras som ”snabbspårsinterpellationer” ska lämnas in innan fullmäktigepresidiets sammanträde.

Det tydliggörs också vem en interpellation kan ställas till.

Utöver detta görs också vissa justeringar gällande allmänhetens frågestund och ordförandes rätt att avgöra vilka frågor som får ställas.

Socialt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktiges presidieberedningens protokollsutdrag, 2019-10-24 § 69

Arbetsordning kommunfullmäktige antagen 2018-04-23

Arbetsordning kommunfullmäktige reviderad 2019-10-18

_____

Härnösands kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Ina Lindström, 0611 34 80 17
Ina.lindstrom@harnosand.se

Datum
2019-10-18

Diarienummer
KS18-220

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Dokumentnamn	Arbetsordning för kommunfullmäktige		Dokumenttyp Styrdokument	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2018-04-23	Diarienummer 2018-220
Dokumentansvarig/processägare	Kommunfullmäktiges presidium	Version 1.1	Senast reviderad	Giltig t o m 2022-12-31
Dokumentinformation	Bestämmelser för fullmäktiges arbete, utöver det som regleras i lag			
Dokumentet gäller för	Kommunfullmäktige			
Annan information				

Innehåll

Ledamöter och ordförandeskap 4
Antalet ledamöter 4
Mandattider 4
Presidium 4
Gruppledare 4
Kommunalråd 5
Tid och plats för sammanträden 6
Kungörelse 7
Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde ... 8
Ärenden och utskick av handlingar 9
Ärenden 9
Handlingar 9
Placeringsordning 10
Ersättarnas tjänstgöring 11
Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare 11
Handläggning av ärenden 12
Upprop 12
Protokollsjusterare 12
Turordning för handläggning av ärenden 12
Yttranderätt och medverkan 14
Yttanderätt vid sammanträdena 14
Revisorernas yttranderätt 14
Övrig yttranderätt och föredragning av ärenden 14
Ordningsfrågor 16
Talarordning och ordningen vid sammanträdena 16
Hur ärenden avgörs 17
Yrkanden 17
Deltagande i beslut 17
Omröstningar 17
Valsedel 17
Initiativrätt i fullmäktige 18
Nämndinitiativ 18
Motioner 18
Revisionsinitiativ (5 kap 23 § 3 p KL) 18
Beredningsinitiativ 18
~~Medborgarförslag~~ 19
Bolagsinitiativ 20
Interpellationer och frågestund 21
Interpellationer 21

Ledamöternas frågestund ... 22
Frågor ... 22

Beredning ... 23

Beredning av ärende ... 23
Beredning av revisorernas budget ... 23

Nämndernas och bolagens ansvar inför fullmäktige ... 24

Återredovisning från nämnderna ... 24
Avrapportering från de kommunala helägda bolagen ... 24

E-förslag ... 25

Prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet ... 26

Allmänhetens frågestund ... 27

Fullmäktigeberedningar ... 28

Tillfälliga fullmäktigeberedningar ... 28
Valberedning ... 28
Presidieberedning ... 28

Protokollet och dess expediering ... 30

Sekreterare ... 30
Protokoll och justering av protokollet ... 30
Reservation ... 30
Expediering m.m. ... 30
Undertecknande av skrivelser m.m ... 30

Ledamöter och ordförandeskap

Antalet ledamöter

1 §

Fullmäktige har 43 ledamöter. Antalet ersättare regleras av bestämmelserna i vallagen.

Mandattider

2 §

Ledamöterna och ersättarna i fullmäktige väljs för fyra år räknat från och med 15 oktober valåret.

Presidium

3 §

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och andre vice ordförande som tillsammans utgör fullmäktiges presidium. Val till presidiet ska förrättas på ett sammanträde som hålls före december månads utgång.

Vid valet bestämmer fullmäktige tiden för uppdraget.

4 §

Till dess presidieval förrättats, fullgör den som varit ledamot längst tid (ålderspresident) ordförandes uppgifter. Om två eller fler ledamöter har lika lång uppdragstid i fullmäktige tjänstgör den till levnadsåldern äldste av dem.

5 §

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot att för återstoden av mandatperioden för den som avgått.

6 §

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget fullgör ålderspresidenten ordförandes uppgifter.

Gruppledare

7 §

Varje parti har rätt att bland sina ordinarie ledamöter utse en gruppledare för sin fullmäktigegrupp. Arvodering utgår enligt ”Reglemente för ekonomiska ersättningar och ledigheter för förtroendevalda 2019-2022”.

I gruppledarens uppdrag ingår att hålla sig allmänt informerad om den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen och ansvara för att informationen vidarebefordras till egna representanter i nämnder och styrelser samt den egna partiorganisationen. I uppdraget ingår även arbetet med kommunens ekonomi.

I gruppledarens arvode ingår:

- Ansvar för närvaro och inkallande av ersättare till fullmäktiges sammanträden

- Gruppledarträffar med fullmäktiges presidium minst fyra gånger årligen.
- Budgetberedningar inför budgetarbete

Kommunalråd

8 §

Benämning av förtroendevald som fullgör sitt uppdrag med en arvoderingsgrad på heltid eller betydande del av heltid hanteras i enlighet med Kommunallagen 4e kapitlet 2a§

9 §

Kommunalråd får tidigast väljas av kommunfullmäktige vid första sammanträdet efter det att val av fullmäktige har hållits i hela landet.

Tid och plats för sammanträden

7 §

Fullmäktige bestämmer för varje år antal ordinarie sammanträden samt tid för dessa.

8 §

Fullmäktige sammanträder normalt i Sessionssalen, rådhuset. I samband med beslut om fastställande av sammanträdesdagar för det kommande året kan fullmäktige besluta att ett eller flera sammanträden ska hållas på annan plats/platser. Därutöver kan ordföranden efter samråd med presidiet för särskilt fall bestämma annan sammanträdesplats.

9 §

De år då val av fullmäktige äger rum i hela landet, sammanträder nyvalda fullmäktige första gången under andra halvan av oktober. Ålderpresidenten bestämmer dag och tid för sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens ordförande.

10 §

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden efter samråd med presidiet ställa in sammanträde eller ändra dag eller tid för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska på ordförandes ansvar ledamöter och ersättare snarast underrättas om beslutet. Uppgift härom ska snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen anslås på kommunens anslagstavla.

Kungörelse

11 §

Kungörelse av sammanträde anslås på kommunens digitala anslagstavla.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

12 §

Om fullmäktige inte hinner slutföra sammanträde på utsatt dag, kan fullmäktige besluta att förlänga sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla återstående ärenden. I sådant fall beslutar fullmäktige genast när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, låter ordföranden utfärda kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka behöver någon kungörelse inte utfärdas. I sådant fall låter ordföranden underrätta ledamöter och ersättare, som inte är närvarande när sammanträdet avbryts, om tid och plats för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och utskick av handlingar

Ärenden

13 §

Presidiet bestämmer när fullmäktige ska behandla ett ärende om inget annat följer av lag.

Handlingar

14 §

Kommunstyrelsen, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden, i de ärenden som tagits in i kungörelsen, ska skickas till varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordförande bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende ska skickas till ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Kungörelse med tillhörande handlingar skickas via det digitala ärendehanteringssystemet. Vid synnerliga skäl kan handlingarna skickas på annat sätt.

Handlingar i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer och frågor ska skickas till samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Placeringsordning

15 §

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena placeringsordningen för fullmäktiges ledamöter, ersättare och andra som deltar i fullmäktiges sammanträden. Ersättare, som tjänstgör i stället för presidieledamot, intar särskilt anvisad plats. Ersättare som tjänstgör i stället för annan än presidieledamot intar ledamotens plats.

Ersättarnas tjänstgöring

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare

16 §

Ledamot eller ersättare som inte kan delta i sammanträde eller del av ett sammanträde ska snarast anmäla detta till det egna partiets gruppledare i fullmäktige. Gruppledaren kallar då ersättare i den vid valtillfället fastställda turordningen.

Partierna ansvarar för att ersättare kallas in.

17 §

Ordföranden bestämmer när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl får inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

18 §

Ledamot eller tjänstgörande ersättare får ej annat än tillfälligtvis lämna sammanträdet utan att anmäla detta till ordföranden eller sekreteraren.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

19 §

Det som sagt om ledamot i 16-18 §§ gäller också för ersättare som kallats till tjänstgöring.

Handläggning av ärenden

Upprop

20 §

Vid sammanträdets början registreras närvaro genom det digitala närvarosystemet.

Närvaro registreras även i början av ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs. Närvaron fastslås med ett klubbslag.

21 §

En närvarolista som visar ledamöter och tjänstgörande ersättare samt övriga närvarande ersättare ska finnas tillgänglig under sammanträdet.

Ledamot eller ersättare som infinner sig till sammanträdet efter det att uppropet avslutats, ska anmäla sig hos ordföranden eller sekreteraren, varefter ordföranden avgör om närvaron ska tillkännages.

Protokollsjusterare

22§

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 21 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Om också förste eller andre vice ordförandena fungerat som ordförande vid del av sammanträdet, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar respektives delar.

Om fullmäktige beslutar att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart, ska innehållet i paragrafen redovisas skriftligt innan fullmäktige förklarar den justerad.

Turordning för handläggning av ärenden

23 §

Fullmäktige behandlar ärendena i den ordning som de tagits upp i kungörelsen.

Fullmäktige kan besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen. För att undvika att ärenden läggs på bordet under och innan mötet föreslås att ärenden som inte finns med i kungörelsen ska behandlas i undantagsfall.

24 §

Inlämnade motioner, interpellationer, frågor och medborgarförslag ska komma sist på dagordningen. Undantag från detta är de interpellationer som ska behandlas på samma sammanträde som de ställs

25 §

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt och medverkan

Yttanderätt vid sammanträdena

26 §

Rätt att delta i överläggningen har

- ordföranden och vice ordförandena i en nämnd eller en gemensam nämnd vid behandling av ett ärende där nämndens verksamhetsområde berörs.
- ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.
- ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga när överläggning hålls med anledning av svaret.
- styrelsens ordförande eller vice ordförande i ett sådant företag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ KL, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i företaget.
- ersättare som inte tjänstgör under ett sammanträde får yttra sig när fullmäktige behandlar interpellationer och motioner som ersättaren själv lämnat in.

Revisorernas yttranderätt

27 §

Kommunens revisorer och deras sakkunniga får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som rör revisorernas granskning eller egen förvaltning.

Övrig yttranderätt och föredragning av ärenden

28 §

Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i av fullmäktige tillsatta beredningar, revisorer samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Samtliga ordförande och vice ordförande i nämnder och helägda kommunala bolag ska alltid kallas till fullmäktiges sammanträden för att kunna informera ledamöterna eller svara på frågor - särskilt under allmänhetens frågestund.

Om fullmäktige inte beslutar annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som kallats för att lämna upplysningar under ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

29 §

Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden för att lämna sakupplysningar.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

~~30 §~~

~~Den som väckt ett ärende genom medborgarförslag har rätt att under högst tre minuter yttra sig i ärendet om fullmäktige avgör ärendet.~~

Ordningsfrågor

Talarordning och ordningen vid sammanträdena

30 §

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning som vederbörande anmält sig och blivit uppropad.

Ordförande får ge talare ordet för replik och genmäle. Replik kan endast begäras under ett anförande. Repliken ska innehålla en sakupplysning eller rättelse med anledning av närmast föregående anförande. Replik medges också en ledamot som är direkt omnämnd eller angripen i anförandet. Gruppledare kan också medges replik som partiföreträdare om partiet i fråga omnämns. Ordet för genmäle ges av ordföranden endast om det begärs under replik och enbart till talaren vars inlägg repliken gäller. Varje replikskifte/genmäle omfattar upp till två repliker och upp till två genmälen.

Inlägg i ärende bör göras från talarstolen. För att praktiskt underlätta debatten ska fullmäktiges sessionssal vara utrustad med två talarstolar och en mobil mikrofon.

Skulle någon i sitt yttrande avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta ifrån honom eller henne ordet. I övrigt får ingen avbryta talare under anförande.

Ordföranden kan avvisa den som uppträder störande och ej rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

Hur ärenden avgörs

Yrkanden

31 §

När fullmäktige förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som framställts under överläggningen för att kontrollera att de uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte fullmäktige enhälligt beslutar att medge detta enhälligt.

Om ordföranden anser det behövligt ska ledamot som framställt ett yrkande lämna in detta skriftligt.

Deltagande i beslut

32 §

Ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut ska anmäla detta till ordföranden innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar beslutet med acklamation.

Omröstningar

33 §

Vid omröstningar biträds ordföranden av justeringsledamöterna.

Omröstningarna genomförs genom upprop enligt uppropslistan.

Sedan omröstningen avslutats befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får ingen ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av öppen omröstning ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

Valsedel

34 §

En valsedel som avlämnas vid sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig om

- den upptar namnet på någon som inte är valbar
- den upptar fler namn eller färre namn än det antal personer som ska väljas.
- den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det nu sagda gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val gäller särskilda lagföreskrifter.

Initiativrätt i fullmäktige

Nämndinitiativ

35 §

En nämnd får väcka ärende i fullmäktige och det kallas då nämndinitiativ.

Nämndinitiativet:

- ska vara skriftligt
- får inte ta upp ämnen av olika slag
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Ett nämndinitiativ ska avse ett ärende som faller inom nämndens och fullmäktiges kompetens.

Motioner

36 §

En motion

- ska vara skriftlig och läggs av en ledamot eller tjänstgörande ersättare
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid ett sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Kommunstyrelsen ska på fullmäktiges oktobersammanträde redovisa de motioner som inte beretts färdigt.

Revisionsinitiativ (5 kap 23 § 3 p KL)

37 §

Revisorerna får väcka ärende i fullmäktige och kallas då revisionsinitiativ.

Revisionsinitiativet

- ska vara skriftligt och undertecknat av en eller flera revisorer.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Ett revisionsinitiativ skall avse ett ärende som gäller förvaltning som har samband med revisorsuppdraget eller om ärendet gäller granskning.

Beredningsinitiativ

38 §

En fullmäktigeberedning får väcka ärende i fullmäktige om fullmäktige föreskrivit det. Ärendet kallas då beredningsinitiativ.

Beredningsinitiativet:

- ska vara skriftligt.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

~~Medborgarförslag~~

~~41 §~~

~~Den som är folkbokförd i kommunen får väcka ärende i fullmäktige (medborgarförslag).~~

~~Ett medborgarförslag:~~

- ~~ska vara skriftligt och undertecknat av en eller flera personer.~~
- ~~ska innehålla namnförtydligande, adress och telefonnummer.~~
- ~~får inte ta upp ämnen av olika slag.~~
- ~~ska innehålla ett konkret förslag.~~
- ~~väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret.~~

~~Ett medborgarförslag kan bara sakbehandlas av fullmäktige om det ligger inom fullmäktiges befogenhetsområde. Fullmäktiges presidieberedning granskar de inkomna förslagen och beslutar vilka som ska läggas fram till fullmäktige samt hur de ska hanteras.~~

~~Föreningar, sammanslutningar, olika råd och organisationer får inte lämna in medborgarförslag.~~

~~Ett medborgarförslag kan lämnas in till kommunen via e-post, vanlig post, personligen, eller via kommunens hemsida. Ett medborgarförslag ska vara skriftligt. Namn, adress och telefonnummer ska anges till den/dem som lämnat in förslaget.~~

~~Medborgarförslag ska beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att förslag väcktes. Fullmäktige får överlåta till styrelsen eller annan nämnd att besluta i ärende som väckts genom medborgarförslag, utom i sådana fall som anges i 3 kap. 9 § kommunallagen.~~

~~När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut ska fattas, ska förslagsställaren underrättas.~~

~~I de fall där fullmäktige överlåtit till en nämnd att besluta i ärende som väckts genom medborgarförslag ska detta återrapporteras till fullmäktige.~~

~~Kommunstyrelsen ska på fullmäktiges oktobersammanträde redovisa de medborgarförslag som inte beretts färdigt.~~

~~I samband med redovisning får fullmäktige besluta att avskriva de medborgarförslag som inte kunnat behandlas inom 1 år enligt KL 5 kap § 33~~

~~Samtliga förtroendevalda uppmanas att sprida information om politikerarbetet inom fullmäktige, styrelser och nämnder till kommunmedborgare samt att ta tillvara idéer/förslag som kan föranleda motioner, medborgarförslag m.m.~~

Bolagsinitiativ

39 §

Styrelsen i ett kommunalt bolag enligt 3 kap 17 § och 18 kommunallagen får väcka ärende i fullmäktige om sådana ärenden som bolaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Ärendet kallas då bolagsinitiativ.

Bolagsinitiativet

- ska vara skriftligt.
- får inte ta upp ämnen av olika slag.
- väcks genom att den ges in till kommunledningskontoret, eller vid sammanträde med fullmäktige.

Interpellationer och frågestund

Interpellationer

43 §

En interpellation ska

- vara skriftlig, daterad och undertecknad.
- lämnas till kommunledningskontoret eller vid sammanträde med fullmäktige.
- ställas till ordförande eller vice ordförande i nämnd, styrelse, fullmäktige eller bolag eller kommunalråd eller oppositionsråd.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet

Interpellation bör besvaras vid det sammanträde som följer efter det då interpellationen framställdes.

En interpellation kan behandlas på två sätt:

- Lämnas den in efter fullmäktiges sammanträde, men innan fullmäktigepresidiets sammanträde ~~men innan kungörelsen skickas ut~~ kungörs interpellationen som att den kommer att ställas och besvaras vid samma sammanträde under förutsättning att fullmäktige beslutar att den får ställas. Interpellationen skickas med kungörelsen så att ledamöter och ersättare tagit del av interpellationen innan den ställs. Om en ersättare lämnar in en interpellation på detta sätt får den behandlas endast om ersättaren också tjänstgör på sammanträdet.
- Lämnas den in efter fullmäktigepresidiets sammanträde ~~att kungörelsen skickats ut~~, eller i samband med sammanträdet, ställs den på det fullmäktige som är närmast i tid och svar ges vid sammanträdet därefter.

Svar på interpellation ska vara skriftligt. Interpellanten ska få ta del av svaret senast kl. 12.00 vardagen före sammanträdesdagen. Övriga ledamöter delges interpellationssvaret senast vid fullmäktiges sammanträde.

Uppgift om att interpellation kommer att besvaras ska tas in i kungörelsen till sammanträdet.

Om interpellationen avser förhållanden i ett sådant företag som avses i 3 kap 17 eller 18 § § kommunallagen (hel- eller delägda kommunala bolag), får den ordförande till vilken interpellationen ställts, överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i bolagets styrelse att besvara interpellationen.

En interpellation får besvaras även om mindre än hälften av ledamöterna är närvarande.

Interpellationsdebatten inleds av den som ska besvara interpellationen. Därefter får interpellanten ordet och därefter är ordet fritt.

Ledamöternas frågestund

44 §

~~På fullmäktiges dagordning finns som regel en punkt benämnd ”korta frågor-korta svar”. Detta avser frågor som kan besvaras ytterst kortfattat och ska röra dagsaktuella frågor. Frågorna får inte föranleda någon debatt.~~

~~Frågorna, som ställs muntligen av ledamöterna, får ställas till alla ledamöter i fullmäktige. Frågorna får också ställas till ordföranden eller vice ordföranden i en nämnd, fullmäktigeberedning eller bolag samt till ordföranden eller vice ordföranden i kommunstyrelsens utskott.~~

~~Punkten ska läggas näst sist på dagordningen, före tillkommande motioner, medborgarförslag, interpellationer och frågor.~~

Frågor

45 §

En fråga ska

- vara skriftlig och undertecknad av en ledamot
- ges in till kommunledningskontoret senast kl. 12.00 vardagen före det sammanträde vid vilket frågan avses ställas.
- ha ett bestämt innehåll, och ska kunna besvaras med ett ja eller ett nej.

Svaret behöver inte vara skriftligt och frågan bör besvaras vid samma sammanträde som den ställts.

När en fråga besvaras, får bara den som ställer frågan och den som svarar delta i överläggningen.

En fråga får besvaras även om mindre än hälften av ledamöterna är närvarande.

Beredning

Beredning av ärende

46 §

Om inte fullmäktige beslutar annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla bereds.

47 §

Fullmäktiges presidium och partiernas gruppledare skall som ett led i ärendeberedningen träffas två gånger per år. Fullmäktiges ordförande sammankallar gruppen i samråd med presidiet.

Beredning av revisorernas budget

48 §

Fullmäktiges presidium bereder revisorernas budget.

49 §

Fullmäktiges presidium ska årligen sammanträda med revisionen för att följa upp budgeten och revisionens arbete.

Nämndernas och bolagens ansvar inför fullmäktige

Återredovisning från nämnderna

47 §

Nämnderna ansvarar för sin verksamhet inför fullmäktige. Varje nämnd skall lämna redovisning till fullmäktige två gånger per år om hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem.

Fullmäktiges ordförande gör i början av året en turordningsplan för nämndernas återredovisning som skickas till nämnderna.

Är uppdragen ej fullgjorda skall redovisning lämnas om ärendenas status. Nämnderna skall även lämna information om ärendelista för vår och höst samt arbetsplan för kommande period.

Efter redovisningen kan fullmäktiges ledamöter och tjänstgörande ersättare ställa frågor till ordförandena i kommunstyrelsen och i övriga nämnder.

Avrapportering från de kommunala helägda bolagen

50 §

Avrapportering från de kommunala helägda bolagen skall göras i samband med behandlingen av bolagets årsredovisning på våren samt på hösten, efter samråd med respektive bolag.

Avrapportering skall lämnas angående bolagets allmänna läge och resultat samt information om sådana ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som fullmäktige har möjlighet att ta ställning till enligt 3 kap 17 § KL.

E-förslag

48 §

Ett e-förslag är en möjlighet för medlemmar i Härnösans kommun (i enlighet med 1 kap 5 § Kommunallagen, 2017:725) att lämna förslag om förändring/utveckling.

När ett förslag har skickats in granskas det. Granskning sker på vardagar under kontorstid. Ett godkänt förslag publiceras på Härnösands kommuns hemsida inom 5 vardagar.

Följande anledningar gör att ett förslag inte godkänns:

- E-förslaget bryter mot svensk lag, är diskriminerande eller på andra sätt olämpligt.
- E-förslaget handlar om lagar och regler som riksdagen eller regionen beslutar om och ligger därför utanför kommunens ansvar.
- Förslaget ligger inte på kommunens ansvar utan på en annan myndighet/ett annat verk.
- Förslaget gäller myndighetsutövning mot enskild, som till exempel bygglov eller bistånd.
- Det finns formella skäl som exempelvis en pågående parallell process, eller rättsprocess.
- Någon annan har skickat ett snarlikt förslag under de senaste 12 månaderna.
- Det har fattats ett beslut i frågan de senaste 12 månaderna.

Om förslaget inte godkänns ska förslagsställaren meddelas detta.

49 §

När ett förslag godkänts kan andra medlemmar i Härnösands kommun rösta på förslaget under 60 dagar.

För att förslaget ska skickas vidare för politisk behandling krävs att förslaget får minst 25 röster. Uppnår förslaget 25 röster inom 60 dagar går det vidare till fullmäktiges presidium som fördelar ut förslaget till lämplig beslutsinstans för beredning och beslut.

Prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet

50 §

Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Presidiet och fullmäktiges revisorer skall träffas minst två ~~fyra~~ gånger per år, varav minst en gång inför ansvarsfrihetsprövningen.

Vid prövning av frågan om anmärkning och ansvarsfrihet behöver fullmäktige inte motivera sitt beslut om revisionsberättelsen ej innehåller några kritiska synpunkter, bedömningar eller framställningar och fullmäktige gör samma bedömning som revisorerna och beslutar bevilja ansvarsfrihet. Det får heller inte ha framförts några kritiska synpunkter och förslag från fullmäktiges ledamöter vid behandlingen av ärendet.

Att motivera ett beslut i frågan om anmärkning och ansvarsfrihet innebär att tydligt redovisa vilka omständigheter som legat till grund för fullmäktiges beslut. Motiveringen skall formuleras självständigt av fullmäktige utifrån förslag av beredande organ.

Om en enskild fullmäktigeledamot vill framföra kritiska synpunkter eller lägga yrkanden i ansvarsfrågan under fullmäktigesammanträdet skall ledamoten själv skriftligen presentera sitt förslag till beslutsmotivering.

Fullmäktige behandlar i fråga om anmärkning och ansvarsfrihet varje nämnd, styrelse, beredning eller enskilda förtroendevalda i sådana organ, för sig.

Ledamöter som är föremål för prövning får ej delta i fullmäktigebeslut som gäller sig själv eller det organ man tillhör.

Vid behov bereder ålderspresidenten frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Allmänhetens frågestund

51 §

Allmänhetens frågestund får ske i samband med fullmäktiges sammanträden om tid kan medges.

Under allmänhetens frågestund äger alla fullmäktiges ledamöter och tjänstgörande ersättare rätten att svara på de ställda frågorna. Ingen debatt ska ske i samband med besvarande av frågorna utan endast svar på frågan får avges.

Därutöver skall allmänheten beredas tillfälle att ställa frågor vid de sammanträden när fullmäktige behandlar årsredovisningen och när fullmäktige behandlar budgeten.

I kungörelsen till dessa sammanträden skall anges att allmänhetens frågestund skall förekomma samt information om hur frågor kan skickas in. ~~Uppgift härom skall också tas in i ortstidningarna.~~

Rätt att delta vid allmänhetens frågestund tillkommer den som är folkbokförd i Härnösands kommun.

Fråga ska lämnas in skriftligt och läses då upp av fullmäktiges ordförande. Frågor ska vara inlämnade senast kl. 12.00 sista vardagen innan sammanträdet.

Skriftlig fråga i samband med allmänhetens frågestund skall innehålla uppgift om namn och adress.

Frågor får inte ställas i ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild eller i ärenden som faller utanför den kommunala kompetensen. Har liknande fråga ställs och besvarats under de senaste 3 sammanträdena får fullmäktiges ordförande besluta att den inte ska besvaras igen

Fullmäktiges ordförande avgör om en fråga får ställas eller inte.

Vid de sammanträden allmänhetens frågestund hålls inleds sammanträdet med allmänhetens frågestund. Fullmäktiges ordförande bestämmer efter samråd med fullmäktiges presidium hur frågestunden skall genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar under frågestunden.

Fullmäktige får besluta om ytterligare regler för allmänhetens frågestund.

Fullmäktigeberedningar

Tillfälliga fullmäktigeberedningar

52 §

Fullmäktige får vid behov tillsätta en eller flera särskilda fullmäktige-beredningar för beredning av visst ärende eller behandling av fråga som ej enligt kommunallagen ankommer på annan.

Fullmäktigeberedning kan bestå av en eller flera person som utses på samma sätt som övriga förtroendevalda.

Fullmäktigeberedning ska följa den verksamhet som tillhör det uppgiftsområde för vilket den tillsatts och får hos fullmäktige göra de framställningar och väcka de ärenden som den finner påkallade.

Fullmäktige bestämmer före valet av beredningen mandattiden samt antalet ledamöter och ersättare och utser ordförande och vice ordförande för samma tid som de blivit valda till ledamöter i beredningen.

Fullmäktigeberedningen äger att från nämnder/styrelser och anställda få upplysningar och yttranden som behövs för att beredningen ska kunna fullgöra sin uppgift.

För fullmäktigeberedning gäller av fullmäktige antagna reglemente för styrelser och nämnder samt vad som i kommunallagen är föreskrivet om beslutförhet, offentlighet och protokoll för nämnder.

Innan ett ärende från fullmäktigeberedning behandlas i fullmäktige ges kommunstyrelsen möjlighet att uttala sig i ärenden.

Valberedning

53 §

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av fullmäktiges ordförande, förste och andre vice ordförande, samt en ledamot från varje parti i fullmäktige som inte är representerat genom någon av ordförandena. Inga ersättare utses

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Presidieberedning

54 §

Kommunfullmäktiges presidium har förutom att leda fullmäktiges arbete följande uppgifter:

- planera fullmäktiges sammanträde och besluta om verksamheter i anslutning till sammanträdena såsom temadebatter, information och frågestunder,
- planera och genomföra kompetensutveckling för fullmäktiges ledamöter och ersättare,
- aktivt verka för att informera media om fullmäktige och fullmäktiges verksamhet,

- fungera som valberedning varvid presidiet utökas så att minst en ledamot från varje i fullmäktige representerat parti ingår,
- budgetfrågor för kommunfullmäktiges ansvarsområde, samt
- ansvara för kommunens internationella kontakter, samt
- ansvara för kommunens deltagande i publika evenemang så som nationaldagen och privilegiedagen.

Vid presidiets sammanträden förs protokoll.

Protokollet och dess expediering

Sekreterare

55 §

Sekreterare hos kommunfullmäktige och i presidieberedningen utses av kommunledningskontoret efter samråd med ordföranden.

Protokoll och justering av protokollet

56 §

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet. Sedan uppropet har förrättats enligt 21 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Om också förste eller andre vice ordförandena fungerat som ordförande vid del av sammanträdet, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar respektives delar.

Om fullmäktige beslutar att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart, ska innehållet i paragrafen redovisas skriftligt innan fullmäktige förklarar den justerad.

Reservation

57 §

Om ledamot reserverat sig mot ett beslut och vill motivera reservationen ska ledamoten göra detta skriftligt. Reservationen biläggs protokollet.

Den skriftligt motiverade reservationen skall lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som fastställts för justering av protokollet.

Expediering m.m.

58 §

När fullmäktiges protokoll blivit justerat ska kopia av detta tillställas revisorerna. Utdrag av protokollet ska tillställas de nämnder/styrelser, andra kommunala organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Expediering av beslut skall i normalfallet ske elektroniskt. Endast i det fall där mottagaren uttryckligen önskar det skall beslutet skickas per post.

Undertecknande av skrivelser m.m

59 §

Utgående skrivelser och andra handlingar från fullmäktige undertecknas, om ej fullmäktige beslutat annat, av ordföranden med kontrasignation av kommundirektören.

§ 163

Dnr 2018-000220 101

Kommunfullmäktiges arbetsordning

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att återremittera ärendet.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Kristoffer Bodin (M), Andreas Sjölander (S), Olle Löfgren (L), Anders Gäfvert (M), Lennart Bergström (SD), Erik Hultin (C), Eva Olstedt- Lundgren (L), Knapp Britta Thyr (MP) och Lotta Visén (S).

Yrkanden

Kristoffer Bodin (M) yrkar i första hand återremiss av ärendet för vidare beredning i kommunfullmäktiges presidieberedning och kommunstyrelsen och med motiveringen: yrkar på återremiss då det finns oklarheter kring vilka kostnader KS reviderade beslut innebär. Det medför vidare diskussion och att kommunen tar fram en kostnadsberäkning för de olika förslagen med hänsyn till vilka olika systemlösningar och skillnader i arbetsinsats i handläggningen som krävs.
Kristoffer Bodin (M) yrkar även i andra hand bifall till fullmäktiges presidieberednings förslag till Kommunfullmäktiges arbetsordning.

I yrkandet instämmer Olle Löfgren (L), Anders Gäfvert (M), Lennart Bergström (SD), Erik Hultin (C) och Eva Olstedt-Lundgren (L).

Andreas Sjölander (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

I yrkandet instämmer Knapp Britta Thyr (MP) och Lotta Visén (S).

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, kommunstyrelsens förslag och Kristoffer Bodins (M) förslag om återremiss.

Ordföranden frågar först om ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden frågar sedan om ärendet ska återremitteras.

Ordföranden finner att ärendet ska avgöras idag.

Votering begärs och verkställs.

Votering och utfall

Ordföranden ställer följande propositionsordning: Den som vill att kommunfullmäktige ska besluta att avgöra ärendet idag röstar ja, och den som vill att kommunfullmäktige ska besluta att återremittera ärendet röstar nej.

Med 21 nej-röster mot 22 ja-röster finner ordföranden att kommunfullmäktige beslutat att återremittera ärendet enligt Kristoffer Bodins (M) förslag.

Hur de enskilda ledamöterna röstat framgår av voteringslistan på s.2.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har tidigare beslutat att medborgarförslagen ska upphöra och att det istället ska införas e-förslag. Som en konsekvens av detta förslås att avsnittet om medborgarförslag stryks och ersätts med ett nytt avsnitt om e-förslag.

Utöver detta förslås att interpellationer som ska hanteras som ”snabbspårsinterpellationer” ska lämnas in innan fullmäktigepresidiets sammanträde.

Det tydliggörs också vem en interpellation kan ställas till.

Utöver detta görs också vissa justeringar gällande allmänhetens frågestund och ordförandes rätt att avgöra vilka frågor som får ställas.

Socialt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokollsutdrag, 2019-12-03 § 187

Arbetsordning kommunfullmäktige antagen 2018-04-23

Arbetsordning kommunfullmäktige reviderad efter KS 2019-10-18

_____

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2020-02-03

Dnr
KS/2018-000220

Kommunstyrelseförvaltningen
Ina Lindström, 0611 34 80 17
Ina.lindstrom@harnosand.se

Svar på återremiss om kostnader för e-förslag

Kommunfullmäktige beslutade på sitt sammanträde 2019-12-16 att återremittera kommunfullmäktiges arbetsordning med motiveringen att det finns oklarheter kring vilka kostnader KS reviderade beslut innebär. Beslutet medför en vidare diskussion och att kommunen gör en kostnadsberäkning av de olika förslagen med hänsyn till olika systemlösningar och skillnader i arbetsinsats i handläggningen.

Kommunstyrelsen beslutade att föreslå kommunfullmäktige att den som är medlem i Härnösands kommun ska få lämna e-förslag samt att rösta på dessa. Förslaget från kommunfullmäktiges presidieberedning var att vem som helst ska få lämna förslag och rösta.

Vem är medlem i en kommun?

Enligt kommunallagen (2017:725) § 5 definieras medlem i en kommun såhär:

”Medlem av en kommun är den som är folkbokförd i kommunen, äger fast egendom i kommunen eller ska betala kommunalskatt där.

Medlem av en kommun är också en medborgare i någon av Europeiska unionens medlemsstater (unionsmedborgare) som är bosatt i kommunen men som, enligt 5 § andra stycket folkbokföringslagen (1991:481), inte ska folkbokföras där.”

Folkbokförd i kommunen

Den som är bosatt här eller har sin huvudsakliga dygnsvila i kommunen ska också vara folkbokförd i kommunen. En utlänning som behöver uppehållsrätt eller uppehållstillstånd för att få vistas i Sverige får bara folkbokföras om detta villkor är uppfyllt eller om det finns synnerliga skäl för att folkbokföring ändå ska ske.

Folkbokförda i kommunen kontrolleras via personnummer i de befintliga system vi har idag, vilket kräver inloggning via bank-id. Det utestänger dock de som bor i Härnösand som ännu inte fått uppehållstillstånd och de som inte har tillgång till bank-id.

Äger fast egendom i kommunen

I de system kommunen har idag kan man, via namn och personnummer kontrollera om personen äger en fastighet i Härnösands kommun. Bedömningen är att det är tidskrävande och kan kräva mycket administrativt arbete.

Det går även att göra en sökning i registret SPAR, dock medför det en kostnad både månadsvis och per sökning. Där ingår även många andra personuppgifter som inte kan anses vara nödvändiga för ändamålet. Kommunledningskontorets bedömning är att det inte är förenligt med GDPR att samla in irrelevanta personuppgifter.

Även juridiska personer kan vara medlemmar i en kommun, och här behöver en bedömning göras om dessa ska få lämna förslag samt rösta på dem.

Ska betala kommunalskatt där

För att kontrollera detta behöver kontakter tas med Skatteverket för att få tillgång till dessa uppgifter.

Unionsmedborgare

Det som hänvisas till i folkbokföringslagens (1991:481) 5 § andra stycket är följande:

”Den som omfattas av 4 § lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall och har rätt till motsvarande immunitet och privilegier som en diplomatisk företrädare vid en främmande makts beskickning, folkbokförs endast om han eller hon är svensk medborgare eller, utan att vara svensk medborgare, var bosatt här när han eller hon kom att tillhöra det internationella organet. Detta gäller även en sådan persons familjemedlem. *Lag (2010:1843)*.”

Bedömningen är att detta är mycket svårt att kontrollera. Dock är sannolikheten att något sådant fall skulle dyka upp i Härnösand liten.

Hur kontrollera identitet?

Fullmäktigepresidiets förslag

När Härnösands kommun gav medborgarna möjlighet att lämna medborgarförslag genomfördes ingen kontroll av identiteten. Förslagsställaren uppgav namn och adress, men ingen kontroll genomfördes av att detta verkligen stämde. Fullmäktigepresidiets förslag vilade på samma förhållningssätt som medborgarförslagen.

Kommunstyrelsens förslag

För att kunna säkerställa att någon verkligen är medlem i kommunen och göra nödvändiga kontroller behövs fler personuppgifter än tidigare.

Personnummer är nödvändigt för att kunna ta fram de uppgifter som krävs. Frågan är hur stort behovet är att säkerställa att det faktiskt är en riktig person som lämnat förslaget? Om det bedöms som nödvändigt är inloggning med e-legitimation det enda möjliga alternativet.

De system som finns för att lämna medborgarförslag möjliggör detta, de anpassar systemet efter våra önskemål. Det företag som idag levererar kommunens system för e-tjänster kan tillhandahålla system för e-förslag med inloggning via e-legitimation vilket skulle innebära att ytterligare upphandling inte behövs.

Att använda e-legitimation utestänger de delar av befolkningen som inte har någon form av bank-id, främst barn och äldre.

Åldersfördelningen som har bank-id jämfört med Sveriges befolkning är följande

13-20 år	67,1%
21-30 år	98,7%
31-40 år	98,9%
41-50 år	98,4%
51-60 år	94,8%
61-70 år	87,3%
71-80 år	66,4%

81+ 37,9%

(Källa: https://www.bankid.com/assets/bankid/stats/2019/statistik-2019-12.pdf)

Även om vi skapar en alternativ möjlighet att lämna förslag och rösta via servicecenter måste en bedömning ändå göras hur stor risk det är att dessa medborgare upplever tjänstens tillgänglighet.

Antal kontroller

Presidiets förslag

En kontroll görs av det inlämnade förslaget så att det uppfyller kommunens riktlinjer. Ingen kontroll görs av personer som lämnar förslaget eller röstar. Denna kontroll av förslag bedöms kunna ske inom tre arbetsdagar från det att förslaget lämnats in.

Kommunstyrelsens förslag

Om organisationen ska kunna säkerställa att den som lägger ett förslag eller röstar på ett redan lagt förslag är medlem i kommunen kommer detta att ställa stora krav på administrativa kontroller i register som kommunen inte själva har tillgång till.

En kontroll för att se att den som lämnar ett förslag eller röstar är medlem i kommunen måste ske varje gång någon vill göra något av detta. Det vill säga, varje gång någon lämnar ett förslag måste kontroll göras, och om personen röstar flera gånger men inte på samma dag måste samma kontroll göras varje gång för att säkerställa att personen fortfarande är medlem i kommunen. Konsekvensen blir att det kommer att ta mycket tid och resurser att göra dessa kontroller. Att upprätta ett register där det framgår på vilket sätt någon är medlem för att kunna stämma av är inte förenligt med GDPR.

Förutom de personella resurser detta kommer att kräva kommer kommunen att behöva ändra tidsgränsen för granskning av ett förslag innan det publiceras på webben. I nuvarande förslag ska ett förslag publiceras på webben inom 3 dagar efter inlämning, med kommunstyrelsens förslag kommer denna gräns att behöva utökas med ett antal dagar.

Kostnader

Presidiets förslag

Det krävs en granskning av varje inlämnat förslag samt hantering av de förslag vars tidsgräns gått ut eller då de uppnått rätt antal röster.

Kommunstyrelsens förslag

Det är svårt att beräkna kostnader då det i dagsläget inte går att göra en bedömning av exakta arbetsinsatser. Det innebär dock en betydligt ökad administration och kontroll samt troligen även en ökad arbetsbelastning på servicecenter då fler kommer att behöva vända sig till dem för att få hjälp att registrera förslag och rösta om de saknar bank-id.

Hur gör andra?

Kommunledningskontorets stickprovskontroll av 30 kommuner/regioner som har e-förslag visar att 18 av dem är öppna vad gäller möjligheten att lämna förslag och rösta. De skriver antingen att de välkomnar allas åsikter, eller att det är öppet för alla som ”bor, verkar eller på annat sätt berörs av kommunens verksamhet” eller ”har anknytning till kommunen”. Flertalet av dessa poängterar att det inte spelar någon roll var du bor eller hur gammal du är för att kunna lämna förslag och rösta.

Nio stycken skriver att du måste bo i kommunen eller vara folkbokförd i kommunen för att få lämna förslag och rösta.

En har öppet för alla att lämna förlag men för att rösta måste man vara folkbokförd i kommunen.

De som har valt att man ska vara folkbokförd har i stor utsträckning valt identifiering via e-legitimation. Många av de övriga kommunerna poängterar att man har valt ett öppet förfarande och välkomnar förbättringsförslag. Linköpings kommun skriver att man har valt ett öppet förfaringssätt men att om de märker att detta missbrukas kan en komma att införas. Karlstad kommun har valt att man måste uppge postnummer för att få registrera sig, men ingen ytterligare kontroll görs för att säkerställa att detta stämmer.

Ingen av de 30 kommunerna/regionerna använder begreppet medlem för att begränsa vilka som får lägga förslag och rösta.

Sammanfattning

Kommunstyrelsens förslag innebär att vissa grupper kommer att få det svårare att lämna förslag, samt att vissa helt fråntas möjligheten. Det gäller de som inte har bank-id som istället får vända sig till servicecenter och manuellt legitimera sig för att kunna rösta och/eller lämna förslag.

De som bor i Härnösand och väntar på uppehållstillstånd kommer inte kunna lämna e-förslag då de inte är folkbokförda i kommunen.

Det är viktigt att kommunen väljer vilken typ av process man vill ha runt e-förslagen. Fullmäktigepresidiets förslag innebär en öppen process medan kommunstyrelsens förslag innebär en mer sluten och kontrollerad process. Den senare minskar risken för att olika intresseorganisationer ”kuppar” röstningar, men det är få kommuner som idag uppger att de upplever problem av den typen även om de har ett öppet förfarande.

Kommunledningskontoret gör bedömningen att en exakt beräkning av skillnaden i kostnader, som nämns ovan, inte är möjlig att göra. Dock är det tydligt att kommunstyrelsens förslag innebär en tydlig ökning av administration och kontroller jämfört med ursprungsförslaget. Det i sin tur leder till ökade kostnader för kommunen.

Kommunledningskontorets bedömning är därför att det är önskvärt att starta upp med en öppen process för att sedan kunna införa kontroller om systemet missbrukas. Uppföljning av kostnader i form av ökad administration och resurser kan inte beräknas i förhand, men följas upp och redovisas i efterhand.

Petra Norberg	Ina Lindström
Tf Kanslichef	Utredare

§ 46

Dnr 2019-000285 1.2.2.2

Reglemente för revisorerna i Härnösands kommun 2020-2023

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår med delegation av kommunstyrelsen kommunfullmäktige besluta

att anta Reglemente för revisorerna i Härnösands kommun 2020-2023.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott avser besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsens arbetsutskott har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

För att förtydliga revisionens arbetsformer lokalt kan fullmäktige anta ett reglemente där det anges till exempel antalet revisorer, beredning av revisionens budget och vilken instans som granskar revisionen. Reglementet utgår från SKR:s nationella rekommendationer som uppdaterats efter nya kommunallagen och gällande praxis. Revisionen har fått yttra sig över förslaget.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Den kommunala revisionen regleras främst i kommunallagens 12 kapitel där det framgår att fullmäktige får anta ett reglemente om revisionen. Revisionens arbete ska följa god revisionssed och de lagar som gäller i offentlig förvaltning samt kommunens egna styrdokument. Revisionen ligger organisatoriskt direkt under fullmäktige och svarar till fullmäktiges presidium.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag kommunfullmäktiges presidieberedning § 18, 2020-03-17
Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse
Reglemente för revisorerna 2019-2023
Sveriges kommuner och regioners nationella rekommendationer

§ 18

Dnr 2019-000285 1.2.2.2

Reglemente för revisorerna i Härnösands kommun 2020-2023

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidieberedning föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta Reglemente för revisorerna i Härnösands kommun 2020-2023.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det endast finns ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktiges presidieberedning avser besluta enligt liggande förslag.

Ordföranden finner att kommunfullmäktiges presidieberedning har beslutat enligt liggande förslag.

Bakgrund

För att förtydliga revisionens arbetsformer lokalt kan fullmäktige anta ett reglemente där det anges till exempel antalet revisorer, beredning av revisionens budget och vilken instans som granskar revisionen. Reglementet utgår från SKR:s nationella rekommendationer som uppdaterats efter nya kommunallagen och gällande praxis. Revisionen har fått yttra sig över förslaget.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Den kommunala revisionen regleras främst i kommunallagens 12 kapitel där det framgår att fullmäktige får anta ett reglemente om revisionen. Revisionens arbete ska följa god revisionssed och de lagar som gäller i offentlig förvaltning samt kommunens egna styrdokument. Revisionen ligger organisatoriskt direkt under fullmäktige och svarar till fullmäktiges presidium.

Beslutsunderlag

Sveriges kommuner och regioners nationella rekommendationer

_____

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2020-03-10

Dnr
KS/2019-000285

Kommunstyrelseförvaltningen
Johanna Laine, 0611-34 80 08
johanna.laine@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Reglemente för revisorerna i Härnösands kommun 2020-2023

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår kommunfullmäktiges presidieberedning föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta Reglemente för revisorerna i Härnösands kommun 2020-2023.

Beskrivning av ärendet

För att förtydliga revisionens arbetsformer lokalt kan fullmäktige anta ett reglemente där det anges till exempel antalet revisorer, beredning av revisionens budget och vilken instans som granskar revisionen. Reglementet utgår från SKR:s nationella rekommendationer som uppdaterats efter nya kommunallagen och gällande praxis. Revisionen har fått yttra sig över förslaget.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Den kommunala revisionen regleras främst i kommunallagens 12 kapitel där det framgår att fullmäktige får anta ett reglemente om revisionen.
Revisionens arbete ska följa god revisionssed och de lagar som gäller i offentlig förvaltning samt kommunens egna styrdokument. Revisionen ligger organisatoriskt direkt under fullmäktige och svarar till fullmäktiges presidium.

Beslutsunderlag

Sveriges kommuner och regioners nationella rekommendationer

Petra Norberg
T.f. kanslichef

Johanna Laine
Kommunsekreterare

Bilagor
Reglemente för revisorerna i Härnösands kommun 2020-2023

Härnösands kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Johanna Laine, 0611-34 80 08
johanna.laine@harnosand.se

REGLEMENTE

Datum
2020-02-21

Reglemente för revisorerna i Härnösands kommun 2020-2023

Dokumentnamn	Revisionsreglemente		Dokumenttyp Reglemente	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2020-	Diarienummer KS2019-285
Dokumentansvarig/processägare	Kommunledningskontoret	Version 1:4	Senast reviderad 2015-06-22	Giltig t o m Se nedan
Dokumentinformation	Reglemente för revisorerna			
Dokumentet gäller för	Revisionen			
Annan information	Reglementet gäller till dess fullmäktige fattat annat beslut.			

Innehåll

Revisionens uppdrag och formella reglering 3
1.1 Roll och uppdrag 3
1.2 Formell reglering 3
Revisorernas antal och organisation 4
1.3 Antal 4
1.4 Organisation 4
1.5 Lekmannarevisorer/revisorer i kommunens företag 4
1.6 Ordförande 4
1.7 Uppdragstid 4
1.8 Tillkommande uppdrag 4
1.9 Sakkunniga biträden 4
Revisorernas ekonomi och förvaltning 5
1.10 Beredning av revisorernas budget 5
1.11 Lekmannarevisorernas budget 5
1.12 Revisorernas förvaltningsbeslut 5
1.13 Granskning av revisorernas ekonomi och förvaltning 5
Revisorernas sammankomster och sammanträden 5
1.14 Revisorernas sammankomster och sammanträden 5
1.15 Minnesanteckningar 5
1.16 Protokoll 5
1.17 Skrivelse från revisorerna 5
Revisorerna och fullmäktige 6
1.18 Revisorerna och fullmäktiges presidium 6
1.19 Revisorerna och fullmäktige 6
1.20 Revisorernas initiativrätt och obligatorisk rapportering 6
Revisorernas rapportering 6
1.21 Löpande rapportering i fullmäktige 6
1.22 Revisionsberättelse 6
1.23 Granskningsrapporter 6
Övrigt 7
1.24 Personuppgiftsansvar 7
1.25 Revisorernas arkiv 7

Revisionens uppdrag och formella reglering

1.1 Roll och uppdrag

Revisorerna och de sakkunniga som dessa anlitar (revisionen) är fullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelser, nämnder, fullmäktigeberedningar och företag. Revisionen fyller en viktig funktion i den lokala självstyrelsen. Granskningen bidrar till legitimitet och förtroende åt verksamheten, samtidigt som den kan synliggöra och förmedla väsentlig och nödvändig kritik. Granskningen kan också bidra till förbättring och utveckling.

Den övergripande revisionsuppgiften är att granska om verksamheten följer fullmäktiges beslut och om verksamheten når de politiska målen inom givna ekonomiska ramar. En väsentlig uppgift är att främja arbetet med styrning, ledning, kontroll och uppföljning av verksamheterna.

Revisorerna har också uppgiften att granska verksamheten i kommunens företag genom de lekmannarevisorer som fullmäktige utser i företagen.

Att vara revisor är ett förtroendeuppdrag vars syfte är att med oberoende, saklighet och integritet främja, granska och bedöma verksamheten.

Revisorerna lämnar varje år en revisionsberättelse till fullmäktige. I revisionsberättelsen redogör revisorerna för resultatet av sin granskning och lämnar ett särskilt utlåtande om ansvarsfrihet. Revisorerna kan också rikta anmärkningar i sin revisionsberättelse. På motsvarande sätt rapporterar lekmannarevisorer i företagen genom granskningsrapporter och revisionsberättelser.

1.2 Formell reglering

För revisionsverksamheten gäller bestämmelser i lag, god revisionssed, detta reglemente samt utfärdade ägardirektiv för kommunens företag. Den kommunala revisionen regleras i kommunallagen, främst kapitel 12. Lekmannarevisionen regleras i aktiebolagslagen, kapitel 10. Regler för revision finns också i lagstiftning för andra företagsformer t ex stiftelselagen.

God revisionssed i kommunal verksamhet är de föredömliga och goda principer, förhållningssätt och tillvägagångssätt som är allmänt vedertagna när kommunal revision utförs. God revisionssed i kommunal verksamhet utgår från den kommunala sektorns förhållanden. Revisionsarbetet i kommunen ska bedrivas med utgångspunkt från den goda sed som senast är uttolkad och uttryckt i skriften ”God revisionssed i kommunal verksamhet” (Sveriges Kommuner och Regioner). När revisorerna beslutar om jäv och om sin förvaltning gäller i tillämpliga delar också kommunallagen och revisionsreglementet.

Revisorerna verkar i övrigt under den lagstiftning som gäller i offentlig verksamhet – tryckfrihetsförordning, offentlighets- och sekretesslag, förvaltningslag, dataskyddsförordningen, lagen om offentlig upphandling m fl. Revisorerna har också att följa kommunövergripande styrdokument från fullmäktige.

Revisionen granskar verksamhet som i sin tur är reglerad i speciallagstiftning, som revisorerna behöver vara orienterade om, för insikt om hur dessa styr och påverkar de organ revisorerna granskar.

Revisorernas antal och organisation

1.3 Antal

Härnösands kommun har nio revisorer som efter allmänna val utses av fullmäktige för en mandatperiod.

Om en revisor avgår eller uppdraget på något sätt upphör under mandatperioden förrättar fullmäktige fyllnadsval så snart som möjligt.

1.4 Organisation

Revisorerna arbetar med hela granskningsuppdraget i en samlad revision. Varje revisor fullgör dock sitt uppdrag självständigt.

1.5 Lekmannarevisorer/revisorer i kommunens företag

Bland kommunens revisorer utser fullmäktige lekmannarevisorer och suppleanter till kommunens aktiebolag och revisorer med suppleanter i kommunala stiftelser i det antal som fastställs för varje enskilt företag.

1.6 Ordförande

Fullmäktige väljer för den tid som fullmäktige bestämmer en ordförande och två vice. Uppdraget är att vara sammankallande/ordförande och leda gemensamma sammankomster och sammanträden.

1.7 Uppdragstid

Fullmäktige väljer revisorerna för en mandatperiod. Uppdraget är slutfört när revisorerna under det femte året efter valet har avslutat granskningen av det fjärde årets verksamhet och avlämnat revisionsberättelsen. Det första året i mandatperioden inleds med dubbla grupper revisorer.

1.8 Tillkommande uppdrag

Utöver lagstadgade uppdrag svarar revisorerna för granskningen av till kommunen lämnade donationsstiftelser.

1.9 Sakkunniga biträden

Revisorerna och lekmannarevisorerna anlitar själva sakkunniga till sin granskning i den omfattning som behövs för att fullgöra granskningen enligt god revisionssed.

Vid upphandling tillämpas kommunens riktlinjer för upphandlingar. Revisorerna och lekmannarevisorerna beslutar om upphandling i samråd med fullmäktiges presidium.

Bestämmelserna i kommunallagen, aktiebolagslagen och stiftelselagen om revisorernas rätt till upplysningar gäller också de sakkunniga som biträder revisorerna och lekmannarevisorerna.

Revisorernas ekonomi och förvaltning

1.10 Beredning av revisorernas budget

Fullmäktiges presidium upprättar förslag till budget för revisorernas verksamhet.

1.11 Lekmannarevisorernas budget

Fullmäktige beslutar om budget för lekmannarevisionen och av fullmäktige utsedda revisorer i stiftelser. Respektive företag svarar för kostnaderna för lekmannarevisionen i aktiebolagen och revisorerna i stiftelserna.

1.12 Revisorernas förvaltningsbeslut

För att besluta i ärenden om sin förvaltning och om jäv sammanträder revisorerna enligt de regler som gäller för en kommunal nämnd.

1.13 Granskning av revisorernas ekonomi och förvaltning

Revisorernas räkenskaper och förvaltning granskas av fullmäktiges presidium. Revisorerna lämnar de upplysningar och material som begärs för denna granskning.

Revisorernas sammankomster och sammanträden

1.14 Revisorernas sammankomster och sammanträden

Ordföranden kallar revisorerna till sammankomster i granskningsarbetet och till sammanträden i ärenden om sin förvaltning och om jäv. Kallelsen anger tid och plats för mötet, den kan ske skriftligt eller elektroniskt.

Ordföranden får kalla även sakkunniga och andra experter samt förtroendevalda i fullmäktigeberedningar och nämnder till dessa sammankomster.

1.15 Minnesanteckningar

Minnesanteckningar ska föras vid revisorernas sammankomster i granskningsarbetet. Ordföranden ansvarar för att anteckningar upprättas.

1.16 Protokoll

De beslut som revisorerna fattar om sin förvaltning och om jäv ska tas upp i protokoll. Ordföranden ansvarar för att protokoll upprättas.

Protokollet justeras av ordföranden och ytterligare en revisor. Revisorerna kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt innan revisorerna justerar den.

1.17 Skrivelse från revisorerna

En skrivelse (eller motsvarande) i revisorernas namn i granskningsarbetet fordrar att alla revisorer är eniga om innehållet. Skrivelsen ska undertecknas av den/de som revisorerna utser.

Revisorerna och fullmäktige

1.18 Revisorerna och fullmäktiges presidium

Revisorerna och fullmäktiges presidium har regelbundna överläggningar, minst två varje år.

1.19 Revisorerna och fullmäktige

Revisorerna har en stående punkt på fullmäktiges sammanträden vid vilken revisorerna kan informera om revisionens arbete och resultat.

I ärenden som avser och berör revision har revisorerna rätt att yttra sig till och i fullmäktige.

1.20 Revisorernas initiativrätt och obligatorisk rapportering

Revisorerna kan initiera ärende i fullmäktige med anledning av sin granskning och om sin förvaltning, när de bedömer att så behövs. Fullmäktiges ordförande svarar för att sådana ärenden tas upp till behandling, så snart som möjligt, efter att beredning har skett.

Revisorerna kan initiera ärende i nämnder och styrelser med anledning av sin granskning, när de bedömer att så behövs. Nämndens ordförande svarar för att sådana ärenden tas upp till behandling så snart som möjligt.

Revisorerna rapporterar till ansvarig nämnd om de i sin granskning funnit misstanke om brott av förmögenhetsrättslig karaktär eller att allmän förvaltningsdomstols avgörande har åsidosatts. Om berörd nämnd inte vidtar tillfredsställande åtgärder med anledning därav rapporterar revisorerna till fullmäktige. Fullmäktiges ordförande svarar för att sådana ärenden tas upp till behandling, så snart som möjligt, efter att beredning har skett.

Revisorernas rapportering

1.21 Löpande rapportering i fullmäktige

De sakkunnigas rapporter samt rapporter och bedömningar från revisorerna tillställs fullmäktiges presidium så snart en granskning är avslutad. Fullmäktiges presidium svarar för vidare spridning till fullmäktiges alla ledamöter.

Detta uppfyller kravet i kommunallagen att de sakkunnigas rapporter ska fogas till revisionsberättelsen. I revisionsberättelsen förtecknas de rapporter som förmedlats till fullmäktige och som formellt hör till revisionsberättelsen.

1.22 Revisionsberättelse

Revisionsberättelsen lämnas till fullmäktige vid den tidpunkt som fullmäktige bestämmer.

1.23 Granskningsrapporter

Lekmannarevisorernas granskningsrapporter ska lämnas till fullmäktige vid den tidpunkt som fullmäktige bestämmer.

Övrigt

1.24 Personuppgiftsansvar

Revisorerna är personuppgiftsansvariga och utser dataskyddsombud.

1.25 Revisorernas arkiv

För vården av revisorernas arkiv gäller bestämmelserna i arkivlagen och i av fullmäktige fastställt arkivreglemente.

§ 47

Dnr 2020-000119 1.2.2.2

Tillägg i reglementet för tillgänglighetsrådet

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår med delegation av kommunstyrelsen kommunfullmäktige besluta

att anta reviderat Reglemente för tillgänglighetsrådet.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott avser besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsens arbetsutskott har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

2019 antogs ett nytt reglemente för tillgänglighetsrådet av kommunfullmäktige. En av de förändringar som gjordes var att endast ordinarie ledamot från respektive förening deltar på sammanträdet, ersättare deltar endast om ordinarie ledamot har förhinder.

Det har inkommit ett önskemål från tillgänglighetsrådet om att förändra den delen av reglementet då det kan finnas behov av att i vissa fall ha både ordinarie ledamot och ersättare på plats för få en bredare kompetens på plats.

Beredningsgruppen i tillgänglighetsrådet föreslår att den förening som anser det nödvändigt att ha fler än 1 representant på plats ska anmäla detta till beredningsgruppen som beslutar i frågan.

Kommunledningskontoret har inget att invända mot förslaget och föreslår att reglementet ska revideras med i enlighet med rådets önskan.

Socialt perspektiv
Ändringen kan ha en positiv påverkan på detta område, då det leder till en ökad inkludering.

Ekologiskt perspektiv
Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv
Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse
Begäran om tillägg i reglemente för tillgänglighetsrådet 2020-03-10
Reviderat reglemente för tillgänglighetsrådet 2020-04-21

_____

Kommunstyrelseförvaltningen
Ina Lindström, 0611 34 80 17
Ina.lindstrom@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Tillägg i reglementet för tillgänglighetsrådet

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta reviderat Reglemente för tillgänglighetsrådet.

Beskrivning av ärendet

2019 antogs ett nytt reglemente för tillgänglighetsrådet av kommunfullmäktige. En av de förändringar som gjordes var att endast ordinarie ledamot från respektive förening deltar på sammanträdet, ersättare deltar endast om ordinarie ledamot har förhinder.

Det har inkommit ett önskemål från tillgänglighetsrådet om att förändra den delen av reglementet då det kan finnas behov av att i vissa fall ha både ordinarie ledamot och ersättare på plats för få en bredare kompetens på plats.

Beredningsgruppen i tillgänglighetsrådet föreslår att den förening som anser det nödvändigt att ha fler än 1 representant på plats ska anmäla detta till beredningsgruppen som beslutar i frågan.

Kommunledningskontoret har inget att invända mot förslaget och föreslår att reglementet ska revideras med i enlighet med rådets önskan.

Socialt perspektiv

Ändringen kan ha en positiv påverkan på detta område, då det leder till en ökad inkludering.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Beslutsunderlag

Begäran om tillägg i reglemente för tillgänglighetsrådet, 2020-03-10

Reviderat reglemente för tillgänglighetsrådet, 2020-04-21

Petra Norberg
Tf Kanslichef

Ina Lindström
Utredare

Härnösands kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Ina Lindström, 0611 34 80 17
ina.lindstrom@harnosand.se

Datum
2020-04-21

Diarienummer
KS/2020-000119

Reglemente för Tillgänglighetsrådet

Dokumentnamn	Reglemente Tillgänglighetsrådet		Dokumenttyp Reglemente	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2019-09-30	Diarienummer 2019-000205
Dokumentansvarig/processägare	Kommunledningskontoret	Version 2.1	Senast reviderad	Giltig t o m
Dokumentinformation				
Dokumentet gäller för	Tillgänglighetsrådet			
Annan information	Ersätter tidigare reglemente Tillgänglighetsrådet 2015-06-23			

1. Inledning

Det kommunala tillgänglighetsrådet är ett rådgivande, icke-beslutande organ som organisatoriskt är inordnat under kommunstyrelsen. Rådet behandlar frågor inom tillgänglighetsområdet som är av allmän och strukturell karaktär.

Tillgänglighet är ett begrepp som används för att beskriva hur vår omgivning och vår miljö är utformad. Ett tillgängligt samhälle ska fungera för alla, oavsett funktionsförmåga.

Funktionshinder beskriver den begränsning en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen.

2. Syfte & mål

Det kommunala tillgänglighetsrådet syftar till att

- stärka inflytandet för personer med funktionsnedsättning, och
- att lyfta in ett funktionshinder- och tillgänglighetsperspektiv i samhällsplaneringen.

Tillgänglighetsrådets mål är att bidra till förbättrad tillgänglighet i samhället och att Härnösand ska vara en kommun för alla.

Rådet ska verka för att FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning respekteras och beaktas i den kommunala verksamheten. I rådets arbete ska barnperspektivet särskilt uppmärksammas.

3. Uppgifter

Tillgänglighetsrådets uppgifter är

- att medverka vid revideringen av kommunens tillgänglighetspolicy,
- att medverka i, eller i sin helhet utgöra, referensgrupp/-er i frågor som rör tillgänglighet, samt
- att medverka med referenspersoner i större utredningar och projekt där kommunen finner detta lämpligt.

4. Sammansättning

Kommunens representation i tillgänglighetsrådet består av två förtroendevalda från kommunstyrelsen varav en från majoriteten och en från oppositionen. Rådet består utöver detta av deltagare från funktionshindersorganisationer som är verksamma inom Härnösands kommun. Varje funktionshindersorganisation erbjuds delta med en

ordinarie deltagare och en ersättare i rådet. Ersättare deltar när ordinarie deltagare är frånvarande. Om det skulle finnas behov på grund av fysiska/psykiska hinder för deltagarna att vara två från samma förening skall föreningarna beskriva detta till beredningsgruppen som tar ställning och beslutar. Samordning av arbetet sker från kommunledningskontoret.

I syfte att säkerställa en bred kompetens bör rådet sträva efter att ha representanter från organisationer inom följande områden:

- Fysisk funktionsnedsättning
- Psykisk funktionsnedsättning
- Hörselnedsättning, dövhet
- Synnedsättning, grav synnedsättning
- NPF och kognitiv funktionsnedsättning
- Neurologisk funktionsnedsättning
- Medicinsk funktionsnedsättning
- Barn och unga med funktionsnedsättning

Tillgänglighetsrådet kan vid behov bjuda in representanter från kommunens förvaltningar, kommunala bolag, politiker samt andra organisationer för att närvara vid rådets möten.

De organisationer som ingår i tillgänglighetsrådet ska anmäla ledamöter och ersättare till kommunstyrelsen före den 1 juni varje år. Nya deltagare börjar då tjänstgöra första rådsmötet efter 1 juni.

5. Organisation och arbetsformer

Tillgänglighetsrådet är knutet till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen utser ordförande och vice ordförande i rådet. Dessa utses per mandatperiod.

Tillgänglighetsrådet ska ha en beredningsgrupp som har till uppgift att bereda ärenden och föreslå dagordning till rådets sammanträden. I beredningsgruppen ingår rådets ordförande, vice ordförande, ansvarig tjänsteman samt en representant från deltagande organisationer. Ordförande kan vid behov utöka beredningsgruppen. Beredningsgruppen träffas tre veckor före ordinarie sammanträde.

Formen för rådets sammanträden planeras och beslutas av beredningsgruppen utifrån dagordningens innehåll. Rådets sammanträden kan ske i två olika former.

- Traditionellt sammanträde med samtliga organisationer närvarande
- Sammanträde i form av fokusgrupper där kommunens representanter träffar deltagande organisationer i mindre grupper. Syftet med mindre grupper är att skapa förutsättningar för fokuserade samtal

utifrån gruppens specifika kunskaps- och erfarenhetsområden.

Tillgänglighetsrådet sammanträder fyra gånger per år. En årsplan med datum för planerade sammanträden ska upprättas. Ett av dessa sammanträden ska hållas i anslutning till kommunens budgetbehandling och minst ett sammanträde under året ska vara i form av ett traditionellt sammanträde. Ett extra sammanträde ska hållas om ordförande, beredningsgrupp eller mer än hälften av rådets deltagare begär det.

Ordförande ansvarar för att kallelse utfärdas till möten. Kallelsen ska vara i skriftlig form och ska innehålla uppgift om datum och plats för mötet samt skickas ut senast 10 (tio) dagar före sammanträdet tillsammans med dagordning för mötet.

Justerat protokoll ska diarieföras och skickas ut till rådets deltagare samt publiceras på Härnösands kommuns hemsida. Protokollet ska justeras av en representant från en av organisationerna som ingår i rådet.

Ordförande ansvarar för att rådets deltagare och ersättare informeras om och introduceras i rådets reglemente, dess uppdrag och kommunens organisation kopplat till rådet, samt formerna för rådets arbete.

6. Ekonomi

Organisationer som ingår i tillgänglighetsrådet erhåller årlig schablonersättning.

Organisationernas deltagare erhåller reseersättning enligt de regler som kommunfullmäktige fastställt.

HÄRNÖSANDS KOMMUN
2020 -03- 10
Dnr: Ks20 - 119

2020-02-21

Till kommunstyrelsen

Tillägg i reglementet för Tillgänglighetsrådet

I reglementet står det följande:

" Varje funktionshindersorganisation erbjuds delta med en ordinarie deltagare och en ersättare i rådet. Ersättare deltar när ordinarie deltagare är frånvarande."

Vår tanke var att få en bred kompetens inom tillgänglighetsområdet genom att alla föreningar är välkomna och kallade. Begränsningen vi gjorde var att ersättare ska deltaga när ordinarie ledamot är frånvarande. Vi har ändrat arbetsgången och skickar ut agendan till både den ordinarie och ersättaren så att de skall hinna gå igenom med sin förening innan mötet och vara förberedda med eventuella svar och frågor från sina föreningar. Vi har även lagt till närvaro/frånvaro anmälan i reglementet. Tidigare har närvaron varit varierande och vi ville få till ett möte där vi sitter i "ett runda bordssamtal". Därav ovanstående förändring sedan tidigare reglemente. Vad vi inte tänkte på och som vi blivit varse om är att vissa deltagare/ledamöter behöver vara två från samma förening. Just nu är de Synskadades förening som behöver vara två för de behöver varandras stöttning eftersom de har olika grader av synnedsättningar.

Därför vill vi att ett tillägg skall läggas till i reglementet.

Under punkt 4 i rött

4 Sammansättning

Kommunens representation i tillgänglighetsrådet består av två förtroendevalda från kommunstyrelsen varav en från majoriteten och en från oppositionen. Rådet består utöver detta av deltagare från funktionshinders-organisationer som är verksamma inom Härnösands kommun. Varje funktionshindersorganisation erbjuds delta med en ordinarie deltagare och en ersättare i rådet. Ersättare deltar när ordinarie deltagare är frånvarande. Om det skulle finnas behov på grund av fysiska/psykiska hinder för deltagarna att vara två från samma förening skall föreningarna beskriva detta till beredningsgruppen som tar ställning och beslutar. Samordning av arbetet sker från kommunledningskontoret.

För att få ge deltagarna de bästa förutsättningarna och för att få den bästa sammansättningen i Tillgänglighetsrådet vill vi

- att detta ovanstående tillägg läggs till i reglementet

Eva-Clara Viklund/Vice ordförande
På uppdrag av beredningsgruppen i Tillgänglighetsrådet

§ 52

Dnr 2020-000179 1.1.2.1

Taxor 2020-2023 - Räddningstjänsten Höga kusten - Ådalen

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår med delegation av kommunstyrelsen kommunfullmäktige besluta

att fastställa föreslagna taxor för Räddningstjänsten Höga Kusten- Ådalen 2020-2023 samt

att de föreslagna taxorna ska gälla från och med 2020-07-01.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott avser besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsens arbetsutskott har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Räddningstjänstförbundet Höga Kusten – Ådalen (HKÅ) har till och med år 2013 fattat beslut om taxor. I ett prejudicerande beslut från Högsta Förvaltningsdomstolen den 12 december 2013 slår domstolen fast att beslut, när det gäller taxor för verksamhet som grundar sig på bemyndigande till en kommun i lag eller förordning, inte kan delegeras från kommun till kommunalförbund. Detta medför att HKÅ:s medlemskommuner måste fatta beslut om de taxor som HKÅ ska tillämpa i sin verksamhet. För att på ett likställt sätt kunna ta ut avgifter för hela räddningstjänstförbundet är det av yttersta vikt att samtliga medlemskommuner var för sig fattar likalydande beslut.

Direktionen för Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen (HKÅ) har överlämnat till medlemskommunernas kommunstyrelser och kommunfullmäktige att besluta om taxor för perioden 2020-2023. I förslaget framgår att taxorna inledningsvis föreslogs gälla från och med 2020-06-01, detta har senare korrigerats och Räddningstjänsten har meddelat att de önskar att de föreslagna taxorna beslutas gälla med start 2020-07-01. Syftet

med förändringen är att möjliggöra för samtliga medlemskommuner att var för sig besluta om ett likalydande beslut.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse

Taxor för Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen Förslag till beslut

Taxor förebyggande brandskydd 2020

Taxa vid tillståndsprövning för hantering av brandfarlig vara enligt lag (2011:1011) om brandfarlig och explosiv vara 2020

Taxa vid tillståndsprövning för hantering av explosiv vara enligt lag (2011:1011) om brandfarlig och explosiv vara 2020

Sotningstaxa och brandskyddskontroll

Förtydligande om startdatum för de föreslagna taxorna

_____

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2020-04-21

Dnr
KS/2020-000179

Kommunstyrelseförvaltningen
Malin Ullström, 0611 34 80 24
malin.ullstrom@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Taxor 2020-2023, Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen

Förslag till beslut

Kommunledningskontoret föreslår kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

att fastställa föreslagna taxor för Räddningstjänsten Höga Kusten- Ådalen 2020-2023, samt

att de föreslagna taxorna ska gälla från och med 2020-07-01.

Beskrivning av ärendet

Räddningstjänstförbundet Höga Kusten – Ådalen (HKÅ) har till och med år 2013 fattat beslut om taxor. I ett prejudicerande beslut från Högsta Förvaltningsdomstolen den 12 december 2013 slår domstolen fast att beslut, när det gäller taxor för verksamhet som grundar sig på bemyndigande till en kommun i lag eller förordning, inte kan delegeras från kommun till kommunalförbund. Detta medför att HKÅ:s medlemskommuner måste fatta beslut om de taxor som HKÅ ska tillämpa i sin verksamhet. För att på ett likställt sätt kunna ta ut avgifter för hela räddningstjänstförbundet är det av yttersta vikt att samtliga medlemskommuner var för sig fattar likalydande beslut.

Direktionen för Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen (HKÅ) har överlämnat till medlemskommunernas kommunstyrelser och kommunfullmäktige att besluta om taxor för perioden 2020-2023. I förslaget framgår att taxorna inledningsvis föreslogs gälla från och med 2020-06-01, detta har senare korrigerats och Räddningstjänsten har meddelat att de önskar att de föreslagna taxorna beslutas gälla med start 2020-07-01. Syftet med förändringen är att möjliggöra för samtliga medlemskommuner att var för sig besluta om ett likalydande beslut.

Beslutsunderlag

Taxor för Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen Förslag till beslut

Petra Norberg
Tf. Kanslichef

Malin Ullström
Verksamhetsutvecklare

Bilagor

Bilaga 1, Taxor förebyggande brandskydd 2020
Bilaga 2, Taxa vid tillståndsprövning för hantering av brandfarlig vara enligt lag (2011:1011) om brandfarlig och explosiv vara 2020

Bilaga 3, Taxa vid tillståndsprövning för hantering av explosiv vara enligt lag (2011:1011) om brandfarlig och explosiv vara 2020

Bilaga 4, Sotningstaxa och brandskyddskontroll

Bilaga 5, Förtydligande om startdatum för de föreslagna taxorna

Räddningstjänsten Höga Kusten · Ådalen

Dnr: 2020-000083

Taxor för Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen

Förslag till beslut

Direktionen för Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen (HKÅ) överlämnar till medlems-kommunernas kommunstyrelser och kommunfullmäktige att besluta:

1. Med stöd av 5 kap 4 § lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) antas taxa för tillsyn i enlighet med Bilaga 1.
2. Med stöd av 27 § lag (2010:1011) om brandfarlig och explosiv vara (LBE) antas taxa för tillsyn i enlighet med Bilaga 1.
3. Med stöd av 27 § LBE antas taxa för tillståndsprövning för brandfarlig vara i enlighet med Bilaga 2.
4. Med stöd av 27 § LBE antas taxa för tillståndsprövning för explosiv vara i enlighet med Bilaga 3.
5. Med stöd av 3 kap 6 § LSO tillämpas taxor för sotning och brandskyddskontroll för respektive medlemskommun i enlighet med Bilaga 4.
6. Taxorna enligt beslutspunkt 1-4 gäller för åren 2020 t.o.m. 2023 med den justering som sker enligt punkt 8.
7. Taxorna enligt beslutspunkt 5 gäller från och med 2019-06-01 t.o.m. 2023 med den justering som görs enligt punkt 9.
8. Räddningstjänstförbundet HKÅ ska för varje avgiftsår justera taxorna enligt beslutspunkt 1-4 ovan enligt Sveriges kommuner och Regioners (SKR) Prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Vid justeringen ska det PKV som publiceras vid SKR:s skatteprognos i december månad året innan ny taxa fastställs användas. Justeringen ska göras med det index som gäller för det avgiftsår som justeringen avser.
9. Räddningstjänstförbundet HKÅ ska för varje avgiftsår justera taxorna enligt beslutspunkt 5 i enlighet med det nationella Sotningsindex som meddelas av SKR.

POSTADRESS
Järnvägsgatan 80
872 34 Kramfors

BESÖKSADRESS
Parkgatan 1 Härnösand
Järnvägsgatan 80 Kramfors
Skärvsta Sollefteå

TELEFON
0612-870 000

Räddningstjänsten Höga Kusten · Ådalen

Dnr: 2020-000083

Sammanfattning av ärendet

Räddningstjänstförbundet Höga Kusten – Ådalen (HKÅ) har till och med år 2013 fattat beslut om taxor. I ett prejudicerande beslut från Högsta Förvaltningsdomstolen den 12 december 2013 slår domstolen fast att beslut, när det gäller taxor för verksamhet som grundar sig på bemyndigande till en kommun i lag eller förordning, inte kan delegeras från kommun till kommunalförbund. Detta medför att HKÅ:s medlemskommuner måste fatta beslut om de taxor som HKÅ ska tillämpa i sin verksamhet. För att på ett likställt sätt kunna ta ut avgifter för hela räddningstjänstförbundet är det av yttersta vikt att samtliga medlemskommuner var för sig fattar likalydande beslut.

Tillsyn och tillståndsprövning

HKÅ utövar tillsyn enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) samt meddelar även tillstånd enligt sist nämnda lag. Kommunen får föreskriva att avgifter tas ut för nämnda tillsyns- och tillståndsverksamhet. Ambitionen är att så långt möjligt skapa en enhetlig modell för de avgiftsuttag som ska göras. Utgångspunkten har även varit att verksamheten ska avgiftsfinansieras när det är möjligt.

Avgiftsmodell för tillsyn och tillstånd enligt LSO och LBE

Avgiftsmodellen utgår från självkostnadsprincipen och omfattar de delar av verksamheten där avgiftsfinansiering är möjlig.

Avgifterna bygger på en handläggningskostnad per timme (timkostnad) som är gemensam för tillsyn enligt LSO och LBE samt för tillståndsgivning enligt LBE. Timkostnaden är för 2020 1 040 kr. Tillsynstaxan utgår från tillsynsmyndighetens faktiska tidsåtgång för arbetet i samband med ett tillsynsbesök. Av LSO framgår att en avgift får tas ut för tillsynsbesöket och ska ses som betalning för de kostnader som kommunen har i samband med tillsynsbesöket. HKÅ har gjort bedömningen att tid för de delar av förberedelse- och efterarbete som regleras av grundavgiften och har direkt bäring på tillsynsbesöket, ska ingå i tillsynstaxan.

Tillsyn enligt LSO och LBE följer ofta en generell tillsynsprocess varvid en grundavgift används vid standardtillsyn. Avgiften för en standardtillsyn är 3 120 kr och omfattar tre timmars arbete (3x1040=3120 kr).

När den faktiska nedlagda tiden avviker från vad som är normalt förekommande för tillsynsärendet tillämpas timdebitering.

Se vidare om taxan för tillsyn enligt 5 kap 4 § LSO i Bilaga 1.

Sotning, rengöring och brandskyddskontroll

HKÅ ansvarar även enligt LSO för sotning, rengöring och brandskyddskontroll och har rätt att ta ut avgifter för denna verksamhet, vilket görs genom dels en sotningstaxa dels en taxa för brandskyddskontroll. En kommun får enligt 3 kap 6 § LSO föreskriva att avgift ska betalas för sotning och brandskyddskontroll. Utförande av sotning och brandskyddskontroll är idag utlagd på privata företag och dessa taxor ska enligt de avtal som gäller med sotningsföretagen räknas upp med ett

nationellt Sotningsindex framtaget av SKR. Indexet utgår både från löneökningsnivåer och konsumentprisförändringar.

Indexuppräkning

För att avgifterna i taxan ska följa kommunernas kostnadsutveckling ska handläggningskostnadens index uppräknas en gång per år. Det innebär också att alla avgifter räknas om en gång per år. Detta kan göras utan nytt beslut i respektive kommunfullmäktige om taxebeslutet omfattar detta, vilket förenklar den administrativa handläggningen i respektive medlemskommun. Nya beslut hos medlemmarnas kommunfullmäktige behöver enbart fattas vid förändringar av taxan. Taxorna för tillsyn och tillstånd föreslås omfatta åren 2020 t.o.m. 2023. Taxorna för sotning, rengöring och brandskyddskontroll föreslås omfatta åren 2020 t.o.m. 2023.

Taxorna för tillsyn och tillstånd justeras årligen i enlighet med för Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som tillhandahålls av SKR. Prisindexet är avsett att användas av kommunerna som underlag vid beräkningen av kostnadernas utveckling i fasta löner och priser. SKR rekommenderar användning av detta index för att justera handläggningskostnaden per timme en gång per år. Prisindexet används även i SKR:s egna beräkningar och beskrivningar av sektorns kostnadsutveckling. Vid justeringen ska det PKV som publiceras vid SKR:s skatteprognos i december månad året innan ny taxa fastställs tillämpas. Justeringen ska göras med det index som gäller för det avgiftsår som justeringen avser.

Taxorna för sotning och rengöring samt brandskyddskontroll justeras årligen i enlighet med SKR:s Sotningsindex.

Bilagor:

1. Taxa för tillsyn LSO och LBE
2. Taxa vid tillståndsprövning för hantering av brandfarlig vara enligt LBE
3. Taxa vid tillståndsprövning för hantering av explosiv vara enligt LBE
4. Taxa för sotning och brandskyddskontroll i respektive medlemskommun

Från:	Elin Engqvist
Till:	Malin Ullström; Anna Forsberg; Maria Hedman
Kopia:	Andreas Hoff
Ärende:	Förtydligande angående taxor
Datum:	den 21 april 2020 10:57:02
Bilagor:	image002.png

Hej,

Ett förtydligande angående när taxorna för räddningstjänsten ska börja gälla:

- *Taxor i bilaga 1-3 ska gälla från och med 2020-07-01.* Dessa taxor justeras sedan årligen i enlighet med beslutspunkt 8 i dokumentet för beslut som tidigare skickades ut till er (Dnr: 2020-000083).
- Taxor i bilaga 4 justeras årligen i enlighet med beslutspunkt 9 i dokumentet för beslut som tidigare skickades ut till er (Dnr: 2020-000083).

Med vänliga hälsningar

Elin Engqvist
Direkt: 0612-870 420
Mobil: 070-525 45 17
elin.engqvist@hka.se
Räddningstjänsten Höga Kusten-Ådalen
Kommunförbund för Härnösand, Kramfors, Sollefteå kommuns räddningstjänster
Postadress: Järnvägsgatan 80, 872 34 Kramfors
www.hka.se

Räddningstjänsten
Höga Kusten · Ådalen

Bilaga 1.

Taxor förebyggande brandskydd 2020

Tillsyn enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor.
Tillsyn enligt lag (2010:1011) om brandfarlig och explosiv vara.

Avgiften för tillsyn består av två delar, dels en grundavgift enligt tabell nedan samt en timavgift, timavgiften beror på hur lång tid tillsynsbesöket tar. Minst en timme debiteras. Tar tillsynsbesöket längre tid än en timme debiteras varje påbörjad halvtimme. Timavgiften för tillsynsbesöket är 1040 kr/timme.

Grundavgiften omfattar planering inför tillsynsbesöket, transporter till och från objektet samt handläggning i form av dokumentation. Avgiften påverkas av verksamhetens omfattning och om tillsyn endast görs enligt en av lagstiftningarna.

GRUNDAVGIFT (timavgift tillkommer) **Verksamhetens omfattning**	**Tillsyn enligt LBE *eller* LSO**	**Tillsyn enligt LBE *och* LSO**
Efterbesiktningar och mindre verksamheter, t.ex. industrier, kontor, samlingslokaler, skolor, bostäder, hotell, vårdmiljöer och dylikt som **inte omfattas av krav på skriftlig redogörelse för brandskyddet eller tillstånd enligt LBE.**	1 040 kr	2 080 kr
Medelstora verksamheter, t.ex. samlingslokaler, skolor, bostäder, vårdmiljöer som **omfattas av kravet på skriftlig redogörelse och/eller tillstånd enligt LBE.**	2 080 kr	3 120 kr
Större verksamheter. t.ex. industri, hotell och dylikt som **omfattas av kravet på skriftlig redogörelse av brandskyddet och/eller tillstånd enligt LBE.**	3 120 kr	4 160 kr

Teknisk Rådgivning och konsultarvode	**1 040 kr/timme**
Skriftliga yttranden till myndighet och privatpersoner	**1 040 kr/timme**

POSTADRESS
Järnvägsgatan 80
872 34 Kramfors

BESÖKSADRESS
Parkgatan 1 Härnösand
Järnvägsgatan 80 Kramfors
Skärvsta Sollefteå

TELEFON
0611-870 000
0612-870 000
0620-870 000

Bilaga 2.

Taxa vid tillståndsprövning för hantering av brandfarlig vara enligt lag (2011:1011) om brandfarlig och explosiv vara 2020

Avgiften för tillståndsprövning är 1 040 kr/timme

Typärenden:
För nedanstående typärenden är tidsåtgången vid tillståndsprövningen och därmed avgiften för beslutet följande.

Typärende	Tid timmar	Avgift kronor
Mindre anläggningar, t.ex. restauranger, mindre verkstäder och skolor	4	4 160
Medelstora anläggningar, t.ex. bensinstationer.	8	8 320
Större anläggningar, t.ex. transportdepåer och biogasanläggningar.	12	12 480

Övriga och speciella fall.

I de fall tillståndsprövningen avviker i väsentlig grad från ovanstående typärenden debiteras timavgift.

Oavsett om tillståndsansökan beviljas eller avslås debiteras minst en timme.

POSTADRESS
Järnvägsgatan 80
872 34 Kramfors

BESÖKSADRESS
Parkgatan 1 Härnösand
Järnvägsgatan 80 Kramfors
Skärvsta Sollefteå

TELEFON
0611-870 000
0612-870 000
0620-870 000

Bilaga 3.

Taxa vid tillståndsprövning för hantering av explosiv vara enligt lag (2011:1011) om brandfarlig och explosiv vara 2020

Avgiften för tillståndsprövningen är 1 040 kr/timme

Typärenden

För nedanstående typärenden är tidsåtgången vid tillståndsprövningen och därmed avgiften för beslutet följande:

Typärende	Tid timmar	Avgift kronor
Godkännande av föreståndare för befintligt tillstånd	1	1 040
Tillstånd till förvärv och överföring inom Sverige inklusive godkännande av föreståndare	2	2 080
Tillstånd till förvärv, förvaring och överföring inom Sverige inklusive godkännande av föreståndare	5	5 200
Tillstånd till förvärv, förvaring, handel och överföring inom Sverige inklusive godkännande av föreståndare	6	6 240

Övriga och speciella fall.

I de fall tillståndsprövningen avviker i väsentlig grad från ovanstående typärenden debiteras timavgift.

Oavsett om tillståndsansökan beviljas eller avslås debiteras minst 1 timme.

POSTADRESS
Järnvägsgatan 80
872 34 Kramfors

BESÖKSADRESS
Parkgatan 1 Härnösand
Järnvägsgatan 80 Kramfors
Skärvsta Sollefteå

TELEFON
0611-870 000
0612-870 000
0620-870 000

Räddningstjänsten Höga Kusten · Ådalen

Bilaga 4.

Prislista för sotning och brandskyddskontroll Härnösand

Sotningstaxa (exkl. moms) Giltig from 2019-06-01

1 Objekt i småhus

1.1 Grundavgift

Inställelse för utförande av arbete enligt 1.2 under ordinarie sotningstur per gång.

1.1.1	Helårsbebott hus	130 kr
1.1.2	Fritidshus1 Helårsbebott hus	198 kr

1.2 Objektsavgift (kr/enhet)

Sotning eller rensning av nedan nämnt objekt jämte tillhörande rökkanal och förbindelsekanal eller bikanal.

1.1.1 Värmepanna med normaleffekt högst 50 Mcal/h (ca 60kW)

a) eldad uteslutande med olja	240 kr
b) miljögodkänd för olja	278 kr
c) eldad helt eller delvis med fast bränsle	252 kr
d) miljögodkänd för fast bränsle	269 kr

1.2.1	Braskamin	216 kr
1.2.2	Lokaleldstad	197 kr

1.3 Tilläggsavgift

1.3.1 Förbindelsekanal eller bikanal av lägst 1,0 m längd

1) 1,0-2,5 m	31 kr
2) 2,6-5,0 m	76 kr
3) Mer än 5,0 m; timersättning uttas enligt 4.5.	

2 Övriga objekt

2.1 Inställelseavgift

Avgift enligt 2.2.1 inkluderar ersättning för inställelse för arbetets utförande vid objekt belägna inom en radie av 10 km från arbetslokalerna. För avlägsnare belägna objekt uttas tilläggsersättning för den proportionella delen av den tillkommande transporttiden per man och timme med pris, som anges i 4.5.

2.2

2.2.1

Sotning av värmepanna jämte tillhörande rökkanal och förbindelsekanal. För den till rökkanalen anslutna största sotade värmepannan uttas ersättning enligt kolumn a och för var och en av de övriga sotade värmepannorna enligt kolumn b.

Mcal/h	(ca KW)	Kolumn a	Kolumn b
-50	(-60)	Enligt 1.1 och 1.2	128 kr
51-100	(61-120)	371 kr	232 kr
101-150	(121-180)	429 kr	292 kr
151-200	(181-240)	491 kr	354 kr
201-250	(241-300)	516 kr	381 kr

251-300	(301-360)	554 kr	416 kr

2.2.2
För sotning eller rensning av annat än under 1 och 2.2.1 angivet objekt uttas ersättning per man och timme med pris, som anges i 4.5. Parterna må träffa överenskommelse om fast pris beräknat efter tidsåtgång.

2.3 Tilläggsavgift

2.3.1 Separat rökkanal till sidopanna 32 kr

2.3.2
Stoftavskiljare, rökgasfläkt, längre förbindelsekanal till objekt enligt 2.2.1. Timersättning uttas enligt 4.5. Parterna må träffa överenskommelse om fast pris beräknat efter tidsåtgång.

3 Undersökningsarbeten m.m.

3.1

För undersökningsarbete, annat beställt arbete och utbränning uttas ersättning per man och timme med pris, som anges i 4.5 samt transportersättning enligt 4.4.

4 Särskilda bestämmelser

4.1

Om vid utförande av arbete enligt 1.2, 1.3 och 2.2.1 undantagsförhållande föreligger genom avvikelse av nedan nämnt slag, uttas ersättning per man och timme med pris, som anges i 4.5.

a) sådan placering av objektet att rensluckor är svåråtkomliga (jfr åtkomlighetsregler i SBN).
b) anordningar och konstruktionsdetaljer hindrar eller avsevärt försvårar användning av standardverktyg.
c) för sotningens genomförande erforderlig demontering och montering av luckor och andra detaljer orsakar merarbete i sådan omfattning att tidsåtgången härför uppgår till eller överstiger i 4.5. angiven debiteringsperiod.
d) blockering av rensluckor eller av utrymme med renslucka.
e) användning av mer än vanligt sotbildande bränsle, förekomsten av svårborttagbara blanksotbeläggningar eller av större sotmängd än normalt på grund av anläggningsfel.
f) fastsättning av arbetsredskap i kanal e.d.

4.2 Lös väggstege

För hämtning av lös väggstege, som ej förvaras omedelbart intill uppstigningsställe, uttas tilläggsavgift med: 48 kr

4.3 Extra inställelse

För extra inställelse, då fastighetsägaren eller nyttjaren utan giltigt skäl hindrat arbetets utförande på aviserad tidpunkt, uttas extra ersättning för återbesök. Ersättningen beräknas per man och timme med pris som anges i 4.5. Till detta kommer dessutom administrationsavgift, transportersättning samt ersättning för den ordinarie inställelsen enl. 1.1 eller 2.

Administrationsavgiften uppgår till: 71 kr

Postadress
Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen
Järnvägsgatan 80
872 34 Kramfors

Telefon
0612-870 000
Telefax
0612-105 42

E-post
raddningstjansten@hka.se
Internet
www.hka.se

Org.nr
222000-1354
Bankgiro
5499-4348

4.4 Transportersättning

Transportersättning för bil beräknas som kilometerersättning med det belopp per påbörjad km av avståndet fram och åter till förrättningsplatsen som vid tillfället gäller för befattningshavare i kommunens tjänst enligt härför centralt utfärdad anvisning.

Vid beräkningen tillämpas reglerna för mindre bil och lägsta årliga körlängd. För annat transportmedel än bil uttas ersättning med den verkliga kostnaden.

4.5 Timersättning och arbetstid

Som ordinarie arbetstid räknas helgfri vardag 07.00-16.00. Övrig tid är övertid.

För ordinarie arbetstid utgår timersättning med: Påbörjad kvartstimme räknas som hel kvartstimme.	474 kr
För arbete på övrig tid utgår timersättning mellan beroende på tidpunkt och dag.	647 kr och 755 kr

4.6 Teknisk utrustning

I angivna ersättningar ingår kostnaden för konventionell teknisk utrustning. För användande av speciell teknisk utrustning, exempelvis sotsugare och tvättaggregat, utgår tilläggsersättning enligt överenskommelse med den betalande.

5 Indexreglering av taxan

Ersättning för sotning enligt denna taxa revideras årligen med det Sotningsindex som Sveriges Kommuner och Landsting publicerar.

Postadress
Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen
Järnvägsgatan 80
872 34 Kramfors

Telefon
0612-870 000
Telefax
0612-105 42

E-post
raddningstjansten@hka.se
Internet
www.hka.se

Org.nr
222000-1354
Bankgiro
5499-4348

Räddningstjänsten
Höga Kusten · Ådalen

Taxa för brandskyddskontroll (exkl. moms) Giltig from 2019-06-01 Härnösand

För utförande av brandskyddskontroll enligt lagen om skydd mot olyckor samt tillhörande föreskrifter utgår ersättning enligt denna taxa.

Angivna avgifter exkl. moms

1 Objekt i småhus

1.1 Grundavgift

Inställelse för utförande av brandskyddskontroll.

1.1.1	Helårsbebott hus	300 kr
1.1.2	Fritidshus	455 kr

1.2 Kontrollavgift

1.2.1	Arbetstid < 30 minuter	364 kr
1.2.2	Arbetstid < 45 minuter	547 kr
1.2.3	Arbetstid < 60 minuter	727 kr
1.2.4	Arbetstid > 60 minuter	Tim tid
1.2.5	Fast avgift per extra eldstad	242 kr

1.3 Tilläggsavgift

För kontroll genom temperaturmätning, tryckmätning, röktrycksprovning eller läckagemätning uttas ersättning för mertiden med pris, som anges i 4.4.

2 Övriga objekt

2.1 Kontrollavgift

Kontrollavgift utgår med pris som anges i 4.4.

3 Avgift för efterkontroll

För separat utförd efterkontroll av förelagd brandskyddsåtgärd utgår ersättning med pris som anges i 4.2 samt 4.4.

4 Särskilda bestämmelser

4.1

För extra inställelse, då kontrollen inte kunnat utföras enligt ordinarie avisering och särskilda för detta inte förelegat, utgår ersättning för återbesök med pris som anges i 4.2 samt 4.4. Därutöver utgår ersättning för den ordinarie inställelsen enl. 1.1 eller 2.1,

samt en administrationsavgift av: 119 kr

Postadress
Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen
Järnvägsgatan 80
872 34 Kramfors

Telefon
0612-870 000
Telefax
0612-105 42

E-post
raddningstjansten@hka.se
Internet
www.hka.se

Org.nr
222000-1354
Bankgiro
5499-4348

4.2

Transportersättning för bil beräknas som kilometerersättning per påbörjad km av avståndet fram och åter till förrättningsplatsen. Vid beräkningen tillämpas reglerna för mindre bil och lägsta årliga körlängd. För annat transportmedel än bil utgår ersättning med den verkliga kostnaden.

4.3

För kontroll utförd utom ordinarie arbetstid orsakat av att objektet inte är tillgängligt under arbetstid, utgår ersättning med pris som anges i 4.4 samt tillägg motsvarande de merkostnader som arbetet föranleder.

4.4

Timersättning utgår per man med: 728 kr

För kontroll utförd under ordinarie arbetstid räknas påbörjad kvartstimme som hel kvartstimme. För kontroll utförd utom ordinarie arbetstid räknas påbörjad halvtimme som hel halvtimme. Vid beräkning av arbetstidens längd enligt 2 och 3 samt 4 inräknas förflyttningstiden till och från arbetsplatsen.

4.5

I angivna ersättningar ingår kostnaden för teknisk utrustning och förbrukningsmateriel samt för protokollering av brandskyddskontrollen.

5 Indexreglering av taxan

Ersättning för brandskyddskontroll enligt denna taxa revideras årligen med det Sotningsindex som Sveriges Kommuner och Landsting årligen publicerar.

Postadress
Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen
Järnvägsgatan 80
872 34 Kramfors

Telefon
0612-870 000
Telefax
0612-105 42

E-post
raddningstjansten@hka.se
Internet
www.hka.se

Org.nr
222000-1354
Bankgiro
5499-4348

Räddningstjänsten Höga Kusten · Ådalen

Prislista för sotning och brandskyddskontroll Kramfors

Sotningstaxa (exkl. moms) Giltig from 2019-06-01

1 Objekt i småhus

1.1 Grundavgift

Inställelse för utförande av arbete enligt 1.2 under ordinarie sotningstur per gång.

1.1.1	Helårsbebott hus	142 kr
1.1.2	Fritidshus1 Helårsbebott hus	219 kr

1.2 Objektsavgift (kr/enhet)

Sotning eller rensning av nedan nämnt objekt jämte tillhörande rökkanal och förbindelsekanal eller bikanal.

1.1.2 Värmepanna med normaleffekt högst 50 Mcal/h (ca 60kW)

a) eldad uteslutande med olja	240 kr
b) miljögodkänd för olja	278 kr
c) eldad helt eller delvis med fast bränsle	252 kr
d) miljögodkänd för fast bränsle	269 kr

1.2.1	Braskamin	216 kr
1.2.2	Lokaleldstad	197 kr

1.3 Tilläggsavgift

1.3.1 Förbindelsekanal eller bikanal av lägst 1,0 m längd

1) 1,0-2,5 m	31 kr
2) 2,6-5,0 m	76 kr
3) Mer än 5,0 m; timersättning uttas enligt 4.5.	

2 Övriga objekt

2.1 Inställelseavgift

Avgift enligt 2.2.1 inkluderar ersättning för inställelse för arbetets utförande vid objekt belägna inom en radie av 10 km från arbetslokalerna. För avlägsnare belägna objekt uttas tilläggsersättning för den proportionella delen av den tillkommande transporttiden per man och timme med pris, som anges i 4.5.

2.2

2.2.1

Sotning av värmepanna jämte tillhörande rökkanal och förbindelsekanal. För den till rökkanalen anslutna största sotade värmepannan uttas ersättning enligt kolumn a och för var och en av de övriga sotade värmepannorna enligt kolumn b.

Postadress
Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen
Järnvägsgatan 80
872 34 Kramfors

Telefon
0612-870 000
Telefax
0612-105 42

E-post
raddningstjansten@hka.se
Internet
www.hka.se

Org.nr
222000-1354
Bankgiro
5499-4348

Mcal/h	(ca KW)	Kolumn a	Kolumn b
-50	(-60)	Enligt 1.1 och 1.2	128 kr
51-100	(61-120)	371 kr	232 kr
101-150	(121-180)	429 kr	292 kr
151-200	(181-240)	491 kr	354 kr
201-250	(241-300)	516 kr	381 kr
251-300	(301-360)	554 kr	416 kr

2.2.2
För sotning eller rensning av annat än under 1 och 2.2.1 angivet objekt uttas ersättning per man och timme med pris, som anges i 4.5. Parterna må träffa överenskommelse om fast pris beräknat efter tidsåtgång.

2.3 Tilläggsavgift

2.3.1 Separat rökkanal till sidopanna 32 kr

2.3.2
Stoftavskiljare, rökgasfläkt, längre förbindelsekanal till objekt enligt 2.2.1. Timersättning uttas enligt 4.5. Parterna må träffa överenskommelse om fast pris beräknat efter tidsåtgång.

3 Undersökningsarbeten m.m.

3.1

För undersökningsarbete, annat beställt arbete och utbränning uttas ersättning per man och timme med pris, som anges i 4.5 samt transportersättning enligt 4.4.

4 Särskilda bestämmelser

4.1

Om vid utförande av arbete enligt 1.2, 1.3 och 2.2.1 undantagsförhållande föreligger genom avvikelse av nedan nämnt slag, uttas ersättning per man och timme med pris, som anges i 4.5.

g) sådan placering av objektet att rensluckor är svåråtkomliga (jfr åtkomlighetsregler i SBN).
h) anordningar och konstruktionsdetaljer hindrar eller avsevärt försvårar användning av standardverktyg.
i) för sotningens genomförande erforderlig demontering och montering av luckor och andra detaljer orsakar merarbete i sådan omfattning att tidsåtgången härför uppgår till eller överstiger i 4.5. angiven debiteringsperiod.
j) blockering av rensluckor eller av utrymme med renslucka.
k) användning av mer än vanligt sotbildande bränsle, förekomsten av svårborttagbara blanksotbeläggningar eller av större sotmängd än normalt på grund av anläggningsfel.
l) fastsättning av arbetsredskap i kanal e.d.

4.2 Lös väggstege

För hämtning av lös väggstege, som ej förvaras omedelbart intill uppstigningsställe, uttas tilläggsavgift med: 48 kr

4.3 Extra inställelse

För extra inställelse, då fastighetsägaren eller nyttjaren utan giltigt skäl hindrat arbetets utförande på aviserad tidpunkt, uttas extra ersättning för återbesök. Ersättningen beräknas per man och timme med pris som anges i 4.5. Till detta kommer dessutom administrationsavgift, transportersättning samt ersättning för den ordinarie inställelsen enl. 1.1 eller 2.

Postadress
Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen
Järnvägsgatan 80
872 34 Kramfors

Telefon
0612-870 000
Telefax
0612-105 42

E-post
raddningstjansten@hka.se
Internet
www.hka.se

Org.nr
222000-1354
Bankgiro
5499-4348

Räddningstjänsten Höga Kusten · Ådalen

Administrationsavgiften uppgår till: 71 kr

4.4 Transportersättning

Transportersättning för bil beräknas som kilometerersättning med det belopp per påbörjad km av avståndet fram och åter till förrättningsplatsen som vid tillfället gäller för befattningshavare i kommunens tjänst enligt härför centralt utfärdad anvisning.

Vid beräkningen tillämpas reglerna för mindre bil och lägsta årliga körlängd. För annat transportmedel än bil uttas ersättning med den verkliga kostnaden.

4.5 Timersättning och arbetstid

Som ordinarie arbetstid räknas helgfri vardag 07.00-16.00. Övrig tid är övertid.

För ordinarie arbetstid utgår timersättning med: 474 kr
Påbörjad kvartstimme räknas som hel kvartstimme.

För arbete på övrig tid utgår timersättning mellan 647 kr och 755 kr
beroende på tidpunkt och dag.

4.6 Teknisk utrustning

I angivna ersättningar ingår kostnaden för konventionell teknisk utrustning. För användande av speciell teknisk utrustning, exempelvis sotsugare och tvättaggregat, utgår tilläggsersättning enligt överenskommelse med den betalande.

5 Indexreglering av taxan

Ersättning för sotning enligt denna taxa revideras årligen med det Sotningsindex som Sveriges Kommuner och Landsting publicerar.

Postadress
Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen
Järnvägsgatan 80
872 34 Kramfors

Telefon
0612-870 000
Telefax
0612-105 42

E-post
raddningstjansten@hka.se
Internet
www.hka.se

Org.nr
222000-1354
Bankgiro
5499-4348

Räddningstjänsten Höga Kusten · Ådalen

Taxa för brandskyddskontroll (exkl. moms) Giltig from 2019-06-01 Kramfors

För utförande av brandskyddskontroll enligt lagen om skydd mot olyckor samt tillhörande föreskrifter utgår ersättning enligt denna taxa.

Angivna avgifter exkl. moms

1 Objekt i småhus

1.1 Grundavgift

Inställelse för utförande av brandskyddskontroll.

1.1.1	Helårsbebott hus	326 kr
1.1.2	Fritidshus	421 kr

1.2 Kontrollavgift

1.2.1	Arbetstid < 30 minuter	364 kr
1.2.2	Arbetstid < 45 minuter	547 kr
1.2.3	Arbetstid < 60 minuter	727 kr
1.2.4	Arbetstid > 60 minuter	Tim tid
1.2.5	Fast avgift per extra eldstad	242 kr

1.3 Tilläggsavgift

För kontroll genom temperaturmätning, tryckmätning, röktrycksprovning eller läckagemätning uttas ersättning för mertiden med pris, som anges i 4.4.

2 Övriga objekt

2.1 Kontrollavgift

Kontrollavgift utgår med pris som anges i 4.4.

3 Avgift för efterkontroll

För separat utförd efterkontroll av förelagd brandskyddsåtgärd utgår ersättning med pris som anges i 4.2 samt 4.4.

4 Särskilda bestämmelser

4.1

För extra inställelse, då kontrollen inte kunnat utföras enligt ordinarie avisering och särskilda för detta inte förelegat, utgår ersättning för återbesök med pris som anges i 4.2 samt 4.4. Därutöver utgår ersättning för den ordinarie inställelsen enl. 1.1 eller 2.1,

samt en administrationsavgift av: 119 kr

Postadress
Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen
Järnvägsgatan 80
872 34 Kramfors

Telefon
0612-870 000
Telefax
0612-105 42

E-post
raddningstjansten@hka.se
Internet
www.hka.se

Org.nr
222000-1354
Bankgiro
5499-4348

4.2

Transportersättning för bil beräknas som kilometerersättning per påbörjad km av avståndet fram och åter till förrättningsplatsen. Vid beräkningen tillämpas reglerna för mindre bil och lägsta årliga körlängd. För annat transportmedel än bil utgår ersättning med den verkliga kostnaden.

4.3

För kontroll utförd utom ordinarie arbetstid orsakat av att objektet inte är tillgängligt under arbetstid, utgår ersättning med pris som anges i 4.4 samt tillägg motsvarande de merkostnader som arbetet föranleder.

4.4

Timersättning utgår per man med: 728 kr

För kontroll utförd under ordinarie arbetstid räknas påbörjad kvartstimme som hel kvartstimme. För kontroll utförd utom ordinarie arbetstid räknas påbörjad halvtimme som hel halvtimme. Vid beräkning av arbetstidens längd enligt 2 och 3 samt 4 inräknas förflyttningstiden till och från arbetsplatsen.

4.5

I angivna ersättningar ingår kostnaden för teknisk utrustning och förbrukningsmateriel samt för protokollering av brandskyddskontrollen.

5 Indexreglering av taxan

Ersättning för brandskyddskontroll enligt denna taxa revideras årligen med det Sotningsindex som Sveriges Kommuner och Landsting årligen publicerar.

Postadress
Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen
Järnvägsgatan 80
872 34 Kramfors

Telefon
0612-870 000
Telefax
0612-105 42

E-post
raddningstjansten@hka.se
Internet
www.hka.se

Org.nr
222000-1354
Bankgiro
5499-4348

Räddningstjänsten Höga Kusten · Ådalen

Prislista för sotning och brandskyddskontroll Sollefteå

Sotningstaxa (exkl. moms) Giltig from 2019-06-01

1 Objekt i småhus

1.1 Grundavgift

Inställelse för utförande av arbete enligt 1.2 under ordinarie sotningstur per gång.

1.1.1	Helårsbebott hus	161 kr
1.1.2	Fritidshus1 Helårsbebott hus	239 kr

1.2 Objektsavgift (kr/enhet)

Sotning eller rensning av nedan nämnt objekt jämte tillhörande rökkanal och förbindelsekanal eller bikanal.

1.1.3 Värmepanna med normaleffekt högst 50 Mcal/h (ca 60kW)

a) eldad uteslutande med olja	240 kr
b) miljögodkänd för olja	278 kr
c) eldad helt eller delvis med fast bränsle	252 kr
d) miljögodkänd för fast bränsle	269 kr

1.2.1	Braskamin	216 kr
1.2.2	Lokaleldstad	197 kr

1.3 Tilläggsavgift

1.3.1 Förbindelsekanal eller bikanal av lägst 1,0 m längd

1) 1,0-2,5 m	31 kr
2) 2,6-5,0 m	76 kr
3) Mer än 5,0 m; timersättning uttas enligt 4.5.	

2 Övriga objekt

2.1 Inställelseavgift

Avgift enligt 2.2.1 inkluderar ersättning för inställelse för arbetets utförande vid objekt belägna inom en radie av 10 km från arbetslokalerna. För avlägsnare belägna objekt uttas tilläggsersättning för den proportionella delen av den tillkommande transporttiden per man och timme med pris, som anges i 4.5.

2.2

2.2.1

Sotning av värmepanna jämte tillhörande rökkanal och förbindelsekanal. För den till rökkanalen anslutna största sotade värmepannan uttas ersättning enligt kolumn a och för var och en av de övriga sotade värmepannorna enligt kolumn b.

Postadress
Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen
Järnvägsgatan 80
872 34 Kramfors

Telefon
0612-870 000
Telefax
0612-105 42

E-post
raddningstjansten@hka.se
Internet
www.hka.se

Org.nr
222000-1354
Bankgiro
5499-4348

Mcal/h	(ca KW)	Kolumn a	Kolumn b
-50	(-60)	Enligt 1.1 och 1.2	128 kr
51-100	(61-120)	371 kr	232 kr
101-150	(121-180)	429 kr	292 kr
151-200	(181-240)	491 kr	354 kr
201-250	(241-300)	516 kr	381 kr
251-300	(301-360)	554 kr	416 kr

2.2.2
För sotning eller rensning av annat än under 1 och 2.2.1 angivet objekt uttas ersättning per man och timme med pris, som anges i 4.5 Parterna må träffa överenskommelse om fast pris beräknat efter tidsåtgång.

2.3 Tilläggsavgift

2.3.1 Separat rökkanal till sidopanna 32 kr

2.3.2
Stoftavskiljare, rökgasfläkt, längre förbindelsekanal till objekt enligt 2.2.1. Timersättning uttas enligt 4.5. Parterna må träffa överenskommelse om fast pris beräknat efter tidsåtgång.

3 Undersökningsarbeten m.m.

3.1

För undersökningsarbete, annat beställt arbete och utbränning uttas ersättning per man och timme med pris, som anges i 4.5 samt transportersättning enligt 4.4.

4 Särskilda bestämmelser

4.1

Om vid utförande av arbete enligt 1.2, 1.3 och 2.2.1 undantagsförhållande föreligger genom avvikelse av nedan nämnt slag, uttas ersättning per man och timme med pris, som anges i 4.5.

m) sådan placering av objektet att rensluckor är svåråtkomliga (jfr åtkomlighetsregler i SBN).
n) anordningar och konstruktionsdetaljer hindrar eller avsevärt försvårar användning av standardverktyg.
o) för sotningens genomförande erforderlig demontering och montering av luckor och andra detaljer orsakar merarbete i sådan omfattning att tidsåtgången härför uppgår till eller överstiger i 4.5. angiven debiteringsperiod.
p) blockering av rensluckor eller av utrymme med renslucka.
q) användning av mer än vanligt sotbildande bränsle, förekomsten av svårborttagbara blanksotbeläggningar eller av större sotmängd än normalt på grund av anläggningsfel.
r) fastsättning av arbetsredskap i kanal e.d.

4.2 Lös väggstege

För hämtning av lös väggstege, som ej förvaras omedelbart intill uppstigningsställe, uttas tilläggsavgift med: 48 kr

4.3 Extra inställelse

För extra inställelse, då fastighetsägaren eller nyttjaren utan giltigt skäl hindrat arbetets utförande på aviserad tidpunkt, uttas extra ersättning för återbesök. Ersättningen beräknas per man och timme med pris som anges i 4.5. Till detta kommer dessutom administrationsavgift, transportersättning samt ersättning för den ordinarie inställelsen enl. 1.1 eller 2.

Postadress
Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen
Järnvägsgatan 80
872 34 Kramfors

Telefon
0612-870 000
Telefax
0612-105 42

E-post
raddningstjansten@hka.se
Internet
www.hka.se

Org.nr
222000-1354
Bankgiro
5499-4348

Räddningstjänsten Höga Kusten · Ådalen

Administrationsavgiften uppgår till: 71 kr

4.4 Transportersättning

Transportersättning för bil beräknas som kilometerersättning med det belopp per påbörjad km av avståndet fram och åter till förrättningsplatsen som vid tillfället gäller för befattningshavare i kommunens tjänst enligt härför centralt utfärdad anvisning.

Vid beräkningen tillämpas reglerna för mindre bil och lägsta årliga körlängd. För annat transportmedel än bil uttas ersättning med den verkliga kostnaden.

4.5 Timersättning och arbetstid

Som ordinarie arbetstid räknas helgfri vardag 07.00-16.00. Övrig tid är övertid.

För ordinarie arbetstid utgår timersättning med: 474 kr
Påbörjad kvartstimme räknas som hel kvartstimme.

För arbete på övrig tid utgår timersättning mellan 647 kr och 755 kr
beroende på tidpunkt och dag.

4.6 Teknisk utrustning

I angivna ersättningar ingår kostnaden för konventionell teknisk utrustning. För användande av speciell teknisk utrustning, exempelvis sotsugare och tvättaggregat, utgår tilläggsersättning enligt överenskommelse med den betalande.

5 Indexreglering av taxan

Ersättning för sotning enligt denna taxa revideras årligen med det Sotningsindex som Sveriges Kommuner och Landsting publicerar.

Postadress
Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen
Järnvägsgatan 80
872 34 Kramfors

Telefon
0612-870 000
Telefax
0612-105 42

E-post
raddningstjansten@hka.se
Internet
www.hka.se

Org.nr
222000-1354
Bankgiro
5499-4348

Räddningstjänsten
Höga Kusten · Ådalen

Taxa för brandskyddskontroll (exkl. moms) Giltig from 2019-06-01
Sollefteå

För utförande av brandskyddskontroll enligt lagen om skydd mot olyckor samt tillhörande föreskrifter utgår ersättning enligt denna taxa.

Angivna avgifter exkl. moms

1 Objekt i småhus

1.1 Grundavgift

Inställelse för utförande av brandskyddskontroll.

1.1.1	Helårsbebott hus	357 kr
1.1.2	Fritidshus	534 kr

1.2 Kontrollavgift

1.2.1	Arbetstid < 30 minuter	364 kr
1.2.2	Arbetstid < 45 minuter	547 kr
1.2.3	Arbetstid < 60 minuter	727 kr
1.2.4	Arbetstid > 60 minuter	Tim tid
1.2.5	Fast avgift per extra eldstad	242 kr

1.3 Tilläggsavgift

För kontroll genom temperaturmätning, tryckmätning, röktrycksprovning eller läckagemätning uttas ersättning för mertiden med pris, som anges i 4.4.

2 Övriga objekt

2.1 Kontrollavgift

Kontrollavgift utgår med pris som anges i 4.4.

3 Avgift för efterkontroll

För separat utförd efterkontroll av förelagd brandskyddsåtgärd utgår ersättning med pris som anges i 4.2 samt 4.4.

4 Särskilda bestämmelser

4.1

För extra inställelse, då kontrollen inte kunnat utföras enligt ordinarie avisering och särskilda för detta inte förelegat, utgår ersättning för återbesök med pris som anges i 4.2 samt 4.4. Därutöver utgår ersättning för den ordinarie inställelsen enl. 1.1 eller 2.1,

samt en administrationsavgift av: 119 kr

Postadress
Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen
Järnvägsgatan 80
872 34 Kramfors

Telefon
0612-870 000
Telefax
0612-105 42

E-post
raddningstjansten@hka.se
Internet
www.hka.se

Org.nr
222000-1354
Bankgiro
5499-4348

4.2

Transportersättning för bil beräknas som kilometerersättning per påbörjad km av avståndet fram och åter till förrättningsplatsen. Vid beräkningen tillämpas reglerna för mindre bil och lägsta årliga körlängd. För annat transportmedel än bil utgår ersättning med den verkliga kostnaden.

4.3

För kontroll utförd utom ordinarie arbetstid orsakat av att objektet inte är tillgängligt under arbetstid, utgår ersättning med pris som anges i 4.4 samt tillägg motsvarande de merkostnader som arbetet föranleder.

4.4

Timersättning utgår per man med: 728 kr

För kontroll utförd under ordinarie arbetstid räknas påbörjad kvartstimme som hel kvartstimme. För kontroll utförd utom ordinarie arbetstid räknas påbörjad halvtimme som hel halvtimme. Vid beräkning av arbetstidens längd enligt 2 och 3 samt 4 inräknas förflyttningstiden till och från arbetsplatsen.

4.5

I angivna ersättningar ingår kostnaden för teknisk utrustning och förbrukningsmateriel samt för protokollering av brandskyddskontrollen.

5 Indexreglering av taxan

Ersättning för brandskyddskontroll enligt denna taxa revideras årligen med det Sotningsindex som Sveriges Kommuner och Landsting årligen publicerar.

Postadress
Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen
Järnvägsgatan 80
872 34 Kramfors

Telefon
0612-870 000
Telefax
0612-105 42

E-post
raddningstjansten@hka.se
Internet
www.hka.se

Org.nr
222000-1354
Bankgiro
5499-4348

§ 85

Dnr 2020-000094 1.1.2.1

Ägardirektiv Invest i Härnösand AB och Technichus i Mittsverige AB

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta ägardirektiv för Invest i Härnösand AB för åren 2020-2023, samt

att anta ägardirektiv för Technichus i Mittsverige AB för åren 2020-2023.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Anders Gäfvert (M) och Andreas Sjölander (S).

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Ägardirektivet för Invest i Härnösand AB och ägardirektivet för Technichus i Mittsverige AB gick ut 2020-01-30.

En översyn av ägardirektivet har genomförts och har utgått från SKR:s mall för ägardirektiv för bolagen. Intentionen har varit att säkerställa att aktiebolagslagen uppfylls och delar som inte är aktuella, enligt samma lag, tas bort. Ändamålet med Technichus har förtydligats och uppdaterats för att möjliggöra utveckling inom science center som följer samhällsutvecklingen, digitalisering och relationen till akademin. Tillförts har även en önskad nivå av soliditet i bolagens ekonomiska mål. Dialog har, inför förslag om ägardirektiven, förts med VD för respektive bolag.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Genom översyn av ägardirektiven säkerställs de juridiska grunderna enligt aktiebolagslagen.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2020-05-27

Ägardirektiv Invest i Härnösand AB och Technichus i Mittsverige AB

Ägardirektiv Invest i Härnösand AB 2018-2020

_____

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2020-05-27

Dnr
KS/2020-000094

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Norberg, 0611-34 85 30
petra.norberg@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Ägardirektiv Invest i Härnösand AB och Technichus i Mittsverige AB

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta ägardirektiv för Invest i Härnösand AB för åren 2020-2023

att anta ägardirektiv för Technichus i Mittsverige AB för åren 2020-2023.

Beskrivning av ärendet

Ägardirektivet för Invest i Härnösand AB och ägardirektivet för Technichus i Mittsverige AB gick ut 2020-01-30.

En översyn av ägardirektivet har genomförts och har utgått från SKR:s mall för ägardirektiv för bolagen. Intentionen har varit att säkerställa att aktiebolagslagen uppfylls och delar som inte är aktuella, enligt samma lag, tas bort. Ändamålet med Technichus har förtydligats och uppdaterats för att möjliggöra utveckling inom science center som följer samhällsutvecklingen, digitalisering och relationen till akademin. Tillförts har även en önskad nivå av soliditet i bolagens ekonomiska mål. Dialog har, inför förslag om ägardirektiven, förts med VD för respektive bolag.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Genom översyn av ägardirektiven säkerställs de juridiska grunderna enligt aktiebolagslagen.

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Petra Norberg
tf kanslichef

Bilagor

Bilaga – Ägardirektiv för Invest i Härnösand och Technichus i Mittsverige AB 2018-2020
Bilaga – Förslag ägardirektiv för Invest i Härnösand AB och Technichus i Mittsverige AB 2020-2023

Ägardirektiv
Invest i Härnösand AB
2018-2020

Dokumentnamn	Ägardirektiv Invest I Härnösand AB		Dokumenttyp Styrdokument	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2018-02-27	Diarienummer 2018-000014
Dokumentansvarig/processägare	Kommunstyrelseförvaltningen	Version 1:3	Senast reviderad 2017-06-19	Giltig t o m 2020-01-30
Dokumentinformation	Dokumentet innehåller Bilaga A: Ägardirektiv för Technichus Mittsverige AB, samt bilaga B: Skolverkets direktiv för science center			
Dokumentet gäller för	Invest i Härnösand AB			
Annan information	Ersätter antagna direktivet från de 2017-06-19			

Innehållsförteckning

ÄGARDIREKTIV INVEST I HÄRNÖSAND AB 2018-2020 1
1. Härnösands kommuns ägaridé 3
2. Verksamhetsinriktning 3
3. Ledning, styrning och samverkan 3

3.1 Företaget som organ för kommunal verksamhet 3
3.2 Kommunal samverkan och helhetssyn 3
3.3 Frågor i företaget som beslutas av ägaren 4
3.4 Arbetsordning för styrelser och instruktion för verkställande direktör 4
3.5 Företagets informationsskyldighet 4

4. Kapitalförvaltning 4
5. Revision 5
6. Allvarliga händelser 5
7. Övergripande policys 5

ÄGARDIREKTIV TECNICHUS 2018-2020 BILAGA A 6

1. Härnösands kommuns ägaridé 7
2. Verksamhetsinriktning 7
3. Ekonomiska mål 8
4. Ledning, styrning och samverkan 8

4.1 Företaget som organ för kommunal verksamhet 8
4.2 Kommunal samverkan och helhetssyn 8
4.3 Frågor i företaget som beslutas av ägaren 8
4.4 Arbetsordning för styrelser och instruktion för verkställande direktör 9
4.5 Arbetstagarnas representation i företagets styrelse 9
4.6 Företagets informationsskyldighet 9

5. Kapitalförvaltning 9
6. Revision 10
7. Allvarliga händelser 10
8. Övergripande policys 10

BILAGA B
Skolverkets direktiv för Science Center 11

1. Härnösands kommuns ägaridé

Invest i Härnösand AB 556127-2633 är ett företag som ägs av Härnösands kommun och som därmed ska erbjuda insyn och delaktighet från medborgarnas sida.

Bolaget har till uppgift att verka för att näringslivet utvecklas i Härnösands kommun. Det sker genom att initiera och stödja utvecklingsprojekt i linje med kommunens vision och de kommungemensamma mål som kommunfullmäktige fastställt.

2. Verksamhetsinriktning

Det åligger bolaget att:

- aktivt följa näringslivets utveckling i omvärlden
- agera i nätverk med aktörer som kan bidra till utvecklings-möjligheter
- stödja företag på orten i enlighet med den kommunala kompetensen
- verka som aktiv ägare av dotterbolaget Technichus i
- Mittsverige AB. Ägardirektiv för detta helägda dotterbolag framgår av bilaga A.
- verka som en aktiv ägare i Härnösands Näringsliv AB

Bolagets arbete ska ske i nära samverka med näringslivets representanter och andra intressenter liksom med kommunens verksamheter, kunder, företag, myndigheter och grannkommuner.

Företaget ska drivas affärsmässigt, ansvarsfullt och kostnadseffektivt, med högt ställda krav på långsiktighet i ekonomiska överväganden.

3. Ledning, styrning och samverkan

3.1 Företaget som organ för kommunal verksamhet

Företaget är organ för kommunal verksamhet och står i sin verksamhet under kommunstyrelsens tillsyn. Förutom genom lagar och författningar regleras företagets verksamhet och företagets förhållande till kommunen genom:

- gällande bolagsordning
- ägardirektiv
- av fullmäktige och kommunstyrelsen särskilt fattade beslut

Det ankommer på företagets styrelse och verkställande direktör att följa utfärdade direktiv, om de inte står i strid mot tvingande bestämmelser i lagar eller författningar. Ägarens direktivrätt under löpande verksamhetsår utövas av kommunstyrelsen.

3.2 Kommunal samverkan och helhetssyn

Stor vikt ska läggas vid samverkan och helhetssyn och ett särskilt ansvar åligger företaget när det gäller att samverka med näringslivet.

3.3 Frågor i företaget som beslutas av ägaren

Kommunfullmäktiges beslut krävs före beslut i företaget om följande:

- bildande och/eller förvärv av dotterbolag
- planer på ny eller ändrad inriktning av företagets verksamhet
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

Kommunstyrelsen ska i god tid informeras om punkterna ovan. Skulle olika meningar uppkomma i företagets styrelse om fråga är av sådant slag att den skall underställas kommunfullmäktige, ska samråd ske med kommunstyrelsens presidium.

3.4 Arbetsordning för styrelser och instruktion för verkställande direktör

Företagets styrelse skall utarbeta och anta arbetsordning för det egna arbetet. Styrelsen har därutöver att enligt 8 kap 7 § i aktiebolagslagen meddela riktlinjer och anvisningar för verkställande direktörens handhavande av den löpande förvaltningen. Sådana riktlinjer och anvisningar skall utformas skriftligen i instruktion för verkställande direktören. Styrelsen ska årligen ompröva arbetsordning och instruktion mot bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

Arbetsordning för styrelsen och instruktion för verkställande direktören ska delges kommunstyrelsen.

3.5 Företagets informationsskyldighet

Företaget ska löpande hålla kommunstyrelsen, eller den de utser, väl informerad om företagets verksamhet och ställning.

Utöver detta ska företaget översända:

- protokoll från bolagsstämmor
- protokoll från styrelsesammanträden
- årsredovisning (enligt upprättad tidsplan av kommunstyrelsen)
- revisionsberättelse med revisionsrapport
- lekmannarevisorernas revisionsrapport

Innehåller protokoll som skall översändas till ägaren uppgift av sådant slag att företaget inte är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinns äger företaget rätt att utesluta uppgiften. Av översänt material skall framgå att sådan åtgärd vidtagits.

4. Kapitalförvaltning

Företaget ska följa Härnösands kommuns finanspolicy.

Vid behov av upplåning ska i första hand likvida medel inom den ekonomiska koncernen användas. I andra hand ska extern finansiering med kommunal borgen användas.

Företaget har rätt att placera eventuellt överskott av likvida medel hos annan förutsatt att medlen inte behövs inom den ekonomiska koncernen och att bättre förräntning kan erhållas än vid placering på koncernkontot.

Företaget har inte rätt att pantsätta tillgångar för något ändamål.

5. Revision

Företaget upphandlar själv revisionen och bolagsstämman beslutar om vilken auktoriserad eller godkänd revisor som ska utses för företaget.

6. Allvarliga händelser

Företaget har skyldighet att omedelbart till kommundirektören anmäla händelser, som kan utgöra en överhängande fara för företagets kunder eller tillgångar.

7. Övergripande policys

Företaget ska minst följa de av kommunfullmäktige antagna övergripande policydokumenten. Kan inte företaget följa något av dessa utifrån sina speciella förutsättningar, ska företagets styrelse tillskrivas kommunfullmäktige och anhålla om undantag från den specifika policy som inte kan efterlevas.

Har företaget egna policydokument som är mer omfattande än ägarens så gäller dessa.

ÄGARDIREKTIV BILAGA A

Ägardirektiv
Technichus i Mittsverige AB
2018-2020

Dokumentnamn	Ägardirektiv Technichus i Mittsverige AB		Dokumenttyp Styrdokument	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2018-02-27	Diarienummer 2018-000014
Dokumentansvarig/processägare	Kommunstyrelseförvaltningen	Version 1:3	Senast reviderad 2017-06-19	Giltig t o m 2020-01-30
Dokumentinformation	Ingår som Bilaga A i dokument Ägardirektiv Invest i Härnösand AB			
Dokumentet gäller för	Technichus i Mittsverige AB			
Annan information	Ersätter antagna direktivet från de 2017-06-19			

1. Härnösands kommuns ägaridé

Technichus i Mittsverige AB 556558-7242 är ett dotterbolag till Invest i Härnösand AB som ägs av Härnösands kommun och som därmed ska erbjuda insyn och delaktighet från medborgarnas sida.

Den grundläggande uppgiften är att:

Technichus har till främsta uppgift att öka intresset för naturvetenskap och entreprenörskap hos barn och ungdomar i Härnösand, men även i övriga Västernorrland.

Företaget ska verka i linje med de kommungemensamma mål och de policys som kommunfullmäktige fastställer.

Företagets verksamhet ska dessutom bedrivas utifrån Skolverkets kriterier för Science Centers. (Se bilaga B)

Företaget ska bedrivas affärsmässigt, ansvarsfullt, kostnadseffektivt med högt ställda krav på långsiktighet i ekonomiska överväganden, god arbetsmiljö, miljöhänsyn och hållbarhet i ett socialt perspektiv.

Företaget ska vara en god samhällsaktör där hållbart företagande och etiska förhållningssätt bidrar till samhällsutvecklingen i ett helhetsperspektiv.

Företagets agerande har betydelse inte bara för medarbetare och kunder utan för alla som påverkas av dess verksamhet.

För utveckling av Härnösands kommun ska företaget samverka med kommunens verksamheter/bolag, kunder, företag, myndigheter och med regionens kommuner.

2. Verksamhetsinriktning

Bolaget skall driva och utveckla ett science center med därmed förenlig verksamhet. Bolagets verksamhet ska skapa intresse för naturvetenskap, teknik och entreprenörskap hos barn och ungdomar. Verksamheten ska kontextualiseras till lokala och regionala utvecklingsfrågor. Ett ökat fokus bör ske på samhällets digitalisering och särskilt utvecklingen inom informations- och kommunikationsteknik i skolan (IKT), och därmed utvecklas som regionens naturliga Science Center.

Technichus arbete ska ske med nära anknytning till skolan, från förskola till universitet, men också utgöra en mötespunkt för utveckling med nära koppling till lämpliga näringslivsorganisationer och andra samhällsaktörer.

Bolaget bedriver även uppdragsutbildning, viss försäljning, konferens- och caféverksamhet.

Företaget ska därför inom Härnösands kommun fokusera på att i de naturvetenskapliga ämnena bidra till ett ökat intresse bland barn och ungdomar genom att exempelvis driva teknikskola.

Företaget förväntas arbeta i ett vidare regionalt perspektiv genom samverkan med närliggande kommuner, dess näringsliv och föreningar. All sådan verksamhet ska vara externt finansierad.

3. Ekonomiska mål

Ägarens krav på bolagets avkastning är 0,1 procent av omsättningen.

Bolaget ska i god tid framföra sådant som är av vikt för sitt eget och kommunens budgetarbete. Bolaget ska till kommunstyrelsen årligen rapportera sitt behov av sådana investeringar och lånebehov som förutsätter borgen, så att detta kan beaktas i samband med kommunens budgetarbete.

Bolaget ska i övrigt arbeta enligt den inriktning som bedrivs i kommunens reglemente för ekonomistyrning.

4. Ledning, styrning och samverkan

4.1 Företaget som organ för kommunal verksamhet

Företaget är organ för kommunal verksamhet och står i sin verksamhet under kommunstyrelsens tillsyn. Förutom genom lagar och författningar regleras företagets verksamhet och företagets förhållande till kommunen genom:

- gällande bolagsordning
- ägardirektiv
- av fullmäktige och kommunstyrelsen särskilt fattade beslut

Det ankommer på företagets styrelse och verkställande direktör att följa utfärdade direktiv, om de inte står i strid med tvingande bestämmelser i lagar och författningar. Ägarens direktivrätt under löpande verksamhetsår utövas av kommunstyrelsen.

4.2 Kommunal samverkan och helhetssyn

Stor vikt ska läggas vid samverkan och helhetssyn och ett särskilt ansvar åligger företaget när det gäller att samverka med kommunens förvaltningar och bolag, liksom med näringslivet, föreningar, närliggande kommuner och Mittuniversitetet.

4.3 Frågor i företaget som beslutas av kommunfullmäktige

Kommunfullmäktiges beslut krävs före beslut i företaget om följande:

- bildande och/eller förvärv av dotterbolag
- planer på ny eller ändrad inriktning av företagets verksamhet
- övriga frågor av större vikt eller principiell karaktär
- investeringar över 1 miljon kronor
-

Kommunstyrelsen ska i god tid informeras om punkterna ovan. Skulle olika meningar uppkomma i företagets styrelse om fråga är av sådant slag att den skall underställas kommunfullmäktige, ska samråd ske med kommunstyrelsens presidium.

4.4 Arbetsordning för styrelser och instruktion för verkställande direktör

Företagets styrelse skall utarbeta och anta arbetsordning för det egna arbetet. Styrelsen har därutöver att enligt 8 kap 7§ i aktiebolagslagen meddela riktlinjer och anvisningar för verkställande direktörens handhavande av den löpande förvaltningen. Sådana riktlinjer och anvisningar skall utformas skriftligen i instruktion för verkställande direktören. Styrelsen ska årligen ompröva arbetsordningen och instruktion mot bakgrund av ändrade förhållanden och vunna erfarenheter.

4.5 Arbetstagarnas representation i företagets styrelse

Arbetstagarnas representant i styrelsen ska ha yttranderätt, förslagsrätt samt rätt att få sin mening antecknad till protokoll. Arbetstagarnas representant har dock ej beslutsrätt i styrelsen.

Eftersom arbetstagarnas representant ej är att anse som styrelseledamöter i aktiebolagsrättslig mening skall dessa skriva på försäkran om en lojalitet mot företaget som motsvarar den lojalitetsplikt som åligger ordinarie styrelseledamot.

4.6 Företagets informationsskyldighet

Företaget ska löpande hålla Invest i Härnösand ABs styrelse, eller den de utser, väl informerad om företagets verksamhet och ställning. Företaget ska därtill tillse att informationsmöten sker varje kvartal till kommunstyrelsen presidium, kommundirektör samt ekonomichef.

Utöver detta ska företaget till kommunstyrelsen översända:

- protokoll från bolagsstämmor
- protokoll från styrelsesammanträden
- årsredovisning (enligt upprättad tidsplan av kommunstyrelsen)
- revisionsberättelse med revisionsrapport
- lekmannarevisorernas revisionsrapport

Innehåller protokoll som skall översändas till ägaren uppgifter av sådant slag att företaget inte är skyldigt att tillhandahålla allmänheten handling vari uppgiften återfinns äger företaget rätt att utesluta uppgiften. Av översänt material skall framgå att sådan åtgärd vidtagits.

Företaget skall årligen anordna ett offentligt informationsmöte för ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige samt intresserad allmänhet.

5. Kapitalförvaltning

Företagets ska följa Härnösands kommuns finanspolicy.

Vid behov av upplåning ska i första hand likvida medel inom den ekonomiska koncernen användas. I andra hand ska extern finansiering med kommunal borgen användas.

Företaget har rätt att placera eventuellt överskott av likvida medel hos annan förutsatt att medlen inte behövs inom den ekonomiska koncernen och att bättre förräntning kan erhållas än vid placering på koncernkontot.

Företaget har inte rätt att pantsätta tillgångar för något ändamål. Redan utställda pantbrev skall avvecklas så snart det är ekonomiskt förvarbart. Uttagna pantbrev skall tillställas ägaren för att ha som säkerhet om Härnösands kommun skulle behöva infria utställda borgensåtaganden.

6. Revision

Företaget upphandlar själv revision och bolagsstämman beslutar om vilken auktoriserad eller godkänd revisor som ska utses för företaget.

7. Allvarliga händelser

Företaget har skyldighet att omedelbart till verkställande direktören för Invest i Härnösand AB anmäla händelser, som kan utgöra en överhängande fara för företagets kunder eller tillgångar.

Företaget har skyldighet att ställa samtliga sina operativa resurser till krisledningsnämndens förfogande, om den så begär, i samband med att någon extraordinär händelse har inträffat i kommunen. Det kan till exempel gälla disposition av företagets personal och material efter uppkomna behov inom kommunen.

Ersättning för detta inklusive merkostnader för företaget regleras mellan företaget och ägaren i efterhand. Ersättningens storlek fastställs av kommunstyrelsen.

Om Härnösands kommuns krisledningsorganisation aktiveras vid denna typ av allvarlig händelse ska företagets verkställande direktör, om kommundirektören bedömer att det behövs, kallas för att ingå i krisledningsstaben.

8. Övergripande policys

Företaget ska minst följa de av kommunfullmäktige antagna övergripande policydokumenten. Kan inte företaget följa något av dessa utifrån sina speciella förutsättningar, ska företagets styrelse tillskriva kommunfullmäktige och anhålla om undantag från den specifika policyn som inte kan efterlevas.

Har företaget egna policydokument som är mer omfattande än ägarens så gäller dessa.

BILAGA B

SKOLVERKETS KRITERIER FÖR SCIENCE CENTER

Skolverket fördelar bidrag till teknik- och naturvetenskapscentrum, så kallade science center. Det statliga bidraget är ett generellt verksamhetsstöd som ges för ett år i taget.

Science center är interaktiva anläggningar som sprider kunskap om och skapar intresse för naturvetenskap och teknik. De riktar sig både till skolan och den breda allmänheten. Skolan erbjuds pedagogiska program och varje år kompetensutvecklas flera tusen lärare

Grundvillkor för bidraget

För att få statsbidrag ska ett center

- syfta till att huvudsakligen med interaktiva metoder öka intresset för och insikterna om naturvetenskap och teknik
- visa bredd och mångfald avseende naturvetenskap eller teknik
- i väsentlig utsträckning vända sig till allmänheten
- ha bedrivits minst ett år och huvudsakligen finansieras på annat sätt än genom statsbidrag
- vara en självständig verksamhet med personell och ekonomisk stabilitet *och*
- göra årliga uppföljningar som tas till vara i verksamheten
-

Vid fördelningen av bidraget tas hänsyn till om ett center i sin verksamhet

- lägger vikt vid att barns och elevers lärande stimuleras
- anlägger genusperspektiv
- kännetecknas av mångfald i gestaltning och uttrycksformer
- bidrar till pedagogisk förnyelse i fråga om användning av interaktiva metoder och material
- samarbetar med skolor, högskolor, folkbildningen, kulturinstitutioner, näringsliv, samhälle och andra science center
- skapar förståelse för samspelet mellan människor, samhälle, teknik och naturvetenskap
- kännetecknas av en tvärvetenskaplig kunskapssyn och
- stimulerar till nytänkande och entreprenörskap inom det tekniska och naturvetenskapliga området

Ägardirektiv Invest i Härnösand AB
2020-2023

Dokumentnamn	Ägardirektiv 2020-2022 Invest i Härnösand AB		Dokumenttyp Styrdokument	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2020-06-15	Diarienummer 2020-000094
Dokumentansvarig/processägare	Kommunstyrelseförvaltningen	Version [Ver]	Senast reviderad 2018-02-27	Giltig t o m 2023-12-31
Dokumentinformation	Dokumentet innehåller Bilaga : Ägardirektiv för Technichus			
Dokumentet gäller för	Invest i Härnösand AB			
Annan information	Ersätter antagna direktivet från 2018-02-27			

Innehållsförteckning

1. Bolaget som en del av den kommunala organisationen 3
2. Kommunernas direktivrätt 3
3. Kommunens ledningsfunktion 3
4. Sekretess 3
5. Bolagets verksamhet 3
6. Bolagets ändamål 4
7. Fullmäktiges ställningstagande 4
8. Förvaltningsberättelsen 4
9. Granskningsrapporten 5
10. Ekonomiska mål 5
11. Finansiering och kapitalförvaltning 5
12. Information och ägardialog 5
13. Budget och verksamhetsplan 6
14. Kommunal koncernredovisning och budget 6
15. Suppleanter 6
16. Taxa för utbekommande av allmänna handlingar 6
17. Arkivreglemente 6
18. Bolagsstämma 6
19. Bolaget som en del av den kommunala organisationen 8
20. Kommunernas direktivrätt 8
21. Kommunens ledningsfunktion 8
22. Sekretess 8
23. Bolagets verksamhet 8
24. Bolagets ändamål 9
25. Fullmäktiges ställningstagande 9
26. Förvaltningsberättelsen 9
27. Granskningsrapporten 10
28. Ekonomiska mål 10
29. Finansiering och kapitalförvaltning 10
30. Information och ägardialog 10
31. Budget och verksamhetsplan 11
32. Kommunal koncernredovisning och budget 11
33. Suppleanter 11
34. Taxa för utbekommande av allmänna handlingar 11
35. Arkivreglemente 11
36. Bolagsstämma 11
37. Allvarliga händelser 11

Detta ägardirektiv avser Invest I Härnösand AB, (556127-2633), (nedan kallat bolaget).

1. Bolaget som en del av den kommunala organisationen

Bolaget ägs av Härnösands kommun. Bolaget är en del av kommunens verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av ägardirektiv utfärdade av kommunfullmäktige, som fastställs av bolagsstämman.

2. Kommunernas direktivrätt

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagslagen och offentlighets- och sekretesslagen, eller strider mot bolagets intresse.
Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen.

3. Kommunens ledningsfunktion

Bolaget står enligt 6 kap. 1 § kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen utövar kommunens ledningsfunktion över bolaget i enlighet med vad som anges i kommunstyrelsens reglemente. Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som den begär. Den närmare omfattningen av informationen fastställs i samråd med bolagets styrelse, samt i kommunstyrelsens riktlinjer för uppsiktsplikt och i rutinbeskrivning för kommunstyrelsens uppsikt över bolagen.
Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap. 1 a § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

4. Sekretess

Föreligger på grund av lagstadgad sekretess hinder mot att överlämna viss uppgift till ägaren får uppgiften uteslutas. Bolaget ska i så fall uppge att strykning/utelämnande skett.

5. Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges i bolagsordningen för bolaget.
Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen.
Bolaget får ej heller bedriva verksamhet som inte är förenlig med den kommunala kompetensen.
Bolaget har till uppgift att:
Verka för att näringslivet utvecklas i Härnösands kommun. Det sker genom att initiera och stödja utvecklingsprojekt i linje med kommunens vision och de kommungemensamma mål som kommunalfullmäktige fastställt.

6. Bolagets ändamål

Syftet och målsättningen för bolagets verksamhet är, utöver vad som anges i bolagsordningen att:

- Aktivt följa näringslivets utveckling i nationellt, regionalt och lokalt.
- Agera i nätverk med aktörer som kan bidra till utvecklingsmöjligheter
- Stödja företag på orten i enlighet med den kommunala kompetensen
- Verka som aktiv ägare av dotterbolaget Technichus i Mittsverige AB. Ägardirektivet för dotterbolaget framgår av bilaga.
- Verka som en aktiv ägare i Härnösands Näringsliv AB

Bolagets arbete ska ske i nära samverkan med näringslivets representanter och andra intressenter liksom med kommunens verksamheter, kunder, företag, myndigheter och kommuner i Västernorrlands län.

7. Fullmäktiges ställningstagande

Bolaget ansvarar för att kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.
Av bolagsordningen framgår att vissa beslut i bolaget fattas av bolagsstämman. En fråga som faller utanför uppräkningen i bolagsordningen kan trots detta vara en sådan fråga som kräver ställningstagande enligt denna punkt. Uppstår tveksamhet huruvida ställningstagande krävs, ska bolaget samråda med kommunstyrelsen. i ägarkommunen.
Bolaget ska minst följa de av kommunfullmäktige antagna övergripande policydokumenten. Kan inte bolaget följa något av dessa utifrån sina speciella förutsättningar, ska bolagets styrelse tillskriva kommunfullmäktige och anhålla om undantag från den specifika policy som inte kan efterlevas. Har bolaget egna policydokument som är mer omfattande än ägarens så gäller dessa.

8. Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 och 1 a §§ kommunallagen samt till lekmannarevisorns granskning.

Bolaget upphandlar själv revisionen och bolagsstämman beslutar om vilken auktoriserad eller godkänd revisor som ska utses för bolaget.

9. Granskningsrapporten

Bolagets lekmannarevisorer ska årligen i sin granskningsrapport yttra sig om huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som angivits i bolagsordningen och i detta ägardirektiv, samt de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.
Om lekmannarevisorerna inom ramen för sin granskning finner brister i de avseenden som anges i första stycket ska lekmannarevisorerna löpande kommunicera sina iakttagelser med kommunstyrelsen.

10. Ekonomiska mål

För att uppnå god ekonomisk hushållning ska avkastningen på bolagets eget justerade kapital uppgå till minst 0,1 %.

Bolaget ska eftersträva att vid varje tillfälle ha en soliditet på minst 20 %.

11. Finansiering och kapitalförvaltning

Bolaget ska i god tid framföra sådant som är av vikt för sitt eget och kommunens budgetarbete. Bolaget ska till kommunstyrelsen årligen inge sitt behov av sådana investeringar och lånebehov som förutsätter borgen, så att detta kan beaktas i samband med kommunens budgetarbete.

Bolaget ska följa Härnösands kommuns finanspolicy och ska ingå i ägarens koncernkontorutin. Vid behov av upplåning ska i första hand likvida medel inom koncernen användas. I andra hand ska extern finansiering med kommunal borgen användas.

Bolaget har rätt att placera eventuellt överskott av likvida medel hos annan förutsatt att medlen inte behövs inom koncernen och att bättre förräntning kan erhållas än vid placering på koncernkontot

Företaget har inte rätt att pantsätta tillgångar för något ändamål.

12. Information och ägardialog

Ägaren ska fortlöpande hållas informerad av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med kommunen om omständigheterna så påkallar. Bolaget ska till kommunstyrelsen redovisa bolagets ställning och resultat per den 30/4, 31/8 och 31/12. Bolaget ska därvid uppmärksamma ägarkommunen på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.
Kommunstyrelsen ska få del av

- protokoll från bolagsstämma (snarast)
- protokoll från styrelsesammanträde (löpande)
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor. (senast 31/3)

Bolagets styrelse, VD och andra nyckelpersoner i bolaget ska delta vid möte med företrädare för kommunen minst en gång per år (ägardialog).

13. Budget och verksamhetsplan

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål för de närmaste tre räkenskapsåren och budget för nästkommande räkenskapsår. Fastställd verksamhetsplan och budget ska tillställas kommunen senast för kännedom i november till kommunstyrelsen.

14. Kommunal koncernredovisning och budget

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (1997:614) om kommunal redovisning.
Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget.

15. Suppleanter

Suppleanterna inträder enligt följande:
Suppleant ska kallas till styrelsens sammanträden. Icke tjänstgörande suppleant har närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden. Suppleant som ej tjänstgör ska åläggas att iaktta samma tystnads- och lojalitetsplikt som ledamot.

16. Taxa för utbekommande av allmänna handlingar

Bolaget ska tillämpa den för Härnösands kommun vid var tid gällande taxan för utbekommande av allmänna handlingar.

17. Arkivreglemente

Härnösands kommuns arkivreglemente ska tillämpas i bolaget.
Arkivmyndighet är kommunstyrelsen i Härnösands kommun.

18. Bolagsstämma

Bolaget ska årligen senast före utgången av maj månad hålla bolagsstämma/årsstämma.
Av bolagsordningen framgår hur kallelse till bolagsstämma ska ske.

ÄGARDIREKTIV BILAGA

Ägardirektiv
Technichus i Mittsverige AB
2020-2023

Dokumentnamn	Ägardirektiv Technichus i Mittsverige AB		Dokumenttyp Styrdokument	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2020-06-15	Diarienummer 2020-000094
Dokumentansvarig/processägare	Kommunstyrelseförvaltningen	Version	Senast reviderad 2018-02-26	Giltig t o m 20231231
Dokumentinformation	Ingår som Bilaga i dokument Ägardirektiv Invest i Härnösand AB			
Dokumentet gäller för	Technichus i Mittsverige AB			
Annan information	Ersätter antagna direktivet från de 2018-02-26			

Detta ägardirektiv avser Technichus i Mittsverige AB, (556558-7242), (nedan kallat bolaget).

19. Bolaget som en del av den kommunala organisationen

Bolaget ägs av Härnösands kommun och är ett dotterbolag till Invest i Härnösand AB. Bolaget är en del av kommunens verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av ägardirektiv utfärdade av kommunfullmäktige, som fastställs av bolagsstämman.

20. Kommunernas direktivrätt

Bolagets styrelse och verkställande direktör har att följa utfärdade direktiv, såvida dessa inte strider mot bolagsordningen, mot tvingande bestämmelser i lag eller annan författning, exempelvis aktiebolagslagen och offentlighets- och sekretesslagen, eller strider mot bolagets intresse.
Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen.

21. Kommunens ledningsfunktion

Bolaget står enligt 6 kap. 1 § kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen utövar kommunens ledningsfunktion över bolaget i enlighet med vad som anges i kommunstyrelsens reglemente. Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som den begär. Den närmare omfattningen av informationen fastställs i samråd med bolagets styrelse, samt i kommunstyrelsens riktlinjer för uppsiktsplikt och i rutinbeskrivning för kommunstyrelsens uppsikt över bolagen.
Bolaget erinras om att kommunstyrelsen enligt 6 kap. 1 a § kommunallagen har att fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

22. Sekretess

Föreligger på grund av lagstadgad sekretess hinder mot att överlämna viss uppgift till ägaren får uppgiften uteslutas. Bolaget ska i så fall uppge att strykning/utelämnande skett.

23. Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges i bolagsordningen för bolaget.
Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen.
Bolaget får ej heller bedriva verksamhet som inte är förenlig med den kommunala kompetensen.
Bolaget har till uppgift att:
Att öka intresset för vetenskap och entreprenörskap främst hos barn och ungdomar, lokalt och regionalt.

Bolagets verksamhet ska dessutom bedrivas utifrån Skolverkets kriterier för Science Centers.

24. Bolagets ändamål

Syftet och målsättningen för bolagets verksamhet är, utöver vad som anges i bolagsordningen att:

- Driva och utveckla ett science center med därmed förenlig verksamhet. Skapa intresse för vetenskap med fokus på teknik och entreprenörskap hos barn och ungdomar.
- Särskilt inrikta sig mot lokala och regionala utvecklingsfrågor samt olika perspektiv på och verktyg inom digitalisering.
- Arbete ska ske med nära anknytning till skolan, från förskola till universitet.
- Bidra till att arenor och mötesplatser skapas för att koppla samman science centers med akademin, näringsliv och andra samhällsaktörer.
- Samverka med närliggande kommuner, näringsliv och föreningar.
- Bedriva även uppdragsutbildning, utvecklingsuppdrag som är inom ramen för bolagets ändamål, viss försäljning, konferens- och caféverksamhet.

25. Fullmäktiges ställningstagande

Bolaget ansvarar för att kommunfullmäktige får ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.
Av bolagsordningen framgår att vissa beslut i bolaget fattas av bolagsstämman. En fråga som faller utanför uppräkningen i bolagsordningen kan trots detta vara en sådan fråga som kräver ställningstagande enligt denna punkt. Uppstår tveksamhet huruvida ställningstagande krävs, ska bolaget samråda med kommunstyrelsen. i ägarkommunen.
Bolaget ska minst följa de av kommunfullmäktige antagna övergripande policydokumenten. Kan inte bolaget följa något av dessa utifrån sina speciella förutsättningar, ska bolagets styrelse tillskriva kommunfullmäktige och anhålla om undantag från den specifika policy som inte kan efterlevas. Har bolaget egna policydokument som är mer omfattande än ägarens så gäller dessa.

26. Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 och 1 a §§ kommunallagen samt till lekmannarevisorns granskning.

Bolaget upphandlar själv revisionen och bolagsstämman beslutar om vilken auktoriserad eller godkänd revisor som ska utses för bolaget.

27. Granskningsrapporten

Bolagets lekmannarevisorer ska årligen i sin granskningsrapport yttra sig om huruvida bolaget bedrivits på ett ändamålsenligt sätt utifrån det syfte som angivits i bolagsordningen och i detta ägardirektiv, samt de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.
Om lekmannarevisorerna inom ramen för sin granskning finner brister i de avseenden som anges i första stycket ska lekmannarevisorerna löpande kommunicera sina iakttagelser med kommunstyrelsen.

28. Ekonomiska mål

För att uppnå god ekonomisk hushållning ska avkastningen på bolagets eget justerade kapital uppgå till minst 0,1 %.

Bolaget ska eftersträva att vid varje tillfälle ha en soliditet på minst 50 %.

29. Finansiering och kapitalförvaltning

Bolaget ska i god tid framföra sådant som är av vikt för sitt eget och kommunens budgetarbete. Bolaget ska till kommunstyrelsen årligen inge sitt behov av sådana investeringar och lånebehov som förutsätter borgen, så att detta kan beaktas i samband med kommunens budgetarbete.

Bolaget ska följa Härnösands kommuns finanspolicy och ska ingå i ägarens koncernkontorutin. Vid behov av upplåning ska i första hand likvida medel inom koncernen användas. I andra hand ska extern finansiering med kommunal borgen användas.

Bolaget har rätt att placera eventuellt överskott av likvida medel hos annan förutsatt att medlen inte behövs inom koncernen och att bättre förräntning kan erhållas än vid placering på koncernkontot

Bolaget har inte rätt att pantsätta tillgångar för något ändamål.

30. Information och ägardialog

Bolaget ska löpande hålla Invest i Härnösand AB styrelse, eller den de utser, väl informerad om bolagets verksamhet och ställning. Bolaget ska också tillse att ägaren hålls informerad, genom att initiera möten med kommunen om omständigheterna så påkallar.
Bolaget ska till kommunstyrelsen redovisa bolagets ställning och resultat per den 30/4, 31/8 och 31/12. Bolaget ska därvid uppmärksamma ägarkommunen på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.
Kommunstyrelsen ska få del av

- minnesanteckningar från ägardialoger (löpande)
- protokoll från bolagsstämma (snarast)
- protokoll från styrelsesammanträde (löpande)
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor. (senast 31/3)

Bolagets styrelse, VD och andra nyckelpersoner i bolaget ska delta vid möte med företrädare för kommunen minst en gång per år (ägardialog).

31. Budget och verksamhetsplan

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål för de närmaste tre räkenskapsåren och budget för nästkommande räkenskapsår. Fastställd verksamhetsplan och budget ska tillställas kommunen senast för kännedom i november till kommunstyrelsen.

32. Kommunal koncernredovisning och budget

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (1997:614) om kommunal redovisning.
Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget.

33. Suppleanter

Suppleanter inträder enligt följande:
Suppleant ska kallas till styrelsens sammanträden. Icke tjänstgörande suppleant har närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden. Suppleant som ej tjänstgör ska åläggas att iaktta samma tystnads- och lojalitetsplikt som ledamot.

34. Taxa för utbekommande av allmänna handlingar

Bolaget ska tillämpa den för Härnösands kommun vid var tid gällande taxan för utbekommande av allmänna handlingar.

35. Arkivreglemente

Härnösands kommuns arkivreglemente ska tillämpas i bolaget.
Arkivmyndighet är kommunstyrelsen i Härnösands kommun.

36. Bolagsstämma

Bolaget ska årligen senast före utgången av maj månad hålla bolagsstämma/årsstämma.
Av bolagsordningen framgår hur kallelse till bolagsstämma ska ske.

37. Allvarliga händelser

Bolaget har skyldighet att omedelbart till verkställande direktören för Invest i Härnösand AB anmäla händelser, som kan utgöra en överhängande fara för bolagets kunder eller tillgångar.

Bolaget har skyldighet att ställa samtliga sina operativa resurser till krisledningsnämndens förfogande, om den så begär, i samband med att någon extraordinär händelse har inträffat i kommunen. Det kan till exempel gälla disposition av bolagets personal och material efter uppkomna behov inom kommunen.

Ersättning för detta inklusive merkostnader för bolaget regleras mellan bolaget och ägaren i efterhand. Ersättningens storlek fastställs av kommunstyrelsen.

Om Härnösands kommuns krisledningsorganisation aktiveras vid denna typ av allvarlig händelse ska bolagets verkställande direktör, om kommundirektören bedömer att det behövs, kallas för att ingå i Krisledningsstaben.

§ 93 Dnr 2020-000114 1.1.2.1

Samordning av tillsyn och tillståndsgivning av alkoholservering och livsmedelskontroll

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att kommunens hantering av tillstånd och tillsyn över alkoholförsäljning, tobaksförsäljning, detaljhandel med öl samt kontroll av handel med vissa receptfria läkemedel, flyttas från socialnämnden till samhällsnämnden den 1 september 2020,

att vid samma tidpunkt, överföra budget och personal för verksamheten till samhällsnämnden från socialnämnden, samt

att anta reviderade reglementen för socialnämnden och samhällsnämnden att gälla från och med 1 september 2020.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Kommunstyrelsen gav den 5 februari 2019 i uppdrag åt kommundirektören att tillsammans med berörda förvaltningar utreda effektiviseringsmöjligheter i samordning inom tillsyn och tillståndsgivning av alkoholservering och livsmedel. Utredningen har sett över för- och nackdelar med en överföring av ansvar från socialnämnden till samhällsnämnden. En risk och konsekvensanalys har upprättats tillsammans med de fackliga organisationerna.

En fördel är att det ger möjligheter till ”En instans” som hanterar frågor som näringsidkare inom restaurangbranschen behöver hålla kontakt med och få beslut från.

En ytterligare fördel är att förslaget tar bort ensamarbete för alkoholhandläggare, denne får kollegor som också arbetar med myndighetsutövning inom liknande område. Genom att nuvarande handläggare blir en del i en arbetsgrupp skapas förutsättningar för att minska sårbarheten kring handläggning av alkohol och tobak m.fl. områden. Det skapar även möjlighet att bygga upp backup för handläggning av tillstånd till alkoholservering med mera.

Utförandet av arbetsuppgifter i det dagliga arbetet bedöms inte förändras för alkoholhandläggaren. Närliggande tillstånds och tillsynsverksamheter inom livsmedel kan gemensamt med den överflyttade verksamheten utveckla synen på och behovet av digitalisering av olika processer.

I samband med överföring av arbetsuppgiften, ansvar och budget har reglementet reviderats, och ansvaret för samordningen av tillsyn och tillståndsgivning av alkoholservering och livsmedelskontroll ses i reglementet för samhällsnämnden.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Tillstånds och tillsynsverksamhetens sårbarhet minskar då fler personer arbetar inom området, vilket minskar risken för att organisationen och tredje part drabbas ekonomiskt eller juridiskt.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2020-03-12

Bilaga – Reviderat Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder

_____

Härnösands kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2020-03-12

Dnr
KS/2020-000114

Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Norberg, 0611-34 85 30
petra.norberg@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Samordning av tillsyn och tillståndsgivning av alkoholservering och livsmedelskontroll

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige

att kommunens hantering av tillstånd och tillsyn över alkoholförsäljning, tobaksförsäljning, detaljhandel med öl samt kontroll av handel med vissa receptfria läkemedel, flyttas från socialnämnden till samhällsnämnden den 1 september 2020,

att vid samma tidpunkt, överföra budget och personal för verksamheten till samhällsnämnden från socialnämnden, samt

att anta reviderade reglementen för socialnämnden och samhällsnämnden att gälla från och med 1 september 2020.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen gav den 5 februari 2019 i uppdrag åt kommundirektören att tillsammans med berörda förvaltningar utreda effektiviseringsmöjligheter i samordning inom tillsyn och tillståndsgivning av alkoholservering och livsmedel. Utredningen har sett över för- och nackdelar med en överföring av ansvar från socialnämnden till samhällsnämnden. En risk och konsekvensanalys har upprättats tillsammans med de fackliga organisationerna.

En fördel är att det ger möjligheter till ”En instans” som hanterar frågor som näringsidkare inom restaurangbranschen behöver hålla kontakt med och få beslut från.

En ytterligare fördel är att förslaget tar bort ensamarbete för alkoholhandläggare, denne får kollegor som också arbetar med myndighetsutövning inom liknande område. Genom att nuvarande handläggare blir en del i en arbetsgrupp skapas förutsättningar för att minska sårbarheten kring handläggning av alkohol och tobak m.fl. områden. Det skapar även möjlighet att bygga upp backup för handläggning av tillstånd till alkoholservering med mera.

Utförandet av arbetsuppgifter i det dagliga arbetet bedöms inte förändras för alkoholhandläggaren. Närliggande tillstånds och tillsynsverksamheter inom livsmedel kan gemensamt med den överflyttade verksamheten utveckla synen på och behovet av digitalisering av olika processer.

I samband med överföring av arbetsuppgiften, ansvar och budget har reglementet reviderats, och ansvaret för samordningen av tillsyn och tillståndsgivning av alkoholservering och livsmedelskontroll ses i reglementet för samhällsnämnden.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Tillstånds och tillsynsverksamhetens sårbarhet minskar då fler personer arbetar inom området, vilket minskar risken för att organisationen och tredje part drabbas ekonomiskt eller juridiskt.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag KS 2019-05-07 §85.
Protokollsutdrag samhällsnämnden 2020-02-20 §29
Protokollsutdrag socialnämnden 2020-02-26 §30

Lars Liljedal
Kommundirektör

Petra Norberg
t.f. kanslichef

Bilaga: Reviderat reglemente för kommunstyrelsen och nämnder

Härnösands kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Petra Norberg, 0611 34 85 30
petra.norberg@harnosand.se

Datum
2020-03-11

Diarienummer

Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun

Dokumentnamn	Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och nämnder i Härnösands kommun		Dokumenttyp Styrdokument	
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige		Datum 2020-04-27	Diarienummer 2018-000481
Dokumentansvarig/processägare	Nämnd/styrelse för sina respektive reglementen	Version 2	Senast reviderad 2019-03-25	Giltig t o m 2022-01-31
Dokumentinformation				
Dokumentet gäller för	Alla kommunens nämnder samt kommunstyrelsen			
Annan information				

Innehåll

1. Gemensamma bestämmelser 3
Sammansättning och arbetsformer 3
Uppgift och befogenhet 5
2. Kommunstyrelsen 8
3. Arbetslivsnämnd 11
4. Samhällsnämnd 12
5. Skolnämnd 14
6. Socialnämnd 15
7. Valnämnd 16
8. Krisledningsnämnd 17
9. Överförmyndare 18

1. Gemensamma bestämmelser

Detta reglemente innehåller bestämmelser som är gemensamma för kommunstyrelse och samtliga kommunens nämnder. Utöver gemensamma bestämmelser i kapitel 1, tydliggörs även kommunstyrelse och nämndernas verksamhet och uppgifter i kapitel 2 till 9.

Ansvar, behörighet och verksamhet
I kommunallagens (KL) kapitel 6 finns bestämmelser om hur kommunstyrelse och nämnder ska utföra sina uppgifter. Där står också om hur sammanträden ska gå till och på det sätt som man ska arbeta på.

Kommunstyrelse och nämnder ska vid verkställighet och förvaltning inom sina verksamhetsområden följa vad som anges i lag, föreskrifter, förordningar och fullmäktiges beslut.

Sammansättning och arbetsformer

Nämnd, ledamöter och ersättare (3 kap. §1 - §4 KL)
§1 Kommuner är skyldiga enligt lag att utöver kommunstyrelse tillsätta krisledningsnämnd, valnämnd och överförmyndarnämnd/överförmyndare samt de nämnder som behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag och förordning.

Tabell 1 Antal ledamöter och ersättare i styrelse och nämnder

Styrelse/nämnd	Ledamöter	Ersättare
Kommunstyrelse	15	15
Arbetslivsnämnd	9	7
Samhällsnämnd	11	7
Skolnämnd	11	7
Socialnämnd	11	7
Valnämnd	5	5
Krisledningsnämnd (KSau)	7	7
Överförmyndare	1	1

Ersättares tjänstgöring (6 kap. §17 KL)
§2 Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

§3 En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har inträtt i ledamotens ställe.

§4 Om inte ersättarna väljs proportionellt ska ersättarna tjänstgöra enligt den av fullmäktige mellan dem bestämda ordningen.

§5 En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas

får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

§6 Ersättare som inte tjänstgör äger rätt att delta i styrelse/nämnds överläggningar.

Skyldighet anmäla förhinder
§7 En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i del av sammanträde, ska snarast anmäla detta till styrelse/nämndes sekreterare eller styrelse/nämnds ordförande.

§8 Det åligger den ledamot som planerar att vara frånvarande att underrätta den ersättare som står i tur att tjänstgöra om hon/han ska tjänstgöra vid sammanträdet.

Sammanträden
§9 Styrelse/nämnd sammanträder på dag och tid som ordföranden eller styrelse/nämnd bestämmer.

Offentliga sammanträden
§10 Styrelse/nämnd får besluta om offentliga sammanträden.

Kallelse
§11 Ordförande ansvarar för att kallelse i digital form utfärdas till sammanträdena. Kallelse ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

§12 Kallelsen ska digitalt tillsändas varje ledamot och ersättare senast fem dagar före sammanträdesdagen. Kallelse kan i undantagsfall ske på annat sätt. När varken ordförande eller någon av de två vice ordförandena kan kalla till sammanträdet ska den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten göra detta.

§13 Kallelsen bör åtföljas av en föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

Närvarorätt
§14 Varje styrelse/nämnd äger rätt att själva besluta vilka, förutom ledamöter och ersättare, som får närvara på styrelse/nämnds sammanträde, och i vilken utsträckning de får delta i olika överläggningar.

§15 Kommunalråd har rätt att närvara vid nämndernas sammanträden och delta i överläggningar. Kommunstyrelsen får därutöver, om särskilda skäl föreligger för detta, medge annan ledamot av kommunstyrelsen denna rätt.

§16 Vid styrelse/nämnds sammanträden får, om ordförande begär det, kommundirektör och förvaltningschef eller annan föredragande tjänsteman vara närvarande med rätt att föredra och delta i överläggningar i ärenden, som berör vederbörandes verksamhetsområde.

Ersättare för ordförande
§17 Om både ordförande eller vice ordförandena har förhinder att delta i ett sammanträde, är det den till tjänstgöringsålder äldste ledamoten som fullgör ordförandes uppgifter.

§18 Om ordförande på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid får styrelse/nämnd utse en annan

ledamot att vara ersättare för ordförande. Ersättaren fullgör ordförandes samtliga uppgifter.

Jäv och avbruten tjänstgöring
§19 Den som är jävig får inte delta eller närvara vid handläggning av ärendet. Handläggning av ett ärende innefattar såväl beredning, föredragning, överläggning som beslut.

§20 En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet behandlats.

§21 Den som på grund av annat hinder än jäv avbryter tjänstgöringen under sammanträde får tjänstgöra igen endast om placerad ersättare tillhör annat parti.

Reservation
§**22** Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Den skriftliga motiveringen ska lämnas in till sekreteraren innan den beslutade tidpunkten för justering av protokollet.

Protokollsanteckning
§**23** Om en ledamot eller ersättare önskar lämna en protokollsanteckning måste den medges av ordförande, som ansvarar för protokollets innehåll.

Om ordförandes bedömning ifrågasättas bör styrelse/nämnd avgöra frågan.

Endast ledamot och ersättare kan få sin mening antecknad i protokollet.

Innehållet i en protokollsanteckning ska redovisas skriftligen innan den kan medges av ordförande och tas med i protokollet.

Justering av protokoll
§24 Protokoll justeras senast 14 dagar efter sammanträdet av ordförande och en ledamot.

Styrelse/nämnd kan i undantagsfall besluta att en paragraf i protokollet justeras omedelbart. Paragraftexten måste redovisas vid sammanträdet innan beslut tas och det ska framgå av protokollet att paragrafen är omedelbart justerad.

Utskott
§25 Styrelse/nämnd får utse de utskott som krävs för att fullgöra de uppgifter som ingår i styrelse/nämnds uppdrag.

Vård av handlingar
§26 För vården av styrelse/nämnds handlingar gäller kommunens arkivreglemente.

Demokrati och invånardialog
§27 Styrelse/nämnd ska utifrån sitt kompetensområde uppmuntra till och delta i demokratiarbete och dialog med invånarna.

Uppgift och befogenhet

Verksamhet
§28 Styrelse/nämnds huvuduppgift är att besluta i frågor som rör förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska

ansvara för samt besluta i de frågor som kommunfullmäktige delegerat till dem.

Styrelse/nämnd ska se till att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Information och samråd
§29 Styrelse/nämnd får själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden som faller inom styrelse/nämnds verksamhetsområde.

§30 Styrelse/nämnd ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd ska även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda.

§31 Styrelse/nämnd ansvarar för att information lämnas om styrelse/nämnds verksamhet till allmänheten, anställda, andra styrelser/nämnder samt andra myndigheter.

Arbetsmiljö
§32 Styrelse/nämnd har huvudansvar för arbetsmiljön inom sitt verksamhetsområde. Detta innebär ansvar för att nödvändiga arbetsmiljöåtgärder vidtas och att det systematiska arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt gällande föreskrifter.

Övriga uppgifter
§33 Styrelse/nämnd får besluta om konkurrensutsättning. Vid principiella eller andra frågeställningar av större vikt för kommunen totalt, ska frågan om konkurrensutsättning överlämnas till kommunfullmäktige för prövning.

§34 Styrelse/nämnd för träffa avtal inom sitt verksamhetsområde så länge det inte är av principiell natur eller av större vikt.

§35 Styrelse/nämnd ska inom ramen för sitt uppdrag samverka internt i kommunen och med externa aktörer för att utveckla kommunens verksamheter.

Ekonomi
§36 Styrelse/nämnd ska följa de av fullmäktige angivna budgetramarna och de i kommunens årsplan preciserade budgetbesluten.

§37 Styrelse/nämnd ska redovisa till fullmäktige hur verksamheten utvecklas och den ekonomiska ställningen under budgetåret.

Lokalförsörjning
§38 Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens lokalförsörjning.

§39 Styrelse/nämnd ansvarar för planering av nämndens behov av lokaler. Behovet ska anmälas till den av kommunstyrelsen utsedda lokalgruppen.

§40 Vid förhyrning av lokaler för tre år eller längre eller en årlig hyra överstigande tio (10) prisbasbelopp beslutar kommunstyrelsen.

Personuppgiftsansvar för nämnder internt inom den kommunala förvaltningen
§41 Personuppgiftsanvaret inom Härnösands kommun är fördelat mellan de olika nämnderna och anges i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Kommunstyrelsen är personuppgiftsansvarig för kommunövergripande system och behandlingar (tex. HR, epost och övriga system) och anges även dessa i kommunens förteckning över behandlingsändamål.

Det varje personuppgiftsansvarig nämnds ansvar att hålla förteckningen aktuell.

Varje personuppgiftsansvarig nämnd är skyldig att ge instruktioner till en nämnd som ska utföra personuppgiftsbehandlingar för den personuppgiftsansvarige nämndens räkning.

Nämnd som agerar personuppgiftsbiträde
§42 Personuppgiftsbiträdet bara får behandla personuppgifterna enligt de dokumenterade instruktionerna från den personuppgiftsansvarige nämnden. Det måste finnas instruktioner för den nämnd som agerar personuppgiftsbiträde och en behandling får enbart utföras enligt den personuppgiftsansvariges nämndens instruktion.

Kommunstyrelsen

Övergripande uppgifter

§1 Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska styrelsen inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Styrelsen ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

§2 Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen samordnar, genom att leda och styra, den kommunala verksamheten. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planering och uppföljning av hela den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen.

§3 Kommunstyrelsen ska vidare:

1) ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet samt kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund
2) ha uppsikt över verksamhet och uppdrag som bedrivs av annan juridisk person eller samverkansorganisation vilken kommunen ingår i
3) besluta i frågor om samordning mellan nämnder och gränsdragning mellan nämndernas kompetens när något är oklart eller tvistigt
4) fullgöra sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd
5) kontrollera och följer upp verksamhet, när vård av kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare
6) årligen fatta beslut enligt Kommunallagen 6 kap. §9 gällande uppsiktsplikt gällande kommunala bolag
7) ansvara för samverkan vid regional, nationell och internationell utveckling samt vid myndighetskontakter
8) leda den strategiska utvecklingen inom verksamhetsområdena arbetsmarknad, vuxnas lärande och mottagning av nyanlända
9) leda och samordna kommunens IT-verksamhet och digitala utveckling
10) avge yttranden som ankommer på kommunfullmäktige när det inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrande behandlas av kommunfullmäktige
11) upprätta översiktsplaner och fördjupningar

Ansvarsområde

§4 Kommunstyrelsens ansvarsområden är

1) översiktlig planering av användning av mark och vatten
2) demokrati och inflytande
3) bostadsförsörjning
4) miljö- klimat och energiarbete
5) näringslivsutveckling inklusive besöksnäring
6) mark- och exploateringsverksamhet
7) infrastruktur inklusive bredbandsutveckling (digital tillgänglighet)
8) övergripande kommunikations- och trafikförsörjning
9) kultur
10) arbetslöshetsnämnd enligt lag 1944:75
11) mångfald, jämställdhet, tillgänglighet och folkhälsa
12) våldsförebyggande arbete
13) VA- och avfallsplanering samt renhållningsansvarig nämnd enligt 15 kap. Miljöbalken
14) planering för och samordning av kommunens arbete med extraordinära händelser i fredstid (lag 2006:544) och höjd beredskap
15) planering för och samordning av kommunens arbete med civilt försvar och säkerhetsskydd
16) det strategiska och samordnande arbetet inom informationssäkerhet
17) samordning av kommunens externa och interna kommunikation, information och marknadsföring
18) den digitala anslagstavlan
19) samordning av de kommunala råden.
20) Fördelning av bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån styrelsens verksamhet.
21) regelreformering
22) central administration
23) statistik och samhällsanalys
24) medborgarservice
25) bruk av kommunens heraldiska vapen och kommunens logotyp
26) anskaffning av konstverk till kommunens förvaltningar, konstnärliga utsmyckningar av kommunens byggnader samt vara rådgivande vid utsmyckning av offentliga miljöer
27) lagmässig skyldighet enligt bibliotekslagen
28) frågor enligt hemvärnsförordningen (1997:146)
29) arkivmyndighet enligt arkivlagen (1990:782) och kommunens arkivreglemente

30) kommunens officiella representation tillsammans med kommunfullmäktiges presidium

Utskott
§5 Kommunstyrelsen ska ha ett arbetsutskott, som även utgör finansutskott, krisledningsnämnd samt personalorgan för den personal som arbetar inom samtliga nämnders verksamhetsområden.

§**6** Kommunstyrelsen har rätten att utöver arbetsutskott inrätta de utskott som styrelsen anser vara befogade.

Ekonomisk förvaltning
§7 Kommunstyrelsens ansvarar för kommunens ekonomiska och finansiella utveckling.

§8 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens medelsförvaltning.

§9 Kommunstyrelsen ansvarar för förvärv, överlåtelse och upplåtelse av fastigheter, tomträtter och andra nyttjanderätter vad avser kommunens fasta egendom.

§10 Kommunstyrelsen ansvarar för underhåll och förvaltning av kommunens fasta och lösa egendom i den mån detta inte har uppdragits åt annan nämnd eller bolag.

Arbetsgivarfrågor
§11 Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för hela Härnösands kommun

§12 Kommunstyrelsen har ansvar för att samordna kommunens arbetsmiljöarbete.

§13 Kommunstyrelsen ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

§14 Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens personalpolitik.

§**15** Kommunstyrelsens arbetsutskott är kommunens löne- och pensionsmyndighet.

1. Arbetslivsnämnd

Övergripande uppgifter
§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde
§2 Arbetslivsnämnden ansvarar för att:

1) fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna enligt skollagen (2010:800)
2) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156)
3) fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38)
4) samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap 4§ samt för personer som står långt från arbetsmarknaden
5) samordna kommunens sommarjobb för ungdomar
6) erbjuda yrkeshögskoleutbildning utifrån lokala och regionala behov
7) drift av Härnösands energitekniska arena
8) erbjuda en mötesplats och resurser för vuxenstuderande, förmedla utbildning och verka för utveckling av eftergymnasial utbildning i ett lokalt och regionalt perspektiv
9) stödja och utveckla integrationsfrämjande insatser
10) förmedla tolktjänster

2. Samhällsnämnd

Övergripande uppgifter
§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde
§**2** Samhällsnämnden ansvarar för:

1) att vara verkställande organ för mark- och exploateringsverksamhet inklusive förvaltning och förädling av mark- och skogstillgångar
2) att vara kommunal väghållningsmyndighet
3) teknisk försörjning avseende kommunens gator och vägar inklusive gatu- och vägbelysning
4) skötsel och utveckling av allmän platsmark samt park- och grönområden inklusive skötsel och utveckling av odlingslotter
5) myndighetsfrågor och förvaltning av kommunens hamnar och kajer
6) uppgifter inom plan- och byggväsendet och har närmaste kontroll av byggverksamhet enligt Plan- och bygglagen
7) uppgifter som enligt annan lag ska verkställas av kommunal nämnd inom plan- och byggväsendet
8) uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet med stöd av miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen och strålskyddslagen
9) uppgifter som enligt annan lag ska fullgöras av nämnd inom miljö- och hälsoskyddsområdet
10) uppgifter inom miljövårds- och naturvårdsfrågor och planering inom kulturmiljöområdet
11) trafikplanering och trafiksäkerhet
12) lokala trafikföreskrifter
13) kommunens kollektivtrafik
14) mätteknisk verksamhet, kartproduktion och samordning av GIS-tjänster
15) kommunala namngivningsfrågor, adressering och lägenhetsregister
16) fritids- och idrottsområdet
17) att utöva tillsyn över sprängämnesprekursorer
18) att anta detaljplaner och områdesbestämmelser om planärendet inte är av principiell betydelse eller av större vikt

19) att driva miljö- och energistrategiskt arbete och miljöledning inom ramen för nämndens verksamhetsområde

20) kommunens energirådgivning

21) beslut om flyttning av fordonsvrak enligt lag om flyttning av fordon i vissa fall

22) genomförande av bostadsanpassning enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag

23) att utveckla frilufslivet

24) kommunens ungdomsgårdsverksamhet samt annan ungdomsverksamhet inom nämndens ansvarsområde

25) att stödja, stimulera och samverka med föreningar, enskilda och organisationer inom nämndens verksamhetsområde

26) drift och upplåtande av lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde

27) att fördela bidrag till föreningar, organisationer och enskilda utifrån nämndens verksamhetsområde

28) beslut om taxor och avgifter för verksamhet i lokaler och anläggningar inom nämndens verksamhetsområde

29) utarbetande av förslag till planer och yttra sig över planer, utredningar och remisser som rör nämndens verksamhetsområde

30) beredning och beslut i ärenden rörande tillstånds- och registreringsprövningar av lokala lotterier

31) kommunens prövning av tillstånd för servering av alkoholdrycker

32) tillsyn över servering av alkoholdrycker och detaljhandel med öl

33) tillsyn enligt tobakslagen samt kontroll enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

3. Skolnämnd

Övergripande uppgifter
§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde
§2 Skolnämnden ansvarar för att:

1) fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar enligt skollagen (2010:800)
2) ge stöd och service till funktionsnedsatta som inte ankommer på annan nämnd
3) leda och samordna verksamheten inom skol- och utbildningsformerna:
   - förskola
   - pedagogisk omsorg
   - öppen förskola
   - förskoleklass
   - grundskola
   - grundsärskola
   - fritidshem
   - gymnasieskola
   - gymnasiesärskola
   - musik- och kulturskola
4) utforma utbildning i överenstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar
5) utforma utbildning i enlighet med bestämmelser i arbetsmiljölagen (1997:1160)
6) bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever
7) utbildning kommer till stånd för alla skolformer inom nämndens ansvarsområde för alla barn och elever i kommunen
8) alla skolpliktiga barn fullgör sin skolgång
9) utöva tillsyn över förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem vars huvudmän kommunen har godkänt
10) kommunens uppgifter enligt skollagen 29 kap. §9, kommunens aktivitetsansvar för ungdomar
11) systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen på huvudmannanivå

4. Socialnämnd

Övergripande uppgift
§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde
§2 Socialnämnden ansvarar för:

1) kommunens uppgifter inom individ- och familjeomsorg
2) kommunens uppgifter inom omsorg om funktionshindrade
3) kommunens uppgifter inom äldreomsorg
4) kommunens uppgifter inom hemtjänst
5) kommunens uppgifter inom kommunala hälso- och sjukvården
6) kommunens uppgifter inom vad som i lag sägs om socialnämnd
7) insatser och avgifter inom socialtjänsten för vård och omsorg till äldre och funktionshindrade
8) kommunens uppgifter in om socialtjänsten för individ- och familjeomsorg
9) att familjerådgivning kan erbjudas den som begär det
10) fördelning av bidrag till ideella organisationer inom nämnds verksamhetsområde
11) fördelning av bidrag ur fonder inom nämndens verksamhetsområde
12) insatser och avgifter med stöd av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) förutom korttidstillsyn avseende elever i den obligatoriska skolan
13) insatser och avgifter inom den kommunala hälso- och sjukvården
14) insatser, avgifter och upphandling enligt lagen om kommunala befogenheter att tillhandahålla servicetjänster åt äldre inom nämndens ansvarsområde
15) uppgifter enligt lagen om valfrihetssystem (2008:962)
16) ensamkommande asylsökande barn/unga, och barn/unga som beviljats uppehållstillstånd

5. Valnämnd

Övergripande uppgift

§1 Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 10 kap. §1 har lämnats över till någon annan.

Ansvarsområde

§2 Valnämnden ska fullgöra de uppgifter som ankommer på kommunal valnämnd enligt vallagen och övriga valförfattningar samt lag om kommunala folkomröstningar.

6. Krisledningsnämnd

Övergripande uppgift
§1 Enligt lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544) ska kommunfullmäktige för varje mandatperiod utse en krisledningsnämnd som ska fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid. I övrigt tillämpas kommunallagens (2017:725) bestämmelser.

Nämndens sammansättning
§2 Kommunstyrelsens arbetsutskott utgör kommunens krisledningsnämnd.

Ansvarsområde
§3 Ordförande i krisledningsnämnden bedömer när en extraordinär händelse medför att nämnden ska träda i funktion och fattar då beslut om att så ska ske.

Beslutet och motiv till beslutet ska dokumenteras.

Var och en i krisledningsnämnden som får kännedom om en händelse som motiverar att krisledningsnämnden bör aktiveras har ansvar att larma ordföranden.

§4 Ordförande får besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Sådana beslut ska därefter snarast anmälas till nämnden.

§5 Har ordföranden i krisledningsnämnden förhinder träder i första hand 1:e vice ordföranden och i andra hand 2:e vice ordförande in i dennes ställe.

§6 Krisledningsnämnden får fatta beslut om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder i kommunen och helägda kommunala bolag där det är reglerat i avtal eller ägardirektiv. Om möjligt ska berörd ordförande getts tillfälle att yttra sig.

§7 Krisledningsnämnden får vid en extraordinär händelse i fredstid vid behov begära bistånd från eller bevilja bistånd till andra kommuner eller regioner/landsting.

Kommunernas biståndsinsatser måste emellertid, alltid ligga inom ramen för den kommunala kompetensen enligt kommunallagen.

§8 Krisledningsnämnden får under en extraordinär händelse i fredstid lämna begränsat ekonomiskt stöd till enskild som direkt eller indirekt drabbats av händelsen.

§9 När förhållandena medger det ska krisledningsnämnden besluta att de uppgifter som nämnden har övertagit från andra nämnder ska återgå till ordinarie nämnd och att krisledningsnämndens verksamhet ska upphöra.

§10 Krisledningsnämndens beslut ska anmälas vid närmast följande fullmäktigesammanträde. Fullmäktige beslutar om omfattning av redovisningen och formerna för denna.

7. Överförmyndare

§1 I varje kommun ska det finnas en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd. Härnösands kommun har en politiskt tillsatt överförmyndare samt en ersättare. Utöver det som föreskrivs i kommunallagen gäller även bestämmelserna i föräldrabalken.

§2 Överförmyndaren ansvarar för att överförmyndarverksamheten i kommunen bedrivs i enlighet med reglerna i föräldrabalken samt andra författningar som reglerar frågor knutna till överförmyndarverksamhet.

§3 Överförmyndaren ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

§4 Om överförmyndaren är förhindrad ska överförmyndarens ersättare tjänstgöra i överförmyndarens ställe.

§5 Avtal, andra handlingar och skrivelser som upprättas av överförmyndaren ska undertecknas av överförmyndaren och kontrasigneras av person som överförmyndaren bestämmer. I övrigt bestämmer överförmyndaren vem som ska underteckna handlingar.

§6 För överförmyndaren gäller särskilda arkivregler.

Till Kommunfullmäktige, Härnösands kommun 2020-06-02

Svar på interpellation, Christina Lindberg

Lindberg har ställt fyra frågor till mig i egenskap av ordförande i Arbetslivsnämnden (ALN). Härnösand är en av många kommuner som bedriver lagstadgad verksamhet men även ett stort utbud av andra, juridiskt sett frivilliga verksamheter, inom en begränsad kommunal budget.

Ett sådant område är den kommunala vuxenutbildningen (KomVux). Jag vill ge en bredare bakgrund om den innan jag besvarar interpellationens fyra frågor.

KomVux har under en längre tid haft problem att hålla sin budget. Redan tidigt 2019 var det uppenbart och nämnden begärde åtgärder. Efter sommaren 2019 vände det och från en prognos på nära 67 mkr minus förbättrades läget stadigt till årets slut.

När Humanus Syd i oktober 2019 försattes i konkurs drabbades deras 200 elever på Svenska för invandrare (SFI), spår 2 och 3 i Härnösand. En lösning måste tas fram för att de skulle kunna fortsätta sina studier. Efter ett mycket intensivt jobb kom förvaltningen inom mindre än två veckor med ett nytt upplägg så att eleverna utan något studieavbrott kunde fortsatta SFI i kommunens regi. Lösningen innebar omställning av lärarresurser från bland annat KomVux till SFI.

Antagning av elever till KomVux vårterminen 2020 följde vår delegationsordning enligt min bedömning. I likhet med tidigare år sökte flertalet elever distansutbildning. Men ingen fick traditionell klassrumsundervisning.

Första frågan i interpellationen utgår ifrån att en sådan antagning var en verksamhetsförändring. Jag håller inte helt med om en sådan beskrivning. Inriktningen i vår Verksamhetsplan 2020, som beslutats i enighet av ALN senast i november 2019, är att utveckla mer flexibla former av utbildning under innevarande år och distansutbildning är särskilt omnämnt. Förändringen påbörjades i januari 2020. Tempot i förändringen blev däremot ett helt annat än förväntat, då samtliga grund- och gymnasiala utbildningar förlades på externa aktörer. Jag fick inte den bilden redovisad för mig förrän sista veckan i januari.

Andra frågan kan besvaras med att vi har en lång och god erfarenhet av distansutbildning samt de möjligheter att snabbt öka antalet studieplatser som den erbjuder. Bakomliggande orsaker är redovisade i inledningen.

Christina Lindbergs fråga om det genomförts någon konsekvensanalys av förändringen. Svaret är att vi genom det normala uppföljningsarbete som finns inte sett behov av särskild analys. Jag delar i huvudsak Christina Lindbergs beskrivning av de krav som distansutbildning ställer på eleverna. Men de erfarenheter som redovisas av vår personal uttrycker en mycket positiv bild av utfallet hittills. För ett litet antal elever är ändå behovet av stöd så pass omfattande att man inlett särskilda stödinsatser, där man möter eleverna personligen. Kontakterna med samtliga elever sker via mejl eller telefon.

Vårens elevenkät 2020 är modifierad för att passa den situation KomVux nu befinner sig i. Frågor om distansstudier på heltid kommer att vara i fokus.

Som tillägg vill jag även nämnda att förvaltningen i februari i år av nämnden fick ett uppdrag att se över vuxenutbildningen och lämna förslag till förändringar samt eventuellt behov av

budgetjustering. Tiden för detta har förlängts till senast november. Den tillfälliga organisation som funnits sedan mars har förlängts till årets slut.

Den ekonomiska utvecklingen för ALN 2020 visar en bra utveckling med ett utfall efter fyra månader på 0,8 mnkr i överskott. Årsprognosen är 1,1 mnkr i överskott i vår delårsrapport till ALN 28 maj vilket är 1,9 mnkr bättre än motsvarande tid 2019.

Sista frågan är om dessa förändringar är tillfälliga eller permanenta. Svaret är att vi inte har rådrum över detta, vilket blev tydligt i mitten av mars: Folkhälsomyndigheten kom då med en rekommendation att all utbildning från gymnasienivå och högre, skulle ske på distans av hänsyn till riskerna för smittspridning av covid-19.

Till sist vill jag lägga till att det i skrivande stund kommit ett nytt besked från statsministern via hans Facebooksida fredagen 29 maj. Där meddelar han att gymnasieskolor, högskolor, universitet och annan vuxenutbildning till hösten kommer att kunna återgå till mer av ordinarie verksamhet. Mer preciserat gäller detta från 15 juni.

Sverker Ågren

Ordförande Arbetslivsnämnden

Till ordförande i Arbetslivsnämnden

Interpellation

I massmedia framgår att den Komvux har förändrat sitt kursutbud i grundläggande svenska vårterminen 2020. Detta väcker många frågor och funderingar.
Från att tidigare ha erbjudit eleverna klassrumsundervisning i kommunal regi eller distansundervisning med annan utbildningsanordnare erbjuds nu enbart distansundervisning.

Eleverna i Härnösand har tidigare haft möjlighet att göra ett aktivt val, att själv välja vilken studieform som passar just dem i relation till om eleven tidigare har studievana eller börjar från början med att lära sig läsa och skriva svenska.

Distansutbildning passar utmärkt för vissa elever, ger större frihet, möjlighet att kombinera studier, arbete etc. Studieformen kräver att eleven tar större ansvar, behöver ofta mer tid att slutföra sina studier, svårare att individanpassa studierna och svårare att tillgodogöra sig kunskaperna då eleven har kort eller ingen studieerfarenhet.

Vid denna förändring på Komvux kommer vissa lärare med behörighet inom andra ämnen än SFI (svenska för invandrare) att undervisa i SFI. Andra lärare får uppgiften att vara handledare för elever som läser på distans med annan utbildningsanordnare.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor

- Hur kommer det sig att verksamhetsförändringen inte har informerats i berörd nämnd innan förändringen verkställdes?
- Vilka är de bakomliggande orsakerna till att man valde just denna lösning?
- Har en konsekvensanalys gjorts om hur förändringen påverkar verksamhet, elever, lärare och budget. I så fall vad visar den och vem har tagit del av den?
- Är dessa förändringar permanenta eller kommer de att ske under en begränsad period och i så fall hur länge?

Christina Lindberg (C)
2020-02- 02

NÄRODLAD POLITIK
Centerpartiet

Härnösands kommun

Datum
2020-04-09

Kommunstyrelseförvaltningen
Andreas Sjölander, 0611 - 34 80 01
andreas.sjolander@harnosand.se

Svar på interpellation: Vad gör Härnösands kommun i frågan om närvård Härnösand?

Har Härnösands kommun blivit informerad av Region Västernorrland om vilka framtidsplaner som finns för Närvård Härnösand?

Interpellationen bygger vidare på den debatt som väckts av oppositionsföreträdare inom region Västernorrland och som bidragit till att såväl medarbetare som patienter känt en stor oro för mottagningarna vid Närvård Härnösand.

Jag har fört en dialog med företrädare för den politiska majoriteten i Region Västernorrland med anledning av den tillfälliga stängningen av hjärtmottagningen vid Närvård Härnösand. Företrädare för verksamheten fattade beslut om att stänga mottagningen tillfälligt, ur ett patientsäkerhetsperspektiv. Skulle det bli tal om en konstant förändring av utbudet vid närvården så ska frågan avgöras politiskt. Det finns inga politiska ambitioner att avveckla verksamhet vid närvård Härnösand, utan vår gemensamma ambition är att verksamheten i Härnösand ska utvecklas.

Vilka åtgärder har Härnösands kommun vidtagit för att verksamheter inom Närvård Härnösand, inklusive hjärtmottagningen, bevaras och utvecklas?

Undertecknad samt socialnämndens ordförande i Härnösands kommun tog innan årsskiftet ett initiativ till en bredare dialog kring utvecklingen av den nära vården i Härnösand, det gäller såväl de specialistmottagningar som finns i Härnösand men också att knyta ihop dessa med primärvården och den del av sjukvården som Härnösands kommun ansvarar för. Det pågår framåtsyftande diskussioner mellan Socialnämndens ordförande och företrädare för Regionens Hälso- och sjukvårdsnämnd. Jag tror att dialogen kommer att gynna oss i slutändan, där vi hittar gemensamma lösningar för framtiden, då vi också måste ha respekt för varandras uppdrag och ansvarsområden. Att skälla och enbart ställa krav skulle missgynna oss.

Härnösands kommun

Kommunstyrelseförvaltningen

Datum
2020-04-09

Andreas Sjölander
Kommunstyrelsens ordförande

Till kommunstyrelsens ordförande Andreas Sjölander

Interpellation

Vad gör Härnösands kommun i frågan om Närvård Härnösand?

Region Västernorrland har haft en väl utvecklad Närvård Härnösand där verksamhet drogs ner under förra året. I december 2019 stängdes temporärt hjärtmottagningen i Härnösand och ca 40 patienter tvingades åka till länssjukhuset i Sundsvall för att få hjälp. Nu befaras ytterligare avvecklingar inom Närvård Härnösand.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor

- Har Härnösands kommun blivit informerad av Region Västernorrland om vilka framtidsplaner som finns för Närvård Härnösand?
- Vilka åtgärder har Härnösands kommun vidtagit för att verksamheter inom Närvård Härnösand, inklusive hjärtmottagningen, bevaras och utvecklas?

Christina Lindberg (C)
2020-02-13

NÄRODLAD POLITIK
Centerpartiet

Till 2020-06-01

Kommunfullmäktige, Härnösands Kommun

Svar på interpellation angående vuxenutbildning från Olle Löfgren, Liberalerna

Fördelning av resurser i nämndens verksamheter utgår i första hand från gällande lag och författning, formulerat av kommunfullmäktiges i reglemente för Arbetslivsnämnden:

- Fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna enligt Skollagen (2010:800), samt enligt Lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156).
- Dessutom har nämnden i uppdrag att samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt Socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap 4 § samt för personer som står långt från arbetsmarknaden.

Jag delar Olle Löfgrens uppfattning om betydelsen av utbildning för att kunna få jobb och egen försörjning. Arbetslivsnämndens insatser har lokalt stor betydelse för boende i kommunen men även i regionen. Det som behöver förtydligas är det faktum att nämnden måste prioritera den lagstadgade delen före de frivilliga.

Villkoren för att bedriva Svenska för invandrare SFI, är ett exempel där vi har haft stora variationer i antal deltagare. Det har ställt krav på anpassningar och medfört periodvis höga kostnader, men också tillgång till en god statlig finansiering. Kapacitetsbrist har förekommit men åtgärdats.

Löfgrens första fråga kritiserar sparkrav som riktats mot vuxenutbildningen. Det har flera år förekommit underskott i vuxenutbildningen, bland annat i Yrkeshögskoleutbildningen. Utbudet av vuxenutbildning har ökat och varit efterfrågad. Men utifrån kravet att sätta de lagstadgade verksamheterna (SFI till exempel) före de frivilliga, måste besparingskrav riktats mot de senare när budgeterade medel inte räckt till. Att Arbete och integration haft överskott beror på deras förmåga att dra in externa och även interna intäkter. Därför har det inte varit aktuellt att dra ner inom deras område.

Det pågår kontinuerligt förändring av våra verksamheter. Statens engagemang i vuxenutbildningen har ökat väsentligt på senare tid. Det är nu under pågående pandemi möjlighet att arrangera utbildning med full statlig finansiering. Vi försöker hitta balans i utbud, möta nya krav och ta tillvara tidigare oprövade möjligheter. Samarbete med andra nämnder för att nå goda resultat är också ett viktigt inslag i nämndens utvecklingsarbete. Via beredskapsanställningar kan vi göra det möjligt för fler att övergå från biståndsberoende till arbetsinkomst. Det sänker kostnaderna för Socialnämnden, ger de berörda personerna en bättre och mer meningsfull vardag samt bättre ekonomi. Den samlade effekten av detta är stor. Jag anser att det kan besvara den andra frågan.

När jag blickar framåt till tiden efter pandemin, kommer behoven av insatser för kompetensutveckling att ha vuxit. Som ordförande kommer jag att lägga stor vikt på att nämnden ska bedriva en vuxenutbildning som möter både tidigare kända men även nya behov av utbildning i Härnösands kommun, utifrån de lagstyrda prioriteringar som vi ska göra.

Sverker Ågren (KD), ordförande Arbetslivsnämnden, Härnösands Kommun

HÄRNÖSANDS KOMMUN
2020 -02- 25
KS20-91

Härnösand 200220

Interpellation till Arbetslivsnämndens vice ordförande

Liberalerna

Förslaget om besparingar inom Arbetslivsförvaltningen (ALF) drabbar varje gång Vuxenutbildningen. Det är något som vi Liberaler tycker är väldigt konstigt.

Utbildning är det viktigaste vi har och det bästa stöd vi har både till våra unga men också våra nyanlända och de långt från arbetsmarknaden som behöver läsa upp betyg för att kunna studera vidare. Utbildning är nyckeln till att få ett arbete.

ALF består av två delar, Arbete och Integration samt Vuxenutbildning men i besparingsåtgärder är det enbart den sistnämnda som nämns.

	tillsvidareanställd	Allmän visstid	vikariat	timanställda
2019 Arbete&Integration	34 +6	4 -3	3 +2	2 +1
2018 Arbete&Integration	28	7	1	1
2019 Vuxenutbildning	39 -4	5 -6	1	10
2018 Vuxenutbildning	43	11	1	10

Så medan Arbete och integration ÖKAR sin andel av anställda 2019 med 6 personer har vuxenutbildningen redan minskat med 10. Trots detta fortsätter nedskärningarna på lärare.

Nu ska olika förslag presenteras kring hur Komvux och SFI ska organiseras på lång sikt. Konsekvensbeskrivningar för elever, personal och ekonomi ska tas fram. Inget nämns om Arbete och Integration.

Vi Liberaler ställer oss frågande till den avvägning som gjorts i att anställa fler på Arbete och Integration och minska ner på Vuxenutbildningen samt varför Arbete och Integration inte nämns i processen att se över resurser.

Vi ber därför arbetslivsnämndens vice ordförande Nina Skyttberg att inkomma med svaret på två grundläggande frågor:

1. Varför ser inte arbetslivsnämnden över hela arbetslivsförvaltningens verksamhet?
2. Hur kan arbetslivsnämnden försvara att en enhet hela tiden får skära ner medan den andra kan anställa och investera kontinuerligt. Är det att prioritera utifrån största behov och bästa resultat?

Liberalerna i Härnösand genom Olle Löfgren

Ole Löfgren

Svar på interpellation ställd av Olle Löfgren (L):

Varför intern debiterar vi skolorna för användandet av badhuset tider där anläggningen i stort är utsatt för låg belastning?

Simhallen debiterar respektive skola 25 kr per tillfälle och elev för simundervisning. Frågan om interndebitering måste besvaras på en mer generell nivå. Interpellanten pekar på att skolorna har en pressad budget. Alla kommunens verksamheter har en pressad budget. När det gäller interndebiteringar blir resultatet det samma för kommunen. Samma summa som skolan budgeterar som en utgift är budgeterad som en intäkt för simhallen. Däremot kan man ifrågasätta det rent administrativt betungande förfarandet med interndebitering vid varje badtillfälle mellan simhallen och skolan som bland annat tarvar resurser på ekonomiavdelningen. Därför pågår just nu ett arbete med att ta fram ett förslag där kostnaden för skolsim regleras mellan skolförvaltningen och samhällsförvaltningen genom en fast summa per år.

Skolorna har ansvar för att befästa simkunskaper hos eleverna. Därför bokar varje skola in simundervisningstillfällen för årskurs 1,2,3 och 5. Simundervisningen sker i stor utsträckning under de tider då simhallen är stängd för allmänheten.

Tillgången till simundervisningen är skolornas ansvar. Simundervisning ingår i det centrala innehållet i kursplanen för idrott och hälsa i årskurs 3, 6 och 9. Simförmåga ingår i kunskapskraven för årskurs 6 och 9 och därför förväntas skolan ge simundervisning. De elever som behöver extra simundervisning ges den möjligheten under årskurs 4-9. I det tänkta förslaget med en engångsreglering för all simundervisning kommer man att ta höjd för eventuellt behov av extra simundervisning.

Härnösand 2020-04-27

Knapp Britta Thyr (Mp)

Ordförande samhällsnämnden

Härnösands kommun

2020-01-04

HÄRNOSANDS KOMMUN
2020 -02- 25
Dnr KS 20-90

Liberalerna

Interpellation till samhällsnämndens ordförande

Idag står vårt vackra badhus ofta tomt dagtid, vi har många elever som inte kan simma och de som nyss lärt sig detta måste befästa sina kunskaper så vi kan undvika drunkningsolyckor. Våra skolor intern debiteras varje gång våra idrottslärare förlägger undervisningen till Badhuset. Detta samtidigt som många skolor har en redan väldigt pressad budget. Detta gör att många elever får en väldigt begränsad tillgång till simundervisning och underhåll av dessa kunskaper.

Varför intern debiterar vi skolorna för användandet av badhuset tider där anläggningen i stort är utsatt för låg belastning?

Olle Löfgren

Olle Löfgren Liberalerna Härnösand

Avsägelser 2020

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att bevilja avsägelsen från Ingrid Nilsson (V) som ledamot i kommunfullmäktige,

att bevilja avsägelse från Ingrid Nilsson (V) som ledamot i kommunstyrelsen,

att bevilja avsägelse från Ingrid Nilsson (V) som ledamot i valberedningen,

att bevilja avsägelse från Ingrid Nilsson (V) som ledamot Invest i Härnösand AB,

att bevilja avsägelse från Ingrid Nilsson (V) som ombud och ersättare för styrelseledamot i Kommunförbundet Västernorrland,

att bevilja avsägelse från Ingrid Nilsson (V) som ledamot i Stiftelsen Länsmuseet Västernorrland,

att bevilja avsägelse från Ingrid Nilsson (V) som ägarrepresentant /stämombud i Ostkustbanan AB,

att bevilja avsägelsen från Basel Aljamal (S) som ersättare i kommunfullmäktige,

att bevilja avsägelsen från Göran Umefjord (MP) som ersättare i kommunfullmäktige,

att bevilja avsägelsen från Leif Jonsson (M) som ersättare i kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Avsägelse från Ingrid Nilsson (V), 2020-06-01

Avsägelse från Ingrid Nilsson (V), 2020-06-01

Avsägelser från Ingrid Nilsson (V), 2020-06-04

Avsägelse från Basel Aljamal (S), 2020-04-22

Avsägelse från Göran Umefjord (MP), 2020-04-14

Avsägelse från Leif Jonsson (M), 2020-05-05

Valärenden 2020

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att hos Länsstyrelsen begära att den som står närmast ordning utses till ledamot i kommunfullmäktige efter Ingrid Nilsson (V),

att hos Länsstyrelsen begära att den som står närmast i ordning utses till ersättare i kommunfullmäktige efter Basel Aljamal (S),

att hos Länsstyrelsen begära att den som står närmast i ordning utses till ersättare i kommunfullmäktige efter Göran Umefjord (MP)

Bakgrund

Fullmäktige ska välja nya ersättare och ledamöter efter de förtroendevalda som avsagt sig sina uppdrag i nämnderna och i kommunstyrelsen. Val av nya ersättare och ledamöter till fullmäktige sker genom begäran hos Länsstyrelsen.

_____

Härnösands kommun

PROTOKOLLSFÖRSLAG

Datum
2020-06-15

Dnr
KS/2020-000013

Kommunfullmäktige
Jeanette George, 0611 34 80 16
jeanette.george@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Ärenden för kännedom till kommunfullmäktige 2020

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att ärendena för kännedom läggs till handlingarna.

Bakgrund

Kommunfullmäktige erhåller förteckning över de handlingar som inkommit till kommunfullmäktige och ej föranlett någon åtgärd. Krisledningsnämndens beslut ska enligt gällande reglemente anmälas vid närmast följande fullmäktigesammanträde.

Fyramånadersrapport 2020 Arbetslivsnämnden

Fyramånadersrapport 2020 Kommunstyrelsen

Fyramånadersrapport 2020 Samhällsnämnden

Fyramånadersrapport 2020 Skolnämnden

Fyramånadersrapport 2020 Socialnämnden

Krisledningsnämnden protokoll 2020-03-17

Krisledningsnämnden protokoll 2020-04-17

Krisledningsnämnden protokoll 2020-04-21

Krisledningsnämnden protokoll 2020-05-26

Protokollsutdrag kommunstyrelsens arbetsutskott § 51 2020-05-06 Uppsiktsplikt kommunala bolag 2019

Jeanette George
Kommunsekreterare

Bilagor

Bilaga – Ärenden för kännedom 2020-06-15

§ 35

Dnr 2020-000040 1.1.3.1

Fyramånadersrapport

Arbetslivsnämndens beslut

Arbetslivsnämnden beslutar

att godkänna redovisningen av tertial 1, med överskott 3,8 mnkr samt för helår 2020 om 0,5 mnkr, samt

att vidarebefordra rapporten till kommunstyrelsen.

Bakgrund

Förvaltningarna ger återkoppling på verksamhetsplanen genom två delårsrapporter per år till nämnderna. Tertialrapport 1 redovisar det ekonomiska läget för hela förvaltningen tom april, utfall och prognos per verksamhetsområde samt prognos för helåret 2020.

Resultatet vid april månads bokslut är ett överskott om 3,8 mnkr. Prognosen visar ett prognostiserat överskott om 0,5

Socialt perspektiv

De verksamheter som bedrivs inom arbetslivsförvaltningen syftar till att ge människor sysselsättning och utbildning och rusta dem för ett framtida yrkesliv. Ur ett socialt perspektiv bidrar detta till förbättrad hälsa såväl fysiskt och psykiskt och ur ett barnperspektiv skapar det bättre livskvalitet för familjer vilket bidrar till att barnens behov blir bättre tillgodosedda. De skattemedel som tilldelas arbetslivsförvaltningen att arbeta med dessa verksamheter kan därför anses särskilt väl använda ur ett socialt perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Genom att upprätta bokslut som beskriver ackumulerat resultat, prognostiserat resultat vid årets slut samt en ekonomisk analys, bidrar nämnden till att kommunens resurser används effektivt, ändamålsenligt och långsiktigt.

Beslutsunderlag

Muntlig information från Henric Landestorp, controller.

Arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2020-05-18, ARN 2020-000040.

_____

Härnösands kommun

Arbetslivsnämnd

Fyramånadersrapport 2020

2020-04-30

Fyramånadersrapport 2020

Status: *Påbörjad* ***Rapportperiod:*** *2020-04-30* ***Organisation:*** *Arbetslivsnämnd*

Innehållsförteckning

Fyramånadersrapport 2020 1

1 Nämndens uppdrag och verksamhet 2

2 Ekonomisk uppföljning 3

2.1 Utfall 3

2.1.1 Utfall per verksamhetsområde 4

2.2 Prognos 6

2.2.1 Prognos per verksamhetsområde 6

2.3 Investeringar 7

1 Nämndens uppdrag och verksamhet

Arbetslivsnämndens uppdrag och uppgifter enligt reglemente::

1. fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna enligt skollagen (2010:800)

2. fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156)

3. fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38)

4. samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap 4§ samt för personer som står långt från arbetsmarknaden

5. samordna kommunens sommarjobb för ungdomar

6. erbjuda yrkeshögskoleutbildning utifrån lokala och regionala behov

7. drifta Härnösands energitekniska arena (HETA)

8. erbjuda en mötesplats och resurser för vuxenstuderande, förmedla utbildning och verka för utveckling av eftergymnasial utbildning i ett lokalt och regionalt perspektiv

9. stödja och utveckla integrationsfrämjande insatser

10. förmedla tolktjänster

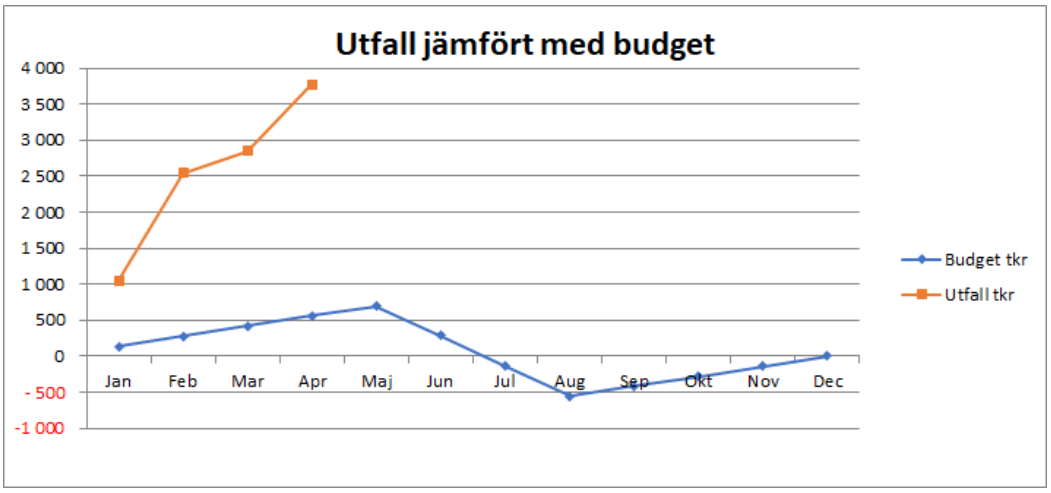
11. drift av kommunens arbetsmarknadsarenor

2 Ekonomisk uppföljning

2.1 Utfall

Utfallet ackumulerat april 2020 uppvisar ett överskott på 3,8 mnkr. Samtliga enskilda månader har haft ett överskott mot budget. Motsvarande period 2019 var utfallet 3,1 mnkr och även då hade varje enskild månad ett överskott. De största budgetavvikelserna är på intäkterna samt på utgifterna för personal. Detta hänger samman med att omfattningen av arbetsmarknadsåtgärderna i form av BEA-anställningar är betydligt högre än det var budgeterat för.

Av den budgeterade intäkten från arbetsförmedlingen har redan efter 4 månader 81% av årsbudgeten inkommit. Även om differensen jämfört med budget är stor så är differensen inte så stor om man jämför med utfallet 2019. Det året var det 1,0 mnkr mer i bidrag från arbetsförmedlingen och 0,8 mnkr mer i utgifter för personal än det har varit i år.

Arbetslivsnämnden (mnkr)	Utfall Jan 19 - April 19	Utfall Jan 20 - April 20	Budget Jan 20 - April 20	Differens Utfall/Budget
Nämndens intäkter	**47,1**	**45,2**	**37,7**	**7,5**
varav tilldelade skattemedel	18,8	18,8	18,8	0,0
varav interna intäkter	2,4	2,9	1,7	1,2
varav externa intäkter	25,9	23,5	17,2	6,3
Nämndens kostnader	**-43,9**	**-41,5**	**-37,6**	**-3,9**
varav utgifter för personal	-32,7	-31,9	-26,6	-5,3
varav köp av verksamhet	-2,1	-0,9	-1,6	0,7
varav lokalhyra	-3,1	-2,9	-3,1	0,2
varav fastighets- o driftskostnader	-0,6	-0,8	-0,5	-0,4
varav avskrivningar	-0,2	-0,2	-0,2	0,0
varav övriga kostnader	-5,3	-4,8	-5,7	0,8
	0,0	0,0	0,0	0,0
NÄMNDENS UTFALL	**3,1**	**3,8**	**0,1**	**3,6**

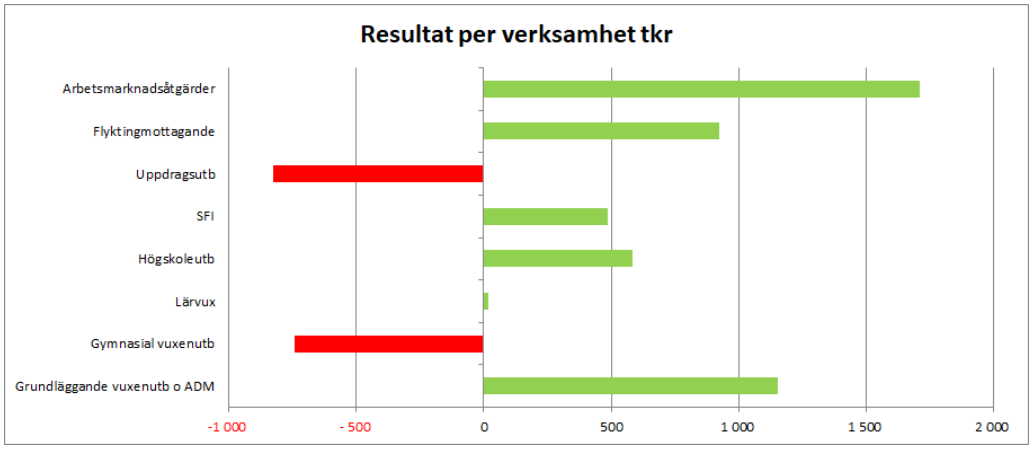
2.1.1 *Utfall per verksamhetsområde*

Samtliga ansvar uppvisar överskott och det största återfinns inom Arbete o Integration, 2,4 mnkr. Budgetavvikelsen härrör från det större antalet BEA-anställningar. Jämfört med 2019 är det intäktssidan som har den största differensen. Då var det 2,0 mnkr mer i intäkter än nu, vilket också förklarar skillnaden i utfall mellan åren.

Vuxenutbildningen uppvisar ett överskott på 0,8 mnkr. Inom verksamheten finns stora skillnader där exempelvis administrationen har ett överskott på 0,9 mnkr medan såväl uppdragsutbildningen som den gymnasiala vuxenutbildningen har ett underskott på 0,8 mnkr var. Budgetavvikelsen på administrationen har uppstått då ingen vuxenutbildningschef funnits på plats. Uppdragsutbildningen har drabbats av inställda kurser på grund av Covid-19 samtidigt som mycket resurser krävts för att driva yrkeshögskoleutbildningarna.

Den gymnasiala vuxenutbildningens underskott var liknande även 2019, detta trots att kostnaderna är 0,4 mnkr lägre 2020. Då beslut om att staten ska finansiera 100% av yrkesvux utbildningen inte formellt är taget är det inte inräknat i utfallet. Under perioden handlar det om 0,3 mnkr mer i intäkter om det medräknats.

Per ansvar (mnkr)	Utfall Jan 19 - April 19	Utfall Jan 20 - April 20	-varav skattemedel	-varav intäkter	-varav kostnader
Arbetslivsnämnd	-0,0	0,1	0,4	0,0	-0,3
Förvaltningsledning	-0,1	0,4	3,4	0,0	-3,0
Arbete o Integration	4,4	2,4	7,2	20,7	-25,5
Vuxenutbildning	-1,1	0,8	7,8	5,7	-12,7
SUMMA	**3,1**	**3,8**	**18,8**	**26,5**	**-41,5**

2.1.1.1 Specifikation av utgifter för personal

Förutom Arbete o Integration som har betydligt högre utgifter för personal än budgeterat har de andra ansvaren lägre. Inom vuxenutbildningen hänger detta samman med frånvaro av vuxenutbildningschef och inom ledningen är det en sjukskrivning och en lägre ersättning till den tillförordnade förvaltningschefen.

Utgifterna för personal utgör 70,4% av intäkterna och är den klart största utgiftsposten. Förra året stod dessa utgifter för 69,4% och året innan det för 74,4%.

Utgifter för personal (mnkr)	Utfall Jan 19 - April 19	Utfall Jan 20 - April 20	Budget Jan 20 - April 20	Differens Utfall/Budget
Arbetslivsnämnd	-0,3	-0,3	-0,3	0,1
Förvaltningsledning	-1,3	-1,0	-1,2	0,2
Arbete o Integration	-21,6	-21,8	-15,9	-5,8
Vuxenutbildning	-9,4	-8,8	-9,1	0,3
SUMMA	**-32,7**	**-31,9**	**-26,6**	**-5,3**

2.2 Prognos

Prognosen för helåret 2020 är på ett överskott på 0,5 mnkr. Det är då beräknat att statens stöd för yrkesvux blir 100% och att yrkeshögskolan startar ny omgång av tre av sina utbildningar. Yrkeshögskolan har högt antal ansökningar till samtliga tre varför det anses sannolikt att de kommer att kunna starta. Ingen vuxenutbildningschef kommer att anställas under året. Arbete o Integration kommer att anställa 80 personer med BEA-anställningar förutom de som är anställda i nuläget.

Intäkterna för uppdragen som de BEA-anställda utför prognosticeras sjunka under nästkommande 8 månader medan nivån på antalet mottagna inom jobb- och utvecklingsgarantin som arbetsförmedlingen betalar för prognosticeras vara på nuvarande nivå resten av året.

Arbetslivsnämnden med prognos (mnkr)	Årsbudget 2020	Årsprognos 2020, april	Differens budget/prognos april
Intäkter	**172,8**	**186,7**	**13,9**
- varav tilldelade skattemedel	58,0	58,0	0,0
- varav intäkter	114,8	128,7	13,9
Kostnader	**-172,8**	**-186,2**	**-13,4**
- varav utgifter för personal	-81,8	-95,4	-13,6
- varav köp av huvudverksamhet	-4,8	-3,7	1,1
- varav lokalhyra	-9,3	-9,0	0,3
- varav fastighets- och driftskostnader	-0,7	-0,9	-0,2
- varav avskrivningar	-0,6	-0,5	0,1
- varav övriga kostnader	-75,6	-76,7	-1,1
Resultat	**0,0**	**0,5**	**0,5**

2.2.1 Prognos per verksamhetsområde

Nämnden (0,3 mnkr), förvaltningsledningen (0,4 mnkr) och vuxenutbildningen (1,1 mnkr) har samtliga en prognos på överskott. Arbete o Integration prognosticerar ett underskott (-1,3 mnkr). Detta beror på att antalet BEA-anställningar planeras att öka under året med hänvisning till Covid-19.

Per ansvar med prognos (mnkr)	Årsprognos 2020, april	-varav skattemedel	-varav intäkter	-varav kostnader
Arbetslivsnämnd	0,3	1,1	0,0	-0,8
Förvaltningsledning	0,4	10,1	0,1	-9,8
Arbete o Integration	-1,3	23,3	51,6	-76,2
Vuxenutbildning	1,1	23,5	19,7	-41,5
Resultat	**0,5**	**58,0**	**71,4**	**-128,3**

2.2.1.1 *Specifikation, prognos utgifter för personal*

I det prognosticerade beloppet för Arbete o Integration är det stor skillnad mot det budgeterade, men det är jämförbart med förra årets prognos vid samma tillfälle som var på 65,0 mnkr eller utfallet 2019 som var på 66,0 mnkr.

Anledningen till att prognosen på vuxenutbildningen överskrider budgeten trots att ingen vuxenutbildningschef kommer att rekryteras under året är att utgifterna för personal inom yrkeshögskolan blir större på grund av fler utbildningar.

Utgifter för personal prognos (mnkr)	Årsbudget 2020	Årsprognos 2020, april	Differens budget/prognos, april
Arbetslivsnämnd	1,0	0,8	-0,2
Förvaltningsledning	3,5	3,4	-0,1
Arbete o Integration	49,7	66,3	16,6
Vuxenutbildning	27,5	27,9	0,4
Totalt	**81,7**	**98,4**	**16,7**

2.3 *Investeringar*

När det gäller investeringsbudgeten beräknas den förbrukas under året.

Investeringar prognos (mnkr)	Investering jan-april 2020	Årsbudget 2020	Årsprognos 2020, april	Differens budget/prognos april
Investeringar	0,2	0,5	0,5	0,0
Totalt	**0,2**	**0,5**	**0,5**	**0,0**

§ 83 Dnr 2020-000214 1.2.4.1

Fyramånadersrapport kommunstyrelsen 2020

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna kommunstyrelsens fyramånadersrapport 2020.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Kommunstyrelsens fyramånadersbokslut för 2020 har upprättat enligt anvisningar från ekonomiavdelningen.

Resultatet per den sista april för kommunstyrelsen är ett överskott på +3,4 mnkr, vilket är 3,4 mnkr bättre än periodens budgeterade resultat. Prognosen för helåret beräknas till ett överskott på +0,7 mnkr.

I rapporten redovisas även Kommungemensam verksamheten och kommunfullmäktiges resultat och prognos. Kommungemensam verksamhet redovisar per sista april ett underskott på -23,1 mnkr beroende på högre semesterlöneskuld än budgeterat. Semesterlöneskulden har en ojämn fördelning under året och förväntas följa tidigare års utveckling vilket har stor påverkar på det prognosticerade resultatet.

Kommunfullmäktige prognosticeras ett överskott för helåret på +0,6 mnkr.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2020-05-27

Fyramånadersrapport 2020 kommunstyrelsen

_____

Härnösands kommun

Kommunstyrelsen

Fyramånadersrapport 2020

2020-04-30

Fyramånadersrapport 2020

Status: *Påbörjad* ***Rapportperiod:*** *2020-04-30* ***Organisation:*** *Kommunstyrelse*

Innehållsförteckning

Fyramånadersrapport 2020 1

1 Nämndens uppdrag och verksamhet 2

2 Ekonomisk uppföljning 3

2.1 Utfall 3

2.1.1 Utfall per verksamhetsområde 3

2.2 Prognos 5

2.2.1 Prognos per verksamhetsområde 5

2.3 Investeringar 6

3 Ekonomisk uppföljning Kommungemensam verksamhet 7

3.1 Utfall per verksamhetsområde 7

3.2 Prognos per verksamhetsområde 7

4 Ekonomisk uppföljning Kommunfullmäktige 8

4.1 Utfall per verksamhetsområde 8

4.2 Prognos per verksamhetsområde 8

1 Nämndens uppdrag och verksamhet

Kommunstyrelsens viktigaste uppgift är att vara kommunens ledande politiska förvaltningsorgan, med ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomi. Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnders verksamheter. Under kommunstyrelsens ansvar ligger IT-avdelningen, HR-avdelningen, ekonomiavdelningen, tillväxtavdelningen, kommunikationsavdelningen samt kommunledningskontoret. Respektive avdelning ansvarar för stöd och service till de olika förvaltningarna.

Kommunstyrelsens fyramånadersbokslut innehåller utfall och prognos inte bara för kommunstyrelsens primära ansvarsområde utan även för kommungemensamma verksamhet och kommunfullmäktige, vilka redovisas separat i slutet av rapporten.

2 Ekonomisk uppföljning

2.1 Utfall

Inför 2020 har budgeten för kommunstyrelsen gjorts om för att bättre spegla kommunstyrelsens primära ansvarsområde i relation till kommungemensam verksamhet. Det innebär att jämförelser med föregående års budget och utfall i vissa fall inte är relevant.

Kommunstyrelsen har ett överskott gentemot budget efter årets fyra första månader på +3,4 mnkr. Resultatet förklaras framför allt genom lägre kostnader för personal (+1,5 mnkr) samt lägre kostnader för förbrukningsmaterial och lämnade bidrag.

ResultatRäkning (mnkr)	Utfall jan-apr 2019	Utfall jan-apr 2020	Budget jan-apr 2020	Differens utfall/budget
Intäkter	**109,0**	**84,2**	**82,0**	**2,2**
- varav tilldelade skattemedel	60,0	57,7	57,7	0,0
- varav interna intäkter	35,7	14,4	15,4	-1,0
- varav externa intäkter	13,3	12,1	8,9	3,2
Kostnader	**-90,6**	**-80,8**	**-82,0**	**1,2**
- varav personalkostnader	-39,5	-40,2	-41,7	1,5
- varav köp av huvudverksamhet	-9,3	-1,2	-1,7	0,5
- varav lokalhyra	-10,5	-11,2	-10,1	-1,1
- varav fastighets- och driftskostnader	-0,9	-1,1	-0,7	-0,4
- varav avskrivningar	-1,5	-1,2	-1,2	0,0
- varav övriga kostnader	-28,9	-25,9	-26,6	0,7
Resultat	**18,4**	**3,4**	**0,0**	**3,4**

2.1.1 Utfall per verksamhetsområde

Den politiska ledningen har ett överskott på +0,5 mnkr. Det är främst kostnaderna för lämnade bidrag som är lägre än budgeterat.

Förvaltningsledningen uppvisar ett överskott på +1,6 mnkr, där är det avgifter för medlemskap och kurser som har den största avvikelsen mot budget (+0,8 mnkr).

HR-avdelningen har ett överskott på +1,4 mnkr och den största bidragande orsaken är att medlen för heltidsprojektet bland annat på grund av Covid-19 ännu inte börjat användas.

Ekonomiavdelningen uppvisar ett överskott på +0,1 mnkr.

Kommunledningskontoret uppvisar ett underskott på -2,2 mnkr. Underskottet återfinns på kostenheten, jämfört med samma period 2019 (-1,3 mnkr) så har underskottet ökat med 0,9 mnkr. En översyn av kostenhetens organisation och verksamhet pågår.

Tillväxtavdelningen har ett underskott på -0,4 mnkr. Intäkterna är 3,6 mnkr högre än budgeterat medan kostnaderna är 4,1 mnkr högre än budgeterat.

IT-avdelningen uppvisar ett överskott på +2,2 mnkr. Den största bidragande orsaken är mindre kostnader för främmande tjänster (+1,7 mnkr) samt lägre avskrivningskostnader (+0,2 mnkr).

Det nya ansvaret utveckling och bidrag har ett överskott på +0,3 mnkr.

RR/verksamhetsform (mnkr)	Utfall jan-apr 2019	Utfall jan-apr 2020	- varav skattemedel	- varav intäkter	- varav kostnader
Politisk ledning	1,5	0,5	3,8	0,0	-3,3
Förvaltningsledning	1,8	1,6	3,1	0,0	-1,5
HR-avdelning	1,0	1,4	10,3	0,2	-9,1
Ekonomiavdelning	13,4	0,1	6,8	0,5	-7,2
Kommunledningskontor	-1,0	-2,2	8,9	12,9	-23,9
Tillväxtavdelning	1,0	-0,4	15,2	5,4	-21,1
Kommunikationsavdelning	-0,1	-0,1	2,5	0,0	-2,5
IT-avdelning	0,7	2,2	5,8	2,0	-5,6
Utveckling och bidrag	0,0	0,3	1,3	5,6	-6,6
Resultat	**18,3**	**3,4**	**57,7**	**26,6**	**-80,8**

2.1.1.1 Specifikation av personalkostnader

De totala kostnaderna för personal är +1,5 mnkr lägre än budgeterat. Alla verksamheter förutom politisk ledningen och Tillväxtavdelningen uppvisar ett positivt resultat jämfört mot budget.

Personalkostnad (mnkr)	Utfall jan-apr 2019	Utfall jan-apr 2020	Budget jan-apr 2020	Differens utfall/budget
Politisk ledning	0,0	-1,4	-1,2	-0,2
Förvaltningsledning	-0,7	-0,5	-0,5	0,0
HR-avdelning	-5,1	-5,9	-6,5	0,6
Ekonomiavdelning	-4,8	-4,8	-5,7	0,9
Kommunledningskontor	-14,6	-15,1	-15,9	0,8
Tillväxtavdelning	-7,7	-8,0	-7,4	-0,6
Kommunikationsavdelning	-1,6	-1,6	-1,6	0,0
IT-avdelning	-2,8	-2,9	-2,9	0,0
Utveckling och bidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	**-37,3**	**-40,2**	**-41,7**	**1,5**

2.2 Prognos

Kommunstyrelsen prognosticerar ett resultat för 2020 på 0,7 mnkr. Intäkterna prognosticeras bli +3,9 mnkr högre än budgeterat samtidigt som kostnaderna beräknas bli +3,2 mnkr högre än budget. De högre kostnaderna förklaras med förväntade högre kostnader för livsmedelsinköp än budgeterat.

ResultatRäkning med prognos (mnkr)	Årsbudget 2020	Årsprognos 2020, apr	Differens budget/prognos apr
Intäkter	**246,5**	**250,4**	**3,9**
- varav tilldelade skattemedel	173,3	173,4	0,1
- varav intäkter	73,2	77,0	3,8
Kostnader	**-246,5**	**-249,7**	**-3,2**
- varav personalkostnader	-125,0	-125,2	-0,2
- varav köp av huvudverksamhet	-5,1	-5,1	0,0
- varav lokalhyra	-30,2	-30,0	0,2
- varav fastighets- och driftskostnader	-2,2	-2,7	-0,5
- varav avskrivningar	-3,7	-3,4	0,3
- varav övriga kostnader	-80,2	-83,3	-3,0
Resultat	**0,0**	**0,7**	**0,7**

2.2.1 Prognos per verksamhetsområde

Det största underskottet är prognosticerat på kommunledningskontoret och härrör från kostenheten. De andra verksamheterna har lämnat en prognos på +2,0 mnkr vilket medför att kostenhetens prognos på -4,8 mnkr delvis uppvägs.

Förvaltningsledningen har en prognos på ett överskott på +2,6 mnkr. Detta beror på lägre lämnade bidrag (+0,6 mnkr) och lägre kostnader för avgifter (+2,0 mnkr).

IT-avdelningens prognosticerade överskott beror till största delen på lägre avskrivningar än budget (+0,6 mnkr), lägre kostnader för telefoni (+0,8 mnkr) samt lägre kostnader för förbrukningsinventarier och material (+0,7 mnkr). De minskade kostnaderna uppväger att avdelningens intäkter beräknas minska med -1,0 mnkr.

HR-avdelningen prognosticerar att budgeterade medel för heltidsprojektet (5,7 mnkr) kommer att förbrukas under året.

RR/verksamhetsform med prognos (mnkr)	Årsprognos 2020, apr	-varav skattemedel	-varav intäkter	-varav kostnader
Politisk ledning	0,5	11,3	0,0	-10,8
Förvaltningsledning	2,6	9,2	0,0	-6,8
HR-avdelning	-0,9	30,9	0,3	-32,1
Ekonomiavdelning	0,0	20,4	1,2	-21,6
Kommunledningskontor	-2,8	26,7	41,5	-70,9
Tillväxtavdelning	-0,9	46,8	9,6	-57,3
Kommunikationsavdelning	0,0	7,3	0,0	-7,3
IT-avdelning	1,0	17,5	7,3	-23,8
Utveckling och bidrag	1,1	3,3	17,1	-19,2
Resultat	**0,7**	**173,4**	**77,0**	**-249,8**

2.2.1.1 Specifikation, prognos personalkostnader

Prognosen för personalkostnader ligger på budget (-0,2 mnkr).

Tillväxtavdelningen lämnar en prognos på -1,4 mnkr. Det prognostiserade underskottet beror på minskade intäkter där teatern och sambiblioteket har påverkats av Covid-19 samt att

Kommunledningskontoret har ett prognosticerat överskott +1,6 mnkr, vilket bland annat förklaras med en vakans när kanslichefen är tillförordnad ekonomichef under större delen av året.

Personalkostnad prognos (mnkr)	Årsbudget 2020	Årspognos 2020, apr	Differens budget/prognos, apr
Politisk ledning	-3,5	-3,6	-0,1
Förvaltningsledning	-1,4	-1,4	0,0
HR-avdelning	-19,4	-19,7	-0,3
Ekonomiavdelning	-17,1	-17,1	0,0
Kommunledningskontor	-47,7	-46,1	1,6
Tillväxtavdelning	-22,4	-23,8	-1,4
Kommunikationsavdelning	-4,8	-4,8	0,0
IT-avdelning	-8,7	-8,7	0,0
utveckling och bidrag	0,0	0,0	0,0
Totalt	**-125,0**	**-125,2**	**-0,2**

2.3 Investeringar

Kommunstyrelsen beräknar att investeringsbudgeten kommer att förbrukas i sin helhet.

Investeringar (mnkr)	Investering jan-apr 2020	Årsbudget 2020	Årsprognos 2019, apr	Differens budget/prognos apr
Investeringsmedel KSF	1,4	6,0	6,0	0,0
Totalt	**1,4**	**6,0**	**6,0**	**0,0**

3 Ekonomisk uppföljning Kommungemensam verksamhet

I Kommungemensamma verksamhet redovisas från och med räkenskapsåret 2020 kommunens pensioner, semesterlöneskuld, klimatkompensation, STIM, intern leasing, försäljning av tillgångar, bidrag till Räddningstjänstförbundet, Länsmuseet Murberget och kommunförbundet samt finansiella intäkter och kostnader.

3.1 Utfall per verksamhetsområde

Den kommungemensamma verksamheten uppvisar ett underskott på -23,1 mnkr efter årets fyra första månader. Underskottet beror på en högre semesterlöneskuld samt högre pensionskostnad än budgeterat.

Utfall (mnkr)	Utfall jan-apr 2020	-varav skattemedel	-varav intäkter	-varav kostnader
Kommungemensam verksamhet	-23,1	35,9	25,1	-84,1
Resultat	**-23,1**	**35,9**	**25,1**	**-84,1**

3.2 Prognos per verksamhetsområde

Det prognosticerade resultatet för den kommungemensamma verksamheten är 0,0 mnkr. Semesterlöneskulden har en ojämn fördelning under året men förväntas följa den normala fördelningen och det är framför allt den som påverkar det prognostiserade resultatet vid årets slut.

Prognos (mnkr)	Årsprognos 2020, apr	-varav skattemedel	-varav intäkter	-varav kostnader
Kommungemensam verksamhet	0,0	57,9	70,0	-127,9
Resultat	**0,0**	**57,9**	**70,0**	**-127,9**

4 Ekonomisk uppföljning Kommunfullmäktige

Inom Kommunfullmäktiges verksamhetsområde finns kommunfullmäktige, revisionen och valnämnden.

4.1 Utfall per verksamhetsområde

Kommunfullmäktige redovisar ett överskott på +0,6 mnkr efter årets fyra första månader, och där verksamheten kommunfullmäktige står för +0,3 mnkr och revisionen för +0,3 mnkr.

Utfall (mnkr)	Utfall jan-apr 2020	-varav skattemedel	-varav intäkter	-varav kostnader
Kommunfullmäktige	0,3	0,9	0,0	0,6
Revisionen	0,3	0,6	0,0	-0,3
Valnämnden	0,0	0,1	0,0	-0,1
Resultat	**0,6**	**1,6**	**0,0**	**-1,0**

4.2 Prognos per verksamhetsområde

Det prognosticerade resultatet för kommunfullmäktige är +0,6 mnkr. Det prognosticerade överskottet beror till stor del på minskade kostnader på grund av Covid-19.

Prognos (mnkr)	Årsprognos 2020, apr	-varav skattemedel	-varav intäkter	-varav kostnader
Kommunfullmäktige	0,6	6,1	0,4	-5,9
Revisionen	0,0	1,9	0,0	-1,9
Valnämnden	0,0	0,2	0,4	-0,6
Resultat	**0,6**	**8,2**	**0,8**	**-8,4**

§ 64

Dnr 2020-000058 1.2.4.1

Fyramånadersrapport 2020

Samhällsnämndens beslut

Samhällsnämnden beslutar

att godkänna fyramånadersrapporten 2020 för första tertialet samt

att översända rapporten till kommunstyrelsen.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordföranden frågar om samhällsnämnden avser besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att samhällsnämnden har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Härmed överlämnas budgetuppföljningen ackumulerat per den sista april för samhällsnämndens verksamheter. Inför budget 2020 har samhällsnämnden en nollbudget och därmed inget överskottskrav. Resultatet för årets fyra första månader visar ett överskott med 4,4 mnkr mot budget.

Den milda vintern med lite snöfall har inneburit lägre kostnader för entreprenaden vid årets början vilket påverkar resultatet positivt. Högre intäkter inom plan & bygg samt miljöverksamheterna än budgeterat bidrar även det till ett överskott mot budget.

Framtagen prognos för 2020 visar över helåret på ett underskott förhållande till budget på 1,2 mnkr för hela förvaltningen. Det vi ser är framför allt intäktsbortfall hos förvaltningens kommunala anläggningar, främst simhallen. Minskad beläggning kommer som en direkt följd av den generella målsättningen att försöka minska coronavirusets smittspridning. Förvaltningen debiterar inte heller några hyror till de föreningar som hyr kommunens lokaler i enlighet med kommunledningens direktiv. Detta började gälla i en sexmånadersperiod från och mer mars månad. Även detta påverkar årsprognosen negativt.

Beslutsunderlag

Samhällsförvaltningens tjänsteskrivelse 2020-05-15
Fyramånadersrapport 2020 _____

Härnösands kommun

SAM2020-000058:2

Samhällsnämnd

Fyramånadersrapport 2020

2020-04-30

Fyramånadersrapport 2020

Status: *Klar* ***Rapportperiod:*** *2020-04-30* ***Organisation:*** *Samhällsnämnd*

Innehållsförteckning

Fyramånadersrapport 2020 1

1 Nämndens uppdrag och verksamhet 2

2 Ekonomisk uppföljning 3

2.1 Utfall 3

2.1.1 Utfall per verksamhetsområde 4

2.2 Prognos 5

2.2.1 Prognos per verksamhetsområde 6

2.3 Investeringar 8

1 Nämndens uppdrag och verksamhet

Samhällsnämnden ansvarar för miljöarbete, kollektivtrafik, skolskjutsplanering, fysisk planering, bygglov, mätningsuppgifter, gator och parker, naturvård, miljö- och hälsoskydd samt livsmedelskontroller.

I samhällsnämndens ansvarsområde ingår även fritids- och ungdomsverksamhet, däribland drift av fritids-, bad- och friluftsanläggningar samt ungdomsgården Kåken.

Nämndens arbete styrs av reglementet fastställt av kommunfullmäktige samt av kommunen antagna mål.

2 Ekonomisk uppföljning

2.1 Utfall

Samhällsnämndens har en nollbudget för 2020. Utfallet för årets fyra första månader visar ett överskott med 4,4 mnkr mot budget vilket är 3,8 mnkr bättre än samma period föregående år. Intäktsminskningen för nämnden mellan åren 2019 och 2020 är 0,3 mnkr. Utfallet mellan åren visar att skattemedel minskat med 0,2 mnkr. Interna intäkter har ökat med 0,4 mnkr jämfört med föregående år och avser högre statliga investeringsbidrag än budgeterat. Externa intäkter har minskat med 0,4 mnkr jämfört med föregående år i linje med årets budget.

Kostnadsminskningen för nämnden mellan åren 2019-2020 är 4,0 mnkr. Personalkostnaderna har minskat med 0,3 mnkr och avser tjänster som inte är tillsatta. Köp av huvudverksamhet är 6,2 mnkr lägre än föregående år. Differensen mellan åren förklaras av att entreprenaden 2019 tog en förlikningskostnad med den förre entreprenören för vinterväghållningen som avsåg 2018. Årets milda vinter med låg kostnad för vinterväghållning samt lägre trafikkostnader än budgeterat ger ett överskott mot budget med 3,0 mnkr för T1. Kostnad för lokalhyror har ökat med 0,5 jämfört med föregående år enligt budget.

Fastighets- och driftskostnaderna ligger för perioden högre än budget vilket beror på högre kostnader i början av året hos förvaltningens fritidsanläggningar. Kostnader för avskrivningar ligger i nivå med budget för perioden. Övriga kostnader har genererat ett underskott mot periodens budget främst beroende på att kostnader för skolkort har varit högre än budgeterat. Kostnader för bostadsanpassningsbidrag har varit låga för perioden med få inkomna ärenden och utbetalda medel.

(mnkr)	Utfall jan-apr 2019	Utfall jan-apr 2020	Budget jan-apr 2020	Differens utfall/budget
Intäkter	**72,1**	**71,9**	**70,7**	**1,2**
- varav tilldelade skattemedel	61,5	61,3	61,3	0,0
- varav interna intäkter	1,8	2,2	1,1	1,1
- varav externa intäkter	8,8	8,4	8,4	0,0
Kostnader	**-71,5**	**-67,5**	**-70,7**	**3,3**
- varav personalkostnader	-14,3	-14,0	-15,0	1,0
- varav köp av huvudverksamhet	-25,0	-18,8	-21,8	3,0
- varav lokalhyra	-5,0	-5,5	-5,4	-0,1
- varav fastighets- och driftskostnader	-5,1	-5,6	-5,2	-0,4
- varav avskrivningar	-11,6	-12,1	-12,2	0,1
- varav övriga kostnader	-10,5	-11,4	-11,1	-0,3
Resultat	**0,6**	**4,4**	**0,0**	**4,4**

2.1.1 *Utfall per verksamhetsområde*

Inför 2020 har samhällsnämnden en nollbudget. Totalt sett för alla verksamheter visar året ett utfall på 4,4 mnkr för perioden, att jämföra med föregående år då utfallet var ett överskott med 0,6 mnkr. Nämndverksamheten har ett utfall som ligger i nivå med budget där kostnader främst avser lönekostnader för nämndens förtroendevalda.

Förvaltningsledningen har ett underskott för perioden med främst högre kostnader för reparation av lokaler och hamnar på ett underskott med 0,2 mnkr mot budget. Verksamheten för avskrivningar ger ett överskott för perioden med 0,1 mnkr med avskrivningar på nämndens investeringar i nivå med budget.

Fritidsverksamheten har för perioden ett underskott på 0,9 mnkr i förhållande till budget. Fritidsledning har ett underskott med 0,7 mnkr och avser främst föreningsbidrag som betalats ut i början av året. Ungdomsverksamhetens visar ett överskott på 0,1 mnkr mot budget per sista april med främst lägre personalkostnader. Badanläggningar har för perioden ett underskott med 0,4 mnkr mot budget med högre fastighetskostnader och kostnader för inköp av träningsredskap. Fritidsanläggningar har för perioden ett underskott med 0,1 mnkr mot budget med fastighetskostnader som är har varit högre än budgeterat. Trafikverksamheten har ett överskott på 0,4 mnkr mot budget för perioden och avser främst lägre kostnader för busstrafiken än budgeterat.

Miljöverksamheten visar ett överskott med 1,4 mnkr mot budget för perioden. Verksamheten har fått externa bidrag från länsstyrelsen i storleksordningen 0,4 mnkr som täcker extra kostnader som inte budgeterats för. Intäkter för taxor och avgifter för miljöverksamheten samt livsmedel har för perioden varit 0,7 mnkr högre än budgeterat. Personalkostnader har under årets inledning varit 0,2 mnkr lägre än budgeterat och avser ej tillsatta tjänster.

Plan- & Byggverksamheten visar ett överskott på 1,7 mnkr mot budget. Intäkter för verksamheten har varit 0,3 mnkr högre än budgeterat samtidigt som kostnader för bostadsanpassningsbidrag har varit väldigt låga i början av året med ett utfall på 0,1 mnkr mot en budgeterad kostnad på 1,3 mnkr. En generellt sett lägre frekvens av utbetalade bidrag i början av året visas även för utfallet 2019. Sammantaget med coronavirusets effekter ger detta en stor inverkan på utfallet.

Teknik och entreprenad har överskott på 1,7 mnkr mot budget per sista april. Underskottet på utfall för entreprenaden 2019 berodde på förlikningskostnaden för 2018 års vinterväghållning som var resultatpåverkande 2019. I år har vinterväghållningen varit billigare än budgeterat vilket för verksamheten ger ett överskott med 1,3 mnkr mot budget. Ett kostnadskrav rörande en försäkringsfråga påverkar också utfallet positivt med 0,4 mnkr. Teknikverksamhetens underskott beror på lägre intäkter än budgeterat.

(mnkr)	Utfall jan-apr 2019	Utfall jan-apr 2020	- varav skattemedel	- varav intäkter	- varav kostnader
Samhällsnämnd	0,0	0,0	0,5	0,0	-0,5
Förvaltningsledning	0,1	-0,2	2,1	0,1	-2,4
Avskrivningar	0,9	0,1	11,7	0,4	-12,0

(mnkr)	Utfall jan-apr 2019	Utfall jan-apr 2020	- varav skattemedel	- varav intäkter	- varav kostnader
Fritidsverksamhet	0,1	-0,9	14,3	4,1	-19,3
Trafikverksamhet	0,4	0,6	17,0	2,0	-18,5
Miljöverksamhet	0,0	1,4	1,1	2,3	-2,0
Plan- och byggverksamhet	1,0	1,7	2,9	1,4	-2,6
Teknikverksamhet	-0,3	-0,1	3,2	0,2	-3,5
Gatu- och parkentreprenad	-1,6	1,8	8,2	0,0	-6,4
Totalt	**0,6**	**4,4**	**61,0**	**10,5**	**-67,2**

2.1.1.1 Specifikation av personalkostnader

Personalkostnaderna för nämnden har minskat med 0,4 mnkr mot samma period föregående år, vilket beror på budgeterad personalkostnad för tjänster som ej är tillsatta samt medarbetare inom verksamheterna som för 2020 jobbar 80% av heltid.

Nämnden har ett överskott mot budget på 1,0 mnkr per sista april för personalkostnader. Fritid med 0,4 mnkr för fritidsanläggningar vilket avser skolfritidsgårdar. Överskottet för Plan och bygg, Miljö- samt Teknikverksamheterna avser tjänster som ej ännu är tillsatta.

(mnkr)	Utfall jan-apr 2019	Utfall jan-apr 2020	Budget jan-apr 2020	Differens utfall/budget
Nämnd	-0,4	-0,4	-0,4	0,0
Förvaltningsledning	-0,9	-0,9	-0,9	0,0
Fritidsverksamhet	-6,4	-6,0	-6,4	0,4
Trafikverksamhet	-1,2	-1,2	-1,2	0,0
Miljöverksamhet	-1,7	-1,5	-1,7	0,2
Plan- och byggverksamhet	-1,9	-2,2	-2,4	0,2
Teknikverksamhet	-1,8	-1,7	-1,8	0,2
Totalt	**-14,3**	**-13,9**	**-14,9**	**1,0**

2.2 Prognos

Samhällsnämndens prognos på helår visar ett resultat om ett underskott på 1,2 mnkr, det budgeterade resultatet ligger på 0 mnkr givet nollbudget.

Intäkterna ger ett prognostiserat underskott för nämnden på 3,5 mnkr för 2020. Detta som en direkt följd av coronaepidemin där prognosen pekar på ett märkbart intäktsbortfall för badanläggningar.

Kostnaderna ger ett prognostiserat överskott på 2,3 mnkr. Prognosen för

personalkostnaderna ger ett överskott på 0,6 mnkr mot budget. Jämfört med utfallet för T1 väntas tjänster tillsättas under 2020. Köp av huvudverksamhet ger ett prognostiserat överskott på 1,7 mnkr och avser de lägre kostnaderna för intervägh̊llning än budgeterat. Prognos avseende lokalhyra ligger i nivå med budget för 2019. Prognos för kostnaderna för lokalhyra förväntas ge ett överskott med 0,4 mnkr relativt budget för 2020 . Kostnaderna för fastighets- och driftskostnader visar ett prognostiserat underskott med 0,5 mnkr då reparationer planeras på kommunens fritidsanläggningar.
Prognos för avskrivningar ligger i nivå med budget för 2020.
Övriga kostnader har en prognos på ett överskott med 0,1 mnkr mot budget. Här ligger bland annat kostnad för bostadsanpassningsbidrag som förväntas komma igång igen under hösten.

(mnkr)	Årsbudget 2020	Årsprognos 2020, apr	Differens budget/prognos apr
Intäkter	**209,7**	**206,2**	**-3,5**
- varav tilldelade skattemedel	180,6	180,6	0,0
- varav intäkter	29,1	25,6	-3,5
Kostnader	**-209,7**	**-207,4**	**2,3**
- varav personalkostnader	-44,9	-44,3	0,6
- varav köp av huvudverksamhet	-66,7	-65,0	1,7
- varav lokalhyra	-16,6	-16,2	0,4
- varav fastighets- och driftskostnader	-13,7	-14,2	-0,5
- varav avskrivningar	-36,5	-36,5	0,0
- varav övriga kostnader	-31,6	-31,5	0,1
Resultat	**0,0**	**-1,2**	**-1,2**

2.2.1 Prognos per verksamhetsområde

Samhällsnämndens prognos på helår visar ett resultat om ett underskott på 1,2 mnkr, det budgeterade resultatet ligger på 0 mnkr givet nollbudget.

Nämnden tillsammans med förvaltningsledningen har en nollprognos där förvaltningsledningens underskott rörande fastighetskostnad beräknas korrigeras under 2020. Prognosen för avskrivningar ligger i linje med budgeterad nivå för nämndes investeringsprojekt.

Fritidsverksamheten har ett prognostiserat resultat med ett underskott på 1,3 mnkr där intäktsminskningen för simhallen förväntas påverka resultatet negativt.

Trafik har ett prognostiserat underskott på 0,6 mnkr vilket avser högre kostnader för kollektivtrafiken per sista december 2020.

Miljöverksamheten har en prognos som förväntas ligga i linje med budget.

Plan- & byggverksamheten visar ett prognostiserat överskott med 0,6 mnkr. Högre intäkter än budgeterat samt en lägre kostnad för bostadsanpassningsbidrag ger ett högre utfall än budgeterat.

Teknikverksamheten har ett prognostiserat överskott per december på 0,1 mnkr. Den milda vintern förväntas öka kostnaden för beläggningsarbeten under det kommande året.

(mnkr)	Årsprognos 2020, apr	-varav skattemedel	-varav intäkter	-varav kostnader
Nämnd	0,0	1,5	0	-1,5
Förvaltningsledning	0,0	6,4	0,3	-6,7
Avskrivningar	0,0	35,2	1,3	-36,5
Fritidsverksamhet	-1,3	43,4	9,5	-54,2
Trafikverksamheten	-0,6	48,6	4,4	-53,6
Miljöverksamhet	0,0	3,4	3,1	-6,5
Plan- & byggverksamheten	0,6	8,6	3,2	-11,2
Teknikverksamheten	0,1	33,5	3,8	-37,2
Totalt	**-1,2**	**180,6**	**25,6**	**-207,4**

2.2.1.1 Specifikation, prognos personalkostnader

Prognosen avseende personalkostnader för nämnden ger ett överskott på 0,6 mnkr per sista december. Nämnd och förvaltningsledning förväntas ligga i samma nivå som budgeterat

Personalkostnader Fritid förväntas ge ett prognostiserat överskott på 0,4 mnkr och beror på minskade personalkostnader för badanläggning Hälledal och Högslätten.

Trafik, Miljö och Plan- och byggverksamheterna förväntas ligga i nivå med budget.

Teknik har en prognosticerad minskad lönekostnad i den tekniska verksamheten där det fortfarande är en tjänst som inte är tillsatt.

(mnkr)	Årsbudget 2020	Årsprognos 2012, apr	Differens budget/prognos apr
Nämnd	1,4	1,4	0,0
Förvaltningsledning	2,8	2,8	0,0
Fritid	19,1	18,7	0,4
Trafik	3,7	3,7	0,0
Miljö	5,2	5,2	0,0
Plan och bygg	7,2	7,2	0,0
Teknik	5,5	5,3	0,2

(mnkr)	Årsbudget 2020	Årsprognos 2012, apr	Differens budget/prognos apr
Totalt	**44,9**	**44,3**	**0,6**

2.3 Investeringar

Samhällsnämndens totala investeringsutgift uppgår till 6,7 mnkr per den sista april av nämndens totala budget på 32,7 mnkr. Detta ger ett utrymme för fortsatta investeringar på 26,0 mnkr mot budget.

Fritidsverksamheten har ännu ej förbrukat något av sin årsbudget som uppgår till 3,9 mnkr. Teknik har förbrukat 6,6 mnkr av sin budget på 28,8 mnkr vilket till största delen påverkas av upplupna kostnader på 5,4 mnkr för den nya järnvägsbron som öppnades för trafik 2019. Investeringar som är pågående under perioden är bland annat reinvestering av gator som Hagagatan, Kempevägen, Kapellgatan och Skolgränd, vilka hittills belastat budget med 0,4 mnkr . Arbetet på Frideborgsgatan pågår, Trädgårdsgatan/Brunnshusgatan där VA och jobb med gång- och cykelväg är aktuellt, pågår och har hittills belastat budget med 0,3 mnkr. Utredning och förstudie runt Utsprångskajen och Nybrogatan fortgår och har belastat budgeten med 0,7 respektive 0,2 mnkr. Utfallet per sista april för resterande investeringsutgifter avser upparbetade-, uppstarts- samt projekteringskostnader men även projektintäkter vilket ger en nettoutgift på -0,3 mnkr.

Prognos

Flera objekt kommer att vara projekterade och upphandlade med byggstart under senare delen av sommaren alternativt tidig höst vilket innebär att utgifterna kommer att öka under hösten. Fritidsverksamheten prognostiserar att följa budget på 3,9 mnkr. Av årets budget återstår 3,9 mnkr där förvaltningen planerar att påbörja arbetet med friluftsområdet vid Godstjärn som har en budget på 2 mnkr. För återstående budget skall det bland annat köpas in en ny åkgräsklippare till Ängevallen, investeras i ett nytt högtalarsystem till Bondsjöhöjdens IP samt införskaffas säkra förvaringsskåp till Simhallen.

Investeringsbudget för Teknik beräknas uppgå till budgeterad volym på 28,8 mnkr. Det stora projektet att bygga en ny kommunal gata till västra Saltviks industriområde kommer att påbörjas under året. Parker och konstbyggnader har tillsammans en budget på 1,3 mnkr. Budget för tillgänglighet och trafiksäkerhetsåtgärder har tillsammans ett budgetutrymme på 0,8 mnkr.

(mnkr)	Investering jan-apr 2020	Årsbudget 2020	Årsprognos 2020, apr
Fritidsverksamhet	0,0	3,9	3,9
Teknikverksamhet	6,7	28,8	28,8
Totalt	**6,7**	**32,7**	**32,7**

§ 54 Dnr 2020-000009 1.1.3.1

Fyramånadersrapport 2020

Skolnämndens presidiums beslut

Skolnämndens presidium beslutar med delegation av skolnämnden

att godkänna fyramånadersrapport 2020,

att översända fyramånadersrapporten till kommunstyrelsen.

Bakgrund

I fyramånadersrapporten presenteras verksamheten och ekonomidel med bland annat helårsprognos.

Utfall för perioden januari till april är 6,4 mnkr, medan budget för perioden är på 3,1 mnkr vilket ger ett överskott jämfört med budget på 3,2 mnkr. Årsprognosen är ett underskott på -7,1 mnkr för skolnämnden.

Beslutsunderlag

Fyramånadersrapport SKN 2020-05-15.

_____

Härnösands kommun

Skolnämnd

Fyramånadersrapport 2020

2020-04-30

Fyramånadersrapport 2020

Status: *Påbörjad* ***Rapportperiod:*** *2020-04-30* ***Organisation:*** *Skolnämnd*

Innehållsförteckning

Fyramånadersrapport 2020 1

1 Nämndens uppdrag och verksamhet 2

2 Ekonomisk uppföljning 3

2.1 Utfall 3

2.1.1 Utfall per verksamhetsområde 3

2.2 Prognos 4

2.2.1 Prognos per verksamhetsområde 5

2.3 Investeringar 6

1 Nämndens uppdrag och verksamhet

Skolnämnden fullgör kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar enligt skollagen (2010:800), särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet. Skolnämnden ansvarar också för att ge stöd och service till vissa funktionshindrade som inte ankommer på annan nämnd. Skolnämndens ansvarsområde gäller skol- och utbildningsformerna förskola, pedagogisk omsorg, öppen förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt musik- och kulturskola.

Skolnämnden verkar för att erbjuda en likvärdig utbildning där alla barn och elever kan utvecklas och uppnå målen och kunskapskraven.

2 Ekonomisk uppföljning

2.1 Utfall

Skolnämndens resultat för per sista april visar ett överskott på 6,4 mnkr. Periodens budget är ett överskott på 3,1 mnkr vilket ger en budgetavvikelse på 3,2 mnkr.

Intäkterna är 6,8 mnkr högre än budget vilket främst består av ökade bidrag från Migrationsverket. De totala kostnaderna är 3,6 mnkr högre än budget. Personalkostnaderna ligger över budget med 5,2 mnkr.

Sjuklönerna för perioden jan-mars var 1,4 mnkr. Perioden jan-april var de 2,8 mnkr, vilket betyder att kostnaderna för sjuklönerna under april månad var lika stora som jan-mars tillsammans. Dock är vikariekostnaderna 0,1 mnkr lägre jämfört med samma period 2019.

Beslut har fattats om att redovisa lokalkostnader centralt i förvaltningen, för möjligheten till bättre uppföljning. Fortfarande föreligger viss eftersläpning av i att lägga kostnaderna på rätt ställe, vilket behöver justeras och tas hänsyn till i redovisning och prognos.

Med anledning av Covid-19 skapades en aktivitet, 011, vars uppgift blev att samla ihop alla kostnader och eventuella intäkter som uppkommit just på grund av pandemin. Fram till den sista april visade den ökade kostnader på 1,025 mnkr där Gymnasieskola har stått för 67 % av kostnaderna och Grundskola stått för 15 %. Inköpen har bland annat utgjorts av digitala hjälpmedel för fjärrundervisning och möten, förbetalda resor som blivit avbokade men som förhoppningsvis blir återbetalda senare, handsprit och hjälpmedel för att minska smittopridningen. Vikariekostnader redovisas med drygt 0,1 mnkr.

Resultaträkning (mnkr)	Utfall Jan19 - april 19	Utfall Jan 20 - april 20	Periodbudget Jan 20-april 20	Differens Utfall/Budget
Intäkter	**239,3**	**247,1**	**240,3**	**6,8**
varav tilldelade skattemedel	201,2	203,1	203,1	0,0
varan interna intäkter	1,9	1,4	1,3	0,1
varav externa intäkter	36,2	42,7	35,9	6,8
Kostnader	**-236,7**	**-240,8**	**-237,2**	**-3,6**
varav personalkostnader	-145,7	-148,7	-143,5	-5,2
varav köp av verksamhet	-34,9	-36,6	-34,6	-2,0
varav lokalhyra	-28,1	-27,4	-28,1	0,7
varav fastighets- och driftskostnader	-1,2	-1,5	-1,3	-0,2
varav avskrivningar	-0,7	-1,1	-0,7	-0,4
varav övriga kostnader	-26,1	-25,5	-28,9	3,4
Resultat	**2,6**	**6,4**	**3,1**	**3,2**

2.1.1 Utfall per verksamhetsområde

De största avvikelserna i utfall per verksamhetsområde kommenteras.

Verksamhetsområde grundskola gör ett överskott på 6,7 mnkr. Budgeterat var ett överskott på 2,1 mnkr vilket ger en budgetavvikelse på 4,6 mnkr i överskott. Det beror på minskade personalkostnader men även minskade inköp av läromedel.

Förskoleklass visar ett överskott på 1,8 mnkr. Budgeterat var ett överskott på 0,1 mnkr vilket ger en budgetavvikelse på 1,7 mnkr i överskott. Det beror på lägre personalkostnader, måltidskostnader samt minskade inköp av läromedel.

Förskola visar ett överskott på 0,8 mnkr. Budgeterat var ett överskott på 0,3 mnkr.

(mnkr)	Utfall Jan19 - april 19	Utfall Jan20- april 20	-varav skattemedel	-varav intäkter	-varav kostnader
Skolnämnd	0,0	0,1	0,4	0,0	-0,4
Förvaltningsövergripande	1,3	-0,5	5,7	0,6	-6,8
Musik- och kulturskola	0,2	-0,1	3,2	0,2	-3,4
Öppen förskola	0,2	0,0	0,4	0,1	-0,4
Förskola	-0,8	0,8	49,8	9,5	-58,5
Pedagogisk omsorg	-0,2	-0,3	0,6	0,1	-1,0
Fritidshem	-0,8	0,1	7,2	2,7	-9,8
Förskoleklass	-0,5	1,8	5,3	1,3	-4,8
Grundskola	3,6	6,3	87,5	17,2	-98,4
Grundsärskola	0,2	-0,3	4,0	0,3	-4,6
Gymnasieskola	-0,6	-1,2	35,5	10,2	-46,9
Gymnasiesärskola	0,0	-0,1	3,4	0,7	-4,3
Eftis	0,0	0,1	0,0	1,3	-1,2
Totalt	**2,6**	**6,7**	**203,1**	**44,1**	**-240,5**

2.1.1.1 *Specifikation av personalkostnader*

Personalkostnaderna för perioden jan-april 2020 har ökat med 5,2 mnkr jämfört med budget. Den största ökningen i förhållande till budget redovisas i verksamhetsområde Grundskola, med 1,6 mnkr.

(mnkr)	Periodens utfall Jan 19 - april19	Periodens utfall Jan 20 - april 20	Periodens budget Jan 20 - april 20	Budgetavvikelse aktuell period
Skolnämnden	-0,4	-0,4	-0,4	0,0
Förvaltningsövergripande vht	-7,8	-4,9	-4,0	-0,9
Musik- och kulturskola	-2,9	-2,7	-2,7	0,0
Öppen förskola	-0,2	-0,3	-0,3	0,0
Förskola	-34,2	-34,4	-34,9	0,5
Pedagogisk omsorg	-0,6	-0,7	-0,4	-0,3
Fritidshem	-8,0	-7,5	-7,0	-0,5
Förskoleklass	-3,5	-2,8	-3,6	0,8
Grundskola	-59,7	-63,5	-61,9	-1,6
Grundsärskola	-3,1	-3,7	-3,3	-0,5
Gymnasieskola	-21,2	-23,6	-21,0	-2,6
Gymnasiesärskola	-2,9	-3,1	-3,1	-0,1
Eftis	-1,1	-1,1	-1,0	0,0
	-145,7	**-148,7**	**-143,5**	**-5,0**

2.2 *Prognos*

Skolnämndens helårsprognos för 2020 visar ett resultat på -7,1 mnkr.

	Årsbudget 2020	Årsprognos 2020, april	Differens budget/prognos april
Intäkter	**713,9**	**715,0**	**1,1**
varav tilldelade skattemedel	605,8	605,8	0,0
varav intäkter	108,1	109,2	1,1
Kostnader	**-713,9**	**-722,1**	**-8,2**
varav personalkostnader	-435,0	-443,2	-8,2
varav köp av verksamhet	-103,0	-103,0	0,0
varav lokalhyra	-84,3	-84,3	0,0
varav fastighets- och driftskostnader	-3,6	-3,6	0,0
varav avskrivningar	-2,1	-2,1	0,0
varav övriga kostnader	-85,9	-85,9	0,0
Resultat	**0,0**	**-7,1**	**-7,1**

2.2.1 *Prognos per verksamhetsområde*

Årsprognosen per verksamhet beräknas bli totalt -7,0 mnkr i förhållande till budget. Här står Grundskola och Gymnasieskola för de största prognostiserade avvikelserna, med -3,7 mnkr respektive -2,5 mnkr i förhållande till budget. De negativa avvikelserna återfinns i personalkostnaderna, och förklaras av att beslutade indrag för en budget i balans inte kan genomföras i förutsedd omfattning med anledning av beslutad undervisningsorganisation och struktur på de mindre skolenheterna i grundskolan samt på gymnasieskolans teoretiska program, samt elevprognos och utfall av antalet elever.

(mnkr)	Årsprognos 2020, april	- varav skattemedel	- varav intäkter	- varav kostnader
Skolnämnd	0,0	0,9	0,9	0,9
Förvaltningsövergripande vht	0,5	17,2	0,4	-7,3
Musik- och kulturskola	0,0	9,5	0,0	-3,5
Öppen förskola	0,0	1,2	0,1	-0,5
Förskola	-1,2	146,2	3,8	-62,3
Pedagogisk omsorg	-0,1	1,8	0,0	-1,1
Fritidshem	0,0	21,5	2,0	-10,4
Förskoleklass	0,0	16,0	0,1	-5,4
Grundskola	-3,7	262,6	1,7	-110,7
Grundsärskola	0,0	11,8	0,1	-4,8
Gymnasieskola	-2,5	106,3	5,1	-52,6
Gymnasiesärskola	0,0	10,3	0,6	-4,6
Eftis	0,0	0,1	3,8	-1,3
Totalt	**-7,0**	**605,8**	**18,0**	**-258,1**

2.2.1.1 *Specifikation, prognos personalkostnader*

(mnkr)	Årsbudget 2020	Årsprognos 2020, april	Budgetavvikelse aktuell period
Skolnämnden	-1,2	-1,2	0,0
Förvaltningsövergripande vht	-12,0	-11,5	0,5
Musik- och kulturskola	-8,1	-8,1	0,0

Öppen förskola	-0,8	-0,8	0,0
Förskola	-103,7	-104,8	-1,1
Pedagogisk omsorg	-1,1	-1,1	0,0
Fritidshem	-21,1	-21,1	0,0
Förskoleklass	-11,0	-11,0	0,0
Grundskola	-189,7	-192,9	-3,2
Grundsärskola	-9,9	-9,9	0,0
Gymnasieskola	-63,8	-67,6	-3,8
Gymnasiesärskola	-9,3	-9,7	-0,4
Eftis	-3,2	-3,2	0,0
	-434,9	**-442,9**	**-8,0**

Personalkostnaderna prognostiseras till -8 mnkr i förhållande till årsbudget. Verksamhetsområdena Grundskola respektive Gymnasieskola prognostiserar de största avvikelserna i förhållande till budget.

2.3 Investeringar

Förbättringar av utemiljön vid Älandsbro skola genomförs, och uppdatering av IT-infrastruktur genomförs på flera förskolor. En multirink är under uppförande vid Brännaskolan, med en beräknad kostnad på 120 tkr. Multisportarenen står enligt plan färdig nu till sommaren.

2020	Utfall Jan - april 2020	Årsbudget 2020	Årsprognos Jan - april
Förskola	0,1	0,3	
Grundskola	0,1	0,2	

§ 73 Dnr 2020-000126 1.1.3.1

Fyramånadersrapport socialnämnden

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att godkänna fyramånadersrapporten tertial 1 och överlämna den till Kommunstyrelsen,

att socialnämnden noterar den kraftigt negativa budgetprognosen för 2020 samt trots att nämnden är medveten om det ansträngda läget på grund av pågående Covid-19 pandemi i Sverige, nämnden uppdrar till socialförvaltningen att arbeta med att minska kostnaderna,

att nämnden noterar att det finns bl.a. kvarstående statsbidrag som ej fördelats ut till socialnämnden, vilket när det sker bör påverka budgetprognosen i positiv riktning, samt

att uppdra till socialförvaltningen att utreda möjligheten att bereda mer hemmaplanslösningar inom omsorgen om funktionshindrade samt inom IFOs verksamhetsområde. Att återrapportera till socialnämnden under hösten.

Yrkanden

Krister Mc Carthy (S) yrkar på tillägg av ytterligare en att-sats; att uppdra till socialförvaltningen att utreda möjligheten att bereda mer hemmaplanslösningar inom omsorgen om funktionshindrade samt inom IFOs verksamhetsområde. Att återrapportera till socialnämnden under hösten.

Propositionsordning

Ordförande finner att finns ett förslag till beslut, liggande förslag med tillägg av ytterligare en att-sats.

Ordförande finner att Socialnämnden beslutar enligt förslaget.

Bakgrund

Samtliga nämnder ska göra ett fyramånadersbokslut för perioden januari-april, vars innehåll och struktur styrs av kommunstyrelsen.

§ 73, forts.

Det ekonomiska utfallet för perioden visar ett underskott på minus 12,3 mnkr. De tre största underskottsområdena i relation till budget finns inom:

Förvaltningsledningen

Kommunala hemtjänsten

Individ och familjeomsorgen.

De tre största överskotten i relation till budget finns inom:

Personlig assistans

Utvecklings och kunskapsstyrningsenheten

Försörjningsstöd

I underskottet finns inräknat det ospecificerade kostnadsreduceringskravet på 15,1 mnkr vilket belastar Förvaltningsledningen. Prognosen för socialnämnden på helår visar minus 27,2 mnkr, dvs ett betydande underskott. Därtill tillkommer prognosticerade kostnader på 25,1 mnkr som bedöms hänföras till Covid-19 situationen, kostnader vilka beräknas kunna återsökas från staten. Det finns bl.a. riktade statsbidrag och beräknad justering av skatteunderlag där beslut om fördelning inom kommunen beräknas tas i juni. Då denna fördelning inte är klar är dessa intäkter inte inlagda i prognosen, dock förväntas del av dessa medel tillfalla socialnämnden.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2020-05-26.

Socialförvaltningen, Fyramånadersrapport inklusive prognos 202.

Socialförvaltningen, uppföljning av åtgärder 2020 april.

Socialförvaltningen, Uppföljning intäkter och kostnader april 2020.

Socialförvaltningen, uppföljning volymökningar april 2020.

_____

Härnösands kommun

Socialnämnd

Fyramånadersrapport 2020

2020-04-30

Fyramånadersrapport 2020

Rapportperiod: *2020-04-30* ***Organisation:*** *Socialnämnd*

Innehållsförteckning

Fyramånadersrapport 2020 1

1 Nämndens uppdrag och verksamhet 2

2 Ekonomisk uppföljning 3

2.1 Utfall 3

2.1.1 Utfall per verksamhetsområde 6

2.2 Prognos 12

2.2.1 Prognos per verksamhetsområde 13

2.3 Investeringar 16

1 Nämndens uppdrag och verksamhet

Socialnämndens övergripande uppgift enligt kommunallagen är att nämnden inom sitt område ska se till att verksamheten bedrivs enligt de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom individ- och familjeomsorg, omsorg om funktionshindrade, samt äldreomsorg och inom den kommunala hälso- och sjukvården, tillstånd för alkoholservering, samt ytterligare några lagområden liksom vad som i lag sägs om socialnämnd.

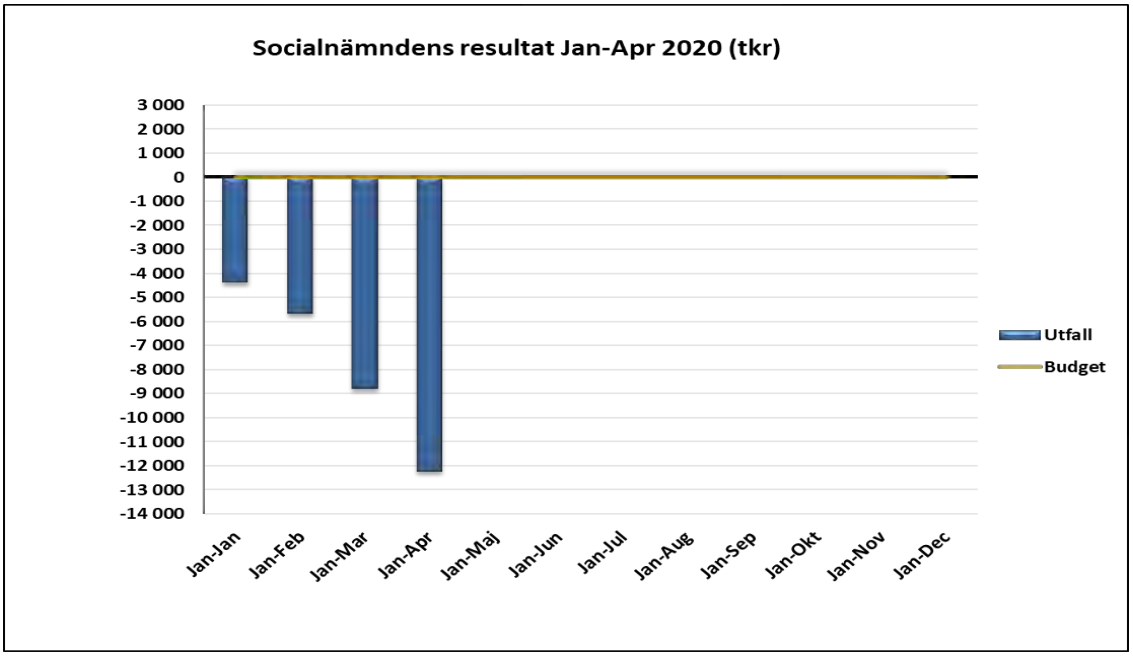
Nämnden ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när vården och omsorgen av en kommunal angelägenhet har lämnats över till annan aktör med stöd av kommunallagen.

Verksamheterna inom socialnämndens område är i huvudsak lagstyrda. Det finns insatser som inte styrs av lag men har en god påverkan både kvalitativt och ekonomiskt på lagstyrda verksamheter. Socialförvaltningen har fyra verksamhetsområden, hemtjänst, särskilt boende inkl hälso- och sjukvård, individ och familjeomsorg samt omsorg om funktionshindrade. I förvaltningen finns även en medicinskt ansvarig sjuksköterska med ansvar för kvalitet inom hälso- och sjukvårdsområdet. Utöver dessa områden finns personal i olika stödfunktioner för strategisk planering för verksamheternas rutiner och uppföljningar, administration, lokalfrågor och nämndsekretariat.

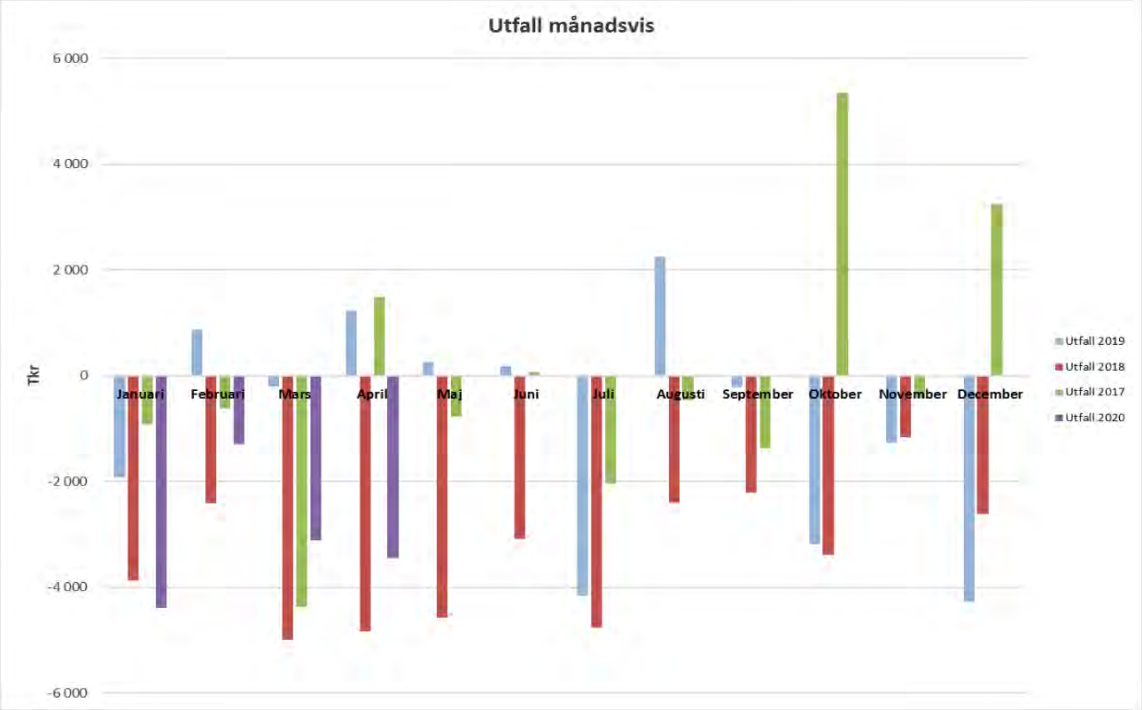
2 Ekonomisk uppföljning

2.1 Utfall

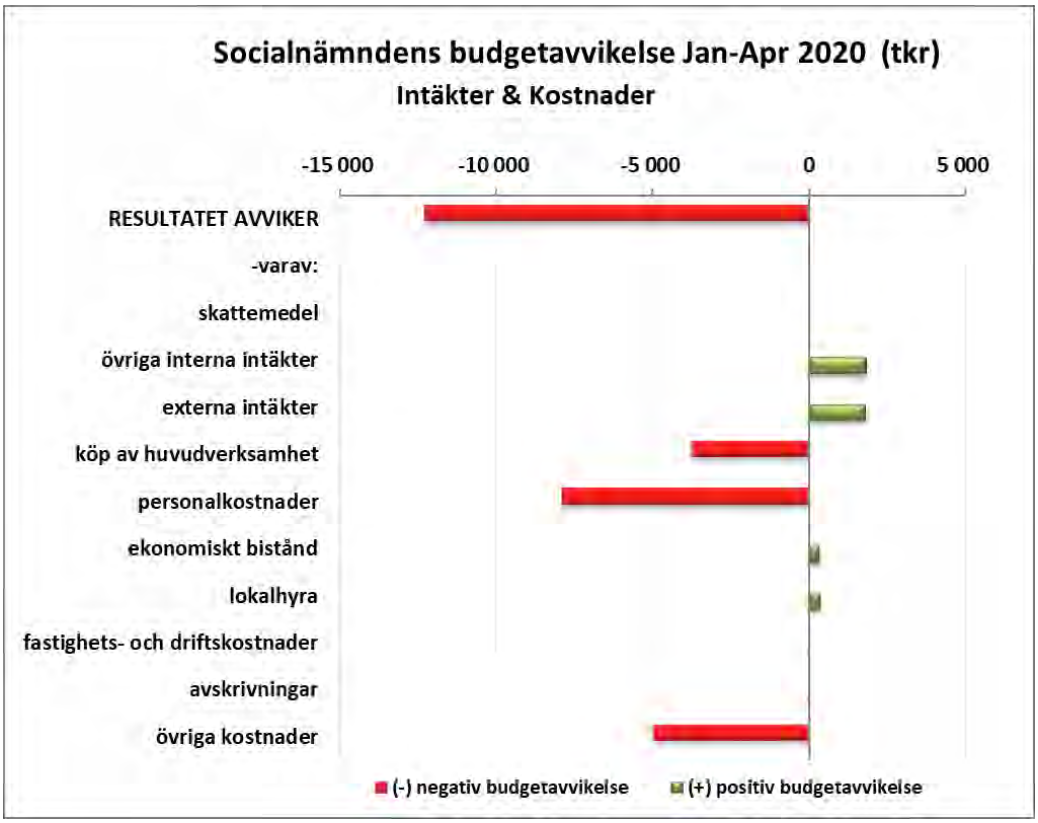
Socialnämnden redovisar ett budgetunderskott på 12,3 miljoner kronor under årets första fyra månader. Detta motsvarar 6,2 procent av den totala budgeten för perioden.

April månads negativa resultat på 3,5 miljoner kronor beror främst på grund av placeringar inom Individ- och familjeomsorgen, kommunala hemtjänsten samt odefinierade kostnadsreduceringsbehovet på 15,1 miljoner på helår som Socialnämnden har, vilket motsvarar 1,25 miljoner per månad.

Bilden visar utfallet månadsvis

Kostnaderna överstiger budget med 15,9 miljoner kronor vilket främst beror på högre kostnad för köp av huvudverksamhet. Högre volym för placeringar verkställda av externa aktörer och hemtjänst ingår i denna post. En annan avvikelse är personalkostnader, där en betydande del är hemtjänsten som har utfört mer tid än budgeterat och därmed också har haft högre personalkostnader. En annan delförklaring är att Ugglan inte har avvecklats i den planerade takten. Ugglan är en delförklaring till avvikelserna mellan åren på personalkostnaderna.

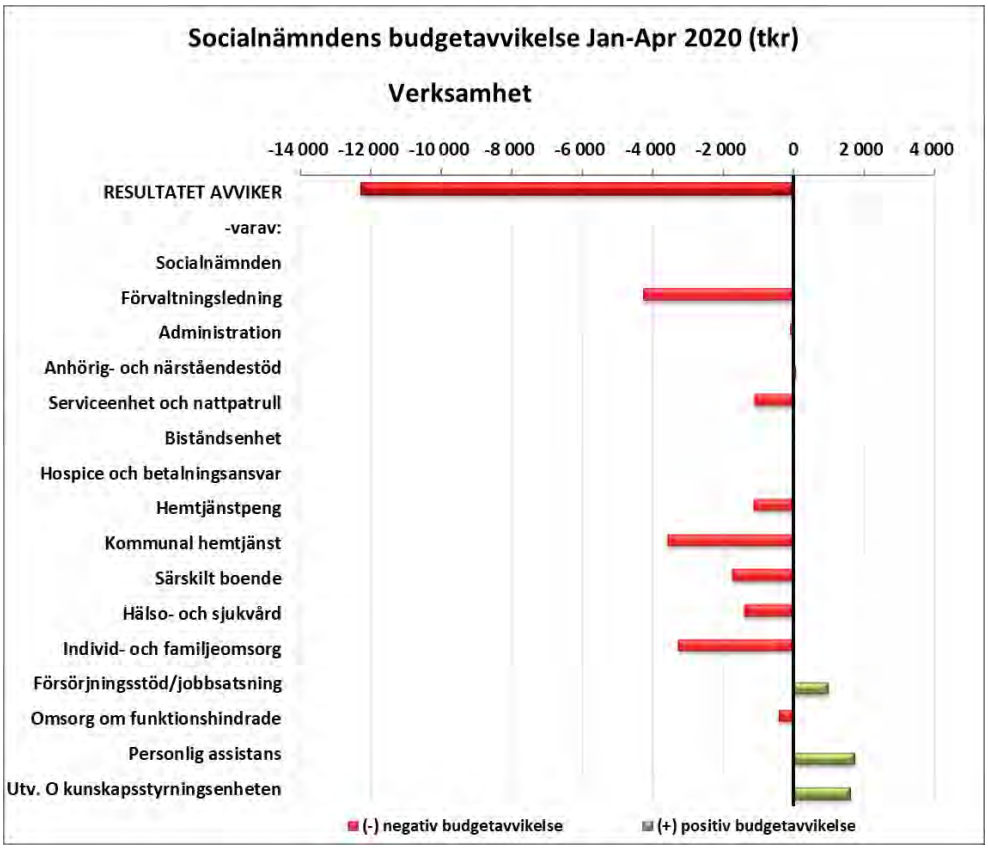
Anledningen till att övriga kostnader har överstigit budget är för att det odefinierade kostnadsreduceringsbehovet hamnar på den raden.

Högre intäkter motsvarande 3,6 miljoner kronor än budgeterat täcker delvis upp kostnadsavvikelsen. Bidragsintäkter från Migrationsverket och Försäkringskassan samt högre hyres- och omsorgsintäkter än budgeterat är de främsta orsakerna.

Årets resultat är 12,3 miljoner kronor sämre än samma period ifjol. En anledning är det odefinierade kostnadsreduceringsbehovet samt högre kostnader för placeringar. Covid-19 har gjort att socialnämnden i slutet av fyramånadersperioden har tagit in mer personal för att minska risken för smittspridning vilket gjort att underskottet har ökat.

Resultaträkning (mnkr)	***Utfall jan-april 2019***	**Utfall jan-april 2020**	**Budget jan-april 2020**	**Differens utfall/budget**
Intäkter	232,7	**229,6**	**226,0**	**3,6**
- varav tilldelade skattemedel	196,2	196,2	196,2	0,0
- varav interna intäkter	1,1	3,0	1,2	1,8
- varav externa intäkter	35,4	30,4	28,6	1,8
Kostnader	-232,7	**-241,9**	**-226,0**	**-15,9**
- varav personalkostnader	-145,9	-155,8	-147,9	-7,9
- varav köp av huvudverksamhet	-33,8	-32,6	-28,9	-3,7
- varav lokalhyra	-21,0	-20,9	-21,3	0,4
- varav fastighets- och driftskostnader	-1,5	-1,5	-1,5	0,0
- varav avskrivningar	-0,3	-0,3	-0,3	0,0
- varav bistånd	-8,2	-7,8	-8,1	0,3
- varav övriga kostnader	-22,0	-23,0	-18,0	-5,0
Resultat	0,0	**-12,3**	**0,0**	**-12,3**

2.1.1 *Utfall per verksamhetsområde*

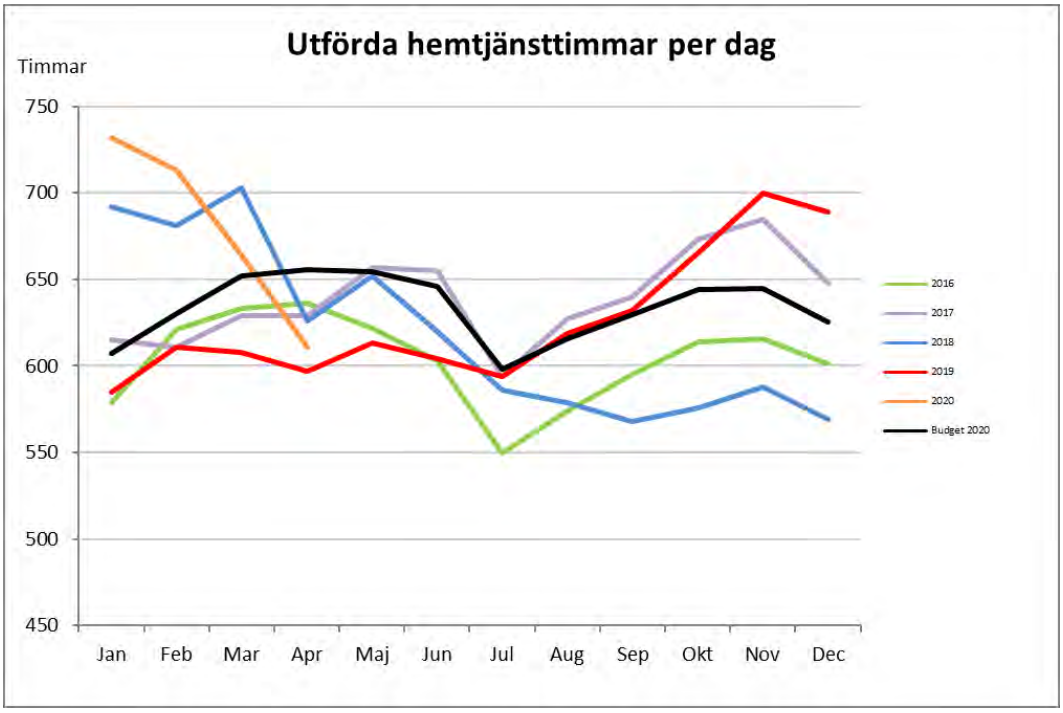

Förvaltningsledning visar ett underskott motsvarande 4,2 miljoner kronor. Den största anledningen till avvikelsen är att det finns ett odefinierat kostnadsreduceringsbehov, som januari till och med april motsvarar 5 miljoner kronor.

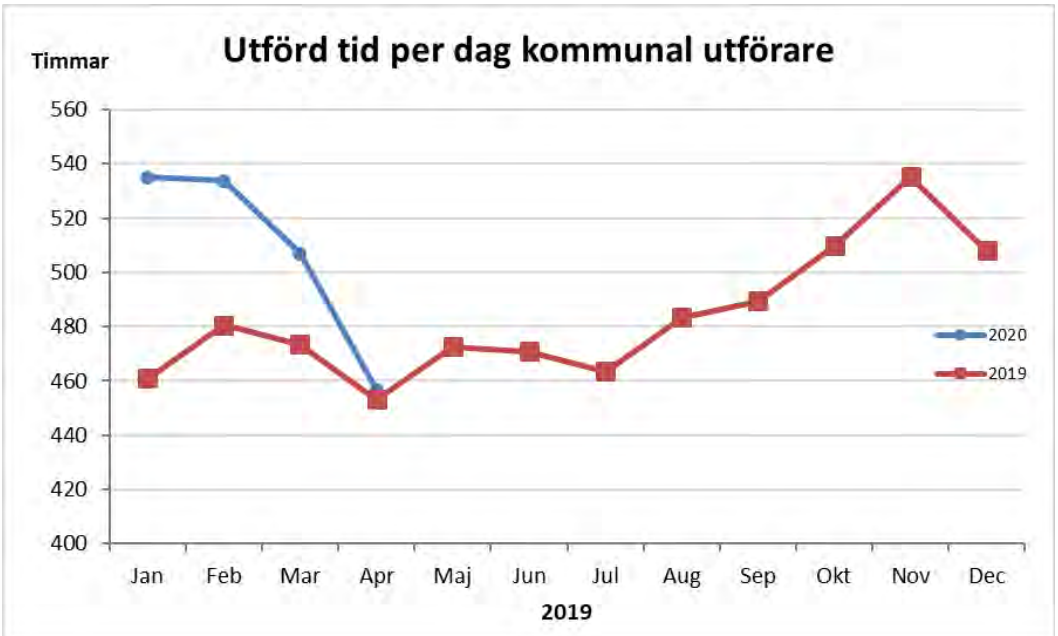
Serviceenhet och nattpatrull redovisar ett underskott motsvarande 1,1 miljoner kronor, den största anledningen till underskottet är främst personalkostnader för nattpatrullen som överskrider budget med 1,1 miljoner kronor. På nattpatrullen har verksamheten haft mycket sjukfrånvaro samt tagit in extra personal för att klara belastningen.

Hemtjänst redovisar ett underskott motsvarande 4,7 miljoner kronor varav 1,1 miljoner kronor avser hemtjänstpeng. Hemtjänstpeng är den ersättning som betalas ut för utförd tid hos brukare till både privata och kommunala utförare. I hemtjänstpeng inryms även omsorgsintäkter, bidragsintäkter och kostnader för matdistribution. På den enskilda månaden april visar hemtjänstpeng ett överskott motsvarande 0,8 miljoner kronor, en anledning är att den utförda tiden har legat under budget på den enskilda månaden. Detta kan vara på grund av Covid-19 då detta gör att brukare i större utsträckning tackar nej till hemtjänst.

Andelen utförd tid som utförts av privata utförare ligger i genomsnitt på 74,5 % för 2020. Underskottet på hemtjänstpeng beror på att fler hemtjänsttimmar än budgeterat har utförts. Under årets första fyra månader har 5316 fler timmar utförts, vilket motsvarar i genomsnitt 43,9 timmar per dag.

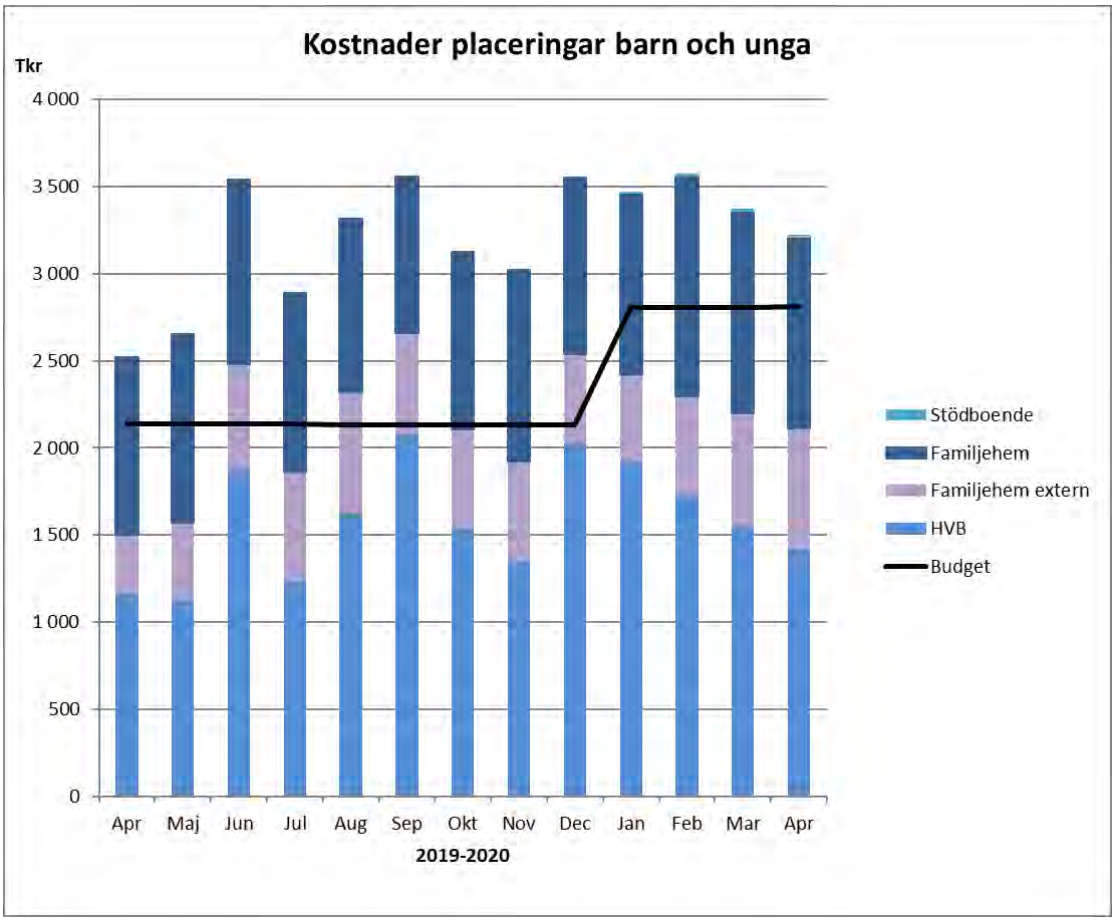
Den kommunala hemtjänstens underskott på 3,5 miljoner kronor beror främst på att personalkostnaderna är högre än erhållna intäkter. Då personalkostnaderna står för mer än 90 % av de totala kostnaderna och att intäkterna varierar över tid påverkas möjligheten att hinna ställa om verksamheten i den takt som krävs. Intäkterna erhålls baserat på utförd tid hos brukare. Diagrammet nedan visar att intäkterna varierar över tid. Nya direktiv inom hemtjänsten på grund av Covid-19 påverkar även möjligheten att anpassa sina kostnader efter intäkterna. Detta påverkar främst slutet av fyramånadersperioden. Den enskilda månaden april visar ett underskott motsvarande 1,7 miljoner kronor.

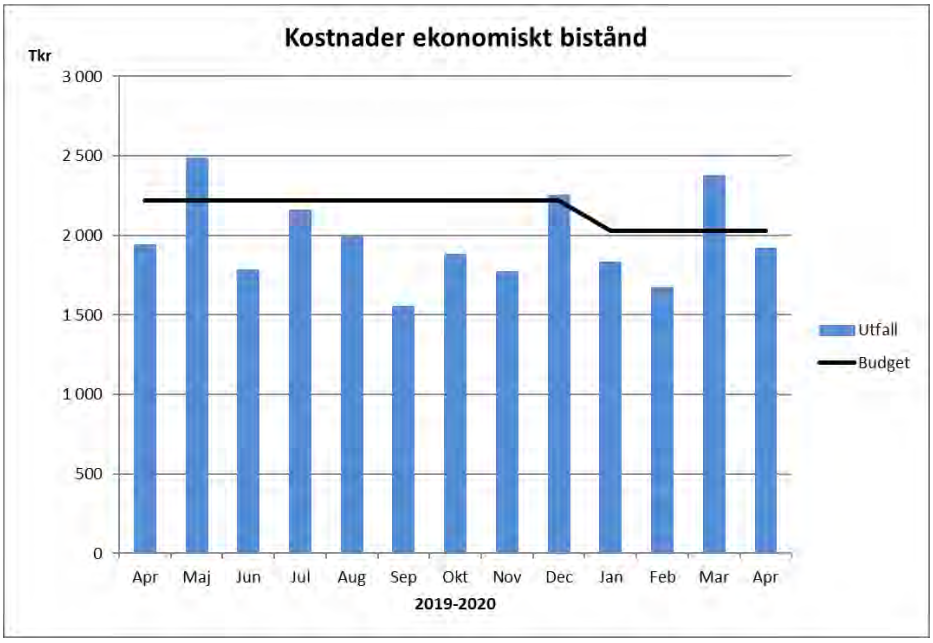
Särskilt boende redovisar ett underskott motsvarande 1,7 mnkr. Den främsta anledningen är att avvecklingen av Ugglan inte har gått enligt plan. Ugglan visar ett underskott motsvarande 2,3 miljoner kronor, en del av underskottet täcks av högre hyres- och omsorgsintäkter än budgeterat.

Hälso- och sjukvård uppvisar ett underskott motsvarande 1,4 miljoner kronor. Högre personalkostnader är de främsta orsakerna till underskottet.

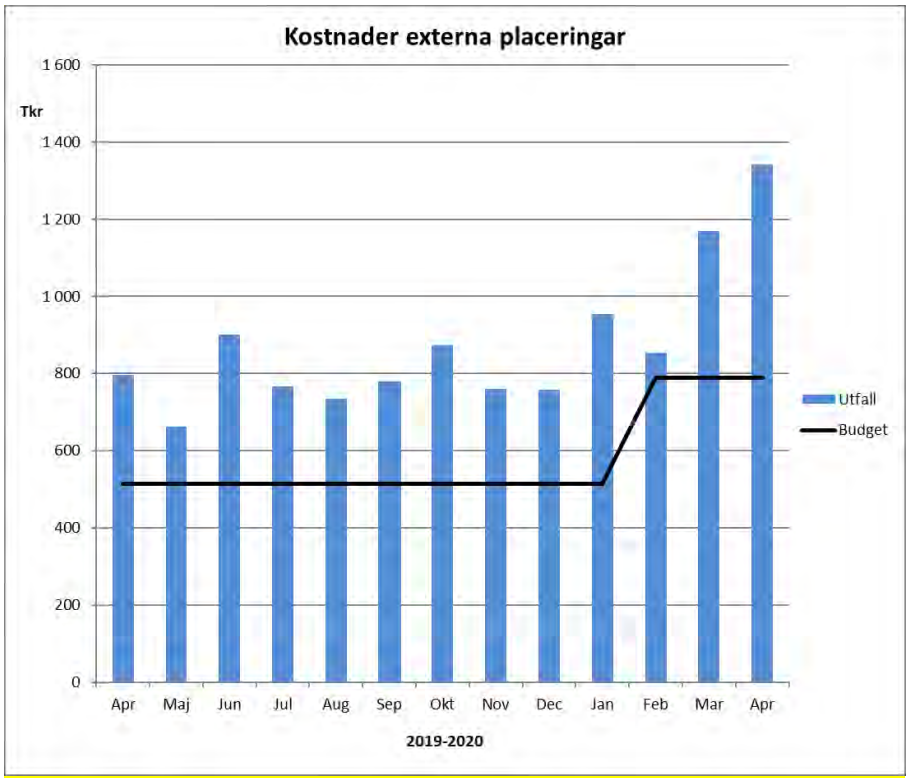
Inom Individ- och familjeomsorg är placeringskostnaderna för barn och unga högre än budgeterat och den främsta orsaken till underskottet, detta är främst placeringskostnader kopplade mot HVB-verksamheten. Kostnaderna för HVB placeringar barn har överstigit budget med 2,4 miljoner kronor.

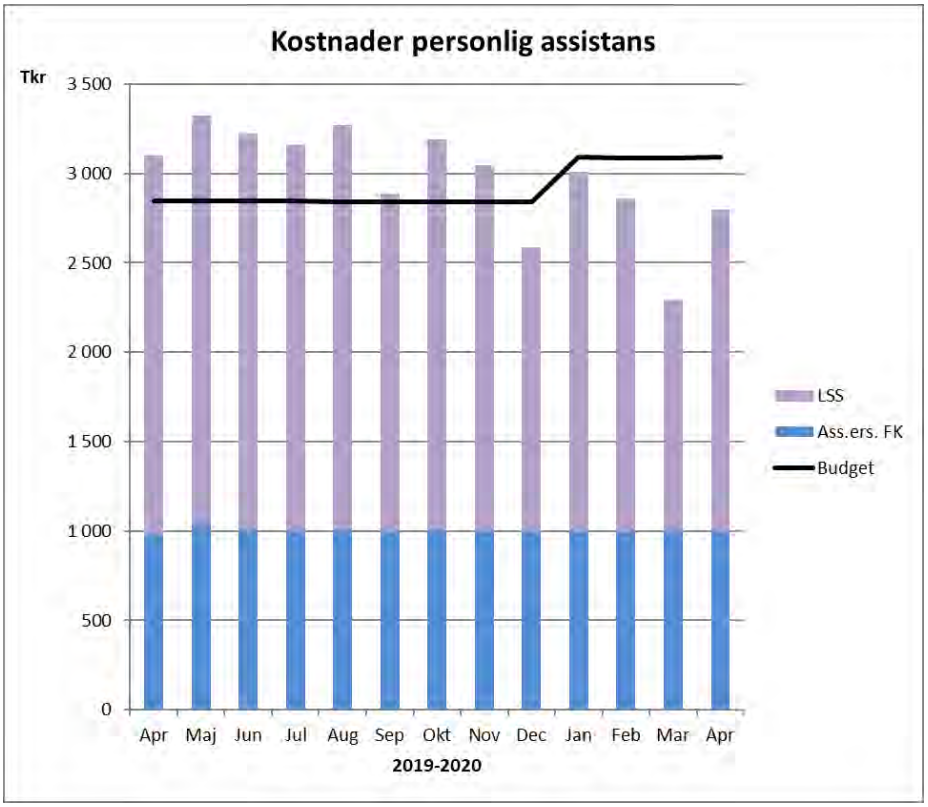
Försörjningsstöd/”Jobbsatsningen” visar ett överskott på cirka 1 miljon kronor mot budget, vilket är en kombination av både högre intäkter samt lägre kostnader för utbetalt ekonomiskt bistånd. Intäkterna avser återbetalning av ekonomiskt bistånd från Försäkringskassan samt schablonersättning från Migrationsverket. Antalet hushåll som erhåller ekonomiskt bistånd har minskat med i genomsnitt 23 hushåll per månad under årets första fyra månader i jämförelse med samma period i fjol.

Omsorg om funktionshindrade redovisar ett underskott motsvarande 0,4 miljoner kronor. Individuella insatser som exempelvis kontaktperson, ledsagning och avlösning i hemmet samt kostnader för köp av verksamhet av extern aktör visar ett underskott motsvarande 0,4 miljoner kronor. Boendena och daglig verksamhet håller budget.

Färre individer med personlig assistans än budgeterat där kommunen har hela kostnadsansvaret gör att personlig assistans visar ett överskott motsvarande 1,6 miljoner kronor. I år har det i genomsnitt varit 17 stycken individer med denna insats jämfört med 20 individer under samma period ifjol. Detta är inkluderat individer med tillfällig utökning på grund av Covid-19.

Utveckling och kunskapsstyrningsenheten visar ett överskott motsvarande 1,7 miljoner kronor. De största anledningarna är att utbildningsbudgeten inte är fullt utnyttjad för perioden samt att förvaltningen ännu inte haft kostnader för införande av ett nytt verksamhetssystem.

RR/verksamhetsform (mnkr)	*Utfall jan-april 2019*	Utfall jan-april 2020	- varav skattemedel	- varav intäkter	- varav kostnader
Socialnämnd	-0,1	0,0	0,5	0,0	-0,5
Förvaltningsledning*	0,3	-4,2	-0,2	0,0	-4,0
Administration	0,1	0,0	1,1	0,2	-1,3
Anhörig- och närståendestöd	0,3	0,1	1,2	0,0	-1,1
Service och nattpatrull	0,1	-1,1	3,0	0,6	-4,7
Utveckling- och kunskapsstyrningsenheten	0,0	1,6	3,8	0,0	-2,2
Biståndsenhet	0,1	0,0	2,5	0,0	-2,5
Hospice och betalningsansvar	-0,3	0,0	0,2	0,0	-0,2
Hemtjänst	-2,5	-4,7	31,6	4,7	-41,0
Särskilt boende	3,4	-1,7	47,8	11,0	-60,5
Hälso- och sjukvård	-0,4	-1,4	13,6	0,3	-15,3
Individ-och familjeomsorg	-2,2	-3,2	23,5	6,1	-32,8
Försörjningsstöd inkl jobbsatsningen	2,2	1,0	7,2	2,0	-8,2
Omsorg om funktionshindrade	-0,4	-0,5	48,5	7,8	-56,8
Personlig assistans	-0,6	1,8	11,9	0,7	-10,8
Resultat	**0,0**	**-12,3**	**196,2**	**33,4**	**-241,9**

*Anledningen till att förvaltningsledning har negativa skattemedel är på grund av det odefinierade kostnadsreduceringsbehovet.

2.1.1.1 Specifikation av personalkostnader

Förvaltningens totala personalkostnader avviker från budget med 7,9 miljoner kronor. Den kommunala hemtjänsten redovisar ett underskott för personalkostnader motsvarande 3,3 miljoner kronor. Volymen inom hemtjänst är högre än budgeterat vilket är en bidragande orsak till kostnadsavvikelsen.

Underskottet inom Särskilt boende beror på att Ugglan inte har avvecklats enligt plan samt att Korttidsenheten har haft en högre schemaläggningsgrad än budget på grund utav belastning.

Underskottet inom Service- och nattpatrull förklaras av att nattpatrullen har haft 0,5 årsarbetare mer än budget för att klara belastning, samt att det varit mycket korttidssjukfrånvaro kopplat till oro över Covid-19.

Personalkostnad, utfall (mnkr)	*Utfall jan-april 2019*	Utfall jan-april 2020	Budget jan-april 2020	Differens utfall/budget
Socialnämnd	-0,5	-0,5	-0,5	0,0
Förvaltningsledning	-3,1	-2,3	-2,8	0,5
Administration	-1,1	-1,1	-1,0	-0,1
Anhörig-och närståendestöd	-0,9	-1,0	-1,0	0,0
Service-och nattpatrull	-2,7	-4,0	-2,8	-1,2
Utveckling- och kunskapsstyrningsenheten	0,0	-1,5	-1,8	0,3
Biståndsenheten	-2,2	-2,3	-2,5	0,2
Hemtjänst	-24,9	-28,8	-25,5	-3,3
Särskilt boende	-41,6	-44,1	-40,9	-3,2
Hälso- och sjukvård	-9,8	-10,6	-9,8	-0,8
Individ- och familjeomsorg	-18,6	-17,8	-18,0	0,2
Omsorg om funktionshindrade	-40,5	-41,8	-41,3	-0,5
Totalt	-145,9	**-155,8**	**-147,9**	**-7,9**

2.2 Prognos

Socialnämndens prognos är mycket osäker på grund av Covid-19. Prognosen är baserad på att Covid-19 börjar minska och situationen i slutet av augusti börjar återgå till det normala inom Socialnämnden. Prognosen för Socialnämnden är ett underskott motsvarande 27,2 miljoner kronor, det motsvarar ca 4 procent av den totala budgeten. Därtill tillkommer kostnader på 25,1 mnkr som bedöms hänföras till Covid-19 situationen, kostnader vilka beräknas kunna åter sökas från staten. *Denna återsökningsintäkt är i tabellerna inlagda under förvaltningsledning. Vilket innebär att det inte är någon fördelning gjort på de olika verksamheterna.*

I prognosen beräknas således Covid-19 stå för 25,1 miljoner kronor av underskottet. Det är dock svårt att prognostisera exakt vad Covid-19 kommer att kosta. Detta är osäkra siffror och en uppskattning och i prognosen ligger antagandet att Covid-19 inte påverkar verksamheterna från och med september. Socialnämnden hade i början av året ett odefinierat kostnadsreduceringsbehov på 15,1 miljoner kronor vilket kvarstår i prognosen. Det finns dock riktade statsbidrag där beslut om fördelning inom kommunen beräknas tas i juni. Då denna fördelning inte är klar är dessa intäkter inte inlagda i prognosen, dock förväntas del av dessa medel tillfalla socialnämnden.

Kostnaderna prognostiseras till ett underskott på totalt 56,8 miljoner kronor i jämförelse mot budget. De största avvikelserna är personalkostnader och köp av huvudverksamhet. Mycket av de utökade kostnaderna är relaterade med Covid-19, exempelvis en utökad bemanning för att minska risken för smittspridning samt Covid-19 teamet. För Covid-19 teamet är uppdraget att ta hand om smittade Covid-19 brukare. Intäkterna prognostiseras till 4,5 miljoner kronor bättre än budgeterat och täcker till viss del upp kostnadsavvikelsen. Det totala prognostiserade nettounderskottet beräknas således till 52,3 mnkr om inte återsökning från staten räknas in.

Resultaträkning med prognos (mnkr)	Årsbudget 2020	Årsprognos 2020, apr	Differens budget/prognos apr
Intäkter	**683,7**	**713,3**	**29,6**
- varav tilldelade skattemedel	596,2	596,2	**0,0**
- varav intäkter	87,5	117,1	**29,6**
Kostnader	**-683,7**	**-740,5**	**-56,8**
- varav personalkostnader	-451,7	-481,3	**-29,6**
- varav köp av huvudverksamhet	-86,7	-94,0	**-7,3**
- varav lokalhyra	-61,8	-63,6	**-1,8**
- varav fastighets- och driftskostnader	-3,9	-3,7	**0,2**
- varav avskrivningar	-1,0	-1,0	**0,0**
- varav övriga kostnader	-78,6	-96,9	**-18,3**
Resultat	**0,0**	**-27,2**	**-27,2**

2.2.1 Prognos per verksamhetsområde

Särskilt Boende visar på en negativ prognos med 15,7 miljoner kronor. Den största anledningen till avvikelsen är att Ugglan inte har avvecklats i den takt som var ambitionen när budgeten lades. Prognosen är att Ugglan inte kommer vara avvecklad förrän i december. Det finns olika anledningar till detta, dels att kön varit högre än ursprungsprognosen samt att Covid-19 gjort att den inte varit möjlig att avveckla i nog snabb takt. Exempelvis har växelvården flyttat in i Ugglan för att minska risken att sprida Covid-19. I prognosen ligger även att särskilt boende kommer att öka bemanningen för att minska risken för smittspridning på boendena.

Prognosen för den kommunala hemtjänsten visar på ett underskott motsvarande 9,3 miljoner kronor. Hemtjänsten måste på grund av Covid-19 jobba på ett annorlunda sätt. Det är viktigt med kontinuitet mot brukare och att inte personal ska gå mellan hemtjänstgrupperna. Detta gör att inte hemtjänsten kan lägga optimala scheman och hyra ut personal mellan grupperna om det finns en tillfällig övertalighet. Det leder till att personalkostnaderna går upp för att kunna minska smittspridningen. Samtidigt minskar intäkterna då det finns indikationer på fler bom tider (bom tider är att en brukare med kort varsel säger nej till en hemtjänstinsats) samt att antalet brukare som vill ha hemtjänst minskar. Det har inrättats ett Covid-19 team som ska ta hand om sjuka brukare inom hemtjänsten, detta beräknas kosta 2,3 miljoner kronor fram till augusti.

Individ- och familjeomsorgen prognostiserar ett underskott på 3,9 miljoner kronor vilket beror på högre kostnader för placeringar av barn och unga än budgeterat, trots att denna budget räknades upp inför år 2020.

Hälso- och sjukvård prognostiserar ett underskott på 4,7 miljoner kronor. Personalkostnader är en bidragande orsak till det prognostiserade underskottet. Kostnader för inhyrd personal från bemanningsföretag bidrar till underskottet.

Omsorg om funktionshindrade lägger en årsprognos på ett underskott motsvarande 7,8 miljoner kronor. Av detta underskott är den största avvikelsen kostnaderna för externa placeringar som

prognostiseras hamna på ett underskott motsvarande 5,7 miljoner kronor. Dem främsta anledningen är att volymerna är högre än budgeterat.

Försörjningsstöd inklusive jobbsatsningen prognostiserar ett överskott motsvarande 1,9 miljoner kronor. Bidragsintäkterna beräknas fortsätta överstiga budget och prognostiseras till 1,8 miljoner kronor bättre än årsbudget. Prognosen för utbetalt ekonomiskt bistånd beräknas till 0,1 miljoner lägre än budget. I år beräknas Covid-19 ha en marginell negativ påverkan på försörjningsstöd.

Inom området personlig assistans prognostiseras ett överskott på 3,6 miljoner kronor vilket främst beror på att volymerna och kostnaderna är lägre än budgeterat.

Utveckling- och kunskapsstyrningsenheten prognostiserar med ett överskott motsvarande 1,6 miljoner kronor. De främsta anledningarna är att hela budgeten för införande av ett nytt verksamhetssystem inte kommer användas i år samt att Covid-19 gör att hela utbildningsbudgeten inte kommer användas.

RR/verksamhetsform med prognos (mnkr)	Årsprognos 2020, apr	-varav skattemedel	-varav intäkter	-varav kostnader
Socialnämnd	0,0	1,6	0,0	-1,6
Förvaltningsledning	11,2	-0,7	25,1	-13,2
Administration	-0,3	3,2	0,9	-4,4
Anhörig-och närståendestöd	0,3	3,5	0,1	-3,3
Service-och nattpatrull	-2,1	9,3	1,9	-13,3
Utveckling- och kunskapsstyrningsenheten	1,6	11,5	0,0	-9,9
Biståndsenheten	-0,1	7,5	0,0	-7,6
Hemtjänst	-11,0	96,2	12,6	-119,8
Hospice och betalningsansvar	-0,2	0,5	0,1	-0,8
Särskilt boende	-15,7	140,1	30,8	-186,6
Hälso- och sjukvård	-4,7	42,7	0,8	-48,2
Individ- och familjeomsorg	-3,8	72,9	17,2	-93,9
Försörjningsstöd inkl jobbsatsningen	1,8	20,9	5,2	-24,3
Personlig assistans	3,6	35,6	0,9	-32,9
Omsorg om funktionshindrade	-7,8	151,4	21,5	-180,7
Resultat	**-27,2**	**596,2**	**117,1**	**-740,5**

2.2.1.1 Specifikation, prognos personalkostnader

Prognosen för personalkostnader visar på ett underskott motsvarande 29,6 miljoner kronor. Mycket av de ökade personalkostnaderna i prognosen är på grund av Covid-19.

Särskilt boende ökar grundbemanningen med cirka 15 procent för att minska risken för smitta, samt att det varit stor belastning på chefer vilket gör att det finns ett behov att anställa administrativt stöd till cheferna under en begränsad period. Detta tillsammans med Ugglan påverkar Särskilt boende med 14,7 miljoner kronor. Ugglan kommer inte vara avvecklad enligt tidigare plan, vilket innebär att personalkostnaderna kommer bli högre än budgeterat.

Det har införts ett covid-19 team som ska ta hand om smittade individer inom hemtjänsten för att minska smittspridningen. Det finns ingen budget för detta och teamet beräknas kosta ca 0,8 miljoner

kronor i månaden. Detta kommer belasta personalkostnaderna med 2,3 miljoner kronor om teamet finns hela den beslutade perioden.

Personalkostnaderna inom den kommunala hemtjänsten prognostiseras vara högre än budget. En anledning är att hemtjänsten tänker mer på brukar kontinuitet och inte kan optimera scheman för att hålla nere personalkostnaderna, det är inte heller möjligt att låna personal mellan grupperna då detta innebär risker för att sprida Covid-19.

Inom Service- och nattpatrullen är det främst nattpatrullen som prognostiserar med ett underskott. De främsta anledningarna är att det krävs mer personal på grund av arbetsbelastning samt att nattpatrullen haft mycket korttidssjukfrånvaro.

Personalkostnaderna inom Hälso- och sjukvård prognostiseras till ett underskott på 1,4 miljoner kronor.

Ett underskott motsvarande 2,8 miljoner kronor prognostiseras för Omsorg om funktionshindrade. Verksamheten Omsorg om funktionshindrade använder personal från daglig verksamhet till boendena för att minska på vikariebehovet, detta gör att underskottet kan begränsas.

Administration visar ett underskott motsvarande 1,1 miljoner på personalkostnader, den främsta anledningen är att bemanningssupporten har tagit in extra personal för att klara belastningen. En belastning som har ökat i och med Covid-19.

Personalkostnad prognos (mnkr)	**Årsbudget 2020**	*Årsprognos 2020 apr*	**Differens budget/prognos, aug**
Socialnämnd	-1,5	*-1,5*	0,0
Förvaltningsledning	-8,6	*-7,7*	0,9
Administration	-2,9	*-4,0*	-1,1
Anhörig-och närståendestöd	-3,0	*-2,9*	0,1
Service-och nattpatrull	-8,6	*-10,9*	-2,3
Utveckling- och kunskapsstyrningsenheten	-5,3	*-5,2*	0,1
Biståndsenheten	-7,5	*-7,4*	0,1
Hemtjänst	-77,9	*-86,2*	-8,3
Särskilt boende	-121,6	*-136,3*	-14,7
Hälso- och sjukvård	-31,3	*-32,7*	-1,4
Individ- och familjeomsorg	-54,1	*-54,3*	-0,2
Omsorg om funktionshindrade	-129,4	*-132,2*	-2,8
Totalt	**-451,7**	***-481,3***	-29,6

2.3 Investeringar

Investeringar (mnkr)	Investering jan-april 2020	Årsbudget 2020	Årsprognos 2020 april	Differens budget/prognos april
Hälso- och sjukvård portabel lyfthjälp	0,1	0,5	0,5	0,0
Totalt	**0,1**	**0,5**	**0,5**	**0,0**

Under första fyra månaderna har det använts 80,5 tkr av den totala budgeten för inköp av portable lyfthjälpmedel inom Hälso-och sjukvården.

Prognosen är att resterande del av investeringsbudgeten kommer att nyttjas under året.

Krisledningsnämnden

Plats och tid	Fullmäktigesalen, tisdagen den 17 mars 2020 kl 08:15-09:00
Beslutande	Ledamöter Andreas Sjölander (S), Ordförande Ingrid Nilsson (V), 1:e vice ordförande Christina Lindberg (C), 2:e vice ordförande Ann-Charlotte Visén (S) Ingemar Wiklander (KD) Johan Sundqvist (MP) Anders Gäfvert (M)
Närvarande ej tjänstgörande ersättare	Ersättare Björn Nordling (S) Susanne Forsberg (S) Håkan Viklund (S) Michael Möller Christensen (V)
Övriga närvarande	Lars Liljedahl, kommundirektör, Anna Bostedt, tf. ekonomichef, Jeanette George, kommunsekreterare och alla nämndsordföranden från respektive nämnd.
Justerare	Anders Gäfvert (M)

Underskrifter

Sekreterare	Jeanette George	Paragrafer	§§ 1-2
Ordförande	Andreas Sjölander		
Justerare	Anders Gäfvert		

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Krisledningsnämnd		
Sammanträdesdatum	2020-03-17		
Datum då anslaget sätts upp	2020-03-17	Datum då anslaget tas ned	-
Förvaringsplats för protokollet	Kommunstyrelseförvaltningen		

Underskrift

Jeanette George

Ärendelista

§ 1 Dnr 34746 3
Val av justerare 3
§ 2 Dnr 34738 4
Information - COVID 19 4

§ 1

Dnr 34746

Val av justerare

Krisledningsnämnds beslut

Krisledningsnämnden beslutar

att välja Anders Gäfvert (M) att justera dagens protokoll.

_____

§ 2

Dnr 34738

Information - COVID 19

Krisledningsnämndens beslut

Krisledningsnämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om krisledningsnämnden avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att krisledningsnämnden har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Ordförande i krisledningsnämnden har kallat till ett informationsmöte angående läget med COVID 19. Kommundirektören, beredskapssamordnaren och HR-chefen informerar hur läget är i Härnösands kommun och vad som planeras. Krisledningsgruppen kommer att träffas onsdag och fredag, oftare om det behövs. Krisledningsnämnden kommer att få löpande information om hur läget är.

Beslutsunderlag

_____

Krisledningsnämnd

Plats och tid	KS-salen, fredagen den 17 april 2020 kl 08:15-08:55, 09:15-09:25 Ajournering 08:55-09:15
Beslutande	Ledamöter Andreas Sjölander (S), Ordförande Michael Möller Christensen (V) tjänstgörande för Ingrid Nilsson (V) Christina Lindberg (C), 2:e vice ordförande Ann-Charlotte Visén (S) Ingemar Wiklander (KD) Johan Sundqvist (MP) §§ 3-4 Anders Gäfvert (M)
Närvarande ej tjänstgörande ersättare	Ersättare -
Övriga närvarande	Lars Liljedahl, kommundirektör, Petra Norberg, tf. kanslichef, Anna Bostedt, tf. ekonomichef och Jeanette George, kommunsekreterare
Justerare	Christina Lindberg (C)

Underskrifter

Sekreterare	Jeanette George	Paragrafer	§§ 3-7
Ordförande	Andreas Sjölander		
Justerare	Christina Lindberg		

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Krisledningsnämnd		
Sammanträdesdatum	2020-04-17		
Datum då anslaget sätts upp	2020-04-17	Datum då anslaget tas ned	2020-05-09
Förvaringsplats för protokollet	Kommunstyrelseförvaltningen		

Underskrift

Jeanette George

Ärendelista

§ 3 Dnr 4 3
Val av justerare 3

§ 4 Dnr 5 4
Fastställande av föredragningslista 2020 4

§ 5 Dnr 2020-000005 1.1.3.1 5
Extraordinära insatser inom socialnämndens ansvarsområden 5

§ 6 Dnr 2020-000006 3.2.3.0 8
Samordning och fördelning av skyddsutrustning i Västernorrlands län 8

§ 7 Dnr 2020-000007 3.2.3.0 11
Förändrad och breddad användning av medel för integrationsfrämjande insatser och evenemangsmedel 11

§ 3

Dnr 4

Val av justerare

Krisledningsnämnds beslut

Krisledningsnämnden beslutar

att välja Christina Lindberg (C) att justera dagens protokoll.

_____

§ 4 Dnr 5

Fastställande av föredragningslista 2020

Krisledningsnämnds beslut

Krisledningsnämnden beslutar

att fastställa föreliggande föredragningslista.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om krisledningsnämnden avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att krisledningsnämnden har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Ordförande Andreas Sjölander (S) går igenom upprättad föredragningslista.

Beslutsunderlag

_____

§ 5

Dnr 2020-000005 1.1.3.1

Extraordinära insatser inom socialnämndens ansvarsområden

Krisledningsnämnds beslut

Krisledningsnämnden beslutar

att socialnämnden bemyndigas att överskrida sin personalbudget för år 2020, med högst 5 mnkr där insatserna är relaterade till Covid-19, för att säkerställa kontinuitet i verksamheterna samt god vård och omsorg, samt

att avsätta 500 000 kr som externa aktörer inom hemtjänsten kan ansöka ifrån för höjd grundbemanning och trygga anställningar.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Anders Gäfvert (M) och Christina Lindberg (C).

Yrkanden

Ordförande Andreas Sjölander (S) yrkar på en andra attsats som lyder:

att avsätta 500 000 kr som externa aktörer inom hemtjänsten kan ansöka ifrån för höjd grundbemanning och trygga anställningar.

Anders Gäfvert (M) och Christina Lindberg (C) instämmer till yrkandet.

Anders Gäfvert (M) yrkar att första attsatsen ska lyda:

att socialnämnden bemyndigas att överskrida sin personalbudget för år 2020, med högst 5 mnkr där insatserna är relaterade till Covid-19, för att säkerställa kontinuitet i verksamheterna samt god vård och omsorg.

Andreas Sjölander (S) och Christina Lindberg (C) instämmer till yrkandet.

Propositionsordning

Ordförande finner att det föreligger två förslag till beslut, Andreas Sjölanders (S) yrkande samt Anders Gäfverts (M) yrkande.

Ordförande frågar om krisledningsnämnden avser att besluta i enlighet med Andras Sjölanders (S) och Anders Gäfverts (M) yrkande.

Ordförande finner att krisledningsnämnden har beslutat i enlighet med Andras Sjölanders (S) och Anders Gäfverts (M) yrkande.

Bakgrund

Allt sedan starten av Covid-19 pandemin visar erfarenheterna att framförhållning och god kontinuitet i bemanning av personal inom vård- och omsorg är av största vikt. Riktlinjer för att minimera smittspridning, att medarbetare inte skall arbeta vid vissa symptom, innebär högre sjukfrånvaro och därmed ett större behov av personal som kan ersätta där behoven uppstår. I hårt drabbade kommuner har man i perioder haft en sjukfrånvaro motsvarande 50 procent. För att bibehålla kontinuitet inom vård och omsorg och god vård och omvårdnad, kan det under smittspridning av Covid-19, bli nödvändigt att överskrida socialnämndens personalbudget för att utöka grundbemanning i syfte att ha kontinuitet i verksamheterna om pandemin försämrar närvaron i socialnämndens verksamheter.

En utökning av grundbemanningen med 20 % skulle innebära cirka 100 fler anställda, för socialnämndens del.

Sjukfrånvaron inom socialförvaltningens verksamheter per den 15 april var inom: omsorg om funktionshindrade, individ och familjeomsorg, hälsa – och sjukvård, hemtjänst samt särskilda boenden 8,95 %.

Alla aktiviteter och insatser inom ramen för Covid-19, är tydligt uppföljningsbara i ekonomisystemet. Förslaget som tillåter socialnämnden att överskrida personalbudgeten innebär enbart personalkostnader kopplade till Covid-19.

Regeringen har beslutat om extra tilldelade medel som en konsekvens av pandemins effekter, cirka 38 mnkr, samt möjligheten att i efterhand söka medel för insatser relaterade till pandemin. Statsbidraget får enligt förordning SFS 2020:193, sökas för skäliga kostnader inom verksamheter som bland annat avser hälso- och sjukvårdspersonal och personal inom socialtjänstens omsorg. Återsökning av dessa medel ska göras senast 30 november 2020.

Socialt perspektiv

I ett socialt perspektiv kan beslutet innebära en större trygghet för verksamheter om man har vetskap om att grundbemanning kan utökas för bibehållen kontinuitet om pandemin drabbar verksamheternas personalgrupper.

Ekologiskt perspektiv

Bedöms inte påverkas

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

I ett ekonomiskt perspektiv är det svårt att överblicka konsekvenserna av insatser som genomförs för att bibehålla kontinuitet och god vård och omsorg. Flertalet nationella beslut tillkommer, dag för dag, för att minska de ekonomiska konsekvenserna för kommuner och regioner. Samtidigt slår pandemin just nu olika hårt och det är svårt att bedöma vad som kommer att ske inom tidsramen en vecka.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2020-04-15

_____

§ 6

Dnr 2020-000006 3.2.3.0

Samordning och fördelning av skyddsutrustning i Västernorrlands län

Krisledningsnämnds beslut

Krisledningsnämnden beslutar

att ställa sig bakom samordning och fördelning av skyddsutrustning i Västernorrlands län, samt

att kostnaderna för skyddsutrustning belastar 2020 års resultat.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Anders Gäfvert (M), Andreas Sjölander (S) och Christina Lindberg (C).

Yrkanden

Anders Gäfvert (M) yrkar på en ytterligare attsats som lyder:

att kostnaderna för skyddsutrustning belastar 2020 års resultat.

Andreas Sjölander (S) och Christina Lindberg (C) instämmer till yrkandet.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag och Anders Gäfverts (M) yrkande.

Ordförande frågar om krisledningsnämnden avser att besluta i enlighet med liggande förslag och Anders Gäfverts (M) yrkande.

Ordförande finner att krisledningsnämnden har beslutat i enlighet med liggande förslag och Anders Gäfverts (M) yrkande.

Bakgrund

Det finns en akut brist av skyddsutrustning i länet och frågan om skyddsutrustning behöver hanteras genom samverkan i länet. Regeringen har beslutat att länsstyrelserna ska bistå Socialstyrelsen i arbetet med att samordna utrustning i länen. Länsstyrelserna har genom § 3a i förordningen (2020:126) om fördelning av sjukvårdsmaterial till följd av spridningen av

sjukdomen covid-19 i uppdrag att verka för samordning för fördelning av den personliga skyddsutrustning och det provtagningsmaterial som respektive region eller kommun har tillgång till. Vid behov kan länsstyrelsen begära utrustning från Socialstyrelsen. För närvarande avser Socialstyrelsens uppdrag att samordna kommunernas skyddsutrustning, ej regionens. Syftet med samordning av skyddsutrustning är att säkerställa att tillgänglig skyddsutrustning för personal inom vård och omsorg fördelas utifrån behov. Detta gäller kommunernas verksamhet och såväl kommunal som privat vård, omsorg och hemtjänst som finns i länet.

Rapportering

Lägesbild och behov rapporteras in av kommunerna regelbundet i ett webbverktyg som Socialstyrelsen tillhandahåller och enligt instruktion från Socialstyrelsen (Bilaga 1).

Övrig rapportering av tillgång och behov av utrustning sker enligt överenskommen modell, tillhandahållen av länsstyrelsen.

Länsstyrelsen kommer att ha tillgång till bilden för hela länet.

Fördelning av tillgänglig utrustning

Länsstyrelsen ansvarar för att se till att en samverkan, en så kallad logistikberedning, sker kring hur befintlig utrustning bör fördelas.

Kommunerna utser de funktioner de anser behövs i logistikberedningen för att ha kontroll på tillgång och behov i verksamheten.

Utifrån inrapporterat behov och befintlig tillgång på skyddsutrustning i länet tar länsstyrelsen fram ett förslag kring hur en eventuell omfördelning bör ske.

Länsstyrelsens förslag till omfördelning tas upp för samverkan på en logistikberedning. Solidaritet mellan kommunerna är ett centralt ingångsvärde i överenskommelse om fördelning.

Det är varje kommuns ansvar att säkerställa att omfördelningen förankras i den egna organisationen och genomförs i enlighet med överenskommelsen.

Frågor om nya principer för fördelning av utrustning samt övriga frågor av policykaraktär eller beslutskaraktär tas på veckomötena med kommuncheferna.

Länsstyrelsen samordnar kommunikationen kring uppdraget och de överenskommelser som görs i samverkan med kommunerna och regionen.

Om en kommun efter överenskommelse lämnar över utrustning till en annan kommun har den rätt till ekonomisk ersättning.

Om det inte finns möjlighet till omfördelning inom länet gör länsstyrelsen en begäran om nationell tilldelning från Socialstyrelsen.

Socialt perspektiv

I ett socialt perspektiv är tillgången till, och vetskapen om att det finns tillgång till skyddsutrustning, en av de viktigaste faktorerna för att minska den oro som finns hos medarbetare som i sitt arbete kommer, eller riskerar att komma, i kontakt med personer smittade av Covid-19.

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan bedöms

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Regeringen har beslutat att länsstyrelserna ska bistå Socialstyrelsen i arbetet med att samordna utrustning i länen. Länsstyrelserna har genom § 3a i förordningen (2020:126) om fördelning av sjukvårdsmaterial till följd av spridningen av sjukdomen covid-19 i uppdrag att verka för samordning för fördelning av den personliga skyddsutrustning och det provtagningsmaterial som respektive region eller kommun har tillgång till.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2020-04-16

Bilaga – Fördelning skyddsutrustning

Bilaga – Uppdrag att samordna skyddsutrustning i länet

_____

§ 7

Dnr 2020-000007 3.2.3.0

Förändrad och breddad användning av medel för integrationsfrämjande insatser och evenemangsmedel

Krisledningsnämnds beslut

Krisledningsnämnden beslutar

att bredda användandet av avsatta kvarstående medel för integrationsfrämjande insatser 2020 till insatser med anledning av pågående Covid-19, enligt nedan förslag.

att bredda användandet av avsatta kvarstående medel för evenemangsstöd till insatser med anledning av pågående Covid-19 enligt nedan förslag.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S) och Anders Gäfvert (M).

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om krisledningsnämnden avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att krisledningsnämnden har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Med anledning av de konsekvenser Covid-19 pandemin medför för invånarna i Härnösands kommun ser tillväxtavdelningen ett behov av att omfördela tilldelade medel i syfte att initiera och stödja aktiviteter som bidrar till ökat välmående och möjlighet till rörelse och aktivitet. Detta kan ske till exempel genom riktade aktiviteter eller utveckling av besöksmål.

Under flera år har kommunerna i Sverige haft möjlighet att rekvirera statliga medel för att arrangera sommarlovsaktiviteter, detta bidrag har nu upphört. Syftet med det statliga bidraget var att stödja kommunerna att utveckla aktiviteter som är integrationsfrämjande, motverkar segregation och ger stimulans samt personlig utveckling. Bidraget skulle även bidra till att skapa

nya kontaktytor mellan flickor och pojkar från olika sociala bakgrunder. Sommarlovsaktiviteterna riktade sig till barn 6-15 år.

Syftet med sommarlovsmedlen går helt i linje med de integrationsfrämjande insatserna. Dock önskar förvaltningen bredda målgruppen, att innefatta även gymnasieungdomar som nu har distansundervisning. Vi vet att många har det svårt när en strukturerad vardag förändras så radikalt som nu skett. Ett sätt att underlätta situationen är att erbjuda barn och unga meningsfulla lov- och fritidsaktiviteter. Upparbetade rutiner för organisation av sommarlovsaktiviteter finns inom Härnösands kommuns organisation.

I dagsläget är det ovisst hur länge den begränsade rörlighet som pandemin medför kommer att pågå. Med all sannolikhet kommer besöksmålen i Härnösand att nyttjas i högre utsträckning av inhemska gäster en tid framåt. Som en del av Höga Kusten är närheten till storslagen natur och möjligheterna till ett varierat friluftsliv med både naturturism, maritima miljöer och kulturmiljöer stora. För att kunna möta fler besökare är det viktigt att dessa besöksmål fortsätter att utvecklas, vilket också bidrar till ökad kvalité och hållbarhet även på längre sikt. Det bidrar även till besöksnäringens aktörer på ett gynnsamt sätt.

Förslag till hantering och handläggning av medel.

- Pausa de ansökningar som redan inkommit till stödformerna; Integrationsfrämjande insatser och Evenemangsstöd.
- Ideella aktörer, idéburna organisationer och föreningar, kan ansöka om dessa bidrag för aktiviteter och initiativ som generar innehåll i enlighet med syftet.
- Kommunala förvaltningar kan själva initiera insatser i enlighet med syftet.
- Medlen kan disponeras under 2020.
- Barn och unga är en prioriterad målgrupp, men utesluter inte insatser riktade till andra målgrupper.
- Återrapportering av genomförda insatser och aktiviteter sker vid årets slut.

Beslutshantering för aktiviteter riktade till barn och unga under skollov.

- Den organisation som tidigare hanterade lovbidragen handlägger ansökningar om lovaktiviteter riktade till barn och

unga, inklusive gymnasielever. Organisationen kan utökas med fler deltagare.

- Arbetsgruppen sammanställer ett sammanhållet förslag på vilka aktiviteter som beviljas medel. Flera förslag som innefattar aktiviteter kan inkomma under året, t ex. för sommarlov, höstlov och jullov.
- Förslaget bereds av tillväxtavdelningen och beviljas/avslås av kommundirektören.

Beslutshantering avseende evenemang och möten.

- En arbetsgrupp handlägger insatser för evenemang och möten.
- Tillväxtavdelningen bereder ärendena.
- Förslag beviljas/avslås av kommundirektören.

Socialt perspektiv

Med den sociala avhållsamhet som nu praktiseras på grund av Covid-19 och de indragna statliga resurser som tidigare upplåtits för sommarlovsaktiviteter drabbas barn och unga särskilt hårt. Genom att rikta insatser för att skapa meningsfulla aktiviteter skapar vi arenor för såväl rörelse och stimulans, ökad social interaktion som integration för aktiviteternas deltagare. Det bidrar också till att stödja arrangörerna av aktiviteterna så att se har större förutsättningar att fortsätta bedriva sin verksamhet, vilket är gynnsamt ur ett socialt perspektiv på både kort och lång sikt. Meningsfulla aktiviteter främjar psykisk hälsa och välbefinnande vilket kan minska trycket på resurser för bemötande av psykisk ohälsa.

Ekologiskt perspektiv

Utveckling av besöksmål kan ur ett hållbarhetsperspektiv innefatta insatser som får effekter på miljön.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Ur ett ekonomiskt perspektiv är det gynnsamt att stödja mötesplatser, arrangörer och besöksmål som finns i kommunen, så att de kan utvecklas och bidra till en för Härnösand viktig näring.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2020-04-16

Bilaga - Program för evenemang och möten 2018-2020

Bilaga - Riktlinjer för förenings- och organisationsstöd för integrationsfrämjande insatser 2020

_____

Krisledningsnämnd

Plats och tid	KS-salen, tisdagen den 21 april 2020 kl 10:00-11.35, 12.02-12.05 Ajournering kl. 11.35-12.02
Beslutande	Ledamöter Andreas Sjölander (S), Ordförande Ingrid Nilsson (V), 1:e vice ordförande Christina Lindberg (C), 2:e vice ordförande Ann-Charlotte Visén (S) Ingemar Wiklander (KD) Johan Sundqvist (MP) Anders Gäfvert (M)
Närvarande ej tjänstgörande ersättare	Ersättare -
Övriga närvarande	Lars Liljedahl, kommundirektör, Petra Norberg, tf. kanslichef, Anna Bostedt, tf. ekonomichef och Jeanette George, kommunsekreterare
Justerare	Christina Lindberg (C)

Underskrifter

Sekreterare	Jeanette George	Paragrafer	§§ 8-14
Ordförande	Andreas Sjölander		
Justerare	Christina Lindberg		

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Krisledningsnämnd		
Sammanträdesdatum	2020-04-21		
Datum då anslaget sätts upp	2020-04-21	Datum då anslaget tas ned	2020-05-13
Förvaringsplats för protokollet	Kommunstyrelseförvaltningen		
Underskrift	Jeanette George		

Ärendelista

§ 8 Dnr 29 3
Informationsärenden 3
§ 9 Dnr 4 4
Val av justerare 4
§ 10 Dnr 5 5
Fastställande av föredragningslista 2020 5
§ 11 Dnr 2020-000008 2.6.1.2 6
Tillfällig hyresreducering för kommersiella fastigheter 6
§ 12 Dnr 2020-000009 3.7.1.4 9
Stöd till ideella föreningar 9
§ 13 Dnr 2020-000011 3.7.0 12
Kompensatoriska insatser för personer i verksamheter med besöksförbud 12
§ 14 Dnr 2020-000010 1.1.3.0 14
Ärenden för kännedom 14

§ 8 Dnr 29

Informationsärenden

Krisledningsnämnds beslut

Krisledningsnämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om krisledningsnämnden avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att krisledningsnämnden har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Information Covid-19 – Lars Liljedahl, kommundirektör, Anna Bostedt, tf. ekonomichef och Birgitta Nilsson, MAS, medicinsk ansvarig sjuksköterska

Beslutsunderlag

_____

§ 9

Dnr 4

Val av justerare

Krisledningsnämnds beslut

Krisledningsnämnden beslutar

att välja Christina Lindberg (C) att justera dagens protokoll.

_____

§ 10 Dnr 5

Fastställande av föredragningslista 2020

Krisledningsnämnds beslut

Krisledningsnämnden beslutar

att fastställa föreliggande föredragningslista.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om krisledningsnämnden avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att krisledningsnämnden har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Ordförande Andreas Sjölander (S) går igenom upprättad föredragningslista.

Beslutsunderlag

_____

§ 11

Dnr 2020-000008 2.6.1.2

Tillfällig hyresreducering för kommersiella fastigheter

Krisledningsnämnds beslut

Krisledningsnämnden beslutar

att genomföra en nedsättning till näringsidkare av halva kostnaden för fasta hyreskostnader i kommunägda fastigheter under perioden april, maj och juni till en kostnad för kommunen om cirka 102 000 kr,

att kostnaden tas från kommunstyrelsens anslag för att hantera Covid-19 pandemin, samt

att nedsättningen gäller för näringsidkare med SNI-kod enligt regeringens lista på föreslagna branscher att ta emot hyresstöd..

Yttranden

I ärendet yttrar sig Anders Gäfvert (M) och Andreas Sjölander (S).

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om krisledningsnämnden avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att krisledningsnämnden har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Avståenden

Anders Gäfvert (M) avstår att delta i beslutet i detta ärende.

Protokollsanteckning

Anders Gäfvert (M) begär att få göra en protokollsanteckning och ordförande tillåter protokollsanteckningen.

Anders Gäfvert (M) deltar ej i beslutet då det inte finns någon lösning på hur de privata fastighetsägarna ska kompenseras om de eventuellt ger sina hyresgäster reducerad hyra om 50 % under perioden april, maj och juni.

Bakgrund

Med anledning av de konsekvenser Covid-19 pandemin medför för näringsidkare i Härnösands kommun ser tillväxtavdelningen behov av att underlätta för näringsidkare att klara krisen. I dagsläget är det ovisst hur länge den begränsade rörlighet som pandemin medför kommer att pågå. Med all sannolikhet kommer lokala företag i Härnösand att nyttjas i huvudsak av inhemska gäster en tid framåt och därför är det viktigt för kommunen att företagen finns kvar även när de tillfälliga begränsningarna lyftas.

Den tillfälliga hyresreduktionen gäller för dessa näringsidkare med SNI-kod enligt regeringens lista på förslagna branscher att ta emot hyresstöd. Hyresreduceringen kommer att uppgå till cirka 102 000 kronor för perioden och kostnaden tas från kommunstyrelsens anslag för att hantera Coronakrisen.

Förslag till hantering och handläggning av medel.

- Berörda näringsidkare kontaktas av samhällsförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen.
- Hyresavier för perioden april, maj och juni består av halva den kontraktsmässiga fasta hyreskostnaden.
- I de fall kvartalshyror redan betalats, krediteras och återbetalas det berörda beloppet.
- Stöd för kompensation söks efter regeringsbeslut.

Socialt perspektiv

Med den sociala avhållsamhet som nu praktiseras på grund av Covid-19 har flera lokala företag drabbats särskilt hårt. Framförallt restauranger och besöksnäringen som skapar mötesplatser och mervärde för kommunens invånare men också externa besökare har drabbats hårt. Genom att rikta insatser för att stödja hyresgästerna så skapas större förutsättningar att fortsätta bedriva sin verksamhet, vilket är gynnsamt ur ett socialt perspektiv på både kort och lång sikt. Näringsidkarna är belägna i socialt viktiga byggnader som bidrar till ett stort mervärde för besökare, resande och andra företagare i kommunen.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Våren har inneburit stora konsekvenser för små och medelstora företag rent ekonomiskt. Den inhemska turismen förväntas dock öka vilket ställer krav på att besöksnäringen lokalt ska kunna ta emot fler besökare på ett hållbart sätt. Ur ett ekonomiskt perspektiv är det gynnsamt att stödja restauranger och

mötesplatser som finns i kommunen, så att de kan utvecklas och bidra till en för Härnösand viktig näring.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2020-04-16

Bilaga - SNI-koder branscher att ta emot hyresstöd

_____

§ 12

Dnr 2020-000009 3.7.1.4

Stöd till ideella föreningar

Krisledningsnämnds beslut

Krisledningsnämnden beslutar

att ingen hyra tas ut för de ideella föreningar som hyr någon av kommunens idrottsanläggningar, ytor eller möteslokaler för perioden 1 mars 2020 till 31 augusti 2020,

att de ideella föreningar som hyr privat kan ansöka om föreningsbidrag motsvarande hyran,

att kommunen garanterar 2019 års nivå av det lokala aktivitetsstödet,

att stödet till studieförbunden kvarstår enligt beslutad nivå, såväl för generella bidrag som stöd till projektverksamhet, samt

att kostnaden tas från kommunstyrelsens anslag för att hantera Covid-19 pandemin.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Anders Gäfvert (M) och Andreas Sjölander (S).

Yrkanden

Anders Gäfvert (M) yrkar på en ändrad femte attsats som lyder:

att kostnaden tas från kommunstyrelsens anslag för att hantera Covid-19 pandemin.

Andreas Sjölander (S) instämmer till yrkandet.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag med Anders Gäfverts yrkande.

Ordförande frågar om krisledningsnämnden avser att besluta i enlighet med liggande förslag med Anders Gäfverts yrkande.

Ordförande finner att krisledningsnämnden har beslutat i enlighet med liggande förslag med Anders Gäfverts yrkande.

Bakgrund

De ideella föreningarna i vår kommun har en stor och viktigt betydelse för vårt samhälle och vår hälsa, och precis som många företag drabbas föreningarna hårt ekonomiskt i sviterna av coronaviruset. Västernorrlands idrottsförbund har i ett öppet brev till regionens kommuner vädjat om en hjälpande hand till de idrottsföreningar som drabbats hårt. Även Svenska fotbollsförbundet har skickat en skrivelse till landets kommuner med en vädjan om stöd för att föreningarna ska kunna fortsätta bedriva verksamhet om än för tillfället under andra omständigheter men också för att kunna säkerställa verksamhet efter coronaviruset framfart.

Framför allt drabbas de ideella föreningarna av minskade intäkter för minskad verksamhet (förlorat aktivitetsstöd) och förlorade intäkter för olika inställda evenemang.

Riksidrottsförbundet har beslutat som ett stöd till landets idrottsföreningar att den totala summan för det statliga LOK-stödet kommer att vara densamma för 2020 som 2019.

Ett fåtal ideella föreningar hyr idag lokalytor av andra aktörer än kommunen. Dessa kompenseras i aktivitetsstödet men inte genom kommunens hyreslättnader. För att ge alla ideella föreningar samma möjlighet föreslås att de ska kunna ansöka om ett föreningsbidrag hos kommunen motsvarande lokalhyran från den privata aktören.

För 2019 var det ekonomiska utfallet för hyra av planer 560 000 kr, kostnaden för det lokala aktivitetsstödet 724 000 kr samt 500 000 kr för studieförbund. För 2020 finns motsvarande belopp i kommunens budget hos kommunstyrelsen och samhällsnämnden.

Stödet föreslås gälla:

Alla ideella föreningar och studieförbund enligt samhällsnämndens riktlinjer för bidrag till föreningar, antagna 20180503, dnr SAM18-54-048.

Ingen hyra tas ut för de ideella föreningar som hyr någon av kommunens idrottsanläggningar, planytor eller möteslokal för perioden 1 mars 2020 till 31 augusti 2020.

Kommunen garanterar 2019 års nivå av det lokala aktivitetsstödet.

De ideella föreningar som hyr privat kan ansöka om föreningsbidrag motsvarande hyran.

Stödet till studieförbunden kvarstår enligt beslutad nivå, såväl för generella bidrag som stöd till projektverksamhet.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2020-04-20

_____

§ 13

Dnr 2020-000011 3.7.0

Kompensatoriska insatser för personer i verksamheter med besöksförbud

Krisledningsnämnds beslut

Krisledningsnämnden beslutar

att avsätta 300 000 kronor från kommunstyrelsens anslag för att hantera Covid-19 pandemin till brukare i äldreomsorg, särskilda boenden och till gruppboenden,

att medlen ska användas för att sätta guldkant i den vardag som idag är begränsad av restriktioner, samt

att inköp för guldkant i vardagen genomförs lokalt för att stötta det lokala näringslivet.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om krisledningsnämnden avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att krisledningsnämnden har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Härnösands kommun har vidtagit ett antal åtgärder för att minimera riskerna för att äldre personer och personer i riskgrupp inte ska smittas av Corona-viruset Covid-19. Åtgärderna har vidtagits med hänsyn till liv och hälsa och får stora konsekvenser i människors liv, där det skett inskränkningar i människors möjlighet till social samvaro. Kommunen införde tidigt besöksförbud på våra boenden och kioskerna som bemannats av personal från kommunens resursgrupp hålls stängt tills vidare. Många personer som tillhör riskgrupp och distanserar sig socialt, vittnar om tristess och att bristen på social interaktion också är svår att hantera.

Härnösands kommun har samtidigt fattat beslut om att erbjuda smittsäkra kulturupplevelser på särskilda boenden. Det har också fattats beslut om att

höja grundbemanningen inom vård och omsorg vilket skapar förutsättningar för att medarbetarna också får tid över till social interaktion med brukarna.

Krisledningsnämnden disponerar över medel som kan användas för att mildra effekterna av Covid19-smittan. Förslaget är att använda 300 000 :- av dessa till kompensatoriska insatser för att under tid av restriktioner, sätta guldkant i vardagen bland brukare i äldreomsorg, särskilda boenden och gruppboenden. Inköp som genomförs ska gynna det lokala näringslivet.

Beslutsunderlag

Ordförandes skrivelse, 2020-04-20

_____

§ 14

Dnr 2020-000010 1.1.3.0

Ärenden för kännedom

Krisledningsnämnds beslut

Krisledningsnämnden beslutar

att ärendena för kännedom läggs till handlingarna.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om krisledningsnämnden avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att krisledningsnämnden har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Delegationer för kännedom

Delegationsärende – Samhällsförvaltningen

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse, 2020-04-20

Bilaga - Ärenden för kännedom

_____

Krisledningsnämnd

Plats och tid	Rådrummet och via skype, tisdagen den 26 maj 2020 kl 11.00-11.46
Beslutande	Ledamöter Andreas Sjölander (S), Ordförande Ingrid Nilsson (V), 1:e vice ordförande Christina Lindberg (C), 2:e vice ordförande Ann-Charlotte Visén (S) Ingemar Wiklander (KD) Myriam Estrella Näslund (MP) tjänstgörande för Johan Sundqvist (MP) Anders Gäfvert (M)
Närvarande ej tjänstgörande ersättare	Ersättare Björn Nordling (S) Susanne Forsberg (S) Olle Löfgren (L)
Övriga närvarande	Lars Liljedahl, kommundirektör, Petra Norberg, tf. kanslichef, Anna Bostedt, tf. ekonomichef och Jeanette George, kommunsekreterare
Justerare	Christina Lindberg (C)

Underskrifter

Sekreterare	Jeanette George	Paragrafer	§§ 15-18
Ordförande	Andreas Sjölander		
Justerare	Christina Lindberg		

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Krisledningsnämnd		
Sammanträdesdatum	2020-05-26		
Datum då anslaget sätts upp	2020-05-26	Datum då anslaget tas ned	2020-06-17
Förvaringsplats för protokollet	Kommunstyrelseförvaltningen		

Underskrift

Jeanette George

Ärendelista

§ 15 Dnr 29 3
Informationsärenden 3
§ 16 Dnr 4 4
Val av justerare 4
§ 17 Dnr 5 5
Fastställande av föredragningslista 2020 5
§ 18 Dnr 2020-000013 1.1.2.0 6
Presentkort till personalen i Härnösands kommun 6

§ 15 Dnr 29

Informationsärenden

Krisledningsnämnds beslut

Krisledningsnämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om krisledningsnämnden avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att krisledningsnämnden har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Information om Covid-19 i Härnösands kommun, manifestationen m.m. – Lars Liljedahl, kommundirektör, Anna Bostedt, tf. ekonomichef

Beslutsunderlag

_____

§ 16

Dnr 4

Val av justerare

Krisledningsnämnds beslut

Krisledningsnämnden beslutar

att välja Christina Lindberg (C) att justera dagens protokoll.

_____

§ 17 Dnr 5

Fastställande av föredragningslista 2020

Krisledningsnämnds beslut

Krisledningsnämnden beslutar

att fastställa föreliggande föredragningslista.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordförande frågar om krisledningsnämnden avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att krisledningsnämnden har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Ordförande Andreas Sjölander (S) går igenom upprättad föredragningslista.

_____

§ 18

Dnr 2020-000013 1.1.2.0

Presentkort till personalen i Härnösands kommun

Krisledningsnämnds beslut

Krisledningsnämnden beslutar

att bordlägga ärendet.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S), Anders Gäfvert (M), Christina Lindberg (C), Olle Löfgren (L) och Lotta Visén (S).

Yrkanden

Ordförande Andreas Sjölander (S) yrkar att ärendet bordläggs.

Propositionsordning

Ordförande finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, ordförandes förslag.

Ordförande frågar om krisledningsnämnden avser att besluta i enlighet med ordförandes förslag.

Ordförande finner att krisledningsnämnden har beslutat i enlighet med ordförandes förslag.

Bakgrund

Det är många i kommunorganisationen som jobbar hårt i dessa dagar. För att visa uppskattning för alla insatser som görs inom kommunens verksamheter föreslås att kommunen delar ut en sommarpresent i form av ett presentkort till månadsanställda.

Syftet är också att uppmuntra till att handla lokalt i Härnösand och på så vis bidra till att mildra de negativa effekterna som drabbat företag till följd av covid-19. Genom denna insats stöttar kommunen lokala handlare och krögare..

Medarbetare i Härnösands kommun får ett presentkort hos HÄR Handel och Möte till värde av 500 kr att använda för att handla hos anslutna butiker och restauranger i Härnösand, per 2020-05-19 finns 36 anslutna butiker och

restauranger. Man kan anta att anslutningsgraden till HÄR kommer att öka i och med denna aktivitet.

Presentkortet delas ut till alla som har en tillsvidareanställning i kommunen eller har en månadsanställning då aktiviteten genomförs. Idag har kommunen 1909 tillsvidareanställda, 210 visstidsanställda och 153 anställda med BEA avtal som berörs.

HÄR Handel och Möten AB är en sammanslagning av Handelsplats Härnösands och Köpmanaförningen, Härnösands Handel. HÄR har i uppgift att verk för handelns utveckling i Härnösand och därigenom jobba för medlemsföretagen intressen. HÄR arbetar med aktiviteter, presentkort och marknadsföring. Härnösands kommun stöttar årligen HÄR med ett driftsbidrag för att de ska kunna driva sin verksamhet.

Presentkortet ges ut i samarbete med Mastercard och är i princip ett förbetalt Mastercard-kort. Det är Mastercards nätverk och säkerhetsstandard som används. Kortet gäller i anslutna butiker/företag i Härnösand.

Regeringen har tillsammans med samarbetspartierna föreslagit att anställda tillfällig ska kunna få gåvor skattefritt från arbetsgivaren, upp till ett värde på 1 000 kronor per anställd. Förslaget ska gälla utöver de möjligheter att ge skattefria gåvor som redan finns. Förslaget gäller från 1 juni och året ut.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2020-05-19

_____

§ 51

Dnr 2020-000184 1.1.2.1

Uppsiktsplikt kommunala bolag 2019

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar med delegation av kommunstyrelsen

att verksamheten som bedrivits i **Hemab (Härnösand Energi & Miljö AB)** under år 2019 anses ha varit förenlig med det fastställa kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i **Hefab (Hemab Elförsäljning AB)** under år 2019 anses ha varit förenlig med det fastställa kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i **Heab (Härnösand Elnät AB)** under år 2019 anses ha varit förenlig med det fastställa kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i **AB Härnösandshus** under år 2019 anses ha varit förenlig med det fastställa kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i **AB Härnösands kommunfastigheter** under år 2019 anses ha varit förenlig med det fastställa kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i **Invest i Härnösand AB** under år 2019 anses ha varit förenlig med det fastställa kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna,

att verksamheten som bedrivits i **Technichus i Mittsverige AB** under år 2019 anses ha varit förenlig med det fastställa kommunala ändamålet och att verksamheten har utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna, samt

att ärendet lämnas till kommunfullmäktige för kännedom.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det endast föreligger ett förslag till beslut, liggande förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott avser besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande finner att kommunstyrelsens arbetsutskott har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Bakgrund

Kommunstyrelsen ska enligt Kommunallagen (2017:725) 6 kap 1 § ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana juridiska personer som avses i 10 kap. 2-6 §§, det vill säga i kommunala bolag. Kommunstyrelsen ska även enligt Kommunallagen (2017:725) 6 kap 9-10 §§ i årliga beslut pröva om verksamheten i de kommunala bolagen under föregående kalenderår varit förenlig med det kommunala ändamålet och om den bedrivits inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Ändamålet med bolagens verksamhet framgår av bolagsordningarna som är fastställda av fullmäktige. I bolagsordningarna finns även förklaring till begreppet kommunala befogenheter, nämligen att kommunala bolag ska följa samma begränsningar som skulle gälla om verksamheten drevs i en kommunal förvaltning. Den årliga verksamheten redovisas i årsredovisningarna. Informationsskyldigheten som gäller för samtliga kommunala bolag innebär att bolagen ska till kommunstyrelsen skicka handlingar som styrelseprotokoll, årsredovisningar och anteckningar från kvartalsträffar där aktuellt.

Utifrån detta underlag ska kommunstyrelsen sedan årligen ta ställning till om bolagen följt de kommunala ändamålen och om verksamheterna kan bedömas ha hållit sig inom ramen för de kommunala befogenheterna. Det är endast verksamheten i de helägda kommunala bolagen som tas upp till prövning i det aktuella ärendet. De nämnder, kommunalförbund samt hel- och delägda bolag vars verksamhet inte är av obetydlig omfattning och som kommunen på grund av andelsinnehav har ett bestämmande eller väsentligt inflytande över omfattas av uppsiktsplikten. I praktiken kan det tolkas syfta på bolagen där kommunen innehar mer än hälften av aktierna, det vill säga de helägda kommunala bolagen.

De kommunala bolagen

Härnösands kommun har för närvarande tre helägda bolag: Hemab, som driver verksamhet inom fjärrvärme, återvinning, vatten och elnät, AB Härnösandshus, som är det kommunala bostadsbolaget och Invest i Härnösand AB, som arbetar för utvecklingen av Härnösand och verkar för att stimulera större investerings- och sysselsättningsprojekt. Hemab bedriver verksamhet även i två dotterbolag – Hemab Elförsäljning AB och Härnösand Elnät AB samt är delägare i flera kommungemensamma aktiebolag. Härnösandshus äger och förvaltar fastigheter tillsammans med dotterbolaget

Härnösands kommunfastigheter AB. Technichus, kommunens science center, ligger organisatoriskt under Invest i Härnösand AB.

Uppföljning av informationsskyldighet

Kommunfullmäktige har under 2019 haft gällande ägardirektiv och bolagsordningar för samtliga bolag. Bolagen har skickat in styrelseprotokoll och kvartalsanteckningar där relevant samt årsredovisningar med tillhörande revisionshandlingar. Där handlingar i enstaka fall inte återfunnits i kommunens diarium har de saknade dokumenten bifogats från bolagen omgående på vändande mejl.

Kommunledningskontorets bedömning

Kommunledningskontoret anser utifrån de handlingar som inkommit till kommunstyrelsen att den verksamhet som de kommunala bolagen har bedrivit under 2019 har följt de fastställda kommunala ändamålen och att verksamheterna utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Expedieringen av handlingarna från bolagen till kommunstyrelsen har blivit bättre sedan förra året men det finns förbättringsutrymme i tidsaspekten för när dokumenten ska lämnas in. För närvarande lämnas årsredovisningarna in till kommunstyrelsen först efter att de godkänts av bolagsstämmorna och ansvarsfrihet har beviljats för VD:n och styrelsen. Kommunstyrelsen har då ingen möjlighet att påverka den aktuella processen utan kan enbart agera i förebyggande syfte. För att ge kommunstyrelsen och fullmäktige möjlighet att titta på bolagens årsredovisningar innan deras styrelser och VD:ar beviljats ansvarsfrihet av bolagsstämmorna kommer kommunledningskontoret därför vid uppdatering av ägardirektiven föreslå ändrad ordning för när bolagen ska skicka in sina årsredovisningar. Förslag till förbättrad rutin kommer alltså bli att bolagen godkänner sina årsredovisningar och beviljar ansvarsfrihet först efter att kommunstyrelsen och kommunfullmäktige fått ta del av årsredovisningarna. Förslag på förbättringsåtgärder kommer att tas upp i fullmäktige vid beslut om reviderade ägardirektiv varför kommunledningskontoret inte föreslår kommunstyrelsen föreslå fullmäktige åtgärder i dagens ärende.

Socialt perspektiv
Ärendet behandlar formaliafrågor som inte påverkar sociala sammanhang.

Ekologiskt perspektiv
Ärendet har ingen ekologisk anknytning.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv
Enligt Kommunallagens (2017:725) 6 kap 9-10 §§ ska kommunen årligen fatta ett överklagningsbart beslut för respektive kommunala bolag. Prövningen är ett verktyg för uppföljning och kommunstyrelsen är skyldig att föreslå fullmäktige åtgärder vid eventuella uppdagade brister i

verksamheterna. Eventuella brister och felaktigheter i bolagen kan förorsaka kommunen ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse
Årsredovisningar 2019
Revisionsberättelser
Lekmannarevisorernas granskningsrapporter
Styrelseprotokoll
Protokoll från bolagsstämmor
Anteckningar från kvartalsmöten
Ägardirektiv
Bolagsordningar

_____